

Sürgün Yazıları

Doğan Özgüden

Cilt II

SÜRGÜN YAZILARI
Cilt II

2017 - 2019

Doğan Özgüden

Kapak tasarımı ve sayfa düzeni:
İnci TUĞSAVUL-ÖZGÜDEN

©Fondation Info-Turk

Avrupa 1. Baskısı - 2019

D/2019/2198/86

INFO-TÜRK
Rue de Pavie 53 - 1000 Bruxelles
Tel: 32-2-215 35 76
<https://www.info-turk.be>
fondation@info-turk.be

Impression: Identic
ISBN978-2-9601014-6-1

Kapak fotoğrafı:

Rakel Dink'in kardeşi Mihail'le birlikte
25 Mart 2014'te Güneş Atölyeleri'ne ziyareti

Sürgünün yeni kuşagında...

48 yıl önce 12 Mart darbesi bizleri nasıl sürgüne zorladıysa, AKP yönetiminin yıllardır uyguladığı devlet terörünün 2015 yılındaki çakma darbeden sonra daha da şiddetlenmesi üzerine çok sayıda gazeteci, akademisyen ve sanatçı Türkiye'yi terk ederek mücadelelerini yurt dışında sürdürmek zorunda kaldı.

Siyasal sürgün gazetecilerden Celal Başlangıç ve arkadaşlarının 2017 başında Köln'de kurmuş olduğu *Artıgerçek* haber ve yorum sitesi ve *Artıgerçek* televizyonu Türkiye medyasında kendisini ifade etmek olanağı bulamayan gazeteci, akademisyen ve araştırmacıların katkısıyla Türkiye aktüalitesini dinamik bir şekilde yansıtıyor ve yorumluyor.

Artıgerçek gerçek bir enformasyon vahası... Sürgünün farklı kuşaklarının buluşması...

Türkiye'de gazeteci olarak ilk yazılarım 1953'ten itibaren İzmir'de *Sabah Postası* gazetesinde yayınlanmış, daha sonra sürgünümüze neden olan 12 Mart 1971 darbesine kadar *Milîyet*, *Öncü*, *Gece Postası* ve *Akşam* gazeteleriyle *Yön*, *Sosyal Adalet* ve *Ant* dergilerine yüzlerce köşe yazısı, başyazı, röportaj ve inceleme yazmıştım.

Ne yazık ki Türkiye'deki bu yazılarıma ulaşmam, onları bir araya getirip toplu olarak geleceğe bırakmam mümkün değil.

Sadece 1967-1971 yılları arasında *Ant Dergisi*'ne yazdığım yazıların pdf'lerine şu anda *İnfo-Türk*'ün web sayfası üzerinden ulaşılabilir.

Yarım yüzyıla yaklaşan sürgünümüzde de çeşitli medyada Türkiye ve göç üzerine Türkçe, İngilizce ve Fransızca yazdığım yüzlerce yazı, bildiri ve röportaj yayınlandı.

Sürgünün ilk yıllarında 1971 cuntasına karşı örgütlenen *Demokratik Direniş Hareketi*'nin sesini dünya kamuoyuna duyurmak için yazdığım belgelerin hemen tamamı ya İngilizce ya da Fransızca... Bunların içinde çok sayıda bildiri ve raporlar olduğu gibi, başta Avrupa Konseyi olmak üzere tüm uluslararası kurumlara ve insan hakları örgütlerine sunulmak üzere 1972 ve 1973 yıllarında yazmış olduğum Türkiye Dosyası (*File On Turkey*), Türkiye'de İnsan Avı (*Man Hunts in Turkey*) ve İşkencede Türkiye (*Turkey On Torture*) gibi hacımlı kitaplar da var.

Yine 1973 yılında Hollanda'nın ünlü sol yayınevi Van Gennep tarafından Hollandaca, 2006'da Belçika'da İnfo-Türk tarafından Fransızca olarak yayınlanan *Türkiye: Faşizm ve Direniş* adlı kitabım 12 Mart darbesi ve sonuçlarının sosyo-politik analizini içeriyor.

12 Eylül 1980 darbesine karşı yazmış olduğum *Türkiye'de Militarist "Demokrasi" Üzerine Kara Kitap* önce 1987'de İngilizce, darbenin 30. yıldönümüne denk gelen 2010 yılında Fransızca olarak yayınlandı.

48 yıldır yazdığım İngilizce ve Fransızca tüm makaleler, bildiriler ve yazışmalar gibi bu kitaplar da 10 yıla yakın süredir hem Amsterdam'daki *Uluslararası Sosyal Tarih Enstitüsü (IISG)*'de hem de Brüksel'deki *Kraliyet Kitaplığı*'nda bulunuyor.

Ayrıca, bu kitapların tam metin pdf'lerine *İnfo-Türk*'ün ve *Academica*'nın internet sayfalarından ulaşmak mümkün.

Sürgün Yazıları, sürgün yıllarında Türkçe yazdığım ve çeşitli gazete, ajans, dergi ya da görsel medyada yayınlanmış yazı ve röportajlardan seçmeleri içeriyor.

1980 Darbesi'ne kadar olan ilk dönemde Türkçe yazılım sürgündeki *İnfo-Türk* Ajansı dışında, Türkiye'de sadece *Yürüyüş* haftalık dergisiyle *Yurt ve Dünya* aylık dergisi tarafından yayınlanabiliyordu. *İnfo-Türk*'te ilk baskısı yapılan bazı kitaplarımın Türkiye baskıları ise kızkardeşim Çiğdem Özgüden'in İstanbul'da kurmuş olduğu *Güncel Yayınları* tarafından yapılmıştı.

1980 darbesinden günümüze kadar olan dönemde ise yazılarımı sansürsüzce yayınlatabilenler Türkiye'de *Özgür Bakış* gazetesi ile *Yazın* dergisi, sürgünde *Tek Cephe*, *Demokrat Türkiye*, *Barış/Aşiti*, *Avrupa Sürgünler Meclisi* ve *Artıgerçek* oldu.

Sürgün Yazıları'nın daha önce yayınlanmış olan ilk cildinde Türkiye'den ayrılışımızdan 2016 yılı sonuna kadar 46 yıllık dönemde yazdıklarımın seçmeler ve daha önce iki cilt olarak yayınlanmış bulunan "*Vatansız*" *Gazeteci* adlı kitabım üzerine yazılmış yazılar vardı.

İkinci ciltte ise kurulduğu 2017'den sürgünümüzün 48. yıldönümüne kadar her hafta *Artıgerçek*'te yayınlanmış olan yazılarımı okurlarımla paylaşıyorum.

Sağlığım ve ömrüm elverdiği sürece de yeni yazacaklarımı ve daha önceki yıllarda yayınlanmış olup da gözden kaçmış olanları ise *İnfo-Türk*'ün internet sitesinde kalıcı kilmaya devam edeceğiz.

Artıgerçek Yazıları

Sürgün tarihimizde “hayır”lı iki yeni olay

9 Şubat 2017

65 yıllık medya, 46 yıllık sürgün yaşamımın bu yeni yılında hem gazeteci olarak, hem de insan hakları savunucusu olarak zulmün padişahlığının ergeç yıkılacağı umudumu pekiştiren iki büyük olay: 4 Şubat'ta Brüksel'de toplanan *Halkların Demokratik Kongresi-Avrupa* örgütünün kuruluş toplantısı, üzerinden dört gün geçmeden 8 Şubat'ta *Artıgerçek*'in yayına başlaması...

Brüksel'de mevsim normallerine uygun olarak hava kapalı... Siyasal hava ise kapkara. Bir yandan Wallon bölgesinin en güçlü partisi *Sosyalist Parti* de dahil, geleneksel tüm partilerin kasıklarına kadar gömüldükleri yolsuzluk batağından kurtulmak için başvurdukları utanç verici ucuz manevralar... Başta *Caterpillar* olmak üzere onlarca büyük işletmenin kapıya kilit vurarak binlerce emekçiyi işsizliğe mahkum etmesi... İngiltere'nin *Brexit*'inden sonra *Avrupa Birliği*'nin çöküş sürecine girmesi, bunun tüm AB kurumlarını Brüksel'de barındıran Belçika'nın ayrıcalıklı konumunu tehlikeye atması...

Büyük kabus: Mayıs ayında yapılması beklenen yeni NATO Karargahı'nın açılış töreni dolayısıyla büyük patron Trump'ın Brüksel'e gelişi sırasında kopacak kızılca kıyamet... 2014 Mart'ında “Nobel barış ödülü” sahibi Obama'nın 24 saatlik ziyareti sırasında dahi Brüksel'in günlük hayatının

felç oluşunu yaşamış bir gazeteci olarak daha birkaç haftalık iktidarında tüm dünyayı ve de yönettiği ülke nüfusunun yarısından fazlasını kendine düşman etmeyi başaran Trump'ı AB ve NATO başkentinde dünya çapında protestolardan korumak için tüm Belçika Ordusu'nun ve de polis kuvvetlerinin nasıl seferber edileceğini tahmin etmek hiç de zor değil...

Bu gerilimli ortamda hem Türkiye hem de Belçika sorunlarına duyarlı bir sürgün olarak 4 Şubat sabahı Brüksel varoşlarındaki bir konferans salonunda Avrupa'nın dört bir yanından gelmiş Türkiyeli dostlarla birlikte islamcı faşizmin ülkemizde "anayasallaşması"na karşı "Hayır" çiçekleri açtık.

Sürgün kıtası Avrupa'da 46 yıldır katıldığım kaçınıcı direniş toplantısıydı! 1971 Darbesi'ni izleyen *Demokratik Direniş* toplantıları, 1980 Darbesi'nden sonraki *Demokrasi İçin Birlik* toplantıları, 90'lı yıllardan sonra diaspora ağırlıklı toplantılar, 2000'li yılların *Avrupa Barış Meclisi* ve de *Avrupa Sürgünler Meclisi* toplantıları... 70'li, 80'li yılların girişimlerinde başı çekenler Türkiye'de uğradığı baskılar nedeniyle sürgüne çıkmak zorunda kalmış ya da ekonomik göç dalgası içinde emekçi olarak Avrupa işçi sınıfının saflarına katılmış sol hareketin çilekeşleriydi...

80'li yıllarda yoğunlaşmaya başlayan *Kürt, Ermeni, Asuri, Ezidi* göçü 90'lı yıllardan itibaren hem Türkiye'deki baskı rejimine karşı mücadelenin ve hem de bulunduğumuz sürgün ülkelerinin demokratik güçleriyle dayanışma ve birlikteliğin kitlesel gücünü oluşturmaya, hatta önderliğini üstlenmeye başladı.

Türkiye'de devlet terörüne karşı silahlı direniş başlatan Kürt ulusal hareketinin başarıları, kapatıldıkça isim değiştirerek yasal mücadele nöbetini üstlenen yasal partilerin efesanevi mücadelesi, Avrupa'da ve diğer kıtalardaki direniş örgütlenmelerine büyük bir ivme kazandırdı.

Başlarda erkek egemen nitelikteki örgütlenmeler, direniş hareketleri, özellikle Kürt ulusal hareketinin yönlendirmesiyle kadın ağırlıklı olmaya başladı.

Ancak direnişin tüm diyasporaları kapsaması daha da uzun zaman aldı. 1915 Ermeni ve Asuri soykırımlarını ardından Dersim soykırımının tüm bileşenlerce tanınması güçlü birliktelikler oluşturulmasının olmazsa olmazıydı.

Belçika’da *Demokrat Ermeniler Derneği*, *Avrupa Ermeni Federasyonu*, *Brüksel Kürt Enstitüsü*, *Brüksel Asuri Enstitüsü* ve *İnfo-Türk*’ün 1915 soykırımının 90. yıldönümünü 2005 yılında birlikte anmaları, iki yıl sonra Ermeni meslektaşımız Hrant Dink’in alçakça katledilmesine karşı Avrupa kurumları önünde protesto toplantı ve yürüyüşleri düzenlemeleri bizler için bir milattı.

Tüm diasporaları kapsayacak ikinci büyük girişim ise Türkiye’de başlatılan barış kampanyalarına paralel olarak Kürt, Türk, Ermeni, Asuri, Ezidi, Alevi örgütlerinin aktif katılımıyla 2013’te *Avrupa Barış Meclisi*’nin kurulmasıydı.

Türkiye’de Tayyip iktidarının barış sürecini sabote ederek başkanlık diktası kurmak üzere misli görülmemiş bir baskı ve zulüm kampanyası başlatması, Meclis’in 3. grubunu oluşturan HDP’yi yoketmek üzere kitlesel tutuklamalara gitmesi, Kürt yerleşimlerinde taş üstüne taş bırakmaması karşısında Türkiye’nin ezilen halkları için artık *Halkların Demokratik Kongresi* içinde ya da çevresinde birleşerek direnmekten başka yol kalmadı.

İşte HDK Avrupa örgütünün 4 Şubat 2017’de Brüksel’de kuruluş kongresi yaparak kapsamlı bir mücadele programını onaylaması, özellikle de yaklaşan referandum sürecinde ödünsüz bir “Hayır” kampanyası yürütme kararı vermesi tarihsel bir önem taşıyor.

Demokratik bir şekilde seçilen 125 üyeli meclisi, 37 üyeli yürütme kurulu ve iki eş sözcüsüyle HDK-A sürgün topraklarında islamcı faşizmin “Evet” kampanyasına karşı devasa bir mücadele yürütecek. Bu mücadelede HDK-A’ya yardımcı olmak, katkıda bulunmak, kendine “demokratım”, “devrimciyim” diyen Alevi’si, Asuri’si, Ermeni’si, Kürd’ü, Ezidi’si ve Türk’üyle her Türkiyeli’nin görevi...

Tam da mücadelenin kızıştığı bu noktada demokrasi ve özgürlük savunucusu gazetecilerin, Türkiye medyasını esir almış faşizan bir iktidarın ve onun yalakalarının yarattığı karanlığı yırtmak için sürgünde *Artıgerçek*'i yaratmış olmaları bir başka tarihsel dönüm noktası.

Evet, 46 yıllık sürgünümde Ankara rejimlerine karşı mücadele vermek ve dünya kamuoyunu aydınlatmak için birçok muhalif haber bülteni, dergi, gazete, radyo, internet sitesi girişiminin içinde yeraldım.

Hepsinin mücadeleler tarihinde onurlu yerleri var.

Ancak bu kadar büyük sayıda gerçek gazetecinin sürgünde bir araya gelerek *Artıgerçek*'e hayat vermeleri medya tarihimizin bir ilki...

Bu aynı zamanda Türkiye'de özgür yazma ve konuşma olanağını günden güne daha da yok eden, binlerce gazeteciye, yazarı, akademisyeni, sanatçıyı işsiz bırakarak sürgüne mecbur kılan islamcı faşist despot RTE'nin eseri...

Özgürlük ve demokrasi savunucusu gazeteci, koşullar ne olursa olsun, susmuyor, susturulamıyor.

Artıgerçek'in başarısı malumun ilamı olacak: El mi yaman, bey mi yaman? Sevgili Enver Gökçe'nin dediği gibi:

Sizlere selam olsun

Hürriyeti yazan eller, dizen eller...

NATO'nun Türk subayları açmazı

15 Şubat 2017

1971 Darbesi'nden bu yana Brüksel Türkiyeli sürgünlerin yoğunlaştığı Avrupa kentlerinin başta gelenlerinden... Avrupa'nın başkenti olduğu için de Türkiye'de baskıya uğrayan her siyasal akımın ya da ulusal topluluğun yurt dışı örgütlenmesinin merkez üssü...

Ancak Tayyip'in diktasını güçlendirmekten başka işlevi olmadığı ayan beyan 15 Temmuz Darbe Girişimi'nden bu yana Belçika'da daha öncekilere hiç benzemeyen iki ayrı iltica dalgası daha yaşanmakta: Bir yanda ordudan atılarak derhal Türkiye'ye dönmeleri emredilen NATO'daki Türk subayları, öte yanda güçlü örgüt yapısıyla Avrupa'nın merkezinde daha düne kadar Tayyip iktidarının propagandasına en büyük desteği vermiş olan Güleciler...

Bu, NATO'nun 68 yıllık tarihinde benzeri görülmemiş bir olay. Tasfiye edilen Türk subaylarının terketmek zorunda oldukları kadrolar hemen doldurulamadığı için ittifakın özellikle hava üslerinde büyük bir zaaf yaşanıyor. NATO yetkilileri Ankara'yı kızdırmamak için bu konuda herhangi bir resmi açıklama yapmaktan kaçınıyorsa da gazetecilerle görüşmelerde bu sıkıntı *off-the-record* olarak sık sık dile getiriliyor.

27 ve 30 Eylül 2016 tarihlerinde Ankara'dan gönderilen listelerdeki subaylardan bir kısmı ilk ağızda fazla endişe duymadan Türkiye'ye gitmiş, ancak bunların Türkiye'ye girer girmez tutuklanıp işkenceden geçirildiği, hattâ ırzlarına geçildiği öğrenilince listelerdekilerin çoğunluğu Belçika'da kalmayı tercih etmişti...

Eylül 2016'dan bu yana hiçbirine Türk Devleti'nce aylık ödenmediği için hepsi büyük maddi sıkıntı içinde... Çoğu oturdukları pahalı apartmanları terketmiş, arabalarını satmış, tasarruflarıyla ailelerinin yaşamını, çocuklarının okul giderlerini karşılamaya çalışıyor. Çok zor durumda olanlara NATO'da görevli diğer ülkeler subayları mesleki dayanışma göstererek maddi destek sağlıyor.

Aralarından 100 kadarı ise diğer sığınmacılar gibi sosyal yardım alabilmek için daha şimdiden Belçika Devleti'nden iltica talep etmiş bulunuyor. Diplomatik pasaportlarının süresi dolmuş olanlara Belçika tarafından turuncu bir kart ve 3 aydan 3 aya uzatılmak kaydıyla geçici oturma belgesi veriliyor.

Yurt dışında Türkiye aleyhinde faaliyet gösterdiği varsayılanlara, tıpkı 1980 darbesinden sonra olduğu gibi, vatandaşlık

kaybettirilmesini ve Türkiye'deki varlıklarına el konulmasını öngören 6 Ocak 2017 tarihli KHK, tüm muhalifler gibi NATO'daki görevlerinden uzaklaştırılan subayları da tehdit etmekte... 13 Şubat 2017 tarihli *Le Soir* Gazetesi'nin haberine göre, Ankara tıpkı Yunanistan'dan iltica isteyen subaylar gibi, Belçika'dan da onlarca Türk subayının iadesini istiyor.

7 Ocak 2017 tarihli *La Libre Belgique*'de yayımlanan bir röportajda bir albayın şu sözleri ilgi çekici:

“İltica başvurularının yapıldığı *Fedasil*'e gittiğimde Kürt kökenli bir görevli tarafından kabul edildim. Bana ‘Yirmi yıl oluyor, ben de Türkiye tarafından terörist olarak suçlanmıştım. Şimdi sıra sizde...’ dedi.”

Bu satırları okuduğumda 46 yıl önce bizleri “terörist” damgası vurarak göçe zorlayanların, 35 yıl önce de “kansızlar” diyerek vatandaşlıktan atanların aynı Türk Ordusu'nun subayları olduğunu anımsadım.

Sonra daha da geriye dönüp 60 yıl önce genç bir gazeteci olarak İzmir'de NATO Karargahı'ndaki basın toplantılarını izleyişim, oradaki çoğunluğu ABD'ci, az sayıda da ABD karşıtı Türk subaylarıyla görüşmelerim belleğimde canlandı.

1960 Mayıs'ında Genel Kurmay'ın NATO Dairesi başkanı olan Kurmay Albay Alparslan Türkeş'in İzmir'deki NATO Karargahı'na yaptığı ziyaretleri, İzmir'de kızağa çekilmiş bulunan Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Cemal Gürsel'i darbe yönetiminin başına geçmeye ikna edişini, 27 Mayıs sabahında tüm radyolarda darbeci subaylar adına o tok sesiyle “NATO'ya, CENTO'ya bağlıyız” yeminini sık sık tekrarlayışımı anımsadım.

Hele Türkiye İşçi Partisi saflarında, Akşam Gazetesi ve Ant Dergisi'nde yürüttüğümüz “NATO'ya hayır!” kampanyaları, bu nedenle sadece zamanın genelkurmay başkanlarının değil, ABD devşirmesi Başbakan Demirel ve hatta ana muhalefet liderleri İnönü ve Ecevit'in saldırılarına hedef olmamız...

Brüksel'de bu satırları yazdığım dairenin pencerelerinden, tam da Brüksel havaalanı hizasında yeni inşa edilen kroko-

dil dizaynı ve de inşası üye ülkelerin vatandaşlarına 1 Milyar Euro'dan fazlaya mal olan NATO'nun devasa yeni kargahına bakıyorum.

Geçen hafta ön haberini vermiştim. Belçika demokrat ve barışseverleri 24 Mayıs günü Brüksel'de bu yeni binada toplanacak olan NATO Zirvesi'nin "esas oğlan"ı Trump'ı protestoya hazırlanıyor. Trump da zirveye katılacak Avrupalı liderleri "teröre karşı mücadele"de NATO'nun yeni görev ve sorumluluklar üstlenmesi için iknaya...

Zaman zaman ABD'yi teröristlere destek olmakla suçlayan Türkiye'nin islamcı faşist cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan zaten birkaç telefon konuşması ve yeni CIA başkanının ilk ülke dışı misyonuyla hizaya çekilmiş durumda...

Gelelim baştaki konumuza... Trump'ın dayatması ve de Tayyip'in desteğiyle "Teröre karşı daha aktif mücadele" misyonu yüklenecek bir NATO, kendi bünyesinden "terörist" diye kopartılan, sürgüne ve yoksulluğa mahkum edilen Türk subayları konusunda ne tavır alacak?

Tasfiye edilenlerin yerine subay kılıklı islamcı faşistler gönderilirse ne diyecek?

Ya önceki yıl *Europalia Festivali* sırasında Erdoğan'ı kırmızı halı sererek karşılayan Belçika? Hele hele 15 Temmuz'dan bu yana Ankara'nın tüm faşizan uygulamalarının hararetli destekçisi Türk kökenli seçilmişlerini hâlâ el üstünde tutan Belçika yöneticileri? Tayyip'in azgınlıkları karşısında ne yapacaklar? Kolay değil... Hepsi daha şimdiden gelecek yıl yapılacak belediye seçimlerinde Türk kökenli seçmenlerin oyunu garantileme hesabında...

Nisan referandumunda da Tayyip'in anayasasına Belçika'dan geçen seçimlerde olduğu gibi yüzde 60 oy çıkarsa? Tayyipçiler gelecek belediye seçimlerinde, ertesi yıl onları izleyecek Parlamento ve bölge meclisi seçimlerinde yine sağlı sollu partilerin liste başlarında!

İşte tam da bu noktada Belçika'daki Türkiyeli demokratik kuruluşlara, Türkçe medyaya ve de oy hakkına sahip çifte uy-

ruklu Türk vatandaşlarına büyük görev düşüyor. Seçmen listelerine kayıtlarını en geç 28 Şubat'a kadar yaptırmaları, 9-16 Nisan arasındaki oy kullanımı sırasında yapılabilecek her türlü hileye karşı uyanık olmaları gerekiyor.

Bu referandumda Belçika'daki Türkiyelilerin "Hayır" oyu sadece Türkiye'de islamcı faşist diktatörlüğün anaysallaştırmasına değil, aynı zamanda sağlıklı sol Belçika siyasal partilerinin Tayyip kölesi Türk seçilmişlerine teslimiyetine de "Hayır" olacaktır.

Hayır ya da evet, ille de referandum sonrası

23 Şubat 2017

Referandum olayıyla ilk kez 59 yıl önce, 1958 yılının sonbaharında, Abdi İpekçi, Çetin Altan ve İlhami Soysal'ın da dahil olduğu Türkiyeli bir gazeteci grubuyla ışık cenneti Paris'e indiğimiz gece bizleri Orly Havaalanı'ndan Champs Elysée'ye götüren otobüsün pencerelerinden gözlerim faltaşı gibi açılmış olarak tanışmıştım...

Cezayir'de *Ulusal Kurtuluş Cephesi (FLN)*'in tarihsel direnişine karşı Massu ve Salan gibi generallerin başını çektiği sağcı militarist güçlerin parlamenter rejimi tehdit etmesi üzerine General Charles De Gaulle Meclis çoğunluğunun kararıyla asayışı sağlamak üzere yeniden göreve çağırılmıştı.

2. Dünya Savaşı'nda kazanmış olduğu karizmaya rağmen uğradığı seçim yenilgileri üzerine küsererek savaş anılarını yazmak için inzivaya çekilmiş olan De Gaulle bu yeni «kuratıcı misyon»u, cumhurbaşkanının yetki ve otoritesini artıracak yeni bir anayasa hazırlamak koşuluyla kabul etmişti.

28 Eylül 1958'de yapılan referandumda Fransız seçmenlerin yüzde 79,2'sinin oyuyla yeni anayasa onaylanmıştı. «Hayır» oyu verenler sadece yüzde 20,8 oranındaydı. Bu oran,

bir önceki 1956 seçimlerinden yüzde 25,36 oranla birinci parti olarak çıkmış olan Maurice Thorez liderliğindeki *Fransız Komünist Partisi* seçmenlerinin bir bölümünün dahi sağ ve ortayol partileriyle birlikte «Evet» oyu kullandığını gösteriyordu.

Yeni anayasayla kurulan 5. Cumhuriyet'in 23-30 Kasım 1958 tarihlerinde yapılan ilk yasama seçimlerini De Gaulle'cülerin kurduğu *Yeni Cumhuriyet için Birlik Partisi (UNR)* kazanacak, De Gaulle de doğrudan halkoyuyla değil, Meclis'in oluşturduğu bir seçim kurulu tarafından 21 Aralık 1958'de cumhurbaşkanı seçilecekti.

Referandum sonuçlanmıştı, ama kent duvarlarında «Evet» ve «Hayır» afişleri hâlâ birbiriyle savaşıyordu. Yenilgiyi hazmedemeyen *Fransız Komünist Partisi* birkaç ay sonra yapılacak genel seçimde eski performansını yenileyebilmek için tüm gücüyle seferber olmuştu... Solmakta olan referandum afişlerinin yerini orak çekiçli yeni afişler örtmeye başlamış, parti militanları köşe başlarında *L'Humanité* satışına yeniden hız vermişlerdi.

Komünistliğin örgütlenmesi şöyle dursun, adının anılması dahi ağır cezalı suç sayılan bir ülkenin gazetecisi olarak Paris seyahatimizin beni en duygulandıran ve heyecandıran anısı işte buydu.

De Gaulle'ün referandum ve seçim zaferlerinin ardındaki ana neden hiç kuşkusuz yıllardır süregelen Cezayir sorununa ancak onun gibi tarihi bir şahsiyetin barışçıl çözümü bulabileceği umuduydu...

Fransız militaristlerinin Cezayir'de uyguladıkları teröre misilleme olarak FLN militanları da silahlı eylemlerini Fransa'nın başkentine taşımışlardı.

İkinci iktidarının ilk yıllarında Cezayir sorununu yine baskı yöntemleriyle çözmeye ve FLN'i çökertmeye çalışan De Gaulle, çok geçmeden şiddetin çözüm getirmeyeceğini anlayarak 19 Mart 1962'de ateş kes anlaşması yapıp Cezayir'in bağımsızlığı için yeni bir referandum örgütlemek zorunda kalacaktı. 1 Temmuz 1962 referandumunda Fransız seçmenlerin yüzde 75'i, Ce-

zayir seçmenlerinin ise yüzde 69'5'u «Evet» oyu kullanarak bu ülkenin sömürge statüsüne son verecek, üçüncü dünyada büyük prestij sahibi yeni bir bağımsız devlet doğacaktı.

Bu arada anımsatmam gerek...

Cezayir'in bağımsızlığı konusu o yıllarda tüm devletlerin ve uluslararası kuruluşların sürekli gündemindeydi. Ama ABD'nin stratejik ortağı ve NATO üyesi olan Türkiye Cezayir'in bağımsızlığı konusunda her daim utanç verici bir tutum içinde oldu.

Örneğin Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda Cezayir'e bağımsızlık tanınması yolundaki karar tasarılarının oylanmasında Türkiye ABD'nin dümensuyunda giderek hep çökümser oy kullanacaktı.

Referandum denen olayla ikinci karşılaşmam ise, Türkiye'de 1960 darbesinden sonra Kurucu Meclis tarafından kabul edilen 27 Mayıs Anayasası'nın oylanması sırasındaydı.

Darbe öncesi dönemin anayasasına göre daha özgürlükçü ve temsiliyetçi bir nitelik taşıyan bu anayasa taslağı Kurucu Meclis'te olduğu gibi kamuoyunda, özellikle de meslek kuruluşlarında, sendikalarda da geniş şekilde tartışılıyordu.

İzmir'de yönetiminde yer aldığım gazeteciler cemiyeti ve sendikasında da özellikle basın özgürlüğü, sendikal özgürlükler ve haklar konusunda günlerce yoğun tartışma yaptığımızı, bunları yönettiğimiz gazetelerin sayfalarında da tartışmaya açtığımızı anımsıyorum.

İzmir öteden beri DP'nin kalesi bilindiğinden ve askeri yönetime hiç de sempatiyle bakmadığından gelecek dönemde askere olağanüstü yetkiler tanyacak hükümlerin anayasaya sokulacağı endişesi herkeste hakimdi.

Kurucu Meclis'in kabul ettiği yeni anayasa 9 Temmuz 1961 günü referanduma sunuldu ve seçmenlerin yüzde 61,7'sinin «Evet» oyu ile kabul edildi,

İzmir başta olmak üzere Ege illeri ise yeni anayasaya «Hayır» diyordu. İzmir'de 27 Mayıs Anayasası'na «Hayır»

oyu verenler arasında bazı sol eğilimli arkadaşlarımla birlikte ben de vardım.

*

Niçin kırmızı oy verdim?

Herşeyden önce bu yeni anayasa Türkiye’de komünist düşünceyi ve örgütlenmeyi serbest bırakmıyordu. 1971 Darbesi’ne kadar on yıllık dönemde onlarca meslekdaşım gibi ben de TCK’nun sınıf esasına dayalı düşünce ve örgütlenmeyi yasaklayan ünlü 141, 142 ve 312. Maddelerine göre suçlanıp mahkum edildiysek bunun dayanağı 1961’de «hürriyetler anayasası» diye onaylanan 27 Mayıs Anayasası olacaktı.

Türkiye İşçi Partisi’nde ana mücadele konularımızdan biri TCK’nın 141 ve 142 maddelerini Anayasa Mahkemesi nezdinde iptal ettirmektir. Mehmet Ali Aybar, Halit Çelenk ve diğer partili hukukçu arkadaşlarımızın bu konudaki mücadelesini hep takdirle anımsıyorum. Ne var ki, gösterilen haklı gerekçelere rağmen Anayasa Mahkemesi 141 ve 142. maddelerin anayasanın antikomünist ruhuna uygun olduğuna karar vermekte tereddüt etmeyecekti.

Şahsen beni kırmızı oy kullanmaya yönelten bir önemli faktör de ilerideki yıllarda militarizmi ülkeye egemen kılacak MGK’nın anayasal kurumlar arasında yer almasıydı.

Anayasa taslağı «*Milli Güvenlik Kurulu, Başbakan, Genelkurmay Başkanı ve kanunun gösterdiği Bakanlar ile Kuvvet Komutanlarından kuruludur. Milli Güvenlik Kuruluna Cumhurbaşkanı Başkanlık eder; bulunmadığı zaman, bu görevi Başbakan yapar. Milli Güvenlik Kurulu, milli güvenlik ile ilgili kararların alınmasında ve koordinasyonunun sağlanmasında gerekli temel görüşleri Bakanlar Kuruluna tavsiye eder*» diyordu.

Birbuçuk yıllık yedek subaylığım döneminde militarizmi içinden daha iyi tanıdığım, hele de gazeteci olarak İzmir’deki NATO Karargahı’nın Türk Ordusu üzerindeki etkisini sık sık gözlemlediğim için böyle bir kurumun demokratik düzende yeri olmaması gerektiğini dilim döndüğünce anlatmaya çalıştım.

Ancak İzmir’den çıkan «Hayır» çoğunluğunun nedeni tabii ki bunlar değildi. Bu, sevdikleri ve destekledikleri bir iktidarı silah zoruyla yıkanlara duyulan tepkinin ifadesiydi...

Bölgesel olarak kazandıkları «Hayır» zaferinin coşkusunu yaşayan İzmir’li DP yandaşı muhalifler, üzerinden üç ay geçmeden, 17 Eylül 1961’de Menderes’in İmralı adasında idam edilmesi üzerine askeri yönetime karşı daha da hırslanacak, DP mirasçısı AP ve YTP’ye vereceği toplam çoğunluk oyuyla bir kez daha intikam almış olacaktı.

«Evet» ya da «Hayır»... Türkiye Nisan ayında yeni bir referanduma gidiyor.

Sevgili Ahmet Nesin’in geçen yazısında belirttiği gibi, «Hayır» oyları bu kez benzer eğilimlerin ortak tercihinden kaynaklanmıyor...

Sosyalistler, PKK, HDP, CHP, SP, bir bölüm MHP’liler ve hattâ Gülen’ciler farklı nedenlerle «Hayır» oyu kullanmak durumunda...

Belçika’yı izliyorum... HDK Belçika örgütünün «Hayır» kampanyasına paralel olarak CHP’liler, SP’liler, bir bölüm MHP’liler, Atatürkçüler, Aleviler, Gülen’ciler, hatta Tayyip’in her dediğine alkış tutan Türkçe medyanın bir bölümü mahçup şekilde de olsa «Hayır»ı seslendiriyor...

Ama sonuç ne olursa olsun, önemli olan referandum sonrasına şimdiden hazırlanmak... «Hayır» da çıksa, «Evet» de çıksa, hepimizi daha zorlu günlerin beklediğini unutmuyoruz...

Hele hele, bugün aynı doğrultuda oy kullanmak durumunda olduğumuz belli eğilimlerin referandumdan sonra «günahlarını affettirmek» istercesine demokrasi cephesini oluşturan güçlere eskisinden daha düşmanca saldırabileceğini tecrübeyle bilerek...

1973’te CHP ile MSP koalisyonu iktidar olduğu zaman Meclis’teki genel af oylamasında 163. madde mağdurları oybirliğiyle serbest bırakılırken, 141-142. maddeler mağdurlarının affının MSP’liler tarafından nasıl engellendiğini bir nebze dahi unutmaksızın...

Belçika’da kriminal Türk lobisinin oluşumu

1 Mart 2017

Avrupa’nın başkenti Brüksel, sadece Türkiye’nin Avrupa Birliği ve NATO ile ilişkileri açısından değil, aynı zamanda yıllardır dünyanın dört bir yanında oluşturulmaya çalışılan Türk Lobisi’nin tek merkezden sevk ve idare edilebilmesi açısından da hep ön planda olageldi. Türkiye’den gelmiş ekonomik ya da politik göçmenleri Türk Devleti’nin kontrolü altında tutabilmek, kontrol altına alınamayan etnik grupları ya da rejim karşıtlarını etkisiz hale getirebilmek için şiddet de dahil her türlü yasal ya da yasadışı yöntem sonuna kadar kullanıldı.

Siyasal göçün başladığı 1971 Darbesi sonrasında gerek militaristlerin kuklası Erim Hükümeti, gerekse daha sonra “demokratikleşme” yaftası altında işbasına gelen Ecevit ve Demirel hükümetleri yurt dışında az sayıdaki rejim muhaliflerinin sesini kısmak, faaliyetlerini engellemek için büyükelçilikler, askeri ataşeler, sosyal danışmanlar, anadil öğretmeni ya da din görevlisi kisvesi altında gönderilmiş ajanlar aracılığıyla ellerinden geleni ardlarına koymadılar. Belçika’da bizler bu baskıları bizzat yaşadık.

Ancak tüm bu baskı ve komplolar, dönemin nesnel koşulları nedeniyle bekledikleri sonucu vermedi.

Nesnel koşulların başında tabii ki göçmenlerin o dönemde sırf kendi güncel sorunlarına yanıt arayışı içinde, genellikle de Belçika işçi sendikalarının ve ilerici kuruluşlarının desteğiyle oluşturdukları derneklerin henüz Türk Devleti’nin baskı ve kontrolü altına alınamamış olması, Türk medyasının gerek teknik olarak, gerekse dağıtım olanakları bakımından bugünkü beyin yıkayıcı ve kısıktırıcı etkinlik düzeyine ulaşmamış olması geliyor.

Diğer önemli faktör ise, dönemin uluslararası konjonktürüyle doğrudan ilişkili. 60’lı yılların sonu ve 70’li yılların başı, tüm dünyada sosyal devrimlerin ve ulusal kurtuluş ha-

reketlerinin başarısından başarıya koştuğu, Avrupa’da ise Türkiye dışında üç ülkede, Portekiz, İspanya ve Yunanistan’da faşist diktatörlüklere karşı mücadelenin hızla geliştiği, Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkelerin dünyadaki güçler dengesinde ağırlık taşıdığı bir dönemdi.

Özellikle henüz kapanmamış bulunan Valon ve Flaman bölgesindeki maden ocaklarında ve demir-çelik sektöründe çalışan Türkiyeli göçmenler, işyerinde ya da işçi mahallelerinde birlikte oldukları, çalışma ve yaşam koşullarını paylaştıkları İtalyan, İspanyol, Yunan, Portekizli işçilerin sendikal ve siyasal militanlığından, enternasyonalizminden son derece etkilenmekte, Türk Devleti’nin koşullandırma ve sindirme çabaları sürekli bu nesnel engelle karşı karşıya kalmaktaydı.

Belçika’nın bir özelliği de, tüm sektörlerde sendikalaşma oranının yüzde 100’e yakın derecede yüksek olmasıydı. Her ne kadar bu oranın yüksekliğinde Belçika sendikalarının özellikle işsizlik paralarının ödenmesinde aracılık etmesinin önemli etkisi varsa da, bu otomatik sendikalaşma dahi Türkiyeli işçilere belli bir bilinç ve özgüven kazandırmıştı. Özellikle göçmen işçilerin sayısal çoğunluk taşıdığı yeraltı madenlerinde birçok Türkiyeli işçinin sendika temsilcisi seçilmesi, bunların daha sonra sendika hiyerarşisinde de belli konumlara yükselmesi bu özgüveni daha da pekiştirmişti.

1971 Darbesi’nden sonra az sayıda da olsa Türkiye sol hareketinin içinde yetişmiş, hattâ bu harekette etkin rol oynamış kişilerin siyasal göçmen olarak gelmeleri de Belçika’daki Türkiyeli göçmenlerin bilinçlenme ve örgütlenme çabalarına yeni bir ivme kazandırmıştı.

Ne var ki, bu koşullar 1974’ten itibaren hızla değişmeye başladı. Büyük petrol krizinden sonra başta Almanya olmak üzere diğer sanayileşmiş Avrupa ülkelerinin yeni göçmenlere kapılarını kapatması, hemen ardından çoğunlukla göçmen işçi çalıştıran kömür ve demir-çelik sektörlerinde Avrupa Birliği’nin “rasyonalizasyon ve rantabilizasyon” direktiflerine uygun olarak birçok büyük işyerinin arka arkaya kapanması,

çok sayıda Türkiyeli işçinin birden bire aktif işçi konumundan uzaklaşarak kendini işsizler ordusu içinde bulmasına yolaçacaktı. İşsiz olmanın, işsizlik yardımıyla yaşayan bir marjinal durumuna düşmenin ilk sonucu, göçmenlerin, ekonomik krizle birlikte güçlenen ırkçı ve yabancı düşmanı hareketlerin boy hedefi haline gelmenin de etkisiyle, içe kapanması ve giderek kendilerini zamanında Avrupa'ya satmış olan ülkenin mesajlarına daha duyarlı hale gelmesi olmuştu.

Yine 70'li yılların başında Yunanistan, Portekiz ve İspanya'daki faşist diktatörlüklerin birbiri ardına çökmesi, Belçika işçi sınıfı hareketi içinde gerek nicel gerekse nitel olarak büyük ağırlık taşıyan bu ülkelerden gelmiş işçilerin giderek kendi ülkelerine dönmeleri ya da eski militanlığını yitirmesi, Belçika'daki Türkiyeli işçileri bu planda da yalnızlığa itmişti.

Bu yeni konjonktür, giderek iyice yabancılaştığı bu toplumda "Türk" kimliğini ve "İslam" aidiyetini yegane güven unsuru olarak görmeye başlayan işçilerin ya da işsizlerin büyük bir hızla aşırı milliyetçi ya da köktendinci örgütlenmelerin pençesine düşmesine yolaçtı.

MHP ve AKP'nin öncülü olan *Milli Görüş*, işte böylesi bir ortamda Avrupa Birliği'nin hemen her ülkesinde, Türk işçilerinin yoğun olduğu her bölgede büyük bir hızla örgütlenerek ilerideki Türk lobisinin kitle tabanını hazırladı.

Faşist cunta dönemi: 1980 darbesinden sonra Türkiye'den yeni bir "sol ilticacı" akını başlamış, hattâ hemen hemen tüm sol örgütlerin lider kadroları Avrupa'ya taşınmışsa da, bunun Avrupa'daki göçmen kitlelerin bilinçlenmesine, Cunta yönetimine karşı tavır almasına büyük bir katkısı olmadı. Sol liderlerin çoğu tüm zamanlarını ve enerjilerini Türkiye'de faşist cuntanın darmadağın ettiği örgütlerini şeklen de olsa kendi ellerinde tutabilmeye harcadılar, daha önce kendi seçimleriyle örgüte katılmış üye veya sempatizanları lojistik destek olarak kullandılar, kullanılmayı kabul etmeyenleri tasfiye ettiler, ama Avrupa'daki göçmenlerin öznel sorunlarıyla ciddi şekilde ilgilenmediler.

Avrupa'nın yerel ilerici partileri, sendikaları ve sivil toplum örgütleriyle ilişkiler de hep bu "dar çevreci" ve "faydacı" yaklaşımlarla sınırlı kaldı, böylece meydan tamamen aşırı sağ ve köktendinci akım ve örgütlenmelere bırakıldı.

1980 öncesi ve sonrası siyasal göçün bir başka gerçeği ise, 1915 Soykırımı'ndan sonra ilk kez, Türkiye'deki ulusal ve dinsel baskılardan kaçmak zorunda kalan Kürt, Ermeni ve Asuri'lerin büyük kitleler halinde Avrupa'ya akınıydı.

Bu yeni göç Avrupa'da esasen varolan Ermeni ve Asuri diasporasını güçlendirirken, yeni bir diasporayı, Kürt diasporasını yarattı. Bu diasporanın oluşumu, Türkiye'de Kürt ulusal hareketinin gelişimiyle eşzamanlı olduğu için, kısa zamanda hiçbir Türk sol siyasetinin gerçekleştiremediği bir boyut kazandı. 60'lı yıllarda Avrupa'ya ekonomik göçmen olarak gelen ve kendilerini "Türk işçisi" olarak niteleyen onbinlerce Kürt kökenli göçmen de bu yeni oluşumla birlikte kendi ulusal kimliklerini öne çıkarmaya, "Kürd'üm" demekten korkmaksızın Kürt ulusal siyasetinin militanı ya da aktif destekçisi olmaya başladı.

Türk Devleti, kendi baskı politikalarının ürünü olan bu diasporaların gelişimini Türk göçmenlerini kendine tamamen bağımlı kılmak için yeni bir beyin yıkama unsuru olarak kullanmakta gecikmedi: "İç düşmanlarımız şimdi dış düşmanlarımızdan da destek alıp Türk düşmanı lobiler oluşturarak Türk yurdunu bölmek için seferber olmuşlardır. Vatanını seven her Türk bunlara karşı vatanperver güçlerin safında yerini almalı, bir an önce Türk lobileri oluşturmalıdır."

1980 Cuntası işte böyle bir zemin üzerinde yepyeni baskı ve devşirme yöntemlerini uygulamaya soktu. Bu uygulamaların ilk deneme laboratuvarı ise Belçika'ydı.

Vatandaşlık kaybettirme: Cunta yönetiminin sinsice planlanmış ilk uygulamalarından biri, Türk Vatandaşlığı Kanunu'nda yapılan bir değişikliklerle "yurt dışında Türkiye aleyhinde faaliyette buldukları" gerekçesiyle rejim muhalifi kişilerin vatandaşlıktan atılmasıydı. Vatandaşlığı kaybettiri-

len kişinin aynı zamanda Türkiye’deki tüm malvarlığına da elkonulduğundan, bu yasa değişikliği, özellikle yıllardır yurt dışında yaşayan göçmenler üzerinde pasifize edici bir rol oynayacaktı. Yıllarca son derece ağır koşullarda çalışarak kazandıkları paraları Türkiye’de ev veya arsaya yatırmış olan göçmenler, Cunta rejimine karşı olsalar dahi, bu mal varlıklarını bir anda yitirme korkusu içinde Cunta’ya karşı olan örgüt ve kişilerle ilişkilerini kesmek ya da azaltmak zorunda kaldılar.

Çifte vatandaşlık: 12 Eylül Darbesi’nden önce gerek Türkiye’de, gerekse yurt dışındaki göçmen toplulukları içinde kişinin başka bir ülkenin vatandaşlığına geçmesi neredeyse “vatan ihaneti” gibi algılanırken, Cunta yönetimi ani bir kararla “başka bir ülkenin vatandaşlığı”nı almayı teşvik etmeye başladı.

Biraz para kazanır kazanmaz ülkeye dönme hayali içindeki birinci kuşak göçmenlerin çoluk çocuğa karıştıktan sonra Türkiye’ye dönmelerinin artık mümkün olmayacağını, giderek “vatan haini” sayılma bahasına buldukları ülkenin vatandaşlığına geçip Türkiye’yle tüm bağlarını kesebileceklerini, bunun ise sürekli dış ticaret açığı içindeki Türkiye için büyük bir döviz kaybına neden olacağını Ordunun kurmayları da farketmişlerdi.

Bu «tehlkeyi» bertaraf etmek için “bulunulan ülkenin vatandaşlığına geçme” teşvik edilmeye başlandı, hattâ Türk dernekleri yöneticileriyle yapılan toplantılarda bunun ileride Ermeni, Rum ve Kürt lobilerine karşı büyük Türk lobisini oluşturmaya yönelik bir “vatan hizmeti” olacağı ısrarla vurgulandı.

Daha sonraki yıllarda yabancı kökenli kişilerin Belçika vatandaşlığına geçişinin kolaylaştırması üzerine, bu “vatan hizmeti”nin ifası kitlesel boyut kazandı. Özellikle Türk kökenlilerin yoğun bulunduğu Brüksel’in Schaerbeek ve Saint-Josse mahallelerinde bu yeni seçmenlerin oyları seçim sonuçlarını belirler hale geldi, belediye ve bölge meclislerine, hattâ federal meclise ve senatoya seçilen Türk’ler Belçika’nın Türkiye’ye yönelik politikalarını doğrudan etkilemeye başladı.

Diyanet Vakfı'nın kurulması: Her ne kadar 12 Eylül Darbesi'ne kadar olan dönemde Belçika'daki işçi ve öğrenci derneklerinin hemen hemen tamamı “konsolosluğun tanıdığı dernek” statüsü verilerek belli ölçüde kontrol altına alınmışsa da, bu dernekler arasındaki nüfuz ve çıkar çekişmeleri süregeliyordu.

Rejime karşı olmayan tüm örgütleri merkezi bir disipline bağlamak ve Türk lobisinin tabanını oluşturmak üzere Türkiye'nin Brüksel'deki Büyükelçiliği'nin girişimiyle federasyon ya da konfederasyon türünden bir çatı örgütü oluşturmak üzere toplantılar düzenlendi.

Ancak bu girişimde başarıya ulaşılamayınca Cunta bu kez tıpkı Türkiye'de olduğu gibi “din” kartına oynama kararı verdi ve herşeyden önce camileri kontrol altına almak üzere TC Büyükelçisi'nin onursal, Din İşleri Ataşesi'nin örgütsel başkanlığında, bir *Diyanet Vakfı* kurdurdu.

Görünüşte din hizmetlerini koordine etmek ve camilerin din hizmetlerine destek olmak gibi bir amaçla kurulan Diyanet Vakfı, özünde Belçika'daki tüm “ehlileştirilmiş” Türk derneklerinin üst otoritesi konumuna geçti.

Resmi törenler, Türkiye'den gelen “devlet büyükleri”nin dernek yöneticileriyle görüşmeleri, Türk lobisini yönlendirme toplantıları Diyanet Vakfı çatısı altında yapılmaya başlandı.

Belçika'nın yerel, bölgesel ve federal seçimlerinde de Türk Büyükelçiliği Türk asıllı seçmenleri ve adayları bu Diyanet Vakfı aracılığıyla yönlendirir oldu.

En ilericileri de dahil Belçika siyasi partilerinin aday listelerine konulacak Türk kökenli adaylar Diyanet Vakfı disiplinine bağlı derneklerle pazarlıklar yapılarak belirlenmekte, belirlenen adaylar daha sona yine Diyanet Vakfı merkezinde yapılan bir dizi açık ya da kapalı toplantıda Türk lobisinin çıkarları doğrultusunda görev yapmaya koşullandırılmaktaydı.

Şunu da unutmamak gerekir ki, Belçika'daki Türk göçmen kitlesi artık sadece emekgücünü satıp geleceğini garantileme amacıyla gelmiş göçmen işçilerden ve onların ailelerinden ibaret değildi. Almanya'da olduğu gibi Belçika'da da hemen

tüm ekonomik sektörlerde varlığını hissettiren bir Türk işadamları kesimi, bir Türk burjuvazisi oluşmuştu. Türk lobisinin başlıca finansmanını, Mafya tipi ilişkilerle gittikçe daha da zenginleşen bu kesim sağlamaktaydı.

Belçika'daki Türk lobisinin bir başka temel direği, TC Büyükelçiliği'nin yanısıra Avrupa Birliği ve NATO nezdindeki Türk misyonları, özellikle de NATO'da görevli Türk generalleri ve subaylarıydı.

Ordu'nun yurt dışındaki göçmen kuruluşlarını tek merkezden kontrol operasyonu 15 Nisan 2003 tarihinde MGK Genel Sekreteri Orgeneral Tuncer Kılınç'ın Brüksel'deki TC Büyükelçiliği'nde Türk dernek yöneticileri ve işadamlarıyla yaptığı bir toplantıda iyice açığa çıkmıştı.

Tabii ki, günlük gazeteleriyle, televizyon kanallarıyla, radyo yayınlarıyla ve de İnternet siteleriyle Türk medyası, üstüne düşen lobicilik, kışkırtıcılık ve karaçalma misyonlarını büyük bir işgüzarlıkla yerine getirmekten geri kalmadı.

Türk derneklerini lobinin vurucu gücü haline getirme operasyonu öyle bir boyuta ulaşmıştı ki, artık MHP yanlısı derneklerle CHP ya da DSP yanlısı olanlar, Milli Görüş ya da Fethullah yanlısı olanlarla Atatürkçü Düşünce Dernekleri, Büyükelçiliğin bir işareti üzerine rahatlıkla bir araya gelmekte, Ermeni ve Kürt topluluklarının istemlerine karşı birlikte toplantılar, yürüyüşler düzenlemekte, Türk medyasının kışkırtma ve karaçalma kampanyalarına tüm varlıklarıyla destek sağlamaktaydı.

Türk lobisinin kışkırtmaları zaman zaman o düzeye vardı ki, beyinleri yıkanmış Türk gençleri Brüksel'de yıllardır faaliyet gösteren Kürt, Asuri ve Ermeni kuruluşlarına polislin gözü önünde Bozkurt bayrakları ve işaretleriyle saldırbiliyordu.

1994 yılı başında Almanya'dan Brüksel'e özgürlük yürüyüşü yapan Kürtler Saint-Josse Belediyesi'nde konakladıklarında saldırıya uğrayacak, 17 Kasım 1998'de Brüksel Kürt Enstitüsü, Kürt Kültür Derneği ve bir Asuri lokali ateşe verilecekti.

Hemen anımsatmalıyım ki, Avrupa'nın başkentinde bu saldırılar başlarken Türkiye'de Turgut Özal, Süleyman Demirel, Tansu Çiller, Mesut Yılmaz gibi sivil siyasetçiler ve hatta Erdal İnönü, Yaşar Karayalçın, Bülent Ecevit gibi sosyal demokratlar ya başbakan ya da başbakan yardımcısı olarak iktidardaydı... Özellikle unutulmasın: 2 Temmuz 1993'te ülkenin seçkin aydın ve sanatçıları Sivas'ın Madımak Oteli'nde ateşe verilirken SODEP Genel Başkanı Erdal İnönü, Çiller'in yedeğinde başbakan yardımcısı ve dışişleri bakanıydı... Daha sonra da CHP genel başkanlığını üstlenecekti.

O CHP ki, bugünkü genel başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, önce dinbaz Ekmelettin'i cumhurbaşkanı adayı gösterdikten sonra sözümona 2016 darbe girişimi komedisinin ardından Tayyip Erdoğan'la Yenikapı ruhunda birlik olacak, o da yetmezmiş gibi Madımak'ın üzerinden 24 yıl geçtikten sonra aydın ve sanatçı katliamının baş sorumlularından Karamollaoğlu'yla sahneye çıkıp dostluk gösterileri yapacaktır.

Takiyyeci AKP dönemi: Takiyyenin en büyüğünü yapıp kendini Avrupa Birliği'ne «muhafazakar demokrat» diye yutturarak 2002'de Türkiye'de iktidarı ele geçiren AKP döneminde de bir şey değişmiş değil.

Görece bir duraganlıktan sonra 10 Aralık 2005'te DTP'nin Brüksel Bürosu'na molotof kokteyli atılacak, 2 Aralık 2006'da Kürt Kültür Derneği'ne karşı yeniden saldırı düzenlenecek, aynı dernek 1 Nisan 2007'de gece yarısı yangın bombası atılarak yakılacaktır.

Yine o dönemde lobinin hizmetindeki saldırganlar, Türkiye'deki silahlı çatışmalarda askerlerin ölmesini bahane ederek Saint-Josse Belediyesi'ndeki bir Kürt mağazasını ve bir Ermeni restoranını tarumar edeceklerdir.

Ermeni düşmanlığı esasen yıllardan beri Belçika'daki Türk lobisinin ana silahlarından biridir. 1915 Ermeni Soykırımı kurbanlarının anısına Ixelles Belediyesi'ndeki Ermeni kilisesinin yakınında dikilen anıtın kaldırılması istemi, ilk kez 1999'da Belçika Parlamento seçimlerine katılan Türk

kökenli adayların Türk seçmenlerden oy alabilmek için kullandıkları başlıca propaganda konularından biriydi.

Bu talebi öne süren, hattâ bu konuda *Belçika Atatürkçü Düşünce Derneği*'nin açtığı kampanyaya imza vererek katılan Türk kökenli bir aday, üstelik de geçmişte Ermeni Soykırımı'nı tanımış *Sosyalist Parti*'nin listesinden önce Saint-Josse Belediye Meclisi'ne, ardından Brüksel Bölge Meclisi'ne seçilecekti. Brüksel'de korunması gereken eserler arasında yer alan Ermeni Soykırımı Anıtı'nın kaldırılmasını isteyen bu kişi, *Sosyalist Parti* tarafından daha sonra Brüksel Bölge Hükümeti'nde tarihi eserlerin korunmasından sorumlu devlet bakanı, ardından da Türk'lerin yoğun yaşadığı Saint-Josse'un belediye başkanlığına yükseltilecekti.

Türk lobisinin bu saldırganlığına karşı Belçika'da birlikte mücadele veren *Belçika Demokrat Ermeniler Derneği*, *Belçika Asuri Dernekleri*, *Brüksel Kürt Enstitüsü* ve *İnfo-Türk Vakfı*'nın Ekim 2006 seçimleri sırasında Belçika kamuoyuna hitaben yayınladıkları ortak çağrı göç tarihimizin önemli belgelerindedir:

“Bir yandan Avrupa hükümetlerinin Ankara'nın şantajlarına boyun eğmesi, öte yandan da birçok yöneticinin Türklerin yoğun bulunduğu kent ve mahallelerde birkaç fazla oy alabilmek için Türk diplomatik misyonlarıyla ve aşırı sağ örgütleriyle pazarlığa girişmekte tereddüt etmemeleri yüzünden Türk rejimi Belçika gibi ülkelerin sosyal ve siyasal hayatına giderek daha fazla müdahale eder duruma gelmiştir. Türk kökenli seçilmişler artık, üyesi buldukları Belçika partilerinin karşı pozisyonuna rağmen, inkârcı gösterilere açıkça katılabilmektedir.”

“Ne yazık ki, ‘demokratik’ denilen geleneksel siyasal partilerin yöneticileri, çoğu inkarcı gösterilere fiilen katılmış ve hattâ Ankara rejiminin inkarcılığını eleştirebilen kendi parti yöneticilerine açıkça meydan okumuş olanlar da dahil aşırı sağcı ve aşırı milliyetçi adayları seçim listelerine koymuş olmakla iftihar etmektedir.

“Daha da vahimi, CD&V, CdH, FDF, MR, PS ve Sp.a gibi partilerin bazı liste başları, Adalet Bakanı da dahil olmak üzere, Schaerbeek, Saint-Josse, Bruxelles-Ville, Antwerp ve Gent sokaklarındaki seçim kampanyalarını bu adaylarla birlikte yürütmek suretiyle baskıcı Ankara rejiminin hizmetindeki bu kişileri onurlandırmakta bir beis görmemektedirler. Parti yöneticileri ise, maalesef, yabancı bir devletin rehinesi olmuş bir seçmen kitlesinden birkaç oy alabilmek uğruna bu skandal karşısında ağzını açmamaktadır.

“Aşırı sağ partilere karşı sağlık kordonu... Mutlaka ve mutlaka, ama sadece Flaman VB veya Frankofon FN’e karşı değil, kökeni ne olursa olsun aşırı sağın ve aşırı milliyetçiliğin her türlüsüne karşı olmalıdır.”

Karnavallar ülkesinde Türk karnavalı...

8 Mart 2017

Önceki pazartesi *Artıgerçek* için Belçika’da kriminal Türk lobisinin gelişimi üzerine yazımı hazırlarken telefon eden bir arkadaş, “Yahu yorulmadın mı klavye gagalamaktan?” diye sordu, “Kaç gündür grip yüzünden evden çıkamadın... Toparlandıysan hadi bir gayret et de *Faymonville Karnavalı*’na gidip biraz Türk havası alalım!”

“Türk havası almak için üstelik bu soğuk havada 160 kilometre yapmak da nereden çıktı? Zaten yıllar yılı Türk mahallesi Schaerbeek’te gece gündüz Türk havası almıyor muyuz?”

Arkadaş da zaten işin şakasındaymış... “Seni bir nebze dellendirmek için söyledim. Zaten gitmiş olsak da şanlı Türk lobisi tüm bindirilmiş kıtalarıyla oradadır... En iyisi sen yazmana devam et...”

Faymonville köyü, rivayetlere göre, 16 ve 17. yüzyıllarda

Osmanlı fetihlerinden zarar görenler yararına Kilise'nin açtığı yardım kampanyasına katkıda bulunmayı reddettiği için "Türk Köyü" diye lanetlenmiş, köy halkı da Türklük ya da Müslümanlıkla hiçbir ilgileri olmadığı halde bu ismi folklorik olarak benimsemiş... Belediyede sembolik olarak bir Türk bayrağı bulunması ve de köyün futbol takımının da *RFC Turkania* adını taşıyor olması köyden gelip geçen Türkler için büyük gurur kaynağı.

Karnavalın ertesi günü Türk sitelerini taradım. Faymonville gerçekten yine Türk istilasına uğramış. Osmanlıcı'sı ve de Atatürkçü'süyle tüm Türkler orada... Her yanda Türk bayrakları dalgalandırılıyor, Atatürkçü'lerimiz daha da ileri giderek ortalığı Atatürk posterleriyle donatıyor! Normal zamanlarda içinde hiçbir Türk'ün yaşamadığı Faymonville'in sakinleri, şaşkın ama sabırlı, bu Türk istilasına rağmen geleneksel karnavallarını kendi giysileriyle, folklorik gösterileriyle kutlamaya gayret ediyorlar.

Ama asıl şenlik fütuhatçı Türk'lerde... Nasıl sıcak karşılandıklarını, "çakma" Türk'lerin kendilerini nasıl bağırlarına bastığını ballandıra ballandıra anlatıyorlar.

Hele Tayyip'in bugünkü Alman yöneticilerini nazilikle suçladığı şu sıralarda Faymonville fatihlerini mesteden bir söylenti var ki anlata anlata bitiremiyorlar: İkinci Dünya Savaşı'nda nazi Alman ordusu tüm kent ve köyleri işgal ederken Faymonville'e vardığında Türk bayrağını görünce dostluk duyguları kabarıp geri çekilmiş!

Tayyip nazilerin ne denli bir Türk dostu olduğunu unutmuş olmalı ki Türkiye'nin Almanya ile, hatta bütün Avrupa'yla ilişkilerini daha da berbat eden böyle bir gaflette bulunabiliyor.

Ama asıl gaflet Tayyip'in bu ağır suçlamasının geri dönüp asıl kendisini vuracağını hesaplayamamış olması...

Günümüzde nazilik mi? Evet!

Yıllardır Türkiye'yi toplama kampına çeviren, gazetecileri, sanatçıları, bilimadamlarını, muhalif siyasileri, özellikle

de Kürt halkının seçilmiş önderlerini ve temsilcilerini zindanlara attıran, Kürt kentlerini, kasabalarını ve köylerini nazi uçaklarının Guernica'sına taş çıkartacak bir hunharlıkla bombalayan, yakıp yıkan, yoksul Kürt insanını cehennem yaşamına mahkum eden Tayyip ve şürekasının alınlarına şimdiden kazınmış değil mi nazilik?

Almanya'yı bir yana bırakıp yine karnavallar ülkesi Brüksel'e dönelim... Geçen hafta oluşumunu ayrıntılı izah ettiğim, General Evren'le başlayıp günümüzde Erdoğan'la daha güçlendirilen kriminal Türk lobisi nazi kafasından başka neyin eseri olabilir?

Erdoğan ve bakanlarının referandumda Avrupalı Türk'lerin "Evet" demesini sağlamak amacıyla planladıkları yurtdışı toplantıları gerek Türkiyeli muhaliflerin, gerekse Alman demokratik güçlerinin tepkisi karşısında şu sırada kazaya uğramış görünüyor.

Almanya dışında Avusturya ve Hollanda'da da bu tür toplantılara karşı tavır konmuş bulunuyor. Özellikle Erdoğan'ın Alman yöneticilerini "nazilik"le suçlamasından sonra Avrupa Komisyonu Başkanı Junker dahi Erdoğan'a tepkisini dile getirmekte gecikmedi.

Erdoğan'ın olası bir Brüksel çıkartmasına en güçlü tepki ise Belçika'nın en büyük siyasal partisi olan Flaman milliyetçisi NVA'dan geliyor. Bu parti, Erdoğan'ın yüzüne Avrupa'nın tüm kapılarının kapanmasından yana...

Ne ki, Federal Meclis'in Türkiye ile ortaklık görüşmelerinin askıya alınması yolunda bir süre önce oybirliğiyle aldığı karara rağmen Belçika'nın tüm partilerinde, hele "ilerici" olarak ün yapmış partilerinde Erdoğan ve hempasının muhtemel baskınlarına karşı net bir tavır ortaya konulabilmiş değil.

Dahası, şu satırların yazıldığı sırada, AKP'nin eski enerji bakanlarından Taner Yıldız, Brüksel'de Türklerin en yoğun bulunduğu Chaussée de Haecht'taki bir salonda bu akşam Belçikalı seçmenlere "Evet" propagandası yapmaya hazırlanıyor. Aldığım son habere göre Brüksel girizgahı olarak

emekli Türk madencilerinin yoğun bulunduğu Beringen'deki Fatih Camii'nde ilk "Evet" toplantısını yapmakta...

İyi de, bu zat Avrupa ve özellikle Almanya'daki tüm tepkilere rağmen Brüksel'de konuşabilme cesaretini kimden almakta?

Hiç şaşırtıcı değil... *Sosyalist Parti*'li Brüksel milletvekili ve Saint-Josse'un belediye başkanı Türk asıllı Emir Kır'dan...

Geçen yazıda da belirtmiştim... Saint-Josse, oldum olası, Brüksel'deki Kürt, Ermeni ve Süryani diaspora örgütlerinin Türk faşistlerinin sürekli saldırılarına maruz kalan belediye. Daha geçen Kasım ayında Türk faşistleri ayyıldızlı bayraklarla donanmış ve hoparlörden ırkçı sloganlar kusan arabalarla Brüksel Kürt Enstitüsü'nü basarak ateşe vermeye kalkışmışlardı.

Şaşırtıcı olmayan başka bir gerçek... Türkiye'nin islamcı faşist despotu Tayyip Erdoğan bundan iki yıl önce demokratik güçlerin tüm protestolarına rağmen Belçika'da kırmızı halılar döşenerek karşılanmış, *Europalia-Türkiye Festivali*'nin açılışında bizzat Belçika Kralı ve hükümet ricali tarafından onurlandırılmıştı. Üstelik de 1915 Soykırımı'nın 100. yıldönümünde... Kendisine gösterilen hüsrukabul o derecedeydi ki, kaldığı otelden gece yarısı müstakbel seçmenlerine hitap ederek seçim propagandası yapabilmesi için Avenue Louise Sosyalist Parti'li Brüksel Anakent belediye başkanı tarafından trafiğe kapatılmış, tramvay seferleri ke-sintiye uğratılmıştı.

Bununla da kalmamış, "first lady" Emine Erdoğan'ın lüks bir mağazadan alışveriş yapabilmesi için aynı cadde gündüz vaktinde de trafiğe kapatılmış, skandal ayyuka çıkmıştı.

Karnavallar ülkesi Belçika'da yukarıda sözünü ettiğim Faymenville "Türk" karnavalından sonra Erdoğan ve şürekası odaklı daha kaç "Türk" karnavalına tanık olacağız?

Sosyalist Parti'nin kontrolündeki belediyeler hiç değilse bu kez Avrupa'nın Erdoğan karşıtı tutumuna ayak uydurabilecek mi?

Pek de kolay değil... Belçika’da altı yılda bir yapılan belediye seçimlerinin yenilenmesine iki yıldan az bir süre kaldı. Türk kökenli seçmenlerin yoğun bulunduğu Schaerbeek, Saint-Josse, Molenbeek ve hatta Brüksel anakent belediyelelerinde tüm partiler kriminal Türk lobisinin destekleyeceği adayları saflarına çekebilmek için binbir perende atmak zorunda...

Yine de bir olasılıktır... Belçika’daki referandum oylamasında Tayyip geçtiğimiz seçimlerdeki performansına ulaşmazsa, hele “hayır” oyları “evet”e fark atarsa, bu sonuç Belçika seçimlerinin de kaderini belirleyebilir, tüm partileri Türk lobisinin rehinesi olmaktan kurtarabilir ve de Belçika meclislerini Ankara’nın Truva atlarından arındırabilir.

Evet, Türk oylarında “hayır” çoğunluğu sadece Türkiye’nin değil. Belçika’nın da, Türk göçmen yoğunluğu olan tüm ülkelerin de hayrına olacaktır.

Avrupa başkentinde hilal’in haça karşı cihadı

15 Mart 2017

Geçen haftaki “Türk Karnavalı” yazısını masum bir dilekle bitirmiştım: “Türk oylarında ‘hayır’ çoğunluğu sadece Türkiye’nin değil, Belçika’nın da, Türk göçmen yoğunluğu olan tüm ülkelerin de hayrına olacaktır.”

Sen misin bu safdilliği yapan?

Tam da yazımı *Artgerçek*’e göndermişim ki, “hayır” antenlerim ardarda alarm vermeye başladı... Almanya, Hollanda, İsviçre Tayyip’in uçbeylerinin beyin yıkama seferlerine yasak koyadursun, Belçika çoktan yelkenleri indirmiş, Soma faciası lekesini alnında taşıyan eski Enerji Bakanı Taner Yıldız’a kapılarını açmıştı bile...

Tayyip’in has adamı o 8 Mart Çarşamba günü öğle namazından sonra Beringen’deki Fatih Camii’nde toplanan ce-

maate Tayyip’i *kadiri mutlak* yapacak anayasa değişikliğinin faziletlerini sayıp döktükten sonra mümin kardeşlerini 16 Nisan’da “Evet” oyu kullanmaya çağırmişti.

“Olacak şey değil” diye sokranarak telefonlara sarıldım. Herşeyden önce komşu Avrupa Birliği üyesi ülkeler bu tür Tayyip propagandasını yasaklarken bu zat AB’nin merkez ülkesine bu denli rahat nasıl girebilmişti?

Ama daha vahimi, bu ülkedeki ilk propaganda nutkunu bir camide çekmesine nasıl göz yumulmuştu? Hem de nasıl bir cami? *Türk Diyanet Vakfı*’nın gözde kurumlarından *Fatih Camii*...

1980 darbesinden sonra Evren Cuntası’nın kurduğu o *Diyanet* ki, islamcı terörün Brüksel’i kana buladığı geçen mart ayından beri, tıpkı Suudi Arabistan’ın Brüksel’deki *La Grande Mosquée*’si gibi, İslam gericiliğini müslüman göçmenlere zerketmekle suçlanmakta...

Ama Beringen Belediyesi’ni yöneten sosyalist ve hristiyan partiler için varsa yoksa iki yıl sonra yapılacak belediye seçimlerim oradaki Türk müslüman oyları... Orada yaşamakta olan Kürt göçmenler hiç de umurlarında değil.

Seçim hesabında olanlar sadece Beringen’i yönetenler mi? Çok geçmeden yeni skandal Brüksel’in göbeğinde patlıyor. Akşam saatlerinde Taner efendi tüm propaganda ekibiyle birlikte *Türk Mahallesi* diye namlanan Chaussée de Haecht’taki bir lokalde AKP’lisini, MHP’lisini bir araya toplayıp onların da beynini Tayyip diktasına “evet” için yıkıyor.

Bu toplantıya izin veren de Saint-Josse Belediyesi’nin Sosyalist Parti’li başkanı Emir Kır... Türk kökenli ilk devlet bakanı, ardından da belediye başkanı olmakla ünlü Emir’in yürekten ve beyinden bağlı olduğu Tayyip’in emirlerine karşı çıkması, onun papağanlarını Brüksel’de konuşturması hiç de şaşırtıcı değil... Şaşırtıcı olan, hepsi Brüksel’de üslenmiş bakanlardan, milletvekillerinden, bölge meclisi üyelerinden tek itiraz gelmemesi.

O hırsıyla *İnfo-Türk* adına soruyoruz: “Belçikalı siyaset er-

babı Tayyip'in propaganda saldırısı karşısında neden bu denli sessiz?"

Çıt yok... Yok, çünkü sosyalisti de, hristiyanı da, liberali de, iki yıl sonra yapılacak belediye seçimlerinde *Saint-Josse*, *Schaerbeek*, *Molenbeek* gibi belediyelerde yıllardır Tayyip amigosuna dönüştürülmüş, geçen seçimlerde ona yüzde 60 oy vermiş olan bir kitleyi karşıya almaktan ödleri patlıyor.

İyi de, bu alaturka seçim terörüne bu denli yüz verdin mi orada kalır mı? Kalmadı da...

Taner Yıldız'ın toplantılarını büyük bir zafer olarak ilan eden *AKP Belçika* adlı facebook sayfası, ertesini gün iki afiş birden yayımlamakta gecikmedi.

Afişlerden biri pek de şaşırtıcı değil... *AKP Belçika* Tayyip'e Ulu Hakan'dan başlayıp Menderes ve Özal'la süren islamcı çizginin halifeliği misyonu tanımakla kalmıyor, ilk üçünün zamanında "diktatör" olarak nitelendikleri "Artık ne bu yalanları yeriz! Ne de Erdoğan'ı size yediririz!" diye tüm "hayır"çılara postasını atıyor.

Ama asıl kıyamet ikinci afişin sosyal medyada yayılmasıyla kopuyor.

Biri hilal öteki haç taşıyan iki silüetin düellosunu temsil eden bir grafiğin altında Tayyip'in misyonu en cüretkar şekilde afişe ediliyor:

BU KAVGA HİLAL İLE HAÇIN KAVGASIDIR!

Altında da Avrupa'da oy kullanacak Türk göçmenlere tarihsel çağrı:

Hilalin altında bir olun!

Çok kalabalık olacağız! Göreceksiniz!

Sloganlarını Fransızcaya çevirerek bu iğrenç marifeti "İşte Brüksel'de propaganda yapmasına izin verilen AKP'nin hristiyanlığa düşman islamcı afişi" diye sosyal medyada Belçika kamuoyuna duyuruyoruz.

Ama daha önce Tayyip'in propaganda saldırısı karşısında neden bu denli sessiz olduklarını sorduğumuz Belçika siya-

set erbabından yine ses seda yok... Bir tek Flaman Bölgesi'nin milliyetçi çoğunluk partisi N-VA egemen olduğu Antwerpen kentinde propaganda toplantısına izin vermiyor.

Ne ki bu kez Belçika medyası daha duyarlı... Birçok gazetede, hatta televizyonlarda afişe yer verilerek sorumlu makamlar uyarılıyor.

La Capitale ve *Le Soir* gazetelerine verdiğim demeçlerde olayın vahametini vurgularken bir şeye daha dikkati çekiyorum.

Belçika'da yaşayan Türkiyeli topluluk sadece müslümanlardan ibaret değil... Unutulmasın bu ülkede Ermeni'si, Asuri'siyle onbinlerce Türkiyeli hristiyan da yaşıyor. Evet, geçtiğimiz onyıllarda Belçika'da, özellikle de Saint-Josse Belediyesi'nde Kürt, Ermeni, Asuri lokalleri ve işyerleri kaç kez bozkurtların saldırısına uğradı...

Bu hilal-haç kavgalı kampanya ile sadece Türkiye'li hristiyan ve Kürt'lerin, Türk demokratlarının değil, Belçika'nın yerli hristiyanlarının da can güvenliği tehlikede...

Rotterdam'da son olup bitenleri "islamofobi" diye niteleyen Erdoğan'a HDP Grup sözcüsü Osman Baydemir haklı olarak soruyor. "Bu saldırı islamofobidir diyorsun... Allah'tan korkun. Rotterdam'ın belediye başkanı Fas asıllı bir müslüman!" Evet sadece Rotterdam'ın değil, Londra'nın belediye başkanı da müslüman: Sadiq Khan.

Ama Tayyip ve benzerleri için onlar müslüman'dan sayılmaz. Onlara AKP propagandasına Brüksel'in kapılarını ilk açan Emir Kır gibi müslüman belediye başkanları gerek...

Kaldı ki Türkiye Kürdistanı'nda çoluk çocuğu yıllardır katlettirirken "Hollanda'yı ve Hollanda'lıları Srebrenitsa Katliamı'ndan tanırız" diyecek kadar ölçüyü kaçıran bir islamcı faşistten başka ne beklenir?

Tekrarlıyorum: Başlatılan hilal-haç kavgalı kampanya sadece Avrupa başkentini değil, Türk'lerin yoğun olduğu tüm ülkeleri tam bir kaosa sürüklüyor. Sadece Türkiye'li hristiyan ve Kürt'lerin, Türk demokratlarının değil, yerli hristiyanların da can güvenliğini tehlikede...

Hele Tayyip 16 Nisan referandumundan zafer tacı kuşanarak çıkmaya görsün!

Kürt kızı federal bakan olunca...

23 Mart 2017

Kaç haftadır yazıp duruyorum Belçika siyasetçilerinin, soldakiler de dahil, Türkiye'nin gelmiş geçmiş tüm iktidarlarının faşizan uygulamaları karşısında sırf Türk kökenli seçmenleri kaybetmek korkusuyla nasıl sessiz kaldıklarını... En son örneği, Tayyip'in "evet" tellallarına Almanya ve Hollanda kapılarını kapatırken bakan eskisi Taner'in Brüksel'in göbeğinde ve de *Sosyalist Parti*'li bir belediye başkanının himayesinde rahat rahat beyin yıkayabilmiş olması...

Bu laçkalıktan cesaret alan AKP'nin uçbeyleri sonunda işi "evet" demenin "haç'a karşı hilal cihadı"nın gereği olduğunu resmeden afişler dağıtmaya kadar vardırıdılar.

Afişlerin hristiyan ya da laik çoğunluklu bir ülkede gözden kaçması mümkün değildi, öyle de oldu. Medyanın gösterdiği tepki karşısında AKP ve MHP'nin yapmayı planladığı yeni toplantılara yasak konabildi...

Tayyip'in saldırılarını Avrupa'yı Nazi'likle, İslam'a karşı haçlı seferi yürütmekle suçlamaya kadar vardırması karşısında Belçika'nın en çok izlenen TV kanallarından RTL özel bir programda AKP'nin Brüksel temsilcisi Ruhi Açık-göz'ü Belçika'lı dört katılımcının önünde sorguya çekti.

Geri planda ünlü afişin sergilendiği programda tüm sorulara kaypak ve tutarsız yanıtlar veren AKP temsilcisi afişin kaynağı olan *AKP Belçika* facebook sayfasının da partiyle hiçbir ilişkisi olmadığını, bazı parti taraftarlarınca hazırlandığını, afişi kaldırmaları için kendilerine ricada bulduklarını ama kaldırtamadıklarını iddia etti.

AKP gibi şef diktası altındaki bir partinin kendi taraftarlarına

söz geçiremediği iddiası tek kelimeyle gülünçtü. Daha da gülünç olanı, televizyonda utanmazca bu yalan söylenirken tüm dünya medyası AB Adalet Divanı'nın başörtüsü konusunda verdiği karar üzerine Erdoğan'ın tüm Avrupa'yı "haçlı seferi" yürütmekle suçladığı haberleriyle çalkalanıyordu.

"Evet" propagandistlerinin ipliğinin iyice pazara çıktığı günlerde AKP emrindeki Türkçe medya dikkatleri dağıtmak için bu kez kendine yeni bir hedef seçti: Belçika federal hükümetinin *Yoksullukla Mücadele, Fırsat Eşitliği, Engelliler ve Bilimsel Politikalar*'dan sorumlu Devlet Bakanı Zuhal Demir... Saldırıların nedeni, Demir'in Avrupa mahkemesinin başörtüsü konusundaki kararını yerinde bulduğunu söylemesiydi.

Ne ki, Zuhal Demir Türkçe medyanın saldırılarına ilk kez hedef olmuyordu. Yıllarca Limburg madenlerinde çalışmış bir işçinin kızı olan Demir, hukukçu olarak yetiştikten sonra 2010 yılından itibaren *Yeni Flaman Birliği Partisi (N-VA)* listesinden iki dönem üst üste federal milletvekili seçilmişti. Ayrıca Anvers'te yerel bir belediyenin de başkanlığını yapıyordu.

Tüm göçmen derneklerine olduğu gibi Kürt derneklerine de ziyarette bulunduğu için Demir derhal "PKK üyesi olmak ve terör örgütüne destek vermek"le suçlanmıştı. Oysa kendisi Kürt kökenli olduğunu, Kürt halkının temel hak ve özgürlüklerinin tanınmasını istediğini her zaman iftiharla tekrarlarlarken hiçbir Kürt örgütüne üye olmadığını, Kürt sorunu için barışçıl çözümden yana olduğunu vurguluyordu.

Demir sadece Türkçe medya tarafından değil aynı zamanda milliyetçi flaman partisi olan N-VA'ya üye olduğu için başka göçmen örgütleri tarafından da eleştiriliyor.

Demir'in bu parti seçiminde başlıca neden hiç kuşku yok ki Belçika'da frankofon egemenliğine karşı tarihsel Flaman mücadelesinden doğmuş *Volksunie*'nin devamı olan N-VA'nın dünyanın tüm ezilen halkları gibi Kürt halkının özgürlük mücadelesine de her daim büyük destek vermiş olması...

Zuhal Demir'in hedef alınması, şimdye kadar Erdoğan'ın

saldırıları karşısında pek ağzını açmayan liberal MR üyesi Belçika Başbakanı Charles Michel'i de galeyana getirmekte gecikmedi.

Türkçe medyada Zuhal Demir'e saldırıların Erdoğan'ın referandum stratejisinin bir parçası olduğunu vurgulayan Michel "Bu strateji, provokasyonlarla Türkiye'de ulusal duyguları kışkırtıp, kendini kurban yerine koyma stratejisidir. Zuhal Demir'e yönelik saldırılar hiçbir şekilde kabul edilemez. Erdoğan'ın kampanya stratejisi ile bizi korkutmasına asla izin vermeyeceğiz." diyerek yönettiği hükümetin genç kadın bakanını sonuna kadar savundu. Kürt bakan Demir'e bu saldırılar yapılırken okurlarımızın iletği bir belge Belçika'da TC lobisinin desteği ve pazarlıklarıyla seçilen Türk kökenli siyasetçilerin ne denli karanlık ilişkiler içinde olduğunu yeni bir örneğini ortaya koyuyor.

Daha önce Sosyalist Parti'li federal milletvekili ve Saint-Josse Belediye Başkanı Emir Kır'ın, Hrant Dink cinayeti sanıklarından eski İstanbul Emniyet Müdürü Celalettin Cerrah'la yakın ilişkilerini ortaya koyan belgeler yayımlamıştık. Brüksel Hükümeti'nde devlet bakanı iken Emir Kır 19 Ocak 2007'de Cerrah'ı makamında ağırlayarak özel bir plaketle taltif etmişti. Bir kaç ay sonra da, bakan Emir Kır 8 Nisan 2007'de, Cerrah'ın özel daveti üzerine, İstanbul'da polis teşkilatının kuruluşunun 162. yılı kutlamalarına onur konuğu olarak katılmıştı.

Bu kez gündemde olan Brüksel Parlamentosu Başkan Yardımcısı ve Schaerbeek Belediye Meclisi üyesi Türk kökenli Emin Özkara... Emir Kır gibi *Sosyalist Parti* üyesi olan Özkara, 17 Ocak 2017 de Brüksel'de *Emekli Polis Özel Harekatçılar Derneği* başkanı Yesugay Aksakal'ı ağırlıyor ve onun konferans vereceği bir toplantıya başkanlık ediyor.

Aksakal sıradan bir özel harekatçı değil... 8 Mayıs 2012 tarihli *Vatan Gazetesi*'nin yazdığına göre, kendisi Susurluk kazasında ölen ünlü terorist Abdullah Çatlı'nın yakını... Soruşturmalar sırasında elde edilen telefon dökümleri Çatlı

o dönemde siyasi şubede görevli komiser Yesugay Aksakal ile defalarca görüşmüş olduğunu kanıtıyor.

Susurluk Olayı'na ve Kumarhaneler Kralı Ömer Lütfü Topal cinayetine adı karıştığı için İstanbul'daki görevine son verilen Aksakal o sırada hapis cezasını çekmekte olan Susurluk kahramanlarından eski bakan Mehmet Ağar'ın Yenipazar Cezaevi'nde korumalığını yapmakla görevlendiriliyor.

Emekli olduktan sonra *Emekli Polis Özel Harekatçılar Derneği*'ni kuran Aksakal 24 Ağustos 2015'de *Haber7.com*'da yayınlanan mesajında şöyle diyor: “*Doğu ve Güneydoğu'da görev yapmış yüzlerce emekli polis özel harekatçı arkadaşlarımızdan bana telefon ve mesaj geliyor. Doğu ve Güneydoğu'ya giderek, tekrar PKK ile savaşmak istediklerini söylüyorlar. Bu konuda resmi makamlardan görev ve yetki istediklerini dile getirdiler.*”

Tayyip'in 7 Haziran 2015 seçimlerindeki başarısızlığından sonra barış sürecini askıya alarak Kürdistan'da devlet terörünü yeniden başlatması üzerine emekli özel harekatçılara yeniden ne görev verildiği, hattâ bunlardan bazılarının muhalif göçmen yurttaşları hizaya getirmek için yurt dışında görevlendirildiği söyleniyor...

Bir ek bilgi:

Hem Brüksel Bölge Meclisi'nde hem de Schaerbeek Belediye Meclisi'nde üye olan Türk kökenli ve tesettürlü Mahinur Özdemir yıllardır Tayyip, Emine ve Sümeyye Erdoğan'la, Başbakan yardımcısı damat Berat Albayrak'la sıkı ilişkiler içinde... İlişkiler o denli sıkıfıkı ki kendisinin nikahı Türkiye'de bizzat Tayyip tarafından kıyıldı... Ermeni soykırımının Belçika tarafından tanınmasına federal mecliste karşı çıktığı için üyesi bulunduğu CdH'tan ihraç edilen Özdemir'in her fırsatta AKP propagandası yaptığı cümlenin malumu, RTL'deki son programda da tekrar dile getirildi.

Soru:

Brüksel halkının temsilcisi olarak yıllardır federal parlamentoda, bölge ve belediye meclislerinde yer alan Türk kö-

kenli ve *Sosyalist Parti*'li kişilerin Türk polis şefleri ve “özel hareketçi”larıyla bu yakınlığı ve işbirliği nereden kaynaklıyor? Amacı nedir?

İkinci soru:

Brüksel halkının temsilcisi olan bu meclisleri yönetenler, bu meclislere egemen olan Belçika partileri, bu gerçekler karşısında nasıl susabiliyor? Bu tutumlarıyla yabancı düşmanlığının güçlenmesine çanak tuttıklarını nasıl fark edemiyorlar?

Üçüncü soru :

Kürt kökenli federal devlet bakanı Zuhal Demir'i sürekli hedef alan Türkçe medyanın Türk kökenli seçilmişlerin bu karanlık ilişkileri üzerine söyleyecekleri tek söz yok mu ? Varsa bilelim...

İmamlar... Hangi imam kimin adamı?

6 Nisan 2017

İmam denen kişi, ister inanalım ister inanmayalım, toplumsal yaşamımızın ayrılmaz bir parçası. Hele 1915 soykırımıyla başlayıp cumhuriyet döneminde de sürüp giden gayrimüslim kırımıyla Türkiye nüfusunun neredeyse yüzde 99'u İslam ümmetinden sayılır olduysa ve de ülkede cami sayısı 90 bin'e yaklaştıysa, bu camilerde görevli imamların toplumdaki yönlendirici rolü hiçbir şekilde gözardı edilemez.

Benim gibi ilkokulu köy okullarında okumuş olanlar, 40'lı yılların “laikçi” ortamında dahi imamların köy öğretmenleri karşısında nasıl bir karşı otorite olduğunu çok iyi anımsar...

Mahmut Makal daha çok genç yaşta başını derde sokan ünlü *Bizim Köy* adlı kitabında bu yerel iktidar önderlik mücadelesini çok iyi anlatır.

Laikliğin nerdeyse *islamofobi*'yle özdeşleştirildiği AKP iktidarı döneminde, 6.5 Milyar TL'lik bütçesiyle 12 bakanlığın ve çoğu devlet kurumun toplam bütçesine fark atan *Diyanet İşleri Başkanlığı*'nın bu imam ordusunu hiçbir denetim

olmaksızın tamamen Tayyip'ın Türkiye'yi tek şef diktası altında bir *islam cemahiriyesi* yapma seferberliğinin mücahitleri olarak kullandığı herkesin malumu...

Türkiye'de böyle de, Türkiye'li göçmenlerin bulunduğu ülkelerde durum farklı mı?

Geçtiğimiz hafta *Le Soir* Gazetesi, Avrupa ülkelerinde görevli Türk imamların, *Diyanet İşleri Başkanlığı'nın* emriyle nasıl yüz kızartıcı bir casusluk faaliyetine giriştiklerini, *Gülenci* olduğundan kuşkulandıkları kurumları, dernekleri, okulları, medyayı, işadamlarını ve kişileri nasıl jurnallediklerini belgeleriyle açıkladı

Hemen hatırlatayım ki, bugün islami cihad'ın Avrupa ülkelerindeki komuta merkezi olduğu ortaya çıkan *Türk Diyanet Vakfı'nı* kurup göçmenliğin başına bela eden Tayyip'li ya da Özal'lı yıllardan çok önce Kenan Evren'in başını çektiği 12 Eylül Cuntası'dır. Her ne kadar 12 Eylül Darbesi'ne kadar olan dönemde Belçika'daki işçi ve öğrenci derneklerinin hemen hemen tamamı "*konsolosluğun tanıdığı dernek*" statüsü almak zorunda bırakılarak belli ölçüde kontrol altına tutulduysa da yeterli değildi.

Rejime karşı olmayan tüm örgütleri merkezi bir disipline bağlamak ve Türk lobisinin tabanını oluşturmak üzere Brüksel'deki büyükelçiliğin girişimiyle federasyon ya da konfederasyon türünden bir çatı örgütü oluşturmak üzere bir dizi toplantı düzenlenmişti.

Bu girişimde başarıya ulaşılamayınca Cunta bu kez tıpkı Türkiye'de olduğu gibi *islam* kartına oynama kararı vermiş ve herşeyden önce camileri kontrol altına almak üzere TC Büyükelçisi'nin onursal, Din İşleri Müşaviri'nin örgütsel başkanlığında, bu malum *Diyanet Vakfı'nı* kurdurmuştu. Görünüşte din hizmetlerini koordine etmek ve camilere destek olmak iddiası taşıyan *Diyanet Vakfı'nın* asıl amacı tüm Türk derneklerinin Ankara rejimine biat etmesini, sol örgütlere, Ermeni, Yunan, Asuri ve Kürt diasporalarına karşı mücadele vermesini sağlamaktı.

Daha önceki bir yazımda da belirttiğim gibi, resmi törenler, Türkiye’den gelen “devlet büyükleri”nin dernek yöneticileriyle görüşmeleri, Türk lobisini yönlendirme toplantıları *Diyanet Vakfı* çatısı altında yapılmaya başlanmıştı. Belçika’nın yerel, bölgesel ve federal seçimlerinde de Türk Büyükelçiliği Türk asıllı seçmenleri ve adayları bu *Diyanet Vakfı* aracılığıyla yönlendirir oldu. En ilericileri de dahil Belçika siyasal partilerinin aday listelerine konulacak Türk kökenli adaylar *Diyanet Vakfı* disiplinine bağlı derneklerle pazarlıklar yapılarak belirlenmekte, bu adaylar daha sonra yine *Diyanet Vakfı* merkezinde yapılan bir dizi açık ya da kapalı toplantıda Türk lobisinin çıkarları doğrultusunda görev yapmaya koşullandırılmaktaydı.

Bugün dünya medyasında kirli çamaşırları belgelerle ortaya dökülen *TC Diyanet İşleri Başkanlığı* ve de Belçika’daki *Türk Diyanet Vakfı*’nın bu ortak casusluk operasyonunun başını çeken de bu yapılanmanın has ürünü Prof. Dr. Halife Keskin...

Kendisi halen TC Diyaneti’nin Dış İlişkiler Genel Müdürü. Ancak bu göreve gelmeden önce 2014’e kadar tam altı yıl Belçika’daki *Türk Diyanet Vakfı*’nın başkanlığını ve Brüksel Türk Büyükelçiliği’nin din müşavirliği görevini yerine getirmişti.

İlginç olan nokta bugün *Güleciler Avı*’nın başını çeken bu profesörün Belçika’da bulunduğu sırada *Güleciler*’le içli dışlı olması... Tıpkı Tayyip ve tüm yalakalarının Gülen’i yıllarca baştacı ettikleri, üç kıtada islami fütuhatı *Güleni* okullar, dernekler ve işadamları aracılığıyla gerçekleştirmeye çalıştıkları gibi...

Belçika’da Güleni’lerin tepe örgütü yıllardır *Belçika Aktif Dernekler Federasyonu (FEDACTIO)*... Diyanet’in jurnallerinden öğrenildiği kadarıyla FEDACTIO’ya 60 kadar dernek üye durumda. Bunlar arasında *Belçika İşadamları Derneği (BETİAD)* başta olmak üzere kadın, gençlik, kültür sanat dernekleri var. *Güleni* hareket Belçika’da ayrıca 12 şubesi olan 2 okulun sahibi.

Eğitim alanında *Gülcenciler*'in en büyük başarısı ise hiç kuşkusuz *Leuven Katolik Üniversitesi*'nde bir «Fethullah Gülen» kürsüsü açtırmış olmaları...

Bu yapı tabii ki bir günde oluşmadı... Özellikle AKP iktidara geldikten sonra TC Büyükelçiliğinin desteğiyle dalbudak saldı. Gerek FEDACTIO'nun, gerekse ona bağılı dernek ve okulların düzenlediğı tüm etkinliklerde, Belçika siyaset adamlarının yanısıra Türk diplomatları, Türk kökenli belediye yöneticileri, meclis üyeleri ve bittabi Türk lobisinin hizmetindeki Türkçe medyanın temsilcileri hazır bulunarak *Gülcenci* hareketin başarılarına alkış tuttular. Ta ki Tayyip ve adamlarının yolsuzlukları açığa vuruluncaya kadar...

15 Temmuz sözümona darbe girişiminden sonra terör örgütü ilan edilen *Gülcenci* hareketin Belçika'daki kuruluşları, üyeleri ve sempatizanlarının nasıl tehdit edildikleri, lokallerinin nasıl saldırıya uğradıkları ise bugün Belçika medyasının önemli haber konuları arasında...

Bugün casusluk görevi verilen imamlardan kaç *Gülcenci* hareketin adamıydı ya da sempatizanıydı? Herhalde yakında onların isimleri de ifşa edilir.

Ama bir imam, hem de baş imam var ki, o da bu büyük tasfiye operasyonunu örgütleyen ve yöneten Prof. Dr. Halife Keskin... *Belçika Diyanet Vakfı*'nın başkanı ve de TC Büyükelçiliği'nin din müşaviri olduğu sırada, 29 Ağustos 2011'de bir Türkçe sitede yayınlanan haber ve fotoğraf herşeyi ortaya koyuyor.

Hazret FEDACTIO'nun iftar yemeğinde baş köşede... Aynı iftara katılıp *Gülcenci* harekete övgüler düzenler arasında başka kimler yok ki?

Türk kökenli Belçika Devlet Bakanı Emir KIR, T.C. Brüksel Büyükelçilik Maslahatgüzarı Tufan Korkut, T.C. Brüksel Başkonsolosu Mehmet Poroy, Türk kökenli seçilmiş siyasetçilerden Veli Yüksel, Meryem Kaçar, Sait Köse, Havva Ardıçlık, Derya Alıç, Filiz Güleş, Halis Kökten, İbrahim Erkan, Abdurrahman Kaya, İlknur Cengiz, Belçika İslam Temsil Ku-

rumu'ndan Coşkun Beyazgül ve Şemsettin Uğurlu, *Milli Görüş*'çü Belçika İslam Federasyonu Başkanı Zeki Bayraktar.

Evet bugün Avrupa «casus Türk imamlar» skandalıyla sarılıyor. *Gülenciler Avı*'nın başını çeken Halife'nin yakın geçmişine bakıp soruyoruz: İmamlar... İmamlar... Hangi imam kimin adamı?

“İslamofob” diye damgalanmaktan korkanlar!

13 Nisan 2017

27 Mart'ta başlayan 14 günlük oy verme gerilimi diğer ülkelerde olduğu gibi Belçika'da da 9 Nisan'da sona erdi. Dört kilitli kapılar ardında iki gün boyunca korumaya alınan kırmızı oy torbaları THY'nin tahsis ettiği uçakla Köln üzerinden Türkiye'ye gönderildi. Resmi verilere göre Belçika'daki 137.675 seçmenin yüzde 53'ü oy kullanmış bulunuyor. 1 Kasım 2015 seçimlerindeki yüzde 42'lik oy oranına göre katılımı ciddi bir artış olduğu kuşkusuz. Yurtdışında genel katılım oranının yüzde 48'de kaldığı göz önünde tutulduğunda da Belçika'da oy kullananların sayısındaki artış daha da dikkat çekici...

Bu artışta şimdiye kadar Türkiye siyasetiyle pek ilgilenmeyen yurttaşların da bu kez AKP ve MHP dışındaki partilerin Tayyip diktasına karşı başarılı bir “Hayır” kampanyası yürütmesi sayesinde sandık başına koşması kuşkusuz önemli rol oynadı... Ancak katılımın artışının nedeni tabii ki sadece bu değil.

Her zaman olduğu gibi Avrupa'nın başkentini Türk lobi-sinin vitrini olarak gören AKP iktidarı Belçika'da “Evet” oyu kullanacakların sayısını artırmak için bu kez ortağı MHP'nin desteğiyle şiddet uygulaması dahil her yola başvurdu. Terör Brüksel Başkonsololuğu'nda Kürt seçmenlerin bıçaklanmasına kadar vardırdı.

AKP-MHP ittifakının referandum kampanyasında kullandığı en önemli silah ise hiç kuşkusuz olayı İslam'ın “gavur”a

karşı cihadının, hilal'in haç'a karşı kavgasının önemli bir aşaması olarak sunmasıydı. İlk kez Brüksel'deki Ak Parti Belçika'nın afişlerinde kullanılan bu kin ve nefret dolu söylem, AKP temsilcilerinin Almanya ve Hollanda'da propaganda yapmasının yasaklanmasından sonra bizzat Erdoğan tarafından "Evet" kampanyasının ana şiarı haline getirildi.

Almanya'da konuşması engellenen bakan eskisi Taner Yıldız'ın Belçika'daki kampanyayı aynı gün hem Beringen'deki *Fatih Camii*'nde hem de Türk kökenli sosyalist belediye başkanı Emir Kır'ın hoşgörüsüyle Brüksel'in göbeğinde dinsel ağırlıklı konuşmalar yaparak açması "Evet"çiler için büyük bir destek oldu.

Almanya ve Hollanda yöneticilerinin aksine Belçika'dakilerin AKP propagandacılarının cihadına ses çıkartmaması, *Diyanet Vakfı*'nın talimatıyla casusluk yaptıkları belgelenen imamların Türk camilerinde beyin yıkaması, bazı işadamlarının kamyonetlerini Tayyip posterleriyle donatarak önemli kentlerin meydan ve sokaklarında sefere koyması, birçok Türk işyerinin vitrinlerinde sadece Tayyip posterlerine yer verilmesi Türk yurttaşlarının oylarını önemli ölçüde etkiledi.

Bununla da yetinilmedi, oy verme süresinin son günlerinde hem AKP'nin Belçika'daki anteni *Avrupa Türk Demokratlar Derneği (UETD)*, hem de MHP'nin yan örgütü *Belçika Türk Federasyonu (BTF)* Brüksel ve Anvers dışında yaşayan Türk seçmenleri konsolosluklara taşımak için onlarca otobüsü seferber etti.

Referandumda seçmenlerin herhangi bir seçim sandığında oy kullanmaları mümkün olduğu için Belçika'daki "Evet" performansını yüksek göstermek üzere komşu ülkelerden de otobüslerle seçmen taşıdığı söyleniyor.

UETD ve BTF temsilcileri birlikte yürüttükleri bu kampanyanın etkinliğinden öylesine emin ki, oy sandıklarının kapandığı gün Türk medyasına verdikleri demeçlerde Belçika'da yüzde 70-80 arasında "Evet" oyu beklediklerini söyleyebiliyorlardı.

Ülke dışındaki ve Belçika'daki yurttaşların neyi tercih ettik-

lerini, Tayyip'in cihatçı kampanyasının onlar üzerinde ne denli etkin olabildiğini 16 Nisan Pazar akşamı öğrenebileceğiz.

Şu anda kesin olarak bildiğimiz tek şey, bu kampanya sırasında Belçika yöneticilerinin ve siyasetçilerinin Tayyip propagandacıları karşısında takındığı pasif ve teslimiyetçi tavrın, bu kez Belçika iç siyaseti planında da sürmekte olması.

Örneğin Flaman Bölge Hükümeti'nin İçişleri Bakanı Liesbeth Homans, Erdoğan propagandası yapılan Beringen'deki *Fatih Camii* hakkında işlem başlattığında sosyalist'yle, hristiyan'ıyla, yeşil'yle tüm partiler kendisini "*İslamofob*" olmakla suçlayarak camileri denetleme yetkisinin elinden alınması için seferber oldular.

Belçika Federal Hükümetinin Kürt kökenli devlet bakanı Zuhal Demir de Belçika'daki islamist yapılanmaya karşı tavrı koyarak Tayyip'i destekleyen Türk kökenli siyasetçileri eleştirdiği ve bunlara sahip çıkan CD&V'yi "müslümanlar partisi" olarak nitelendirdiği için yer yerinden oynadı. Kendisinin bakanlıktan düşürülmesi için yoğun bir kampanya başlatıldı. O da "*İslamofob*" damgası yemekten kurtulamadı.

Bu karşı kampanyaya Türk medyası da "PKK'lı bakan Belçika'yı karıştırdı!" suçlamalarıyla katılmakta gecikmedi.

Flaman gazetelerine yaptığı açıklamalarda Demir, Türk aşırılarından sürekli tehdit mesajları aldığını da vurguluyor.

Öyle görünüyor ki, Belçika'nın en demokrat ve ilerici çevrelerinde dahi islamcı yapılanmaları ve propagandaları eleştirmede biraz cesur davranılınca "*islamofob*" damgası yeme korkusu gittikçe daha ağır basmakta.

Bunları söylerken Belçika'da diğer demokratik göçmen ve sürgün örgütleriyle birlikte 40 yılı aşkın süredir verdiğimiz mücadelenin ilk günlerine gidiyorum. Belçikalılar artık madenlere inmediği, ağır ve pis işlerde çalışmayı reddettiği için Fas ve Türkiye'den getirtilen müslüman işçilerin eşit haklardan yararlanması, Belçika sosyal ve siyasal yaşamına aktif olarak katılmalarının sağlanması için yürüttüğümüz kampanyaları düşünüyorum...

O günlerdeki mücadele, inancı ne olursa olsun Belçika toprağında yaşayan, çalışan her kişinin birey olarak, yurttaş olarak eşitliğinin tanınması, seçme ve seçilme hakkına sahip olabilmesi mücadelesiydi.

Suudi Arabistan'ın, Türkiye ve Fas'taki gerici yönetimlerin müslüman yurttaşlar üzerindeki etki ve baskılarının artması sonucundadır ki bu eşit haklar mücadelesi kısa sürede İslam kurallarını Belçika toplumuna dayatma mücadelesine dönüştü.

90'lı yıllarda Almanya'da demokratik hakların tanınması için komünistlerin, sosyalistlerin, dindarların da katılımıyla yapılan geniş kapsamlı bir toplantıyı anımsıyorum. O sırada *Avrupa Milli Görüş Teşkilatı*'nın genel sekreteri olan Ali Yüksel de toplantıdaydı. Tayyip'in de çocukluk arkadaşı olan üç eşli bu kişi o sırada Milli Görüş tarafından "*Avrupa Şeyhülislamı*" ilan edilmişti.

Göçmenlerin topluma entegrasyonu konusu tartışılırken Ali Yüksel söz alarak göçmenlerin kişi olarak entegrasyonuna karşı olduklarını, İslam'ın tüm kurumlarıyla Avrupa toplumlarına entegre edilmesi gerektiğini söylemiş, bu nedenle aramızda sert tartışmalar olmuştu.

Son gelişmelere bakılırsa "*Şeyhülislam*" efendinin görüşünün Avrupa toplumlarında nasıl etkin olduğu ayan beyan... Evet, İslam sadece entegre olmakla kalmadı, kendi kurallarını, yaşam biçimini yerel kurumlara, partilere, medyaya, sivil toplum örgütlerine de dayatmayı başarmış bulunuyor.

Bu dayatmayı kabullenmeyen her kuruluşu, her kişiyi "*İslamofob*" olarak damgalamak cihatçıların, onların ağa babası durumundaki Suudi'lerin, Tayyip'lerin en etkin silahı...

Evet, Tayyip bu silahı son derece başarıyla, tehdit ederek, göz korkutarak, şantaj yaparak alabildiğine kullanıyor. Özelikle Belçika'da...

Hele 16 Nisan referandumunda Belçika'daki Türk'lerin çoğunluk oyu "Evet" çıkacak olursa, hiçbir Belçika partisi-nin Tayyip dayatmalarına direnmesi mümkün olmayacak... "*Naziler*", "*Gavurlar*" diye ettiği küfürlere rağmen... Olama-

yacak, çünkü bir yıl sonra yapılacak yerel seçimlerde, 2019'daki Fedederal Parlamento, Avrupa Parlamentosu ve özellikle de bölge meclisleri seçimlerinde bu partilerin herbiri özellikle Brüksel'in Saint-Josse, Schaerbeek, Molenbeek belediyelerinde Türk kökenli seçmenlerin oyuna muhtaç... Bunun için de Tayyip despotizmine karşı asla ağzını açmayan Türk kökenli adaylar yine liste başlarına yerleştirilecek.

Bu nedenledir ki, birkaç hafta önce Avrupa başkentinde özel hareketçi polislerin temsilcisine konferans verdirdiğini belgediğimiz Brüksel Parlamentosu'nun Türk kökenli başkan yardımcısına ne Parlamento yönetiminden ne de üyesi bulunduğu *Sosyalist Parti*'den tek eleştiri ve uyarı gelmiş değil... Bu parti, Taner Yıldız'a Brüksel'in göbeğinde propaganda konuşması yapma olanağı tanıyan Saint-Josse Belediye Başkanı Emir Kır'ın bu Tayyipçi tavrı karşısında da suspus...

Daha önceki yazılarımda da vurgulamıştım. Belçika'da Tayyip anayasasına "hayır" oylarının çoğunluk olması sadece Türkiye'nin demokratikleşmesine mütevazı de olsa bir katkı sağlamakla kalmayacak, Belçika'da "*islamofob*" damgası yemekten ödleri patlayan siyasal liderleri de bir nebze kendine getirecektir.

Umalım 16 Nisan hem Türkiye için hem de Belçika için hayırlı bir gün olsun!

Göçmenlerimizin tarihle imtihanı...

20 Nisan 2017

Referandumdan önceki son yazımda oy sandıklarının kapandığı gün AKP ve MHP temsilcilerinin Belçika'da yüzde 70-80 arasında "Evet" oyu beklediklerini belirterek vurgulamıştım: "16 Nisan referandumunda Belçika'daki Türk'lerin çoğunluk oyu 'Evet' çıkacak olursa, hiçbir Belçika partisinin Tayyip dayatmalarına direnmesi mümkün olamayacak... 'Naziler', 'Gavurlar' diye ettiği küfürlere rağmen... »

Gerçekten de, Erdoğan'ın partisi 16 Nisan 2017 referandumunu Hilal'in Haç'a karşı mücadelesi şeklinde niteleyerek Belçika'da tahrik dolu bir kampanya yürütmüştü. AKP ve MHP'nin Belçika örgütleriyle Diyanet'in emrindeki camiler oy sandıklarının bulunduğu konsolosluklarla uzak şehirler arasında özel otobüs seferleri düzenlemişti.

Sonuç: Resmi rakamlara göre, Belçika'daki her dört Türkiye çıkışlı seçmenden üçü yeni anayasa lehinde oy kullanarak tüm göç alan ülkelerdeki Türkler arasında Tayyip diktasına biat etmede kolay erişilmez bir rekor kırdı: Yüzde 74.

Aslına bakılırsa, bugün herkesi şoke eden Türkiye çıkışlıların bu Tayyip ubudiyeti yeni de değil. 2014 cumhurbaşkanlığı seçimlerinde yüzde 69,08'i Tayyip Erdoğan'a, 1 Kasım 2015 seçimlerinde de yüzde 69,40'ı AKP'ye oy vermişti.

Bugün bırakın İngiltere, ABD ve İspanya'da yüzde 80'e varan «hayır» oylarını, müslüman ülkelerdeki Türkiyelilerin bile Tayyip'in dayatmasına cesaretle «hayır» diyebildiği bir dönemde Avrupa demokrasilerinin başkentinde yaşayan Türklerin islamo-faşist bir yönetime rekor seviyede destek vermesi Belçika siyasal gündeminin de ön sıralarına oturdu, gazetelerde, televizyonlarda öncelikle tartışılır oldu.

Şu anda Belçika bu sonucun yarattığı şok dalgalarıyla öylesine sarsılıyor ki, sadece milliyetçi Flaman partilerinden değil bazı hristiyan, liberal ya da sol partilerden dahi yabancı kökenlilere tanınmış olan çifte vatandaşlık hakkının kaldırılması önerileri yağıyor. Böyle bir uygulamanın hiçbir şekilde mümkün olamayacağını bile bile...

Mümkün olamaz çünkü çifte vatandaşlık hakkından yararlananlar sadece Türkiye çıkışlılar değil, yıllarca yerli işçilerin inmeyi reddettiği madenlerde yaşamını tehlikeye atarak bu ülkenin refahına katkıda bulunan farklı kökenlerden onbinlerce emekçi ailesi çifte vatandaş statüsünde... Dahası, 70'li yıllardaki büyük ekonomik krizden bu yana başka ülkelere göç ederek çifte vatandaşlık edinmiş onbinlerce Belçika kökenli var. Durum buyken sadece Türkiye çıkışlıları

Tayyip'e oy veriyorlar diye çifte vatandaşlıktan yoksun kılmak hukuksal açıdan mümkün değil.

Kaldı ki Belçika'da belediye seçimlerine bir yıl, federal ve bölgesel meclislerle Avrupa Parlamentosu seçimlerine iki yıl kalmışken metropollerin belli mahallelerinde büyük bir oy ağırlığına sahip Türkiye çıkışlı seçmenlere karşı böyle bir yaptırım uygulamayı hiçbir Belçika partisi göze alamaz. Hele hele geçen yazımda belirttiğim gibi «islamofob» damgası yeme korkusu en cesurlarını dahi suspus kalmaya zorluyorsa...

Sorunun özüne gelelim... Belçika Türklerinin Ankara'daki merkezi otoriteye teslimiyeti sadece Tayyip'in eseri de değil. 12 Eylül Darbesi'nden sonra Brüksel'i bir yandan Avrupa'daki tüm muhalif örgüt ve kişilere karşı mücadelenin, öte yandan Ermeni ve Rum diasporalarına karşı oluşturulacak Türk lobisinin merkezi olarak belirleyen Evren Cuntası'nın İslamcı faşistlere bıraktığı kirli mirastır bu...

Diyanet Vakfı'yla, ona bağlı camilerle, aşırı sağ ve köktendinci derneklerle, metropollerde pıtrak gibi biten «helal»ci firmalarla ve de en korkunç insan hakları ihlalleri karşısında dahi ağzını açmayan Türkçe medyasıyla rehine alınan bir Türk topluluğundan daha farklı bir tercih beklemek zaten mümkün değil...

Onyıllardır bu kitlesel ubudiyetin içerdiği tehlikelere dikkati çektiğimizde en ilerici, en demokrat Belçika siyasileri ve insan hakları savunucuları dahi uyarılarımızı kös dinledi. Bugün yaşanan şokun etkisiyle «çare arama» gösterileri yapılıyor olsa da, yakında yerel seçim ortamına girildiğinde tüm bunların unutulacağından, bu yüzde 75'in el üstünde tuttuğu Türk kökenli ve Ankara ubudiyetli siyaset erbabının yine aday listelerinin en seçilebilir yerlerine yerleştirileceğinden kuşku yok.

Diyelim ki Yüksek Seçim Kurulu'na, belki de daha sonra Anayasa Mahkemesi'ne yapılan itirazlar sonuç vermedi, Tayyip cumhurbaşkanlığının yanısıra AKP genel başkanı, yürütmenin ve yargının fiilen başı olarak resmen culus ey-

ledi... Bugün referandumun biçimini ve sonucunu tedbirli ifadelerle eleştirir gibi olan Avrupa liderleri ne yapacak?

Avrupa Parlamentosu Başkanı Antonio Tajani'nin *La Repubblica*'ya verdiği demeçte neler olacağını ipuçlarını bulmak mümkün:

“Bu aday ülkenin temel değerlerimize ve ilkelerimize saygı duyması konusunda ısrar etmeliyiz, ama kapıyı tamamen kapatmamalıyız. Bu, Avrupa'nın kendi kalesine gol atması olur. Diyalog, onların da çıkarınadır, bizi birleştiren ticari anlaşmalarımızı düşünmek yeterli. Avrupa, otoriterlik riskine kararlı bir tepki vermelidir, ancak diyalogdan vazgeçemeyiz... Sığınmacı krizini yönetmede, terörizmle mücadelede ve iş yapma konusunda birlik olduğumuzu unutmamalıyız”

Bugün bunları okurken 45 yıl öncesine, 35 yıl öncesine gittim...

Demokratik Direniş adına 1971 Cuntası'na karşı Avrupa Konseyi'nde mücadele verirken, dehşet verici işkence belgelerini ya da mahkeme tutanaklarını sunarak Türkiye'nin üyeliğinin askıya alınmasını istediğimizde, “Tepkinizi çok iyi anlıyoruz. Ama Türkiye'yi birçok nedenden asla karşıya alamayız. Diyalogu sürdürerek sorunlara çözüm bulmalıyız,” denirdi.

Demokrasi İçin Birlik adına 1980 Cuntası'na karşı *Avrupa Konseyi* ve *Avrupa Ekonomik Topluluğu*'nda mücadele verirken de aynı teraneyi çok dinledik.

O dönemlerde “diyalog”çuların en büyük kozu, Türkiye'nin Sovyet tehdidine karşı Batı'nın “ileri karakol”u olmasıydı... Jeopolitik, stratejik ve ekonomik çıkarlar gereği tüm insan hakları ihlalleri karşısında alçak profil vermeyi tercih ederlerdi.

Batı'lılar öyleydi de, Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkeler farklı tavırda mıydı?

1972'de Deniz Gezmiş, Yusuf Arslan ve Hüseyin İnan idama giderken Sovyet Yüksek Şurası Başkanı Podgorni Türkiye'yi ziyaret etmekte beis görmüyordu.

1980 Darbesi'nden sonra da komünistler de dahil onbinlerce vatandaş işkenceden geçirilip hapsedilirken, idamlar birbirini izlerken Türk-Sovyet dostluğunun yıldönümü resmi törenlerle kutlanıyor, Sovyet yanlısı bir örgütün gazetesinde Evren ile Brejnev'in resimleri dostluk timsali olarak yanyana basılıyor, Bulgaristan'ı ziyaret eden Kenan Evren Sofya'da "Büyük Balkan Nişanı"yla onurlandırılıyordu.

Diyeceğim o ki, referandum rezaletinin yarattığı ilk tepkiler yatışınca "al gülüm ver gülüm" günleri tekrar başlayacaktır.

Karamsar mıyız? Asla...

1982 Anayasası'nın yüzde 92 ile onaylandığı ve Evren'in aynı oranla cumhurbaşkanı seçildiği günleri de yaşadı bu toplum. Tayyip'in bu yüz kararı "referandum zaferi" onaylansa, uluslararası güçler tarafından sineye çekilse, Avrupa kurumları "diyalog"u yeniden koyulaştırırsa da, 16 Nisan 2017'de demokrasi mücadelesine damga vuran öyle bir gerçeklik var ki, Tayyip saltanatının ergeç sonunu getirecektir.

O da İzmir'den sonra İstanbul, Ankaram Eskişehir, Zonguldak, Manisa, Denizli gibi metropollerin, tüm güney ve batı sahil illerinin ve Kürdistan'ın diktatörlük anayasasına net şekilde "Hayır" demiş olmasıdır.

Bu öncü bir açılmıdır... Bu referandumun toplumda açtığı kutuplaşmanın demokrasi, özgürlük ve barıştan yana olan kanadı giderek diğer kentlerde ve hatta bugün Tayyip'in "rehine"si durumundaki yurt dışı göçmen kitlelerinde de güçlenecek, 100. Yıl'a varmadan "cemahiriye reisi"ni tarihin çöplüğüne atacaktır.

Demek ki CHP'nin "fitrat"ında var!

27 Nisan 2017

Geçen haftaki yazımda 1971 ve 1980 darbelerinden sonra Avrupa kurumlarının Türkiye'deki faşist yönetimlere karşı ödün verici tutumlarını anımsattıktan sonra "referandum re-

zaletinin yarattığı ilk tepkiler yatışınca ‘al gülüm ver gülüm’ günleri tekrar başlayacaktır» demiştim.

Gerçekten başladı da, ama henüz Avrupa kurumları canibinde değil, «orta sol» maskeli olanları da dahil bizim siyaset bezirganları canibinde.

Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi 13 yıl önce siyasi denetimden çıkardığı Türkiye’yi salı günü yeniden denetime alırken aynı meclisin üyesi 4 CHP milletvekilinin de AKP ve MHP’li milletvekilleriyle birlikte karşı oy kullanması üzerine Koray Düzgören:

«Al gülüm ver gülüm ülkeyi yönetiyorlar. Niye şikayet ediyoruz bilmem ki? Ülke sanki bir tiyatro sahnesi. Biri kötü polisi oynuyor, öteki iyi polisi. Milletle kafa buluyorlar adeta...» diyerek tepkisini dile getiriyor.

Yavuz Baydar da CHP’nin bu utanç verici tavrı karşısında teşhisini koyuyor: «Eğer AKP demokrasi yolunda herkesi 2002 gerisine savurdu ise; gayet net anlaşıldı ki CHP de 2002’den bu yana Türkiye’nin tükenmek bilmeyen demokratik direnç azmini rehin alıp devletin çıkarlarına emdiren, yalıtılan, rayından çıkaran, değişim ruhunun simsarlığını sürdüren tavrında kararlı.»

Bu yazıyı 12 Mart cuntasının 11 ilde sıkıyönetim ilan ederek sosyalistler ve Kürtler başta olmak üzere Türkiye’nin tüm demokratik kurum ve kişilerinin kafasına kukla başbakan Nihat Erim’in ifadesiyle “balyoz”u indirdiği, benim ve İnci’nin illegale geçmek zorunda kaldığımız 26 Nisan’ın 46. yıldönümünde yazıyorum. Koray’ın dediği gibi “iyi polis”i oynamak, Yavuz’un dediği gibi “demokratik direnç azmini rehin almak” CHP’nin “fitrat”ında var.

*

43 yıl geriye gidiyorum.

Demokratik Direniş Hareketi adına Cunta’nın insanlığa karşı işlediği tüm cürümleri belgeleriyle ortaya koyan *Türkiye Dosyası*’nı (File On Turkey) Avrupalı parlamenterlere ulaştırmamızdan sonra Avrupa Konseyi Parlamenterler Mec-

lisi Siyasal İşler Komitesi 14 Mayıs 1973'te Türkiye için bir alt-komite kurulmasını gündeme alıyor.

Avrupalı demokrat milletvekillerinin istisnasız hepsi böyle bir komite kurulmasından yana.

Örneğin ilerideki yıllarda Avrupa Parlamentosu başkanlığı da yapacak olan dostumuz Hollandalı sosyalist milletvekili Piet Dankert: *“Türkiye Parlamentosu olağanüstü devlet güvenlik mahkemeleri kurulmasına ilişkin görüşmeler yaparken Türkiye için alt-komitenin hâlâ kurulmamış olması üzücüdür. Türkiye'nin en önemli illerinde sıkıyönetim halkı ağır baskı altında tutmağa devam etmektedir. Türk Hükümeti tarafından sık sık ileri sürüldüğü gibi bir ‘uluslararası komünist komplo’nun mevcudiyetine dair kesin bir delil yoktur”* diyerek alt-komitenin derhal kurulmasını savunuyor.

Bunlara yanıt vermek üzere AP’li (Adalet Partisi) ve CGP’li (Cumhuriyetçi Güven Partisi) milletvekillerinin yaptıkları konuşmalar tam bir skandal... 12 Mart cuntasının sözcülüğünü üstlenen CGP’li Turhan Feyzioğlu, Dankert’in bizimle dostluğunu ima ederek kendisini teröristlere alet olmakla suçluyor:

«Burada yapılan eleştiriler, ülkemizin Avrupa Konseyi ile ilişkilerini kopartmak isteyenler tarafından yönetilen kuvvetli bir propaganda mekanizmasından kaynaklanmaktadır... Bay Dankert’in Türkiye ile ilgili bilgileri, Avrupa’da dolaşan yıkıcı elemanlarla, başka ülkelere sığınma olanağı bulmuş teröristlerle kurduğu ilişkilere dayanmaktadır.»

Asıl skandal ise CHP Milletvekili Mustafa Üstündağ’ın Ecevit’ten aldığı talimatla yaptığı konuşmada Türk Ordu’su’nu savunması:

«Bay Dankert benim ülkemizi Yunanistan’la kıyasladığı zaman duygularım rencide oldu. Geçmişte Türk subayları demokrasiye olan saygılarını göstermişlerdir. Bu, uzun deneylerle ispatlanmış bir gerçektir. Özel güvenlik mahkemelerinin kurulmasına CHP olarak karşı değiliz. Sadece bu mahkemelerin hakimlerinin tayin biçimine karşıyız.»

Tüm bu engelleme çabalarına rağmen AKPM Siyasal İşler Komitesi 18 Mayıs 1973'te Türkiye için bir alt-komite kurulmasını kabul ederek bu komitenin kuruluş ve çalışma prosedürünü belirlemek üzere İngiliz milletvekili Fitzroy MacLean'ı görevlendiriyor.

CHP'nin alt-komite kurulmasına asıl darbesi 3-5 Temmuz 1973 tarihlerindeki Floransa toplantısında geliyor.

O sırada Bülent Ecevit'in yasama dokunulmazlığının kaldırılması ve kendisinin askeri mahkemede yargılanması girişimleri nedeniyle AKPM üyelerinin çoğunluğu Türkiye için mutlaka özel bir alt-komite kurulmasında ısrar ediyor, ancak Türk parlamenterler Turhan Feyzioğlu, Cevdet Akçal ve Orhan Oğuz böyle bir komitenin sadece Türkiye'de değil, tüm Konsey üyesi ülkelerde insan hakları ihlallerini incelemekle görevli olmasında ısrar ederek Ankara rejimini hedef olmaktan çıkarmaya çalışıyorlar.

Tam da bu sırada CHP Milletvekili Mustafa Üstündağ tekrar devreye giriyor. Ecevit'in yasal dokunulmazlığının kaldırılması girişiminin askerlerden değil, CHP'nin gelecek seçimleri kazanmasından endişe eden sağ partilerden geldiğini ileri sürerek Türkiye için özel bir alt-komite kurulmasına karşı çıkıyor, Ecevit'in de bizzat bu görüşte olduğunu, *"Demokratikleşmeyi bana bıraksınlar, dışarıdan müdahalelerle benim bu yöndeki gayretlerimi sabote etmesinler"* dediğini anlatıyor.

Ve de Siyasal İşler Komisyonu'nun çoğunluğu Ecevit'in şantajına boyun eğerek alt-komitenin Türkiye'nin adını zikretmeksizin kurulmasına karar veriyor.

Ecevit'in iktidar olduktan sonra Türkiye'yi ne denli «demokratikleştirdiği» de cümle alemin malumu...

*

Bitmedi... Bunun bir 12 Eylül sonrası da var.

12 Eylül 1980 darbesinden sonra *Avrupa Ekonomik Topluluğu, Avrupa Konseyi, hattâ NATO Parlamenterler Meclisi*, parlamenter rejimin yok edilmesi karşısında eleştirel bir

tutum takınırken, üyesi buldukları parlamento lağvedilmiş, mensup oldukları partiler kapatılmış olan Türk parlamenterlerinin yüz karası tutumu...

Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi'nin darbeden sonra Strasbourg'ta yaptığı ilk toplantıya, dört düşük parlamenter Cunta'nın talimatı ve de kapatılmış partilerinin liderlerinin onayıyla Türkiye'yi temsilen katılmakta beis görmüyorlar.

AP'li Cevdet Akçalı'nın bu utanç verici misyonda yer almış olması hiç de şaşırtıcı değil. Acı olan bu teslimiyetçiler arasında CHP'li milletvekili Turan Güneş'in, CHP'li senatör Besim Üstünel'in ve de paşa damadı kontenjan senatörü Metin Toker'in de yer alarak Avrupa parlamenterleri önünde 12 Eylül darbesinin gerekliliğini savunabilmiş olmaları.

İlginç bir saptama: 25 Nisan 2017'de AKPM'de AKP'li-lerle birlikte oy veren CHP'li milletvekillerinden Gülsün Bilgehan da 37 yıl önce aynı kurumda cuntanın savunuculuğunu yapan Metin Toker'in kızıdır.

Daha da acısı, AKPM'nin 26 Mart 1981'de La Haye'de yaptığı bir komisyon toplantısında AP'li, CHP'li parlamenterlerin utanç verici cunta fedailiği...

Hayatımın en üzüntü verici günlerinden biridir.

Demokrasi İçin Birlik Avrupa Komitesi başkanı olarak La Haye'e 12 Eylül cuntası tarafından Türk vatandaşlığı kaybettirilen ve Brüksel'de bizim misafirimiz olan TİP Genel Başkanı Behice Boran'ın 12 Eylül rejimini şiddetle eleştiren bir mesajını götürmüş, Türk delegasyonunun itirazına rağmen komisyon toplantısında okumuştum.

Ben konuşmaya başlayınca hâlâ Türkiye'yi temsil etmek iddiasındaki Türk parlamenterler alelacele toplantı salonunu terkettiler.

Beni en çok sarsan ise terkedener arasında İstanbul'da yakından tanıdığım, zamanında Demirel iktidarına karşı birlikte mücadele verdiğim Prof. Muammer Aksoy'unda bulunmasıydı... Kendisi o sırada CHP İstanbul milletvekiliydi...

Herhalde CHP'nin kendisine yüklediği misyondan o da son derece rahatsızdı ki, yüz yüze gelmememiz için özen göstererek toplantı salonundan hızla uzaklaşacaktı.

Cunta'nın ve onun emrine giren AKP'li, CHP'li parlamenterlerin tüm gayretlerine rağmen cunta tarafından yokedilmiş bir parlamentonun temsilcilerini adam yerine koyma komedisine AKPM 14 Mayıs 1981 tarihli kararıyla son verecek, Türk delegasyonuna Strasbourg'un kapılarını kapatacaktı.

Ne yazık ki tarih tekerrür etmekte...

Türkiye'nin sözüm ona ana muhalefet partisi CHP, Yavuz Baydar'ın dediği gibi, Türkiye'nin tükenmek bilmeyen demokratik direnç azmini rehin alıp devletin çıkarlarına emdiren, yalıtın, rayından çıkaran, değişim ruhunun simsarlığını sürdüren tavrından asla vazgeçmiş değil...

Hileli hurdalı referandumda «hayır» cephesinin performansı, özellikle de İstanbul, Ankara, Eskişehir, Adana gibi metropollerin Tayyip diktatörlüğünü reddetmesi, Türkiye'nin demokratikleştirilmesi mücadelesi yürütenlere tabii ki büyük umut verdi.

Ne var ki, böyle bir ana muhalefet partisiyle ne yapılabilir? Nereye kadar gidilebilir?

Strasbourg rezaletinden sonra medyaya yansıyan Anayasa Mahkemesi töreni görüntüleri daha da bir iç karartıcı... AKP'li Binali Yıldırım, CHP'li Kemal Kılıçdaroğlu ve de bu arslan sosyal demokratın Türkiye Cumhurbaşkanlığı'na layık gördüğü MHP'li molla Ekmeleddin İhsanoğlu birlikte gülücükler saçmakta...

Özetle al gülüm ver gülüm...

Neyse ki bu ülkede AKP-CHP-MHP triosunun dokunulmazlıklarını kaldırarak zındana attırdığı Demirtaş'lar, Yüksekdağ'lar ve daha nice yürekli, ilkeli gerçek halk çocukları var.

Ve de ödün vermeyen gazeteciler, akademisyenler, sendikacılar, STK militanları...

«Fıtrat»ında Koray'ın tabiriyle «iyi polislik» olmayanlar...

Belçika sosyalistlerinin Tayyip'çilerle dansı

4 Mayıs 2017

Avrupa parlamenter yaşamında geleneksel partilerden silinen silinene, sarsılan sarsılana... Fransa'daki başkanlık seçimlerinin birinci turunda yıllardır ülke siyasetine hükmeden *Sosyalist Parti* de, *Cumhuriyetçiler Partisi* de resmen başaşağı gittiler... Önümüzdeki pazar günü Fransız halkı *Yürüyüş Hareketi (En Marche)* adayı Emmanuel Macron ile *Ulusal Cephe (Front National)* adayı Marine Le Pen arasında bir seçim yaparak büyük ihtimalle Elysée Sarayı'na büyük sermaye çevrelerinin yetiştirmesi Macron'u gönderecek.

Oysa gösterdiği aday Benoit Hamon'un birinci turda tepetaklak gideceği ilk kamuoyu yoklamalarında belli olan *Sosyalist Parti* kendi adayını yarıştan çekerek Fransız solunun yükselen lideri Jean-Luc Melenchon'u desteklemiş olsaydı, ikinci turda aşırı sağ adayın karşısında sol bir aday yer almış olur, seçim sonrası Fransa'da bir halk cephesi iktidarının temelleri atılabilirdi.

Fransa'da kaçak olarak yaşarken yakından izlediğim 1973 seçimlerini anımsıyorum. Sağ partilerin yüzde 50.94'luk skoru karşısında sol partiler oyların yüzde 46,2'sini alabilmişlerdi. Hâlâ İkinci Dünya Savaşı'ndaki partizan direnişinin prestijini taşımakta olan *Fransız Komünist Partisi*'nin oy oranı yüzde 21,3, *Sosyalist Parti*'ninki ise yüzde 18.9 idi. Bu sonuçlar Fransa'nın iki büyük sol partisine iktidara birlikte yürümek görevi veriyordu. Birlikte hazırladıkları ve 1974'te yayımladıkları *Ortak Program* gelecek sol iktidarın temel belgesiydi.

Ortak Program bizim açımızdan da çok önemliydi. 1973 seçimlerinde Ecevit'in başını çektiği CHP, 1971 askersel müdahalesinden sonra idamlar ve hapislerle en büyük darbeyi yiyen, siyasal örgütleri kapatılmış bulunan sosyalistlerin de desteğiyle iktidara gelmişti. Bir süre sonra genel affın çıkması üzerine sosyalistler yeniden kendi partilerinde örgütlenmeye başlamıştı. TİP ve TSİP yasal olarak kurulurken

illegaldeki TKP de Türkiye’de bazı sendikalar ve kitle örgütlerinde giderek etkinlik kazanıyordu.

Bu koşullarda Türkiye soluna ileride sol birlik arayışında kaynak olabileceğini düşündüğümüzden FKP-SP *Ortak Programı*’nı derhal Türkçeye çevirterek 1974 yılında *İnfo-Türk*’ün ilk kitaplarından biri olarak yayımlamış, o yılın sonbaharında Fransa’daki *L’Humanite Bayramı*’nda sergilediğimiz gibi Türkiye’ye de ulaştırmıştık.

1981 başkanlık seçimleri François Mitterrand’ın yüzde 51.76’lık zaferiyle Fransa’da yeni bir çığır açacak, aynı yılın Haziran ayında yapılan genel seçimlerde *Sosyalist Parti*, *Fransız Komünist Partisi* ve *Sol Radikaller* birlikte oyların yüzde 54,37’sini alarak 1936’nın *Halk Cephesi*’nden 45 yıl sonra Fransa’da sol birlik iktidarını kuracaklardı.

Olay sadece Fransız halkı için değil, Avrupa’daki tüm siyasal sürgünler gibi biz Türkiyeliler için de yeni bir ufuk açıyordu.

Mitterrand’ın seçildiği akşam 20 haberlerinde anons edildiğinde TİP ülke temsilcileri olarak TİP Genel Başkanı Behice Boran ile Brüksel’de bir toplantıdaydık. Haberi duyar duymaz TİP Fransa temsilcisi Uğur Hüküm’ün nasıl bir sevinç çığlığı attığını, ardından da bu sonucun tüm sol hareketler üzerindeki muhtemel etkileri üzerine bir sunuş yaptığını bugün gibi hatırlıyorum.

Ne yazık ki 1981’in sol birlik partileri 36 yıl sonra siyaset sahnesinden silinmekte... *Fransız Komünist Partisi* esasen 1986 seçimlerinden sonra hızlı bir düşüş sürecine girmişti. Savaş sonu 1946 seçimlerinde yüzde 28.26 oyla ve 182 milletvekiliyle Fransa’nın en güçlü partisi olan FKP bugün tamamen marjinalleşmiş durumda, *Sosyalist Parti*’yi de başkanlık seçimi hezimetinden sonra yeni bir kriz ve belki de parçalanma dönemi beklemekte. Şimdi Fransa’da sol adına en yetkin şekilde konuşabilecek olan örgüt Jean-Luc Melenchon’un *Başkaldıran Fransa (La France insoumise)* hareketi...

Fransa’ya komşu olan Belçika ve Hollanda’da da sol hareket paralel bir gelişme yaşamakta... Daha önce de bu sayfada

yazmıştım... Hollanda'daki son seçimlerde yıllardır iktidarlara damga vurmuş olan *İşçi Partisi (PvdA)* 29 milletvekilli kaybederek iyice marjinalleşti.

Belçika'da Valon ve Brüksel bölgelerinde koalisyon hükümetlerinin en güçlü ortağı olarak başbakanlığı elinde tutan *Sosyalist Parti* ise özellikle birçok ünlü yöneticisinin belediyeler tarafından kurulan dev iktisadi işletmelerin yönetimlerindeki yolsuzluklarının açığa çıkmasından sonra kamuoyu yoklamalarında hızla baş aşağı gitmekte... Buna karşılık, *Belçika İşçi Partisi (PvdA-PTB)* olası bir seçimde Valon bölgesinin ikinci, Brüksel bölgesinin de üçüncü partisi olmaya aday görünüyor.

Belçika *Sosyalist Partisi*'nin bundan böyle yazgısı özellikle Brüksel'de büyük ölçüde Türk kökenli seçmenler konusunda bundan böyle takınacağı tavra da bağlı...

Yabancılara çifte vatandaşlık hakkı tanınmasından bu yana Brüksel'in *Saint-Josse* ve *Schaerbeek* gibi belediyelerinde Türk lobisine her türlü tavizi vererek, *Diyanet*'in ve ona bağlı camilerin, aşırı sağcı örgütlerin sırtını sıvazlayarak Türk kökenli seçmenlerin oylarıyla Brüksel Bölge Meclisi'nde çoğunluğu garantilemiş olan *Sosyalist Parti*, son anayasa referandumunda Belçika'daki her dört Türk kökenliden üçünün Tayyip diktatörlüğü lehinde oy kullanmasından sonra ne yapacağını şaşırılmış durumda...

Gelecek yıl belediye seçimlerinde, ertesi yıl da *Belçika Parlamentosu*, *Avrupa Parlamentosu* ve bölge parlamentoları seçiminde dörtte üçü Tayyip diktasını destekleyen bir seçmen grubunun karşısına hangi mesajlar ve adaylarla çıkılacak?

Tam da bu ortamda *Sosyalist Parti*'nin Brüksel Federasyonu başkanı Laurette Onkelinx'in 30 Nisan Pazar günü *RTL Televizyonu*'nda siyasileri terletmesiyle ünlü Pascal Vrebos'un sorularına verdiği aşağıdaki yanıtlar büyük sürpriz oldu.

VREBOS: Başkan Erdoğan'a 10 puan üzerinden kaç puan verirsiniz ?

ONKELINX: 10 üzerinden sıfır.

VREBOS: Bir kişinin PS üyesi olması, Erdoğan'ı, onun

değer ölçülerini ve de yönetim biçimini desteklemesiyle bağdaşır mı ?

ONKELINX: Ben şahsen böyle bir başkanı asla desteklemem... Kanımca siyasal tercihleri, herşeye hükmetme hırsı ve uyguladığı baskılar nedeniyle tehlikeli bir kişidir.

VREBOS: Sosyalist Parti'den seçilmiş olanlar böyle bir kişiyi savunabilir mi ? Soruyorum, çünkü Sosyalist Parti'den seçilmiş olanlara bunu sorduğunuzda genellikle suspus oluyorlar.

ONKELINX: Hiçbir şey demiyorlar mı?

VREBOS: Hayır.

ONKELINX: Eh, demiyorlarsa kendilerine demelerini söyleyeceğim.

VREBOS: Hem PS'den seçilmiş olmak hem de Erdoğan'ı savunmak bağdaşmadığı için mi ?

ONKELINX: Partimde düşünce özgürlüğü vardır. Ama hemen belirtiyim ki, bir sosyalistin basın özgürlüğünü ayaklar altına alan, farklılıkları yokeden, yargıçları, avukatları, aydınları, kendisi gibi düşünmeyen herkesi ezen bir kişiyi destekleyebilmesi düşünülemez... Erdoğan totaliter bir kişidir, yani tehlikeli bir insandır.

Az da değil, Belçika'nın çeşitli meclislerinde Sosyalist Parti listesinden seçilmiş Türk kökenli 14 politikacı var...

KIR Emir, Saint-Josse Belediye Başkanı ve federal milletvekili

ÖZEN Özlem, federal milletvekili,

KOYUNCU Hasan, Brüksel Parlamentosu ve Schaerbeek Belediye Meclisi üyesi,

ÖZKARA Emin, Brüksel Parlamentosu ve Schaerbeek Belediye Meclisi üyesi,

TEMİZ Şevket, Brüksel Parlamentosu üyesi,

KILIÇ Serdar, Valon Parlamentosu üyesi,

ALİÇ Derya, Schaerbeek Belediye Meclisi üyesi,

DÖNMEZ İbrahim, Schaerbeek Belediye Meclisi üyesi,

SÖNMEZ Döne, Schaerbeek Belediye Meclisi üyesi,

ÖZKONAKÇI Kadir, Saint-Josse Belediye Meclisi üyesi,

*NAMLI Nezahat, Saint-Josse Belediye Meclisi üyesi,
DİŞLİ Halil, Saint-Josse Belediye Meclisi üyesi,
DAĞYARAN Döne, Saint-Josse Belediye Meclisi üyesi,
TEMİZ Şevket, Brüksel Anakent Belediye Meclisi üyesi.*

Bunların çoğuna, özellikle de Emir KIR ve Emin ÖZKARA'ya siyasal kariyerlerinde ve seçim propagandalarında büyük destek vermiş olan Onkelinx'in televizyondaki yanıtlarını kayda aldıktan sonra İfo-Türk'te *Sosyalist Parti*'den seçilmiş olan bu Türk kökenlilere derhal şu soruyu yönelttik:

- *Partinizin başkanı Onkelinx'in Erdoğan hakkında söylediği "Ben şahsen böyle bir başkanı asla desteklemem... Kanımca siyasal tercihleri, herşeye hükmetme hırsı ve uyguladığı baskılar nedeniyle Erdoğan tehlikeli bir kişidir» sözlerini siz de paylaşıyor musunuz?*

Sorması bizden... Üç gündür bekliyoruz. Sadece Döne Sönmez'den son anayasa referandumunda «hayır» oyu kullandığını belirten bir mesaj aldık.

Yakıcı sorun şu :

Gelecek yıl yapılacak belediye seçimlerinde Erdoğan zulmü karşısında ağızını açmayan kişilerden kaç *Sosyalist Parti* tarafından tekrar aday gösterilecek?

Bunlardan hiçbiri ya da çoğunluğu aday gösterilmezse, Tayyip diktasına dörtte üçü destek vermiş olan Türk kökenli seçmenlerden *Sosyalist Parti* yine eski yoğunlukta oy alabilecek mi? Bekliyoruz ve göreceğiz...

Bir sürgün yıldönümünde sürgünlüğe dair...

11 Mayıs 2017

Bugün 11 Mayıs... İnci'nin ve benim yaşamımızı, yazgımızı kökten değiştiren, nerdeyse yarım yüzyılı bulan sürgünümüzün başlangıcının 46. Yıldönümü... Bugün için *Artıgerçek*'e de, *İfo-Türk*'e de bir şeyler yazmam gerek... Parmaklarım kaç kez bilgisayarın tuşlarına uzanıp geri geliyor.

Anılarımın sayfalarını çevirerek 46 yıl önceki o kapkara 11 Mayıs gününü tekrar yaşıyorum:

Ankara... *Ant*'ın sıkıyönetimce kapatılmasından sonra derginin yöneticileri olarak ismimizin radyo ve gazetelerde '*arananlar*' listesinde tekrar tekrar duyurulduğu kaçaklık günlerinde güney sınırından ya da Ege sahillerinden çıkma girişimlerimiz sonuç vermemiş... Nihayet zorbela bulabildiğimiz, isim ve resimlerini değiştirdiğimiz bir aile pasaportunu kullanarak Ankara-Münih seferini yapan Lufthansa uçağıyla Türkiye'yi terkedebileceğiz.

11 Mayıs sabahı evlerinde gizlendiğimiz yakınlarımızla vedalaştıktan sonra taksikle saat 7'de Lufthansa otobüsünün yolcuları alacağı Bulvar Palas'a yöneldik. Ankara yağmur altında... Otobüsü hareket ederken bir köşeden bizi endişeyle izleyen İnci'nin babasını farkettilik... Adamcağız iki haftada âdeta çökmüş. İnci'nin gözleri dolu. Benim de gırtlığıma bir şeyler düğümliyor.

Hava alanına kadar bir iki sıkıyönetim kontrolünden geçtik. Alanda fazla oyalanmadan önce bilet ve bagaj kontrolüne gittik. Zaten fazla bir bagajımız da yoktu. Güvenlik açısından yanımıza sahte pasaport dışında herhangi bir belge almamıştık. Avrupa'da temas kurabileceğimiz birkaç adresi iyice belleğimize kazıdıktan sonra, Avrupa'ya sorunsuz ulaşabilirsek oradan bildireceğimiz bir adrese daha sonra iletmek üzere tüm adres listelerini, telefon numaralarını yakınlarımıza emanet etmiştik.

Birkaç gazete ve dergi aldıktan sonra pasaport kontrolüne yöneldik. Tam da kontrolü yapacak polise yaklaşıyorduk ki, İnci durakladı, endişe içinde:

- Bunu ben Ankara'da muhabirlik yaptığım dönemden tanıyorum, dedi. Ya o da beni tanırsa, hatırlarsa...

- Deli misin, başka bir isimle ve de bu makyaj ve giyimle seni ben bile tanımazdım.

Polis pasaportlarımızı kontrol etti. Kuşkulanasına ve herhangi bir sorgu suale girmesine meydan vermemek için

yukarıdan alıp kalantor bir işadamı tonlamasıyla sordum:

- Memur bey, bu uçaklar da hep gecikmeli kalkıyor. Geçenlerde bakana da şikayet etmişim. Bugün gecikme falan var mı?

Polis gecikmelerden sanki kendisi sorumluymuş gibi ezik bir sesle,

- Hayır beyefendi, bugün tüm seferlerimiz normal, dedi.

Çıkış damgalarını vurdu, pasaportlarımızı verirken de hayırlı yolculuklar diledi.

Nihayet bekleme salonundaydık. Şans eseri uçak bekleyenler arasında tanıdık kimse yoktu. Sadece sıladan dönmekte olan göçmen işçilerle yabancı turistler...

Adet üzere free-shop'tan Avrupa'da buluşacağımız dostlarımız için çam sakızı çoban armağanı birkaç şey satın aldık. Bir de stresli son iki haftada günlük sigara tüketimini iki paketten üçe çıkarmış olan İnci için sigara yedekledik.

Nihayet Lufthansa yolcularının uçağa binışı anons edildi. Yerlerimize oturduktan sonra uçak tekerlerinin yerden kesilişine kadar geçen yirmi dakikalık süre Einstein'ın izafiyet teorisine uygun olarak sanki saatlerce sürdü.

Uçak havalandıktan sonra da İnci'yle gözlerimiz pencere-lerde... İstanbul'u, Trakya'yı geçiyoruz. Her an bizimle ilgili alarm verilip uçak Türkiye hava sahasında inişe mecbur edilebilir.

Hayır. Kaptan pilot Türkiye'yi terkettiğimizi bildiriyor. Derin bir nefes alıyoruz. Ben son kez Türkiye gazetelerini tararken İnci çantasından çıkarttığı bir boş deftere ezbere bildiği ya da son birkaç günde ezberleyebildiği tüm adresleri ve telefon numaralarını işlemeye başlıyor.

Alman uçağı bir bulut denizinin üzerinden hızla ilerleyerek Mehmet Burhanettin ve Hacer takma adlı iki siyasal göçmeni binbir bilinmezle dolu bir geleceğe sürüklüyor...

Doğduğumuz, yetiştiğimiz, kavga verdiğimiz sevgili ülkemizden kopuyoruz. Günün birinde "vatansızlaştırılacağımızı" hiç düşünmeden... En kısa sürede geri dönüp hiçbir şey olmamış gibi herşeye kaldığı yerden tekrar başlatmak umuduyla...

Notlarımı kaç yüzüncü kez yeniden okuduktan sonra günümüze dönüyorum... Hasan Cemal'i okuyorum:

«Hapishaneler dolmaya devam ediyor. Sürgüne gidenler çoğalıyor. Ne hazin...»

Evet. 46 yıldır değişen pek bir şey yok o güzelim yurdumuzda... Yine sürgüne gitmek zorunda kalanlar... Gerçekten hazin !

Ekrana 13 Mayıs'ta 4. olağan kongresini yapmaya hazırlanan *Avrupa Sürgünler Meclisi*'nin çağrısı düşüyor: «Dün yaşadığımız, bugün yaşamakta olduğumuz ve görünür odur ki daha bir süre gelecekte de yaşamak zorunda kalacağımız sürgünlük, ülkemizdeki diktatörlüğün güçlenmesiyle doğru orantılı olarak hızla büyümektedir. Bugün basını susturulmuş, siyasetçisi cezaevlerine tıkılmış, akademisyenleri görevden uzaklaştırılmış, halkları zulüm gören, emeği gasp edilen, kentleri bombalanan ülkemizde gelecek ufkunu kökten yok etmeye yönelik bir süreç yaşanmaktadır.»

İnci'yle birlikte katıldığımız Avrupa'daki siyasal sürgünlerin ilk örgütlenme toplantısı bundan beş yıl önce, 15 Aralık 2012'de Köln'de yapılmıştı. O toplantıdaki açılış konuşmamda şunları söylemiştim:

“Gazeteci olarak altmış yıllık mesleki ve siyasal yaşamım hep militarizmin dayatmaları altında, sıkıyönetimler, askeri mahkemeler, askeri darbeler altında geçti.

«İnci ve ben Avrupa'ya siyasal sürgün olarak geldiğimizde kendimizi gerçekten ülke sınırlarını da aşan büyük bir anti-empyralist ve anti-faşist kavganın içinde bulduk. Türkiye'de generaller diktası sürerken, Yunanistan'da Albaylar, Portekiz'de ve İspanya'da faşist yönetimler iş başındaydı.

«Ardından Şili'de Pinochet darbesine karşı direniş. Ve de bunlara karşı ortak örgütlenmeler...

«Tüm bu insanlık dışı rejimler ardarda çöktü. Darbecilerden hesap soruldu, kimi darbeciler ömrünü zıندانlarda tamamladı.

«Bir o kadar önemli olan gerçek: Bu rejimlerin çökme-

siyle birlikte yıllarca ülkelerinden kopartılmış olan yüzbinlerce siyasal sürgün yeniden tutuklanma tehlikesi olmadan hemen ülkelerine döndüler.

“1974 yazında Yunan Cuntası’nın devrildiği günü çok iyi anımsıyorum. Bruksel’deki Yunanlı siyasal sürgün dostlarımız yıllar sonra ülkelerine özgürce dönebilmenin coşkusu içindeydiler. Komünisti, sosyalisti, anarşisti, liberaliyle Yunan siyasal sürgününün tüm önemli isimleri, aralarındaki ideolojik farklılıkları bir tarafa bırakarak bu önemli olayı kutlamak üzere bir araya gelmiş, bizleri de kıvançlarını paylaşmaya davet etmişlerdi. Çılınca içiliyor, sirtaki yapılıyordu.

“Çoğu daha o akşamdan uçak, tren biletlerini aldırışlar, Yunanistan’a doğru yola çıkacak olmanın heyecanı içindeydiler.

«Ankara rejiminin tüm sivilleşme, demokratikleşme iddialarına rağmen Türkiyeli siyasal sürgünler bu coşkuyu hiç yaşamadı.

«Şu anda bizleri bir araya getiren ortak çağrıdaki çılgılığı gayet iyi anlıyorum: ‘Bizler yaşamımız boyunca sürgün olarak yaşamak istemiyoruz.’”

«Bunu söyleten duyguları ben de yüreğimde duyuyorum. Sürgünlükten kurtulabilme mücadelesi kutsaldır.

«Ama sürgün geri dönüşü olmayan bir yazgıysa, bulunduğu mekanı da ikinci bir yurt bellemek, kavgayı orada da tüm olanakları kullanarak ve yeni yetenekler kazanarak sürdürmek de kendine saygının, halkına, kültürüne ve doğduğu toprağa hizmet vermenin bir başka onurlu yolu.

«Bunun en güzel örneklerini *Nazım Hikmet, Yılmaz Güney, Ahmet Kaya, Fahrettin Petek* gibi sanatta ve bilimde yaratıcı kavga insanları verdiler... Ve de *Ermeni, Asuri, Kürt, Ezidi, Türk* diasporalarının binlerce isimsiz insanı... »

Bu toplantının üzerinden geçen beş yılda Tayyip Erdoğan’ın islamcı faşist yönetimi sürgünler ordumuza yeni değerler, üretken, yaratıcı yeni kavga insanları kattı.

Bu hafta sonu 4. Kongresi’ni toplayacak olan *Avrupa Sürgünler Meclisi* ‘nin yönetimi yerinde bir kararla son yıllarda

ülkesini terketmek zorunda bırakılan sürgün kardeşlerimize saflarını açıyor : «bu koşullarda Avrupa’da yaşayan sürgünlerin demokratik sorumluluk ve görevleri ise her zamankinden çok daha fazla artmış, önem ve aciliyet kazanmıştır.»

4 Şubat 2017’de Brüksel’de *Halkların Demokratik Kongresi-Avrupa* örgütünün kuruluşu anti-faşist mücadelemizin güçlenmesi açısından önemli bir adımdı... Bu hafta *Avrupa Sürgünler Meclisi*’nin Köln toplantısında yeni sürgünlerin katılımıyla daha güçlenmiş olarak çıkması Türkiye’deki islamcı faşist diktaya ve onun Avrupa’daki uzantılarına karşı mücadeleye yeni bir güç katacak...

İnanıyorum...

Nazım Hikmet’in dediği gibi «*Şu gurbetlik zor zanaat zor...*»

Ama Hasan Hüseyin’in dediği gibi “*acıyı bal eylemek*” de var. Acılı gurbeti, acılı sürgünü daha yaratıcı, üretici bir yaşam kılmak da var...

Yeni bir “Kükreyen Fare” gösterisine doğru...

18 Mayıs 2017

Megalo-islamist Tayyip Erdoğan’ın tam anlamıyla trajikomik Washington çıkartması üzerine yazmayı düşünüyordum, vazgeçtim. Bu konuda gerek Türk medyasında gerekse Amerikan medyasında yer alan ayrıntılar yeterince ibret verici. Aylardır süren “Hesap soracağız” tehditlerinden ve de “Trump’la bacak bacak üstüne atarak konuşacak” şişinmelerinden sonra çeviriler hariç 10 dakikalık “tarihi” görüşmeyi izleyen ikili basın toplantısında ABD’nin yarı kaçık başkannını süklüm püklüm bir edayla “efsanevi seçim zaferi”nden dolayı kutlayarak nokta koyan bir “dünya lideri” Erdoğan!

Şimdi gözler bittabi bir hafta sonra, 25 Mayıs’ta Brüksel’de her ikisinin de katılımıyla yapılacak NATO zirvesinde...

Erdoğan ve yalaka medyası bu zirveyle ilgili olarak da haftalardır hava basmakla meşgul... Geçen Perşembe günü Kuveyt dönüşü uçakta karşısına dizdiği beşuş çehreli “akredite” gazetecilerine yüksekte atıyordu: “NATO’da beraber olduğumuz ülkeler terörist PYD/YPG ile işbirliği yapıyor. Bu yenilir yutulur birşey değil. PYD’ye YPG’ye birileri destek veriyorsa demek ki PKK’ya da destek veriyordur. Olay bu. Onun için NATO’da falan A’dan Z’ye gündeme getireceğiz.»

Eh, NATO zirvesi vesilesiyle hazır Brüksel’e gelmişken referandumda yüzde 75’i kendisini desteklemiş olan Türkleri de arkasına alarak son zamanlarda muhtemel idam referandumu üzerine ileri geri konuşan Belçika yöneticilerine de bir ders vermesin mi?

Şimdiye kadar Türkiye ile ilişkilerde «anlayışlı» davranan Başbakan Charles Michel değil mi 6 Mayıs’ta Brüksel Bölgesi’nin *Zambak Şenliği*’nde «Eğer Türkiye’de idam cezası konusunda bir referandum organize edilirse, Belçika’daki Türk seçmenlerin oy kullanmasına asla izin vermem...» diye kendisine meydan okuyan, ardından da «Türkiye’nin Avrupa Birliği’ne katılım süreci ölü noktadadır» diye ahkam kesen?

Tayyip’in Brüksel çıkartmasıyla ilgili ilk alarm 11 Mayıs 2017 tarihli *L’Echo Gazetesi*’nden geldi. «Hükümet ve güvenlik kaynaklarından edindiğimiz bilgilere göre Türk cumhurbaşkanı Recep Erdoğan Brüksel’e NATO zirvesinden önce gelerek Belçika’daki yandaşlarını bir araya getirmeyi, hatta bir miting yapmayı planlıyor. Türk cumhurbaşkanının ülkesinde idam cezasını yeniden yasalastırmak için bir referandum yapma hazırlığında olduğu biliniyor. Belçika’daki Türk’lerin Erdoğan’ın otoriter ‘reformları’na ne denli sıcak baktığı da...»

Haber Belçika yöneticileri arasında en fazla Brüksel Anakent Belediye Başkanı Yvan Mayeur’ü telaşa düşürdü... Erdoğan’ın Türkiye’deki genel seçimler öncesi yaptığı Brüksel ziyaretleri sırasında kaldığı otelin önündeki Stephanie Meydanı’nda gece yarısı yandaşlarını toplayarak tüm trafiğin ve tramvay seferlerinin kesilmesi bahasına kendisini alkışlat-

masına göz yumduğu için şiddetli eleştirilere uğramış olan Mayeur bu kez derhal tavır koymak zorunda kaldı.

NATO Zirvesi dolayısıyla Trump'ın ilk kez Brüksel'e geliyor olmasına karşı düzenlenecek gösterileri engellemek için Belçika başkentinin polis dahil tüm güvenlik güçleri haftalardır seferber olmuş durumda... Bu nedenle Mayeur Erdoğan'ın tam da bu sırada idam pazarlamak için Türk'leri meydanda toplamaya kalkışmasına izin verilemeyeceğini baştan açıkladı.

Sen misin bunu diyen?

Tayyip Çin ziyareti öncesi Yvan Mayeur'e haddini bildirmekte gecikmedi: «O kendi işine baksın. Brüksel sokaklarını nasıl temizleyeceğini düşünsün. Ona göre ne gibi adımlar atılacak, onları düşünsün. Bıraksın da bu işleri, üst düzeydeki Belçika'nın NATO'daki temsilini üstlenen kişiler konuşsun. Ne Brüksel Belediyesini ziyarete gidiyorum ne de bu noktada Brüksel'deki Belçika yetkililerini ziyarete gidiyorum. Ben, NATO'daki yapılacak bir zirveye katılacağım. Olay budur. 'Ben, NATO zirvesine de Erdoğan'ı sokmam' diyorsa, buna Belçika yetkililerinin gücü yetiyorsa, çıksınlar bunu açıklasınlar. Ben zirveye gidiyorum, zırvaya değil...»

Sosyalist Parti'li Yvan Mayeur Brüksel'de kendi partisine oy veren Belçika Türklerini kızdırmayı da göze alarak Erdoğan yandaşlarının yasağa rağmen kendisini alkışlamak için otel önünde toplanmasına izin vermeyeceğini RTL Televizyonu'nda tekrarladı: «Kendi ülkesinin iç sorunlarıyla ilgili tutumuna destek almak için yabancı bir devlet başkanının Stephanie Meydanı'nda binlerce kişiyi toplamasına Brüksel Anakent Belediyesi göz yumamaz... Güvenlik ve kamu düzeninden sorumlu belediye başkanı olarak böyle bir toplantının yapılamayacağını kesinlikle söylüyorum...»

Belediye başkanının bu kararlı tavrına rağmen Brüksel'deki AKP yanlıları «dünya lideri» Erdoğan'ı bayrak açarak alkışlamak için tüm kanalları zorluyorlar... Referandum kampanyası sırasında «*Bu hilalle haçın savaşıdır*» sloganlı afişler yayın-

ladıkları halde başları hiç de derde girmeyen, dahası Türk'lerin en yoğun bulunduğu Saint-Josse Belediyesi içinde Türk kökenli belediye başkanının göz yumması sayesinde Anayasa değişikliği lehinde propaganda toplantısı düzenlemeyi başaran AKP'liler bu kez de «el mi yaman bey mi yaman?» hesabında...

Şu da unutulmasın: Yıllardır Brüksel'deki seçim başarılarını sürekli ödünler verdiği Türk lobisine borçlu olan Sosyalist Parti, Wallon belediyelerindeki yolsuzluk skandallarından sonra radikal sol *Belçika İşçi Partisi (PTB)*'ye sürekli taraftar kaptırırken bir de Türk kökenli seçmenlerin yoğun yaşadığı belediyelerde Erdoğan yanlıları tarafından Eylül ayında kurulacak olan islamcı partiden de yeni bir darbe yeme endişesinde. Bu nedenle son anda Erdoğan show konusunda geri adımlar atarlarsa pek de şaşırtıcı olmaz...

Ama şurası bir gerçek ki Avrupa başkenti esas olarak bir hafta sonra Trump'ın katılımıyla gerçekleşecek zirveye odaklanmış durumda.

Zirvenin önemli bir yanı da, aynı gün yapımı yıllar süren yeni NATO Genel Karargahı'nın resmen açılacak olması...

Yapılmasına 20 yıl önce Washington'daki zirvede karar verilmiş olan yeni karargah eski karargahın tam karşısında 250 bin metrekarelik bir alanı kaplıyor. İnşaatta yıllardır günde 600 ila 1200 arasında işçi çalıştırıldı. Bizim pencereden de görülen ve sekiz dişli bir timsah ağzına benzeyen korku salıcı yeni karargah, ilk başta 460 milyon Euro'ya mal olacağı tahmin edilirken bugün tam 1.2 milyar Euro'ya mal olmuş durumda. Bu miktarın yüzde 3.61'ini ABD, yüzde 1,56'sını Türkiye karşılarken koskoca Almanya'nın katkısı sadece yüzde 1,19...

Duvarlarına böcek gömülmesin diye inşaatı dahi büyük güvenlik önlemleri altında yürütülen karargahın en önemli özelliği dünyanın en gelişmiş alarm sistemleriyle ve 100 kamerayla korunur olması.

İnşaatın sorumluluğunu taşıyan Albay Lieven Vanhesste'nin *Le Vif Dergisi*'ne açıkladığına göre örneğin binanın tamamen şeffaf olan cephesi, geçen yıl Brüksel Hava Ala-

nı'nda olduğu gibi bombalı bir saldırıya uğrasa bile camlarda tek çatlak dahi olmayacak...

Buna rağmen NATO Zirvesi nedeniyle Brüksel şimdiden olağanüstü hal rejimine tabi... Trump'ın Brüksel'de bulunduğu sırada kentte neredeyse kuş uçurtulmayacak... Bunu Obama'nın son ziyaretinde de yaşamıştık.

NATO'nun doğrudan varlığını hedef alan kitlesel protestolar için günlerdir barış ve demokrasi savunucusu örgütler toplantı üstüne toplantı, prova üstüne prova yapmakta...

AGIR (*Barış İçin Davran*) örgütü 25 Mayıs gününde barış ve doğrudan demokrasi yanlısı herkesi NATO Genel Karar-gahı başta olmak üzere NATO'nun Mons'daki askeri karar-gahı, Avrupa kurumları, dışişleri ve savunma bakanlıkları, NATO üyesi ülkelerin büyük elçilikleri, silah sanayiine hizmet eden şirketlerin Brüksel'deki merkezleri, Belçika askeri üsleri önünde protesto gösterilerinde bulunmaya çağırıyor.

İşte böylesi bir ortamda Avrupa başkentine arzı endam edecek bizim «dünya lideri» nin esamisi okunur mu, başkomutanı olduğu ordunun Kürt halkına karşı yürüttüğü yoketme savaşını tam desteklemedikleri için sadece ABD'ye ve Belçika'ya değil NATO üyesi tüm ülkelere çekeceği zılgıtı dinleyen olur mu?

Evet 16 Mayıs'ta Washington'da dağın fare doğurduğu gibi, 25 Mayıs'ta Brüksel'de de bir zamanlar Peter Sellers'n baş rolünü oynadığı «*Kükreyen Fare*» filminin yeni bir versiyonunu görmemiz mukadder olabilir...

Yol, Kürdistan'ın sürgün bayrağı...

25 Mayıs 2017

Tam 55 yıl geçmiş... TİP Genel Başkanı Mehmet Ali Aybar'ın isteği üzerine hem partinin genel merkez basın ve araştırma bürolarında görev yapmak, hem de *Gece Postası Gazetesi*'nde sayfa sekreterliğini üstlenmek üzere 1962 sonunda İstanbul'dayım...

Gazetenin o sıradaki genel yayın yönetmeni İzmir’de bir süre birlikte çalışmış olduğumuz arkadaşım Cengiz Tuncer. Cengiz’in asıl amacı bir an önce *Yeşil Çam*’a geçip film yönetmenliği yapmak... Zaman zaman gazeteyi öğle üzeri bağladıktan sonra birlikte Beyoğlu’na çıkıyoruz, film şirketlerinin bürolarında, figüran kahvelerinde Türk sinemasının ünlü yönetmenleriyle, senaristleriyle, oyuncularıyla tanışıyor, söyleşiyoruz. Atif Yılmaz, Metin Erksan, Ertem Göreç, Vedat Türkali hemen anımsadıklarımından...

İzmir’deyken izlediğim Atif Yılmaz’ın *Alageyik* filminde başrol oynayan Yılmaz Güney’i soruyorum Cengiz’e. Hayretle yanıtlıyor:

- Haberin yok mu? Yılmaz mahkum... Onun asıl adı Yılmaz Pütün... Bir dergiye yazdığı hikayede “komünizm propagandası” yaptığı iddiasıyla mahkum... Şu sırada Konya’da sürgünde...

Yılmaz mahkumiyetini tamamladıktan sonra *Yeşil Çam*’a bir kasırga gibi döndü. Yönetmenliğini ya da baş oyunculuğunu yaptığı filmlerinin ana teması kabadayılıktı, bu nedenle kısa zamanda “Çirkin Kral” olarak ünlenmişti. Ama Yılmaz’ı Türk sinemasında bir efsane haline getiren hiç kuşkusuz kendisine 1969 yılında 2. Altın Koza Film Festivali’nde ve Grenoble’da büyük ödül kazandıran *Umut* filmi oldu.

Umut, 1971 Darbesi’nden sonra sürgünde cuntaya karşı kampanya yürütürken bizim de umudumuz oldu. Direniş toplantılarında siyasal analizlerin ve insan hakları ihlallerinin belgelenmesi dışında Türkiye kültüründen de örnekler vermek gerekiyordu. Büyük bir şans eseri *Umut*’un bir kopyası Avrupa’ya ulaştırılmıştı... Brüksel, Amsterdam, Paris gecelerinde *Umut* Avrupalı katılımcılardan da büyük övgü aldı.

Ne ki, *Umut* Avrupa’da gösterilirken filmin yapımcısı Yılmaz Güney Türkiye’de THKP-C üyelerini sakladığı gerekçesiyle 2 yıl hapse ve sürgüne mahkûm edilecek, diğer siyasal tutuklular gibi onun için de özel dayanışma kampanyaları örgütleyecektik.

Yılmaz'ın Türkiye kaynaklı sürgüne damgasını vurması ise 1981'e rastlar.

12 Ocak 1981'de Bulgaristan'dan Brüksel'e gelmiş olan Behice Boran'la bazı belgeler üzerinde çalışırken Belçika'nın Fransızca Radyosu RTB'den telefon ettiler. O sırada hapiste bulunan Yılmaz Güney'in *Sürü* filmi, Belçika Sinema Eleştirmenleri Birliği'nin büyük ödülüne layık görülmüştü. Türkiyeli muhalif gazeteci olarak hemen saat 13'teki haber programına çıkarak Türkiye'de başta Yılmaz Güney olmak üzere ilerici, demokrat aydınlarla yapılan bas-kılara Belçika kamuoyunun dikkatini çektim.

Belçika Sinema Eleştirmenleri Birliği, ödül törenine Yılmaz Güney katılmayacağına göre, onun yerine bir başkasını önermemi istedi. Filmin baş kadın oyuncusu Melike Demirağ eşi Şanar Yurdatapan ve kızı Zeynep'le birlikte Almanya'da sürgündeydi. Ödül Yılmaz Güney adına Melike'ye verildi.

Yılmaz'ın Ekim 1981'de Isparta Yarı Açık Cezaevinden izinli olarak çıktığı sırada yurtdışına kaçmayı başarması biz siyasal sürgünler için moral verici ve mücadelemizi güçlendirici bir olaydı.

Ama daha da önemlisi Yılmaz Güney'in *Yol* filminin 20 Mayıs 1982'de, Cannes Festivali'nde Costa Gavras'ın *Mis-sing*'iyle birlikte altın palmiye ödülünü paylaşmasıydı. Yılmaz'ın *Yol*'un bir bölümünü Kürdistan ismiyle açması yıllardır binbir güçlükle dünya kamuoyuna seslerini duyurma mücadelesi veren Kürt dostlarımız için de büyük bir zaferdi, Türk lobisine ise büyük bir darbeydi, Türkiye'deki baskı rejimine eleştiriler artık daha sık gündeme geliyordu. Yılmaz Güney'in bu uluslararası başarısından dolayı Türk Devleti'nden alacağı ödül ise bir süre sonra bizler gibi onun da Türk vatandaşlığından atılması oldu.

Sağlık durumu günden güne kötüye giden Yılmaz'ı, büyük zorluklarla gerçekleştirdiği *Duvar*'ın vizyona girmesinden bir süre sonra 9 Eylül 1984'te Paris'te yitirdik, halen komüncüler mezarlığı olan *Père Lachaise*'de yatıyor.

Yılmaz'ın ölümünden bir süre sonra, Fransız Televizyonu A2, 3 Ocak 1985 tarihli *Résistances* Programı'nda, "Çizmeler altında Türkiye" adlı bir röportaj filmi yayınladı. Ardından *Paris Kürt Enstitüsü* Müdürü Nizan Kendal ile birlikte Türkiye'de Kürt'lere ve azınlıklara yapılan baskılarla üzerine ayrıntılı bilgi verdik. Ayrıca, Nazım Hikmet'in Moskova'da, Yılmaz Güney'in Paris'te ülkelerinden uzakta ölmüş olmalarının Türk Devleti için yeterince utanç verici olduğunu vurguladım... Programın yayınlanmasından hemen sonra *Hürriyet Gazetesi* beni manşetten Türkiye'ye ihanetle suçladı. Brüksel'e döndüğümde de Türk milliyetçilerinden tehdit telefonları yağmağa başladı.

O günlerin üzerinden tam 33 yıl geçti.

Sadece bir sanat şaheseri değil, aynı zamanda Türkiye halklarının özgürlük mücadelesini güçlendiren bir direnç abidesi olan *Yol*'un bu seneki Cannes Film Festivali'nde yeniden gösterime girmesini günlerdir heyecanla bekliyorduk.

Fırat Ajansı hepimizi şoke eden haberi verdi:

"Altın Palmiye'den 35 yıl sonra Yılmaz Güney'in *Yol* filminin 'yeni versiyonu' Cannes'da izleyiciyle buluştu. Sinema tarihinin en çileli filmlerinden olan *Yol*, bu kez Cannes'da Kürdistan sansürüne uğradı. *Yol*, bütün yönleriyle Kürtlerin yaşadığı dramı anlatan bir film. Politik yönü ve sanat estetiğiyle film, sinema tarihinin en başarılı yapıtlarından biri olarak kabul ediliyor. Filmde kullanılan yeni görüntü ve sahneler ise bizzat Yılmaz Güney tarafından zamanında çöpe atılmıştı. En dikkat çekici durum ise Kürdistan sahnesi çıkartılmıştı. Filmin İsviçreli yapımcısı Donat Keusch bunu neden yaptı? Keusch, 35 yıldır filmi yasaklayan Türk Kültür Bakanlığı'na neden teşekkür etti? Peki festival komitesine ne demeli... 35 yıl sonra filmin sansürlenmiş halini neden kabul etti?"

Bu haber üzerine Yılmaz Güney'in yaşam boyu dramını ve kavgalarını tanıyan bir gazeteci olarak *Cannes Festivali* yönetimine derhal şu mesajı gönderdim:

«Baskıcı Türk Devleti'nin kurbanı olan yurttaşımız Yılmaz

Güney'in YOL filmini tekrar gösterdiğiniz için müteşekkirimiz. Ancak Cannes'da ödüllendirilmiş bulunan bu olağanüstü filmin bu defaki gösteriminde 35 yıl önce gösterilen orijinaline göre birçok değişikliklere uğratıldığını ve bir bölümünde Kürdistan kelimesinin yok edilmesini öğrenmiş bulunuyoruz. Bu sadece sürgünde yaşama veda eden büyük sinema ustamıza değil, aynı zamanda on yıllardır ulusal kimliğinin, kültürünün, sivil ve siyasal haklarının tanınması için mücadele yürüten Kürt halkına karşı büyük saygısızlıktır. Festival yönetimini derhal bu konuda bir açıklama yapmaya davet ediyorum.»

Bu duyurunun hemen ardından Yılmaz Güney'in Paris'teki film çalışmalarına büyük katkıda bulunmuş olan dostum Tuğrul Artunkal da festival yönetimine şu mesajı gönderdi:

«Filmin son sahnelerinden birinin araba başlığındaki Kürdistan kelimesinin silindiğini dehşetle öğrenmiş bulunuyorum. Bu filmin post-produksiyonunda çalışmış, Fransızca ve İngilizce çevirilerini yapmış ve altyazılarını hazırlamış bir kişi olarak bundan dolayı şoke olmuş durumdayım. Güney bir siyasal sürgündü, filminin de Türk devletiyle hiçbir resmi ilişkisi yoktu. Bu hatanın, ölümünden sonra filmine uygulanan utanç verici sansürün en kısa zamanda giderileceğini umuyorum...»

Yıllardır Türkiye'de üretilen gerçekçi filmlerin Avrupa'daki göçmenlere ulaştırılması için Brüksel'de titizlikle çalışan dostumuz Süleyman Özdemir de bana mesaj göndererek tepkisini dile getirmekte gecikmedi:

«Ne acı ki, Türk izleyicisi zaten *Yol* filminin Türkiye'de restore edilmiş halini görebilirdi. *Yol* filminin müzikleri yeniden çalınmış, yeniden seslendirilmiş. Yıllardır izlediğim, izledikçe keyif aldığım filmin restore versiyonunu izleyince ciddi bir hayal kırıklığı yaşamıştım. Uykum kaçmıştı... *Yol* filminin sadece Kürdistan yazan sahnesi değil, filmin tamamı katledilmişti...» Cannes'da bu kez gösterilen *Yol* işte Türkiye'de tamamı katledilmiş *Yol*'du...

Evet, Türk Devleti'nin sürgüne mahkum ettiği *Nazım Hikmet*, *Yılmaz Güney*, *Ahmet Kaya* gibi ve de günümüzde yüz-

lerce gazeteci, bilimadamı ya da siyasetçi gibi seçkin değerlere karşı hain, inkarcı ve de intikamcı tutumu cümlenin malumu...

Ya uluslararası prestij sahibi *Cannes Film Festivali* yönetiminin *Yol* konusundaki tahrip ve sansür edici tavrını nerelere koymalı?

Ve de Türk medyasının bu konudaki suskunluğunu?

Père Lachaise'de yatan sevgili Yılmaz Güney, sürgünde senin *Yol* ve *Duvar* filmlerine büyük özveriyle katkıda bulunan dostlar ve de anayurdunun ismi *Altın Palmiye* ile tescil edilmiş Kürdistan halkımız...

TC hizmetkarlarının ve onların Avrupalı işbirlikçilerinin bu yaptıkları yanlarına kalmaz.

Ne denli makaslanırsa makaslansın, *Yol* hepimizin gönlünde hep o Kürdistan'lı versiyonuyla, bir sürgün bayrağı olarak yaşamaya devam edecektir.

Vatansızlaştıramadıklarından mısınız?

8 Haziran 2017

65 yıllık gazetecilik yaşamımızda aynı sorunla üçüncü kez karşılaşmak da varmış... Evet, «vatansızlaştırılma» sorunu... İlk karşılaşmamız 35 yıl önce... O dönemde İnci de, ben de askeri faşist cunta tarafından yüzlerce rejim karşıtıyla birlikte vatandaşlıktan atılmışız...

O yetmemiş, 29 yıl önce «demokratikleşen Türkiye» adına Brüksel'de AB'nin kapısını çalan Turgut Özal tarafından «vatansızlığımız» ikinci kez tebliğ edilmiş...

Bugün ise islamcı faşist yönetim kendinden yana olmayan yurt dışındaki herkese karşı «vatansızlaştırma»yı yeni bir baskı silahı olarak kullanmaya başlıyor...

Aslında «vatansız» kelimesiyle tanışmam çok eski yıllara rastlıyor. İkinci Dünya Savaşı döndeminde Anadolu steplerinde demiryolcu bir ailenin ilk öğrenimini köy okullarında

tamamlamaya çalışan çocuğu olarak 7-8 yaşlarındayken tanımıştım. Büyük bir açlıkla okuduğum Sertel'lerin *Çocuk Ansiklopedisi*'nde beni en fazla etkileyen kişiliklerden biriydi *Vatansız Adam Nolan*... 19. Yüzyıl başlarında Amerikan Ordusu'nun kör disiplinine isyan ettiği için vatandaşlıktan atılan bu genç subayın acılı öyküsünü hiç unutamamıştım.

O yıllarda babamın mütevazı kitaplığında Nazım Hikmet'in kitaplarının özel bir yeri vardı. En çok okuduğum kitaplardan... Ta ki 1951 yazına kadar... Yıllarca süren mahpus yaşamından sonra uğradığı baskılar ve aldığı tehditler nedeniyle Türkiye'den kaçmak zorunda kalınca büyük şair de «vatan haini» ilan edilmiş ve Bakanlar Kurulu kararıyla Türk vatandaşlığından çıkartılmıştı. Artık o da Nolan gibi vatansızdı. Ve de yeniden başlayan anti-komünist baskı ortamında Nazım'ın kitapları da kitaplıktan çekilip zulaya konmuştu...

Gençlik yıllarında hiç unutamadığım bir başka «vatansız» da 1962 yılında da *Türkiye İşçi Partisi*'nin İzmir örgütlenmesinde birlikte mücadele verdiğimiz Haymatlos Rıza... İkinci Dünya Savaşı'nda Tito'nun partizanları safında döğüştükten sonra Türkiye'ye göçmüş bir Yugoslav Türk'ü... Türk Devleti kendisine kalıcı oturma hakkı vermeyi reddettiği için hep haymatlos, yani vatansız, ama mücadeleden yılmıyor... Sonunda canına tak edip tekrar Yugoslavya'ya dönüyor.

On yıl sonra 12 Mart Darbesi bizleri sürgüne zorluyor... 1972 Paris... Bu kez cuntaya karşı ortak mücadelede yine bir «vatansız»la birlikteyiz: Seçkin bilimadamı Prof. Fahrettin Petek... Türkiye'de eczacılık yaparken komünist örgütlenmede aktif yer alan Petek, komünist avının başladığı yıllarda Türkiye'yi terketmiş... Paris'te kendisini bilimsel çalışmalara verirken, bir yandan da *İlerici Jön Türkler* örgütünün kurucuları, Nazım Hikmet'in hapisten kurtarılması için yurt dışı kampanyaların örgütleyicileri arasında yer almış... Nazım Hikmet'in vatansızlaştırılmasından tam on yıl sonra, 1961'de, hem de Türkiye'yi demokratikleştirme iddiasındaki

Milli Birlik Komitesi'nin kararıyla Petek de Türk vatandaşlığından çıkartılmış.

Sürgün İnci'ye de, bana da Türkiye'deyken hiç sözü edilmemiş, sol örgütlerde dahi hiç tartışılmamış bir başka trajedi tanıtıyor: 1915 – 1923 arası soykırımlar ve sürgünlerinin kurbanı olan milyonlarca Ermeni'nin, Asuri'nin, Rum'un «vatansızlaştırılma»sını...

Ve de 1980 Darbesi'nin ardından başlıyor bizi de hedef alan büyük «vatansızlaştırma»...

Ama sanılmasın ki yurt dışındaki muhalifleri toplu olarak vatandaşlıktan atma fikri Evren'in başını çektiği askeri faşist cuntaya aittir. Hayır... Bu konudaki ilk girişim darbeden çok önce Ecevit'in başında bulunduğu CHP'nindir. Sosyal Güvenlik Bakanı Hilmi İlgüzar, Nisan 1979'da verdiği bir demeçte, “Yurt dışında faaliyet gösteren, kanı ve kafasıyla milletimizin ferdi olmaya layık bulunmayanlar”a karşı gereken önlemlerin alınacağını açıklar, ardından da İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş, Avrupa ülkelerinin Türkiyeli teröristleri desteklediğini ileri sürerek bunlara karşı ivedi önlem alınmasını ister. Ardından CHP Kastamonu Milletvekili Sabri Tıgılı'nın “devlet güvenliği aleyhinde faaliyette bulunanların vatandaşlıktan atılması” önerisi TBMM Dışişleri Komisyonu'nda kabul edilir, ama 1980 Darbesi önerinin Meclis genel kurulunda yasalaştırılmasına olanak vermez.

Bu utanç verici fikri uygulamaya koymak 1981 yılında Evren Cuntası'na nasip olur... «Vatansızlaştırma»da hedef alınan ilk iki kişi darbeden sonra yurt dışına çıkmış olan *Türkiye İşçi Partisi* Genel Başkanı Behice Boran ile TÖB-DER Genel Başkanı ve *Türkiye Sosyalist İşçi Partisi* yöneticilerinden Gültekin Gazioğlu'dur.

Boran'ın ilk hedef seçilmesinin nedeni Brüksel'de dünya kamuoyuna cunta aleyhinde yaptığı açıklamalardır.

Boran 12 Eylül Darbesi'nden bir süre sonra legal bir pasaportla Türkiye'den Bulgaristan'a gitmiş, Sofya civarında komünist partiler yöneticilerinin tedavi gördüğü özel bir has-

tanede eşi Nevzat Hatko'yla birlikte kalıyordu. Bir yıl önce kurmuş olduğumuz *Demokrasi İçin Birlik* örgütü Brüksel'de Şubat 1981'de 12 Eylül Cuntası'na karşı bir protesto gecesi düzenlemeyi kararlaştırdı. Geceye konuşmacı olarak katılmasını önermek üzere Sofya'ya ben gitmiştim.

Boran'ın Sofya'dan Brüksel'e gitmesine *Bulgaristan Komünist Partisi* yöneticileri pek sıcak bakmıyordu. Gerekçe olarak Boran'ın sağlığının buna müsait olmadığını söylüyorlardı. Bu konuda her türlü ön tedbiri almaya hazır olduğumuzu, Bulgar doktorların tavsiyelerine göre hareket edeceğimize belirtince tedirginliklerinin gerçek nedenini açıkladılar.

Evren Cuntası, Boran'ın Türkiye'den sorunsuz çıkıp Bulgaristan'a gitmesine izin verirken, kendisinin Türkiye'deki rejim aleyhinde yurt dışında herhangi bir girişime karışmasına izin verilmemesi konusunda güvence istemişti. «Boran Brüksel'e gider, hele sizin önerdiğiniz geceye katılırsa, bizim Türk Devleti'yle ilişkilerimizde büyük sorun doğar,» diyorlardı. Gece geç saate kadar süren tartışmalarımızın sonunda Boran'ın Brüksel'e gitmesine izin verdiler.

Boran 10 Ocak 1981'de Balkan Hava Yolları'nın bir uçağıyla Brüksel'e gelerek bizim misafirimiz oldu. 14 Şubat gecesi hazırlıklarını sürdürürken kendisinin Avrupa Parlamentosu'nda Türkiye'deki durum üzerine bir konuşma yapmasını, Belçika ve Hollanda televizyon ve gazetelerinde demeçlerinin, röportajlarının yayınlanmasını sağladık.

Türkiye'de milletvekilliği de yapmış olan bir siyasal liderin *Avrupa Ekonomik Topluluğu*'nun başkentinde cunta rejimine karşı açıkça eleştirilerde bulunması üzerine önce Türk medyasında Boran'a karşı saldırı kampanyası başlatıldı...

Ardından da yurda dönmezse vatandaşlıktan çıkartılacağı açıklandı. Mücadelesini artık sürgünde sürdürecekti. Kendisinin «vatansızlaştırma» operasyonunda Gazioğlu ile birlikte ilk hedef seçilmiş olması buradan kaynaklanıyordu.

Hürriyet Gazetesi yurda dönmeyen Boran ve Gazioğlu'nun vatandaşlıktan çıkartıldıkları haberini 5 Mart 1981 ta-

rihli sayısında Şu manŐetle veriyordu. “Acı Akıbet: Boran ve Gazioğlu artık ‘Türk’ değil!”

Tüm ömrünce Türkiye halkının daha özgür ve daha insanca bir yaşama kavuşması için mücadele vermiş olan Boran’ın bu haberi okuduktan sonra gözlerindeki buruk ifadeyi çok iyi anımsıyorum. 71 yaşındaki kalb hastası bir siyasal Őahsiyet hakkında alınan bu karar, insanlık adına utanç vericiydi.

Bu arada vatandaşlıktan atılmanın getirdiği bir takım pratik sorunların da halledilmesi gerekiyordu. Cunta’nın kararına göre vatandaşlıktan atılanların Türkiye’deki tüm mal varlığına devlet tarafından el konulacaktı.

Boran’ın İstanbul’da bir evi ve kendince kıymet verdiği bazı özel eŐyası vardı. Bunları devlet el koymadan oğlu Dur-sun’un üzerine geçirmek istiyordu. Ancak resen vekaletname çıkartmak için artık TC Başkonsolosluğu’na baŐvurması mümkün değildi.

Hukukçulara sorarak uluslararası noterlik anlaşması uyarınca bir Belçika noterinden çıkartılan vekaletnamenin de geçerli olabileceğini öğrendik. Türkiye’den getirttiğimiz bir vekaletname örneğinin Fransızcasını Belçika noterine onaylattırıp Türkiye’ye gönderdik.

«Vatansızlaştırma» uygulaması Boran ve Gazioğlu ile de sınırlı kalmadı.

Hemen ardından o sırada sürgünde bulunan Şanar Yurdapan ve Melike Demirağ’a, DİSK yöneticilerine de yurda dönme çağrısı yapıldı.

Şanar ve Melike’nin ilk hedeflerden biri olmasının nedeni kısa bir süre önce Belçika Sinema Eleştirmenleri Derneği tarafından Türkiye’de hapiste bulunan Yılmaz Güney’in «Sürü» filmine verilen ödülü almak üzere Brüksel’e geldikleri sırada kamuoyuna cuntayı eleştiren açıklamalarda bulunmalarıydı.

Bir süre sonra Türkiye’den kaçararak Fransa’ya gelen ve Cannes Festivali’nde «Yol» filmiyle Altın Palmiye ödülü alan Yılmaz Güney başta olmak üzere Cem Karaca, Ali Baran, Mehmet Emin Bozarıslan, Nihat Behram, Mahmut

Baksı, Şah Turna, Fuat Saka, Demir Özlü, Yücel Top, İnci ve ben de dahil yüzlerce mi? Aynı dönemde siyasal olmasa da çeşitli nedenlerle Türk vatandaşlığından atılanların sayısı 14 bini, pasaport talepleri reddedilenlerin sayısı 388 bini geçiyordu.

Sadece bizler mi? Aynı dönemde siyasal olmasa da çeşitli nedenlerle Türk vatandaşlığından atılanların sayısı 14 bini, pasaport talepleri reddedilenlerin sayısı 388 bini geçiyordu.

Cunta'nın siyasal nedenlerle vatansızlaştırdığı kişilerden bir bölümü, örneğin Behice Boran ve Yılmaz Güney sürgünde yaşama veda ettiler. Cem Karaca, Başbakan Turgut Özal'ın özel çağrısıyla Türkiye'ye döndü.

TİP ve TKP'nin *Türkiye Birleşik Komünist Partisi* adı altında birleşmesinden sonra bu yeni kuruluşun yönetici ve militanlarından bazıları Özal yönetiminin hoşgörülü davranacağı umuduyla Kasım 1987'de Türkiye'ye toplu dönüş yaptılar, bir kısmı tutuklandı, yıllarca yargılandı.

İnci ile bana ise vatandaşlıktan atılmamızdan beş yıl sonra, yine Özal'ın başbakanlığı döneminde, «vatansızlaştırıldığımız» ikinci kez tebliğ edildi. Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne üyelik talebine yeni bir ivme kazandırmak için geldiği Brüksel'deki basın toplantısında kendisine insan hakları ihlalleriyle ilgili sorduğumuz sorulardan rahatsız olan Özal, 1 Haziran 1988'de Türk Başkonsolosluğu aracılığıyla vatandaşlıktan atıldığımızı bize iadeli taahhütlü mektupla ikinci kez tebliğ ettirdi.

Bunun üzerine bir avukat aracılığıyla «vatandaşlıktan çıkartılma» kararına karşı Danıştay'da iptal davası açtık, ancak bu yüksek mahkeme 12 Haziran 1990 tarihli murafaada yeni anayasaya göre MGK ve onun hükümetinin kararları aleyhine dava açılmayacağı gerekçesiyle talebimizi reddetti.

Türkiye'deki tüm itiraz yolları kullanılıp da bir sonuç alınmadığından, son çare olarak 7 Aralık 1990 tarihinde vatandaşlık kaybettirme kararına karşı Avrupa İnsan Hakları Komisyonu'nda dava açtık. Türk Hükümeti ilk savunmasında «komünist, bölücü ve anarşist» faaliyetlerimizden ötürü Türk Ceza Kanunu'nun 140, 142 ve 159. maddelerine

göre hakkımızda açılmış birçok dava bulunduğunu belirterek Türk vatandaşlığından atılmayı sonuna kadar hakettiğimizi ileri sürüyordu.

Bizim bu demagojik suçlamalara verdiğimiz cevap üzerine AİHK hükümetten daha ayrıntılı bir savunma daha istedi. Verebilecekleri inandırıcı bir yanıt yoktu. Bunun içindir ki, kendisine tanınan yanıt verme süresinin dolmasına bir gün kala hükümet, Vatandaşlık Yasası'nın 25. Maddesi'ne Cunta'nın eklediği G fıkrasını yürürlükten kaldıran bir kanunu alelacele Meclis'ten geçirdi.

Avrupa kurumları genelde Türkiye'yle ilişkileri iyileştirme sürecine girmiş olduğundan AİHK da bu iptal kararını gerekçe göstererek 28 Haziran 1993'te dâvanın görülmesine gerek kalmadığına oy çokluğuyla karar verdi.

Bu karar üzerine Türk vatandaşı olarak ülkemize dönmemiz halinde hakkımızda açılmış onlarca davadan dolayı tutuklanmayacağıma dair Dışişleri Bakanı Hikmet Çetin'den yazılı güvence istedik. Avukatımız Halit Çelenk'in tüm uğraşına rağmen Çetin'den de, ondan sonra dışişleri bakanlığını üstlenen eski dostlarımız Mümtaz Soysal ve İsmail Cem'den de hiçbir yanıt gelmedi.

Aksine, 12 Mart Darbesi'nin 30. Yıldönümü nedeniyle *Yazın Dergisi*'ne yazdığım makalede Türk Ordusu'na hakaret ettiğim gerekçesiyle bir İstanbul Mahkemesi 27 Eylül 2002'de Türkiye'ye döndüğüm takdirde derhal tutuklanmam için tüm sınır kapılarına tevkif müzekkeresi gönderdi.

Üç ay sonra da Türkiye'de islamcı faşizmin temellerini atacak olan AKP'nin iktidarlaşmasıyla vatansızlığımızın son bulması olasılığı tamamen ortadan kalktı...

İşte o iktidar ki bugün, tıpkı 36 yıl önceki askeri faşist yönetim gibi, yurt dışında kendine biat etmeyen herkesi vatandaşlıktan atma çılgınlığını yeniden başlatmakta...

Tecrübeyle biliyoruz ki bu yeni uygulama islamcı faşist yönetime boyun eğmeyen, direnen, sesini yükselten her Türkiyeli'nin başında damoklesin kılıcı gibi sallanacak...

Tayyip'in ücretli ya da gönüllü fedailerini «tehlike» saydıkları herkese soracaklardır:

«Hâlâ vatansızlaştıramadıklarımızdan mısınız?»

Ve de gerisini, hiç kuşku olmasın, her devrin ve her iktidarın bendesi hariciyeciler büyük bir sadakatle yerine getireceklerdir.

Putların yıkıldığı tarih: 15-16 Haziran

15 Haziran 2017

Sosyal uyanışlar, özgürlük ve demokrasi için mücadeleler ve de ne acıdır ki darbelerle dolu yakın tarihimizin şahsen günü gününe yaşadığım ya da tanığı olduğum son 65 yıllık kesimine unutulmaz damga vuran olayların en başta gelenlerindedir 15-16 Haziran 1970 direnişi... Tıpkı 1961'de *Türkiye İşçi Partisi (TİP)*'in, 1967'de de *Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK)*'in kuruluşu gibi... 15-16 Haziran ay-nızamanda küçük burjuva putlarının yıkıldığı tarihtir...

Bu tarihsel işçi direnişinin ardından *Ant Dergisi*'ne yazdığım başyazıda şöyle diyordum:

“Bu, emperyalizmin, yerli işbirlikçilerinin ve Amerikancı sarı sendikacıların elbirliğiyle hazırladıkları alçakça bir komploya karşı, Türkiye işçi sınıfının kahramanca direnişidir. Direnişin büyüklüğü, güçlülüğü, yüceliği oranındadır ki, egemen çevrelerin korku ve telaşı da büyük olmuş; ‘*kalkışma*’, ‘*isyan*’, ‘*kızıl ihtilal*’ iddialarıyla anayasa bir kez daha ayaklar altına alınarak, altı yıllık AP iktidarı döneminde ilk defa sıkıyönetim ilan edilmiş, Türkiye sanayi proletaryasının en yoğun olduğu bölgelerde askeri yönetim kurulmuştur.”

Aslında bu tarihsel eylem sadece AP iktidarına ve onun destekçisi sarı sendikacılığa karşı değil, aynı zamanda dönemin muhalefet partilerinin de dahil olduğu bir oligarşiye karşı isyandı...

Türk-İş'in Amerikan dolarına satılmışlığının ve işbirlik-

çiliğinin belgelerle ortaya çıkmasından sonra sosyalist sendikacıların kurduğu DİSK ve ona bağlı sendikalar kısa zamanda özellikle sanayi sektöründe, örneğin *Türk Demir Döküm*'de, *Derby*'de, *Sungurlar*'da, *Singer*'de, *ECA*'da, *Talisman*'da egemen duruma geçmiş, sömürüye karşı direniş ve grev hareketleri büyük boyut kazanmaya başlamıştı.

Sadece Koç ya da Sabancı gibi holdingler değil, subayları kapitalist sınıfa entegre etmek amacıyla kurulmuş olan *Ordu Yardımlaşma Kurumu (OYAK)* da bu büyük uyanış karşısında panik halindeydi.

DİSK'in güçlenmesini engellemek, devrimci sendikaları yoketmek, işçi sınıfının ekonomik ve siyasal mücadelesini boğmak üzere AP milletvekili ve Türk İş yöneticisi Kaya Özdemiroğlu tarafından 274 ve 275 sayılı kanunları değiştirmek üzere hazırlanan tasarı *Cumhuriyet Halk Partisi (CHP)* milletvekillerinin de desteği alınarak bakanlar kurulu tarafından Meclis'e sevk edilmişti.

Büyük sermayenin, onun siyasal temsilcisi AP'nin, sözde sosyal demokrat CHP'nin ve de ordunun oluşturduğu oligarşinin bu komplosu karşısında işçi sınıfının İstanbul'u ve diğer sanayi kentlerinde direnişe geçmekten başka çaresi kalmamıştı.

15-16 Haziran, devrimci harekette öncü gücün işçi sınıfı mı, yoksa asker-sivil bürokasi mi olduğu tartışmalarına kesin noktayı koyuyordu. Bu işçi direnişi karşısında ordunun aldığı tavır, polislerle birlikte askerlerin de göstericilere ateş açarak üç işçiyi katletmesi, askeri bürokrasinin işçi sınıfına düşmanlığını ve devrimci güçbirliğine karşıtlığını belgeliyordu.

Ordunun safını tam belirlemesinden cesaret alarak da hükümet derhal sıkıyönetim ilan ediyordu. Bu, yakınlaşan bir askeri darbenin de habercisiydi.

Ordunun sıkıyönetim ilanından yararlanarak sendikacılara, işçilere ve sosyalistlere karşı uyguladığı baskıları ve subayların OYAK aracılığıyla kapitalist sınıfa nasıl entegre edildiklerini açıkladığımız *Ant*'ın Eylül 1970 sayısının kapağında, direnen işçilerin ve sendikacıların işkenceden geçirildikten sonra sıkı-

yönetim mahkemelerine sevk edilmesine tepki olarak “*Kapitalistleşen subaylar işçileri yargılayamaz*” sloganı yeralıyordu.

Bu sayının yayınlanması üzerine *Ant*’ın yayın yönetmeni olarak 1. Ordu Komutanlığı’ndaki sıkıyönetim adli müşavirliğinde saatlerce sorguya çekildim.

Büyük bir salonda üç kuvvete de mensup çeşitli rütbede çok sayıda adli subay vardı. Beni kapıda karşılayan havacı adli subay büyük bir masaya yöneldi. Masanın çevresinde kara, hava ve deniz kuvvetlerinden ikişer subay oturuyordu. Kendisi de masanın başına yerleşti, bana da tam karşısındaki sandalyeyi gösterdi.

Ben sorgulanmamı beklerken salondaki diğer subaylar arada bir ayağa kalkarak sinirli bir şekilde, özellikle de benim yanımdan geçerken husumetle bakarak volta atıyorlardı.

Havacı yarbayın önüne *Ant*’ın çeşitli sayıları serilmişti, her sayıda da belli satırlar çeşitli renklerdeki kalemle çizilmişti. Son sayıyı önüne çektikten sonra yekten sordu:

- Doğan Bey, bu ordu düşmanlığınız neden?

- Orduya sübjektif olarak düşman olmam için bir neden yok. Ben bu orduda bir buçuk yıl yedek subaylık yaptım; subayıyla, assubayıyla, eriyle birçok dostum oldu... Ailemde subaylar da var. Ben ordunun kapitalistleştirilmesini, subayların halk kökeninden kopartılmasını eleştiriyorum.

- Bakın şu sayılara... Her sayıda ordunun imtiyazlı konuma geçtiğinden, OYAK dolayısıyla bizlerin zenginleştiğimizden bahsediyorsunuz. Bu yazıları okuyanlar bize düşman kesiliyor. Çarşıya pazara üniformayla gittiğimizde bu düşmanlığı açıkça görüyoruz. Bunda sizin yayınlarınızın büyük rolü var.

- Böyle bir durum varsa sorumlusu herhalde biz değiliz. Biz ordunun kapitalistlerle ve emperyalistlerle işbirliği yapmayan bir halk ordusu olmasını istiyoruz.

Bunun üzerine yarbay ses tonunu yumuşattı:

- Bakın, biz de halkın çocuklarıyız. Tabii ki halkın ordusuyuz. Zaten bu OYAK’ın neye yaradığını biz de doğru dürüst biliyoruz.

- İşte biz de *Ant*'ta bunları açıklamaya çalışıyoruz. OYAK'la, savaş sanayii ile ordu, belki sizler farkına varmadan kapitalist sisteme entegre ediliyor.

- Peki, askeri yargıçlar suç işleyen işçileri, sendikacıları yargılayamaz mı?

- 15-16 Haziran Direnişi bir suç değil ki, anayasal hakları savunma eylemi... Hükümetçe, kapitalistlerce suç sayılsa bile, işçileri, çalıştıkları fabrikaların patronları değil, taraf-sız yargıçlar yargılmalıdır.

- Biz nereden işçilerin patronu oluyoruz?

- *Ant*'ta açık seçik, belgeleriyle yazdık. Sizlerin ortak edildiğiniz OYAK, bugün direndikleri için suçlanan işçilerin çalıştıkları *Good-Year*'ın, *TEO*'nun, *MAT*'ın, *Graphette*'in, *Hektaş*'ın, *TPAO*'nun, *TUKAŞ*'ın, *Pe-Re-Ja*'nın, *MAİS*'in sahibidir. Gelecek yıldan itibaren de OYAK, Fransız firması *Renault* ile Bursa'da otomobil imal etmeye başlayacaktır. Takdiri size bırakıyorum.

Ben somut verilerle konuştuğça, havacı yarbay da, sorgu-da bulunan diğer subaylar da suçlayıcı bir tonla konuşmak-tan vazgeçerek OYAK'ın ortaklıkları üzerine somut sorular sordular.

İki saate yakın süren sorgunun sonunda havacı yarbay:

- Bu adli bir sorgu değildi, sadece sizin düşüncelerinizi öğrenmek istedik. Teşekkür ederiz, diyerek beni kapıya kadar geçirdi.

Tam el sıkışarak ayrılıyorduk ki,

- Bir şeyi merak ettim, dedi. Niçin foto muhabiriyle gel-diniz, içeri girerken fotoğraf çektirdiniz de?

- Girdiğim gibi çıkabileceğimden emin olmadığım için.

Yüzündeki ifade tekrar ciddileşti:

- Bakın, bu kez bu kapıdan geldiğiniz gibi çıkıyorsunuz. Ama gelecek defa hiç de böyle olmayabilir.

Sıkıyönetim 16 Eylül'de kalktığında 274 ve 275 sayılı yasalarda yapılan değişikliklerle sendikal hak ve yetkileri hayli sınırlandırılmış olan DİSK'in yöneticileri mücadelenin

siyasal boyutuna da ağırlık vermek istiyorlardı. Kendilerinin kurmuş olduğu *Türkiye İşçi Partisi* ne yazık ki daha önce partide birlikte iki tasfiye yapmış olan Aybar ve Boran grupları arasında *Çekoslovakya Olayları* bahane edilerek, ama özünde yaklaşan milletvekili seçiminde koltuk kaybetme endişesinden kaynaklanan iç çekişmelerden hayli zayıf düşmüştü. Partinin 1965 seçimlerinde Meclis'e 15 milletvekiliyle girmesini sağlamış olan *milli bakiye sistemi* kaldırıldığından 12 Ekim 1969 seçimlerinde TİP adına Meclis'e sadece Mehmet Ali Aybar ve Lastik-İş Genel Başkanı Rıza Kuas girebilmişti.

Bir yıl sonra 29 Ekim 1970'de yapılan 4. TİP Kongresi Boran Grubu'nun parti yönetimine tamamen hakim olması ve MDD'ciler başta olmak üzere tüm karşı grupları partiden tasfiye girişimi başlatmasıyla sonuçlanmıştı.

Kürt sorunu konusunda getirdikleri bildiri önerisinin kabul edilmesine rağmen sosyalist Kürt arkadaşlar yeni tasfiyeci yönetime mesafeliydiler... TİP'in kurucusu olan sendikacılar da...

İşçi sınıfı mücadelesinin siyasal boyutunu yeniden canlandırmak umuduyla DİSK yöneticileri tüm solu toparlayacak yeni bir siyasal örgütlenmenin olanaklarını tartışmak üzere güven duydukları sol aydınlarla sık sık temas kuruyorlardı. *Ant* yöneticileri olarak biz de bu toplantılara katılıyorduk.

15-16 Haziran Direnişi'nden beri özellikle MDD'cilerin sol harekete empoze etmiş olduğu asker-sivil bürokrasinin başını çekeceği devrimci cephe hayali artık tam anlamıyla iflas etmiş, özellikle *Dev-Genç* içerisinde "işçi sınıfı öncülüğü" artık tartışmasız kabul edilir hale gelmiş, «ordu-gençlik elele» sloganının yerini «işçi-gençlik elele» almıştı.

Ant'a Dev-Genç yöneticilerinin DİSK'le ilişki kurmak istedikleri haberleri geliyordu. Sendikacıların arayış toplantılarından birinde, yıllardır dostluk ve yoldaşlık ilişkisi içinde olduğumuz DİSK ve Maden-İş Genel Başkanı Kemal Türkler'e bunları yansıttım.

- Bir grup aydınla kuracağınız ilişkiler yeterli değil, dedim.

Bugüne kadar belki de haklı olarak mesafeli davrandığınız sol örgütlerle de, gençlikle de diyalog ve ilişki aramalısınız.

Türkler’in yanıtı kategorikti:

- Hayır, bize çok küfrettiler. Diyalog ve ilişki için henüz erken. Ben kabul etsem bile sendikacı arkadaşlarıma kabul ettiremem. Zamana bırakalım...

Ne ki, 15-16 Haziran’da harekete geçirilen askeri çözüm süreci artık işlemeye başlamıştı. Önce 12 Mart Muhtırası, Nisan sonunda «Balyoz Harekatı» ve sola karşı topyekun savaş...

Sendikacıların «tüm solu toparlayacak yeni bir siyasal örgütlenme» girişimi artık kendiliğinden işlemez hale gelmişti.

Aradan bunca yıl geçti. İşçi sınıfımız, Kürt halkıyla birlikte, tüm demokratik güçlerle birlikte 12 Eylül darbesinin yasaklarını ve zulmünü yaşadı. DİSK kapatıldı, yöneticileri yıllarca zindanlarda tutuldu.

Bugün DİSK de, ona bağlı sendikalar da tüm baskı ve teröre rağmen işçi sınıfımızın haklarını savunmak için ayakta... Üstelik bu kez *Avrupa Sendikalar Konfederasyonu*’nun etkin üyeleri arasında yer alması, Kürt halkının tüm engellemelere karşı örgütsel gücünü ayakta tutması ve parlamentoda sesini yükseltmesi, sivil toplum örgütlerinin dinamizmi ve mücadeleciliği DİSK’i daha da güçlü kılıyor...

Evet, üzerinden 47 yıl geçtikten sonra da 15-16 Haziran mücadele ruhu daha da güçlü olarak ayakta...

Onu unutturmamak, daha da güçlü kılmak kendine «demokratım» diyen herkesin görevi...

Devrimcileri CHP’ye çağırnlara sorular...

22 Haziran 2017

Haritaya bakıyorum. “Adalet” yürüyüşü başlatan Kılıçdaroğlu’nun İstanbul menziline varmak için 300 kilometreden fazla yolu var. İstanbul’a varabilirse Boğaz’ı aşıp da HDP lideri Demirtaş’ın hapis yattığı Edirne’ye kadar gide-

cekse 250 kilometre daha yürümesi gerek... Ankara'dan Edirne'ye toplam 700 kilometre.

Gandi'nin 87 yıl önce çıplak ayakla 388 kilometre, Mao'nun ise 83 yıl önce 30 bin devrimciyle 12 bin kilometre yürüdüğü anımsanırsa, Kılıçdaroğlu'nun günümüz koşullarındaki dinlenme ve bakım olanaklarından da yararlanarak İstanbul'a kadar 450 ya da Edirne'ye kadar 700 kilometre yürümesi pek de imkansız değil.

Milletvekili dokunulmazlıklarının kaldırılması için geçen yıl Tayyip'e verdiği desteği tekrar kurcalamak istemiyorum. Sadece 5 Ocak 2016'da söylediği bir cümleyi not düşünüyorum: "Dokunulmazlıklar konusunda CHP'nin tavrı çok açık, çok net, kürsü dokunulmazlığı hariç dokunulmazlıklar kalsın!"

Verdiği bu icazet ve düzmece 15 Temmuz darbesinden sonraki *Külliyeye ve Yenikapı* teslimiyetleri...

Türkiye'nin üçüncü büyük partisi HDP'nin liderleri ve milletvekilleri arka arkaya dokunulmazlıkları kaldırılıp hapse atılırken sesi soluğu çıkmayan Kılıçdaroğlu ne acıdır ki partisini de, kendisini de Tayyip'in gözü dönmüş saldırılarına karşı uzun süre koruyamadı. Önce CHP milletvekili Enis Berberoğlu, ardından bizzat kendisi... 38'i doğrudan Kılıçdaroğlu'nu hedef alan 211 fezleke 58 CHP'linin başı üstünde demoklesin kılıcı gibi sallanıyor.

CHP'nin eski genel başkanlarından kadim meslekdaşım Altan Öymen bile sonradan katıldığı "adalet" yürüyüşü sırasında CHP yönetiminin "dokunulmazlık meselesinin suiistimal edileceğini göremediği"ni itiraf etmek zorunda kaldı.

İşler ancak bu raddeye vardıkdan sonradır ki arslan sosyal demokratımız birden hareketlenip "adalet" yürüyüşünü başlattı.

Tayyip'in adaletsizliklerine en çok kurban vermiş olan HDP ile ve "hayır" cephesinin tüm güçleriyle ilişki kurmadan sırf son zamanlarda yerle bir olan prestijini kurtarmak için böyle bir yürüyüş organize etmiş olmasını "rol çalmak"-tan başka türlü nitelemek mümkün değil.

Ama olan olmuş, yürüyüş başlamıştır. Şimdi HDP başta

olmak üzere tüm demokratik güçler bu yürüyüşün başarıya ulaşması için destek vermektedir. Ortak beklenti yürüyüşün İstanbul’la sınırlı kalmayıp Demirtaş’ın mahpus bulunduğu Edirne’ye ulaşmasıdır.

Amaç artık sadece Berberoğlu’nun değil, Yenikapı mutabakatından sonra girilen büyük kırımın tüm kurbanlarının, Kürt siyasilerinin, gazetecilerin, akademisyenlerin de derhal serbest bırakılmasıdır.

Hemen anımsatalım ki ülkemizde uzun yürüyüş formundaki direniş Kılıçdaroğlu’nun Türkiye sosyal ve siyasal yaşamına getirdiği bir ilk de değildir.

Uzun yürüyüş 60’lı yıllar Türkiye’sinin iz bırakan protesto eylemlerindendi... 1966 yılında Deniz Gezmiş’in de katıldığı Çorum’lu temizlik işçilerinin Ankara-İstanbul yürüyüşü, devrimci gençlerin 1968’de Samsun’dan Ankara’ya bağımsızlık yürüyüşü, 1969’da Harun Karadeniz’in başını çektiği “Emperyalizm ve Sömürüye Karşı İşçi Yürüyüşü”, daha sonra yine devrimci gençliğin destek verdiği üretici yürüyüşleri ilk aklıma gelenlerden...

O dönemin bir başka yürüyüşü daha var ki, her nedense sol medyada pek sözü edilmez. 1967 yılında *Türkiye İşçi Partisi*’nin desteğiyle Silvan, Diyarbakır, Siverek, Batman, Dersim, Ağrı ve Erzurum’da “Doğu mitingleri” adı altında düzenlenen yürüyüşler onyıllardır Kemalist cumhuriyet yönetimlerinin baskısı altında ezilen Kürt halkının ilk yasal kitlesel direnişleriydi...

1967 yılının bugün tam 50 yıl, yani yarım yüzyıl ötesindeyiz.

Kürt halkı o tarihten bu yana cumhuriyet Türkiye’sinde insan hakları evrensel ve Avrupa bildirgelerinin tüm dünya halklarına tanıdığı haklara hâlâ kavuşabilmiş değil.

1971 Darbesi, 1980 Darbesi ve 1983’te başlayan son derece meşru silahlı direnişten bu yana ardı arkası kesilmeyen ohal’ler, askeri operasyonlar, yasaklar, yıkımlar, toplu infazlar, işkenceler, köy boşaltmaları, tarihsel kentlerin yerle bir edilişi, seçilmiş belediye yöneticilerinin zındana atılarak yer-

lerine emir kulu “kayyum”ların getirilmesi, Kürt milletvekillerinin dokunulmazlıklarının kaldırılması, parti liderleri dahil çoğunun hapsedilmesi...

Tüm bunlar, Türkiye'nin ana muhalefet partisi rolündeki yıllanmış devlet partisi CHP'nin hiç umurunda oldu mu?

Çekilen tüm bu acılar, bir CHP milletvekilinin tutuklanmasına gösterilen tepkinin milyonda birine dahi layık değil miydi?

İzliyoruz... Hele varılabilirse bir İstanbul'a varılsın... Hele bir İstanbul sonrasını görelim...

Ama bu arada bu yürüyüş hamasetinin gölgesinde dönen bazı kirli oyunları da görmezlikten gelmeyelim... Özellikle 50'li, 60'lı, 70'li, 80'li, 90'lı ve de 2000'li yılları yaşamış olanlar...

Kılıçdaroğlu “tarihsel” yürüyüşüne çıkmadan önce partisinin 13 Haziran'daki grup toplantısında “tarihsel” bir transfer gerçekleştirdi... Cumhuriyet Gazetesi olayı “68 kuşağının sembol ismi, Dev-Genç kurucularından Sarp Kuray CHP'ye katıldı. Kuray'a rozeti grup toplantısı öncesi Kemal Kılıçdaroğlu taktı” başlıklarıyla verdi.

Dramatik bir durumdur... İlk olarak TİP'li gençler tarafından *Fikir Kulüpleri Federasyonu (FKF)* olarak kurulan, 9-10 Ekim 1969'da tüzüğüyle birlikte adı da “*Türkiye Devrimci Gençlik Federasyonu*” (*Dev-Genç*) olarak değiştirilen bu efsane örgütün kurucuları arasında Sarp Kuray gerçekten var mıdır? Daha sonraki sıcak mücadele günlerinde THKO'yu ve THKP-C'yi oluşturan Dev-Genç adına bugün kim konuşabilir? Derin bir tartışma konusudur.

Ama 60'lı yıllarda devrimci mücadeleye baş koymuş o efsanevi kuşaktan belki bir iki kişi dışında nerdeyse yarımyüzyıl sonra hiç kimsenin devrimcilikle uzaktan yakından ilişkisi olmayan CHP'ye üye olmak şöyle dursun, sempatiyle bakabildiğini hiç sanmıyorum.

Ama sahte efsane yaratma sendromu bir kez başladı mı arkası gelmiyor. Artık CHP'li olmayı rahatlıkla içine sindirebilen Sarp Kuray Habertürk'e verdiği bir röportajda konuşuyor:

“Referandumda yoğun bir ‘Hayır’ kampanyası yaşadık. Bana göre yüzde 50’nin üzerinde, resmi rakamlara göre yüzde 49’luk bir şablon çıktı. CHP bunun motor gücü oldu. CHP’nin bir lokomotif güç olduğunu gördüm. Türkiye’nin içinden geçtiği şartlar, bizim CHP’de toplanmamız gerektiği konusunda bende bir fikir oluşturdu.”

Ve de 68 kuşağı dahil tüm devrimcileri CHP’ye katılmaya çağırıyor. O kuşaktan bazıları bu yanlışı 40 yıl önce bir kez yaptı. Cunta’nın TİP’i ve tüm devrimci örgütleri kapatıp yöneticilerini, militanlarını hapsedtiği 1973 yılında “demokrasi ve barış” vaatlerine kanarak CHP lideri Bülent Ecevit’i desteklemişlerdi. Bedeli sonradan çok acı ödendi...

Yine de sirenlerin çağrısına kendini kaptıranlar olabileceğini düşünerek bu çağrının hemen ertesinde *Info-Türk*’te yayınladığım soruyu *Artıgerçek* okurlarıyla da paylaşmayı bir görev biliyorum:

60’larda Ortanın Solu uydurmasıyla *Türkiye İşçi Partisi*’nin gelişimini frenleyen,

1971 darbesinden sonra Avrupa Konseyi’nin cunta rejimine karşı yaptırımlarını bizzat engelleyen,

1973’te ak güvercinler salarak solun desteğiyle iktidara gelip 1974’te militarist şahinlerle Kıbrıs fatihi olan,

Kontr Gerilla’nın varlığını bildiği halde yoketmek için hiçbir önlem almayan,

1978’de başlayan 22 aylık ikinci iktidarında IMF’nin istikrar paketlerini ardarda yoksul halka dayatan,

Aynı dönemde Beyazıt, Bahçelievler ve Maraş katliamları karşısında aciz kalan,

Tüm Kürt illerini İstanbul ve Ankara ile birlikte sıkıyönetim cenderesi altına sokan,

1979’da 1 Mayıs’ın kutlanmasını yasaklattırıp Behice Boran ve diğer TİP yöneticilerinin tutuklanmasına göz yuman,

1999’da üçüncü kez iktidar olduktan sonra ülkeyi yeniden ekonomik krize sürükleyen,

Barış çağrılarını yapan Öcalan’ı sürgündeyken 5 Şubat

1999'da Amerikalıların işbirliğiyle tutuklattıran,

Ordunun dayatmalarına boyun eğerek Kürt illerinde askeri operasyonlara hız verdiren,

19 Aralık 1999'da 30 devrimci mahpusun canına mal olmuş "hayata dönüş" katliamına izin veren ak güvercinli ve köylü kasketli CHP lideri kimdi?

Ecevit değil miydi?

Hafıza-i beşer nisyan ile bunca malul olmasın!

Bugün yine adalet ve demokrasi arayıcılarını ak güvercinleriyle ve köylü kasketiyle peşinde sürüklemeye yeltenen yeni bir Ecevit'le karşı karşıyayız.

Evet, "adalet" yürüyüşü"ne "tüm adaletsizlik kurbanlarıyla eşit dayanışma" koşuluyla destek vermek mümkündür.

Ama Kürt liderlerinin dokunulmazlığını kaldırma kararlarına ve de şu an Türkiye'yi islamcı faşist karanlığa boğan "Yenikapı" ruhuna ortak olmuş bir partiye katılmanın neresi devrimciliktir?

Deniz'lerin, Mahir'lerin, Harun'ların, İbrahim'lerin böyle bir yapıda yerleri olabilir miydi?

Kılıçdaroğlu'na geçmişten hatırlatmalar...

29 Haziran 2017

15 Temmuz çakma darbesinden sonra HDP milletvekillerinin dokunulmazlıklarını oybirliğiyle kaldırma aşamasına kadar varan *Küllüye-Yenikapı Uyuşması* bir CHP milletvekilinin tutuklanmasıyla farklı bir aşamaya girdi. Kılıçdaroğlu "adalet" sloganıyla İstanbul'a yürüyor, Erdoğan ise bu yürüyüşe verilen kitlesel desteğin yeni bir Gezi patlamasına dönüşmesinden korktuğu için tehditlerini yoğunlaştırıyor...

Kılıçdaroğlu bu yürüyüşün "partiler dışı" olduğunu biteviye tekrarlaya dursun, parti flaması ya da pankartı taşınmasa da, olayın odağında CHP var... Diğer "hayırcı" partiler ya da ör-

gütlerle ön görüşme yapılmadan ve ortak bir düzenlemeye gidilmeden başlatılan yürüyüş kaçınılmaz olarak CHP damgası taşıyor... O kadar ki yürüyüş güzergahı üzerinde CHP Meclis Grubu. CHP MYK toplantıları yapılıyor.

28 Haziran'daki seyyar MYK toplantısından sonra CHP sözcüsü Bülent Tezcan, Kılıçdaroğlu'nu taçlandırıyor: "Türkiye'nin artık bir adalet sözcüsü vardır. Bu sözcü Kemal Kılıçdaroğlu'dur.»

Yürüyüşü CHP'nin işbirliğinin de kurbanı olan HDP eş başkanı Demirtaş'ın hapis yattığı Edirne'ye kadar uzatmaktan bahis yok...

9 Temmuz günü Maltepe'de sona erecek yürüyüşte uygulanacak disipline ilişkin 12 maddelik genelge CHP İstanbul İl Başkanlığı'nın damgasını taşıyor.

Bu disiplin kuralları içerisinde bizzat kortejin başını çeken genel başkan Kılıçdaroğlu'nun aksi istikamette seyredenleri faşist partinin bozkurt işaretiyle selamlamaması da var mı?

Olsa bile bizzat Kılıçdaroğlu bu selamı kullanmakta sakınca görmediğini yeterince kanıtlamış bulunuyor.

Doğrudan cumhurbaşkanı seçimlerinin ilkinde islamcı faşist Erdoğan'ın karşısına faşist MHP ile ittifak yaparak, parti yetkili organlarının kararına dahi gerek görmeden, müseccel islamcı Ekmeleddin İhsanoğlu'nu çıkartmış olan Kılıçdaroğlu daha ne türlü sürprizler yapar bilmiyoruz. Ancak yürüyüş kolu ilerledikçe bozkurt selamının "mukabele"si de geliyor...

Şimdilerde Ekmeleddin'in de milletvekili olduğu MHP'nin bozkurtlarıyla Erdoğan'ın tosuncukları birlikte Kılıçdaroğlu'nu protesto ediyor, hem de "bozkurt" ve "rabia" sembolleriyle...

"Rabia"nın ne menem bir şey olduğunu, kurucularının geçmişte Alman Nazi'leriyle nasıl işbirliği yaptıklarını Belgin Cengiz Artıgerçek'te çok iyi belgeledi: (<https://www.artigercek.com/tek-bir-rabia-ah-rabia>)

Bu sataşmalara ve olası saldırılara tepki göstermek, yürüyüş kolunun menziline salimen ulaşması için dayanışma ve katılımında bulunmak kuşkusuz tüm demokratik güçlerin gö-

revi. Bu anlayış içindedir ki, Türkiye'nin üçüncü büyük partisi HDP'nin yöneticileri de, Kılıçdaroğlu'nun dokunulmazlık kaldırma operasyonundaki utanç verici tavrına rağmen bu yürüyüşü desteklediklerini açıkladılar.

Umarız Kürt siyasilerinin bu uygar ve özverili tavrı “ana muhalefet partisi” konumundaki CHP'nin yöneticilerine de bir ders olur. Ve de Kılıçdaroğlu “adalet” sloganı temelinde böylesi bir kitleselleşmeden sonra yaklaşan başkanlık ve yasama seçimlerinde müttefiklerini doğru dürüst seçer, “bozkurt”çularla ve de “rabia”cılarla “*Külliyeye-Yenikapı ruhu*” deneyinde olduğu gibi, yeniden teslimiyetçi “ruh çağırma” seanslarına katılmaz.

Evet, günümüzün ivedi sorunu, son anayasa referandumunda büyük metropollerini de fetheden “hayır” cephesinin en geç 2019 yılındaki seçimlerle bu bozkurt-rabia çetesini alaşağı edip Türkiye'yi gerçekten demokratik, özgürlükçü ve barışsever bir geleceğe yönlendirmesidir.

Kılıçdaroğlu'nun yaşı ülkemizin *Müslüman Kardeşler-Türkçüler* ittifakı tarafından nasıl adım adım *Türk-İslam sentezi* temelinde bir islamcı faşizme sürüklendiğini bilmesine ve anımsamasına müsaittir.

Kılıçdaroğlu 1948 doğumludur. Deniz Gezmiş ondan bir yıl önce, Mahir Çayan iki yıl önce, İbrahim Kaypakkaya ise bir yıl sonra doğmuş ve yaşadıkları mücadeleli döneme damgalarını vurmuşlardır. 1967'de Elazığ Ticaret Lisesi'ni birincilikle bitirdikten sonra Ankara'da 1971 darbesine kadarki dört yıllık yüksek öğrenim süresinde o dönemin gençlik hareketlerine fiilen katılmış, ya da katılmamış olsa bile, en azından tanıklık etmiş bir kişi olduğunu varsayıyoruz.

Örneğin *Kanlı Pazar*'ın ilk provası olan 3 Mart 1968'de Taksim Meydanı'ndaki *Şahlanış Mitingi*... İslamcı kuruluşların organize ettikleri bu toplantıya katılanların görüntüleri, uludukları kan kokan sloganlar, Türkiye'de de Endonezya örneği bir kan banyosu hazırlandığının ilk gösterileriydi...

Bilmiyorum, sol sempatanların duygularına hitap etmek için 68 kuşağına mensubiyetiyle zaman zaman övünen K1-

lıçdaroğlu o dönemin sol mücadele dergilerinden *Ant*'ı ya da *Türk Solu*'nu izler miydi?

İzliyordu ise, bu Endonezya provası *Şahlanış Mitingi*'nden iki hafta sonra, 19 Mart 1968 tarihli *Ant Dergisi*'nde yayınlanan "Türkiye'de irtica hareketini kimler, nasıl idare ediyor?" başlıklı belgeyi bilmiyor olması mümkün değil...

Üstelik son derece özenle hazırlanmış bir tablo ile...

Arşivlerimizin derinlerinden çıkartarak anımsatıyoruz:

"Türkiye'de irtica Ortadoğu'daki *Müslüman Kardeşler Teşkilatı* ile bağlantılı olarak faaliyet göstermektedir. Müslüman Kardeşler'in görünürdeki amacı, bütün dünyadaki müslüman halkları şeriat üzerine kurulmuş tek bir devlet halinde toplamaktır. Uluslararası bir nitelik taşıyan *Müslüman Kardeşler* hareketinin ardında ise Anglo-Amerikan emperyalizmi bulunmaktadır. Özellikle Ortadoğu'daki Arap devletlerinde milliyetçi ve sosyalist akımların kuvvetlenmesi, iktidarları ele geçirmesi üzerine petrol çıkarılarını tehlikede gören Anglo-Amerikan emperyalizmi, islamı politize etmek gereğini duymuş ve *Müslüman Kardeşler* hareketini CIA vasıtasıyla desteklemeğe başlamıştır.

"Ortadoğu'daki *Müslüman Kardeşler* hareketini, Suudi Arabistan Kralı Faysal himaye etmektedir. Suudi Arabistan ve Ürdün krallıklarıyla petrol şeyhliklerinde esasen iktidarı elinde bulunduran gerici kuvvet, bir yandan Suriye, Irak ve Birleşik Arap Cumhuriyeti gibi anti-emperyalist ve devrimci ülkelerde hükümet darbeleri yaptırarak iktidarları ele geçirmek için çalışırken, bir yandan da Pakistan, İran ve Türkiye gibi ülkelerde şeriata dayanan rejimler kurulmasını sağlamak için yoğun faaliyet göstermektedir.

"*Müslüman Kardeşler* Ortadoğu'da gerici hareketi tek elden yürütmek üzere, merkezi Mekke'de olan bir *İslam Dünyası Birliği* kurmuşlardır. Arapça adı *Rabitat-ül Alem-il İslami* olan bu birlikte bütün Ortadoğu ülkelerinin ve diğer Asya-Afrika müslüman ülkelerinin temsilcileri bulunmaktadır.

"Bu birliğin kurucuları arasında Türkiye adına da eski DP

ve AP milletvekillerinden Ahmet Gürkan ile *Sebilülreşat Dergisi* sahibi Salih Özcan yer almaktadır. Ahmet Gürkan daha önceki dönemde Türk Parlamento Heyeti'nin başkanı olarak da Suudi Arabistan'a gitmiştir.

“*İslam Dünyası Birliği*, yani Müslüman Kardeşler, Türkiye'deki irticai faaliyeti *İlim Yayma Cemiyeti* aracılığıyla yürütmektedir. 17 şubesi ve 35 milyon liralık yıllık bütçesi vardır. Müslüman Kardeşler, İlim Yayma Cemiyet'nin himayesinde şeriatçı düzenin kadrosunu hazırlarken, bir yandan da devlet sektöründe çeşitli kilit noktaları ele geçirmekte, bu arada sağcı dernekleri de kontroluna alarak gerici hareketin vurucu kuvvetini meydana getirmektedir.

“*İlim Yayma Cemiyeti*’ne bağlı olarak çalışan kurumların başında İslam Enstitüleri, İmam Hatip Okulları, Kur'an kursları, komünizmle mücadele dernekleri, MTTB, Yeşilay, Hademe-i hayrat cemiyetleri gelmektedir.

“Türkiye’de mevcut beş İslam Enstitüsü, 62 İmam Hatip Okulu ve onbinlerce kuran kursu irtica ordusunu teşkil etmektedir.

“İrtica propagandası ise özellikle üç gazete tarafından yürütülmektedir. Bunlar *Babıali'de Sabah*, *Bugün* ve *İttihad* gazeteleridir.

“*Babıali'de Sabah* aynı zamanda Türkiye-Suudi Arabistan Dostluk Cemiyeti'nin de karargahıdır.

“*Müslüman Kardeşler* Türkiye’de duruma tam anlamıyla hakim olabilmek için ekonomi alanında hakimiyet kurulması gerektiğini öngörerek büyük savaşı bu alanda vermektedir. Özel teşebbüs alanındaki mücadele ‘yahudi ve mason aleyhtarlığı’ şeklinde yürütülmektedir.

“Bu mücadelenin beyni ise *Odalar Birliği Genel Sekreteri olan Prof. Necmettin Erbakan*’dır. Prof. Erbakan aynı zamanda İlim Yayma Cemiyeti Müşavere Heyeti’ndedir.

“Müslüman Kardeşler özel sektör alanında son olarak Akbank’ın büyük ortaklarından Sakıp Sabancı’ya çengel atmışlardır.

“İlim Yayma Cemiyeti ile Türkiye Odalar Birliği arasında koordinasyon kurarak özel sektörde hakimiyeti ele geçirmiş bulunan Necmedddin Erbakan, Müslüman Kardeşler tarafından, ANT’ın önceki sayılarında da açıklandığı gibi, Demirel’in yerine geçecek adam olarak görülmektedir.

“Müslüman Kardeşler’in planına göre. Türkiye’nin yönetimi ele geçirildiği takdirde cumhurbaşkanlığına Ferruh Bozbeyle, başbakanlığa ise büyük ihtimalle Necmettin Erbakan getirilecektir.”

Ant’taki bu açıklamaların üzerinden bir yıl dahi geçmeden islamcı faşistler, ABD emperyalizminin savunuculuğunu üstlenerek, 16 Şubat 1969 *Kanlı Pazar*’ında Amerikan 6. Filosu’nun İstanbul’a gelişini protesto eden işçilere ve gençlere Taksim Meydanı’nda sopalar ve bıçaklarla saldırarak iki kişiyi katledecekler, onlarca kişiyi yaralayacaklardır.

Ama tüm bunlar Erbakan’ın 70’li yıllarda Ecevit’in de katkılarıyla, özellikle 141 ve 142. maddelerin affı konusundaki ihanetine rağmen, Türkiye Cumhuriyeti’nde başbakan yardımcısı olmasına, 90’lı yıllarda da gerçekten başbakanlık koltuğuna oturmasına engel olmayacaktır.

Ant’taki açıklamalarımızın üzerinden neredeyse yarım yüzyıl geçti. O günlerin 20’sindeki delikanlısı Kemal Kılıçdaroğlu bugün ana muhalefetin başını çekmektedir. Erbakan’ın yetiştirmesi bugünkü cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan işte bu karanlık sürecin ürünüdür... Şu sırada Türk-İslam sentezinin ikinci ayağı MHP lideri Devlet Bahçeli’yle birlikte Türkiye’yi iç siyasette islamcı faşist bir diktaya, dış siyasette ise Baskın Oran’ın deyişiyle “*değerli ve şahane yalnızlığa*” sürüklemektedir.

“68’li” Kılıçdaroğlu ya artık kendine gelip HDP başta olmak üzere tüm “hayır” güçleriyle birlikte bu iktidarı alaşağı etmeye soyunmalı ya da CHP’deki sol ve demokratik taban kendisini bir an önce buna zorlamalıdır.

Zaman çabuk geçiyor... 2019 seçimlerine neredeyse çeyrek kaldı...

Haydi görelim...

Bayrak yarışları ve Nazım'a sansür!

6 Temmuz 2017

Bir bayrak yarışıdır gidiyor... Kılıçdaroğlu'nun bir kilometrelik Türk bayrağını Maltepe sahilinde dalgalandırmasına iki gün kaldı. Guinness'in rekorlar kitabına girer mi bilmem. Biraz sabırlı olup Tayyip'in 11 Temmuz'da yurt çapında başlatıp 15 Temmuz'da hitama erdireceği "çakma darbe" yıldönümü gösterilerini beklemek gerek.

Geçen yıl Külliye çevresinde toplanıp "Vatan sana canım feda" sloganı atarak 4 metre eninde, 1 kilometre uzunluğunda dev Türk bayrağıyla AKP Genel Merkezi'ne yürüyen Tayyip tosuccukları bu yıl CHP'nin gerisinde kalmamak için herhalde ellerinden geleni yapacaklardır.

Aslında şanlı bayrağı arşına vurma yarışları yeni de değil... Bir ara "Adalet" yürüyüşüne katılarak Kılıçdaroğlu ile yan yana poz veren CHP'nin eski Şişli Belediye Başkanı Mustafa Sarıgül değil miydi 2004'te 3 bin 600 metre uzunluğunda ve 4,5 metre genişliğinde bir bayrak yaptırarak adını milliyetçilik tarihine altın harflerle yazdıran? Anlayamadığım şu: CHP aynı CHP, Sarıgül aynı Sarıgül... Ama nasıl olmuş da bayrağın boyu 13 yılda 2,5 kilometre kısalıvermiş?

Partiler arası savaşa bayrak devreye girer de ırkçı-milliyetçiliğin imtiyaz sahibi MHP geride kalır mı? 20 Nisan 2013'te MHP İzmir'de düzenlediği barış düşmanı mitinge bir TIR dolusu Türk bayrağı göndererek çözüm sürecinde yeralanlara hadlerini bildirmemiş miydi?

Hele hele bugünlerde lideri Tayyip'in dış politika ve "terörle mücadele" konularında başdanışmanlığına soyunan *Vatan Partisi* değil mi MHP'den daha has milliyetçi olduğunu kanıtlamak için her fırsatta boy boy bayrakları fora edip Anıt Kabir'e koşan?

Evet, bayrak o denli kutsal ki, Türkiye'deki tüm öğrenim yaşamımızda Mithat Cemal Kuntay'ın şu dizeleri bir Kuran ayeti gibi beyinlerimize enjekte edilmemiş miydi:

*Bayrakları bayrak yapan üstündeki kandır,
Toprak, eğer uğruna ölen varsa vatandır.*

Kan kokan bu bayrak kutsaması özellikle Türkiyeli göçünün yoğun olduğu yabancı ülkelerde, özellikle de AKP iktidar olalı beri, bir çılgınlık düzeyinde... Tayyip bir ülkeye ayak mı basacak? Açılış bayraklar...

Öyle ki Tayyip'in sadık diplomatlarından Fuat Tanlay 9 yıl önce Avrupa'nın başkentinde yaptığı bayrak kutsamasıyla diplomatik skandala yol açmıştı. 2008 yılında Brüksel Büyükelçiliği'ndeki Atatürk'ü anma töreninde Milli Savunma Bakanı Vecdi Gönül Rumların ve Ermenilerin Türkiye'den tehcir edilmesini övdükten Büyükelçisi Fuat Tanlay da aşka gelerek Arif Nihat Asya'nın Türk bayrağını öven kin ve vahşet dolu şiirini okumuştur:

*Sana benim gözümle bakmayanın mezarını kazacağım.
Seni selamlamadan uçan kuşun yuvasını bozacağım.*

TC Büyükelçiliği'ndeki bu rezaleti *İnfo-Türk*'te Avrupa kamuoyuna açıklamam üzerine Tayyip'in hizmetindeki Türkçe medyada bana karşı linç kampanyası açılmış, Belçika Devleti beni koruma altına almak zorunda kalmıştı.

Şimdi beklemedeyiz... Bu engelli bayrak yarışı daha ne boyutlara ulaşacak?

Son anayasa referandumunun «hayır cephesi»ni partiler dışı yürüyüş aldatmacasıyla yol boyu MYK ve Parti Meclisi toplantıları organize ederek CHP'ye bendetmeye çalışan Kılıçdaroğlu'ndan bakalım yeni ne sürprizler gelecek?

Hayır cephesinin ikinci kitlesel örgütü HDP'nin eş başkanları ve çoğu yöneticileri zıندانlardayken Maltepe Mitingi sonrası ne tavır alınacak?

Kandıra kavşağında olup bitenler anlayana ya da anlamak isteyenlere çok şey söylemekte... CHP'nin «partiler dışı» bu yürüyüşü parti propagandasına dönüştürme ve dev bayraklarla «milliyetçi uyanış» gösterisi kılma çabalarına rağmen HDP yöneticileri büyük bir özveriyle Kılıçdaroğlu'na destek vermişlerdir. Üstelik de aynı gün HDP eşbaşkanı Figen Yüksek

sekdağ'ın hapis yattığı Kandıra Cezaevi'nde basın açıklaması yapmalarına kolluk kuvvetleri tarafından izin verilmemesine rağmen...

Bir sorudur: Yürüyüş boyu kendilerine gösterdikleri anlayıştan dolayı kolluk kuvvetlerine teşekkürü eksik etmeyen Kılıçdaroğlu, hadi Edirne'ye kadar gidip HDP'nin öteki eşbaşkanı Selahattin Demirtaş'ı ziyaret etmesini beklemekten vazgeçtik, Kandıra kavşağına kadar varmışken bir zahmet edip oranın hapishanesinde yatan diğer HDP eşbaşkanı Figen Yüksekdağ'a bir ziyaret girişiminde bulunamaz mıydı?

Engellenirse de kıyameti koparamaz mıydı ?

Tüm bu soruları dev bayrak yarışmasının CHP açısından 9 Temmuz'da sonuçlanmasından sonra tekrar tekrar soracağız.

«Adalet» isteminin sadece Enis Berberoğlu için mi, zındandaki tüm siyasal tutuklu ve mahkumlar için mi olduğunu göreceğiz.

Ve de «adalet»in sadece Tayyip'in mahkemelerinde mi arandığını, örneğin Kürt halkının hak ve özgürlüklerini ayaklar altına alan adaletsizliğe, Ermeni, Asuri, Rum, Ezidi, Alevi'lerin soykırımını inkar eden adaletsizliğe karşı da «adalet» aranıp aranmadığını sormaya devam edeceğiz.

Türkiye'dir bu... Nâzım da tahrif edilir, hem de sol geçişenlerce!

Ülkemizin siyasal, sosyal ve eğitsel yaşamındaki tüm adaletsizlikler ve haksızlıklar sadece iktidarı elinde tutan siyasal güçlerin yapageldikleriyle mi sınırlı?

Pek öyle olmadığını bir kanıtı, «adalet» yürüyüşünün gelişmelerine yoğunlaştığımız günlerde araştırmacı Ulvi İçli'nin *Sol*'da yayımlanan bir yazısında...

Sözü kendisine bırakıyorum:

“Nâzım, özel bir değer verdiğini bildiğimiz ‘Yaşamak Güzel Şey Be Kardeşim’ adlı romanını 1962 yılında tamamlıyor. Roman, bilebildiğimiz kadarıyla, ilk önce SSCB’de bir dergide Rusçaya çevrilerek yayımlanıyor.

“Türkçe olarak muhtemelen ilk kez Bulgaristan’da, 1964

yılında basılıyor. Aynı yıl, SSCB’de kitap olarak yayınlanıyor. Tabii yine Rusça. Aynı yıl, Fransa’da Fransızca olarak. 1966 yılında Türkiye’de yapılan, muhtemelen Türkiye’deki ilk basım. Romana 1967’de Bulgaristan’da yapılan Türkçe toplu eserler baskısı içinde de yer veriliyor. Bunlar romanın 1960’lardaki başlıca basımları.

“Türkiye dışında, Bulgaristan, SSCB ve Fransa’da yapılan bütün bu basımlarla, Türkiye’de 1960’lı yıllardan itibaren yapılan ve bugün de yapılmakta olanlar arasında, oldukça önemli bir farklılık var.

“Romanın sonunda bir şiiri var Nâzım’ın. Türkiye dışındaki bütün baskılarda bu şiir şöyle:

*Komünistim,
Sevdayım tepeden tırnağa,
sevda: görmek, düşünmek, anlamak,
sevda: doğan çocuk, yürüyen aydınlık,
sevda: salıncak kurmak yıldızlara,
sevda: dökmek çeliği kanter içinde,
Komünistim,
sevdayım tepeden tırnağa...*

“Aynı şiirin Türkiye’de 1960’lardan itibaren bugüne kadar yapılmış ve bugün de yapılmakta olan istisnasız bütün basımlarında ilk ve son iki dizesi şöyle:

*Emekçiyim,
Sevdayım tepeden tırnağa...*

“Yaşamak Güzel Şey Be Kardeşim’in Türkiye’de 1960’lardan itibaren yapılan basımlarındaki farklılık, kısmen yasalardan kısmen de yayıncılardan kaynaklanıyor.

“Komünizm propagandası’ olduğu gerekçesiyle Nâzım’ın diğer eserleri gibi, bu romanın da, değiştirilerek yayımlandığı anlaşılıyor. Ancak, şiirlerdeki ‘komünistim’, ‘komünizm’ gibi sözcükleri komünizm propagandası oldukları gerekçesiyle yasaklayan yasalar kalkalı uzun zaman oldu.

“Örneğin, *Yapı Kredi Yayınları* bu ortamda, 2002 yılının

Temmuz ayından başlayarak 2017 yılının Nisan ayına kadar ‘Yaşamak Güzel Şey Be Kardeşim’in tam 20 baskısını yapmış ve de roman Türkiye’deki onbinlerce okura, hiç gereği kalmamışken, aslına uygun olmayan haliyle sunulmuş.”

Yani “komünistim” kelimesi sansür edilerek...

Başucumuzdan eksik etmediğimiz Sofya baskısı toplu eserlerin yedinci cildinde yer alan romanda “komünist” kelimesi var.

1976’da Moskova’da şahsen tanıştığımız, Nazım’ın evini ve anıtkabrini ziyaretimizde bize mihmandarlık eden, Nazım’a sevgisine ve saygısına bizzat tanık olduğumuz Ekber Babayev’in kelime değişikliği yapmış olduğunu düşünmemiz mümkün değil.

Ya Fransızca baskısı? Çevirmeni Münevver Andaç’ı düşünüyorum... Sürgünümüzün ilk yılında Paris’te tanışarak dost olduğumuz, 1980 darbesinden kısa bir süre önce Normandie’de Fahrettin Petek ve Mina Urgan’la birlikte iki hafta kavgayı ve özlemi paylaştığımız bu çilekeş insanı... Kitabın Fransızcası’na «komünist» kelimesini bir dayatmayla koymasını mümkün mü?

Hem de Nâzım Hikmet’i Türkiye’de zındandayken bir komünist şair olarak sevmişken...

Ulvi İçli haklı olarak soruyor:

“Bu, aynı zamanda, Nâzım’ın yurttaşlarına, halkına, Türkçe okuyan okurlarına da yapılmış büyük bir haksızlık ve saygısızlık.

“Ancak, dahası da var.

“Nâzım’ın romanının bugün satılmakta olan 2013 tarihli ve İngilizce’deki ABD basımı da, Nâzım’ın orijinal yazımını değil, Türkiye’deki aslına uygun olmayan basımı esas alıyor. Bu basımda, İngilizcesi ile, şiirde, ‘I’m a communist’ yazılı olması gerekirken, ‘I’m a worker’ yazılı.

“Bu, dünyanın dört bir köşesinde Nâzım’ı tanıyan ve İngilizce okuyan okurlara, Nâzım’ın eserinin değiştirilmiş haliyle sunulması anlamına geliyor.

“Nâzım’a ve Nâzım’ın Türkçedeki okurlarına yapılan haksızlık ve saygısızlık, İngilizce gibi bir dildeki basım ile uluslararası bir ölçüğe yerleşiyor. Nâzım’ın romanını bütün dünyada İngilizcesi’nden okuyan milyonlarca insanın, eseri aslına uygun olarak okuma hakkına saygı duyulmuyor.

“Nâzım, kendisi eserlerini nasıl yazdı ise, öyle okunabilmelidir.

“Hiçbir şahsın ya da kurumun, Nâzım’ın eserlerinin içeriğini değiştirme hakkını kendinde bulamaması gerekir.

“Bu, Nâzım’ın, en temel hakkıdır.

“Bu, Nâzım’ın yurttaşlarının, dünyanın dört bir yanındaki okurlarının, dostlarının ve kardeşlerinin hakkıdır.”

Gazeteci, yayıncı ve insan hakları savunucusu olarak aynen katılıyorum...

Cevabı, dostum, esen rüzgarda...

13 Temmuz 2017

Kılıçdaroğlu’nun adalet yürüyüşü 9 Temmuz akşamı Pendik sahilinde büyük bir kitlesel katılımı son buldu. Hem de Gezi’de ve Kürt illerinde her türlü vahşeti uygulamaktan sıbıkalı kolluk kuvvetlerinin hiçbir müdahalesine, engellemesine maruz kalmadan...

Öyle ki, Kılıçdaroğlu meydandaki kapanış konuşmasında “Bir teşekkürüm de güvenlik güçlerimize. Ankara’dan İstanbul’a kadar polisi ve jandarmasıyla bütün güvenlik güçleri, bizim sağlıklı bir şekilde bu meydana toplanmamız için olağanüstü çaba harcadılar. Halkın polisine, halkın jandarmasına buradan selamlarımı, saygılarımı gönderiyorum, teşekkür ediyorum onlara da” demek inceliğini esirgemedi.

Tayyip’in demir yumruk disiplini altındaki polisin ve jandarmanın birden bire nasıl “halkın polisi, halkın jandarması” oluverdiğini anlamak gerçekten zor... Üstelik de iktidarın

sözcüleri ve onların emrindeki havuz medyası yürüyüşü “teröristlerin eylemi” olarak nitelerken...

Herhalde Tayyip komutasındaki güvenlik güçlerinin bu anlayışından çok duygulanmış olmalı ki, Kılıçdaroğlu yürüyüş ertesinde yaptığı CHP il başkanları toplantısında Yenikapı ruhuna yakışır şövalye bir çıkışla tüm parti teşkilatına “Halkın 15 Temmuz etkinliklerine katılın, Erdoğan üzerinden polemiğe girmeyin” diye kesin talimat verdi.

Herşey iyi hoş da, Kılıçdaroğlu bunları söylerken Külliye tepelerinde hiç de Yenikapı ruhuna uygun bir hava esmiyordu. Cumhurbaşkanlığı’na açıklanan programa göre Meclis’te yapılacak anma törenine sadece HDP değil, CHP de davet edilmemişti. Kaldı ki Kılıçdaroğlu’nun “halkın 15 Temmuz etkinlikleri” derken kasdı ne ola?

Yine Külliye’den açıklanan beş günlük etkinlikler programı “FETÖ Darbesi”ne karşı halkın ve de onun tremsilcisi olarak da AKP’nin zaferini kutlama programı değil mi?

Programlanan tüm “halk etkinlikleri” Tayyip’in bu çakma darbeyi kendi diktasını pekiştirmek için bir yıldır kullandığı tek bayrak - tek millet beyin yıkamasının kitlesel gösterilerle güçlendirilmesi amaçlı...

Bunun dışında, bu beyin yıkamasına hizmet etmeyen bir “halk kutlaması” var mı?

Zaten Kılıçdaroğlu’nun kendisi de Maltepe konuşmasında 15 Temmuz çakma darbesini “FETÖ darbe girişimi” diye ni-teleyerek Erdoğan’ın değirmenine su taşımadı mı?

Adalet yürüyüşünde bir kilometrelik Türk bayrağı taşıttırarak milliyetçi, meydan konuşmasında Sevgili Peygamber ve Hazreti Ömer referanslarıyla dinsel duygulara hitap eden Kılıçdaroğlu’na AKP’den misilleme gelmesinin gecikmeyeceği belliydi...

Kılıçdaroğlu konuşmasını Firavun karşısında Musa, Nemrut karşısında İbrahim referanslarıyla noktalaya dursun...

Külliye’nin programına göre 11 Temmuz’da 81 ilde mevlid-i şerif, 14 Temmuz’da hatm-i şerifler, 15-16 Temmuz’da

Kur'anı Kerim tilaveti, tüm Türkiye'de selalar okunması ve de sabaha doğru Meclis'te yükselecek dua sesleri Erdoğan'ın dinsel etkileme şampiyonluğunu kimselere kaptırmak istemediğinin göstergesi...

Hele bayrak yarışı... Beş gün boyunca her yerde Türk bayraklarının fora edilmesi bir yana, 81 ilden yürüyen genç tosuncukların getirecekleri bayrakları Meclis binasında Erdoğan'a sunmaları bayrak show'unda herhalde zirve yapacak...

Kılıçdaroğlu'nun konuşmasında bir pasaj var ki akıllara seza... "Sokağın 15 Temmuz'undan yararlanıp, darbe girişiminden yararlanıp, 20 Temmuz'da KHK yetkisi alarak TBMM'yi devre dışı bırakarak sivil darbenin yolu açıldı. Adalet mekanizması tamamen siyasi otoriteye bağlandı," diyor...

İyi hoş da, 20 Temmuz'da Erdoğan KHK'larla saray darbesi yaptıysa Sayın Kılıçdaroğlu'nun daha sonraki günlerde Külliye'de ve de Yenikapı'da işi neydi?

Bu yürüyüşten sonra, "yetmez ama evet"çiler tarafından, tıpkı 70'li yılların başında Ecevit'e yapıldığı gibi, geçmişindeki tüm hatalarından ve yalpalamalarından arındırılarak "hayır cephesi"nin doğal lideri ilan edilen Kılıçdaroğlu, bu yeni tarihsel misyonu gereği muhalefetin tamamına 10 maddelik bir şiarlar manzumesi sunmakta gecikmedi.

Tüm muhalefet güçlerinin gerçekleşmesi için yıllardır mücadelesini verdiği demokratik taleplerden bazılarını içeren şiarlardır bunlar... Ama Türkiye'nin gerçekten demokratikleşmesi için ortak bir mücadele verilmesi söz konusu ise, eksiktir, yetersizdir.

Herşeyden önce Türkiye'de onyıllardır, ama 30 yıla yakındır da silahlı direniş dahil eşit haklar ve özgürlükler için tüm olanaklarıyla ya da olanaksızlıklarıyla mücadele veren bir halkın, Kürt halkının isminden tek kelimeyle bahis yok...

Türkiye gerçekten demokratik bir Avrupa ülkesi olma iddiasındaysa, geçmişinde bir kara leke gibi duran 1915 soykırımını tanıyarak Türk'ler gelmeden önce de Anadolu'da varolan Ermeniler, Asuriler, Rumlar, Yezidiler gibi kadim

halklarının yüz yılı aşkın süredir acısını çektikleri adaletsizliğin giderilmesi konusunda da tek kelime yok.

Kılıçdaroğlu miting konuşmasında “Kimse bu yürüyüşün bir son olduğunu düşünmesin, bu yürüyüş bizim ilk adımımızdır. Herkes şunu çok iyi bilsin, 9 Temmuz yeni bir adımdır, 9 Temmuz yeni bir iklimdir, 9 Temmuz yeni bir tarihtir, 9 Temmuz yeni bir doğuştur,” diyor.

Alkışlamamak elde değil.

Yine de bugüne değin demokrasi ve özgürlüğe susamış Türkiye insanı defalarca verilen sözlerin tutulmadığını gördüğü ve bu tutarsızlıkların acısını çok yaşadığı için dikkatle izleyeceğiz, özellikle de despotik TC Devleti’nin temelini oluşturan anayasanın milliyetçi ve hatta ırkçı ilk üç maddesini değiştirmeyi birleşik muhalefet cephesinin olmazsa olmazı haline getirip getiremeyeceğini göreceğiz.

Beklemedeyiz...

Siyaset sahnesinde bayrak ve de islami referans show’ları sürüp giderken ahir ömrümüzde önemli bir yıldönümünü hem kıvançla, hem de buruk bir acıyla idrak etmek de varmış...

Çalışan gazetecilerin örgütü *Türkiye Gazeteciler Sendikası* 11 Temmuz’da, basın özgürlüğünün ayaklar altına alındığı ve binlerce gazetecinin işsiz bırakılarak önemli bir bölümünün sürgüne zorlandığı bir dönemde, kuruluşunun 65. yıldönümünü kutladı.

Çalışan gazeteciler, Türkiye’de ilk kez, benim de gazeteciliğe başladığım yıl olan 1952 yılında, kendi sendikalarını kurarak patronların emek sömürüsüne ve düşünce özgürlüğünü kısıtlayan baskılarına karşı örgütlenmeye başladılar.

Biz *İzmir Gazeteciler Sendikası*’nı 1953 yılında kurduk, bu sendikada yıllarca militanlık ve yöneticilik yaptım.

DP iktidarının basın özgürlüğünün ihlal eden uygulamaları, özellikle gazeteci tutuklamaları, yalaka basının örtülü ödeneklerle ve resmi ilan ve reklamlarla beslenmesi 27 Mayıs Darbesi’ni hazırlayan nedenlerden biriydi.

Sendikal hareketimiz özellikle 212 sayılı kanunla çalışan

gazetecilerin sadece sosyal haklarını değil, patronların baskısına karşı ifade özgürlüğünü de güvence altına almıştı.

Daha sonraki yıllarda İstanbul, İzmir, Ankara, Eskişehir ve Adana sendikaları olarak *Türkiye Gazeteciler Sendikaları Federasyonu (TGSF)*'i kurmuştuk.

Türkiye'de sosyal uyanışın siyasal bir boyut da kazandığı yıllardı. Sadece ücret ve sosyal haklar kavgası değil, aynı zamanda *Türkiye İşçi Partisi*'nin başlattığı, basın özgürlüğü üzerinde demoklesin kılıcı gibi duran TCK'nin 141 ve 142. maddelerinin kaldırılması için de mücadele veriyorduk.

O yıllarda mücadelemize uluslararası boyut kazandırarak yeni *Avrupa Sendikalar Federasyonu (FIJ)*'e de katılmıştık.

Ama tüm yasal güvencelere karşın basın özgürlüğü ihlalleri Demirel'in iktidara gelmesinden sonra daha kapsamlı bir boyut kazandı.

Ant Dergisi'nde işçi sınıfının, Kürt halkının haklarını savunan, militarizme karşı çıkan yayınlarımızdan dolayı Demirel iktidarının onun başlattığı baskılar 12 Mart Darbesi'nden sonra açılan yeni davalarla bizleri uzun bir sürgün yaşamına zorladı.

Bunları niçin yazıyorum?

Bugün Türkiye'de çalışan gazetecilerin ifade özgürlüğü de, sosyal hakları da ayaklar altında... Havuz medyasında toplu sözleşme yok, taşaron gazetecilik var...

Direnen birçok gazeteci de ya zoraki ya da gönüllü olarak sürgünde... 65 yaşındaki TGS işte tüm bunlara karşı yiğitçe mücadele veriyor.

Dün akşam ARTE TV'de Türkiye'deki insan hakları ihlalleriyle ilgili dört parçalı bir program izledim... «*Erdoğan: İktidar sarhoşluğu*» başlıklı parça islamcı despotun «demokrat» ve «AB yanlısı» bir imaj vererek iktidar basamaklarını nasıl ustalıkla tırmandığını ve bu süreçte «yetmez ama evet»çilerden nasıl destek gördüğünü belgeleriyle ortaya koymaktaydı.

Bugün Tayyip'in islamcı-faşist diktatörlüğünün en kara günlerinden geçiyoruz.

ARTE TV programının ikinci bölümü Can Dündar ve ar-

kadaşlarının zorunlu sürgününe ve Avrupa'daki direniş çalışmalarına odaklanmıştı.

Onlarca muhalif gazeteci, akademisyen, sanatçının zorunlu sürgünü canlı tanıklıklarla belgelenmişti.

Dündar'ın Almanya'da oluşturduğu *Özgürüm* medyası ve de bazı sürgün akademisyenlerin oluşturduğu bir platform tanıtıldı... Ama diğer sürgün gazetecilerin, örneğin onyıllardır Kürt direnişini tüm dünyaya duyuran televizyonların, ANF ajansının ya da Yeni Özgür Politika Gazetesi'nin, *Artı Gerçek*'in de sözü edilmeliydi.

Dert değil... Önemli olan direnmek...

16 Nisan «Hayır» direniş Kılıçdaroğlu'nun «adalet» yürüyüşünden ve 15 Temmuz çakma darbesinin birinci yıldönümü kutlamalarından sonra nasıl bir boyut kazanacak?

Türkiye'deki kitlesel uyanış ve de sürgündeki mücadeleler nereye ulaşacak? Sevgili Can Yücel'in Türkçesiyle Bob Dylan'ın dediği gibi :

Daha kaç can canından geçecek

Cana yetinceye dek ?

Cevabı, dostum, rüzgarda bunun

Cevabı esen rüzgarda...

Yeter ki ruh çağırma ustalarının büyüsiyle hedef şaşır-mayalım...

Sürdürelim kavgamızı, insan hakları evrensel bildirgelerinin öngördüğü tüm hakları sonuna kadar elde edinceye kadar...

Avrupa başkentinde «idam» çığlıkları...

20 Temmuz 2017

Geçen haftaki yazımda sorduğum sorunun yanıtını henüz hiçbir yerde bulamadım... Bol bayraklı “adalet yürüyüşü”nün ertesinde Kılıçdaroğlu muzaffer bir kumandan edasıyla tüm CHP örgütüne talimat vermişti: “Halkın 15 Temmuz etkinliklerine katılın...”

15 Temmuz kutlanırken televizyon kanallarında, sosyal medyada hep bu “halkın etkinlikleri”ni arayıp durduk... Evet, her yerde kitlesel katılımlı, “adalet yürüyüşü”ne misilleme yaparcasına bol bayraklı etkinlikler vardı, ama tüm bu etkinlikler önceden tahmin ettiğimiz gibi Tayyip’in bu çakma darbeyi kendi diktasını pekiştirmek için bir yıldır kullandığı “tek bayrak-tek millet” beyin yıkamasını güçlendirme amaçlıydı.

Kılıçdaroğlu başta olmak üzere haftalarca “adalet” için yürüyenlerin herhangi bir yerde sembolik de olsa bir araya gelip Tayyip’in 15 Temmuz’dan bu yana bir yıldır estirdiği adaletsizlik ve zulme karşı bir etkinlikte bulduklarını duymadık.

Buna karşılık, 15 Temmuz gürültü patırtısı bittikten sonra Kılıçdaroğlu’nun CHP Meclis Grubu’nda yaptığı konuşmadan da “adalet yürüyüşü” ile ilgili yeni bir şey öğrendik. Ana muhalefet lideri sadece hapisteki gazeteciler, öğretim üyeleri için değil aynı zamanda sayısız katliamdan sorumlu Muhsin Yazıcıoğlu için de yürümüş...

El insaf! 1978’de *Türkiye İşçi Partisi* üyesi yedi gencin katledilmesi de dahil ülkücü hareketin kanlı geçmişinde sorumluluğu ayan beyan olan bir kişi için adalet aramak mıdır senin görevin?

Ama niye şaşmalı? Adaletle susamış onbinleri peşine takarak İstanbul’a yürürken karşı istikametten gelenleri bozkurt işaretiyle selamlamakta beis görmeyen kişi bunu de pek âlâ yapar.

Lideri böylesi dengesizlikler gösteren partinin diğer yöneticileri daha mı tutarlı?

CHP Meclis Grubu Başkanvekili Engin Altay bir yandan OHAL’in uzatılmasına tepki gösterirken öte yandan Tayyip’in siyasal tutuklulara Guantanamo örneği tek tip tulum giydirilmesi fikrine açık kapı bırakmakta tereddüt etmiyor. Devlet partisinin sözcüsü olarak konuşuyor:

“Kimsenin devlete meydan okumaya hakkı ve haddi de yoktur. Devletin bekası büyük devlet olmanın özelliğini de

dikkate alarak yapılacak uygulamalar önümüze geldiğinde değerlendiririz.”

Hep bu devlet partisi kafası değil mi, milletvekillerinin dokunulmazlıklarının kaldırılmasına destek vererek bugün Kürt halkının seçilmiş liderleri ve temsilcilerinin zindanlarda çürütülmesine yeşil ışık yakan?

Umalım ki Tayyip’in gözü dönmüşçesine yeniden dillendirdiği “kelleleri alma” projesi Meclis’e geldiğinde “devlet partisi” refleksi gözleri kör etmez!

Tayyip’in devlet terörü sadece Türkiye’de yaşayan yurttaşları değil, kendisine son seçimlerde ve de referandumda yüzde 70’lik oy oranıyla destek veren yurt dışındaki göçmenleri de hedef almakta...

Şu sıradaki en büyük tehdit, diplomatik misyonlar, camiler ve de Tayyip’çi derneklerin ispiyonlarıyla fişlenmiş olanların vatandaşlıktan çıkartılarak Türkiye’deki varlıklarına elkonulması...

İçişleri Bakanlığı 130 kişilik ilk listeyi 5 Haziran’da yayınlamıştı. Açıklamaya göre bu kişiler kendilerine tanınan üç aylık sürenin bitiminde, yani Eylül’ün ilk haftası sonunda yurda dönüp gerekli mercilere başvuramazlarsa vatandaşlıkları kaybettirilecek.

Hollanda’daki *Vatansızlık ve Katılım Enstitüsü (ISI)*’nin açıklamasına göre, ikinci bir vatandaşlığı bulunmayan kişilerin vatandaşlıklarının ellerinden alınması durumunda hem kendileri, hem de gelecekte yapacakları çocukları haymatlos kalacak. Enstitü ayrıca Türk konsolosluklarının fişlenmiş kişilerin pasaportlarını da yenilemediğini ve çocukları doğduğu zaman onlara da vatandaşlık vermediğini belirtiyor.

12 Eylül Darbesi’nden sonra Evren Cuntası’nın başlattığı bu uygulamanın ne denli acılı sonuçlara yol açtığını bizim kuşağın insanları çok iyi bilir.

Bu uygulamada en kirli rolü oynayanlar Türkiye Cumhuriyeti’ni yurt dışında temsil etme sorumluluğu taşıyan elçiler ve konsoloslardır.

Avrupa'nın başkenti Brüksel'deki büyükelçiliğin tutumu ibretle izlenecek bir örnektir.

Behice Boran'ı, İnci'yi ve beni 1981-82'de vatandaşlıktan attıran bu büyükelçilik değil miydi?

2008 yılında yaptığımız eleştirilerden dolayı bize karşı Türk medyası aracılığıyla linç kampanyası açtıran da Tayyip Erdoğan'ın has diplomatlarından Büyükelçi Fuat Tanlay'dı.

Sonrasına gelelim... 2013 başından beri Büyükelçilik makamını işgal eden Mehmet Hakan Olcay... 15 Temmuz 2016 çakma darbesine kadar Gülençi örgütle sıkıfıkı ilişkiler içinde olan, başta eğitim olmak üzere ekonomik, sosyal ve hatta siyasal alanlarda bu harekete öncelik tanıyan kişi... Gülençi hareketin bütün etkinliklerine destek verir, katılarak söz alıp konuşur, Kürt örgütlerine karşı nasıl mücadele yürüttüklerini iftiharla anlatırdı.

Gülençi hareketin gazetesi *Zaman* 4 Nisan 2013 tarihinde Mehmet Hakan Olcay'ın Gülençi çatı örgütü *Fedactio*'ya bağlı *Avrupa Profesyoneller Ağı (EPN)*'nin bir toplantısında yaptığı konuşmayı şöyle vermektedir:

“Türkiye'nin Brüksel Büyükelçisi Mehmet Hakan Olcay, Belçika'nın Türkiye ile terörle mücadele alanında işbirliğinde artık daha kararlı olduğunu söyledi. Avrupalı Profesyoneller Ağı (EPN) adlı sivil toplum kuruluşunda konuşan Olcay, 22 Ocak'ta Brüksel'de yapılan Türkiye- Belçika Dışişleri, İçişleri ve Adalet bakanları toplantısında terörle mücadelede işbirliği çerçevesinin görüşüldüğünü hatırlattı.

“Büyükelçi Olcay, Belçika'da gelecek yıl başlaması beklenen PKK davasını hatırlatarak, ‘Belçika mevzuatının teröre bakışımın büyük ölçüde yeniden şekillenebileceğini ve daha kategorik bir hal alabileceğini’ kaydetti.”

Olcay'ın bahsettiği dava Belçika'da 2010 yılında Kürt kuruluşlarına karşı yüzlerce polis katıldığı geniş çaplı ve eşzamanlı operasyonlarda gözaltına alınıp bir kısmı tutuklananlarla ilgiliydi. Belçika polisi Brüksel, Anvers, Leuven, Liege, Namur, Charleroi, Dendermonde ve Denderleeuw kentlerinde

28 adrese baskın düzenlemiş, Kürt şahsiyetlerinden 22 kişiyi gözaltına almış, bunlardan 8'i tutuklanmıştı...

Gülenci örgütün kürsüsünden böylesine kahramanlık taslayan bu büyükelçi şimdilerde, çakma darbenin yıldönümü gelince Tayyip'i memnun etmek için müthiş bir anti-Fetöcü kesildi.

Büyükelçi Mehmet Hakan Olcay'ın yeni şecaati *Anadolu Ajansı*'nın 11 Temmuz 2017 tarihli bülteninde şöyle yer alıyor:

“FETÖ'nün belli başlı yapılanmalarından birinin Brüksel'de olduğunu, bir çatı kuruluşu altında 86 dernekten oluşan şema dahilinde faaliyetleri bulunduğunu aktaran Büyükelçi Olcay, ‘Biz bu yapılanmaların farkındayız, bu yapılanmaları biliyoruz ve bu yapılanmaların bir taraftan terör örgütüne destek olduğu, diğer taraftan Türkiye'deki demokrasiye karşı bir hareket olduğu, içinde buldukları Belçika'ya da bir gün zarar verecekleri mesajını veriyoruz.

Bence en önemli kısmı bu. Çünkü burada faaliyet gösteren bu hain örgütün Türkiye'de yaptığı hainlikleri bir gün Belçika'da da tekrar etmeyeceğinin bir garantisi yok.’ diye konuştu.

“Belçikalı muhataplarına FETÖ yapılanması konusunda dikkatli olmaları ve yanılığa düşmemeleri gerektiğini anlattıklarını kaydeden Olcay, diğer taraftan Belçika'ya kaçmış ve iltica talebinde bulunmuş çeşitli kamu görevlilerinin ülkede bulduklarını bildiklerini aktardı.

“Olcay, bunlardan bir kısmının Türkiye'ye iadesi için çalışmaların devam ettiğini bildirerek, ‘İltica prosedürünün terör örgütüne destek olmaması ve kötüye kullanılmaması yönünde de muhataplarımızı uyarıyoruz. Geniş bir yelpaze çerçevesinde çalışmalarımız devam ediyor’ açıklamasında bulundu.”

Hele Başbakan Yardımcısı Numan Kurtulmuş Brüksel'in lüks oteli *Metropol*'de 15 Temmuz'u anma toplantısı için geldiğinde ekselansları daha da cengaver kesildi. Sezar'ın hakkı Sezar'a... Hollanda ve Avusturya Türk bakanlara 15 Temmuz'u anma toplantılarına katılma yasağı koyarken Bel-

çika'nın bu konuda her zamanki laçkalığını göstererek Kurtulmuş'a izin vermesi bittabi Olcay'ın Tayyip nezdindeki siciline artı puan olarak işlenmiştir.

Genel başkanı olduğu *Saadet Partisi*'ne ihanet ederek başkanlık koltuğu karşılığı AKP'ye kapağı atan Kurtulmuş gördüğü bu toleranstan da cesaret alarak baştan aşağı Türk bayraklarıyla donatılmış salonda yükselen 'Darbecilere İdam' seslerine yanıt olarak gereken güvenceyi verdi:

"Tüm hainler hakettikleri cezayı alacaklar, bu konuda bir şüpheniz olmasın."

Ve de salonu dolduranlar idam histerisiyle hareketlendi, bayraklar daha bir şiddetli dalgalandı...

Hazirundan iyice aşka gelen biri "milli irade"yi bir daha haykırdı: "Nefes alan terörist istemiyorum!"

Türkiyeli göçün yoğun bulunduğu tüm metropoller gibi Belçika'nın Brüksel, Anvers, Gent, Liège kentlerinde 15 Temmuz kutlamalarının da körüklemesiyle "muhalif avı" yeniden canlandı.

Pasaport yenilememe, vatandaşlık kaybettirme bu avın en hafif silahlarından...

Milli iradenin "Nefes alan terörist istemiyorum!" buyruğu şimdiden uygulamada... Temmuz'un ilk haftasında Merkesem kentinde Gülen hareketinin sempatizanlarından İbrahim Anaz'ın Tayyip militanlarından biri tarafından bıçaklanarak yaralanması endişeleri iyice arttırdı...

Hele yaz tatili dolayısıyla Türkiye'ye gidip 15 Temmuz kutlamalarının beyin yıkamasıyla Ağustos sonu Belçika'ya dönecek olan Tayyip fedaileri kim bilir neler etmez?

Değil mi ki Tayyip "kelleler alacağım" dedi... Değil mi ki Tayyip'in transfer bakanı Avrupa başkentinde idam isteyenlere güvence verdi...

Avrupa Birliği Komisyonu Başkanı Junker'in idam konusunda "kırmızı çizgi"den bahsetmesi falan kâr etmez, AB üyesi Belçika'nın vatandaşı da olsalar, idam, kelle alma, teröristin nefesini kesme Tayyip müridlerinin artık milli şiarlarındandır...

Vatan hainliği üzerine...

27 Temmuz 2017

Perşembe akşamıydı... *La Libre Belgique Gazetesi*'nin Türkiye sorunlarına son derece duyarlı yazarı Christophe Lamfalussy'den bir mesaj: "Sevan Nişanyan'ın Türkiye zindanlarından kurtulduğunu ve yurt dışında olduğunu öğrendim... Bu konuda yazmak istiyorum... İnternet'te kendisiyle ilgili çok bilgi buldum... Şimdi nerede, bilgi verebilir misin? Hapse girmeden önce Belçika'ya ne zaman gelmişti? Sevan hakkında sen ne diyorsun?"

Evet, hapisneden kurtulduğunu ve Türkiye dışına çıktığı biz de haber yapmıştık, ama şimdi nerelerde olduğunu biz de bilmiyorduk.

"Nerede olduğunu hemen araştıracağım" dedim. "Belçika'ya 23 Haziran 2013'te Asuri arkadaşların çağrısı üzerine bir konferans vermek için gelmişti. Konferansının konusu da '*Türkiye'de ifade özgürlüğünün durumu nedir?*' idi... Konferansı verip Türkiye'ye döndükten sonra da sorunun yanıtını Türk Devleti'nden almış ve 2 Ocak 2014'te Şirince evleri bahane edilerek hapsedilmişti."

Benim Sevan hakkında ne düşündüğümü ise geçen yıl, 23 Eylül 2016'da, kendisinin yokluğunda, İstanbul'daki Ceza-yir toplantı salonunda Ermenistan Diaspora Bakanlığı'nın *William Saroyan* ödülünün sunuş törenine gönderdiğim bir mesajda ifade etmiştim.

Christophe'a Fransızca çevirisini gönderdiğim mesajda şöyle diyordum:

«Soykırım inkarcısı, insan haklarını çiğneme rekortmeni Türkiye Cumhuriyeti'nin zindanlarında yıllardır rehin tutulan en seçkin aydınlarımızdan Sevan Nişanyan'a genç Ermenistan Cumhuriyeti tarafından *William Saroyan* ödülü verilmesi beni özellikle duygulandırdı.

«Sait Çetinoğlu toplantı haberini ilettiğinde 63 yıl geriye, gazeteciliğe başladığım 1953 yılına gittim. O yıl *Varlık Ya-*

yınları tarafından ilk kez yayımlanan *Aram Derler Adıma*'yı okuduğum günlere... Öz yurdundan kopartılmış Ermeni göçmenlerin Amerika'daki yaşamını nasıl bir tutkuyla okumuştum...

«Ne ki Ermeni soykırımının tabu olduğu yıllardı...

«Üstünden iki yıl geçmemiştiki, İstanbul'da Rum'u da, Ermeni'yi de hedef alan 1955 pogromu...

«Sevan o kentte ertesi yıl doğdu... Halkına tüm bu acıları ve zulmü reva görenlere meydan okurcasına bu ülkenin gerçek değerlerini en iyi tanıtan, Türkçe'yi Türkiye'yi yönetenlerden çok daha iyi kullanan ve de anayurdundan kovulan bir diğer halkın, Rumların metruk köyü Şirince'yi yeniden yaratan Sevan...

«Başkanlık sarayı bile kaçak inşa edilmiş bir ülkede böylesi seçkin bir aydın yıllardır kaçak inşaat suçlamasıyla hapistedir... Üretmesin, yaratmasın diye... Ama yine üretiyor... Yaratıyor.

«İnci'yle birlikte kendisiyle *Ayşe Nur Zarakolu İnsan Hakları Ödülü*'nü paylaşmak gururunu taşıdığım Sevan...

«Türkiye senin kadrini bilmiyor ama Ermeni ulusu genç cumhuriyetiyle ve de diasporasıyla seni unutmuyor...

«Bugün sana verilen ödül aynı zamanda diasporanın büyük yazarı *William Saroyan*'a da posthüm bir ödül...

«Ailesinin terketmek zorunda kaldığı topraklarda yüz yıl sonra kayaları yarararak yükselen bir Ermeni aydınıyla paylaştığı bir ödül...

«Bir aydın ki Sevan derler adına... “

Christophe'un Sevan yazısı *La Libre Belgique*'in 22 Temmuz 2017 tarihli sayısında “Nişanyan, olağandışı bir kişilik” başlığıyla yayımlandı. Sevan'ın niteliklerini anlatan yazıda kendisinin Şirince evleri yüzünden değil, gerçekte İslam'ı eleştirme hakkını savunan tutumundan dolayı mahkum edildiği özellikle vurgulanıyordu.

Yazının yayımlandığı ve bizim de facebook'ta paylaştığımız gün Sevan'dan ilk direkt mesajı aldık:

“Atina’dan selamlar... Umarım çok iyisiniz...”

Kendisini derhal direkt ilişkiye koyduğumuz Christophe bu kez *La Libre Belgique*’in 25 Temmuz 2017 tarihli sayısında *Sevan Nişanyan Türkiye’yi terketti: “Hükümetin benim gidişimden mutlu olduğuna inanıyorum”* başlığıyla daha ayrıntılı bir yazı yayımladı:

“Geçen hafta Türkiye’den kaçan Ermeni kökenli Türk aydını Sevan Nişanyan halen bulunduğu Atina’dan kendisiyle yaptığımız telefon görüşmesinde Yunanistan’dan siyasal sığınma talep edeceğini söyledi. ‘Üç buçuk yıldır hapisteydim, sanki geçmek bilmiyordu, daha 6, 7, 8 yıl daha yatacakmışım gibi geliyordu’ diyor Nişanyan ve ekliyor: ‘Türk Hükümeti’nin benim gidişimden son derece mutlu olduğuna inanıyorum, zira benim durumum onun için gerçekten son derece utanç vericiydi.’

“Olağandışı ve eklektik bir kişiliği olan Sevan Nişanyan Ege Denizi yakınında bulunan tarihi Şirince köyünde kaçak inşaat yaptığı gerekçesiyle 2 Ocak 2014 hapse atıldı. Oysa 2014’te yapılan Cumhurbaşkanlığı sarayı da tamamen kaçak olarak inşa edilmişti. Ama asıl neden farklıydı. Eylül 2012’de tüm dinler gibi İslam’ın da eleştirilebilmesi gerektiğini söylemiş, bu nedenle AKP’nin hizmetindeki islami muhafazakar medyanın ağır saldırılarına uğramıştı.

“Nişanyan’a göre Türkiye halen akılcılıktan tamamen kopuk bir çılgınlık döneminden geçmekte... Cumhurbaşkanı Erdoğan bu çılgınlığın en belirgin semptomu... Türk devletin pusulayı iyice şaşırıldığını belirten Nişanyan yine de bu dönemin çok geçmeden sona ereceği ve aklın yine hakim olacağı inancıyla iyimserliğini korumakta.

“Şu andaki en büyük arzusu huzura yeniden kavuşabilmek için Ege Denizi’nde, Türkiye’ye, özellikle de Şirince Köyü’ne yakın bir adaya yerleşmek... Bu zorunlu sürgün döneminde de hapishanede yazmaya başladığı, ikisi Türk dili ve biri din üzerine, üç kitabını tamamlamak...”

“Kuş uçtu. Darısı geride kalan 80 milyonun başına” diyen

Sevan üzerine bu satırları yazarken İnci taramakta olduğu arşivlerden bulduğu bir belgeyi koydu önüme.

Türk Hükümeti'nin 25 Temmuz 1971 tarih ve 23102 sayılı kararnamesi...

Birlikte okuyoruz:

“Pasaportsuz olarak İstanbul'dan Romanya'ya kaçan ve oradan da Moskova'ya giderek hava alanında memleketi aleyhinde beyanatta bulunduğu ve müteakiben radyo yayınlarında Türkiye'nin hükümet şekli ve hükümeti idare edenler aleyhinde geniş propaganda kampanyasına girişerek komünizmi yaymak maksadını güden neşriyatıyla Sovyet Hükümeti'nin verdiği hizmeti ifa etmekte olan maruf komünist Nazım Hikmet Ran'ın kendisine bu hizmeti terketmesi husunda yapılacak tebligatın da bir fayda vermeyeceği mülhaza edildiğinden Türk vatandaşlığından çıkarılması; İçişleri Bakanlığı'nın 23/7/1951 tarihli ve 40945 sayılı yazısı üzerine 1312 sayılı kanunun 10 uncu maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 25/7/1951 tarihinde kararlaştırılmıştır.”

Nazım 1963'te “vatansız” ama gerçekte dünya vatandaşı olarak Moskova'da bu dünyadan göçtü.

Nazım Hikmet'in vatandaşlıktan çıkartılmasının üzerinden 66 yıl geçtikten sonra yenilerde Türkiye'yi terkederek sürgüne çıkmak zorunda kalan Sevan da aynı uygulamaya maruz kalır mı?

TC Devleti'dir bu... Başında kim olursa olsun, halktan ve aydınlıktan yana tüm seçkin değerlerine düşman bir devlettir...

80'li yıllarda bizler apoletli despotlar tarafından vatansızlaştırıldık... Yılmaz Güney, Behice Boran, Ahmet Kaya “vatansız” ama dünya vatandaşı olarak çok sevdikleri Türkiye halkına veda ettiler.

Şimdilerde islamcı Tayyip'in diktasına teslim olmaksızın yurt dışına çıkmak zorunda kalan gazeteci, üniversite hocası, sanatçı sayısı hızla artmakta... Vatansızlaştırılma tehdidi onların da başları üstünde demoklesin kılıcı gibi sallanmakta...

Üç ay içinde teslim olmadıkları takdirde vatandaşlıktan

atılacakları açıklanan 130 kişi halen gün sayıyor... Türk elçilikleri, konsoloslukları, Tayyipçi Türk dernekleri ve de camiler yeni “vatansızlaştırılması vaciptir” listeleri hazırlamakta...

Hazırlaya dursunlar, “vatan haini” diye dursunlar, vatansızlaştıra dursunlar...

Büyük ozanımız vatan hainliğiyle suçlandığında ne demişti?

*Evet, vatan hainiyim, siz vatanperversiniz,
siz yurtseversiniz,
ben yurt hainiyim, ben vatan hainiyim
Vatan çiftliklerinizse,
kasalarınızın ve çek defterlerinizin içindekilerse vatan,
vatan, şose boylarında gebermekse açıklıktan,
vatan, soğukta it gibi titremek ve sıtmadan
kıvrnamaksa yazın,
fabrikalarınızda al kanımızı içmekse vatan,
vatan tırnaklarıysa ağalarınızın,
vatan, mızraklı ilmühalse, vatan, polis copuysa,
ödeneklerinizse, maaşlarınızsa vatan,
vatan, Amerikan üsleri, Amerikan bombası,
Amerikan donanması topuysa
vatan, kurtulmamaksa kokmuş karanlığımızdan,
ben vatan hainiyim.
Yazın üç sütun üstüne kapkara haykıran puntolarla:
Nazım Hikmet vatan hainliğine devam ediyor hâlâ.*

Çanakale adaleti değil gerçek adalet!

3 Ağustos 2017

Koray Düzgören’in dün *Artıgerçek*’te yayınlanan “Sahte solculardan çektiğimiz kadar...” başlıklı yazısı yüreği gerçekten özgürlük, sosyal adalet ve haysiyet için çarpan herkes tarafından ibretle okunmalı...

Bir yanda Türkiye’nin “sosyal demokrat”larını, hatta bir

takım eski sosyalistlerini gerektiğinde aşırı milliyetçi, gerektiğinde islamcı gevelemeler ve jestlerle renklendirdiği bir retorikle peşinden sürüklemeye çalışan Kemal Kılıçdaroğlu, öte yanda İngiltere'nin ödünsüz sosyalist söylem ve eylemleriyle solu gerçek bir iktidar alternatifi kılma mücadelesindeki Jeremy Corbyn...

Sürgünü esasa olarak İngiltere'de yaşadığı için Koray bu ülkenin son zamanlarda Brexit'in artçı zelzeleleriyle iyiden iyiye hareketlenen siyasal yaşamını tıpkı Türkiye'ninki gibi usta gazeteci gözüyle ve bilinciyle yakından izliyor...

Corbyn'in başarısının nedenlerini somut verilerle ortaya koyduktan sonra da Kılıçdaroğlu'nu yerli yerine oturtuyor:

"Bugüne dek hiçbir başarıya imza atamamış Kılıçdaroğlu. Soldan, solculuktan korkarak politika yaptı. İstanbul belediye başkanlığını kazanamayınca partiye genel başkan oldu. Ankara belediye başkanlığına bir MHP'liyi aday gösterdi, kaybetti. Kendi seçmeninden tepki gördü. Ama o yılmadı. Cumhurbaşkanlığına da bir MHP'liyi aday gösterdi. Yine kaybetti. Adalet Yürüyüşü'nde HDP'nin verdiği desteğe partisinin sağ unsurları bile sempatiyle yaklaştı. O, kesin tavrını, 'Ben yalnız yürüyeceğim' diye koydu. Kürtlerden de, solculardan da, Alevilerden de köşe bucağı kaçtı, kaçmaya da devam ediyor."

Son örnek... Ülkedeki muhalefeti umutlandıran Adalet Yürüyüşü ve milyonluk Maltepe mitinginden sonra herkes daha da etkili bir çıkış beklerken CHP Çanakkale'de "*Adalet Kurultayı*" toplamaya hazırlanıyor. Hem de 26-30 Ağustos tarihlerinde..,

Niçin Çanakkale? Niçin 26-30 Ağustos?

CHP Genel Başkan yardımcısı yanıtıyor:

"Çanakkale, ilk defa hiçbir etnik ayırım gözetmeden Ulusal Kurtuluş Savaşı'ndan önce bu milletin Türk, Kürt, Laz, Çerkez ayırımı gözetmeden bir arada işgale karşı koyun koyuna savaştığı yer."

İyi hoş da, bu mekan ve tarih seçiminin "adalet"le ilgisi ne? Adam mı kandırıyorlar?

Hafızayı beşer nisyan ile maluldür ama çok değil, iki yıl öncesine gidelim...

Evet, bu mekan tam da 1915 Ermeni Soykırımı'nın 100. yıldönümünde tüm dünyada büyük törenlerle anılmasını örtbas etmek için Tayyip iktidarının "Çanakkale Zaferi'nin 100. yılı etkinlikleri" adı altında bir show organize ettiği mekan değil mi?

Üstelik de Çanakkale Zaferi'nin yıldönümü her yıl 18 Mart'ta kutlanırken Tayyip'in takiyeci bir manevrasıyla sırf Ermeni Soykırımı'nın yıldönümünü gölgelemek için 100. yılda kutlamalar tam bir aydan fazla ileriye, 24 Nisan'a kaydırılarak ve de tam da o gün 102 ülkenin liderleri Çanakkale'ye davet edilerek...

Daha önce de yazmıştım...

Adalet, evet... Öncelikle Osmanlı'nın ve onun mirasçısı cumhuriyetin bu ülkenin Türkler gelmeden önceki sahibi Ermeni, Asuri, Rum ve Kürt halklarına karşı işlediği soykırım suçlarının mağdurları için adalet?

Adalet, evet... Sadece bir CHP milletvekili dokunulmazlığı kaldırılarak hapsedildiği için değil, aynı CHP'nin desteğiyle dokunulmazlıkları kaldırılıp zındana atılan Kürt milletvekilleri için de adalet...

Adalet, evet... Yüz yıla yakın süredir, üstelik de CHP'nin tek başına iktidar olduğu ya da koalisyonlarda iktidar olduğu dönemler dahil, yakılıp yıkılarak, binlerce insanı katledilerek, işkenceden geçirilerek adaletsizliğin en ağır uygulamalarına maruz kalan Türkiye Kürdistanı için adalet...

Adalet, evet... Yine yüz yıla yakın süredir, üstelik de CHP'nin tek başına iktidar olduğu ya da koalisyonlarda iktidar olduğu dönemler dahil, ifade ve örgütlenme özgürlüğünden yoksun bırakılan, işkenceden geçirilip zıندانlarda çürütülen, idam sehparına gönderilen ya da sürgüne mahkum edilen devrimciler için adalet...

Eğer adaletsizlikler diyarı Türkiye'de adalet arayan bir kurultay yapılacaksa o kurultay tüm bu adaletsizliklerin he-

sabının sorulacağı ve tüm mağdurların sesini yükseltebileceği bir kurultay olmalıdır... Böyle bir kurultayın da yeri 1915 Soykırımı'nı inkar etmek, örtbas etmek için tarihi kaydırılarak organize edilen düzmece bir törenin yapıldığı yer değil, en vahim adaletsizliklerin işlendiği tarihsel mekanlardan biri olmalıdır.

Örneğin Dersim... Örneğin Diyarbakır... Örneğin Van...

Kılıçdaroğlu ve takımı böyle bir şeyi göze alabilir mi?

Şimdiye kadarki pratiğine bakılırsa kendisinden böyle bir şey beklemek zaten eşyanın tabiatına aykırı olur. Adalet yürüyüşünün başını çekerken gelip geçenleri faşistlerin simgesi bozkurt işaretiyle selamlamakta sakınca görmeyen bir liderden daha fazlasını beklemek de abesle iştigaldir.

Hele yaklaşan 2019 parlamento ve cumhurbaşkanlığı seçimleri için Tayyip'in şimdiden iç siyasetin tüm aktörlerini islamcılık minderine çekme hazırlığında olduğu ortadayken...

Birgün Gazetesi'nde üç gün önce Yaşar Aydın'ın verdiği bilgiler bu bakımdan son derece önemli:

“Erdoğan'ın 2019 seçimleri öncesi neredeyse tek silahı kalmış durumda; o da islam. 2000'li yıllarda liberallerin de desteğiyle laikliğin yıpratıldığını, aşındırıldığını düşünüyor. Özellikle Meclis'teki hiçbir muhalefet partisinin açık bir laiklik mücadelesini içerisine giremeyeceğini düşünüyor. Minderi islam sahasına kurup bir anlamda ev sahibi olarak maça başlamak istiyor. Yapılan edilen her şeyin islama uygunluk olarak tartışıldığı bir siyasal atmosfer Erdoğan'ın arayıp da bulamayacağı bir zemin olacaktır. Medeni Kanunda değişiklik girişimye Erdoğan tarafından ilerletilen sürece, muhalefetin vereceği reaksiyon önümüzdeki dönem için de belirleyici olacak.”

Unutmayalım, bir önceki cumhurbaşkanı seçimlerinde partinin yetkili kurullarının onayını dahi almadan bir islamcı-faşisti cumhurbaşkanı adayı göstermekte beis görmemiş olan kişidir Kılıçdaroğlu...

Seçim atmosferinde Tayyip'in islamcı hamlelerine nasıl karşı koyacak?

Ama dağarcığı pek de boş değil...

Bir kez Peygamber soyu... Tayyip'te olmayan bir artı... Ne diyordu 2013'te Ankara'nın Yüzüncüyıl semtindeki evinde eşi Selvi Hanım'la birlikte basın mensuplarını ağırlarken:

«Peygamberimiz Hz. Muhammed'in soyundan geliyor mensubu olduğumuz aile. Hazreti Muhammed'in kızı Hazreti Fatma'dan olan torunu Hazreti Hüseyin'e dayanan ve 'Seyyid' olarak nitelendirilen aile soyundanız. 'Seyyid' soyuyuz yani. Bu konuda yazılmış çok sayıda makale de var. Özellikle Gazi Üniversitesi Hacı Bektaş Veli Enstitüsü'nün yayımlandığı ve mensubu olduğumuz ailenin aşireti, Kureyşan aşiretinin köklerine ilişkin. Ailenin bir soy kütüğü var. Osmanlı döneminde verilmiş, ailenin büyüğü tarafından saklanır.» (Hürriyet, 15 Ekim 2013)

Bu seyyid sıfatıyla da «tarihin gördüğü en büyük devrimci»nin soyundan... Aynı yıl CHP İstanbul Milletvekili İhsan Özkes'in düzenlediği, bir grup din adamı ve ilahiyatçı ile gazetelerin Ankara temsilcilerinin davet edildiği iftarda ne diyordu:

“Bütün peygamberler devrimcidir, dünyayı değiştirmişler. Hazreti Muhammed tarihin gördüğü en büyük devrimcidir.”

Bunları söyleyen Türkiye'de «sosyal demokrat» hareketin lideri...

Okuduklarımıza ve naçizane öğrendiklerimize göre tarihte «devrimci» sayılacak birçok kişilik var... Ama kendini sol, hatta « sol lider » olarak gören bir kişi için ne Musa, ne İsa ne de Muhammed tarihteki en büyük devrimciler listenin tepesinde yer alır...

Ne Musevi ailelerden çıkmış Karl Marx'ın ya da Troçki'nin Musa'yı, ne de Hristiyan ailelerden çıkmış Friedrich Engels'in ya da Jean Jaurès'in İsa'yı “en büyük devrimci” olarak nitelediklerini duymadım, okumadım...

Ama bizde bazı eski sosyalist liderlerin peşine takılmakta geç kalmamaya gayret ettikleri Kılıçdaroğlu için ne gam !

Tayyip istediği kadar kendisinin sadece Türkiye islamının

değil, tüm dünya islamının liderliğine aday görmeye devam etsin, *Mescid-i Aksa*'nın ve de giderek *Mekke-i Muazzama*'nın tarihsel koruyucusu görsün, yalaka gazetelerden birinde iddia edildiği gibi tüm Avrupa'yı üç günde dize getirerek Avrupa başkentindeki büyük katedrale beyaz atıyla girmeyi hayal ede dursun, Kılıçdaroğlu'nun «Hazreti Muhammed'in soyundan olma» ayrıcalığını asla elinden alamayacaktır.

Zaman hızla geçiyor... Seçimlere iki yıl kaldı, belki de Tayyip aşka gelir ya da gerekli görürse daha da önce...

Tayyip'in Türkiye'yi şeriatçı islam karanlığına sürükleme seferberliğine karşı laik cephenin ilkeli bir strateji belirlemesi vakti geldi.

Başında Kılıçdaroğlu kaldığı sürece CHP'nin ne yapacağı ve ne yapamayacağı ayan beyan ortada...

Sorun CHP dışındaki siyasal güçlerin mevzilenmesinde...

HDP ve bugüne dek demokratik hakların savunulmasında HDP'ye destek veren ya da onunla birlikte laikliği savunan sol örgütler seçim eğik düzeyi iyice kaypaklaşmadan bir an önce şu iki konuda kesin tavır belirleme sorumluluğuyla karşı karşıya:

Adalet ve laiklik...

Çanakkale adaleti değil, tarihimizin tüm mağdurları için adalet. İslamizme tavizlerle dolu bir laiklik değil, müslüman kadar hristiyanın da, musevinin de, dinsiz ya da allahsızın da özgür ve eşit haklarla yaşamasını güvence altına alan bir laiklik!

Muncusun...Mancusun... Acılı beldeler

10 Ağustos 2017

Geçen hafta Osmanlı ve TC dönemlerinde işlenmiş toplu cürümler konusunda da adalet aranmasını istediğim yazıyı tam da *Artgerçek*'e iletmiştim ki geç vakit ekrana Hrant Dink Vakfı'nın yayımladığı *Ermeni ve Rum kültür varlıklarıyla Kayseri* adlı 262 sayfalık bir akademik çalışmanın pdf'i düştü.

Ermeni ve Kayseri isimlerini yan yana görünce her işi bir yana bırakıp derhal bu belgeyi büyük bir açlıkla okumaya koyuldum. Okuduklarım beni yetmiş yıl önceki çocukluk günlerime sürükledi. Hele hele kitapta yeralan bir tabloyla yüzyüze geldiğimde boğazımda bir şeyler düğümlendi, gözlerim buğulandı. Tablo Kayseri İli'nin Kocasinan İlçesi'ne bağlı *Güneşli Köyü*'nde Ermeni soykırımından önce mevcut olan 7 kilise, 1 şapel, 2 manastır, 2 okul ve 1 mezarlığın koordinatlarını gösteriyordu. Bunların hiçbiri artık o coğrafyada ismen ve cismen yoktu!

Bugün Güneşli Köyü olarak bilinen köyün asıl adı *Muncusun* ve ben 1944 yılında bu köyde ilkokulu okurken adı hâlâ Muncusun'du. Anlaşılan daha sonraki yıllarda tüm Ermeni, Rum ve Kürt yer isimleri Türkçeleştirildiğinde *Muncusun* da bu inkarcı uygulamadan nasibini almış,

2010'da yazdığım anılarımda 2. Dünya Savaşı yıllarını anlatırken Muncusun'un Ermeniliği üzerine verebildiğim bilgiler şunlardı:

“Muncusun günlerinin belleğimde bıraktığı bir imaj, köyün tek Ermenisi Karabet'ti. Ailesi falan da yoktu Karabet'in. Köyde tek başına yaşıyor, ufak tefek işler yaparak geçiniyordu. Köy nüfusunun hemen tamamı, Balkan göçlerinden sonra oraya yerleştirilmiş Rumeli muhacirleriydi.

“Bu muhacirlerden önce Muncusun'da kimler oturmuştu, şimdi nerelerdeydiler? Bunlar asla konuşulmuyordu. Karabet'in neyin nesi olduğu da en azından biz çocuklar arasında bilinmiyordu. Bildiğimiz tek şey, şakacı, espirili bir adam olan ezik kavruk Karabet'in tüm köylüler tarafından çok sevildiği, hatta büyük saygı gördüğüydü.

«Civardaki köylerde, kasabalarda da tek tük Ermeni bulunduğu söyleniyordu. Ama onların da nereden geldikleri ya da neyin kalıntısı oldukları asla konuşulmuyordu.

«Daha sonraki yıllarda öğrenebilecektim Karabet'lerin, Kayseri Ermeni'lerinin dramını. Çünkü Kayseri, soykırımlar öncesi Ermeni anayurdunun önemli bir bölgesiydi.

«O kadar ki, milliyetçilerimizin ‘büyük Türk mimarı’ diye övündükleri *Mimar Sinan* da, birçok değerli sanatçı ve bilimadamı gibi Ermeni kökenliydi. 1489 yılında Kayseri’nin Ağırnas Köyü’nde doğmuştu ve asıl adı Armen’di.

«Kayseri’deki Ermeni nüfusunun tasfiyesi 1895’te Hamidiye Alayları’nın saldırısıyla başlamıştı. Örneğin dünyada *Oscar Banker* adıyla tanınan ünlü mucit Asadur Sarafyan *Hamidiye Alayları*’nın cankırımından kurtulabilmiş Muncusun’lu bir Ermeni ailesinin çocuğudur.

«Erciyes eteklerinin o 1944 kararışı tabii hep dondurucu soğuk, savaşın getirdiği yoksulluk ve de dramatik insan ilişkilerinden ibaret değildi. Ömrümce unutamayacağım güzellikler de vardı.

«Mart ayında karların eriyip yamaçlarda buzları yararak Sibelius’un *En Saga*’sına özgü coşkulu bir ses cümbüşüyle billur gibi akan dereciklere dönüştüğü günler... Günlük derslerimiz bitince çılgınlar gibi bu yamaçlara tırmanıp susuzluğumuzu billur suların serinliğinde gidermek, sonra sustalılarımızla kardeşlenleri ve çiğdemleri kökleme...

«Koyunlar kuzuladığında ağız denilen o ilk sağılmış sütü tadabilmek için ağızda nöbete yatmak...

«Ve de yine Mart ya da Nisan ayında soğan kabuğuyla kaynatılıp kırmızıya boyanmış yumurtaları tokuşturmak...

«Yumurta boyamak... Paskalya Yortusu ritüellerinden... Belki de Muncusun’dan sürgün edilmiş köyün asıl sahibi Ermeni’lerden kalan Karabet dışındaki tek anı... »

*

Hrant Dink Vakfı’nın tarihsel belgesini okudukça kendimi de sorguluyordum. Evet, kiliseleri, okulları, manastırları ve de mezarlığıyla bu denli Ermeni olan Muncusun’da, çocuk yaşta da olsam, üzerinde haç ya da Ermenice yazılar olan hiçbir harabe, hiçbir taş dikkatimi çekmemiş miydi ?

Ya da o zaman dikkatimi çekmiş olsa bile, her gün okulda «Türk’üm, Doğruyum» diye ant içip varlığını Türk varlığına

emanet etmek zorunda tutulan çocuklar olarak bu konuda gözlerimize mil mi çekilmişti ?

Ya o yıllar sokaklarında az taban tepmediğim, bağlarında bahçelerinde binbir çeşit üzüm, kiraz, kayısı, şeftali, ceviz tattığım bir zamanların o eski Ermeni köyleri: *Gesi* ve de ismi Muncusun'la kafiyeli *Mancusun*.

Onlarca kilise, okul, manastır... Evet Ermeniler ve Rumlar tarih boyu oralarda vardılar, ama Osmanlı'nın ve TC'nin vahşi soykırımından sonra büyük bölümüyle artık yoktular.

Yine de hala ayakta kalabilen Ermeni yapılarının harap ve bakımsız görüntülerine kitapta geniş yer verilmiş. Benim Muncusun'umdan sadece bir fotoğraf ve de hüznü verici bir resim-altı: "*Kocasinan'ın Güneli mahallesinde (Muncusun Köyü'nde) bulunan Ermeni kilisesinin yalnızca apsisi ayakta kalmış.*"

Ola ki arkadaşlarla saklambaç oynarken bu apside saklanmışsınız, ama bir kilise kalıntısı olduğunu bilmeden, bir zamanlar burada ayinler yapıldığını, gençlerin evlendirildiğini, bebeklerin vaftiz edildiğini asla bilemeden...

Araştırmacılar söze «Bir zamanlar Kayseri'de, Ermeniler ve Rumlar, birbirine yakın nüfuslarıyla, bölge demografisinin ayrılmaz bir parçasını oluşturan iki gayrimüslim etnik-dinî topluluktan» diye girdikten sonra binbir zahmetle ulaşabildikleri ve göznuru dökerek deşifre ettikleri kaynakları veriyorlar:

«*Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nin yanı sıra birincil ve ikincil yazılı kaynaklar kullanıldı. İkincil kaynaklar arasında şunlar bulunuyor: Fransız coğrafyacı Vital Cuinet'nin, 19. yüzyılın son döneminde Osmanlı İmparatorluğu'nu konu alan araştırması; Türkiye Ermenileri Patrikliği tarafından 1912-1913'te, Adliye ve Mezahib Nezareti'ne sunulmak üzere oluşturulan, Aram Khaçaduri Safrastyan'ın derleyip yayına hazırladığı ve Zakarya Mildanoğlu'nun Ermeniceden Türkçeye çevirdiği, Ermeni kiliseleri ve manastırları listesi; Atina'daki Mikrasiatis Anadolu Rum Vakfı'nın yayımladığı, 1912 yılındaki kiliseler miras envanteri; Agos gazetesinin arşivleri; İngiliz seyyah ve jeolog William Ainsworth'ün 1841'de yayımlanan gezi rapor-*

ları; Osman Köker'in, *Calumeno Koleksiyonu'ndan derleyerek yayımladığı, 20. yüzyıl başında Türkiye'deki Ermenilerin yaşamından kesitler sunan kartpostallar.* »

Saygıyla karşılanması gereken eserin sonundaki mesaj ise ciddi bir alarm niteliğinde:

«Bu kitapta sonuçları sunulan envanter oluşturma ve yerinde inceleme süreci, yapıların nasıl korkutucu bir hızla yok olduğuna, dönüşü olmayan hasarlara ve unutturma süreçlerine maruz kaldığına da işaret ediyor. Özellikle görsel kaynaklar kullanılarak iz sürüldüğünde, yapıların büyük bir kısmının tanınmaz hale geldiği ya da tamamen yok olduğu ortaya çıkıyor.

«Bu kitapta yer alan görsel ve istatistiki bilgiler, Kayseri'nin Ermeni ve Rum taşınmaz kamusal kültürel mirasının 2015'te çekilmiş bir fotoğrafı olarak değerlendirilmeli.

«Bu çalışma, hızla tahribata uğrayan ve yok olan söz konusu kültür varlıklarının bundan sonra görebileceği hasarın boyutunu anlamak için kullanılacak bir ölçüt ve uyarı niteliği de taşıyor.»

Nasıl taşınması ki, tam da bu değerli çalışmayı dijital arşivime yerleştirirken, 8 Ağustos 2017'de bir haber düştü ekrana:

Muhafız milletvekillerinin Meclis'e verdikleri önergelere göre Van'ın Edremit İlçesi'nde belediyeye atanan Kayyum'un talimatıyla Ermeni mezarlığının bulunduğu alana da plaj ve umumi tuvalet yaptırılmış...

Sadece o mu ? Aynı gün *Sputnik Ajansı* bildiriyor :

«Van'ın Yukarı Bakraçlı köyünde bulunan 7. Yüzyılda inşa edilmiş tarihi *Varagavank Manastırı* (Yedi Kilise) yok olma tehlikesiyle karşı karşıya... Yedi kiliseden oluşan manastır 1915 Ermeni Soykırımı'ndan sonra büyük hasar görmüş, 1960'lı yıllarda ise dönemin valisi tarafından bazı kısımları yıktırılmıştı. Manastırın duvarlarından sökülen taşlar köydeki caminin ya da evlerin yapımında kullanıldı.»

Ülkenin dağıntı taşını camilerle donatarak ve de İstanbul'da *Cami ül Ezher'e* rakip islam üniversitesi kurarak sünni

müslümanlığın cihanşümül liderliğine oynayan Tayyip saltanatından daha fazlası da beklenir.

Sadece Türkiye'deki kiliseleri camileştirmek mi ?

Yeni Şafak yazarı Yusuf Kaplan daha 8 Ekim 2014'te müjdeyi vermişti:

«Batı'da, özellikle de Avrupa'da Hıristiyanlık bitti. Anayurdunda Hıristiyanlığın yerinde yeller esiyor. Avrupa'da kiliseler kapanıyor ve ardarda cami oluyor. Avrupalıların İslâm'dan ürkmelerinin, giderek nefret etmelerinin en önemli nedenlerinden biri bu: Avrupa'da bile Hıristiyanlık neredeyse silinirken, bütün aleyhte propagandalara, İslamofobi heyulasına rağmen İslâm hızla yayılıyor.»

Şaşırtıcı değil... Yıllardır mektup postaladığım Brüksel'deki büyük bir postahanenin yanbaşıında iki yıl öncesine dek penceresindeki koskocaman haçıyla bir kilise yükseldi... Müdavim yokluğundan bina satışa çıkartıldı, Nurcular satınaldı, şimdi orası islam medresesi...

İbadet edenleri gittikçe azalan kiliselerin özellikle Hollanda'da ardarda satışa çıkartılmakta olduğu cümlelerin malumu... Bu kilise hiyerarşisinin bileceği iş...

Ama Türkiye'de soykırım sonrası çoğu yokedilmiş Ermeni ve Rum kiliselerinden harabe halinde de olsa ayakta kalabilenleri islami talandan korumak islamofobi değil, ülkenin tarihine, o topraklarda uygarlıklar kurmuş halkların anısına saygının gereği.

Geçen yazıda laikliğe sahip çıkmanın yaşamsal öneminden bahsetmiştim. İslamizme tavizlerle dolu bir laiklik değil, müslüman kadar hristiyanın da, musevinin de, dinsiz ya da allahsızın da özgür ve eşit haklarla yaşamasını güvence altına alan bir laiklik!

Tekrarlıyor ve zamanında geçmişini tanıyamadığım ve tanıyamamanın acısını yıllarca sonra çektiğim o çileli beldelere sesleniyorum:

Ermeni'lerin Muncusun'u, Ermeni'lerin Mancusun'u, Ermeni'lerin Gesi'si... 73 yıllık özlemimle selam sizlere...

Pençeleri her daim sürgünün de tepesindedir

17 Ağustos 2017

Yurt dışına ekonomik göçmen olarak gidip de anayurttaki iktidarın despotik uygulamalarına karşı tavır alan ya da Türkiye’de uğradıkları baskı ve tehditlerden dolayı sürgünü seçmek zorunda kalan kişilere karşı hınç ve intikam dolu beyanlar ve uygulamalar gittikçe yoğunlaşıyor.

Tayyip’in Avrupa’daki destekçilerin başına “ağabey” diye tebelleştiği AKP İstanbul Milletvekili Metin Külünk, *Avrupa Türk Demokratlar Birliği (UETD)*’in İsviçre şubesi’nin 2016’ Ekim’inde İsviçre’nin Winterthour kentinde organize ettiği bir etkinlikteki konuşmasında AKP muhalifleri için şöyle diyordu:

“Nereye kaçarlarsa kaçsınlar, bu devlet onları kovalayacak. Hiç öyle Facebook sayfalarında bir şeyler yazmaya benzemez. Delikanlılar ise gelip Türkiye’de yazsınlar da görelim. Oturacaklar burada Türkiye’nin aleyhinde yazacaklar, onların takip edilmediğini mi zannediyorsunuz, merak etmeyin hepsi izleniyor. Bir devletin vazifesidir, devletine ihanet edenin peşini bırakmaz. Bu o devletin büyüklüğünün ifadesidir.”

İşte o “büyük devlet”in içişleri bakanlığı yurt dışındaki 130 kişi hakkında 5 Haziran 2017 tarihinde “yurda dön” çağrısında bulunmuştu.

Fethullah Gülen, HDP milletvekilleri Faysal Sarıyıldız ve Tuğba Hezer Öztürk’ün de aralarında bulunduğu 130 kişi 5 Eylül tarihinden önce Türkiye’ye giriş yapıp teslim olmazlarsa vatandaşlıktan çıkartılacaklar.

Camilerin, milliyetçi ve dinci derneklerin jurnallemeşiyle kara listeye alınanlara da sıra gelecek.

İyi de, bu kişiler vatandaşlıktan çıkarılınca nasıl yargılanacaklar?

Yanıtı 12 Ağustos 2017 tarihli *Yeni Şafak* Gazetesi’nde Ceza Hukukçusu Prof. Ersan Şen veriyor:

“Firarilerin işledikleri suçlara ilişkin belgeleri firari ol-

duğu ülkenin mahkemelerine iletmişimiz durumda yargılamalar da başlayacaktır. Bu yargılamalar ya bulunduğu ülkede yapılacak ya da suç Türkiye’de işlendiği için ülkemize iade edileceklerdir. Ne kadar firari olsalar bile ülkeler arasında bulunan suçluları iade anlaşması kapsamında ülkemize gönderilmek zorundalardır. Ülkeler bunu yapmadığı durumda yapılan anlaşmaları hiçe saymış olurlar.”

8 Haziran 2017 tarihli *Artıgerçek*’teki “Vatansızlaştıramadıklarımızdan mısınız?» başlıklı yazımda vurgulamıştım. 65 yıllık gazetecilik yaşamımızda «sürgün» ve «vatansızlaştırılma» sorunlarıyla yeniden karşılaşmak varmış yazgımızda.

Yeni kırmızı bülten rezaletleri: İster vatandaşlığı koruyarak sadece siyasal sürgün olalım, ister vatandaşlıktan çıkarılmış olalım, ister canımıza tak edip “Yetti gayrı!” diyerek bu vatandaşlıktan kendi isteğimizle çıkmaya kalkmış olalım, AKP fetvacısı profesörün dediği gibi, devletin pençeleri her daim tepemizdedir.

Son iki örnek:

Bir ay önce, Belçika’da siyasal mülteci statüsüne sahip bulunan Nalan Oral yaz tatili için Bulgaristan’a giderken, Türk Devleti’nin Interpol’e gönderdiği kırmızı bültende adı olduğu için Romanya sınırında derdest edilip Türkiye’ye geri gönderilmek üzere hapse atıldı. Neyse ki, avukatının enerjik müdahalesi sonucunda Romanya kendisini serbest bırakmak zorunda kaldı.

Birkaç gün önce de 1984 yılından beri İsveç’te sürgünde bulunan gazeteci Hamza Yalçın TC’nin kırmızı bülteninde adı yer aldığı için İspanya’da tutuklanarak hapse atıldı. 33 yıllık sürgün gazetecinin hapisten kurtarılması için büyük bir kampanya yürütülüyor.

Bu kırmızı bülten rezaleti ilk defa görülüyor. Daha önceleri de Belçika’da sürgün bulunan Kürt milletvekilleri Remzi Kartal ve Zübeyir Aydar, yazar Bahar Kimyongür TC’nin iade talebi üzerine seyahat ettikleri diğer Avrupa ülkelerinde tutuklanıp aylarca hapiste tutuldular.

Yurt dışındaki muhaliflerin bu türlü baskılara maruz kalması için ille de «terörist» damgası vurularak isimlerinin kırımızı bültenle Interpol'e bildirilmiş olması da gerekli değil. Türkiye ile ekonomik, ticari, askeri çıkar ilişkilerini sürdürme kaygısı ağır bastığı sürece AB'nin en demokratik ülkesi bile siyasal sürgüne her türlü baskıyı yapmakta tereddüt etmez.

46 yıllık sürgünümüzde bunu İnci de ben de yeterince yaşadık.

1973 yılında Hollanda'da Birleşmiş Milletler Yüksek Komiserliği'nce siyasal mülteci statüsü tanınarak tüm AB üyelerinde serbest seyahat ve yerleşim hakkı sağlayan «seyahat belgesi» verildiği halde, *İnfo-Türk*'ü kurmak üzere geldiğimiz Brüksel'de ikimize de oturma ve çalışma belgesi verilmesi TC Büyükelçiliği'nin müdahalesi üzerine Belçika makamları tarafından tam üç yıl süreyle reddedildi.

1977'nin son günü Duisburg'daki arkadaşların daveti üzerine trenle Almanya'ya giderken bu ülkeye girmem İçişleri Bakanlığı tarafından yasaklandığı için Aachen'da zorla trenden indirilerek bütün gün polis merkezinde gözaltında tutuldum, geç vakit yine polis refakatinde trene bindirilerek Belçika'ya geri gönderildim.

1989 yılında da, tam da Avrupa Parlamentosu'nun Türkiye üzerine oturumunu izlemek ve Avrupa milletvekillerini bilgilendirmek için Strasburg'a gideceğim sırada, sosyalist Mitterrand'ın cumhurbaşkanı olduğu Fransa, TC Devleti'nin isteği üzerine, benim Fransa'ya girişimi yasakladı. Fransız A2 televizyonunda Türkiye'de Kürt, Ermeni, Rum, Asuri halklarına yapılan baskılara karşı konuşmuştum. Ertesi gün *Hürriyet Gazetesi* vatan hainlerini televizyonda konuştuğu için Fransa'ya manşetten saldırmıştı. Sosyalist yönetim bedel ödüyordu.

1993 yılında da *Avrupa İnsan Hakları Komisyonu* da bizimle ilgili olarak TC Devleti'ni tatmin edici bir karar vermekte gecikmedi. 1988 yılında Brüksel'deki basın toplantısı sırasında kendisini kızdıracak sorular sordüğümüz için zamanın başba-

kanı Turgut Özal'ın emriyle TC vatandaşlığından atıldığımız ikinci kez tebliğ edilmişti. Bunun üzerine on yılı aşkın süre vatan-sız bırakılmamızdan ötürü devletin cezalandırılması için Strasburg'ta açmıştık. Komisyon vatandaşlıktan atılmamızı sağlayan yasanın kaldırıldığı gerekçesiyle, Türk devletine hiç-bir ceza verilmeden davayı aleyhimizde sonuca bağlandı.

Seyahat özgürlüğüne tekrar kavuşabilmek için siyasi mülteci statüsünden kurtulup Belçika vatandaşlığını almak için başvuruda bulunduk. Ancak Kraliyet Savcılığı dosyayı yıllarca süründürdükten sonra TC Devleti'nin aleyhimizdeki «terörist örgütlerle işbirliği yapıyorlar» suçlamasını esas alarak Meclis'te vatandaşlık talebimizin reddedilmesi gerektiği yolunda görüş bildirdi.

Kürt kökenli bakan Zuhal Demir'in Tayyip'e darbesi:
Bugüne geliyorum...

Köprülerin altından çok sular aktı... Vatandaşlık Yasası'nda yapılan radikal bir değişiklikle tüm yabancı kökenli- lere, bu ülkenin dilini, vatandaş haklarını ve sorumluluklarını yeterince tanımasalar da, basit bir formaliteyle vatandaşlık ve seçmenlik hakları tanındı. Böylece TC Devleti'nin kapalı kapılar ardında kulis yapmasına da gerek kalmadı...

Yeni seçmen kitlesini kendilerine çekebilmek için en ileri- cileri de dahil tüm Belçika siyasi partileri, Türk Büyükelçi- liği'nin yönettiği lobinin hizmetindeki milliyetçi, köktendinci örgütlerle pazarlığa oturdu. Bu pazarlıklar sonucu Belçika'nın federal, bölgesel ve yerel meclisleri Ankara'nın güdümünde milliyetçi, soykırım inkarcısı politikacılarla dolduruldu.

2015 seçimlerinde ve de 2016 referandumunda Tayyip'e ve partisinin tercihlerine 100 üzerinde 75 oy veren Türk kö- kenli seçmenlerin desteğini kaybetmemek için «al gülüm, ver gülüm» pazarlıkları sürüp gitmekte.

Ne ki, yaz tatili rehabetinde Flaman bölgesinden yükselen bir aykırı ses, şimdiden gacur gacur ilerleyen kağınının teke- rine çomak sokmuş durumda.

Daha önce de sözünü etmiştim. Kürt kökenli bir maden

işçisinin kızı olarak önce hukuk, ardından siyaset alanında ismini duyuran ve şu anda Belçika federal hükümetinde Yoksullukla Mücadele, Fırsat Eşitliği, Engelliler ve Bilimsel Politikalar'dan sorumlu Devlet Bakanı olan Zuhal Demir...

5 Ağustos'ta Belçika medyasına yaptığı bir açıklamada çifte vatandaşlık sahibi Demir, "Atalarımın doğduğu ülkeyi tanıyamaz oldum, aradaki çukur giderek büyüyor. İslam'ın Türk toplumu üzerindeki etkisi, kadın hakları, azınlıkların hakları, demokrasinin gerilemesi, Türkiye'de her şey tersine gidiyor, Türkiye benim için en iyi tatil ülkesi olarak kalacak fakat Türk vatandaşlığı benim için artık uygun olmaktan çıktı." diyor.

Vay sen misin diyen ?

Geçen yıl da tüm göçmen derneklerine olduğu gibi Kürt derneklerine de ziyarette bulunduğu için Demir Türk medyası tarafından "PKK üyesi olmak ve terör örgütüne destek vermek"le suçlanmıştı. Oysa kendisi Kürt kökenli olduğunu, Kürt halkının temel hak ve özgürlüklerinin tanınmasını istediğini her zaman iftiharla tekrarlarken hiçbir Kürt örgütüne üye olmadığını, Kürt sorunu için barışçıl çözümden yana olduğunu vurguluyordu.

Bu kez de Tayyipçi Türk seçilmişler 2018-19 seçimlerinde Türk kökenli seçmenlerin oylarını garantilemek için Zuhal'i yayılım ateşine tabi tutarken, yalaka medyadan *Yeni Akit* «Atın bu kadını vatandaşlıktan!» diye böğürüyordu.

Tayyip'in akıl hocalarından Burhan Kuzu da twitter'da ağzını bozmakta gecikmiyordu: "Zuhal Demir denilen ırkçı parti Belçika Milletvekili, PKK'li, Fetö sevdalısı ve İslam düşmanı soysuz Türk vatandaşlığından çıkacakmış. Yurt dışında yaşayan ve o ülkede milletvekili olan sözde Türk asıllı soysuzlar Türkiye aleyhine olmakta başı çekiyorlar.»

Büyük taş bittabi Ermeni soykırımının tanınması lehinde oy veren Türk kökenli Alman milletvekillerine... Belçika'da şimdilik sadece Zuhal...

Unutulmasın, Zuhal TC vatandaşlığından ayrılma iradesini ortaya koydu ama, sadece onun çekilmeyi istemesi yeterli

değil. Mutlaka Türk Hükümeti'nin bunu onaylayan bir karar vermesi gerekiyor. Vermezse Zuhul ve onunla aynı iradeyi paylaşacak olanlar TC vatandaşı kalmakta devam edecekler.

Kaldı ki vatandaşlıktan ayrılması onaylansa bile kişinin Tayyipçi sarkıntılıklardan kendisini kurtarması mümkün de değil. Yalaka profesörlerin verdiği fetvaya göre kişi vatandaşlıktan çıkartılsa ya da kendi isteğiyle ayrılrsa bile yaka paça Türkiye'ye getirtilip orada, bu mümkün olmazsa bulunduğu ülkenin mahkemelerinde yargılanıp mahkum edilebilirmiş.

Tayyip iktidarı Avrupa Birliği'nin merkezindeki Belçika'nın bir federal bakanını «terörist» ya da «fetöcü» damgası vurarak Türkiye'ye getirip yargılayabilir ya da bulunduğu ülkede yargılayabilir mi ?

Osmanlı kafasıdır bu, yedi düvele rezil olmak bahasına ona da kalkışabilir.

Sorun, böyle bir kalkışma olursa, 2018 yerel seçimleri için Tayyipçi Türk seçmenlerin oylarını nasıl çekebiliriz hesabına şimdiden girmiş olan Belçika partilerinin ne yapıp edeceği...

Beklemedeyiz...

Sosyalistler mahallesinde despot naraları...

24 Ağustos 2017

Geçen pazartesi günü Türkiye'de *Bianet*'te, Avrupa'da da *İnfo-Türk*, *Avrupaforum* ve *Avrupasırgünleri*'nde yayınlanan "Kızılıklar oldu mu? Olacak mı?" başlıklı yazımda sosyalist hareketin Türkiye'de kızılıklar gibi meyve vermeye her hazırlanışında nasıl darbe yediğini anımsatarak sormuştum:

"İslamcı faşizmin büyük bir azgınlıkla Türkiye'nin üstüne çöreklediği bu karanlık dönemde solun baharı ne zamana?"

Soru aslında sadece Türkiye ile de sınırlı değildi. Son on yıllarda asla devlet terörüne maruz kalmadıkları halde ciddi

bir çöküş sürecine girmiş olan Belçika ve Fransa sosyalist partileriyle de ilgiliydi...

Dün despot Erdoğan'ın "*Komünistler, sol görüşlüler vatansever değildir*" fetvaları bilgisayar ekranına düşünce dayanamayıp kendimi sokağa attım... Artık *Voltaire Caddesi*'yle ya da *Josaphat Parkı*'yla yetinemezdim. Bacaklarımı zorlayarak soluğu hayli uzaktaki *Jean Jaures Caddesi*'nde aldım.

Savaşa karşı çıktığı için hain bir kurşunla katledilen *L'Humanité Gazetesi*'nin kurucusu Jean Jaures... Enternasyonalizm ile yurtseverliği mükemmel bağdaştıran büyük düşün adamı... Fransa'da hem sosyalist hareketin, hem de mesleğimin önemli bir dönemine damga vurmuş olan Jaures'in adını taşıyan caddeyi bir süre arşınladıktan sonra onu kesen *Anatole France Caddesi*'ne, ardından da biraz aşağıda Schaerbeek Garı'na uzanan *Emile Zola Caddesi*'ne daldım.

Kafamda binbir soru...

ABD emperyalizminin Ortadoğu'daki devrimci uyanışa karşı petrol paralarıyla finanse ettiği Suudi gericiliğinin Türkiye'deki kolu ümmetçilerin yetiştirmesi Recep Tayyip Erdoğan... 6. Filo'ya karşı çıktıkları için 1969 Kanlı Pazarı'nda devrimci işçi ve öğrencilere saldırarak ABD emperyalizmini savunanlar mı vatansever?

Senin ataların büyük ozanımız Nazım Hikmet'e de "vatan haini" diye saldırmamış mıydı?.

Ne diyordu sürgünden verdiği yanıtta Nazım Hikmet?

vatan, mızraklı ilmühalse, vatan, polis copuysa,

ödeneklerinize, maaşlarınıza vatan,

vatan, Amerikan üsleri, Amerikan bombası, Amerikan donanması topuysa,

vatan, kurtulmamaksa kokmuş karanlığımızdan,

ben vatan hainiyim.

Ya Fransa'da ülkelerinin onurunu, halklarının hak ve özgürlüklerini canları bahasına savunan sosyalist Jean Jaures'ler, Anatole France'lar, Emile Zola'lar da mı vatan hainleriydi?

Ve bir soru daha takılıyor kafama:

Bugün Türk ve Faslı göçmenlerin yoğun bulunduğu ve belediye yönetiminde etkin oldukları *Schaerbeek Belediyesi* sol düşüncenin bu üç büyük savunucusunu, *Jaures, France* ve *Zola*'yı, bundan 111 yıl önce adlarını caddelere vererek neden onurlandırmıştı?

Çünkü o yıllarda Brüksel'in bu ikinci büyük belediyesi *Sosyalist Parti*'nin öncülü olan *Belçika İşçi Partisi (POB)*'nin yönetimindeydi. Yine o dönemdedir ki *1915 Ermeni Soykırımı*'nın protesto edildiği beldelerden biriydi Schaerbeek.

Bugün ise Schaerbeek Belediye Meclisi'nin 48 üyesinden 12'si aynı zamanda TC vatandaşı olup büyük kesimi Türkiye'de islamcı faşizmi kuran Tayyip'in alkışçısıdır ve Ermeni soykırımının inkarcısıdır... Öyle ki, bundan önceki dönemde Meclis'in Türk üyelerinden biri 2009'da Türk'lerin Ermeni'leri değil, Ermeni'lerin Türk'leri katlettiğini savlayan Fransızca bir kitap yazarak yüm Belçika siyasal kurumlarına dağıtacak kadar işi ileri götürmüştü.

Evet şimdilerde bu belediyede de, tıpkı 29 Belediye Meclisi üyesinden 8'inin TC vatandaşı olduğu Saint-Josse Belediyesi'ndeki gibi, TC Devleti'nin lobisi tam anlamıyla etkindir. Tayyip'in tüm yönlendirmelerine "*emrin olur*" çekerler... Üstelik Schaerbeek Belediye Meclisi'nde 12 Türk üyeden 5'i *Belçika Sosyalist Partisi*'nin üyesidir, tıpkı Saint-Josse'ta 8 Türk üyeden Belediye Başkanı Emir Kır da dahil 5 üyenin *Sosyalist Parti* üyesi olması gibi... Ne ki 2018 belediye seçimleri yaklaşırken bu TC vatandaşı seçilmişler, özellikle de *Sosyalist Parti* üyesi olanlar, iki yanlı bir panik halindedir.

Tıpkı Jean Jaures'in Fransa'sında olduğu gibi Belçika'da da *Sosyalist Parti*'yi, bir yandan bulaştığı yüz kızartıcı yolsuzluklar, öte yandan radikal solcu *Belçika İşçi Partisi (PTB)*'nin ciddi boyutlara ulaşan rekabeti nedeniyle büyük bir seçim hezimetini beklemekte... Sosyalist olmadıkları halde bugüne değin SP listelerinden tercih oylarıyla seçilmiş olanların çoğu, bu kez TC vatandaşı seçmenlerin oylarını alsalar dahi, bu partinin genel oy kaybı nedeniyle, yeniden seçilememenin telaşındalar.

Daha da vahimi, son referandumda dörtte üçü Tayyip'in anayasasına "evet" diyen TC vatandaşı seçmenlerin tutumu tüm Belçika siyasal partilerini şimdiden kara kara düşündürmekte... Hele Almanya seçimleri öncesinde bu ülkenin iç işlerine alenen burnunu sokarak Türk kökenli seçmenlere açıkça direktifler vermeye kalkışan Tayyip'in gelecek yılki Belçika Belediye seçimlerinde de, doğrudan olmasa bile, bu ülkedeki uç beyleri aracılığıyla benzer yönlendirmeler yapacağına kuşku yok.

Tayyip'in despot naraları Brüksel'in tarihsel sosyalistler mahallesini şimdiden tehdit ediyor...

Özetle bir yandan SP'nin önlenemez çöküşü, öte yandan Tayyip'in kolay hazmedilemez müdahaleleri nedeniyle iki belediyenin TC vatandaşı seçilmişlerini oldukça zor günler bekliyor.

Bekleyedursun... Ben yüz yıl önce üç enternasyonalci sosyalistin adıyla onurlandırılan sokaklarda turumu tamamlayıp yine *Voltaire Caddesi* üzerinden bilgisayarımın başına dönüyorum.

Yurtsever, sosyalist ve enternasyonalist *Nazim Hikmet, Jean Jaures, Anatole France, Emile Zola*'larla aynı safta olmanın gururu ve onuruyla...

Kızılıklar oldu mu? Olacak mı? İleri yaşta geçirdiğim bir dizi ameliyatın sarsıntılarıyla boğuşurken Brüksel'in Josephat Parkı'nı ihlamur çiçeklerinin baş döndürücü kokusunu içime çekerek binbir güçlkle arşınladığım günleri hayli geride bıraktım...

Ihlamur ağaçları tüm görkemiyle hep yerli yerinde... Ama artık mevsim yaz... Kokulu çiçekleri tohuma kaçı... At kestaneleri parkın ilk yaprak dökenlerinden... Söğütler, gürgenler, meşeler, kayınlar, kavaklar, çınarlar sıralarını beklemekte...

Bilgisayar başında dört beş saat aralıksız süren sabah meşaisini tamamladıktan sonra kendimi Schaerbeek'in sokaklarına atıyorum... Teselli ararcasına yanı başımızda uzanan *Voltaire Caddesi*'ne dalıyorum... "Düşüncelerinizi paylaşmış-

yorum, ama onları savunabilmeniz için hayatımı feda etmeye hazırım” diyen Voltaire’i düşünüyorum...

Ardından yine Josaphat Parkı... Belçikalı, Türk, Kürt, Ermeni, Faslı, Cezayirli, Arnavut emekli işçi dostlarım... Ayak üstü hal hatır sormalar... Geldiğimiz ülkelerin de, Belçika’nın da sorunları üzerine dertleşmeler... Parkın iki eşeğine, Camille ve Gribouille’a birer havuç ikram ediyorum... Şelaleciğin olduğu geçiti aşar aşmaz hiç beklenmedik bir sürpriz... Yerler pıtrak pıtrak kızılçık meyveleri...

Gördüklerim beni birden 75 yıl önce Anadolu bozkırındaki çocukluk günlerime götürüyor... Cılız dereciklerin kenarlarında birer güzellik abidesi gibi yükselen kızılçık ağaçları... Dökülen kızıl meyvelerini yerden avuç avuç toplayıp hazların en güzelini tattığımız o savaş yoksulluğu yıllarına...

Josaphat Parkı’ndakileri de toplayıp o hazzı 75 yıl sonra bir daha tatmaya niyetleniyorum... Ne mümkün? En yorgun zamanlarımda dahi sabahlara kadar uyutmayan kramplar yüzünden bitkin düşmüş, dizbağları tutmayan bacaklarımı kıvrarak o güzelim kızılçıkları yerden toplayıp ya da ağacın dallarından kopartıp tadına bakamadan uzaklaşıyorum. İçimde tarifsiz bir burukluk...

Ve de birden 53 yıl öncesi geliyor gözlerimin önüne...

İstanbul... Türkiye İşçi Partisi’nin sosyalist düşüncüyü ve sosyalist örgütlenmeyi kitlelere kabul ettirmek için büyük uğraş verdiği dönem... Bir yandan ardı arkası gelmez saldırılara karşı direniş... Öte yanda Genel Başkan Mehmet Ali Aybar’ın da sürekli katıldığı ilk büyük kongrenin onayına sunulacak parti programını hazırlama çalışmaları...

Ve bir gece uzun tartışmalardan hepimiz yorgun düşmüştük... Arkadaşlardan biri öneriyor: “Moral tazelemek için haydi Şişli’deki As Kulüb’e gidip Tülay German’ı dinleyelim...”

As Kulüp Türkiye’nin seçkin aydınlarından ve Türkiye İşçi Partisi’nin ilk üyelerinden Erdem Buri’nin halk müziğini değerlendirmek için Tülay German’la birlikte kurduğu bir gece kulübü...

Enfes sesi ve ajitatif ritmiyle o gece Tülay German bizlere bütün yorgunluğumuzu gerçekten unutturuyor, önümüzdeki günlerde kavgayı daha kararlı ssürdürmemiz için moral veriyor.

Burçak Tarlası... Dere geliyor dere... Ve kavgamızın rengini dile getiren o güzelim Keşan türküsü:

Kızılıklar oldu mu, selelere doldu mu hey.

Gönderdiğim çoraplar, ayağına oldu mu?

Tülay o güzel sesiyle daha sonraki sürgün yıllarında Türkiye devrimcilerinin direnişini tüm dünyaya tanıtacaktı... Onun büyük aşkı ve yaratıcı eşi Erdem'i ise 1993 yılında kaybedecektik.

Türkiye'deki TİP döneminden bir kızılık anısı daha var ki unutmak mümkün değil... Hemen her yıl kızılıklar manavların tezgahlarını renklendirdiğinde İnci mutlaka birkaç kilo alır, önemli bir kısmını Tekel votkasıyla karıştırarak birkaç şişe "kızılık votkası" yapardı. Sonbahar kış aylarında Kazancı Yokuşu'ndaki evimize gelen dostlarımızı mutlaka bir kadeh kızılık votkasıyla ağırlardık.

Sürgüne çıkmadan önceki son kışımızı İstanbul'da... Ef-sanevi 15-16 Haziran direnişinin ardıcıl sarsıntıları sürüp gitmekte... Kısa süre önce yapılan Türkiye İşçi Partisi 4. Kongresi partinin fiilen bölünmesiyle sonuçlandığı için, DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler ve arkadaşları birleştirici yeni bir sosyalist örgütlenmenin yoklamalarını yapmakta...

Türkler bir akşam Maden İş yöneticilerinden Şinasi Kaya ile birlikte yeni gelişmeleri görüşmek üzere bize geliyor... Saatlerce süren siyasal görüşmeleri "kızılık votkası"yla nok-talıyoruz. 1962'den beri yakından tanıdığım, dostlarıyla özel görüşmelerinde dahi "başkan ağırlığı" nı hep koruyan Türkler o gece ilk kez tattığı kızılık votkasından öylesine hoşlanmış ki bir kadehle yetinmiyor, görüşmemiz tam bir yakın dostlar sohbetine, dertleşmesine dönüşüyor...

O uzak ve bir daha tekrar yaşanamayacak günleri neredey-se gözlerim yaşlı anarak parktan çıkıp tekrar Voltaire Cad-

desi'ne dönerken ilk dizeyi hüznün içinde kendi kendime tekrarlıyorum:

Kızılıcıklar oldu mu?

Evet kızılıcıklar her yıl Ağustos-Eylül aylarında olmakta, sevelere dolmakta...

Kızılıcıkların rengini verdiği sosyalizm mücadelemizin olgunlaşması ise her daim yeni bir darbeyle engellenir, sosyalizm ağacımız kırağı yemiş tüm meyve ağaçları gibi büyük bir sabır ve özveriyle kendini toparlamaya çalışarak büyük umutlarla yeni baharlara hazırlanır.

Voltaire Caddesi'nden çıkarken tekrar tekrar soruyorum kendi kendime:

İslamcı faşizmin büyük bir azgınlıkla Türkiye'nin üstüne çöreklediği bu karanlık dönemde yeni bahar ne zamana?

Evet, yeni bahar ne zaman? Kızılıcıkların olacağı yeni bahar ne zaman?

Sadece Türkiye'de mi?

Birden kendimi epey uzaktaki Jean Jaures Caddesi'ne atmak geliyor içimden...

Enternasyonal dayanışmaya, savaş karşıtlığına adanmış yaşamına bir kahpe kurşunla son verilen bu büyük sosyalist lidere saygı duymamın bir başka özel nedeni de var...

Osmanlı'daki ilk Ermeni Soykırımı'nı ilerici örgüt ve şahsiyetlerin büyük çoğunluğu sessizlikle geçiştirirken, Fransa Millet Meclisi'nde bu büyük insanlık suçuna karşı sesini yükselten lider o...

Ama bacaklarımın dermansızlığı Jean Jaures Caddesi'ne gitmeme elvermiyor... Voltaire Caddesi üzerinden hızla eve dönüp bilgisayarın başına çöküyorum.

Sağlığım konusunda kendisinininkileri unutacak kadar endişeli İnci soruyor: "Neyin var?"

"Hiç" diyorum... "Biraz nostalji... Tülay'dan 'Kızılıcıklar Oldu mu?'yu dinlemek istemez misin? Josaphat Park'ındaki kızılıcıklar olmuş da..."

Ya sürgünler ve de diasporalar için adalet?

31 Ağustos 2017

CHP'nin Çanakkale'deki "Adalet Kurultayı" bu partinin geçmişini ve "devlet partisi" niteliğini iyi kötü tanıyanlar için hiç de şaşırtıcı olmayan bir adaletsizlikle sonuçlandı.

Tayyip iktidarının çeşitli adaletsiz uygulamalarını tartışan çalıştaylar yapıldıktan sonra Kılıçdaroğlu iddialı bir sonuç bildirgesi okuyarak "Adalet Yürüyüşü" ve "Adalet Kurultayı"nın daha şimdiden bir büyük "Demokrasi, Adalet ve Huzur Hareketi"ne dönüştüğünü ilan etti.

Öyle anlaşılıyor ki, ülkenin üçüncü büyük partisi HDP'nin parti olarak çağrılmadığı bu kurultay, son anayasa referandumunda oluşan yüzde 50'lik "Hayır" cephesini önümüzdeki cumhurbaşkanlığı, parlamento ve belediye seçimlerinde günü gününe uymayan Kılıçdaroğlu'nun peşine takmak için sahnelenen senaryonun ikinci perdesinden başka bir anlam taşımıyor.

Kurultay'dan önceki bir yazımda da vurgulamıştım:

"Niçin Çanakkale? Niçin 26-30 Ağustos? Evet, bu mekan tam da 1915 Ermeni Soykırımı'nın 100. yıldönümünde tüm dünyada büyük törenlerle anılmasını örtbas etmek için Tayyip iktidarının 'Çanakkale Zaferi'nin 100. yılı etkinlikleri' adı altında bir show organize ettiği mekan değil mi?

"Eğer adaletsizlikler diyarı Türkiye'de adalet arayan bir kurultay yapılacaksa o kurultay tüm bu adaletsizliklerin hesabının sorulacağı ve tüm mağdurların sesini yükseltebileceği bir kurultay olmalıdır... Böyle bir kurultayın da yeri 1915 Soykırımı'nı inkar etmek, örtbas etmek için tarihi kaydırılarak organize edilen düzmece bir törenin yapıldığı yer değil, en vahim adaletsizliklerin işlendiği tarihsel mekanlardan biri olmalıdır. Örneğin Dersim... Örneğin Diyarbakır... Örneğin Van..."

Bittabi tüm bunlar Kılıçdaroğlu ve kurmaylarının hiç de umurunda değil... Yazar Ayşe Düzkın "Adalet Kurultayı" gerçeğini gayet net ortaya koyuyor:

“Kürt meselesi konuşulduysa bile bu dışarı yansımadı. Aleviler’in de ihmal edildiğine dair uyarılar ve şikâyetler gördük. buna karşılık, konuşmasında Risale-i nur okumayı tercih eden Yeni Asya gazetesi genel yayın müdürü Kâzım Güleçyüz oradaydı. Başkanının CHP’li olduğu belediyelerde lgbti+ hareketinden danışmanlar olmasına rağmen bu konu da kurultayda konuşulmadı. Kurultay sonuç bildirgesinde kadın kelimesi bir kere geçiyor, yanlış saydıysam CHP’liler beni affetsin. Orada da, kadınların yaşadığı adaletsizliklerden söz edilmiyor. Oysa kurultay’a katılan kadın grupları, feministler var! Adalet yürüyüşü’nde Kemal Kılıçdaroğlu’nun boynuna takılan mor fuları, takanlara da, takılana da helal etmek mümkün mü?”

Bir devrimcinin gözüyle “Adalet Kurultayı” Kılıçdaroğlu’nun göz boyacılığına kapılarak devrimci geçmişlerini CHP’ye ipotek edenler eski yoldaşlarını “sosyal demokrat” saflara çekmeye çalışsa dursun, 60’lı yıllardan beri devrimci mücadelenin her daim içinde bulunmuş Teslim Töre bakın ne diyor:

“Adalet Kurultayı, CHP’nin ‘adalet yürüyüşü’nde sloganlaştırdığı ‘herkese adalet’ şiarının hileli bir şiar olduğunu ortaya koydu. ‘Herkese adalet’ derken meğer Kürtleri ‘herkes’e dahil etmiyormuş. ‘Kürtler hariç’ demek istiyormuş, ama bu hileli söylemi ancak ‘adalet kurultayı’nda ortaya çıktı.

‘Adalet Kurultayı’, CHP’nin ‘adalet’i de, adaletin kurultayını da Kürtler için istemediğini yine çirkin bir hile ile ortaya koydu. Kılıçdaroğlu ‘herkese adalet’ derken bu ülkede, belki de dünyada adaletsizliğe en çok da CHP tarafından uğratılan Kürtleri dışlıyor. Üstelik hile yaparak dışlıyor. HDP’yi ‘adalet kurultayı’na çağırılmamak, dolayısıyla da Kürtlerin yanında, yakınında gözükmemek için ‘davetiyesiz’ hilesiye bir kurultay düzenliyor.

“Esasında gelinmiş olunan ortamda Kürtlerin hiç kimse- nin adaletine, özellikle de CHP’nin adaletine hiç gereksinimi yoktur. Kürtler CHP’den ve CHP’nin ‘adalet kurultayı’ndan adalet istemiyorlar. Kürtler adaletin herkese olması için katkı

yapmak istiyorlar. Yaşanmış olan bütün gelişmeler, gelişmelerin oluşturmuş olduğu somut veriler Kürtler olmadan Türkiye'ye demokrasinin de, adaletin de gelemeyeceğine net olarak işaret etmiştir.” (CHP'nin Kürt hileli adalet kurultayı, *teletexnews*24, 27 Ağustos 2017)

Teslim Töre Türkiye solunun kitleleşme sürecinin başlarında, 24 yaşındayken *Türkiye İşçi Partisi* saflarında mücadeleye katılmış, 1965 yılında da partinin Akçadağ ilçe başkanlığını üstlenmiştir. Biz İstanbul'da *Ant*'ı yayınlarken Teslim Töre Malatya'da yayınlanan mücadelecî *Haşhaş Gazetesi*'nde de bölgenin acı gerçeklerini açığa vuruyordu. 1969'da altı arkadaşıyla birlikte yayınladığı bir bildiriden dolayı alını ilk kez hapisanenin demir parmaklıklarıyla tanışmıştı.

Teslim Töre 1971 yılında Deniz Gezmiş'lerin THKO hareketinin bölgesel örgütlenmesine katkı sağlayarak başladığı sıcak mücadeleyi daha sonraki yıllarda *Türkiye Komünist Emek Partisi (TKEP)*'yi örgütleyerek, Filistin devrimcileriyle birlikte olarak sürdürmüş, yeniden hapisteyken *Birleşik Sosyalist Parti (BSP)*'nin, tahliye olduktan sonra da *Özgürlük ve Demokrasi Partisi (ÖDP)*'nin kurucuları arasında yer almıştı.

Teslim Töre, Türkiye zıندانlarında aynı aileden üç kuşak birlikte yatan nadir devrimcilerimizden... *Avrupa Sürgünleri*'nin sitesindeki bir röportajdan öğreniyoruz:

“1993'te yakalandım, Bayrampaşa Cezaevi'ne koydular. Bizden 7-8 ay sonra partimizden bir grup daha yakalandı. Aralarında oğlum Şükrü de vardı. Aynı koşuğa baba oğul oldu. Bir süre sonra Şadi de yakalandı, onu da bizim koşuğa koydular. Şadi benim değil abimin torunu idi. Abim ölünce Şadi'nin babası henüz iki yaşında, halası ise ana karnında idi, Abim öldükten dört ay sonra doğdu. İkisi de benim yanımda büyüdü, babasını hiç tanımadı. Onlar beni baba, çocukları da dede gibi biliyorlardı. O nedenle Bayrampaşa Cezaevi'nde baba - oğul - torun olarak hapis yattık.”

Halen İsviçre'de siyasal sürgün olarak bulunan Teslim

Töre de benim gibi *Avrupa Sürgünler Meclisi*'nin ve de *Avrupa Barış Meclisi*'nin kurucularından.

Yurt dışında sürgüne zorlanmış biz muhalifler gibi diasporaların da “Adalet Kurultayı”nın bir başka adaletsizliği üzerine diyeceklerimiz var.

Maltepe konuşmasının hitamında olduğu gibi kurultayın kapanış bildirgesinde de, tıpkı Kürt sorununda olduğu gibi, yurt dışındaki muhalif sürgünlerin, Kürt, Ermeni, Asuri, Ezidi diasporalarının uğradığı adaletsizlik üzerine tek söz yok...

Özellikle uluslararası ün sahibi yazarımız Doğan Akhanlı'nın İspanya'da TC Devleti'nin kırmızı bülteni nedeniyle tutuklanmasının uluslararası kamuoyunda büyük tepkilere yol açtığı bir dönemde ana muhalefet partisinden bu adaletsizlikler üzerine hiçbir tepki gelmemesi tek kelimeyle utanç verici...

Haftalardır diasporalar üzerinde karabasan gibi duran devlet terörü üzerine yazıp duruyorum. Son yazılarımdan birinde “Pençeleri her daim sürgünün de tepesindedir” demiştim.

CHP kırmızı bülten terörünü de görmüyor mu? Halkların Demokratik Kongresi'nin Avrupa örgütü tam da “Adalet Kurultayı”nın toplandığı günlerde “Kırmızı Bülten terörüne son” başlıklı bir bildiri yayınlayarak AKP'nin şimdi de Avrupa'da politik nedenlerle göç etmek zorunda kalmış Türkiyeli Kürdistanlı devrimcilere, sosyalistlere, aydın ve gazetecilere Interpol araması üzerinden baskı uygulamasına dikkatleri çekmekteydi.

HDK-A'nin verdiği bilgilere göre Interpol kaynaklı tutuklamalar özellikle Avrupa'nın herhangi bir ülkesine seyahat esnasında Türkiye'nin çıkarttığı kırmızı bülten gerekçe gösterilerek gerçekleşiyor.

Türkiye'de yargılandığı bir siyasi dava üzerinden ceza alan herkes bu saldırının hedefinde... Mültecilik hakkını alarak uluslararası korumaya hak kazanan politik göçmenler dahi, tam da ilticaya sebep olan sorunlar üzerinden Türkiye'ye iade edilmek isteniyor.

HDK-A « Uzun zamandır Avrupa’da politik faaliyet yürüten muhalif, demokrat, devrimci kurumlara ve kişilere karşı yandaş medyası üzerinden kara propaganda sürdüren diktatörlük, göçmen kitleler üzerinden kendisine bir taban yaratmak çabası içerisindedir. Zorba politikaları ile Avrupa’ya da uzanan AKP-Erdoğan diktatörlüğü ‘Osmanlı Ocakları’ adı altında ya da başkaca isimli milliyetçi örgütlenmeler eliye konsolosluklarda, okullarda, polis teşkilatlarında, ajan, ispiyon faaliyetleri örgütlemekte sınır tanımıyor,» diyor.

Avrupa Sürgünler Meclisi de aynı konuda yayınladığı «İnterpol Türkiye polisinin Avrupa’ya uzanan bir kolu haline gelmiştir» başlıklı yazıda aynı tehlikeye dikkati çekiyor.

Son aylarda İnterpol’ün Avrupa’daki Türkiyeli sürgünlerin günlük yaşamının parçası haline geldiğini belirten örgüt “Öyle ki artık her gün kimin nerede İnterpol tarafından tutulanacağı belli değil.

Onlarca yıldır 1951 tarihli Cenevre Mülteciler Sözleşmesi’ne göre mülteci statüsünde yaşayanların ya da hukuksal olarak yaşadıkları ülkenin vatandaşı statüsünde bulunanların dahi artık her türlü hukuki güvenceden yoksul olduklarını vurguluyor.

Yurt dışındaki devlet terörüne karşı ana muhalefet partisinin vurdumduymazlığı konusunda bir gerçeğe daha dikkati çekelim:

1 Kasım 2015 genel seçimlerinde yurt dışındaki seçmenlerin yüzde 56.21’i AKP’ye, yüzde 18,15’i HDP’ye oy verirken yüzde 16.37’si de CHP’ye oy vermişti.

HDP’ye oy verenler hiç kuşkusuz potansiyel olarak bu terörün doğrudan hedefidir. Ya CHP’liler? Avrupa’nın bir çok merkezinde CHP’nin yan örgütlerini kurarak buldukları ülkelerin sosyal demokrat partilerinden, Avrupa Parlamentosu’nun ve Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi’nin sol gruplarından her türlü desteği alanlar ne yapıyor?

Kişisel söyleşilerde ya da belli kültürel etkinliklerde sol terminolojiyi dillerinden düşürmeyenler, Nazım Hikmet’lere,

Deniz Gezmiş'lere gözü yaşlı övgüler düzenler, CHP genel merkezini bu yurt dışı terörü konusunda uyarıp harekete geçmeye neden zorlamazlar?

Yoksa onlar da liderleri Kılıçdaroğlu gibi devrimcilerle, Kürtlerle, diasporalarla birlikte görünmekten ve Tayyip'çilerin diline düşmekten mi korkuyorlar ?

Öyleyse kendilerine söylenecek tek söz var:

Korkunun ecele faydası yoktur. Gün gelir Tayyip terörü ergeç sizleri de vurur!

Sürgünlere adaletsizlikte en son skandal!

7 Eylül 2017

Geçen haftaki yazımda “Adalet Kurultayı”nın yanlışlıklarını ve eksiklerini eleştirirken sormuştum: “Ya sürgünler ve diasporalar için adalet?”

Kasdettiğim sadece TC Devleti'nin Türkiye çıkışlı sürgünlere ve diasporalara uyguladığı yüz kızartıcı adaletsizlik ve baskılar değil, aynı zamanda TC Devleti'nin üye olduğu Avrupa Konseyi ve NATO, ortak olduğu Avrupa Birliği ve ona üye devletlerin benzeri yüz kızartıcı uygulamalarıydı.

Çok gerilere gitmeye de lüzum yok...

Örneğin evrensel ün sahibi yazar dostumuz Doğan Akhanlı Türkiye'nin gönderdiği kırmızı bülten gerekçe gösterilerek İspanya'da tatilde bulunduğu sırada göz altına alındı. İlk tepkiler karşısında İspanya'yı terketmemesi kaydıyla serbest bırakıldı. Ama yaşadığı ve ürettiği ülkeye dönemiyor.

Madrid'de düzenlediği bir basın toplantısında Akhanlı, son derece haklı olarak, “Faşizmin insanlık için ne anlama geldiğini geçmişten öğrenmiş olması gereken İspanyollar, beni, faşizme doğru kayan bir ülke olan Türkiye'ye göndermeyi nasıl düşünebilirler ki?” diye soruyor.

“Ya sürgünler için adalet?” diye soran yazımın yayınlanma-

sından beş gün sonra Belçika Kraliyet Savcılığı'nın ev adresine gönderdiği resmi bir tebligat, Türkiyeli sürgün bir gazeteci olarak tam 44 yıldır Avrupa Birliği'nin üç merkez ülkesinin, Belçika, Almanya ve Fransa'nın, TC Devleti'nin dürtüsüyle şahsıma karşı uyguladığı adaletsizliklerin yeni bir örneği...

20. Yüzyılın sonuna dek Belçika'da maruz kaldığımız tüm adaletsizlikleri Artıgerçek'in 8 Haziran 2017 tarihli sayfasında yayınlanan "*Vatansızlaştıramadıklarımızdan mısınız?*" ve 17 Ağustos 2017 tarihli sayfasında yayınlanan "*Pençeleri her daim sürgünün de tepesindedir*" başlıklı yazılarımda özetlemiştim.

Tayyip ve hampasının iktidar olduğu 21. Yüzyıl'da TC Devleti tarafından şahsıma karşı açılan yeni bir baskı ve tehdit kampanyası var ki, işte onun Belçika adaleti açısından yüzkızartıcı sonucunu üç gün önce alabildik.

Herşey Nisan 2007'de, Brüksel'in Saint-Josse Belediyesi'nde *Güneş Atölyeleri*'nin de öğrencileri olan bir Kürt ailesine Türk faşistleri tarafından yapılan bir saldırıyı *İnfo-Türk*'te açıkladığımız zaman başladı.

TC Büyükelçisi Fuat Tanlay 21 Nisan 2007 tarihli *Hürriyet Gazetesi*'nde bize saldırıyordu: "Belçika'nın milli haber ajansı, Türkiye Cumhuriyeti karşıtlığıyla tanınan ve yıllardır Belçika'da Türkiye karşıtı faaliyetlere öncülük eden *İnfo-Türk* adlı bir İnternet sitesinin haberini kaynak gösterip gazetelere geçti... Sivil örgütlerden ses yok. İşte her şey tüm açıklığıyla ortada. Bu sadece Büyükelçi olarak Fuat Tanlay'ın görevi değil. Terörle, teröristle, yalan haberler ve karalamalar ile birlikte mücadele etmemiz gerekir. »

Ertesi yıl, 10 Kasım 2008 günü Türkiye Büyükelçiliği'nde Milli Savunma Bakanı'nın da katıldığı bir Atatürk'ü Anma toplantısının ayrıntılı haberi gelmişti. Bakan konuşmasında açıkça Ermeni ve Rum tehcirini savunuyordu.

Büyükelçi Fuat Tanlay ise okullarda tüm çocuklara zorla ezberlettirilen Arif Nihat Asya'nın aşırı milliyetçi Bayrak şirisini okuyordu:

*Ey mavi göklerin beyaz ve kıvıll süsü,
sana benim gözümle bakmayanın
mezarını kazacağım.
seni selamlamadan uçan kuşun
yuvasını bozacağım.*

İnfo-Türk'ün Fransızca bülteninde bu haber yayınlanınca Türk sitelerinden *Gündem* 12 Kasım'da "Atatürk'ü anma törenlerinden rahatsız olanlar var" diyerek saldırıyı başlattı: "Birileri bu törende yapılan tüm konuşmaları adeta mercek altına almış ve yorumlamış. Görüyorsunuz ki, Türk ve Türkiye düşmanları uyumuyor. Bu düşünceyi ortaya koyanların vatan ve millet sevgisinden ne kadar uzak olduğunu anlamak hiç de zor değil... İşte bunlardan birini okurlarımızın bilgisine sunuyoruz."

Aynı yıl, 13 Kasım 2008'de Avrupa Parlamentosu'nda 1938 Dersim Soykırımı'nın 70. yıldönümü dolayısıyla uluslararası bir konferans düzenlenmişti. İnci'yle ben de hazırlık çalışmalarına katkıda bulunarak günlerce konferansın duyurusunu yaptık. Ayrıca, 1971 Kollektifi'ni oluşturan Asuri, Ermeni, Kürt ve Türk dernekleri olarak Dersim soykırımının tanınmasını isteyen bir bildiri yayınladık.

Bunun üzerine Brüksel'de elçiliğin papağanlarından biri olan *Beltürk* sitesi ile Türkiye'de yayınlanan *Yeniçağ Gazetesi* 22 Kasım 2008'de eşzamanlı olarak bana karşı linç kampanyasını açtılar.

İkisinde de *Türkiye Gazeteciler Cemiyeti (TGC)*'nin iki yıl önce bana "teşekkür mektubu" göndermiş olduğu anımsatıldıktan sonra 1922'de linç edilen gazeteci Ali Kemal hakkında bilgi veriliyor, TGC'nin bu gazeteciyi basın şehitleri listesine koymasıyla bana teşekkür belgesi vermesi arasında ilişki kurularak şöyle deniyordu:

"Kurtuluş Savaşı'na karşı çıkan ve milli mücadele yıllarında Atatürk'ün idam edilmesini isteyen gazeteci Ali Kemal'i internet sitesinde 'basın şehidi' olarak gösteren Türkiye Gazeteciler Cemiyeti, şimdi de Türk ordusuna yönelik saldırıları ve bölücü faaliyetleri nedeniyle hakkında 50'ye yakın dava açılan

Doğan Özgüden'e 'teşekkür belgesi' verdi. Özgüden, sözde Ermeni soykırımının önde gelen savunucuları arasında yer alıyor... Belçika'da Türk düşmanlığı üzerine çalışmalarıyla tanınan Özgüden, bugüne kadar sayısız 'soykırım' konferansı düzenlenmesine ön ayak oldu. Özgüden, son olarak Avrupa Parlamentosu çatısı altında düzenlenen 'Dersim Soykırımı' adlı konferansa organizatör düzeyinde katkı vermişti. »

Bu provokasyonlar üzerine, aynı yıl kurulmuş olan *Avrupa Barış Meclisi (ABM)* şu bildiriye yayınladı:

“Son günlerde Avrupa Barış Meclisi (ABM) kurucusu ve sözcülerinden olan, gerçek aşkına bağlı gazetecilerin duayeni, *Belçika Gazeteciler Cemiyeti*, *Belçika İnsan Hakları Derneği*, *Brüksel Kültürler Arası Etkinlikler Merkezi (CBAI)* ile *Irkçılık ve Yabancı Düşmanlığıyla Mücadele Hareketi (MRAX)* üyesi Doğan Özgüden'e karşı kirli ve tehlikeli bir linç kampanyası yürütülmektedir. Hedef Doğan Özgüden'i susturmaktır. *Agos Gazetesi* Yayın Yönetmeni Hrant Dink'in nasıl katledildiğini unutmuş değiliz. Bu nedenle mücadele arkadaşımız ve ağabeyimiz Doğan Özgüden'e yönelik linç kampanyasından derin kaygı duyuyor, ilerici kamuoyunu duyarlı olmaya ve Özgüden'le dayanışmaya davet ediyoruz.”

Bu çağrıyla, diğer demokratik kuruluşların dayanışma çağrıları, ilerici basında yayınlanan yazılar ve *Ezilen Göçmenler Kolektifi*'nin açtığı çok kapsamlı bir imza kampanyası izledi.

Kampanyaya Belçika kamuoyundan da katkılar oldu. Senatör Josy Dubié, konuyu 11 Aralık 2008 tarihinde Senato'ya getirerek İçişleri Bakanı'na benim korunmam için özel bir önlem alınıp alınmadığını sordu.

Bakana vekaleten soruyu cevaplandıran Devlet Sekreteri Jean-Marc Délizée, Belçika Devleti'nin koruması altına alındığını söyledi.

Aslında bizimle aynı mahallede bulunan Kürt ve Asuri lo-kallerinin 1998'de Bozkurtlar tarafından ateşe verilmesi üzerine Belçika makamlarından yönettiğimiz kurumların korumaya alınmasını istemiş, daha sonra da bizim hakkımızda kışkırtıcı

ve hedef gösterici demeçler veren Büyükelçi hakkında Belçika Kraliyet Savcılığı'na defalarca şikayette bulunmuştuk.

Üzerinden dokuz yıl geçtiği halde Kraliyet Savcılığı'nın Tanlay ya da Türk medyası hakkında nasıl bir kovuşturma başlattığını bilmiyoruz.

Esasen Büyükelçi Tanlay bir süre sonra Başbakan Tayyip Erdoğan'ın dış ilişkiler baş danışmanlığına yükseltildi.

Ortalık sakinleşmiş görünürken Türk lobisinin Tayyip muhaliflerine karşı linç kampanyası yedi yıl sonra yeniden hortlatıldı.

İlk olarak 16 Nisan 2015'te *yenihaber.be* haber sitesinde yayınlanan "Belçika ile Türkiye arasında tekrar 'Ermeni Anıtı' krizi yaşanıyor" başlıklı haberde Özgüden'in bir Hrant Dink anması için Brüksel'deki Ermeni Soykırımı Anıtı önünde konuşma yaptığı fotoğraf manşette kullanıldı.

Aynı fotoğraf yine aynı sitede 9 Mayıs'ta "Belçika'da siyasiler kendilerine yeni oyun alanı buldu" başlıklı haberde de tekrar kullanıldı. Haberin altındaki yorumlarda ise Perinçek'in militanlarımından ve *Belçika Atatürkçüler Derneği*'nin kurucularından biri "Bu adamı tanıyın" başlıklı bir yorum yazarak Özgüden'i hedef gösterdi.

Türkiye'de gitgide daha otoriter olan rejime karşı dikkat çekmek için 17 Kasım 2016 perşembe günü binlerce kişi Brüksel'de biraraya gelmişti. Göstericiler Kürt, Türk, Ermeni, Asuri, Alevi ve başka birçok gruptan oluşuyordu.

Aynı perşembe akşamı Türk bayrakları sallayan yirmi araba dolusu kişi Saint Josse Ten Noode'daki *Brüksel Kürt Enstitüsü* lokalinin önüne geldiler. Camları kırıp binayı ateşe vermeye çalıştılar. Yangın çıkartmak için attıkları Molotov koklelleri sokağın içine düştü. Fanatik Türk saldırganlar "Kürtlere ölüm!" gibi sloganlar haykırdılar.

Yeni Haber 29 Kasım 2016'da "Belçika'da her vesile ile terör örgütleri ve ayrılıkçıların yanında yer alanlar, Brüksel Saint-Josse Belediyesi sınırları içinde faaliyet gösteriyorlar!" ifadeleriyle Saint-Josse'daki faşist saldırıyı savunduğu gibi,

“Türkiye karşıtı derneklerin başında ağa babaları *İnfo-Türk* kurucusu, eski solcu tüfeklerden Doğan Özgüden geliyor...” diyerek bizi tekrar hedef gösteriyordu.

2008’deki saldırı ve hedef göstermelere karşı yaptığımız şikayetlere dokuz yıl boyunca Belçika adaletinden hiçbir yanıt gelmemiş olmasına rağmen, son bir deneme olarak, 8 Aralık 2016 tarihinde Brüksel Anakent Polisi aracılığıyla Belçika Kraliyet Savcılığı’na yeniden şikayette bulduk. 2008 yılındaki saldırı ve tehditler üzerine yaptığımız ve sonuç alamadığımız şikayetleri de hatırlatarak şahsımız için olmasa bile yönetiminde bulunduğumuz kurumlar için de koruma talep ettik.

Bundan birkaç ay önceydi, tarihini tam anımsamıyorum. Oturduğumuz apartmanın kapısı çalındı ve adli polisten bir ajan şikayetimizle ilgili ek bilgi almak için görüşmek istediğini bildirdi.

“Nihayet” diyerek kapıyı açtık, ne ki gelen ajan adli poliste görevli bir Türk’tü...

Yaşadıklarımızı bu kez kendisine Türkçe olarak özetledik ve şikayetimizde ısrarlı olduğumuzu bildirdik. Görüşlerimizi Kraliyet Savcılığı’na aynen ileticeği sözü verdi.

Ve de dün postayla gelen bir zarftan Belçika Kraliyet Savcılığı’nın 23 Ağustos 2017 tarihli bir cümlelik yanıtı çıktı. Gerek 2008’de bizi Belçika Hükümeti’nin koruma altına almak zorunda kaldığı tehditler, gerekse 2016’daki şikayetlerimizle ilgili olarak Kraliyet Savcısı aynen şöyle diyordu:

“Bu mektupla bilginize sunmak isterim ki yürütülen soruşturmada şüpheli kişi aleyhinde yeterince delil sağlanamamıştır. Bu nedenle dosya takipsizlik kararı verilerek kapatılmıştır.”

Kraliyet Savcısı’nın yanıtındaki gayriciddilik üzerine bir örnek: Yanıtta bir tek “şüpheli”den bahsediliyor, oysa kendisine sunduğumuz şikayet dilekçelerinde TC Büyükelçisi de dahil olmak üzere üç kişi itham edilmekteydi?

TC Büyükelçisi’nin kışkırtıcı demeçleri, Türkçe medyanın hakkımızdaki tehdit ve linç çağrıları, bir Türk derneği yöne-

ticisinin beni şahsen hedef göstermesi, Belçika Hükümeti'nin bu tehditler karşısında dokuz yıl önce beni korumaya almak zorunda kalmış olması, demokratik kitle örgütlerinin, basın kuruluşlarının arka arkaya protesto ve benimle dayanışma kampanyaları açması yok sayılmıştı.

Belli ki Türk kökenli bir ajanın verdiği raporla yetinilerek 40 yılı aşkın süredir Türkiye'nin demokratikleşmesi mücadelesi veren bir gazetecinin haklı şikayeti hasıraltı edilmiş, TC Devleti'nin diplomatik ve medyatik temsilcileri bir kalemde aklanmıştı.

İleri yaşlarda ciddi sağlık sorunlarıyla boğuşmakta olan İnci için de, benim için de, bizimle birlikte özveriyle mücadele yürüten çalışma arkadaşlarımız ve yakın dostlarımız için de bundan daha ağır bir darbe olamazdı.

Bundan böyle ne yapacağımızı önümüzdeki günlerde değerlendireceğiz. Bittabi bu takipsizlik kararından sonra tehdit ve linç erbabının daha da cüretleneceğini, sadece bize değil, Belçika'daki muhalefet ve diaspora örgütlerine ve şahsiyetlerine karşı daha kim bilir ne adice komplolar hazırlayacağını asla göz önünden uzak tutmadan...

Son söz olarak yazımın başına dönüyor ve aynı soruyu tekrarlıyorum:

Ya sürgünler ve diasporalar için adalet?

Avrupa başkentinin Osmanlıcı “sosyalist”leri!

14 Eylül 2017

Alman seçmenleri Bundestag'ın yeni üyelerini seçmek üzere 10 gün sonra sandık başına gidiyor... Medyadaki seçim tahminleri, TV tartışmaları, kamuoyu yoklamaları ne denli Merkel-Shultz düellosuna yoğunlaşmış olsa da, Almanya'nın tüm yöneticilerine binbir hakaretle meydan okuyan Recep Tayyip Erdoğan bu seçimlerin ihmal edilemez “outsider”i...

Seçimlerde oy kullanacak göçmen kökenli seçmen sayısı 6 milyon 300 bin tahmin ediliyor. Almanya'daki Türkiye çıkışlılar yıllardır en büyük göçmen kitlesi sayılır ama, bu seçmen kitlesi içinde en yüksek sayı 3 milyon 100 bin'le Sovyetler Birliği'nin yıkılışından sonra Almanya'ya göç etmiş olan Rusya Almanları'na ait. Belçika'nın aksine Almanya Türkiyeli göçmenlere çifte vatandaşlık hakkı tanımadığı için seçimlerde oy kullanabilecek Türkiye kökenlilerin sayısı sadece 730 bin,

Rusya Almanları, Berlin Duvarı'nın çöküşü sırasında başbakan olan ve iki Almanya'yı birleştiren Helmut Kohl'a minnet duygusuyla şimdiye kadar hep CDU'ya oy vermişken, Merkel'in son mülteci krizi sırasındaki tutumundan dolayı oylarını bu kez büyük ölçüde sağ popülist AfD'ye verebilirler.

Ya yıllardır çoğunukla SPD, Yeşiller ve Sol Parti'ye oy vermiş olan Türkiye kökenli seçmenler?

Kendi despotik uygulamalarını tasvip etmeyen tüm Avrupa yöneticilerine saldırdığı gibi, Alman yöneticilerini de faşistlik ve nazilikle suçlayan Erdoğan bu seçimler vesilesiyle bir adım daha ileri giderek Türk kökenli seçmenleri "Türkiye düşmanı" saydığı CDU, SPD ve Yeşiller partilerini boykot etmeğe çağırdı. Boykot etsinler de oylarını kime versinler? Liberaller'in FDP'ine mi, Ekolojistlerin Die Grünen'ine mi, yoksa radikal solun Linke'ine mi?

Hayır... Osmanlı'nın gecikmiş 3. Viyana Seferi başkomutanı Tayyip'in kafasındaki parti "eşyanın tabiatına aykırı" bir Türk partisi: Alman Demokratlar Birliği (ADD).

Bu marjinal parti 730 bin Türk seçmenin oylarından ne kadarını alabilir, kaç milletvekiliyle Bundestag'a baskın yapıp Alman Devleti'nin politikasını Tayyip ve avenesinin çıkarları doğrultusunda değiştirebilir?

On gün sonra göreceğiz.

Evet, Türkiye'nin son anayasa referandumunda Türkiye vatandaşı göçmenlerden sandık başına gitme zahmetine katılanların Fransa'da yüzde 64.85'i, Hollanda'da yüzde 70.94'ü Tayyip'in tek adam diktasına oy vermişlerdi.

Türkiye referandumundan sonra yapılan Fransa ve Hollanda seçimlerinde Türk milliyetçiliğinden ve islamcılığından esinlenen Tayyip'çi Türk partileri genel seçimlere katıldılar. Fransa'daki PEJ bu ülkenin genel siyasetini yeniden yönlendirecek ve Ankara'nın dümensuyuna sokabilecek bir varlık gösteremedi. Seçim sisteminin baraj kolaylığı nedeniyle Meclis'e milletvekili sokmayı başaran Hollanda'daki DENK'in ise bu ülke siyasetine damga vurması herhalde olası değil.

Referandumda Almanya'daki Türkiyeli 2.957.970 seçmenin yarısından azı (yüzde 48.18) sandık başına gitme zahmetine katlanmış... Tayyip anayasasına oy veren Türklerin oranı ise yüzde 59.09... Özetle, 3 milyona yakın Türk vatandaşından sadece yüzde 28.53'ü Tayyip diktası lehinde oy kullanmış.

Önümüzdeki Alman seçiminde de Tayyipçi Türk'lerin oylarını almaya soyunan bir Türk partisi devrede: Alman Demokratlar Birliği (Allianz Deutscher Demokraten / AD-D)... Parti seçim kampanyasını Erdoğan'ın portresi ve "Türkiye düşmanı partilere sakın ha oy vermeyiniz. Türkiye dostu olanlarla beraber olun. Küçük partiymiş falan buna da bakmayın, onlara oyunuzu verin, onları büyütelim" sözleriyle sürdürüyor.

3 milyona yakın Türkiye çıkışlı seçmenden Alman vatanı olup da 24 Eylül'de oy kullanma hakkına sahip bulunanların sayısı ise, yukarıda da belirttiğimiz gibi, 730 bin civarında... Bunlardan seçime katılarak Tayyip'in desteklediği partiye oy veren olursa, AD-D en iyi ihtimalle 200 bin civarında Türk kökenli seçmenden oy alabilir.

2013 seçimlerinde 44 milyon'dan fazla seçmenin oy kullandığı dikkate alınır, 200 bin civarındaki oyun Almanya genel siyasetindeki etkisinin ne olacağını takdirini Avrupa'daki Tayyip yalakalarına bırakalım.

Alman seçimlerinde Türk oyları tartışıla dursun, Avrupa'nın merkez ülkesi Belçika'da da seçimler hızla yaklaşıyor. Gelecek yılın sonbaharında ülke çapında belediye seçimleri, 2019'da da üçü birden yapılacak olan federal meclis, bölge meclisleri ve Avrupa Parlamentosu seçimleri...

Tayyip'in Belçika seçimleri açısından şimdilik fazla bir endişesi yok... Gerçi Belçika'da da Almanya'nın AD-D'si, Hollanda'nın DENK'i ya da Fransa'nın PEJ'I cinsinden bir Türk ya da İslam partisini seçime sokma girişimleri var. Ama Tayyip şundan emin ki, bugüne dek Sosyalist Parti (PS) başta olmak üzere tüm Belçika siyasal partilerinden federal, bölgesel ve yerel meclislere seçilen Türk kökenliler şimdilik yeni bir Türk partisi macerasına girmeyi gerektirmeyecek kadar Tayyipçidirler...

Örneğin Ermeni Soykırımı'nın Alman Devleti tarafından tanınması konusunda Bundestag'daki tüm Türkiye kökenli milletvekilleri birlikte demokratik bir tavır alırken, Belçika'dakiler tüm meclislerde her daim Türk lobisinin sözcülüğünü yapmışlar, gerektiğinde inkarcı yürüyüşlere ya bizzat katılmış ya da destek vermişlerdir.

Geçmiş bir yana bırakalım...

Tayyip'in çirkin yüzünün iyice meydana çıktığı son iki yılda dahi Türk Devleti'nin "yüce çıkarları"ını savunma adına Tayyip'i desteklemeye devam etmişler, örneğin Ermeni Soykırımı'nın 100. Yıldönümü'ne denk gelen Europalia-Türkiye Festivali'nin başarısı ve Tayyip'in Brüksel'de Kral tarafından kırmızı halı döşenerek ağırlanması için her türlü katkıda bulunmuşlardır.

Hiç unutmuyoruz... Tayyip'in dikta anayasasına Avrupa'daki Türk'lerin de oy vermesi için seferber edilen Türk bakanlar Hollanda'ya sokulmazken, Belçika'ya hiç sorunsuz girebilmişler, Flaman bölgesindeki, bir camide Tayyip propagandası yapmışlar, Brüksel'de de Sosyalist Parti üyesi Türk kökenli belediye başkanı Emir Kır'ın icazetiyle Türk'lerin yoğun bulunduğu Saint-Josse Belediyesi'nde yeni dikta rejimine oy desteği isteyen nutuklar çekmişlerdir.

AKP'nin Brüksel'deki uç beylerinin referandumu bir "Hilal-Haç Kavgası" şeklinde sunan propagandası karşısında sessiz kalmışlardır.

Yine Sosyalist Parti'nin Türk gözdelerinden, Brüksel

Bölge Parlamentosu Başkan Yardımcısı ve Schaerbeek Belediye Meclisi üyesi Emin Özkara 17 Ocak 2017’de Brüksel’de Emekli Polis Özel Harekatçılar Derneği başkanı Yesugay Aksakal’ı ağırlamış ve onun konferans vereceği bir toplantıya başkanlık etmiştir.

Ve de Sosyalist Parti’nin Türk seçilmişleri iki yıldır kendilerini Tayyip’in Osmanlıcılığına öylesine kaptırmışlardır ki, örneğin 2016 Nisan’ında Kürt’lerin Brüksel’deki hak arayışlarına karşı Saint-Josse Belediye Başkanı Emir Kır kendi idari bölgesindeki Madou Meydanı’nda fesli militanlara bir protesto mitingi organize ettirmiştir.

Türk kökenli seçilmişlerin son büyük Osmanlıcı show’u ise geçtiğimiz hafta Sosyalist Parti’nin Brüksel Bölgesi Parlamentosu ve Schaerbeek Belediye Meclisi’ndeki üyesi Hasan Koyuncu’nun erkek kardeşi için Brüksel’deki büyük bir Türk salonunda fesli ve bozkurt işaretli evlenme töreni organize etmesi olmuştur.

Bu kişilerin temsil ettiği Sosyalist Parti son zamanlarda ardarda gelen yolsuzluk ve suiistimal skandallarıyla sarsılırken parti yöneticileri bu skandallar karşısında sessiz kalmayı tercih etmektedir.

Gelecek yıl yapılacak belediye seçimlerine Belçika partileri sırf Türk seçmenlerden oy alabilmek için Tayyipçi Türk adayları listelerine yerleştirerek, belediye yönetimlerini yine bu kişilere mi emanet edeceklerdir?

Son kamuoyu yoklamalarında skandallar nedeniyle Valon Bölgesi ve Brüksel’de yarı yarıya oy kaybına uğradığı ortaya çıkan ve kendi iç hesaplaşmalarıyla uğraşan Sosyalist Parti’den bu konuda henüz herhangi bir yanıt yok.

Burası Belçika’dır... Avrupa başkentinin Türk ve müslüman yoğunluklu belediyeleri fesli, bozkurt işaretli Osmanlıcı “sosyalist”lere de emanet edilebilir.

Yolsuzluklar öylesine ayyuka çıkmış ki, “o kadar kusur kadı kızında da olur” deyip pek âlâ sineye çekilebilir...

Kürt Ulusu'nun Belçika Meydan Savaşı

21 Eylül 2017

Belçika'ya 1971 sürgünü olarak geldiğim ilk yılları anıyorum... Anvers Garı'nda satın aldığım Milliyet Avrupa baskısında Metin Toker'in darbeyi meşru kılmaya çalışan bir yazı dizisi: «*Solda ve sağda vuruşanlar*»... Ant'ın “Faşist yönetimin her çeşidi çökmeğe mahkumdur” sloganlı kapağının da yer aldığı bölümde Doğan Özgüden “bilhassa kürtcü” olarak niteleniyor.

Neden? Çünkü Ant Dergisi'nde tabulara meydan okuyarak Kürt sorununa geniş vermişiz, «Türkiye halkları» demişiz, yiğit Kürt genci Necmettin Büyükkaya'nın girişimiyle kurulan *Devrimci Doğu Kültür Ocakları (DDKO)*'nun duyurularına geniş yer vermişiz ve de sevgili dostumuz Mehmet Emin Bozarıslan'ın Türkçeleştirdiği Kürt Tarihi üzerine ilk büyük eser olan Şerefname'yi yayınlamışız.

1970 Nisan'ında Diyarbakır, Mardin ve Siirt illerinde jandarma ve komando birliklerinin Kürt halkına karşı girişmiş olduğu korkunç terör operasyonunun ayrıntılarını *Ant*'ta “Bir Utanç Raporu” olarak kamuoyuna duyurmuşuz.

Daha sonra Berlin'deki sürgün günlerimizde cızırtılı olarak dinleyebildiğimiz Türkiye'nin Sesi Radyosu'nda yayınlanan bir bildiri de benim Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlığı tarafından arandığım duyuruluyor.

Sayırsız basın davalarının yanısıra uydurma TKP dâvasından da arandığım yetmiyormuş gibi, *Ant*'ta yayınlanmış olan “Doğu Anadolu'da Geri Bırakılmışlığın Oluşumu” başlıklı yazısından dolayı Dr. İsmail Beşikçi ve sorumlu müdür olarak benim hakkımda İstanbul'da 142. maddeden açılan dâvanın dosyası da Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlığı'na gönderilmiş...

O yıllarda Avrupa'da henüz bir Kürt örgütlenmesi yok. Irak'ın kuzeyinde Kürtler Saddam yönetimiyle bir yıl önce

yapılmış olan bir anlaşma uyarınca özerk bir yönetim gerçekleştirme çabasında.

Berlin Özgür Üniversitesi'nde kaldığımız öğrenci yurdunda Kürdistan'la ilgili haberleri incelerken, cuntaya muhalefetine rağmen Kürt sorununa Atatürkçü bir görüşle bakan öğrenci liderlerinden biri odamıza uğramış, haberleri görünce biraz bozularak soruyor:

- *Yahu bu Mustafa Barzani de neyin nesi?*

- *Ne olacak, diye yanıtlıyorum. O da Kürtlerin atası, yani Atakürt!*

Ertesi yıl Paris'te *Demokratik Direniş Hareketi*'nin örgütlenmesini ve cuntaya karşı kampanyasını yürütürken hoş bir sürprizle karşılaşılıyor. Bir ara TİP Genel Başkanlığı yapmış olan Kürt dostumuz Avukat Mehmet Ali Arslan... O da darbeden sonra Türkiye'den ayrılmış, Paris'te siyasal sığınma almış.

Kendisiyle zaman zaman buluşuyor, sabahlara kadar sohbet ediyoruz. Kürt halkının sorunları ve istemleri, kültürel zenginliği konusunda kendisinden çok şey öğreniyoruz. Bir de Ermenistan Radyosu'nun Kürtçe yayınlarından kaydedilmiş birçok Kürtçe müzik bandı getirmiş, sohbet sırasında da bol bol onları dinliyoruz.

Demokratik Direniş Hareketi olarak Avrupa Konseyi ve Avrupa Parlamentosu'nda Cunta'ya karşı yürüttüğümüz mücadelede Türkiye'den gizlice gelen belgeleri çeşitli dillere çevirerek Kürt halkına karşı uygulanan baskıları da duyurmaya çalışıyoruz.

Daha sonraki yıllarda Avrupa'daki Kürt girişimlerinin hemen hepsiyle yakın ilişkiyiz. Kemal Burak'ın ilk sürgün döneminde yayınladığı *Ronahi* Dergisi'yle haberleşiyoruz. Ardından Almanya'da kurulan *KOMKAR* ve *KKDK* göçmen örgütleriyle de hep dayanışma içindeyiz.

Ancak Türk diplomatik misyonlarının ve faşizan örgütlerinin göçmen kitlesi üzerinde kolaylıkla baskı uygulayabildiği Belçika'da Kürt kökenli işçiler için bırakın örgütlenmeyi, Kürt olduğunu açıkça söylemek dahi gerçekten son derece riskli.

Maden bölgelerindeki Türkiyelilerle görüştüğümüzde aksa-
nından Türk kökenli olmadığını farkettiğim işçilere Kürt olup
olmadığını sorduğumda, hep benzer yanıt alıyordum: « Kürt
de ne demek? Biz elhamdülillah Türküz. »

13 Eylül 1978’de gelen bir haber İnci’yle benim için Tür-
kiye’in yakın bir gelecekte yeniden bir askeri darbeyle kar-
şılaşacağını ilk işareti oluyor. Jandarmanın birliklerinin, muhtemel
bir Kürt ayaklanmasını bastırma hazırlığı olarak Yüksekova’da
Kanatlı J-78 Tatbikatı yaptığını çeşitli dillerde Avrupa ka-
muoyuna duyuruyoruz.

Avrupa’da Kürt varlığını kitlesel olarak ortaya koyan ilk
etkinlik ABD’nin *Pershing* ve *Cruise* füzelerine, SSCB’nin
de *SS-20* füzelerine karşı 9 Aralık 1979’da Brüksel’de dü-
zenlenen büyük protesto gösterisi... O sırada Avrupa’da henüz
PKK örgütlenmesi yok. Buna karşılık, *Türkiye Kürdistanı Sos-
yalist Partisi (TKSP)*’nin disiplinindeki Kürt göçmen federa-
syonu KOM-KAR bu yürüyüşe gerçekten kitlesel bir ağırlıkla
ve ulusal gıysileriyle katılıyor. Dövdükleri davulların güm-
bürtüsü yürüyüş güzergahını inletiyor.

Bu ortamdadır ki Belçika’da ilk kez bir Kürt örgütü
doğuyor : Derwich Ferho ve arkadaşlarının önderliğinde ku-
rulan *Tekoşer*... 12 Eylül darbesinden sonra *Tekoşer* diğer
demokratik Türk örgütleri ve Belçika sendikalarıyla birlikte
cuntaya karşı ortak mücadelede yerini alıyor. Başlangıçta
TKP yanlısı bir dernek Kürtleri de kendilerinin temsil ettiğini
ileri sürerek *Tekoşer*’in Flaman bölgesindeki demokratik ör-
gütler platformunda yer almasına şiddetle karşı çıkıyorsa da,
diğer demokratik örgütlerin desteğiyle Kürt halkının kendi
örgütüyle temsil edilmesi Belçikalılara kabul ettiriliyor.

Başkanı bulunduğum *Demokrasi İçin Birlik* örgütünün
Brüksel’de cuntaya karşı örgütlediği kitlesel 14 Şubat 1981
gecesinde de *Tekoşer* mesajıyla ve folklor ekibiyle Kürt
halkının sesini Avrupa kamuoyuna duyuruyor.

Henüz kendi teknik olanaklarına sahip olmadığı için *Te-
koşer* dergisinin bir ara *İnfo-Türk*’te dizildiğini anımsıyorum.

Yazılı Kürtçenin pek kullanılmadığı o dönemde derginin Kürtçe yazılarını Derwich Ferho yazıyor, Kürtçe ve Türkçe arasındaki çevirileri o yapıyor.

11 Nisan 1981’de *Tekoşer* Brüksel’de ilk Newroz gecesi-ni düzenliyor, o gecede *Demokrasi İçin Birlik* adına konuşarak Kürt halkıyla dayanışmamızı dile getiriyorum.

Tekoşer’in ertesi yıl 27 Mart 1982’de düzenlediği *Newroz Gecesi* büyük Kürt ozanı Cigerxwın’ın da katılımıyla açılıyor.

Evren Cuntası’nın baskıları ve onu izleyen iç savaş ortamı Türkiye’den diğer Avrupa ülkelerine olduğu gibi Belçika’ya da Kürt, Asuri ve Ermeni göçünün yoğunlaşmasına neden oluyor, 1915 Soykırımı’ndan beri büyüyen Ermeni diasporasına ek olarak Belçika’da hızla Kürt ve Asuri diasporaları da oluşuyor.

Avrupa’da PKK çizgisindeki Kürt örgütlenmeleri de o dönemde başlıyor. 1984’te ülkede silahlı direnişin başlamasından sonra Kürt örgütlenmeleri tüm ülkelerde ve de Belçika’da hız kazanıyor. 12 Eylül mezalimini belgelerle ortaya koyan *Türkiye’de Militarist «Demokrasi» üzerine Kara Kitap*’ı yayınladığımız günlerde Kürt arkadaşlar da Brüksel’deki *Uluslararası Basın Merkezi*’nde ardarda basın toplantıları organize ediyor.

Organize olmaya başlayan Kürtlere karşı Türk diplomatik misyonlarının, Türk gazetelerinin Türk göçmenleri kışkırtmaları gecikmiyor.

1993’ün son günü Almanya’dan özgürlük yürüyüşüne çıkan bir Kürt grubu Brüksel’e vardığında, sürekli beyni yıkanan Türk gençleri Bozkurt işareti yaparak ve “Saint-Josse Türk mahallesidir!”, “Burada Kürtlere yer yok!”, “Kahrolsun PKK!” diyerek özgürlük yürüyüşçülerine, Kürt lokallerine ve Kürt işadamlarının bürolarına saldırıyorlar.

Bu tepkilere ve baskılara karşın 1994 yılında Belçika’daki Kürt siyasal varlığını asla ortadan kaldıramayacak şekilde pekiştiren iki büyük olay: Brüksel’de hem *Sürgün-*

deki Kürt Parlamentosu'nun hem de ilk Kürt televizyonu Med TV'nin kurulması...

Türkiye'de bazı Kürt milletvekillerinin tutuklanmasından ve DEP'in kapatılmasından sonra DEP Genel Başkanı Yaşar Kaya ile DEP milletvekilleri Remzi Kartal, Zübeyir Aydar, Nizamettin Toğuş, Ali Yiğit ve Mahmut Kılınç Avrupa'da sürgüne çıkarak DEP'le uluslararası dayanışma kampanyası açıyorlar.

Yaşar Kaya bizim kuşaktan olduğu için Türkiye'den tanıyordum. Ayrıca defalarca kapatılan ve çalışanları birbiri ardına öldürülen *Özgür Gündem* Gazetesi'nin sahibi ve yazarı olarak da meslektaşımı. Tansu Çiller'in hazırlattığı "öldürülecek Kürt işadamları" listesinde ikinci sıradaydı.

Diğer milletvekili arkadaşların Türkiye'de verdikleri mücadeleleri izlemiştim. Türkiye'ye giden Avrupa delegasyonlarının Türkiye'de görüşlerine başvurduğu seçkin insan hakları savunucularıydı. Örneğin Aydar'ın 80'li yıllarda Siirt'te İHD yöneticisi sıfatıyla bir Avrupa televizyonuna verdiği mülakatın kaydı *Info-Türk*'ün arşivlerinde.

Remzi Kartal'ın Kürt halkına karşı yeni tehditler savuran zamanın genel kurmay başkanı Doğan Güreş'e verdiği bir yanıtı ise Avrupa kamuoyuna özel olarak duyurmuştuk.

Ankara rejimine karşı mücadele beraberliğimizin yanısıra tüm bu arkadaşlarla yıllarca sürececek sıcak dostluk ilişkilerimiz oluştu.

Sürgündeki Kürt Parlamentosu'nun Amsterdam'daki bir kongreyle *Kürt Ulusal Kongresi (KNK)*'ye dönüştüğü 1994 baharında Kürt diasporasında "mucize" olarak niteleyebileceğim bir gelişme oluyordu.

Brüksel'in göbeğinde sadece Kürt dünyasına değil aynı zamanda Türk kamuoyuna da seslenerek Kürt halkının sorunlarını ve haklı kavgasını duyuracak bir televizyon kanalının hazırlıkları yapıyordu. Kürtçe televizyonculuğun öncüsü Med TV kuruluyordu.

Hazırlık safhasında zaman zaman sürgündeki Kürt parlamenterleriyle birlikte stüdyoya giderek gelişmeleri yakından

izliyordum. Ülkeden kopup gelmiş, herhangi bir medya deneyi olmayan Kürt gençleri, dilini dahi bilmedikleri Flamanlardan televizyon yayıncılığının tüm tekniğini en kısa zamanda öğrenmek için gece gündüz çalışıyorlardı.

Med TV'nin birçok programına katıldım, Öcalan'ın ve Türkiye'deki Kürt siyasetçi ve aydınlarının da telefonla katıldığı tartışma programlarında yeraldım. Öcalan'la soru-yanıt şeklinde diyaloglarımız oldu. Son diyalogumuz 28 Ağustos 1998 tarihindeydi. Faşizmin ulusal baskılarına karşı Kürt halkının silahlı direnişini başlatan ve gerillayı kuran Öcalan'ın uluslararası komploya kurban düşmeden önce büyük bir dinleyici kitlesine son seslenişiydi.

15 Eylül 1998'de de Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Attila Ateş'in Suriye sınırında yaptığı tehdit konuşmasını Cumhurbaşkanı Demirel'in Meclis açış konuşmasındaki tehditleri izleyecek, 9 Ekim'de de Esat Hükümeti'nin zorlamasıyla Öcalan yıllardır kavgasını yürüttüğü Suriye'den ayrılmak zorunda kalacaktı.

Öcalan'ın 15 Şubat 1999'da Kenya'da Amerikan ve İsrail gizli servislerinin yardımıyla tutuklanıp Türkiye'ye getirilmesine kadar geçen dört aya yakın sürede sığındığı tüm ülkelerden bir takım sudan bahaneler uydurularak sınır dışı edilmesi bu ülkelerin yöneticileri açısından utanç vericiydi.

Öcalan'ın İtalya'da konakladığı günlerde Türk yöneticilerinin saldırgan demeçleri, Türk gazetelerinin ve televizyonlarının kışkırtıcı yayınları yüzünden sadece Türkiye'de değil, Türk göçmenlerinin yoğun bulunduğu Avrupa metropollerinde de vahşi gösterilerin ardı arkası kesilmiyordu.

17 Kasım 1998 gecesini Avrupa'nın başkenti Brüksel'in Saint-Josse mahallesindeki *Brüksel Kürt Enstitüsü* ve Avrupa Kürt Dernekleri Federasyonu üyesi *Kürdistan Kültür Derneği* lokalleri ateşe verildi.

Kürt lokallerine ve işyerlerine bu vahşi saldırıların daha sonraki yıllarda da ardı arkası kesilmedi. En son Kürt Enstitüsü 17 Kasım 2016'da da Türk bayraklarıyla donatılmış onlarca ara-

bayla faşist sloganlar atarak gelen Erdoğan taraftarlarının yangın bombalı saldırısına uğradı.

Kürt medyası da tüm yayın yaşamında Türk Devleti'nin kışkırtmalarıyla Avrupa yöneticilerinin ve Televizyon kurumlarının sürekli baskısı altındaydı. Belçika jandarmasının yaptığı bir baskından sonra Med TV stüdyolarını ziyarete gittiğimde gördüğüm manzara gerçekten utanç vericiydi... Binbir zorlukla edinilmiş yayın cihazları, çalışma masaları paramparçaydı.

Kürt televizyonu bu baskılar altında kaç kez isim değiştirmek, Avrupa mahkemelerinde hesap vermek zorunda bırakıldı.

İşte bu baskı ortamındadır ki, Belçika Savcılığı yedi yıl önce *Kongra Gel* eşbaşkanları Remzi Kartal ve Zübeyir Aydar başta olmak üzere 36 Kürt şahsiyetini terör örgütü üyesi oldukları iddiasıyla mahkemeye verdi.

Duruşmalar sürerken Kartal da, Aydar da seyahat ettikleri diğer Avrupa ülkelerinde kırmızı bültenle arandıkları gerekçesiyle tutuklandılar, haftalarca hapiste tutuldular,

Ve nihayet, kendilerini yargılayan Belçika mahkemesi Savcılığın iddiasını yersiz bularak PKK'nin silahlı faaliyetlerinin "Türkiye'nin iç anlaşmazlığı" olduğu ve bu nedenle de 36 kişinin "terörle mücadele kanunu çerçevesinde» yargılanamayacağına karar verdi.

Savcılığın itirazda bulunduğu Belçika İstinaf Mahkemesi de 14 Eylül'de alt mahkemenin kararını onaylayarak 36 kişiyi beraat ettirdi.

Bu, Kürt Ulusu'nun Belçika'daki meydan savaşının en son aşaması. Karar bittabi Kürt ulusal direniş yoketmek için her çareye başvuran TC rejimine büyük bir darbe. Geçen hafta Köln'de bir araya gelen, daha önce de defalarca gelmiş olan onbinlerin kararlılığı PKK'nın terör örgütü olmadığını dostu düşmana yeterince kanıtıyor.

Ama biliyorum ki bu uzun soluklu bir meydan savaşıdır... Önümüzdeki günler ne getirir bilinmez. Belçika Mahke-

mesi'nin kararına ve Kürt Ulusu'nun kitlesel kararlığa rağmen PKK adı ABD'nin ve Avrupa Birliği'nin terör örgütleri listesinde kaldığı, Türk polisinin kırmızı bültenleri Interpol aracılığıyla Avrupa ülkelerinde itibar gördüğü sürece herşey mümkündür.

Mücadele bu liste ve kırmızı bültenler tarihin çöplüğüne atılincaya kadar sürecektir.

Sputnik'in 60. yılında nostaljik notlar...

4 Ekim 2017

Daha ne yazacaksın? Kürdistan referandumunda varlığı on yıllarca inkar edilmiş bir ulus özgür iradesiyle bağımsızlık isteyince yer yerinden oynuyor, Başûr ekonomik ve askeri abluka altına alınıyor, ülkenin liderleri hakkında edilmedik küfür kalmıyor.

Üstünden bir hafta geçmeden bu kez Katalan ulusu İspanya merkezi yönetiminin Franco dönemine has *guardia civil* terörüne meydan okuyarak bağımsızlık kararı verince göklere çıkartılıyor, bu kez ağız dolusu küfürler AB'ye yöneliyor.

Sadece Katalonya mı? 2017 tarihli *La Libre Belgique* Gazetesi'nin verdiği habere göre Avrupa Birliği günümüzde Katalanlar dışında daha sekiz halkın ya tam bağımsızlık ya da daha büyük özerklik mücadeleleriyle sarsılmakta:

1. *Büyük Britanya'da İskoçya*
2. *Belçika'da Flaman bölgesi*
3. *İspanya'da Bask bölgesi*
4. *Fransa'da Korsika*
5. *İtalya'nın kuzeyinde Padanya*
6. *Bosna Hersek'in Sırp bölgesi*
7. *Sırbistan'ın Voyvodin bölgesi*
8. *Romanya'da Macarlar*

Ama tüm bunlar bizim Türk-İslam'cılar için dert değil... Varsa yoksa Kürdistan... Kerkük... Musul...

Değil mi ki Tayyip Avrupa'ya karşı cihad açmıştır, Avrupa ülkelerinin bölünmesine, AB'nin parçalanmasına yol açacak her gelişme bittabi alkışlanacaktır. Hele AB tüm temkinli yaklaşıma rağmen Türkiye'de islamcı faşizmin günden güne kök salmasından rahatsızlığını arada sırada daha net dile getiriyorsa, Tayyip'e eleştirilerin dozunu gittikçe arttırıyorsa...

Bu eleştirilerden ve Avrupa'daki muhaliflerine karşı istediği gibi terör uygulanmamasından Tayyip öylesine rahatsız ki, işi Meclis'in açılışı sırasında "Bizim artık AB üyeliğine ihtiyacımız kalmamıştır" demeye kadar vardırıyor.

İktidar cephesi öyle de "ana muhalefet" daha mı hırlı?

CHP lideri Kılıçdaroğlu referandum sonrası yaptığı ilk açıklamada Kürt Ulusu'nun haklılığı üzerine tek kelime söylemezken "milli duruş" edebiyatı yapıyor, Kürdistan'ı sömüren üç bölgesel güçün ortaklaşa müdahalesini destekliyor:

"Bu konuda Türkiye milli bir duruş sergiledi, parlamento da bu duruşun arkasında durdu. Şimdi atılması gereken adım, süratle Irak merkezi yönetimi ile Türkiye'nin ve İran'ın bir araya gelmesi ve bu soruna ortak çözüm üretmeleri. Eğer ortak bir çözüm üretilebilirse Türkiye bu konuda önemli mesafeler alabilir."

Hele laikliğin savunucusu olma iddiasındaki CHP'nin lideri olarak Kılıçdaroğlu'nun ya sırf mütedeyyinlerin oylarını AKP'den çekmek hesabıyla ya da gerçekten laiklikle uzaktan yakından ilgisi olmadığı için son Aşura Matem törenlerinde söyledikleri? Sanki hayattayken de İslam aleminin lideriymiş gibi Atatürk'ün bundan böyle de lider olmaya devam edeceğini müjdeliyor.

Kılıçdaroğlu mezun olduğu *İktisadi ve Ticari Bilimler Akademisi*'nde istatistik dersi de okumuş olmalıdır... İşte istatistikler:

Halen İslam nüfusu 1,57 milyar ile dünya nüfusunun %23'ünü oluşturmakta... Bu nüfusun yüzde 61,9'u Asya ve Pasifik'te, yüzde 35,4'ü Ortadoğu ve Afrika'da, sadece yüzde 2,4'ü Avrupa'da, yüzde 0,3'ü Amerika'da... Üstelik yaklaşık 50 ülkede nüfusun çoğunluğu müslüman.

Bu ülkelerin hangisi Atatürk'ü lider tanımış, Atatürkçülüğü rehber edinmiştir?

Dünya islam nüfusunun sadece yüzde 4,7'sini temsil eden ülkemizde bile halen iktidarı elinde tutan Türk-İslam Sen-tezi'nin ürünü islamcılığın rehberi gerçekten Atatürk mü?

Fazla araştırmasına da gerek yok. Daha dün yalaka med-yada iftiharla yayınlanan Kara Harp Okulu'ndaki törende başörtülü Harbiye öğrencisi fotoğrafı da Kılıçdaroğlu ve ben-zerlerine bir şey demiyor mu?

Kadın subay olmaz mı? Bunun en iyi örneğini yıllardır ge-rilla saflarında yiğitçe savaşıyor, hatta yoldaşlarına komutanlık eden Kürt kadınları ve genç kızları fazlasıyla veriyor.

Türk Ordusu'nda 60 yılı aşkın süredir çok sayıda kadın subay yetişti, ilk kuşaklar çoktan emekli oldu.

Ama Tayyip döneminde sıkımbaşlı komutanlar yetiştirme-nin hangi amaca hizmet edeceği ortada. Amaç, zaptiye ve ad-liye başörtülülerle donatılmaya başladıktan sonra sıra şimdi de Tayyip'in cihad ordusuna sıkımbaşlı komutanlar yetiştirmek.

Sıkımbaşlı müstakbel komutan fotoğrafı beni birden 60 yıl önce İzmir'de yedek teğmen olarak Basınla İlişkiler Bü-rosu'nda görevli olduğum günlere götürdü. Karargahtan çıktıktan sonra Konak'tan Karşıyaka'ya körfez vapuruyla ge-çerken ordunun henüz teğmen rütbesindeki ilk kadın subay-larından birisiyle zaman zaman yollarımız kesişirdi.

Karşıyaka İskelesi'nde sürekli görevli bir inzibat eri yol-cuların inişine nezaret ederken, üniformalı subay ya da as-subaylar iskeleye ayakbastığında selam dururdu. İskeleye kadın subayla ilk kez birlikte inişimizi anımsıyorum. Ken-disine yol vermiştim, ben de onu izliyordum. İnzibat eri üni-formayı görünce derhal esas duruma geçip selam vermek üzere kolunu kaldırırken subayın kadın olduğunu görünce ne yapacağını şaşırılmış, sağ kolu yarı kalkık öyle donakalmıştı. Ardından erkek subay olarak beni de görünce kendine gelmiş ve selam ritüelini zor bela tamamlayabilmişti.

O dönemde kadınlara TSK'de subaylık olanağının açılması

kadın-erkek eşitliğinin sağlanması sürecinde de önemli bir adımdı. O günlerdeki ordunun durumu da ne Tayyip'in bugünkü ordusuyla ne de 27 Mayıs Darbesi sonrasında "Atatürkçülük" etiketi altında kapitalist düzenin vurucu gücü haline getirilen orduyla kıyaslanabilir.

27 Mayıs Darbesi sabahı radyolardan Alparslan Türkeş'in sesiyle TSK adına "NATO'ya, CENTO'ya bağlıyız" yemini edildikten sonra yeni anayasaya göre kurulan *Milli Güvenlik Kurulu* ile komuta kademesi devlet terörüne ortak, subayların tamamı da *OYAK*'la kapitalist sınıfa entegre edilmeye başlanacaktı.

Bu satırları yazarken arada göz attığım internetteki haberlerden 4 Ekim'in önemli bir yıldönümü olduğunu da anımsıyorum...

Evet, 4 Ekim 1957, Sovyetler Birliği'nin yapma uydu Sputnik'I yörüngeye sokarak ABD ile uzay yarışında öne geçtiği ve sistemler arası soğuk savaşta prestijini arttırdığı gündü.

Olay görevli olduğum karargahta da şok etkisi yapmıştı. Kars'taki bir birlikten bizim büroya yeni tayin edilmiş genç bir binbaşı vardı, rütbe farkımıza rağmen her konuda rahat tartışabilecek kadar dost olmuştuk. Sabah karargaha geldiğimde beni kapıda karşılayarak olayı adeta müjdeledi:

- Haber var mı, Sovyetler uzaya uydu gönderdi. Amerika hâlâ nal topluyor, bu bir dönüm noktasıdır. Uzay çağına açılıştır...

Kurgubilim kitapları okumaya meraklı olanlar ya da özel olarak uzaybilimle ilgilenenler dışında olayın önemini farkeden pek kimse yoktu. En büyük gazeteler dahi haberi ya hiç vermemiş, ya da tek sütunluk "adi vaka" gibi geçiştirmişlerdi.

Konuyla ilgili tartışmalara daha sonra karargahtaki diğer subaylar da katıldı.

İlginçtir, bir süre Türk-Sovyet sınırında hizmet görmüş, bazı sınır ihtilaflarını görüşmek üzere zaman zaman sınırın ötesinde Sovyet subaylarıyla buluşup masaya oturmuş olan subaylar artık temkinliliği elden bırakmışlar, izlenimlerini belli bir takdir ve hayranlıkla anlatıyorlardı.

Olayın etkisi öylesine belirgindi ki, NATO’da görevli Türk subayları bile eziklikten kurtulmuş, birçok netameli konuyu Amerikalı subaylarla açık seçik tartışmaya başlamışlardı.

Şaşırtıcı değil... 1957 genel seçimlerinde CHP’nin 178 milletvekili çıkartmasına rağmen DP yine büyük çoğunlukla iktidardaydı. Ama Türkiye artık eski Türkiye değildi, muhalefet güçlenme sürecine girmiş, üniversiteler, sendikalar, demokratik kuruluşlar, basın örgütleri iktidara karşı güçlü bir demokratik direniş yürütmeye başlamıştı.

Tüm bu gelişmeler bizim karargahtaki subaylar tarafından dikkatle izleniyor, kurmay odasında, Ordu Evi’nin lokantasında, manevralar ve resmi törenlerdeki karşılaşmalarda ülke sorunları açık seçik tartışılıyordu.

Esasen subayların aldıkları maaş gülünç derecedeydi. Doğru dürüst bir ev tutamıyor, ailelerini sinemaya, eğlenceye götürüyor, karınlarını dahi yeterince doyuramıyorlardı.

Durumu en dramatik olanlar ise NATO’da görevli Türk subaylarıydı. Birlikte çalıştıkları Amerikalı, İtalyan, Fransız, Yunan subayları sık sık evlerinde, subay kulüplerinde kokteyller veriyor, misafirlerini viski, votka, konyak, karides, havyarlarla ağırılıyorlardı. Türk subaylarının bu yabancı meslekdaşlarını aynı şekilde davet etmelerine maddi olanak yoktu. Bu yüzden sürekli bir eziklik duygusu içindeydiler.

Tabii dünyadaki gelişmeler de ABD’ye tam sadakat politikası izleyen DP iktidarına karşı muhalefetin güçlenmesinde rol oynuyordu. O zamana kadar Pentagon’un dayatmalarına körü körüne itaat etmek üzere eğitilmiş ve koşullandırılmış olan subaylar da bu gelişmelerden büyük ölçüde etkileniyordu.

Türkiye’nin baş düşmanı ilan edilmiş olan Sovyetler Birliği’nin diplomatik, askeri, kültürel, bilimsel alanlardaki başarıları, sömürge ya da bağımlı halkların ulusal kurtuluş mücadeleleri ya da halk savaşlarıyla bağımsızlıklarına kavuşması, Bağlantısız ülkeler hareketinin uluslararası diplomaside ağırlık kazanması, giderek daha anti-amerikan bir çizgi izlemesi herkesi ciddi biçimde düşündürmeye başlamıştı.

Sovyet Sputnik'inin uzaydan gönderdiği sinyallerin Türkiye'nin tüm sosyal sınıf ve tabakaları gibi ordu mensuplarını da etkilememesi mümkün değildi.

60yıl sonra bugüne bakıyorum...

Uzayın fethinde ilk büyük adımı atan Sovyetler Birliği artık tarihe karışmış.

O dönemin Türk Ordusu oligarşiye tam entegre olduktan sonra 60'lı ve 70'li yılların sosyal uyanışını, anti-emperyalist ve devrimci direnişleri ezmek için 1971 ve 1980 kanlı darbelerini gerçekleştirmiş, yıllardır haklı bir direniş sürdüren Kürt ulusal hareketini ezmek için her türlü kirli operasyonun vurucu gücü haline gelmiş, en sonunda da laikliği falan bir yana bırakıp işi islamcı faşist iktidarın cihad ordusuna sıkımbaşlı komutanlar yetiştirmeye kadar vardırırmış.

Nostalji bazen acı, bazen sevindiricidir, en önemlisi yaşam direnci verir. Sputnik anısını Nazım Hikmet'in bir öngörüsüyle tamamlıyorum.

1961 yılında Sovyetler Birliği'nde yayınlanan *Znanie-Sila* adlı bilim dergisinin 6. sayısında uzaya 12 Nisan 1961'de ilk kez çıkan Sovyet kozmonotu Yuri Gagarin'in hayatı kaleme alınmış... Yazıda, Nazım'ın bu tarihsel olaydan iki ay önceki şu öngörüsü de yer alıyor:

“Şubat 1961'de Venüs gezegenine uzay aracının fırlatılmasının ardından Moskova Radyosu muhabirleri Nazım'ı ziyaret ederek soruyorlar: 'Uzaya çıkan ilk insan hangi ülkenin vatandaşı olacak?' Nazım yanıtıyor: 'Bu Sovyet vatandaşı olacak. Ancak ve ancak 1917 yılında ayağında çizme ve kafasında şapkaıyla Kışlık Saray'a hücum eden Putilov fabrikasının bir işçisinin oğlu uzaya hücum edecek. Ama bu sefer kozmonot elbisesiyle ve tabii ki tüfeksiz şekilde.'”

Sovyet bilim dergisi ekliyor: “Nazım haklı çıktı. Gagarin'in dedesi Putilov fabrikasında çalışmıştı.”

Evet, Ekim 1917 Devrimi'nin 100. Yıldönümü yaklaşıyor. Eski Rus takvimiyle 25 Ekim, evrensel takvime göre 7 Kasım 2017.

Ve de Sputnik... Gagarin... Uzayın fethi...

Ne ki Nazım Hikmet'I insanlığa armağan etmiş ülkemizin üzerinde toplumu asırlarca geriye götürmeye çalışan islamcı faşist bulutlar...

Gazeteci Barbro Karabuda'nın ardından...

12 Ekim 2017

7 Ekim'de *Sınırsız Gazeteciler Örgütü*'nün Türkiye'deki basın özgürlüğü ihlalleriyle ilgili yeni bir bildirisini paylaşmıştık haber bültenimizde...Bermutad, ülkeyi yönetenler açısından tek kelimeyle yüz kızartıcıydı.

"Tarihten önce vardık, tarihten sonra varız" diyenlerin, tarih boyunca 16 devlet kurmuş olmakla övünenlerin yönetimindeki Türkiye, basın özgürlüğü klasmanında çoğu bağımsızlığına 2. Dünya Savaşı'ndan sonra kavuşabilmiş 154 ülkenin de gerisinde kalarak ancak 155. sırada yer alabiliyordu.

Haber benim için pek de şaşırtıcı değildi. Gazeteciliğe başladığım 1952 yılından bu yana tam 65 yıldır basının gerçekten özgür olduğunu ne zaman görebildim ki?

Fıtratında gazeteci düşmanlığı olan 1971 ve 1980 askeri faşist darbelerinden sonra demokrasi savunucusu gazetecilere uygulanan zulüm tabii ki şaşırtıcı değildi. 1960 darbesinin dahi ilk marifetlerinden biri *Yeni Tanin*'e yazdığı bir yazıdan ötürü Aziz Nesin'i genel yayın yönetmeni İhsan Ada ile birlikte tutuklatmak olmamıştıydı?

Ya «demokrasi» nutukları sayesinde geniş kitle desteğiyle iktidara gelen partilerin istisnasız hepsi, DP'siyle, AP'siyle, CHP'siyle, ANAP'ıyla, DYP'siyle, DSP'siyle, basın özgürlüğünü şu veya bu şekilde ayaklar altına almadılar mı?

İnci'yle geçmişte olup bitenleri tartışıyorduk ki gazeteci dostumuz Ayper Karabuda bir süredir endişeyle beklediğimiz acı haberi bildirdi...

Annesi gazeteci Barbro Karabuda Stockholm’de uzun zamandır direndiği amansız hastalığa yenik düşerek yaşama veda etmişti.

Barbro ve eği Güneş Karabuda 60’lı, 70’li ve 80’li yıllarda tüm dünyadaki ulusal kurtuluş ve demokratik direniş hareketleri üzerine sayısız röportaja imza atmış bulunan iki “grand reporter”...

16 Temmuz 1935’te İsveç’te doğmuş olan Barbro Gidlund, gazeteci Güneş Karabuda ile evlendikten sonra Türkiye’yi ikinci vatan bellemiş, eğiyle birlikte, özellikle Demirel iktidarı döneminde uğradıkları baskılara rağmen, röportajları ve yazılarıyla ülkemizin demokrasi mücadelesine büyük katkıda bulunmuştu. Barbro ve Güneş 60’lı yıllarda *Ant Dergisi*’nin önde gelen yazarlarındandı...

Asya, Orta Doğu ve Latin Amerika ülkelerindeki çeşitli röportajlarının yanısıra özellikle Endonezya’daki korkunç kommünist avı üzerine yaptıkları ve *Ant*’ta kapak olan röportaj islamcı faşist hareketin giderek hızla örgütlendiği, sol ve demokratik kuruluş, yayın ve kişileri açıkça tehdit etmeye başladığı o yıllarda büyük bir uyarı niteliği taşıyordu.

Yazının başında vurguladığım Demirel iktidarı dönemindeki baskılar Kürdistan üzerine yazdıkları bir kitaptan ötürü 1967 yılında Karabuda’ları da hedef aldı.

Yurt dışında İsveç Televizyonu için bir çok belgesel gerçekleştirdikten sonra biraz dinlenebilmek ve dostlarıyla beraber olabilmek için İstanbul’a gelmişlerdi. Sık sık bir araya geliyor, özellikle yakından tanıyıp izledikleri ulusal kurtuluş hareketleri üzerine izlenimlerini bizlerle paylaşıyorlardı.

21 Temmuz 1967 günü *Ant*’ın dış politika yazarlarından Hüseyin Baş telefon ederek o sabah Karabuda’ların kalmakta oldukları evi polislerin basarak her ikisini de göz altına aldığını bildirdi.

Ant yazarlarından Yaşar Kemal ile birlikte gözaltına alınma nedenini öğrenmek, bir an önce serbest bırakılmalarını sağlamak için derhal harekete geçtik.

İkisi de Ankara Basın Savcılığı'nın talimatı üzerine gözaltına alınmışlardı ve polis refakatinde Ankara'ya sevkedileceklerdi. Ne ki sevk işlemi hemen yapılmadı ve her ikisi de bütün gün İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nde bir sandalyede bekletildiler.

O sırada Barbro, Ayperi ve Nisan'dan sonraki üçüncü çoğu Fonsy'ye altı aylık gebeydi.

Karabuda'lar nihayet geç vakit polis refakatinde Ankara'ya sevkedildiler.

Esenboğa Havaalanı'nda yirmiye yakın sivil ve resmi polisin telaşlı koşuşmaları arasında «devralınan» Karabuda'lar kimseyle görüşmelerine izin verilmeden bir süre polis amirliği odasında alıkonuldular.

Daha sonra jeep'e bindirilerek Ankara Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüler. Orada da tüm geceyi birer sandalye üzerinde geçirmek zorunda bırakıldılar.

Hamile olan Barbro'nun geceyi bir otelde geçirmesine izin verilmesi için yapılan müracaat da reddedildi.

İki gazeteci nihayet 22 Temmuz günü öğleye doğru Ankara Basın Savcılığı'na sevkedildiler. Ancak orada da hemen sorguya alınmayıp Savcılık kapısında ayakta beklemeye mecbur edildiler.

Gebeliğin de etkisiyle burnundan kan boşanan Barbro Savcılık kapısında zaman zaman yere oturup bacaklarını uzatarak kendini toparlamaya çalışıyordu.

Nihayet sorguya alındıklarında Basın Savcısı kendilerine 12 Aralık 1966 tarihli sağcı bir dergide ortaya atılan bazı iddiaları ihbar sayarak İsveç'te 1960 tarihinde yayınlanmış olan *Fırat'ın Doğusu* (*Öster om Eufrat – i kurdernas land*) adlı kitaplarında Türk Devleti'ni yıkıcı yayın yaptıkları gerekçesiyle haklarında soruşturma açıldığını bildirdi.

Karabuda'lar bu kitabın tamamen etnolojik bir inceleme olduğunu, yıkıcı yayın yapmakla hiçbir ilgisi bulunmadığını kanıtlayınca Savcı kendilerini serbest bırakılmaları istemiyle nöbetçi Sulh Ceza Hakimliği'ne sevk etmek zorunda kaldı.

Yargıç da iki günü bulan çileli gözaltından sonra kendilerini serbest bıraktı.

Büyük medya bu olayı hiçbir protestoda bulunmadan sessizlikle geçiştirirken dünyaca ünlü iki gazeteciye uygulanan baskıyı *Ant Dergisi*'nde şöyle şöyle eleştirmiştim:

«İsveç'in NATO'ya dahil bulunmadığını, bu sebeple de İsveç'te NATO üsleri olmadığını bilmeyecek derecede cahil bir kimsenin iftiraları üzerine, değerlerini, kişiliklerini verdikleri eserlerle herkese kabul ettirmiş uluslararası ün sahibi yazarların, azılı katiller gibi evlerinden alınması, hürriyetlerinin tahdit edilmesi, karnında çocuk taşıyan bir kadının göz göre göre 29 saat sandalye üzerinde oturmak zorunda bırakılması tek kelimeyle nitelendirilebilir:

Terör! Demirel iktidarı terör yolculuğunda attığı bu başarıyla adımla ne kadar övünse azdır! » (*Ant Dergisi*, 1 Ağustos 1967, Sayı 31)

Tanınmış iki İsveçli gazeteciye yapılan bu müdahale İsveç medyasında büyük tepkilere ve eleştirilere yolaçtı. İsveç'e dönüşünde Barbro Karabuda kendileri hakkında ihbarı yapanın kim olduğunu açıklayınca skandal daha da büyük boyut kazandı. Barbro gazetelere yaptığı açıklamada şöyle diyordu:

«Hakkımızda yalan yanlış ihbarlarda bulunan kişi Türkiye'nin Stockholm Büyükelçisi Talat Benler'dir. Anlaşıyor ki bu zavallı elçi, öz memleketi hakkında hiçbir şey bilmemektedir ve 32 milyon Türk'ün 500-600 bin kişilik bir zümre tarafından sömürüldüğünü ancak, İsveç'liler gibi, benim kitaplarımdan öğrenmiştir. İşin asıl şaşılacak tarafı da, raporunda her ikimizin de vatandaşlıktan iskatımız cihetine gidilmesini tavsiye etmek suretiyle elçi Türk adliyesine tesir cüretini de göstermiştir.» (*Ant Dergisi*, 26 Eylül 1967, N° 39)

İktidar uşaklığını benimsemiş bazı hariciyecilerin yurt dışındaki muhalifleri vatandaşlıktan attırma gayretkeşliği demek ki o zaman başlamış... 80'li yıllarda ve de hele şimdilerde hariciyede kariyer yapmanın vazgeçilmezlerinden...

Karabuda'larla dostluğumuz, basın özgürlüğü ve Türki-

ye'nin demokratikleşmesi için mücadele ortaklığımız biz 1971 darbesinden sonra sürgüne çıktığımızda da devam etti.

Bizi Paris ve Stockholm'de haftalarca ağırladılar, Türkiye'deki cunta yönetimine karşı destek olabilecek tanınmış siyasal liderlerle, gazetecilerle, sivil toplum örgütleriyle ve sendikalarla, ulusal kurtuluş ve direniş hareketlerinin sürgündeki temsilcileriyle ilişkiler kurmamıza yardımcı oldular.

Barbro'yla 1973 sonbaharında büyük bir acıyı paylaştığımız günü anımsıyorum.

Güneş ve Barbro Karabuda, İsveç Televizyonu tarafından 1971 yazında Şili'deki gelişmeleri izlemek üzere görevlendirilmişlerdi. Şili'de iki yıl kadar kaldılar... Başta Cumhurbaşkanı Allende olmak üzere sol iktidarın yöneticileriyle, ülkenin aydınları, sanatçılarıyla çok sıkı ilişkiler kurdular, röportajlar yaptılar.

Şili'den dönüşlerinde İtalya'nın Albisola kentinde birlikte kısa bir yaz tatili geçirdik. Orada röportaj yaptıkları Küba'nın ünlü ressamı Wifredo Lam ile, tatile gelmiş olan Şili Komünist Partisi militanı gençlerle de sık sık beraber olduk... O günlerin ağırlıklı konularından biri Türkiye'deki askeri yönetime karşı mücadele gibi Şili'de bir faşist darbe gerçekleşirse Avrupa'da neler yapılabileceği idi.

İsveç'e dönüşlerinden birkaç gün sonra 11 Eylül 1973 akşamı Barbro ağlamaklı bir sesle telefon etti:

- İhtiyar'ı katlettiler.

Evet, aylardır üzerinde konuştuğumuz kötü ihtimal gerçekleşmiş, Şili'de Amerikancı darbe yapılarak Allende öldürülmüş, kitlesel tutuklamalar başlamıştı.

Birden Albisola plajında sohbet ettiğimiz, hâlâ iyimserliklerini koruyan, Sovyetler Birliği'nin böyle bir darbeye izin vermeyeceğini söyleyen Şili Komünist Partisi üyesi gençleri düşündüm. Ülkelerine dönmüşlerse, mutlaka onlar da içeri alınmış olmalıydı.

Ama olay Barbro ve Güneş açısından daha da acıydı. Allende'yi, sol iktidarın önde gelen yöneticilerini, o iktidarı des-

tekleyen sol aydın ve sanatçıları şahsen tanımışlar, dostluk kurmuşlardı.

Tıpkı iki buçuk yıl önce bize nasıl kucak açtılsa, artık Şili'deki dostlarını kurtarmaya, kurtulabilenlere Avrupa'da kalma olanakları sağlamaya çalışacaklardı.

Üzerinden 44 yıl geçti...

Mangal yürekli Barbro'yu artık dönüşü olmayan bir yolculuğa uğurluyoruz. Güneş Karabuda da kaybettiği sevgili eşi gibi ciddi sağlık sorunlarıyla mücadeleye devam ediyor.

Barbro'nun ölüm haberini aynı gün tüm Türkiye medyasına ve siyasal görüş farkı gözetmeksizin tüm gazetecilere duyurduk, ardından bu konuda ek bilgiler vermeye devam ettik.

Tayyip'in yalakalığını görev edinmiş medya bir yana, Türkiye'nin demokratikleşmesi için mücadeleye katkıda bulunan dijital medyada dahi Barbro'nun ölüm haberi tek satırla yer almadı.

Bu dijital medyaya yazan değerli meslekdaşlarımızdan da tek ses çıkmadı. Evet, Türkiye bugün basın özgürlüğü klasmanında ülkemizi 155. sıraya kadar düşüren bir despotun pençesinde, lanet ediyoruz.

Ama tüm gençliğini, mesleki yaşamını ezilen halkların sesini duyurmaya vakfemiş bir usta gazetecinin ölümünden tek satırla dahi bahsetmemek?

Anlaşılr gibi değil... Yine de dostlar sağ olsun...

Kürt'süz siyasetin yeni madonnası

26 Ekim 2017

Tansu Çiller'in sahneden çekilişinden beri Türk siyasetinde zuhur etmesi beklenen yeni kadın lider «İyi Parti»siyle nihayet dün CHP'nin Nazım Hikmet salonunda sahne aldı. Avrupa medyası hemen de kendisine bir lakap yakıştırdı: «Demir Lady».

Liberal ya da sol kesimden birçok kişinin büyük umutlar bağladığı yeni “lider”in 74 sayfalık programında mucizevi çözüm olarak sunulanların çoğunun bugüne dek AKP ya da MHP tarafından sunulan çözümlerden pek de farkı yok.

İrkçilik boyutunda bir milliyetçilik, islamcılık, yayılmacılık, militarizm ve devlet terörünü kutsama kokusu taşıyan bu programın altına Erdoğan da, Bahçeli de çok rahat imza atabilir.

Önce dış politikayla ilgili bölümlerde yer alan NATO’ya ubudiyet...

“Türkiye’nin NATO şemsiyesinde olması milli politikalar ve stratejiler uygulamasına engel olmadığı gibi İttifak üyeliğimiz diğer ittifak ve mekanizmalardaki ülkelerle kendi milli çıkar ve ulusal güvenliğimizin gereği olarak kurulacak ilişkilere ve işbirliği çabalarına da aykırı değildir” cümlesini okuyunca birden 57 yıl öncesine gittim.

Bir 27 Mayıs sabahı Albay Türkeş’in Türkiye radyolarında tekrar tekrar verilen “NATO’ya, CENTO’ya bağlıyız” cümlesinin bu darbeye umut bağlamış antiemperyalist kesimlerde nasıl bir şok etkisi yarattığını anımsadım.

Hele Kıbrıs’ta 44 yıldır varolan askeri işgalin sürdürüleceği vaadi: “KKTC ile tek millet iki devlet parolasıyla yola devam edeceğiz. Bu süreçte Ada’daki barışı idame ettirmek için Türk askerinin KKTC ile yapılacak bir savunma ve güvenlik işbirliği anlaşması çerçevesinde daimi olarak Ada’daki Türk üssünde görevine devam etmesi sağlanacaktır.”

Bir yandan AB’ye katılmaktan yana görünüp öte yandan Türkiye’nin geleceğini Türk-İslam sentezinin öngördüğü ırkçı-islamcı perspektife bağlayan vaatler: “Partimizin dış politika uygulamalarında Türk Dünyası, hak ettiği öneme sahip olacaktır. Balkanlardan başlayıp Anadolu ve Kafkaslar üzerinden Orta Asya’ya uzanan coğrafyanın ana unsurları ve ata toprakları olan kardeş Azerbaycan, Kazakistan, Türkmenistan, Özbekistan, Kırgızistan ve Gagavuz, Kırım, Tataristan, Başkurdistan gibi cumhuriyet veya özerk bölgeler ile

politik, ekonomik, kültürel ilişkilerimizin sürekli bir atılım içinde olması partimizin hedefleri arasındadır. Keza Balkan coğrafyasındaki soydaşlarımız partimiz açısından dostluk köprüsü olarak görülecektir. Ortadoğu Türklüğüne büyük bir önem verilecek, bu çerçevede başta Irak ve Suriye Türklüğü ile ilişkilerimiz geliştirilecektir.”

Akşener, Avrupa Birliği’nde yerleşik Türklere de, tıpkı Evren Cuntası’nın ve onu izleyen sözde sivil iktidarların yaptığı gibi, yaşadıkları ülkelerin vatandaşı olmaktan çok bu ırkçı-islamcı yayılmanın Avrupa’daki beşinci kolu olma misyonunu yüklüyor: “Avrupa Türkleri başta olmak üzere Türk Dünyası’nda ‘toplumsal birliktelik’ oluşturulacak, düşünce ve eylemde ‘diaspora ruhu’ ile hareket etmeleri sağlanacaktır.”

Bu ırkçı-islamcı tutum, Diyanet İşleri Başkanlığı’na müslüman olmayan tüm toplulukları dışlayan bir misyon verilmesinde de açıkça ifadesini bulmakta: “Diyanet İşleri Başkanlığı, Türkiye Cumhuriyeti Devleti sınırları içerisinde yaşayan azınlıklar dışında, hangi meşrep ve mezhepten olursa olsun, her hangi bir ayırım yapmaksızın bütün Müslümanlara hizmet etmek durumundadır.”

Kurumun adı Müslüman İşleri Başkanlığı olsa belki su götürür... Ama tüm vatandaşların ödedikleri vergilerle beslenen bir kurumu sadece müslümana hizmet götürmekle görevlendirmenin demokratlıkla ve eşitlikçilikle ilgisi var mıdır?

Ve de demokratinin mihenktaşı olan Kürt sorunundaki hem inkarcı, hem de devlet teröristi tutum...

Evet kendisine bazı safların bunca umut bağladığı Akşener partisinin lügatında “Kürt” kelimesi bile yasaklı... “Doğu-Güneydoğu Sorunu” başlığı altında söylenen şu:

“Partimiz Doğu ve Güneydoğu meselesinin kalıcı çözümü için güvenlik kuvvetlerimizin hiçbir taviz vermeden terör örgütüne karşı silahlı mücadelesini devam ettirmesini, terör örgütünün askeri bakımdan mutlaka yenilerek psikolojik üstünlüğün sivil anlayışa geçmesini, toplumsal alana pozitif

müdahalelerle hukuki, siyasi, ekonomik, sosyal ve kültürel projelerle bir yandan bölge halkıyla kucaklaşılmasını, diğer yandan terör örgütünün elindeki istismar alanlarının ortadan kaldırılmasını, temel politika olarak benimsemektedir.”

Yeni demokrasi kahramanlarımız bu konuda hızlarını almayıp diğer bir bölümde Tayyip’inkini aratmayacak bir devlet terörünün müjdesi vermekte: “Şiddet eylemleri ile başta yaşam hakkı olmak üzere insan hak ve hürriyetlerini ortadan kaldıran, ülkemizi eylem alanı haline getiren ve sınırlarımızı tehdit eden küresel bağlantılı terör unsurları, devleti ele geçirmeye çalışan darbeci yapılanmalar ve milletimizin başına musallat olan başta PKK, FETÖ, Selefî Cihatçı Örgütler olmak üzere tüm terör örgütleriyle askeri, siyasi, ekonomik, sosyal ve psikolojik tüm araçlar kullanılarak kararlı bir mücadele yürütülecektir.”

Kürt adının telaffuz edilmesinin dahi yasak olduğu, Kürt sorununun “Doğu Sorunu” adı altında geçiştirildiği günleri anımsıyorum.

1962’de sendika liderlerinin girişimiyle kurulan ve daha sonra saflarını ve yönetimini sosyalist aydınlara açan Türkiye İşçi Partisi, 141-142. maddeler tehdidi altında uzun yıllar Kürt sorununu ismiyle gündeme alamamış, Kürt aydın ve emekçilerinin kitlesel katılımına, ünlü Doğu mitinglerinin partili Kürtler tarafından organize edilmesine rağmen soruna hep “Doğu Sorunu” adı altında yaklaşabilmişti.

Özellikle 68 uyanışından sonra İsmail Beşikçi gibi aydınlarımızın bilimsel araştırmaları ve de Devrimci Doğu Kültür Ocakları’nın kurulması sayesinde ki Türkiye sol hareketi Kürt Sorunu’nu ismen gündeme almıştı.

31 Ekim 1970’de Ankara’da toplanan Türkiye İşçi Partisi 4. Kongresi’nin Kürt delegelerin ısrarıyla aldığı aşağıdaki karar tarihsel bir dönüm noktasıydı:

“Kürt halkının yaşadığı bölgenin, Türkiye’nin öteki bölgelerine oranla geri kalmış olmasının temel nedenlerinden birinin, kapitalizmin eşitsiz gelişme kanununa ek olarak, bu

bölgede Kürt halkının yaşadığı gerçeğini göz önüne alan hakim sınıf iktidarlarının güttükleri ekonomik ve sosyal politikanın bir sonucu olduğunu kabul ve ilan eder.”

Mücadele kolay değil, her cesur çıkışın bir bedeli var. Bu karar 1971 Darbesi'nin hemen ardından 11 Haziran 1971'de kapatılması istemiyle TİP aleyhinde Anayasa Mahkemesi'nde dava açılmasına, aynı yılın 20 Temmuz'unda partinin kapatılmasına neden olacaktı.

Bu kararın üzerinden tam 46 yıl geçti... 12 Eylül Darbesi'nden bu yana ardı arkası kesilmeyen kanlı baskılara, tehditlere, halk iradesiyle seçilmiş Kürt liderlerin hapse atılmasına, görevlerinden uzaklaştırılarak yerlerine kayyumlar atanmasına rağmen Kürt kelimesini telaffuz etmemek, demokratlık, özgürlükçülük taslayan hiçbir örgütün ya da kişinin harcı değil.

Partisinin açılışını Nazım Hikmet salonunda yapmış olsa da getirdiği programla Meral Akşener Türk siyasetinin “demir lady”si falan değil, olsa olsa Kürt'süz siyasetin yeni madonnası olabilir.

Zaten Çiller döneminde üstlendiği içişleri bakanlığındaki sicili anımsandığında kendisinden başka bir şey beklemek de olası değil. Hele yeni açılan transferler borsasında tava getireceği ilk kişiler AKP'lilerden önce neofaşist bir formasyondan geçmiş MHP'liler ise...

Devekuşu gibi başını kuma sokarak Kürt kelimesini kullanmaktan kaçan Akşener, kendisini şimdiden “cumhurbaşkanı aday” ilan ederek girdiği iktidar mücadelesinde Erdoğan ve çetesine karşı kimlerle ittifak yapacaktır?

Son seçimlerde Türkiye siyasetinin üçüncü büyük partisi olduğunu kanıtlamış olan HDP'den destek alması herhalde düşünülemez... Ama Kürt sorununda benzer kaypaklıklarla malul Kılıçdaroğlu ile birlikteliği hiç de şaşırtıcı olmayabilir.

“Adalet Yürüyüşü” şovlarından beri Kılıçdaroğlu'na tam destek verdiğini defalarca yazmış olan Hasan Cemal bile son yazısında rahatsızlığını dile getiriyor: “Kılıçdaroğlu, HDP'li seçilmişlere bu kadar ağır yaptırım uygulanmasını en fazla

mızırđanarak geçiştiriyor, ama reislerinin hişmine uğrayan AKP’li belediye başkanlarıyla empati kurmakta çok daha cesur ve rahat davranıyor.”

Gerçi kendisinin de cumhurbaşkanı olabileceğini ima etmiş olan Kılıçdaroğlu İyi Parti kurucusunun muhteris açıklamasından ilk anda rahatsızlık da duymuş olabilir. Ama ne gam? Yeni partiyle birlikte açılacak siyasi transferler borsasının gelişimini iyi izlemek gerek.

Kazanamayacağı bir cumhurbaşkanlığı seçimine girip yenik çıkmaktansa, Kılıçdaroğlu tıpkı bir önceki seçimlerde Ekmeleddin’I desteklediği gibi Kürt’süz siyasetin yeni madonnasını da destekleyebilir. Birbirlerine pek de yakışırlar !

Nazım Hikmet hayranı bir Katalan...

2 Kasım 2017

Avrupa Birliği’nin başkenti Brüksel’de onyıllardır çok basın toplantısı izledim, yakın tarihte iz bırakmış sayısız siyasi liderin, ülkelerinde adı «hain»e çıkartılmış olanlar da dahil, bu kentin uluslararası kurumlarında, medya ortamlarında nasıl özgürce konuştuklarına tanık oldum.

Hele Boulevard Charlemagne’daki *Uluslararası Basın Merkezi (IPC)*’nin konferans salonları... *Belçika Gazeteciler Cemiyeti*’nin yanısıra yabancı gazete ve televizyonların temsilciliklerini de barındıran IPC’de gün geçmezdi ki Avrupa, Asya, Afrika ve Latin Amerika’daki faşızan rejimlere karşı mücadele yürüten hareketlerin temsilcileri bir basın toplantısı yapmasın...

70’li yılların ilk yarısı... Soğuk savaş tüm hızıyla sürmekte... Avrupa Kıtası’nın yarısı Sovyetler Birliği’nin başını çektiği *Varşova Paktı*’nda, batı kesimindekilerin ise hemen tamamı ABD’nin başını çektiği NATO İttifakı’nda,,,

Ve de NATO İttifakı’na üye dört ülke faşist diktatörlük altında: Portekiz, İspanya, Yunanistan ve Türkiye...

O zamanki adı *Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET)* olan sadece dokuz üyeli Avrupa Birliği'nin dört kanatlı komisyon binası tam da IPC'nin yanında yükseliyor.

Ve faşizm pençesindeki dört Avrupa ülkesinin sürgün gazetecileri olarak sık sık IPC'de bir araya geliyor, dünyanın dört bir yanından gelmiş özgürlük hareketi sözcülerinin basın toplantılarını izliyor, kendi ülkelerimizden gelen demokrasi savunucularının mesajlarını duyurmalarına yardımcı olmaya çalışıyoruz.

Bu dört ülkeden faşist rejimi ilk çökerten Yunanistan, 1981'de birliğe katılıyor... Onu 1986'da Portekiz ve İspanya izliyor...

Bittabi Sovyetler Birliği'nin başını çektiği *Varşova Pak-tı*'nın dağılmasıyla Doğu Avrupa ülkeleri de 2004'ten itibaren birlik içinde yerlerini alıyor.

Türkiye ise demokratikleşme şöyle dursun önce 1980'in yeni faşist darbesi, ardından ırkçı-islamcı iktidarlar ve de sonunda açık seçik islamcı faşist bir yönetimle hâlâ AB kapılarında görüncülerine şirin görünmeye çalışıyor.

40 yıl öncesine dönüyorum... İspanya henüz Franco'nun faşist diktatörlüğü altındayken Belçika siyasal göçmen toplulukları içinde İspanyol arkadaşlar nüfusu en yoğun ve de siyasal açıdan en örgütlü olanlardı.

30'ların efsanevi iç savaş direnişinin yenilgiye uğramasından sonra başlayan bir göçtü bu. Önce o direnişin sürgünleri, 2. Dünya Savaşı'ndan sonra da ağır işlerde çalışmak üzere getirilen göçmen işçiler, onların çocukları ve de torunları... Endülüslüsünden Kastilya'lısına, Valensiya'lısından Katalonya'lısına...

İspanyol Komünist Partisi tüm bu kökenler karışımında siyasal direnişin başını çeken tek örgüttü... Brüksel'deki geleneksel 1 Mayıs yürüyüşlerinde İspanyol korteji katılımcı sayısı olarak yerli komünistlere bile fark atar, *Drapeau Rouge* (Kızıl Bayrak) Gazetesi'nin şenliklerinde en görkemli standları onlar yapardı.

Hele adını faşizmin alçakça cinayetine kurban giden Endülüs'lü büyük ozandan alan *Federico Garcia Lorca* Kulübü Brüksel'in en önemli kültür, sanat ve sosyal faaliyet merkezlerinden biriydi. Nazım Hikmet biz Türkiyeli sürgünler için ne idiyse, Lorca da onlar için oydu...

Franco rejimi yıkıldıktan sonra İspanyol sürgün ve göçmenlerinin önemli bir bölümü ülkelerine döndüler.

Uluslararası kurumlarla ilişkilerde belli bir deneyim kazanmış olan dostlarımızdan bazıları Avrupa Parlamentosu ya da AB kurumlarındaki İspanyol delegasyonlarında görev üstlendiler.

Ama hiçbirisi günün birinde İspanya'nın en önemli bölgelelerinden birinin, *Katalonya*'nın seçilmiş başbakanına Brüksel'deki *Uluslararası Basın Merkezi*'nin kapılarının kapatılacağını düşünemezdi.

Evet dün Avrupa'nın başkentinde bu skandal yaşandı.

İspanya merkezi hükümetinin Franco dönemindeki gibi *guardia civil*'leri halkın üzerine salarak ezmek istediği Katalan bağımsızlık hareketinin lideri *Carles Puigdemont* sesi ni dünyaya, özellikle de Katalonya'nın özerk bölge olarak bağlı olduğu Avrupa Birliği'ne duyurmak için beş yardımcısıyla Brüksel'deydi.

Bağımsızlık iradesi hiçe sayılarak Erdoğan'vari bir kararla başkanlıktan uzaklaştırılıp yerine «kayyum» atanınca ve hakkında onlarca yıllık mahkumiyet riski taşıyan soruşturmalar açılınca AB vatandaşı olarak bunu yapmasından daha doğal bir şey yoktu.

Kaldı ki Puigdemont sadece bir siyaset adamı değil, uzun yıllar *Katalonya Haber Ajansı*'nın genel yönetmenliğini yapmış olan bir gazeteciydi, baskı rejimlerine karşı mücadele veren halkların sesini ülkesinin insanlarına duyurmak için çalışmış bir meslekdaşımızdı.

Puigdemont'un Brüksel'de olduğu haberi duyulur duyulmaz Belçika medyasında inanılmaz bir aşağılama kampanyası başlatıldı. İsyana sürüklediği Katalan halkını kendi

yazgısıyla başbaşa bırakarak Belçika'dan iltica isteyeceği iddiaları gazetelerin manşetlerinde, televizyonların ekranlarında birinci haberdirdi.

Puigdemont'un meslekten bir gazeteci olarak bu iddiaları yalanlamak, Brüksel'e gelişinin gerçek amacını kamuoyuna açıklamak için tıpkı yarım yüzyıl önce Franco faşizmi karşıtlarının yaptığı gibi IPC salonlarını seçmesi son derece doğaldı. Basın toplantısı yapacağı öğrenilir öğrenilmez de Brüksel'de üstlenmiş yüzlerce yabancı gazeteci AB Bakanlar Konseyi'nin hemen yanındaki IPC'ye doğru koşuşturmaya başladı.

Ama bu IPC yarım yüzyıl önceki IPC değildi... 2000 yılından beri eski tarihi mekanını terkederek *Résidence Palace*'a taşınmış ve de doğrudan Belçika Hükümeti'nin otoritesine bağlanmıştı.

Belçika Hükümeti ise, Katalonya krizi patlak verdiğinden beri diken üstündeydi.

Öncelikle AB'nin ağır toplarından İspanya Devleti, sağcı hükümetiyle, Kral'ıyla, medyasıyla ve de Guardia Civil'leriyle Katalan bağımsızlıkçılarına karşı topyekun savaş açmıştı, bu nedenle de AB ülkelerinin tamamının nezdinde de Puigdemont «*persona non grata*» ilan edilmişti. Ancak AB'nin merkezindeki Belçika için durum daha da kritikti.

Belçika Federal Hükümeti'nin başını frankofon liberali Charles Michel çekmekle birlikte koalisyonun ağırlıklı ortağı Flaman milliyetçilerinin partisi N-VA idi. Tıpkı *Bask* bağımsızlıkçıları gibi *Katalan* bağımsızlıkçıları da federatif Belçika Devleti'nin nüfus ve yüzölçüm ağırlıklı Flaman kesiminden her daim büyük dayanışma görmüşlerdi. O kadar ki N-VA Puigdemont'un partisi PDeCAT'ın "kardeş örgüt"ü konumundaydı, bağımsızlık referandumu sırasında ve daha sonraki Katalan gösterileri sırasında Barcelona'ya delegasyon göndererek dayanışma göstermişti.

Dahası, İspanya'da Puigdemont hakkında dava açılacağı duyulduğunda hükümetin göç işlerinden sorumlu devlet ba-

kanı N-VA'lı Theo Franken bir gazetecinin sorusu üzerine Katalan liderine isterse Belçika'da sığınma hakkı verilebileceğini söylemiş, bu nedenle de kıyamet kopmuştu.

Başbakan Michel bu açıklamasından dolayı Franken'i hizaya çekmeye çalışırken Puigdemont'un Belçika'nın ünlü avukatlarından Paul Bekaert'le temas kurduğu haberi üzerine ortalık iyice karışmıştı. Avukat Bekaert geçmişte Bask örgütü ETA ve Türkiye'den de DHKP-C ile ilgili davalarda savunma yapmış olduğu için Katalan bağımsızlık liderinin Belçika'ya gelişine bir de «terörizm» boyutu eklendi.

Oysa Puigdemont'un hiç de sığınma isteme gibi bir niyeti yoktu ve bunu açıklamak için IPC'de basın toplantısı yapmak istiyordu.

Sen misin isteyen? Uluslararası ilişkilerde zaman zaman oldukça barışçıl ve demokratik çıkışlar yapan Belçika Başbakanı Charles Michel şimdiye dek hiç görülmemiş bir yola başvurarak kendi otoritesine bağlı olan IPC'de Puigdemont'un konuşmasına izin vermediğini açıkladı.

Bu tam bir skandaldı. Bundan sonra da zamana karşı bir yarış başladı. Neyse ki *Le Soir* Gazetesi'nin eski dış politika yazarlarından Maroun Labaki birden devreye girerek başkanı olduğu özel basın kuruluşu *Press Club*'ü Puigdemont'un basın toplantısına açtıklarını açıkladı.

Bu kez yüzden fazla yabancı gazeteci kameralarıyla, kayıt cihazlarıyla, bilgisayarlarıyla Rond Point Schuman'dan *Press Club*'ün bulunduğu Rue Froissart'a akmaya başladı. Sokak aynı zamanda Katalan bağımsızlık hareketi taraftarlarıyla karşıtı İspanyol'ların da bayraklı, flamalı saldırısına uğradı.

Press Club'ün küçük salonunda kısa zamanda değil oturacak, ayakta duracak yer bile kalmadı. Fransızca, İngilizce, İspanyolca, Almanca, Japonca konuşmaların birbirine karıştığı bir ortamda hararet 30 dereceyi de geçmişti ki neredeyse «istenmeyen terörist» muamelesi görmeye başlayan Puigdemont herkesin merakla beklediği o sorunun tek cümlelik yanıtını açıkladı.

Hayır, Belçika'dan iltica istemeye gelmemiştii.

Zaten Belçika'ya da değil, başkanı olduğu *Katalan Bölgesi*'nin de üyesi olduğu Avrupa Birliği'nin merkezi Brüksel'e, sırf İspanyol merkezi hükümetinin insan haklarını ayaklar altına alan uygulamalarını açıklamaya ve Katalan halkına dayanışma gösterilmesini istemeye gelmişti.

Üstelik bağımsızlık kavgasını asla şiddete başvurmadan, demokratik yollardan sürdüreceklerini vurguluyor, bu nedenle de partisinin Katalonya'da 21 Aralık'ta yapılacak bölgesel seçime katılacağını açıklıyordu. Mesajı netti, Katalancaydı, İspanyolcaydı, Fransızcaydı, İngilizceydi...

Basın toplantısı sürerken Madrid'ten Anayasa Mahkemesi'nin referandumda alınan bağımsızlık kararının iptal edildiği haberi gelecek, akşam üzeri de Puigdemont ile 13 bakanının bir İspanyol mahkemesi tarafından Madrid'e celbedildiği açıklanacaktı.

Bundan sonra olacaklar artık belliydi... Eğer Madrid'e giderlerse mahkene Kraliyet Savcısı'nın isteği üzerine halkın oyuyla seçilmiş Katalan yöneticilerini 30 yıla yakın hapis talebiyle yargılanmak üzere zindana gönderecekti.

Ve de tüm bunlar kendini demokrasi ve özgürlüklerin kalesi olarak gören Avrupa Birliği bünyesinde olup bitmekte.

İspanya Avrupa Birliği'nin batı ucunda...

Bir de doğu ucu var ki, orada da henüz üyelik statüsü kazanamamış olsa da «aday üye» sıfatıyla *Avrupa Birliği*'nin vazgeçilmez ortağı Türkiye... Üstelik hem Avrupa Konseyi'nin, hem de NATO'nun asli üyesi...

Günümüzde İspanya'da da Türkiye'de de Avrupa için yüz kızartıcı gelişmeler yaşanmakta... Her ikisinde de halkın oyuyla seçilmiş yöneticiler görevlerinden uzaklaştırılmakta, hapis tehdidi altında tutulmakta, yerlerine sallabaş kayyumlar atanmakta...

Ve batı ucunda bir bölge ki *Katalonya* derler adına ve de doğu ucunda bir bölge ki *Kürdistan* derler adına, «*Tek Millet -Tek Bayrak*» histerisindeki liderlerin zulmü altında.

Ve de AB'nin merkezi Brüksel'de daha iki yıl önce, hem de 1915 Ermeni Soykırımı'nın 100. Yıldönümünde, Türkiye'nin islamcı faşist diktatörünü kırmızı halılar sererek karşılayan Belçika ve AB yöneticileri bugün de İspanya'nın Franco'culuğu hortlatan Başbakan *Mariano Rajoy* gibi liderlerine destek veriyor.

Ya bizde «*Kürdistan*» kelimesinden öcü gibi korkan, korktukları için de Katalonya bağımsızlıklarına «şemset habercisi» gibi bakan sözde demokratlarımız, hele bunların bir de solcu geçinenleri?

Bugün hapis tehdidi altındaki Puigdemont geçen yıl *Katalonya Özerk Yönetimi* başkanlığını üstlenirken yaptığı konuşmada bir dize okumuştur, anımsatayım:

«*En güzel deniz henüz gidilmemiş olandır!*»

Evet, bu dize bir zamanlar Brüksel'de şiirlerini *Federico Garcia Lorca*'ninkilerle birlikte yüksek sesle okuduğumuz büyük ozanımız *Nazım Hikmet*'indir.

Dizelerin ardını birlikte dinleyelim:

En güzel çocuk: Henüz büyümedi.

En güzel günlerimiz: Henüz yaşamadıklarımız.

Ve sana söylemek istediğim en güzel söz:

Henüz söylememiş olduğum sözdür.

NATO kafa NATO mermer...

26 Kasım 2017

12 Mart darbesi bizleri sürgüne zorladığında Türk medyasının kalbi hâlâ Babıali'de atmaktaydı. Sonraları İkitelli... Bizim zamanımızda da birkaç istisna dışında büyük medyanın yayın pusulası hep Ankara'ya yönelikti. Hele bir askeri darbe oldu mu birinci sayfalar nefti rengine, manşetler piyade ya da topçu alayı sancağına dönerdi.

Tayyip Erdoğan'ın yeşil darbesinden bu yana pusulalar

artık Beştepe Külliyesi'ne endeksli... Öyle ki nerdeyse tüm gazetelerin redaksiyonları «cut and paste»...

Hafta içinde *Info-Türk*'ün facebook'unda arka arkaya iki kompozisyona yer vermiştik.

Birisi Zarrab skandalıyla ilgili... Bazı kelime değişiklikleriyle aynı tornadan çıkmış manşetler: 17-25 Aralık tezgahı ABD'de kuruldu... 17-25 tezgahını ABD'de kurdular... Aynı tezgahı ABD'de kurdular... Tuzağı ABD'ye taşıdılar...

Tamam, ucu Tayyip'e dokununca ABD'ye veryansın !

Diğeri Norveç'teki bir NATO tatbikatında Atatürk'ün, daha da önemlisi Erdoğan'ın karşı kuvvet saflarında gösterilmiş olması... Yine bazı kelime değişiklikleriyle aynı tornadan çıkmış manşetler: NATO'da hedef skandalı,, NATO'dan ağır tahrik... Özürlü ittifak... NATO ayağına sıktı... Türkiye'nin gücü NATO'ya özür diletti... NATO sınırı aştı... NATO dost ise düşman kim... NATO kafa...

Bu kez de ucu Tayyip'e dokununca NATO'ya veryansın!

Manşetlerden sonuncusunu ben tamamlayayım: NATO kafa, NATO mermer!

Evet, bizim kuşaktan hâlâ ayakta kalabilenlerin nerdeyse 70 yılı hep NATO'ya endeksli geçti.

1952... Gazeteciliğe yeni başladığım günlerdi. Kore'ye asker göndermenin ödülü olarak Türkiye de NATO'ya dahil edilmişti.

Türkiye'nin İzmir kentinde Güneydoğu Kara Kuvvetleri ve 6. Taktik Hava Kuvvetleri'nin karargahlarını kurmak üzere yoğun hazırlık vardı. Kordon Boyu'nun en güzel yerinde turistik otel olarak inşa edilen büyük bir binaya NATO elkoymuş, üye ülkelerin bayraklarını denize karşı dalgalandıracak bayrak direkleri dikiliyordu. Herkes sevinç içindeydi, İzmir'e gelecek Amerikan, Fransız, İtalyan, Yunan askeri personelinin sağlayacağı ekonomik hareketliliği düşlemekteydi... Bir de Kordon Boyu'ndaki NATO Karargahı'nın önünde başta ABD bayrağı olmak üzere tüm üye ülkelerinin bayraklarının yanısıra ayyıldızlı bayrağın da dalgalanacak olması...

Ne ki bu karargah sekiz yıl sonra Türkiye'yi NATO'ya sokmuş olan Menderes Hükümeti'ne karşı bir askeri darbenin tezgahlandığı fesat merkezlerinden biri olacaktı.

Demokrasi vaadlerine ihanet ederek despotik bir rejim kurmaya yönelik Menderes'e karşı Türkiye'de muhalefet giderek daha organize olmaktaydı. Yönetiminde bulunduğum *İzmir Gazeteciler Cemiyeti* ve *Türkiye Gazeteciler Sendikaları Federasyonu* da bu muhalefetin ön saflarındaydı.

Yaklaşan ilk seçimlerde İnönü'nün tarihi kişiliği çevresinde örgütlenen muhalefetin DP'yi yenilgiye uğratması ve demokratik yoldan bir iktidar değişimi yaşanması mukadderdi.

O günlerde Genel Kurmay NATO Dairesi Başkanı olan Kurmay Albay Alparslan Türkeş sık sık İzmir'e gelerek NATO karargahında bir dizi görüşmeler yapıyor, bu arada Kara Kuvvetleri Komutanlığı'ndan izinli ayrılarak Bostancı semtindeki evinde inzivaya çekilmiş olan Orgeneral Cemal Gürsel'le de görüştüğü söyleniyordu.

Milliyet'in Ege bölgesi temsilcisi olarak haber almak için NATO karargahına her gidişimde, orada görevli Türk subaylarının iktidar aleyhtarı bildirimleri, hem de Amerikalı subay ve assubayların gözleri önünde, karargahın daktilolarında dizip teksir makinelerinde bastıklarını görüyordum. Belli ki herşey ABD'nin bilgisi dahilinde geliyordu.

Tam da o günlerde NATO Zirvesi İstanbul'da toplandı. Müttefik ülkeler liderlerinin toplandıkları İstanbul Belediye Sarayı önünde protesto gösterileri yapılyordu. Aslında gösteriler NATO'ya da karşı değildi, aksine NATO üyesi ülkelerin Menderes Hükümeti'ne karşı tavır almasını, düşüşüne engel olmaya kalkmasını sağlamaya yönelikti.

O günlerde Menderes'in moral tazelediği kitlesel DP mitinginden hemen sonra İzmir'i ziyarete gelmiş olan ABD 6. Filosu'nun komuta salonunda basın mensuplarına verilen bir kokteylde sora ABD Büyükelçisi Warren'le karşılaşmıştık. Türkiye'deki gelişmelere ABD'nin bakış açısıyla ilgili sorularımıza kaçamak yanıtlar veriyor, buna karşılık DP'nin

İzmir'deki mitinginin hükümete kitle desteği konusunda bir ölçüt olup olmayacağını tesbite çalışan bir takım sorular soruyordu.

O sıradaki izlenimim, ABD'nin artık Menderes'e "Olmazsa olmaz" gözüyle bakmaktan vazgeçtiği şeklindeydi.

Şaşırtıcı da değil... O günlerde ülke ekonomisi yanlış politikalar sonucu batarken artık Batı ülkelerinden ve finans kurumlarından beklediği desteği alamayan hükümetin başta Sovyetler Birliği olmak üzere sosyalist ülkelerle ticarete ağırlık vermeye başlayacağı, hattâ Başbakan Menderes'in bu amaçla Moskova'ya bir seyahat yapacağı söylentileri adamakıllı yayılmıştı.

Hiç unutmuyorum... 1 Mayıs 1960 akşamı CHP İzmir il merkezinde bir basın toplantısı izlemiş, ayrılmak üzereydik. Açık olan radyoda akşam haberleri saatinde Menderes'in bir konuşması verilmeye başladı. "Bugün 1 Mayıs İşçi Bayramı, işçi kardeşlerimizin elemsiz, kedersiz bir çok bayramlar idrak etmelerini temenni ediyorum," diyordu.

Yıllarca anti-komünizmi bayrak etmiş sağcı bir liderin bu sözleri söylemek zorunda kalması, yıllardır ezdiği işçi kitlelerini son bir gayretle kendi saflarına çekmek çabasında olduğunu gösteriyordu. Özellikle de Sovyetler Birliği'yle yakınlaşma söylentilerinin yaygınlaştığı bir sırada bu sözlerin söylenmiş olması bir başka anlam taşıyordu.

Gerçekten de ABD yıllardır bir dediğini iki etmeyen Menderes'i artık defterden silmiş, yeni alternatifler arayışı içindeydi. TBMM'nin o sırada Washington'u yatıştırmak için Türk-Amerikan Savunma Anlaşması'nı imzalaması da bir şeyi değiştirmeyecekti.

Adnan Menderes'in yıllar sonra yayınlanan günlüğünde şu notlar yer alıyor:

"27 Mart 1960. Başbakan Yardımcım Medeni Berk, İzmir'de gazetecilerle bir sohbet toplantısı yapmış, güzel sözler söylemiş: 'Genel seçimler 1960 yılında sonbaharda yapılacaktır. Seçim günü daha sonra ilan edilebilir.' Seçim sözünü

ilk kez telâffuz ediyoruz. Bakalım ortalık sakinleşecek mi?” (Taşkın Tuna, Adnan Menderes’in Günlüğü, Şule Yayınları, Ekim 2002).

Aynı kitapta Menderes’in tutmuş olduğu başka önemli notlar da var. Dışişleri Bakanı Fatin Rüştü Zorlu 9 Nisan 1960 günü kalın bir klasörle Menderes’i ziyaret ederek Sovyetler Birliği ve ona bağlı sosyalist ülkelerle ticaret hacminin artırılmasını öneriyor. “Ben Sovyet Sefiri ile bir görüşeyim. Sizce de uygunsa, temmuz ortalarında Sovyetler’e resmi bir ziyarette bulunalım ve ticaretimizi artıracak bir seri antlaşma paketi imzalayalım. Böylece iki komşu ülke arasında alış verişle başlayan ilişkiler belki sonraları daha da yumuşayabilir. İleride kültür, sanat, bilim ve sanayi alanlarında gelişmeler de bekleyebiliriz.” diyor.

15 Nisan 1960’da Zorlu Menderes’e telefon ediyor. Yine Menderes’in notları: “Sovyetler Birliği’ne yapacağımız ziyaret, Amerikalıları kızdırmış. Önceleri çok normal karışılmışlar. Sonra nasıl olmuşsa olmuş, Moskova ziyaretimize karşı çıkmışlar. Nasıl olur da, 1947 yılından beri Amerikalıların dümen suyunda giden sadık müttefikimiz, kendi başına buyruk hareket eder ve böylesine vahim bir hata yaparmış? Soğuk savaşın devam ettiği bir dönemde, hem de NATO üyesi bir ülke olan Türkiye’nin, Amerika’dan izin almadan Moskova ile kendi başına diyalog kurması asla kabul edilemezmiş.”

“Vay canına be!” diye bağırırım! ‘Biz burada bilmem ne başı mıyız? Bağımsız bir ülke olarak komşumuzla ticaret yapamayacak mıyız?’ ‘Haklısınız Başbakanım’ dedi Zorlu ve ilave etti. ‘Bu işin içinde CIA var!’”

Evet, bu notlarda adı geçen Menderes, bugün Kürt lideri Abdullah Öcalan’ın ömürboyu hapsediliği ve yıllardır yankınlarının ve avukatlarının kendisini ziyaretine dahi izin verilmeyen Marmara’nın İmralı Adası’nda 17 Eylül 1961’de asılarak idam edildi.

Notlarda adı geçen ikinci kişi, Dışişleri Bakanı Fatin Rüştü Zorlu, Maliye Bakanı Hasan Polatkan’la birlikte bir gün önce aynı adada 16 Eylül 1961’de asılarak idam edilmişlerdi.

Menderes'in hayranları da dahil sağcı ve de dinci çevrelerden NATO'nun bu hükümet darbesindeki rolü üzerine onyıllarca herhangi bir eleştiri ya da en küçük bir kınama dahi duymadım.

Bugün Tayyip'in koltuk değneği rolünü özümsemiş olan MHP Genel Başkanı Bahçeli'den de bu konuda herhangi bir eleştiri duymuş olan varsa beri gelsin... Hiç mümkün mü ?

Türkiye'deki bu ilk NATO destekli darbeyi organize edenlerin en önde geleni ve de darbe sabahı *Milli Birlik Komitesi* adına Türkiye radyolarından «NATO'ya, CENTO'ya bağlıyız» yeminleri eden MHP'nin kurucusu neofaşist albay Alparslan Türkeş değil mi ?

Ya *Suudi Arabistan* ve *Müslüman Kardeşler*'in yetiştirmesi ve beslemesi ümmetçi takımdan o beyaz atıyla Eyüp Camii üzerinde dolaştığı efsanesini yaydıkları Menderes'i deviren asıl gücün NATO olduğuna dair bir şey duyan var mı ?

Hayır... 60'lı yıllarda onların NATO'ya ve ABD'ye kölelik ederek Türkiye'yi NATO'dan ve ABD hegemonyasından bağımsız kılma mücadelesi veren sol güçlere karşı nasıl gözleri kan bürümüşçesine cihad çağrılarını yaptıklarının, «Kanlı Pazar»ları nasıl örgütlediklerinin canlı tanığıyız.

1971 ve 1980 darbelerinin nasıl ABD ve NATO'nun kışkırtma ve desteğiyle gerçekleştirildiği artık cümle alemin malumu... Ama bugüne kadar bu gerçekler karşısında suspus olanlar, AKP'lisiyle, MHP'lisiyle neden bugün birdenbire galeyana gelip NATO'ya ve ABD'ye saldırı yarışına girdiler?

Fazla kafa yormaya gerek yok... Nedeni belli...

Bir zamanlar Tayyip'in seçim akşamı balkon konuşmalarında «bu hasret bitsin gayri» çağrılarını yaptığı Fethullah Gülen'i 15 Temmuz düzmece darbesinin sorumlusu olarak bir kafese kapatıp Tayyip'e teslim etmedikleri için...

17-25 Aralık depreminin kilit ismi Reza Zarrab'ın Amerikan mahkemesi önünde ötmesini engellemedikleri için...

Ve de Suriye-Irak coğrafyasındaki yeni paylaşım pazarlığında düne dek «Esed» diye horladıkları Suriye devlet

başkanını muhatap aldıkları ve de Suriye kuzeyinde Kürt, Arap, Asuri, Ermeni halklarının demokratik yapılanmasına engel olmadıkları için...

Bunlarda kafa bu... NATO kafa, NATO mermer...

Hele bir devran değişsin, bugün küfrettikleri ABD'yi ve NATO'yu yeniden yalamaya başlamakta bir an bile tereddüt etmezler...

Gönül sol'u ezmek ister, "Rus tehdidi" bahane!

30 Kasım 2017

Sol düşünceden nasibini almış olup da Brüksel'e yolu düşenlerin uğrak yerlerindedir Grand-Place'taki kuğu simgeli *La Maison du Cygne* kahvesi... 1845'ten 1848'e kadar Belçika'da sürgün yaşayan Karl Marx'ın Friedrich Engels'le birlikte *Komünist Manifesto*'yu 1847'de bu kuğulu evin meydana bakan masalarında yazdığı söylenir... 1698'de 14. Louis stiline inşa edilmiş olup uzun yıllar *Kasaplar Loncası*'nı barındırmış olan bina 19. Yüzyıl'da bir başka tarihi olaya daha evsahipliği yapmış, bugünkü Sosyalist Parti'nin öncülü olan *Belçika İşçi Partisi* de bu kahvehanede kurulmuştur.

1962'de *Türkiye İşçi Partisi*'nin İzmir'de örgütlenmesine aktif olarak katılmamdan önceki ilk kısa sürgün döneminde, Londra'da *Highgate Mezarlığı*'ndaki Karl Marx anıtını ziyaret ettikten sonra Collets Kitabevi'nden satınaldığım *Komünist Manifesto*'yu ilk satırlarından itibaren nasıl heyecanla okumuştum!

Komünistler Birliği'nin isteği üzerine yazılıp 21 Şubat 1848'de ilk kez Almanca yayınlanmış olan ünlü manifesto o döneme damgasını vuran bir durum tesbitiyle başlıyordu: "Avrupa'da bir hayalet dolaşiyor: Komünizm hayaleti. Eski Avrupa'nın bütün güçleri bu hayaleti defetmek üzere kutsal bir ittifak içine girdiler: Papa ile çar, Metternich ile Guizot, Fransız radikalleri ile Alman polis ajanları."

Ve de sonunda, kısa sürgünüme son verip hemen Türkiye'ye dönmemi dayatan o ünlü enternasyonalist çağrı:

“Varsın egemen sınıflar bir komünist devrim korkusuyla titresinler. Proleterlerin zincirlerinden başka kaybedecek bir şeyleri yok. Kazanacakları bir dünya var.. Bütün ülkelerin proleterleri, birleşiniz!”

İşte bu manifestonun Brüksel'de yazılışından tam 170 yıl sonra, 10 Eylül'de Belçika'nın dönme dolaplı, tobagonlu en büyük atraksiyon merkezlerinden biri olan Wavre'daki *Walibi*'den bir karşı feryat yükseldi:

“Günümüzde birçok ülkede ve de Belçika'da bireysel özgürlükleri çiğneyen, üstelik yoksulluk ve sosyal gerileme getiren komünizmin geri gelişine tanık olmaktadır!”

Konuşan sıradan bir aşırı sağcı demagog falan da değil... Liberal parti MR'in etkinliğinde konuşan Belçika Krallığı başbakanı Charles Michel... Michel'in frankofon liberal partisi MR uzun süredir başta milliyetçi N-VA olmak üzere Flaman partilerinin ağırlıkta olduğu bir koalisyonun başını çekmekte... Sosyal haklardan sürekli kısıntı yapan, kamu kurumlarını etap etap özel sektöre tezgahlayan uygulamalarına karşı diğer tüm Frankofon partilerinin ve sendikaların şiddetli muhalefetine rağmen bugüne dek ayakta kalabilmeyi başardı.

Ama artık bu görece ateşkes döneminin sonu yaklaşmakta... Gelecek yıl Belçika vatandaşları belediye seçimleri için, ardından 2019 yılında bölgesel ve federal parlamentolarla Avrupa Parlamentosu seçimleri için sandık başına gidecek ve de dananın kuyruğu kopacak.

Evet, Belçika artık eski Belçika değil... Yüzyıldan fazla süren “sosyalistler - hristiyanlar - liberaller” karmaşasının yerini hızla yeni güç dengeleri almakta...

Son kamuoyu yoklamalarına göre, Belçika'da gerek yüzölçümü gerekse nüfus itibariyle frankofonlara göre ağırlık taşıyan Flamanlar, milliyetçi N-VA'nın kaydettiği hızlı yükselişten sonra federal mecliste ve hükümette tam anlamıyla üstünlük sağlamış durumdadır. Kamuoyu yoklamaları 2019

seçimlerinde N-VA ve aşırı sağcı VB'nin birlikte yüzde 40'a yakın oy alacaklarını gösteriyor. Flamanların bir zamanlar en güçlü partisi olan hristiyan CD&V, liberal VLD ve de sosyalist SP.A sürekli oy kaybında...

Valon bölgesinde ise durum tam anlamıyla dramatik... Bu bölgenin yıllardır tartışılmaz egemeni olan sosyalist PS, hakkında arka arkaya açılan yolsuzluk ve sahtekarlık dosyaları nedeniyle gelecek seçimde oylarının yarısını kaybedeceğe benziyor. Böylesi bir akıbet hristiyan kökenli cdH için de geçerli.

Frankofonlarla Flamanların ortak yönetimindeki Brüksel bölgesinde de aynı nedenle Sosyalist Parti (PS)'nin oy oranının üçte iki azalacağı tahmin ediliyor. Aynı felaket hristiyan kökenli cdH'ı da beklemekte.

Ya tarihsel egemen üçlü'nün liberal ayağı frankofon MR ve flaman VLD ikilisi? İki yıldır iktidarda olmanın avantajından yararlanarak oy oranlarını beş aşağı beş yukarı koruyabilecekleri tahmin ediliyor.

Ama geleneksel tabloyu çatırtatan olay bir yandan radikal soldaki *Belçika İşçi Partisi* (PTB-PVDA)'nın, öte yandan sosyalist partinin emirerliğinden kendisini bir nebze kurtarabilmiş olan *Yeşiller* (ECOLO-GROEN)'un kamuoyu yoklamalarında gösterdikleri performans... Bir de Brüksel Bölgesi'nin partisi DEFI'nin sırf Flaman partilerine tepki gösterdiği için Frankofon oyları sayesinde beklenmedik yükselişi...

Şu sırada Belçika'da gerçekten bir iktidar anarşisi yaşanmakta... Bu yıla kadar Valon bölgesini nerdeyse tek başına yönetmiş olan sosyalistler, cdH'ın yolsuzluk olaylarını bahane ederek liberal MR ile birlikte bir koalisyon hükümeti kurmasından sonra muhalefete düşmüş durumda... Brüksel bölgesinde ise sayısal alternatif bulunamadığı için sosyalistlerin hristiyan cdH ile zoraki evliliği şimdilik devam etmekte.

Daha önceki yazılarımda da vurgulamıştım... Belçika'nın çok bilinmeyenli siyasal denklemi içinde şu sırada yükselen değer radikal sol PTB-PVDA... Kamuoyu yoklamalarına göre bu partinin oy oranı gelecek seçimlerde Valon bölgesinde yüzde

5,5'dan yüzde 24,9'a, Brüksel'de yüzde 4'ten yüzde 14,1'e, Flaman bölgesinde ise yüzde 2,8'den yüzde 7,3'e çıkacak.

Ya yeşil ECOLO-GROEN? Bir süredir Sosyalist Parti'nin dümensuyundan çıkmış göründükleri için oyları Valon bölgesinde %8,2'den yüzde 11,4'e, Brüksel'de %10,5'dan %12,5'a, Flaman bölgesinde ise yüzde 8,6'dan y%12,5'a çıkıyor.

Her ne kadar tüm hükümetlerde halen varlığını sürdürmekte olan liberallerin frankofon partisi MR ve flaman partisi VLD gelecek seçimlerde oy oranlarını nisbeten koruyabilecek gibi görünse de, radikal partilerin bu yükselişi karşısında 2019 sonrası "kilit parti" konumunda kalabilmeleri zor görünüyor.

Gelecek parlamento seçimlerinden sonra milliyetçi flaman partilerinin yeni koalisyon pazarlıklarına "konfederal bir Belçika" dayatmasıyla katılması da hiç sürpriz olmaz.

Ama Belçika'nın şu andaki büyük sorunu, sol ve ekolojik cephedeki büyük altüst oluşlar...

Kamuoyu yoklamalarında en spektaküler sıçramaları yapan *Belçika İşçi Partisi*, eğer tahminler gerçekleşirse, 2019 sonrası iktidar pazarlıklarında kilit parti rolü oynamaya aday.

Mümkün mü?

Sadece sağın değil, günümüze değin solu temsil etme ayrıcalığını tek başına taşımış olan *Sosyalist Parti*'nin de şu sıradaki en büyük derdi PTB-PVDA ile baş edebilmek...

Yazının başında da belirttim... Halen iktidarın başını çeken liberal MR'in başkanı Charles Michel şimdiden feryadı bastı: "Aman komünizm geliyor!"

Bu alarm sadece MR'in değil, tüm sağın ortak alarmı...

Aynı zamanda şimdiye dek NATO'nun ve finans kapitalin dümen suyundaki politikalarını ve fedailiğini "yönetimci sosyalizm" uyutmacasıyla kamufle eden Sosyalist Parti'nin de alarmı... Kaldı ki radikal solun sadece Belçika'da değil, örneğin İspanya'da, Yunanistan'da, hatta Fransa'da yükselişi sadece bu ülkeler için değil, bu ülkelerin göbekten bağlı olduğu Avrupa Birliği ve NATO için de ciddi bir baş ağrısı...

Kimse NATO'nun son zamanlardaki yeni silahlanma, kuvvet

kaydırma ve yerleştirme çabalarını sırf “Rus tehdidi”ne karşı kaçınılmaz tedbirler olarak görme safdilliğine kapılmasın.

NATO Genel Merkezi’nin bulunduğu Belçika’da mevcut hükümet bir yandan anti-sosyal tedbirleri yürürlüğe koymaya ve “komünizm tehlikesi” yaygaraları koparmaya devam ederken, öte yandan NATO’nun silahlanmayı güçlendirme yönündeki emirlerini harfiyen yerine getirmekte bir an bile tereddüt etmiyor.

Pentagon’un dayatması üzerine Limbourg bölgesindeki Zutendaal’de 70 bin metrekarelik bir alanın ABD Kara Kuvvetleri’nin emrine tahsis edilmesi bunun en son örneği...

Sosyalistlerden buna karşı herhangi bir tepki yok... Olamaz da, çünkü NATO’ya teslimiyetin babası *Sosyalist Parti*’nin 2. Dünya Savaşı sonrasındaki tarihi liderlerinden Paul Henry Spaak...

Şu sırada Brüksel’deki NATO genel merkezi, Camp Casteau’daki Avrupa Müttefik Kuvvetleri Başkomutanlığı dışında Limbourg bölgesindeki Kleine-Brogel Amerikan üssünde de bir nükleer silah deposu var. Bunların hepsi de Belçika toprağına sosyalistlerin ya kararıyla ya da desteğıyle yerleşmiş bulunuyor.

Türk göçmenlerin yoğun bulunduğu belediyelerde “soykırım inkarcısı ve Erdoğan destekçisi” Türk siyasetçileri baştacı eden sosyalistlerin şu sıradaki en büyük derdi, hücrelerine karşı işlemiş yolsuzlukları olabildiğince örtbas edip gelecek iki yılda seçmenlere “temiz” profil verebilmek, ama daha da önemlisi radikal soldan gelen eleştirileri yeni bir laf ebeliğıyle aldedebilmek.

PTB-PVDA’nın ve de Yeşiller’in kamuoyu yoklamalarında görülen önlenemez yükselişi yetmezmiş gibi, özellikle Valon bölgesinde etkinliğı büyük olan FGTB sendikasının liderleri de önümüzdeki seçimlerde sağ bloka karşı sosyalistlerin PTB-PVDA ve de Yeşiller’le seçim ittifakı yapmasını dayatmakta...

PTB-PVDA ise NATO’nun ve AB’nin dayattığı politikaları reddetmedikçe hiçbir partiyle koalisyon yapmamakta kararlı...

Sosyalist Parti’nin geçen pazar günü Liege’de toplanan

ideolojik kongresi sırf bu dayatmaları boşa çıkartmak için daha radikal ifadeler taşıyan yeni bir manifesto ve haftalık çalışma süresini dört günle sınırlayan yeni bir programla PTB-PVDA'ya “hodri meydan” dedi.

Belçikalıların “*cerise sur le gâteau*” diye bir sözü var: Pasta üzerine kiraz!

Onyıllardır sınıf kavgasını unutmmuş olan *Sosyalist Parti*, sırf PTB-PVDA'ya fark atmak için yeni manifestosuna “sınıf kavgası” referansını eklemeyi de ihmal etmedi. Yeşiller’i de açığa düşürmek için bir de bol kepçe “ekososyalizm” lafabeliği!

Tüm bunlar güzel de, PTB-PVDA ile birlikte görünmeyi dahi ısrarla reddeden bir sosyalist parti oylarını yeniden arttırıp koalisyon ortağı olabilecek konuma yükselirse Belçika’nın NATO ve AB’ye bağımlılığı konusunda ne diyecek? “Rus tehdidi” bahanesiyle daha fazla silahlanma dayatmalarına karşı çıkabilecek mi?

Benim şimdiden diyeceğim bir şey var... Marx ve Engels’in tam 170 yıl önce *Le Cygne* kahvesinde yazdıkları gibi:

“Avrupa’da bir hayalet dolaşüyor — Komünizm hayaleti. Eski Avrupa’nın bütün güçleri bu hayaleti defetmek üzere kutsal bir ittifak içine girdiler...”

Gönülleri sol’u ezmek ister, “Rus tehdidi” yine bahane!

Gazetecilik mi, Devrimcilik mi?

7 Aralık 2017

Geçen haftaki yazımda sözünü ettiğim komünizm hayaleti genelde Avrupa, özelde Belçika üzerinde tek başına kol gezmiyor... Bir de bağımsızlıkçılık, en azından konfederalizm hayaleti var ki Tayyip gibi “tek millet, tek vatan, tek bayrak, tek devlet” şablonunun arkasına sığınan bir sürü “demokrat”ın da uykularını kaçıırır oldu.

Çocukluktan, hatta bebeklikten itibaren beyni Türk ırkının ve de İslam dininin erişilmez üstünlüğü efsanesiyle yikan-

mış Türkiyeliler zaten cumhuriyetin ilanından bu yana Kürtlerin her hak arayışının ardında ille de “bağımsızlık” talebi vehmettikleri için yıllardır bu güzelim ülke sürekli savaşı, acıyı, işkenceyi yaşıyor.

İyi de demokrasinin ve insan haklarının kalesi olmakla övünen çok uluslu, çok etnili, çok kültürlü, çok dilli, çok renkli Avrupa Birliği’ne ne oluyor?

Katalonya’da yaşananlardan sonra Korsika’da yapılan bölgesel seçimlerde bağımsızlıkçıların gösterdiği performans da Brüksel’in merkezinde yükselen konsey, komisyon ve parlamento saraylarının kral dairelerindeki “eurokrat”ları hop oturtup hop kaldırmakta...

Şaka değil, Korsika’da özerklik ve bağımsızlık yanlılarının “Pè a Corsica” listesi 3 Aralık’taki birinci turda yüzde 45.36 oyla diğer tüm birlikçi partilere büyük fark attı. 10 Aralık’taki ikinci turda da herhalde pek bir şey değişmeyecek... Ardından Katalonya trajedi-komedisinin yeni bir versiyonu AB’nin gündemine tüm ağırlığıyla çökebilir.

Kolay değil... Ben bu satırları yazdığım saatlerde Brüksel, Katalan bağımsızlıkçılarının iki gün sürecek ve kent yaşamını felç edecek işgalini kazasız belasız nasıl atlatabileceğinin telaşı içinde... Tam da geleneksel Saint Nicolas kutlamalarına rastlayan bu 6 Aralık gününde binlerce Katalan ellerinde ulusal bayraklarıyla hava alanlarına, sınır kapılarına dayanmış durumda... Oteller şimdiden komple...

İspanyol merkezi hükümetinin ve adaletinin sürgüne mecbur ettiği bağımsızlıkçı lider Carles Puigdemont’a destek vermek ve Avrupa Birliği’nin Katalan bağımsızlıkçılarına uygulanan Franco tipi baskılara karşı sesini çıkartmamasını protesto etmek için yarın, 7 Aralık’ta, 20 bine yakın Katalan’ın Avrupa kurumlarının yakınındaki Cinquantenaire Parkı’nda dev bir miting, ardından da uzun bir yürüyüş yapması bekleniyor.

Bu arada İspanyol adaletinin Belçika’da sürgün Puigdemont ve dört bakanı hakkında verdiği çelişkili kararlar tam bir skandal... Bir İspanyol mahkemesi 30 yıl hapsi istenen ba-

ğımsızlıkçı lider için “uluslararası tevkif müzekkeresi” çıkararak kendisinin ve bakanlarının Belçika tarafından İspanya’ya iadesini istemişti. Ancak Belçika mahkemelerinin bu isteme olumlu yanıt vermeyeceğinin anlaşılması üzerine bir başka İspanyol yargıcı “uluslararası tevkif müzekkeresi”ni iptal etti... Ama Puigdemont ve arkadaşlarının İspanya’ya dönecek olurlarsa orada hemen tutuklanıp diğer bağımsızlıkçılar gibi hapsedilmelerine bir engel yok. Bu nedenle Puigdemont aday olduğu 21 Aralık yerel seçimleri için kampanyasını Belçika’-dan yürütmeye devam edecek.

Avrupa Birliği’ni Katalonya ve Korsika’dan başka da bölgesel direnişler beklemekte. En önemlileri: Yine İspanya’da Bask bölgesi, İtalya’nın kuzeyinde Padanya, Bosna Hersek’te Sırp bölgesi, Sırbistan’da Voyvodin, Romanya’da Macarlar...

Hele hele Avrupa Birliği’nin merkezindeki Belçika’da Flaman Bölgesi... 2018’in yerel seçimleri, 2019’un yasama seçimleri yaklaşırken sürgündeki Katalan liderlerin bu bölgede özgürlük kahramanları olarak karşılanıp ağırlanması boşuna değil. Flamanların “bağımsızlık” değil ama Belçika devletinin “konfederal” bir yapıya dönüştürülmesi istemi bu seçimlere ister istemez damgasını vuracak.

Bu gelişmeleri izlerken geçmiş yıllarda Türkiye Kürtlerinin Brüksel meydanlarında ve caddelerinde, bağımsızlık için de değil, demokratik bir düzende eşit haklara sahip olarak yaşamak için yaptıkları sayısız yürüyüş ve mitingleri düşündüm... Binlerce Kürt erkeği, kadını, çocuğu, çoğunca ulusal giysileriyle ve türküleriyle, özgürlüğü, insan haysiyetini, eşitliği haykırdılar.

Kolay olmadı... Türk milliyetçilerinin saldırılarına uğradılar, Kürt kurumları, Kürt televizyonu Türk Devleti’nin kaptislerini tatmin etmek hesabındaki Belçika güvenlik güçlerince defalarca basıldı, sorumluları tutuklandı, yıllarca mahkemelerde yargılandı.

Ama artık halklar susmuyor... Hele hele Suriye’de islam terörizmine karşı en etkin ve sonuç alıcı mücadeleyi veren

Kürtlerin uluslararası planda kazandıkları itibar, sadece Suriye Kürtleri'nin değil, Irak, İran ve de Türkiye Kürtleri'nin önünde yeni ufuklar açmakta...

Sürgünlerle röportaj yapmanın şimdi kendisi sürgünde: Tıpkı 60'lı yıllarda *Akşam Gazetesi* ve *Ant Dergisi*'nde yaptığımız gibi, bizi sürgüne zorlayan 12 Mart 1971 darbesinden bu yana 46 yıldır Avrupa'da Türkiye'nin demokratikleşmesi için örgüt ve medya planlarında yürüttüğümüz mücadelede Kürtlerin özgürlüğü sorunu bizler için her daim öncelikli oldu.

1983 yılında Evren cuntası tarafından ilk kez, 1987'de Özal iktidarı tarafından ikinci kez vatandaşlıktan atılmamızın ana gerekçelerinden biri de buydu. Sadece bizler mi?

Yıllar geçti, kimilerinin "ılımlı demokratik islam" diye umut bağladıkları AKP, Avrupa Birliği'ni de uyutarak iktidarını sağlama bağladıktan sonra Türkiye'nin en seçkin ve dürüst gazetecilerini, medya mülkiyeti konusundaki gasp operasyonlarıyla, açtırdığı haddi hesabı olmayan davalarla, mesleğini Türkiye'de icra edememeye mahkum etti.

Hedef alınan gazetecilerin ezici çoğunluğu Kürtlerin özgürlüğü ve 1915 soykırımının tanınması konusunda ödünsüz mücadele veren gazeteciler...

Info-Türk'ün 46 yıllık arşivinin son parçalarını da Amsterdam'daki *Uluslararası Sosyal Tarih Enstitüsü*'ne göndermek üzere tasnif ederken değerli meslekdaşımız Koray Düzgören'in *Güneş Gazetesi*'nin 7 Mayıs 1990 tarihli sayısında yayınlanan bir röportajı beni eski günlere götürdü.

Aslında bu bir röportaj dizisiydi ve "*Uyruğu bir zamanlar T.C. idi*" genel başlığını taşıyordu. İlk röportaj ise İnci ve benim vatansızlaştırılmamıza ayrılmış, "Haber saldım kuş ile, gagasında yaş ile..." başlığıyla sunulmuştu.

Haklıydı. Zira biz iki kez vatandaşlıktan atılmış olmamıza karşı Danıştay'da iptal davası açmıştık, dava lehimize sonuçlanır sonuçlanmaz 19 yıllık sürgünümüze son vererek bizi vareden topraklara dönme umudu taşıyorduk.

Ama Danıştay bir süre sonra 1982 Anayasası'nın Evren

Cuntası'nın kararları aleyhine dava açılmayacağı hükmünü gerekçe göstererek iptal davamızı reddedecek, daha sonra bu karara karşı Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nde açtığımız dava da, o sırada "demokratikleşme" şovu yapan Özal iktidarını memnun etmek için aleyhimizde sonuçlandırılacaktı.

Evet bizim sürgünümüz hâlâ devam etmekte... Ama bir gerçeklik daha var...

27 yıl önce bizlerle ilgili bu röportajı yazan Koray'ın kendisini de şu anda bizler gibi "sürgün gazeteciler" ordusu safalarında... Eşi gazeteci Armağan Kargılı ile birlikte Türkiye'nin demokratikleşmesi kavgasına yurt dışından tüm olanaklarıyla ve de Artıgerçek'teki yazılarıyla katkıda bulunuyorlar.

Gazetecilik-devrimcilik "antagonizma"sı üzerine: Yine bizim arşivle boğuşurken, geçen gün "sürgün gazeteciler" ordusundan Ragıp Duran'ın bir e-mail mesajı geldi... Türk medyasının duayenlerinden Oktay Ekşi'nin anıları yayınlanmış...

O anılarda benimle ilgili "*Gazetecilik mi, Devrimcilik mi?*" ara başlıklı bölümde Oktay Ekşi şöyle diyor:

"... İzmir'de tıpkı Şeref Bakşık gibi haberleri stenoyla yazan bir de Doğan Özgüden vardı. CHP'ye eğilimli olan Orhan Rahmi Gökçe'nin Sabah Postası Gazetesi'nde çalışıyordu. Doğan'la sonra arkadaş olduk. Çok yetenekli, zeki bir gazeteciydi. Ama 'gazeteci' kimliğinin yerini giderek 'devrimci'lik aldı. Doğan, devrimcilikte en iddialı gazetecilerden biri oldu. Sonunda kendini Brüksel'e attı. Bence, Türkiye'de kalsaydı. - kalabilecek koşullara sahip olsa -, ülkemiz Doğan'dan çok yararlanırdı. Gerçekten çok yazık oldu."

Ülkemize mi yazık oldu, bana mı yazık oldu? Ülkemizi bilmem ama, bana hiç de yazık falan olmadı. Gazetecilik ile devrimciliği bir antagonist çelişki olarak gören bir anlayış zaten benim meslek anlayışımın tamamen dışında...

Oktay Ekşi'yle gerçekten de daha 1953 senesinde *Sabah Postası*'nın Ankara muhabirliğini de üstlendiği bir dönemde önce telefonla tanışmıştık. *Demokrat İzmir* o yıllarda daha muhalefete geçmemişi, *Sabah Postası* Ege bölgesinin tek

muhalif gazetesiydi. Tıpkı Çetin Altan gibi Oktay da bize Ankara haberlerini telefonla, bazen yıldırım tarife üzerinden geçer, ben de zaten büyük maddi zorluklarla yayınlanan gazetenin telefon giderlerini düşük tutabilmek için bu haberleri konuşma hızında stenoyla not alır, sonra daktilo edip son düzeltmeleri yaparak mürettiphaneye verirdim.

O yıllar Türkiye’de çalışan gazetecilerin sosyal haklarını savunabilmek için sendikalaşmaya başladıkları günlerdi. Ben de gazeteciliğe 17 yaşında, sendikacılığa ise 18 yaşında *İzmir Gazeteciler Sendikası*’nda başlamıştım. Oktay da *Ankara Gazeteciler Sendikası*’nın aktif üyelerindendi. Daha sonraki yıllarda oluşturduğumuz *Türkiye Gazeteciler Sendikaları Federasyonu*’nda da İzmir sendikasını ben temsil ediyordum.

Hem muhalif gazeteciler, hem de sendikalistler olarak yakın arkadaş olmuştuk.

27 Mayıs 1960 darbesinden sonra Ankara’da yayınlanan *Öncü Gazetesi*’nde birlikte çalıştık.

Bu arada yeni anayasayı hazırlamak üzere kurulan *Temsilciler Meclisi*’nde gazeteci örgütlerine de kontenjan ayrılmıştı. *İzmir Gazeteciler Sendikası* beni temsilci seçtiği halde son anda henüz 25 yaşını doldurmamış olduğum anlaşıldığı için benim yerimi Şeref Bakşık almıştı.

Türkiye Gazeteciler Sendikaları Federasyonu’nu temsil edecek gazetecilerin seçiminde yönetim kurulu üyesi olarak benim de oyum vardı. Çok çekişmeli geçen oylamada Oktay da, Altan Öymen de benim verdiğim oyla fark yaparak *Temsilciler Meclisi*’ne girmişlerdi.

İkimiz de basın emekçisi olduğumuz halde daha sonraki yıllarda Oktay da ben de farklı gelişim süreçleri yaşadık.

Oktay siyasette milletvekilliği, basında ise *Hürriyet* başyazarlığı ve *Basın Konseyi* başkanlığına kadar uzanan bir kariyere sahiptir... Hiçbir zaman tasvip etmediğim, eleştirdiğim yazılara imza atmıştır. Bu nedenle başka gazetecilerin de eleştirilerine maruz kalmıştır. Bu kendisinin seçimidir.

Ben ise siyasette *Türkiye İşçi Partisi* saflarında, basında da

başına getirildiğim *Akşam* gibi gazetelerde ya da *Ant* gibi haftalık dergilerde sol düşünceyi sonuna kadar savundum, bunun içindir ki sürgüne çıkmak zorunda kaldım, ama sürgünde de aynı gazetecilik anlayışını sürdürdüm. Bu da benim seçimimdir.

Kaldı ki Oktay'ın beni konu ettiği anılarında gazetecilikle devrimciliği antagonist çelişkiler için iki uğraş olarak tanımlamasını anlayışla karşılamam asla mümkün değil...

Bu ayrım, 12 Mart darbesinden beri tüm iktidarların sol düşüncelerinden ötürü tutuklanan, hapsedilen ve hatta öldürülen gazetecileri “gazeteci”den saymama politikasının temelini oluşturuyor.

Daha dün *Tutuklu Gazetecilerle Dayanışma Platformu* Türkiye cezaevlerinde 23'ü imtiyaz sahibi ve yazı işleri müdürü olmak üzere 212 gazetecinin tutuklu ya da mahkum olarak bulduklarını açıkladı.

Kişi hem devrimci, hem de gazeteci olabilir, hem de çok iyi bir gazeteci...

Fazla ayrıntıya girmiyorum... Örneğin Mustafa Suphi'ler, Nazım Hikmet'ler, Sabiha Sertel'ler, Sabahattin Ali'ler, Suat Derviş'ler, Aziz Nesin'ler, Yaşar Kemal'ler sadece devrimci değil, aynı zamanda Türkiye'nin yetiştirdiği en iyi gazetecilerdendir... Bugün hapislerde çürütülen ya da sürgüne zorlanmış yüzlerce sol gazetecimiz de yarının özgür Türkiye'sinde en iyi gazeteciler olarak anılacaklardır.

Bildikleri tek şey Filistin askısıdır!

14 Aralık 2017

Bir yıldan fazla oluyor... 23 Kasım 2016, İstanbul... *İslam İşbirliği Teşkilatı Ekonomik ve Ticari İşbirliği Daimi Komitesi* toplantısında konuşan Erdoğan yeni seçilmiş olan ABD Cumhurbaşkanı Trump'ı din kardeşleri önünde hararetle savunuyor:

“Şimdi ABD bir seçim yaşadı değil mi? Hesap tutmadı. Hesap farklıydı. Seçimi Trump kazandı. Amerika’da Trump’a ne demeye başladılar: ‘Diktatör’ demeye başladılar. Avrupa’nın değişik ülkelerinde sokaklara döküldüler, diktatör demeye başladılar. Hani demokratsınız? Demokrasi sandık değil mi? Sandıktan çıkan neticeye saygı değil mi? Sandıktan çıkan neticeye niye saygı duymuyorsunuz? Sandıktan şimdi böyle bir netice çıktı, Trump çıktı, saygı duyun. Bize de geliyorlar diyorlar ki ‘Bak Trump, Müslümanların aleyhinde konuştu, İslam’ın aleyhinde konuştu’... Biz siyasette bu tür şeylerin hepsine alışmışız. Bugün böyle konuşulur, sonra bu yanlış düzeltilir. Fakat bizim burada kalkıp kesinlikle oyuna gelmememiz lazım.”

Tayyip’tir bu, ilke falan hak getire... Üstünden bir yıl geçmiş, Man Adası belgelerinin açıklanmasından zaten başı dertte... Gülen’i yakapaça Türkiye’ye getirtmek için Trump’a yalvarmaları sonuç vermemiş, üstüne üstlük Zarrab’ın ABD’deki duruşması nerdeyse kendi iktidarının yargılanmasına dönüşmüş... Kötü sallanmakta...

Yeni bir “*one minute!*” lazım... Yatsın kalksın dua etsin, imdadına yetişen yine dün göklere çıkardığı Trump... Değil mi ki hakkaniyet ve vicdandan birazcık nasibi olan hiç kimsenin onaylamayacağı biçimde üç tek tanrılı dinin ortak kutusal kenti Kudüs’ü İsrail’in başkenti olarak tanıdığını ilan etti. Fırsat bu fırsattır... *İslam İşbirliği Teşkilatı*’nın dönem başkanından çok İslam’ın son halifesiymiş gibi tüm İslam ülkeleri devlet ve hükümet başkanlarını İstanbul’da bir araya getirip küffara karşı cihat başlatıyor...

Bir yıl önce Trump için söyledikleri çoktan tarihin çöplüğünde...

Yeni İslam cihadının başkomutanı olarak konuşuyor: “İsrail şimdi Filistin topraklarının neredeyse tamamına yerleşmiş durumda. Onunla da doymuyorlar, hepsini almak istiyorlar. Şu anda Trump Efendi bunun gayreti içinde. Neden? Çünkü evanjelist ve siyonist mantığın ürünüdür bu. Bu siyonist mantık Sultan Abdülhamit’e yaptırmadıklarını yapmanın gayreti içinde.”

Trump'ın sorumsuz, akıl dışı, dünya barışını tehdit eden, sadece tüm dünya halklarının değil, kendini başa geçirmiş olan Amerikan halkının güvenlik, huzur ve refahını da tehlikeye atan konuşma ve uygulamalarına, milliyeti ve inanç aidiyeti ne olursa olsun her barışseverin, her demokratın karşı çıkmasından daha doğal bir şey olamaz.

Ama Filistin bahane, Erdoğan'ın Trump'a öfkesinin bir başka nedeni de yine kendisinin dünkü konuşmasında: "Ey Trump sen bu İsrail'in mi arkasında duruyorsun? Ben normal karşılamaya başladım. Savunur. Çünkü YPG'yi, PYD'yi DE-AŞ'a karşı cepheye süren Trump bunu da yapar."

Yıllarca Suriye'de Sünniliğin Şiiliğe karşı mücadelesinin akıncıları gibi el altından desteklediği, lojistik destek için sınır kapılarını açtığı DE-AŞ'ın Suriye Kürtlerinin kadın erkek verdikleri yiğitçe mücadeleyle altedilmesini hâlâ hazmedememiş... Bittabi, bu efsanevi mücadele ile Suriye'nin kuzeyinde, Türkiye sınırında özerk bir Kürt bölgesi kurulmuş olmasını da... Hazmedemediği için de Suriye'nin batı ucundaki Afrin'i sürekli işgal tehdidi altında tutmakta.

Evet, Filistin halkı 70 yıldır süpergüçlerin elbirliğiyle desteklediği İsrail'in baskılarıyla topraklarından, özgürlüklerinden, en temel demokratik haklarından yoksun tutulmakta... Kudüs'ün İsrail başkenti olarak tanınması en son darbe. Tabii ki Trump'a karşı çıkılacak.

Öyle ki, İsrail başbakanı Netanyahu Trump'ın skandal jestine Avrupa Birliği'ni de ortak ettirmek için dün Brüksel'e yaptığı seferden hezimete uğrayarak döndü. En keskin İsrail yanlıları dahi bu yüzkarası karara destek vermeyi göze alamadı.

Ama daha da uzun süredir, yüzyıla yakındır Kürt halkının Türkiye, Irak, Suriye ve İran'da faşizan yönetimler tarafından ezilmesine, katledilmesine, en doğal insan haklarından ve özgürlüklerden yoksun kılınmasına hâlâ pek ses eden yok.

En güncel örnek... Onyıllardır NATO'nun, Avrupa Konseyi'nin üyesi, Avrupa Birliği'nin de üye adayı Türkiye Cumhuriyeti'nde Kürt halkı 80 yıl önce Hitler Nazizmi'nin

Yahudi halkına yaptıklarına koşut baskı ve zulüm altında. Hasan Cemal'in t24'te dün açıkladığı tablo insanlık onurundan bir nebze nasibi olan her kişiyi, Türk olsun, Amerikalı olsun, Alman olsun, Fransız olsun ve de İsrail vatandaşı olsun, isyan ettirmelidir:

“Kürtlerin seçtiği ve yönettiği 102 belediyeden 94'üne devlet el koydu 2016'dan bu yana. Şu anda 27'si kadın olmak üzere 68 belediye başkanı, başkan vekili hapistedir.

“Yine 2016'dan beri 500'e yakın belediye meclis üyesi gözaltına alındı. Bunların 81'i halen tutuklu. Devletin kayımları tarafından 94 belediyede 2013 belediye personelinin işine hiçbir gerekçe gösterilmeden son verildi.

“43 kadın merkezi ve 2 kadın sığınma evi kapatıldı.

“Belediyeler bünyesinde açılmış kreşler, aralarında tiyatro ve sinemaların da bulunduğu kültür sanat kurumları, sosyal dayanışma dernekleri kapatıldı.

“2015 yılı yaz aylarından bu yana 12 bin kişi gözaltına alındı, bunlardan 6 bine yakını halen tutuklu.

“2016'dan bu yana eş başkan, grup başkan vekili ve parti sözcülerinin de aralarında bulunduğu 15 HDP'li milletvekili tutuklandı. Halen 9 milletvekili cezaevinde.”

Manzara böyleyken bu devlet Avrupa Konseyi'nde, Avrupa Birliği'nde hâlâ adam yerine konulmakta ve de bu devletin islamcı diktatörü İnsan Hakları Günü'nde utanmaksızın “İnsan hakları ödülü verilecekse, bunu Türkiye çoktan hak ediyor” diyebilmektedir.

Vurdum duymazlık o raddede ki, Kürt halkının özgürlüğü için mücadele veren kitlesel örgütler hâlâ ABD'nin ve Avrupa Birliği'nin kara listelerinde,,,

Oysa barış, insan haklarına saygı, özgürlükleri kutsama, Filistin halkı için olduğu kadar Yakın ve Orta Doğu'nun bo-yunduruk altındaki tüm halkları için istenmelidir.

Evet bu halkların hemen tamamı, bugün İstanbul'da Tayyip'e itibar kazandırmak için toplanmış olan *İslam İşbirliği Teşkilatı* üyesi ülkelerin başındaki islamcı despotlar tarafın-

dan ezilmekte, sömürölmektedir. Sözüml ona laik bir cumhuriyet olan Türkiye de 48 yıldır bu islamcı despotlar camiasının üyesidir. Kudüs'teki Mescid Ül Aksa'nın 1969'da bombalanmasından sonra Rabat'ta toplanan İslam Zirve Konferansı'na Türk Hükümeti ilk kez dışışleri bakamı düzeyinde katılmıştır.

O dönemde bu örgütün ABD emperyalizminin hizmetinde olduğu pek bilinmiyordu. Bu gerçeği ortaya koymak için değerli araştırmacı dostumuz Mehmet Emin Bozarslan 1969 yılında *Hilafet ve Ümmetçilik Sorunu* adlı bir kitap yazmıştı, bunu *Ant Yayınları* arasında yayınlamıştıık.

Bugün Tayyip'in dönem başkanlığını yaptığı bu gerici örgütün zirve toplantılarına katılım düzeyi 12 Eylül faşizmi döneminde daha da yükseltilmiş, Kenan Evren 1984'te Rabat'taki, 1987'de de Kuveyt'teki konferanslara devlet başkanı sıfatıyla katılmıştır.

Bu petrodolar beslemeli örgüt de, başta Suudi Arabistan olmak üzere bu örgütün başını çekenler de, Filistin halkının özgürlüğünü, tarihsel topraklarında barış ve refah içinde yaşamasını sağlamak için kıllarını dahi kıpırdatmamışlardır.

Örneğin İsrail'in "vadedilmiş topraklar"ı büyük ölçüde fetetmesiyle sonuçlanan Haziran 1967'deki Arap-İsrail Savaşı karşısında Demirel iktidarı sessiz kalırken, İstanbul'daki devrimci gençlik örgütleri Arap ülkelerini desteklediklerini ilan ediyor, "Çünkü bu savaş, yoksul Arap ülkelerinin saldırgan İsrail'e karşı bağımsızlık savaşıdır. Türkiye'deki ABD üs ve tesisleri Arap ülkelerine karşı kullanılmamalıdır" diyordu.

Savaş sonrası yayınladığımız 13 Haziran 1967 tarihli *Ant Dergisi*'nde bu savaşın ardındaki kirli hesapları ortaya koyduktan sonra şu saptamayı yapmıştıık: "Ortadoğu politikada Vietnam'laştı". Gerçekten de Vietnam Savaşı halkın zaferiyle sonuçlanalı 40 yıla yakın süre geçtiği halde Ortadoğu savaşları ABD emperyalizminin komploları ve onun emir kulu müslüman ülkelerin ihanetleri nedeniyle hâlâ sürüp gitmekte.

Bu ihanetleri 1969 yılında *Ant*'in yayınladığı Filistin De-

mokratik Halk Kurtuluş Cephesi lideri Nayif Havatme'nin *Filistin'de halk savaşı ve Ortadoğu* adlı kitabı açıkça ortaya koyuyordu.

O günlerde *Ant*'ın bürosu tüm devrimci gençler gibi İstanbul üniversitelerinde eğitim görmekte olan Filistinli gençlerin uğrak yerlerindendi... Getirdikleri İngilizce bildirilerin Türkçeleştirilmesine destek oluyor, onlarla birlikte İranlı, Kıbrıslı, Kürt, Arap gençlerinin katıldığı açık oturumlar düzenliyor, tüm Ortadoğu halklarının emperyalizmin prangasından tam kurtulabilmesi için bir *Ortadoğu Devrimci Çemberi*'nin nasıl oluşturulabileceğini tartışıyorduk.

Evet, Filistin halkıyla Türkiye canibinden tek gerçek dayanışma, 60'lı yılların sonlarında devrimci gençliğimizden ve sol örgütlerimizden gelmişti. Deniz Gezmiş, Hüseyin İnan ve Yusuf Aslan gibi birçok genç devrimci illegal yollardan Filistin'e giderek gerilla saflarında savaşmışlardı.

Gerçekten de o yıllarda Demirel iktidarı Filistin halkına destek vermek şöyle dursun, Filistin halkıyla dayanışmadaki devrimcileri avlamakla, dahası İsrail'in koruyucusu ABD emperyalizmine karşı direnen işçilerin, öğrencilerin yürüyüşlerine, toplantılarına "Kanlı Pazar" örneğinde olduğu gibi sopalı ve bıçaklı saldırılar düzenleyen ümmetçileri desteklemekle meşguldü.

Yusuf Arslan *Ant Dergisi*'nin 24 Şubat 1970 tarihli sayısında yayınladığımız "El-Fetih'e niçin gittim?" başlıklı yazısında şöyle diyordu:

"Günümüz koşullarında, özellikle emperyalizmin bir sıcak savaş bölgesi haline getirdiği Ortadoğu'da da bütün halkların, Türkiye, İran, Arap, Kıbrıs, Kürt halklarının bir antiemperyalist cephe kurmaları, Ortadoğu Devrimci Çemberi'ni oluşturmaları, emperyalizme karşı kahredici darbenin indirilmesinin başlıca şartlarından biridir. Bu yüzden Ortadoğu'da senelerden beri verilmekte olan devrimci kavganın pratiğinden geçmek ve ezilen Arap halklarının kurtuluş mücadelesine bir nefer olarak katkıda bulunmak için El Feth'e gittim."

1 Şubat 1970’de Filistin dönüşü jandarmalar tarafından yakalanan ve 150 saat işkenceye tabi tutulan Hüseyin İnan ve arkadaşları da Ant’a gönderdikleri mesajda şöyle diyorlardı:

“İşbirlikçi iktidar, Arap halklarının haklı mücadelesi için gittiğimiz Filistin’e ardımızdan ajanlarını göndermiştir. Yurda dönüşümüzde bizleri ustaca hazırlanmış tertiplerle yakalatıp bizi kamuoyuna ‘sabotajcı’, ‘kiralık ajanlar’ olarak tanıtmaya çalışmıştır.”

Bâbîâli medyası ve TRT, polisin ortaya attığı yalanları esas alarak bu gençlere “Filistin’de eğitilmiş teröristler suçüstü yakalandı” yaygarasıyla saldırıyordu.

Bunun üzerine 10 Şubat 1970 tarihli *Ant*’ta devrimci gençleri savunan bir başyazı yazarak sormuştum:

“1950’lerde Amerikan emperyalizminin Uzakdoğu’daki çıkarlarını savunmak için Kore halkına karşı savaşmak üzere binlerce kilometre öteye onbinlerce asker gönderenlerin, yer-yüzünün en haklı savaşlarından birini veren Arap halkına yandaş çıkanları suçlamağa hakları var mıdır?”

Onların tabii ki hiçbir hakkı olmadığını o günden beri geçtiğimiz 47 yıl yeterince ortaya koymuştur.

Onlar ki Filistin adı altında en iyi bildikleri şey tutukladıkları devrimcilere işkencede kullandıkları “Filistin askısı”dır!

Bu şehir-i Brüksel ki “fahişe” midir?

21 Aralık 2017

Divan edebiyatının unutulmaz güzellemelerindendir Neddîm’in 18 yüzyılda İstanbul için yazdığı o beyit:

Bu şehir-i Sitanbul ki bi misl ü behâdır

Bir sengine yek pare Acem mülkü fedâdır

Ne ki, üzerinden iki yüzyıl geçtikten sonra modern Türk şiirinin ustalarından İlhan Berk bir başka İstanbul anlatır dizelerinde:

*İşte kurşun kubbeler şehri İstanbul'dasın
Yağmur altında bir adam sallanır durur sehpa
Genç orospular ölü padişahlar hastalar şehri
Rezil İstanbul*

Bir sürgünün özlemidir... Tek taşı tüm acem mülküne ağır basan İstanbul da, acıların, sömürünün, ihanetin kenti İstanbul da onyıllardır rüyalarımın en fazla giren megapoldür...

Onunla ilk tanışmam, 2. Dünya Savaşı yıllarında demiryolu çocuğu olarak Kayseri'nin bir köyünden okumak için Eyüp Sultan'da bir ilkokula gönderildiğim 1943 yılına denk gelir... Kıtık, yoksulluk, açlık ve de her an Nazi işgaline uğrama tehdidi altında yaşayan acılı kent İstanbul...

Sonra uzun bir ara... 1953 yılından sonra gazeteci ve sendikacı olarak toplantılara katılmak için sık sık giderek kaldırımlarını çiğnediğim, 1963'ten sonra da sürgüne gidinceye kadar TİP'te sosyalist örgütlenme, işçi grevleri, gençlik direnişleri, *Akşam Gazetesi* ve *Ant Dergisi*'nde solun sesini kitlelere duyurma mücadelesiyle yaşamıma damga vuran İstanbul...

Çoğunca yalan kusan Bâbüâli yokuşu, lüks tüketim taşan İstiklal ve Bağdat caddeleri bir yanda, Gaziosmanpaşa, Zeytinburnu, Taşlıtarla'sıyla ermekçi yoğunluklu gecekonduların mahalleleri öte yanda...

Ve de haftanın en az iki günü, dizimde portatif bir yazı makinesi, ucu görünmez koridorlarında yargılanma sıramı beklediğim Adalet Sarayı, ardında Sultanahmet Cezaevi... Sık sık tutuklu arkadaşları ziyaret ettiğimiz Paşakapısı ve Sağmalcılar hapisaneleri...

Evet, Nedim'in baha biçilmez şehri İstanbul aynı zamanda Berk'in rezil İstanbul'udur...

O, İstanbul için "genç orospular şehri" demiş ... Geçen hafta Avrupa'nın başkenti Brüksel için de birisi kalkıp "prostituée" (fahişe) dedi ve de kıyametler koptu.

Böyle bir yakıştırmayı Avrupa Birliği'nin eleştirilerini duydukça kızgın boğaya dönen Erdoğan ve şürekası pek âlâ

yapmış olabilir!

Hayır... Kente “fahişe” damgasını vuran dıştan kimse değil, Brüksel Bölge Hükümeti’nin seyrüseferden sorumlu bakanı Pascal Smet... Ona göre kent yaşamını cehenneme çeviren yönetim anarşisi yüzünden Brüksel adeta bir fuhuş objesine dönüşmüş.

Flaman Sosyalist Partisi’nin üyesi olan Pascal Smet’i ilk kez bakanlık sorumluluğu üstlendiği 2003 yılından beri tanırım. Bir ara Flaman Topluluğu’nun kültür işlerinden sorumlu bakanı da olan Smet özellikle göçmenler ve siyasal sürgünler konusundaki demokratik ve dayanışmacı tavrıyla hep takdir toplamıştır.

Ama yönetimini paylaştığı kente “fahişe” diyecek kadar kantarın topunu kaçırınca kendi partisi de dahil tüm partilerden çok ağır eleştirilere uğraması kaçınılmazdı. Bu sözler sadece Brüksel’i değil aynı zamanda kadınlığı da aşağıladığı için haklı olarak derhal özür dilemesi istendi. O da yaptığı densizliğin farkına çabuk vararak sözlerinden dolayı derhal alenen özür diledi. Özür dilemesini de yeterli bulmayan Brüksel partisi *Défi* kendisinin bakanlıktan da istifa etmesi için hâlâ dayatıyor.

Bu ölçüsüz ifade bardağı taşırın damla oldu ama Brüksel’i bakımsız bir taşra kasabası durumuna düşüren yönetim anarşisi zaten bardağı adamakıllı doldurmuştu. Bir yandan kenti “7 kocalı Hürmüz” durumuna düşüren bilcümle Belçika partileri, öte yandan gözü bir türlü doymayan Avrupa Birliği ve NATO gibi uluslararası kurumların milyarlarca mal olan kapisleri...

Pencereden baktığımda tam karşımda duran kaplumbağa görünümlü yeni NATO Genel Merkezi şimdiden 1,23 Milyar Euro’ya mal olmuş durumda...

Ya Avrupa Parlamentosu’nun daha 25 yıl önce inşa edilen devasa binası... Şimdiden ıskartaya çıkartılıp yerine yarım milyar Euro’ya yeni bir saray inşa edilmesi gündemde... Hemen her gün yerle bir edilen geleneksel Brüksel evlerinin

yerine sırf AB patronlarının kaprisini tatmin etmek için kurulan yeni şantiyeler...

Yarım yüzyıla yakındır bu kentte yaşayan biri olarak Brüksel'in hali pür melalinin canlı tanığıyım.

İzmir ve İstanbul'dan sonra en uzun yaşadığım kentlerin başında gelir Brüksel... Sahte pasaportla tam iki yıl Anvers, Paris, Berlin, Kopenhag, Stockholm... Ardından siyasal mülteci olarak Amsterdam, Roma, Londra, Viyana...

Ve de 1973 sonunda İnci'yle birlikte *İnfo-Türk*'ü kurmak üzere demir attığımız, Birleşmiş Milletler tarafından siyasal mülteci olarak tanındığımız halde Türk Devleti'nin engelleyici müdahaleleri nedeniyle yine de dört yıl daha kaçak yaşamak zorunda kaldığımız Brüksel...

İnci de ben de, 45 yıl var ki bu efsanevi başkentin medya, kültür ve siyaset yaşamının sürekli gözlemcileri, eleştiricileri, çoğunca da aktif katılımcıları, özellikle de yabancı kökenli sürgün, mülteci, göçmen işçilerin eşit haklar mücadelesinin militanlarıyız.

161 Km²'lik bir alan üzerinde 1.180.500 kişinin yaşadığı özerk bir bölge Brüksel... Kuzeyinde nüfus ve ekonomik güç olarak ağır basan Flaman Bölgesi, güneyinde de Fransızca konuşanların yaşadığı Valon Bölgesi.

Her birinin seçimle gelmiş ayrı parlamentosu, ayrı hükümeti ve de yönetim birimleri mevcut.

Son istatistiklere göre Brüksel nüfusunun yüzde 35'ini oluşturan 411.075 kişi tamamen yabancı kökenli... Bu nedenle de Brüksel, dünya megapolleri arasında Dubai'den sonra nüfusu en kozmopolit olan ikinci kent...

Benim hemen her gün arşınladığım Schaerbeek ya da Saint-Josse gibi belediyelerde bakallarıyla, manavlarıyla, helal kasapları ve dürümcüleriyle müslüman nüfus daha göze görünür durumdaysa da, Brüksel genelinde bu yabancı kökenli nüfusun yüzde 70'ini Avrupa Birliği kurumlarında ya da çok uluslu şirketlerde çalışan Fransa, Hollanda, Almanya vatandaşları oluşturmakta... Ama demografik tahminler

Türkler ve Faslılar başta olmak üzere müslüman göçmenlerin hızlı artış gösterdiklerini ortaya koymakta...

Halen Belçika nüfusunun yüzde 7'sinin müslüman olduğu, bu oranın Flaman bölgesinde yüzde 5.1, Valon bölgesinde yüzde 4.9 iken Brüksel'de yüzde 23.6'ya ulaştığı açıklandı.

Brüksel bölgesinin içindeki belediyeler açısından Müslüman nüfus ise bir Türk belediye başkanının yönetimindeki Saint-Josse'ta yüzde 45'e, Molenbeek'te yüzde 41,2'ye, Schaerbeek'te yüzde 37,3'e kadar yükseliyor.

Son yıllardaki mülteci akını, aile birleşimleri ve müslüman ailelerin çok çocuk sahibi olması nedeniyle 2030'da Belçika genelinde müslüman nüfus oranının yüzde 10'u aşabileceği, Brüksel nüfusunun ise yarıya yakınının müslüman olabileceği de tahminler arasında...

Müslümanların demografik ağırlığı sadece istatistiklerde değil, sosyal ve kültürel yaşamda, hatta seçim pazarlıklarında da kendini ciddi şekilde hissettirmekte.

Oy kullanmanın mecburi olduğu Belçika'da 2018 yılının Ekim ayında tüm vatandaşlar belediye meclislerini seçmek üzere sandık başına gitmek zorunda.

Müslümanların sayısal ağırlık taşıdığı belediyelerde partiler şimdiden müslüman oyu getirebilecek aday arayışı içinde... Demokrasiymiş, özgürlükmüş, laiklikmiş, kimse'nin umurunda değil...

Aşağı yukarı yirmi yıldır çoğu çifte vatandaşlık sahibi Türk kökenli seçmenlerin oylarını alabilmek için en ilerici görünenleri de dahil tüm partiler Ankara'daki iktidarlara yakalalık, Kürt özgürlük hareketine düşmanlık ve 1915 Soykırım inkarcılığı yapanları aday gösterdiler...

Belçika Federal Meclisi'nde, Brüksel, Valonya ve Felemenk bölge meclislerinde, belediye meclislerinde Türk lobisinin sözcülüğünü ve fedailiğini yapanlar büyük olasılıkla 2018 belediye, 2019 bölgesel ve federal meclis seçimlerinde de "el bebek gül bebek" tüm partilerin aday listelerinde yer alacaklar.

İyi de, Avrupa başkenti böylesi bir islami tırmanış için

deyken, şehir-i Brüksel'in "fahişeliği" de nereden çıktı?

Evet, Brüksel kenti de, tüm megapoller ve metropoller gibi, fuhuş sektörünün hayli güçlü olduğu kentlerden biri... Kent merkezindeki Alhambra semti, lüks alışveriş merkezlerinden Avenue Louis'e bağlanan Place Stephanie ve de Türk göçmenlerin yoğun yaşadığı Kuzey Garı yanındaki Rue d'Aerschot, Avrupa'nın en namılı fuhuş merkezleri arasında...

Fransa'da fuhuşa konulan sınırlamalardan sonra Paris-Brüksel treniyle Kuzey Garı'na günü birliğine gelip Rue d'Aerschot'ta uçkur çözenlerin haddi hesabı yok.

Saint-Josse, Schaerbeek ve Brüksel anakent belediyelerinde sayıları gittikçe artan müslüman ailelerin yoğunlaşan şikayetleri karşısında kentin tarihsel "genelev"lerini kapatıp tüm seks emekçisi kadınları Anvers'teki Villa Tinto gibi bir aşk mabesinde toplama projesi üç belediyenin de gündemlerinde...

Ama bizim yazının başlığındaki "*Bu şehir-i Brüksel ki 'fahişe' midir?*" sorusunun bu müslüman hemşehrilerin şikayetlerini bertaraf etme arayışlarıyla uzaktan yakından ilgisi yok.

Brüksel öyle bir kent ki, alt yapı tesislerinden tutun kamu hizmetlerine kadar her bir projenin mutlak surette federal hükümetin, bölge hükümetinin ve de çoğunca da hizmete konu olan belediyenin onayından geçmesi gerek... Ancak hiçbir proje zamanında onaydan geçemediği, gerekli finansman sağlanmadığı için Brüksel'in kent içi ve dışı ulaşımı felç halinde...

Yıllarca önce inşa edilmiş tüneller, viadükler zamanında bakım ve tamiri yapılmadığı için arka arkaya çökmekte, nerdeyse her hafta Avrupa Birliği ya da NATO toplantıları nedeniyle zaten büyük ölçüde aksayan kent içi trafik tamamen felce uğramakta...

Kenti Valon bölgesine bağlamak için yıllarca önce yapımı kararlaştırılmış olan RER hattı bir türlü tamamlanamamakta...

O da yetmezmiş gibi Brüksel'in Samu ya da Siamu gibi sosyal yardım ve imdat kurumlarının başına çöreklenmiş siyasilerin, özellikle de "sosyalist" etiketi taşıyanlarının yine milyonlara sığmayan yolsuzlukları....

Tüm bu nedenlerle Pascal Smet, “fahişe”li demecinden çok önce 1 Aralık’ta Brüksel’in yönetim anarşisine son vermek için kapsamlı bir reform yapılmasını, örneğin 1 milyonluk kentte mevcut 19 ayrı belediyenin bir tek merkezi belediyede birleştirilmesini önermiş, bu yüzden de “dinozor”laşmış belediye başkanlarının ve parti yöneticilerinin ağır saldırısına uğramıştı.

Buna karşılık, Smet’in önerisi, bugün Fransızca konuşanların ezici çoğunlukta olmasına rağmen Brüksel’in özünde bir Flaman kenti olduğunu, frankofonlar tarafından işgal edildiğini ileri süren Flaman partilerinden de destek alacağı benziyordu.

Sporseverler izlemiştir... 2020 Avrupa Futbol Şampiyonası’nın düzenleneceği 13 Avrupa kentinden biri Brüksel idi... Ancak bunu hak etmek için bu kentte olimpiyat normlarına uygun yeni bir stadyum inşa edilmesi şart koşulmuştu.

Bu stadın inşa edilmesi, federal hükümet, Flaman Hükümeti, Brüksel Hükümeti ve Brüksel Anakent Belediyesi arasında yıllardır bir anlaşma sağlanamadığı için bir türlü gerçekleşemedi... UEFA da 7 Aralık’ta Brüksel’i listeden çıkartarak burada oynanması öngörülen maçları Londra’daki Wembley Stadı’na devretti.

Asıl kıyamet de o zaman koptu ve bu “ulusal” skandal Smet’in reform önerisine daha bir güncellik kazandırdı.

Ne ki önerinin ciddi şekilde gündeme girmesi söz konusuysen işte bu “fahişe”li demeç Brüksel’in yönetimini Ortaçağ derebeyleri gibi paylaşan dinozor belediye başkanlarının bitini yeniden kanlandırmış bulunuyor.

Bakirenin namusunu koruma raconuyla her türlü idari reforma karşı Haçlı Seferi şövalyeleri gibi yek vücut kesiliverdiler.

Çilekeş Brüksel halkı 2018 yılının Ekim’inde yapılacak olan belediye seçimlerine bir “fahişe”nin gayrimeşru yavruları olarak değil, yine kentin turizm rehberlerindeki ünlü sembolü masum *Manneken Pis* (işeyen bebek) olarak girecek...

Bir şey değişir mi, pek sanmam...

Ama yine de belli olmaz, yıllardır yerli yöneticilerin yolsuzluklarını, Avrupa Birliği ve NATO gibi uluslararası kurumların milyarlarca mal olan kaprislerini sineye çekmiş olan o bebek de son rezaletlerden sonra gazaba gelip birikmiş tüm idrarını dinozorların ve eurokratların yüzlerine boca ediverirse şaşmayalım...

Çifte standartlar diyarı Avrupa...

28 Aralık 2017

Geçen haftaki yazımı noktaladığım saatlerde tüm Avrupa büyük bir merak ve heyecanla Katalonya'da yapılan bölgesel seçimlerin sonucunu beklemekteydi. Tabii ki İspanya dışında heyecanın en büyüğü Brüksel'de yaşanıyordu.

Tarihte benzerine ender rastlanır ya da hiç rastlanmaz bir seçimdi bu... Nabızlar sadece Barcelona'da değil aynı zamanda Brüksel'de de atmaktaydı. Madrid'teki frankist hükümetin *guardia civil* zoruyla darbe yaparak iktidardan düşürdüğü, oda yetmezmiş gibi liderlerinin bir kısmını zindana attırıp Belçika'ya sürgüne gidenleri hakkında da uluslararası tevkif müzekkeresi çıkarttığı Katalonya bağımsızlık hareketi bu abrakdabra seçimlerde doğrudan Katalan halkının çoğunluk oyuyla çökertilmek isteniyordu.

Bu sadece Kral'ı da arkasına alarak darbeyi tezgahlayan sağcı başbakan Rajoy'un değil aynı zamanda Barcelona darbesi ve onu izleyen tutuklamalar karşısında suspus olan Avrupa Birliği'nin de beklentisiydi.

Avrupa medyası da güdümlü röportajlar ve kamuoyu yoklamalarıyla seçimden bağımsızlıkçıların büyük bir yenilgiyle çıkacağını yazarak şeamet tellallığı yapmaktaydı.

7 Kasım'da Katalonya'nın 200'den fazla belediye başkanının Brüksel'e baskın yaparak AB kurumları önünde yerel

hükümet üyelerinin hapsedilmesini protesto etmeleri ve Katalonya yönetiminin sürgündeki başkanı Carles Puigdemont'a destek vermeleri önemli bir uyarıydı. Ama kimse kılını kıpırdatmadı.

O da yetmedi, bir ay sonra, 7 Aralık günü 50 binden fazla Katalan uçaklarla, otobüslerle, taksilerle, özel arabalarla Avrupa başkentini basarak kent yaşamını tüm gün boyu felce uğrattı, yer yerinden oynadı, ama AB'den yine tıs yoktu.

El mi yaman, bey mi yaman? 21 Aralık oylamasında Katalan halkı sadece Madrid'teki frankistlere ve Brüksel'deki şatolarından o frankistleri destekleyen eurokratlara gereken dersi vermekle kalmadı, seçim kampanyası sırasındaki tarafgir ve tahrifçi yayın ve yorumlar yapan Avrupa medyasının yazmış olduklarını suratlarına çarptı.

Evet, seçim sonuçlarına göre Carles Puigdemont'un *Katalan Avrupa Demokratik Partisi (PDeCAT)* ile *Katalonya Demokratik Uyuşma'nın (CDC)* oluşturduğu "*Katalonya İçin Birlikte*" (*Junts per Catalunya*) koalisyonu ve *Halk Birliği Partisi (CUP)* 135 üyeli Katalonya parlamentosunda 70 sandalye ile mutlak çoğunluğu sağladı.

Bağımsızlıkçılara karşı olan *Vatandaşlar (C's)*, *Katalonya Sosyalist Partisi (PSC)* ve Rajoy'un *Katalonya Halk Partisi (PPC)* toplam 57 sandalye elde edebildi.

Daha önce iki kez Brüksel'i mücadele alanı haline getirmiş olan Katalanlar seçim gecesi sonuçları öğrendikten sonra haklı olarak başarılarını Avrupa başkentinde büyük coşkuyla kutladılar.

Carles Puigdemont "Katalonya başkanı" olarak vatandaşları tebrik ettikten sonra "Seçimleri Katalan Cumhuriyeti kazandı; İspanya devleti, Rajoy, müttefikleri kaybetti. Bizler, meşru hükümetiz. Hapisteki siyasetçiler derhal serbest bırakılmalı. Katalan siyasetçiler parlamento'ya geri dönebilmeli. Şiddet, korku, hapis, sürgün ve tehdide rağmen biz kazandık. Rajoy, İspanya devleti ve Avrupa bunu fark etmeli," dedi.

Farkedecekler mi? Katalan halkının iradesine saygı gös-

terecekler mi, Puigdemont'un sürgünden hapsedilme tehlikesi olmadan ülkesine dönmesi, Madrit'te hapsedilen Katalan yöneticilerin tahliyesi ve 21 Ocak'ta parlamentonun ilk toplantısına özgürce katılarak yeniden ülkelerinin yönetimini üstlenmeleri mümkün olacak mı?

Bu sadece Madrid'teki Rajoy ile arkasındaki Kral'ın tutumuna değil, daha da çok Avrupa Birliği'nin Katalan halkının iradesine ne denli saygı göstereceğine bağlı.

Katalonya krizinin başladığı günden itibaren Avrupa kurumlarının hepsi bağımsızlıkçıların başarısıyla sonuçlanan referandumu geçersiz ilan etmişler, İspanyol merkezi yönetimine sürekli arka çıkmışlar, *guardia civil* terörüne, Katalan liderlerinin tutuklanmasına ve Brüksel'e sürgün gelen Puigdemont ve arkadaşları hakkında uluslararası tevkif müzekkeresi çıkartılmasına hiçbir itiraz ya da kınamada bulunmamışlardı.

Seçimden hemen sonra da basına açıklama yapan Avrupa Komisyonu sözcüsü Alexandre Winterstein ilk saygısızlığı yapmakta gecikmedi: "Bizim Katalonya sorunu konusundaki tutumumuz bellidir ve birliğin tüm kademelerinde de sık sık teyid edilmiştir. Bu tutumuz değişmeyecektir!"

Avrupa Birliği'nin Katalonya'da insan haklarının açıkça çiğnenmesine göz yuman tutumu böyleyken birliğin merkezindeki Belçika Devleti'nin Katalan bağımsızlıkçılarına karşı tavrı "tasvipkar" olmamakla birlikte "anlayışlı" ve "hoşgörülü" olageldi.

Guardia civil darbesinden sonra Brüksel'e gelen Puigdemont'un, hakkındaki uluslararası tevkif müzekkeresine rağmen, dilediğince hareket etmesine, hatta 21 Aralık seçimleri için bağımsızlıkçıların kampanyasını buradan yönetmesine bir anlamda göz yumuldu.

Hele 200'den fazla Katalan belediye başkanının, ardından da 50 bin'i aşkın Katalan'ın Brüksel'i basarak Avrupa kurumları önünde bayraklarıyla, flamalarıyla, marşlarıyla protesto gösterilerinde bulunmalarına hiçbir engel çıkartılmadı.

O denli ki, Puigdemont bile Belçika polisinin gösteriler sırasındaki hoşgörölü tavrına teşekkür etti.

Bu hoşgörölünün ana nedeni tabii ki Belçika federal hükümetinin Flaman ağırlıklı olması, yıllardır Belçika Devleti'nin konfederal bir yapıya dönüştürölmesini ve Flaman bölgesinin bağımsızlığa yakın bir statüye kavuşturölmesini isteyen milliyetçi N-VA'nın federal hükümette birçok kilit bakanlığı elinde tutuyor olması...

N-VA'nın liderleri Avrupa Birliği içinde "bağımsızlık" ya da "genişletilmiş özerklik" mücadelesi veren halklarla, örneğin Bask'lar ve Katalan'larla sürekli dayanışma içinde... Örneğin bağımsızlıkçıların zaferiyle sonuçlanan son referandum öncesi Barcelona'daki kampanyaya N-VA seçilmişleri Flaman bayraklarıyla katılarak destek vermekte tereddüt etmemişlerdi.

Katalanların son iki aydır Brüksel'de yaptıkları tüm toplantı, miting ve yürüyüşlere de katılmakla kalmadılar, 21 Aralık seçim gecesi bağımsızlıkçıların zaferini birlikte kutladılar.

Tabii ki madalyonun bir de tersi var.

Katalanlar konusunda bu dayanışmayı gösteren Flaman siyasetçilerinin Ortadoğu, Asya ve Afrika ölkelerinden gelen ilticacılara aynı anlayışı gösterdiğini söylemek mümkün değil.

Son birkaç gündür bu öлкеye sığınmış Sudan'lı mültecilerin bir kısmının Sudan rejimiyle anlaşma yapılarak uçakla geri gönderildiği ve orada kendilerine işkence yapıldığı iddiası üzerine Brüksel'de kıyamet kopuyor.

Binbir tehlikeyi göze alarak ve insan kaçakçılarına paralar yedirerek Belçika'ya kadar gelebilen Sudanlı mültecilerin önemli bir kısmı bir an önce İngiltere'ye geçmeyi amaçladığından Belçika'da iltica talep etmeksizin, kendilerine İngiltere'ye atacak bir olanak doğuncaya kadar kaçak yaşamayı tercih etmekte.

Belçika İltica ve Göç Bakanı N-VA'lı Theo Francken eylöl ayında iltica isteminde bulunmayan Sudanlıların kimliklerini belirlemek için Sudan devleti ile birlikte çalışarak bir "Kimlik Belirleme Misyonu" başlatmıştı.

İnsan hakları ihlalleri, soykırım ve insanlığa karşı işlediği suçlardan dolayı hakkında uluslararası tevkif müzekkeresi bulunan islamcı diktatör Ömer El Beşir'in başını çektiği bir yabancı hükümetle böylesi anlaşma yapılmış olması esasen büyük tepkilere yolaçmıştı.

Sudan ajanlarıyla işbirliği yapıp kimlikleri belirlendikten sonra ülkelerine geri gönderilen mültecilerin orada işkenceye tabi tutuldukları haberleri gelmeye başlayınca Francken'e eleştiriler şiddetlendi, hatta kendisinin bu görevden uzaklaştırılması için liberal başbakan Charles Michel üzerinde baskılar yoğunlaştı.

Eleştiriler son derece yerinde ve haklı... Herşeyden önce uluslararası kamuoyunda takbih ve mahkum edilmiş islamo-faşist bir rejimle devlet düzeyinde anlaşma yapıp mülteci adaylarının o devletin işkencecilerine teslim edilmiş olmasına karşı çıkmak her demokratın, insan hakları savunucusunun görevi.

Ama karşı çıkanların protestosu niçin sadece Sudanlı ilticacılarla sınırlı?

Belçika'da bu konuda kıyamet koparken Türkiye'nin islamo-faşist cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'ın 24 Aralık günü Ömer El Beşir'in misafiri olarak Sudan'a gitmesine, büyük törenlerle ağırlandıktan sonra bir dizi anlaşmalar imzalamasına, üstelik Afrika ülkelerinde bulunan Türkiyeli muhaliflerin kökünün kazınacağını açıklamasına karşı ne Avrupa ve Belçika yönetimlerinden, ne de Avrupa mediasından pek karşı ses çıkmadı.

Belçika Devleti'nin siyasal mülteciler konusunda sık tekrarlanan "çifte standard" uygulamasına en son örnek, dokuz yıldır Flaman bölgesindeki Eeklo kentinde yaşayan üç çocuklu bir Ermeni ailesinin Noel'e üç gün kala sınırdışı edilmek üzere tutuklanıp bir mülteci kampına hapsedilmeleri.

Ailenin 11 yaşındaki kızı Kristina ilkokulun 6. Sınıfında ve mükemmel Flamanca konuşmakta... O da son anda bir bozma kararı çıkmazsa ailesiyle birlikte sınırdışı edilecek.

Bir başka skandal, yıllardır Belçika’da siyasal mülteci olarak bulunan Erdal Gökoğlu’nun Almanya’nın istemi üzerine 13 Kasım’da tutuklandıktan sonra mahkeme kararıyla 21 Aralık’ta bu ülkeye doğru sınır dışı edilmesi...

Gökoğlu Liège’deki Lantin hapishanesinde bir aydan fazla tecride tabi tutulmuş, yakınlarıyla temasına izin verilmemiş, bu nedenle de açlık grevine başlamıştı.

Kendisi zaten Türkiye’de diğer siyasal tutuklularla birlikte yaptığı açlık grevi nedeniyle Wernicke-Korsakoff hastalığından acı çekmekteydi.

Gökoğlu 2016 Ocak ayında Polonya’da bulunduğu sırada Türk Hükümeti’nin isteği üzerine tutuklanmış, ancak Polonya mahkemesi tarafından bu talep reddedilerek siyasal mülteci olduğu Belçika’ya dönmesine izin verilmişti.

Bu kez Alman Devleti’nin istemi üzerine Belçika Devleti’nin kendi himayesinde bulunan bir siyasal mülteciyi sınır dışı etmesi, Gökoğlu’nun oradan da Türkiye’ye iade edilmesi riskini birlikte getiriyor.

Türkiye’deki islamo-faşist rejimin muhalifleri böyle işlemlere tabi tutulurken Tayyip’in Belçika vatandaşı fedailerini faaliyetlerini sadece Belçika toprağında değil, diğer Avrupa ülkelerinde ve de Ortadoğu’da hiçbir engelle karşılaşmadan sürdürebilmekte.

En son örneği, Tayyip’in Belçika ziyaretlerinde her daim yanbaşında yer alan Mehmet Gargılı adlı kişinin başını çektiği bir grubun üstlerinde Türk bayrağından mintanları, kalfalarında fesleri, ellerinde Tayyip fotoğraflarıyla Kudüs’te olay çıkartmaları, sevkedildikleri mahkemede de kınalı elleleriyle Müslüman Kardeşler’in “rabia” işaretini yaparak siyasal gösterilerine devam etmeleri. Grubun başını çeken kişi son anayasa referandumu sırasında Brüksel’deki Türk Konsolosluluğu’nu basarak orada seçmen kayıtlarını incelemekte olan Kürt muhaliflere bıçakla saldıranların önde geleni...

İsrail’de serbest bırakıldıktan sonra geçtiği Türkiye’de belki de Tayyip’çi Kudüs cihadının kahramanlarından biri

olarak taltif edilecek bu kişi vatandaşı olduğu Belçika'ya döndükten sonra da *Avrupa Osmanlı Ocakları* adına muhalifleri terörize etme faaliyetlerine yine kılına dokunulmadan devam edebilecek mi?

Garo Paylan'ın açıkladığı yurt dışındaki muhalifleri yoketme operasyonlarında yer alacak mı? Buna da göz yumulacak mı?

Yumulmaması gerek ama Avrupa çifte standartlar diyarıdır, hiç belli olmaz...

Paris göğü altında Erim'den Tayyip'e...

7 Ocak 2018

Yeni yıla girerken uzun zamandır ihmal ettiğim bir görevi, sürgünde 46 yıldır gerçekleştirdiğimiz direniş yayınlarının pdf'lerini çıkartıp sosyal medyada paylaşmayı yerine getirme çabasına gömülmüştüm... Bu nedenle de normal olarak perşembe gününe yetiştirmem gereken *Artı Gerçek* yazısını da bir hafta geciktirmeyi kararlaştırmıştım.

Internet'te Türkiye aktüalitesiyle ilgili haber ve yorumları hızla gözden geçirirken Celal Başlangıç'ın *Artı Gerçek*'te "2018'de basın özgürlüğü 2017'den de beter olacak" başlıklı yazısı beni kendime getirdi.

"Görünen o ki, AKP iktidarı, basın özgürlüğü açısından, Türkiye insanların haber alma ve gerçekleri öğrenme hakkı açısından 2018'de Türkiye'yi 2017'den daha beter bir hale getirmeye kararlı. Çünkü halkın gerçekleri öğrenmesini istemiyorlar. Soygunları, hırsızlıkları, sömürüleri, vurgunları, cinayetleri gizli kalsın istiyorlar" diyordu.

Hemen ardından bu öngörüü doğrularcasına *Artı Gerçek* ana sayfasına bir haber düştü... Yazar arkadaşlarımızdan Fadıl Öztürk sabah eve gelen Terörle Mücadele Şubesi polisleri tarafından *Artı Gerçek*'e yazdığı yazılarla terörizm yaptığı gerekçesiyle gözaltına alınmıştı. Olayın tanığı değerli

halk sanatçısı Ferhat Tunç sosyal medyada “Fadıl 12 Eylül zindanlarında gençliğini bırakmış bir Dersimli şair, ona dokunmayın” diye isyan ediyordu.

Evet, Celal’in dediği gibi 2018 şimdiden daha beter olmaya başlamıştı.

Türk basını 1831’de *Takvim-i Vekayi* ile başlayan nerdeyse iki asırlık çileli tarihinde Osmanlı’dan tutun İttihat Terakki, Kemalizm, Demokrat Parti, askeri darbeler ve de bugünkü Türk-İslam despotizmi dönemine kadar, tüm iktidarların boy hedefi olageldi.

Haber ve yorumu kitlelere ulaştırabilmenin tek olanağı birkaç hurufat kasasıyla ilkel bir düz baskı makinesi, ardından lynotype’ler ve intertype’lerle beslenen dev rotatifler, daha da ötesinde tahta tabanlı metal klişeleri çöpe atan ofset ya da tıfdruk baskılar...

Medyada bizim 50’ler kuşağı tüm bu teknik aşamaları yaşayarak bugünlere geldi. Görüşler, düşünceler, eleştiriler hedef kitleye ancak bu saydığım üretim araçlarına sahip olanların gazetelerinde ulaştırılabilirdi. Bu olanaklara sahip değilseniz, gazetenizi ya da derginizi bu araçlara sahip olanların matbaalarında parası karşılığında dizdirip bastırabilirdiniz...

Hükümetleri ya da büyük sermaye çevrelerini rahatsız edici hale geldiğinizde, parasını ödemeniz de, o matbaaların kapısı yüzünüze kapanırdı. Akşam’da ve Ant’ta bunu da yaşadık. Hele hele askeri darbe dönemlerinde birkaç satırlık sıkıyönetim bildirisi gazete veya dergiyi susturmaya, yazar ve sorumlularını da mahpus damına göndermeye yeterliydi.

Şimdilerde bu üretim araçları üzerinden baskı ve susturma ülke tarihinin hiçbir döneminde yaşanmamış boyutlarda...

Çakma 15 Temmuz darbe girişimi bahane edilerek kurulan OHAL diktası döneminde basının nasıl bir engizisyon zulmü altında olduğu dün Erdoğan’ın Paris ziyaretini protesto eden *Sınırsız Gazeteciler Örgütü (RSF)* tarafından rakamlarla açıklandı. Basın özgürlüğüne saygı konusunda uluslararası ortalama 180 üzerinden Türkiye 155. sırayla

kazanın diplerinde yeralıyor. Kapılarına mühür vurulan ve varlıklarına elkonulan medya kuruluşlarının sayısı 200'ü bulurken, 26'sı imtiyaz sahibi ve yazı işleri müdürü olmak üzere 206 gazeteci yeni yıla Tayyip'in zindanlarında girdi.

Tayyip bu konuda o denli pişkin ve yüzsüz ki, Paris'te Macron'la birlikte yaptıkları basın toplantısı sırasında tutuklu ve mahkum gazetecileri “terörün ve teröristlerin bahçıvanları” olarak nitelerken Suriye'ye gönderttiği silahlar konusunda soru soran bir Fransız gazeteciyi “FETÖ ağzıyla konuşuyorsun” diye suçlamaya kalkıştı.

Dahası, bir bayan gazetecinin halen hapiste bulunan insan hakları savunucusu işadamı Osman Kavala ilgili bir sorusuna yanıt verirken de kinini kusmaktan kendini alamadı. “Burada Osman Kavala'nın avukatları var, iyi... İstanbul'daki Gezi olaylarının geri planındaki aktörlerinden biri olduğunu hanımefendiye hatırlatayım” yanıtını verdi.

Neyse ki günümüzün medya teknolojisi, haberleşme ve iletişim olanakları artık hükümetlerin ve büyük sermaye gruplarının mülkiyetindeki matbaalarla, televizyonlarla, dağıtım şirketleriyle sınırlı değil.

Tayyip'in bu yeni “one minute” performansı da sosyal medyaya anında yansıyor, hakettiği tepkileri de alıyor.

Artık internet sayesinde facebook ve twitter gibi sosyal medya ile, smartphone'lar ve tablet'lerle dünyanın ve de Türkiye'nin neresinde ne olursa olsun, kim ne derse desin, herkes bunun haberine ve de bu konudaki yorumlara anında ulaşmakta.

Bu gazetecilikte çağımızın devrimidir... Bu devrimi iyi değerlendiren Celal Başlangıç, bir yandan “2018'de basın özgürlüğü 2017'den de beter olacak” derken hemen ardından yazısını mesleğimizin misyonuna ve onuruna layık bir meydan okumayla bitirmekte:

“Ancak bu oyunu bozmak mümkün. Her ev, her iş yeri bir gazete bürosu, bir televizyon stüdyosu, bir haber sitesi merkezi olmalı. Her printerdan matbaa makinesi, her cep

telefonundan televizyon kamerası, her bilgisayardan haber sitesi yapmak mecburiyeti var. Herkes mutlaka apartmanında, sokağında, çarşısında, pazarında, mahallesinde, köyünde, kasabasında, kentinde, işyerinde ne olup bittiğini duyuran iyi bir ‘haberci’ olmalı. Gerçeği ve doğruyu savunanlar bir gün mutlaka kazanırlar. Ne kadar gizlenmek istenirse istensinler gerçeklerin eninde sonunda bir gün ortaya çıkmak gibi kötü bir huyu vardır.”

Evet bu uyanış ve direniştir ki dün Paris’te Fransa Cumhurbaşkanı Macron’u, basın özgürlüğü ve insan hakları konusundaki farklılıklarını televizyon kameraları önünde Erdoğan’ın yüzüne karşı söyleme, üstelik bu farklılıklar nedeniyle Türkiye’nin artık Avrupa Birliği’ne üye olmayı unutup “ortaklık”la yetinmesi gerektiğini vurgulama noktasına getirmişti.

Buraya kadar iyi hoş da, kapalı kapılar ardında imzalanan yağlı ballı anlaşmalara ne demeli?

Herşeyden önce gazetecilerin huzurunda iki tarafın bakanları tarafından İtalya’nın da dahil olacağı uzun menzilli bölge hava ve füze savunma sisteminin imzalanması...

Ardından “Türk EXIMBANK ve Bpifrance Assurance Export arasında karşılıklı reasürans anlaşması” ve de “Türk Hava Yolları ile Airbus S.A.S arasında Mutabakat Zaptı”...

Televizyon ekranında bu imza törenini izlerken birden sürgünümüzün 46 yıl önceki Paris günlerine gittim.

Demokratik Direniş Hareketi’ni örgütlediğimiz günlerdi... 12 Mart darbesinin birinci yıldönümü yaklaşırken Fransız kamuoyunu Türkiye’deki baskılar konusunda bilgilendirmeye çalıştığımız günlerdi. Birden faşist generallerin kuklası başbakan Nihat Erim’in Paris’i ziyaret ederek devlet ricaliyle görüşeceği açıklandı.

O günlerde sadece Türkiye değil, Yunanistan, İspanya ve Portekiz de faşist diktatörlüklerin pençesindeydi... Faşist bir başbakanın Paris’e gelmesine demokratik kamuoyu haklı olarak son derece tepkiliydi... Ne ki bu tepkiler Cumhurbaşkanı Pompidou’nun da, Başbakan Jacques Chaban-Delmas’ın da

pek umurunda değildi, onlar için diktatörlük de olsa her ülkeyle ekonomik, ticari ve askeri ilişkileri pekiştirmek önemliydi.

Üstelik Fransız otomobil sanayiinin başını çeken Renault üç sene önce, 1969'da darbeci generallerin OYAK'ı ile ortaklık kurarak Bursa'da imalata başlamıştı. Şimdi aynı generallerin kuklası Erim Hükümeti'yle yeni ortaklıklar tezgahlama zamanıydı.

Türkiye'deki rejime karşı kapısını çaldığımız gazetelerden biri Fransa'da sık sık skandallar açıklayarak hükümetlerin sarsılmasına yolaçan ünlü mizah gazetesi *Canard Enchainé* idi... Mücadeleci gazeteciliğin en seçkin simalarından biri olan Claude Angeli gazetesinin yönetimini yeni üstlenmişti.

Konuşmamızda, devlet terörü üzerine anlattıklarımızı dik-katle dinledikten sonra, birden sormuştu:

- Beni ilgilendiren bir başka önemli konu daha var... Türkiye'de askerlerin ülke ekonomisi üzerindeki egemenlikleri, Fransa'nın Türkiye'yle silahlanma konusundaki ilişkileri.

- Nihayet! diye yanıtlamıştım. Biz yıllardır Türkiye'de bu konuda mücadele verdik, askerlerin tehditleri yüzünden de sürgüne mecbur olduk.

Türkiye'de militarizm ve silahlanma konusunda verdiğim ayrıntılı bilgileri *Canard Enchainé* iyi değerlendirdi.

Ama Erim Paris ziyaretinde Fransız hükümetinin eleştirilerine muhatap olmak şöyle dursun, iki taraf için de iştah kabartıcı konularda ön görüşmeler yapacaktı. Örneğin Ankara'ya metro, Boğaz'a asma köprü, TRT'ye yeni ekipman alınması... Askeri planda da Fransa Türkiye'ye ünlü Exocet'lerle donanmış dört savaş teknesi satma sözü verecek ve generallerin kuklası Erim Ankara'ya diplomatik zafer kazanmış olarak dönüp efendilerinden "aferin" alacaktı.

İleriki yıllarda da Fransız hükümetleri, medyanın ve sivil toplum örgütlerinin gösterdiği titizliğe karşın, Türkiye'de insan haklarının çiğnenmesi konusunda hiçbir zaman duyarlı olmadılar, en kötü koşullarda dahi Ankara ile ekonomik, ticari ve askeri ilişkileri geliştirmeyi hep ön planda tuttular.

Sosyalist Mitterrand'ın cumhurbaşkanı olduğu yıllarda da

pek değişiklik olmadı. Fransa'nın A2 Televizyon Kanalı 3 Ocak 1985 tarihli *Résistances* Programı'nda "Çizmeler altında Türkiye" adlı bir röportaj filmi yayınlayacaktı. Program'ın röportajı izleyen tartışma bölümünde ise bir Kürt ve bir Türk konuşurmak istiyorlardı. Kürt olarak yenilerde kurulmuş olan Paris Kürt Enstitüsü'nün yöneticisi Nezan Kendal konuşacaktı. Ne var ki, Fransa'dan bu programda konuşmayı göze alacak bir Türk bulamamışlardı.

Programın yapımcısı Bernard Langlois bana telefon etti, Info-Türk yayınlarını takdirle izlediğini belirttikten sonra:

- Böyle kritik bir programa katılır mısınız? diye sordu.

Zaten Yılmaz Güney'in ölümünden ve Türkiye'de dilekçe veren aydınlara yapılan baskılardan ötürü yeterince öfkeli olduğum için, katılmayı görev sayacağımı söyleyerek Paris'te randevulaştım.

Programda azınlıklara yapılan baskılarla ilgili belgeselin gösterilmesinin ardından görüşüm sorulduğunda, Nazım Hikmet'in Moskova'da, Yılmaz Güney'in Paris'te ülkelerinden uzakta ölmüş olmalarının Türk Devleti için ne denli utanç verici olduğunu vurguladım, ardından da Türkiye'de Kürtlere, Ermenilere, Asuri-Keldani'lere ve demokrat düşünceli Türklere yapılan yeni baskılarla ilgili bilgi verdim, Avrupa'yı bu baskılar karşısında sesini yükseltmeye çağırdım.

Programın yayınlanmasından hemen sonra Türk medyasının intikam saldırısı gecikmedi. Ertesi gün *Hürriyet Gazetesi* benim Fransız televizyonunda Türkiye düşmanı konuşmalar yaptığımı söyleyerek yeni kışkırtmalarda bulundu. Brüksel'e döndüğümde de Türk milliyetçilerinden tehdit telefonları yağmaya başladı.

Ama asıl darbe bir süre sonra sosyalist yönetim altındaki Fransa'dan geldi.

Türkiye-AET Karma Parlamento Komisyonu 12 Eylül darbesinden sekiz yıl sonra 17 Ocak 1989'da Strasbourg'ta yeniden toplanacaktı.

Bu toplantıyı izlemek ve Avrupalı parlamenterleri insan

hakları ihlalleri konusunda yeni belgeler sunarak uyarmak amacıyla Strasburg'a gitmek için Brüksel'deki Fransız Başkonsolosluğu'na başvurarak vize talebinde bulundum. Belçika'nın resmi basın kartına sahip bulunduğum, ayrıca Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Komisyonu'nca akredite edilmiş gazeteci olduğum için, Strasburg'ta Avrupa Parlamentosu'nun yapacağı bir toplantıyı izlememden daha doğal bir şey olmazdı.

Günlerce beklediğim, defalarca telefon ettiğim, hattâ Konsolosluğa bizzat gittiğim halde, vize talebime olumlu yanıt verilmiyordu.

Strasburg'taki toplantının başlamasından bir gün önce müracaatıma yanıt verildi. Fransa'ya girmemde sakınca görüldüğü için bundan böyle bana vize verilemeyecekti.

Niçin sakınca görülmüştü?

Fransa'daki Türkiyeli dostlarımla temas kurdum. Hepsinin kanısı, birkaç yıl önce Fransız televizyonunda Türkiye'de azınlıklara yapılan baskılarla ilgili bir programa katılarak konuştuğum için Ankara rejiminin talebi üzerine kara listeye alınmış olduğum şeklindeydi.

Belki de ta 1971 darbesinden bu yana Türkiye'de insan hakları ihlalleri konusunda Avrupa Konseyi'nde yürüttüğüm çalışmalar da bu red kararında rol oynuyordu.

Macron için de bence değişen fazla bir şey yok... Evet hapisteki gazetecilerden bahsetmesine bahsetti ama, televizyondaki ortak basın toplantısının daha başlarında Türk Devleti'yle ne derece uyum içinde olduklarına örnekler verirken şöyle diyordu: "Görüştüğümüz meselelerden birincisi terörle mücadele... PKK ile mücadele ediyoruz. PKK bizim için terör örgütüdür."

Ve Fransa Cumhurbaşkanı bu sözleri bundan tam beş yıl önce PKK'nın üç kadın yöneticisinin Paris'in göbeğinde Türk Devleti'nin tetikçileri tarafından katledilişinin yıldönümüne dört gün kala söylüyordu. Şaşırmadım da...

Herhalde koşullar ne olursa olsun Türk-Fransız ilişkileri-

nin iktidarlar düzeyinde hep iyi gitmesi daha 16. Yüzyıl'da Sultan Süleyman'ın güç durumdaki Fransa Kralı François I'e destek vermiş olmasından kaynaklanıyor.

Dün televizyon ekranında Erdoğan ile Macron'u insan hakları konusunda laf cambazlıkları yapıp sarsılmaz Türk-Fransız dostluğundan bahsederlerken görünce sadece bizim sürgün günlerinde tanık olduklarım kafamdan geçip durmadı, karşımda birdenbire ünlü ressam Titian'ın tablosundaki Süleyman'la François I'i görür gibi oldum.

Dostlukları daim olsun!

M. Suphi'den Afrin'e Moskova muamması...

25 Ocak 2018

28-29 Ocak Türk Devleti'nin hesaba sığmaz siyasi cinayetlerinden ilkinin 97. yıldönümü... 1921'in o günlerinde *Türkiye Komünist Partisi* kurucusu Mustafa Suphi ve yoldaşları Karadeniz kıyılarında alçakça katledilmişlerdi.

Bu cinayetin hangi bağlam içinde kimlerin tertibiyle nasıl işlendiği ülkemiz tarihinin hâlâ tartışılan en önemli konularından biridir. Bu konuda en ciddi araştırmalardan birini değerli yazar arkadaşımız Kemal Yalçın gerçekleştirmiş ve ilk kez iki yıl önce Gelsenkirchen'de düzenlenen "Onbeşleri Anma Toplantısı"na sunmuştu.

Mustafa Suphi ve yoldaşlarını Ankara'ya girmelerini engellemek üzere Karadeniz'e yönlendirenin Kazım Karabekir Paşa olduğu, ancak onun da bu yönlendirmeyi Mustafa Kemal'in bilgisi dahilinde yaptığı biliniyor.

Trabzon sahillerinde katliamı gerçekleştiren ise Enver Paşa'nın yakını olarak bilinen Kayıkçılar Kahyası Yahya ve adamları. Yahya Ankara yönetimi tarafından kirli işlerde uzun süre kullanıldıktan sonra Mustafa Kemal'in Muhafız Taburu Komutanı İsmail Hakkı Bey tarafından katledildi.

Mustafa Suphi ve yoldaşlarının katledilmesi tıpkı Ermeni Soykırımı, Kürt kırımları gibi Kemalist iktidar ve onun takipçilerinin baskısıyla onyıllarca tarihin karanlığına gömülmüş, onların kurmuş olduğu *Türkiye Komünist Partisi* dahi bu konuda hiçbir ciddi çalışma yapmamış, konuyu Türkiye'nin siyasal gündemine getirmemişti.

Mustafa Suphi adını 1948 yılında, daha 12 yaşındayken, Ankara'nın İsmet Paşa Mahallesi'nde, daha sonra bir komünist tevkifatında içeri alınacak terzi komşumuzdan duymuştum. Mustafa Suphi'nin yoldaşlarıyla birlikte Karadeniz'de nasıl vahşice katlediklerinin kısa öyküsünü...

Gazeteciliğe başladıktan bir süre sonra 1951 komünist tevkifatından yatanlar birbiri ardına hapisten çıkıp dönmeye başladı. Yaşları benden hayli ileri komünist dostlarımla, gece gazeteyi bağladıktan sonra, sabahlara dek süren sohbetler, tartışmalar... Ve Ruhi Su... Bir gün İzmir'e geliyor. O dar dost çevresinde gür sesiyle Mustafa Suphi'yi söylüyor.

*Yaralarım tuz içinde kanıyor
Uyku gelmiş ela gözler söniyor
Bir yanımda Suphi Nejat ölüyor
Bir yanımda deryada çalkanır şimdi*

Artık Mustafa Suphi'yi daha iyi tanıyorum. Düşün ve eylem adamı Mustafa Suphi... Devrimci Mustafa Suphi... Ve 1912'de *İfham*'ı, Ekim Devrimi'nden sonra Moskova'da Tatar ve Başkırt devrimcileriyle birlikte ilk Türk komünist gazetesi *Yeni Dünya*'yı yayınlayan gazeteci Mustafa Suphi...

Sol hareketin kök ve dal salmaya başladığı 60'lı yıllar... SBF öğretim üyesi Mete Tuncay Türkiye komünist hareketinin geçmişine ilişkin bilimsel araştırmalara girişmiş. Gazeteci arkadaşım Teoman Okaygün'ün esas olarak bu araştırmalara dayanarak hazırladığı "Yakın tarihin en korkunç siyasi cinayeti: Mustafa Suphi nasıl öldürüldü?" yazısını *Ant Dergisi*'nin 12 Aralık 1967 tarihli sayısında yayınlıyorum.

Atatürkçü şartlandırmalar içinde yetiştirilmiş gençler giderek Mustafa Kemal'in bu faciadaki konumunu, genel

olarak da komünist harekete karşı tutumunu sorgulamaya başlıyorlar. Hasan İzzettin Dinamo'nun *Kutsal İsyân*'ı bu tartışmalara daha da ışık tutuyor.

Aylık *Ant*'in Ocak 1971 sayısında Mustafa Suphi üzerine iki yazı daha yayınlıyorum:

- Tatar Bolşevik lideri Sultan Galiyev'in 16 Temmuz 1921 tarihli "*Mustafa Suphi ve Yapıtı*" başlıklı yazısı.

- B. Ömerov ve R. Sakirbekov'un 1963'te Semerkant'ta yayınlanmış olan "*Ateşli devrimci*" yazısı.

Ant Yayınları arasında Mustafa Suphi üzerine daha kapsamlı bir kitap yayınlayabilmenin araştırmalarını yaparken, 12 Mart Darbesi, tüm çalışmalarımız gibi bu araştırmayı da engelliyor.

Sürgün yıllarında büyük bir açıklıkla araştırdığım konulardan biriydi Mustafa Suphi ve yoldaşlarının katledilmesi... Avrupa'da elime ulaşan TKP yayınlarında Mustafa Suphi konusunda TKP Merkez Komitesi'nin *Yeni Çağ*'da (Ocak 1971) çıkan kısa bir duyurusundan başka bir şey yoktu.

1972'de Paris'te sürgün arkadaşım şair Ataol Behramoğlu da Mustafa Suphi konusunu sürekli araştırıyor, Mustafa Suphi Destanı'nın ilk bölümlerini kağıda döküyor. Yazdığı bölümleri büyük bir heyecanla İnci'yle bana okuyor.

Ataol 1973'te Moskova'ya gitmeye karar verdiğinde oralarda Mustafa Suphi üzerine ne bulursa getirmesini rica ediyorum.

Ataol Moskova'dan tam da Brüksel'de *Info-Türk* yayınlarını hazırlamaya başladığımız günlerde dönüyor. Lenin Kütüphanesi'nde 3v 15-11-134 dizi numarasıyla kayıtlı "*28 Kanunusani 1921*"'in fotokopilerini getirmiş. Hemen iki bölüm halinde arka arkaya yayınlamaya karar veriyoruz.

Ancak kitap Arap harfleriyle dizilip basılmış. Aramızda eski yazı bilen de yok. Neyse ki, o sırada Türkiye'den bizi ziyarete gelmiş olan İnci'nin babası Burhan Tuğsavul hızır gibi imdadımıza yetişiyor. Hemen çalışmaya koyuluyoruz.

Burhan Bey kitabı ağır ağır okuyor, ben de bir yandan stenoğrafiyle not tutuyor, bir yandan da notlarımı daha sonra ir-

deleyebilmek için okuduklarını banda alıyorum. Kitabın latin harflerine geçirilmesini, birinci bölümünün küreli IBM’de dizilerek baskıya hazır hale getirilmesini sanıyorum bir hafta on gün kadar kısa bir sürede tamamlıyoruz. Osmanlıca ağırlıklı metnin yeni kuşaklar tarafından anlaşılabilmesi için sonuna bir de Osmanlıca-Türkçe sözlük ekliyoruz.

Kitabın ilk bölümünü 1974 yazında “*Mustafa Suphi, kavgası ve düşünceleri*”, ikinci bölümünü de 1975 başında “*Mustafa Suphi ve yoldaşları*” adı altında yayınlıyoruz.

Daha sonra iki bölüm birlikte “*Mustafa Suphi ve yoldaşları*” adıyla tek kitap olarak Türkiye’de ilk kez 1977 yılında *Güncel Yayınlar* tarafından basılıyor.

Mustafa Suphi ve yoldaşlarının katli onyıllarca neden tabu olarak kalmış, kendi kurduğu partisi dahi üzerine gitmemiştir.

Daha da düşündürücü olan Moskova’nın bu konudaki suskunluğu idi. Sovyet iktidarı bu cinayet karşısında hiçbir tepki göstermediği gibi, Rusya Şûraları Federatif Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti 16 Mart 1921’de TBMM Hükümeti’yle bir dostluk anlaşması imzalayacaktı.

Türkiye’deki rejim ne olursa olsun Sovyet iktidarı o rejimle ilişkilerini tehlikeye sokacağından endişe ettiği konuları asla ön plana çıkartmayacaktı.

Katledilmelerinden iki yıl sonra bazı yoldaşlarının yazdığı ve Kızıl Şark Matbaası’nda basılan “*Mustafa Suphi ve yoldaşları*” onyıllarca Lenin Kütüphanesi’nin raflarında gün yüzüne çıkartılmayı bekleyecekti.

Kemal Yalçın Gelsenkirschen konuşmasında bu konuda bir anımsatma daha yapıyor: “Kızıl Ordu 4 Aralık 1920 tarihinde *Ermenistan Demokratik Cumhuriyeti*’nin başkenti Yerevan’ı işgal etti ve hükümeti yıktı. Yerine Sovyetler Birliği’ne bağlı *Ermenistan Cumhuriyeti* kuruldu. 1920 yılından 1965 yılına kadar Ermenistan’da 1915 Ermeni soykırımından, Enver Paşa’nın yaptıklarında söz etmek, 24 Nisan 1915’ten konuşmak kesinlikle yasaktı. Okullarda kesinlikle 1915’ten, katliamdan konuşulamazdı. Sovyetler Birliği yönetimi, Tam

50 yıl, Ermenistan’da bir soykırım anıtı yapılmasını kabul etmedi. Yereven’daki soykırım anıtı halk ayaklanması üzerine 1965 yılında inşa edilmeye başlandı.”

Bu yazıyı hazırlarken belleğim birden 46 yıl öncesine gitti.

Sürgünümüzün ikinci yılı, Paris’teyiz... Deniz Gezmiş, Yusuf Arslan ve Hüseyin İnan hakkındaki idam kararlarının 24 Mart 1972’de Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay tarafından onaylanması üzerine protestolar düzenliyoruz.

O sırada Yunan Cuntası’na karşı Fransa Dışişleri Bakanlığı’nda yapılan uluslararası bir toplantıya katılan delegasyonları da bu konuda bilgilendirmeye, idamlara karşı tepki göstermelerini sağlamaya çalışıyoruz.

Sovyetler Birliği’nin ünlü besteci Haçaturyan ve ünlü baların Ulanova’nın da dahil olduğu delegasyonundan da tavır koymalarını istiyoruz. Sovyetler Birliği Komünist Partisi Politbüro üyesi olan heyet başkanı, tepkimizi ve üzüntümüzü gayet iyi anladıklarını, ancak Türkiye yönetimiyle ilişkileri bozabilecek tavır koymalarının mümkün olmadığını söylüyor.

Aradan birkaç hafta geçiyor, Deniz’ler idam hücrelerinde gün sayarken Sovyet Yüksek Şurası Başkanı Podgorni 12 Nisan 1972 günü Türkiye’yi ziyaret ediyor, sadece politikacılarla değil, darbeci generallerle de canciğer dostluk görüşmeleri yapıyor.

O tarihten dokuz yıl sonrasına, 12 Eylül faşizminin kara günlerine gidiyorum. *Demokrasi İçin Birlik* örgütü olarak cuntaya karşı toplantılar organize ediyor, gazeteler, bildiri-ler, kitaplar yayınlıyoruz.

Tüm sol örgütler generallerin kurduğu rejimi “faşist” olarak nitelerken *Türkiye Komünist Partisi* ve yan örgütleri SSCB’nin Türkiye ile ilişkilerini tehlikeye düşüreceği ve barış davasına zarar vereceği gerekçesiyle bu kelimenin kullanılmasına tüm platformlarda karşı çıkıyor.

Ve de partililerin çıkarttığı *Kurtuluş Gazetesi* 15 Nisan 1981 tarihli sayısının birinci sayfasında Evren ile Brejnev’in yanyana fotoğraflarını “*Türk-Sovyet Dostluğu 60 yaşında*” başlığı altında yayınlıyor.

O da yetmiyor, cunta şefi Evren 25-28 Şubat 1982’de Bulgaristan’a yaptığı ziyarette “*Büyük Balkan Yıldızı*” nişanıyla taltif ediliyor.

Ve tüm bunları içim burkularak anımsarken islamcı-faşist Erdoğan’ın Afrin’e yaptığı saldırıya Rusya’nın göz yumduğu haberleri düşüyor ekranlara...

Mustafa Suphi cinayetinden Afrin’e Moskova muammasının son perdesi...

Putin’le Erdoğan arasındaki menfaat pazarlıklarını, her ikisinin de önümüzdeki seçimlerde Suriye krizini koz olarak kullanma niyetlerini bildiğim için, ama daha da önemlisi Moskova’nın yukarıdan beri anlatmaya çalıştığım “realpolitik” tutumlarının canlı tanığı olduğum için pek de şaşırıyorum.

Ama yüreğim acıyor...

Yüzyıl var ki ihanetin, satışa getirilmenin, arkadan vurulmanın türlüüne muhatap olmuş Kürt halkının, kadınıyla erkeğiyle, islamcı Daeş katillerine karşı efsanevi mücadelesini düşünüyorum... Yüreğim yanıyor.

Yine de biliyorum ki Rusya’da yüreği benim gibi yanamlar da var.

Rusya Avukatlar Birliği ve insan hakları örgütleri isyan ediyor: “Rusya’nın Rojava demokrasisine saldırısında takındığı tutum Türkiye’nin yaptığı suça ortaklıktır. Bu şartlarda Rusya, Türkiye’nin Rojava’da yaptıklarının ve insanlığa karşı işlediği suçların ortağı olmaktadır.”

Vietkong’dan YPG’ye halkların haklı savaşı

1 Şubat 2018

Sabah Brüksel’de daha şafak sökmemiş... Ekranıma yıllardır alışageldiğim türden tehdit dolu bir mesaj düşüyor... Türk Özel Kuvvetler facebook’undan “Asrın lideri Erdoğan” referansıla:

“Hükümetten dev adım... PKK destekçileri vatandaşlıktan atılıyor. PKK’ya aktif olarak destek veren herkes Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığından atılacak ve Türkiye’ye girişi yasaklanacak... Beğenip paylaşın... Görmeyen duymayan kalmasın...”

Dert değil, zaten İnci’yle birlikte Evren-Özal dönemlerinde iki kez vatandaşlıktan atılmışız. Tekrar atmaya kalksalar nüfus ve konsolosluk kayıtlarında adımızı ve adresimizi bulabilecekleri bile kuşkulu...

Tam da bu haftaki yazımı yazmaya başlayacağım sırada ekranıma iki önemli yazı düşüyor:

Hasan Cemal’in 44 yıl önceye giderek Ecevit’in Kıbrıs fütuhatını anımsatan “1974 Kıbrıs’tan 2018 Afrin’e” başlıklı yazısı. Diğeri ise Demir Küçükaydın’ın kendi sayfasında yer alan “Afrin’in gölgesinde Tet Saldırısı – 68’in Ellinci yılı” başlıklı yazısı...

Arka arkaya bir solukta okuduğum iki yazı da beni son derece duygulandırıyor ve düşündürüyor.

Gerçi İnci de, ben de 68 kuşağından değil, 50’ler kuşağındanız ama, kavganın yoğunlaştığı 68 döneminin, coşkular, sevinçler ve de hüznler dolu, 12 Mart faşist darbesiyle noktalı virgül konulan o efsane dönemin de militanları ve canlı tanığıyız.

Biz 60’lı yıllarda Türkiye işçi sınıfının öncülüğünde sosyalist örgütlenmeyi savunan *Ant Dergisi*’ni çıkartırken Hasan Cemal, Doğan Avcıoğlu’nun çıkarttığı *Devrim Gazetesi*’nin sorumlu yönetmeniydi. Demir Küçükaydın ise, sosyalist gençlerin oluşturduğu *Fikir Kulüpleri Federasyonu*, *Devrimci Öğrenci Birliği* ve *Dev-Genç*’in militanıydı.

Hasan Cemal yazıyor:

“Yıl 1974, Ecevit Kıbrıs fatihi... Kamuoyu kendinden geçmiş halde savaş havaları yaşıyor. Gazeteler sanki savaş bülteni, her sabah çılgık çılgığa çıkıyor. Elinde zeytin dalı, başında savaş miğferiyle çeşit çeşit Ecevit posterini çarşı pazarda yok satıyor. Ecevit kurmaylarına gelince... Onlar da kendilerinden çok emin. ‘Kıbrıs Barış Harekâtı’nın CHP’ye

getireceği büyük seçim zaferini, tabii kapalı kapılar arkasında, dillendirmeye başlamışlar bile...”

44 yıl öncesine gidiyorum. 1974... Brüksel’de *İnfo-Türk* yayınlarına başladığımız, Mustafa Suphi belgelerini ilk kez Türkiyeli okuyucuya ulaştırmak için seferber olduğumuz günler... Belçika’da Yunan faşist diktatörlüğünden kaçıp gelmiş büyük bir sürgün kitlesi var, çoğu da *Yunan Komünist Partisi* üyesi. Sık sık beraberiz, Yunan albaylarına ve Türk generallerine karşı ortak mücadele veriyoruz.

Nikos Sampson darbesini izleyen günlerde Türkiye’nin “*Atilla Harekatı*” adı altında başlattığı 20 Temmuz askeri operasyonu, Albaylar Cuntası’nın çizmeleri altındaki Yunanistan’a da demokratikleşme olanağını sağladığı için her yerde alkışlanıyor...

Cuntanın havlu attığı geceyi anımsıyorum. Komünisti, sosyalisti, anarşisti. liberaliyle sürgün Yunanlılar bir an önce ülkelerine kavuşabilmek için Atina’ya uçak, tren, otobüs rezervasyonu yaptırıyorlar.

Yunan Cuntası’nın çöküşünü Güney Garı yakınlarındaki bir Yunan tavernasında birlikte sirtaki yaparak kutluyoruz.

Türkiye’de tüm sol’un desteğini de alarak iktidar olmuş bir karaoğlan var... Kendisinin ve de çevresinin militarist show’larına karşın Türkiye’yi de demokratikleştireceği beklentisiyle TKP ve yandaşları da dahil solcularımızın büyük bölümü Ecevitçi kesilmiş durumda...

Hasan Cemal yazısında “Evet, 20 Temmuz 1974’te Türkiye’nin Kıbrıs’a çıkmasının haklı ve meşru nedenleri genel kabul görüyordu” diyor.

Oysa Yunanistan’da bir gecede herşey değişmiş... Sağcı Karamanlis yönetiminde sadece albaylar cuntasının sürgüne zorladığı solcular değil, 2. Dünya Savaşı’nın sonunda Sovyetler Birliği ve Balkanlar’daki müttefiklerinin verdiği ödümler yüzünden General Markos önderliğindeki içsavaşı sona erdirmek zorunda kalarak sosyalist ülkelere sığınan komünistler de yıllarca sonra ülkelerine dönebiliyorlardı.

Biz Türkiyeli sürgünler bu gelişmeleri hem sevinçle, hem de solun desteğiyle iktidara gelmiş olan Kıbrıs fatihi Ecevit bir türlü demokratikleşme yolunda ciddi adımlar atmadığı için içimiz burkularak izliyorduk.

Üstelik 20 Temmuz 1974 Kıbrıs operasyonu Yunanistan’da bir askeri diktatörlüğün yıkılmasına olanak verdiği için tüm dünyada anlayışla karşılanırken, yine Ecevit’in komutasında 14 Ağustos 1974’te başlatılan ve Kuzey Kıbrıs’ı Türk Ordusu’nun işgali altında bir sömürge haline getiren “Ayşe tatile çıksın” kod adlı işgal operasyonu Türkiye’yi diplomatik planda tam bir tecride götürecekti. Türk Ordusu’nun işgali altında 1975’te “*Kıbrıs Türk Federe Devleti*” adı altında kurulan ve 15 Kasım 1983’te “*Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti*” adını alan TC sömürgesi, Azerbaycan da dahil, dünyanın hiçbir devleti tarafından devlet olarak tanınmayacaktı.

44 yıldır süregelen bu askeri işgalin son skandalı, yıllardır demokratik hakların savunmasını yapan sol eğilimli *Afrika Gazetesi*’nin bir hafta önce Afrin işgalini eleştirdiği için Türk Ordusu’nun himayesindeki Erdoğan fedailerini tarafından basılıp tarumar edilmesi...

Evet... 1974’ten beri hem Yunanistan hem de Kıbrıs Cumhuriyeti insan haklarına saygı konusunda yeterince güvence verdikleri için Avrupa Birliği’ne dahil edilirken, Türkiye hâlâ bekleme odasında.

Kıbrıs Operasyonu’nun 44 yıl sonra yeni bir versiyonunu Afrin’de sahneye koyan Erdoğan’ın beklentisi belli ki Ecevit’in 1977 seçimlerindeki “fatih” imajlı performansını yakalayabilmek...

Afrin fethedilebilir mi? Bu operasyon daha sonra Türkiye sınırının güneyinde Irak’a kadar uzanan yeni bir Türk sömürgesi yaratmaya kadar varabilir mi?

İşte tam da bu noktada Demir Küçükaydın’ın yazısı tarihten ders almayı bilecek zeka seviyesine sahip kişiler için önemli bir anımsatmada bulunuyor:

“68’i herkes duymuştur ve bilir. Şimdi yetmişine dayan-

miş ve işi bitmiş benim kuşağım 68 kuşağı diye bilinir.

“Ama 68’in 30 Ocak’ta (yani dün) Vietnam’da Tet Saldırısı’yla başladığını hatırlayan ve bilen pek yoktur. Bu yıl Tet Saldırısı üzerine hemen hiçbir şey çıkmadı dense yeridir. 68 üzerine yazılar muhtemelen Mayıs ayında, yazılacaktır. Ama 68 aslında 30 Ocak’ta Tet Saldırısı’yla başlamıştı.

“30 Ocak 1968’de Vietnam’daki Budistlerin yeni yıl (Tet) tatilinde seksen bin Vietkong gerillası ve kuzey Vietnamlı savaşı, yüze yakın yerde aynı anda bir saldırı başlatmıştı, ABD’ye ve onun desteklediği Güney Vietnam diktatörünün ordusuna karşı, Amerikan Elçiliği’ne bile saldırılmıştı. Bu saldırı üzerine bütün dünya tam bir şok yaşamıştı. Bu saldırının şokuyla beş ay sonra Londra, Berlin, Paris, İstanbul’da üniversitelerde ayaklanmalar başlayacaktı.”

“Bu saldırıyla birlikte ilk kez ABD’nin Vietnam’da yürüttüğü savaşın haklılığı ve ABD ordusunun gücü tüm dünyada sorgulanır olmuştur.

“Tet saldırısıyla adeta özdeşleşmiş olan Güney Vietnamlı Polis Generalinin bir gerillayı infaz ederken çekilmiş resmi, dünyanın dört bir yanındaki 68 isyanının tohumlarını atmıştı.

“İşte şimdi Afrin’e saldıran Türk devleti ve Erdoğan-Ergenekon İslamcı-Türkçü faşist rejimi de böyle yenilecek.”

Demir’in yazısını okuyunca 50 yıl öncesine gittim.

Bu saldırıdan birkaç hafta önceydi. TİP Genel Başkanı Mehmet Ali Aybar’ın da yargıçları arasında yer aldığı Russell Mahkemesi, Vietnam ‘da işlediği savaş suçları nedeniyle ABD’yi mahkum etmişti:

ABD emperyalizminin hizmetindeki Babıali medyasının ve de ana muhalefet partisi “ortanın solu”ndaki CHP’nin susup olduğu o günlerde Vietkong gerillalarının ve Kuzey Vietnam Ordusu’nun Tet Saldırısı’nı *Ant Dergisi*’nin 6 Şubat 1968 tarihli sayısında “Amerikan Hezimetı” başlığıyla kapak yapmıştık.

O sayıya yazdığım başyazıda şöyle diyordum:

“Türkiye’nin cüce politikacıları, temsil ettikleri egemen

sınıfların çıkarlarını perde arkasında çevirdikleri küçük oyunlarla korumaya ve sürdürmeye çalışırken dünyanın öteki ucunda bir avuç yürekli insan tarihin seyrini değiştirecek bir ölüm kalım mücadelesine girmiştir... Askeri bakımdan kısa vadeli sonuçları ne olursa olsun, yiğit Vietnam halkının en modern ve kahredici silahlarla donatılmış yarım milyon Amerikan askerine canlarını hiçe sayarak saldırması, ezilen ve sömürülen halkların emperyalizme karşı mücadelesinin napalm bombalarıyla, uçak gemileriyle, işkencelerle, jenosid fiilleriyle dahi önlenemeyeceğini bütün dünyaya ispat etmiştir.

“Amerika, Vietnam halkından yediği şamarla bütün prestijini yitirmiş, saldırgan Johnson yönetimi, bırakın dünya halklarını, en sadık muttefikleri ve hatta kendi halkı nezdinde dahi rezil olmuştur.

“Vietnam halkının mücadelesi, aynı zamanda Türkiye ve Türkiye gibi Amerikan hegemonyası altında bulunan ülkelerin de kurtuluşu için verilen bir mücadeledir.”

Evet, 50 yıl öncesinin Vietnam direnişine koşut bir savaşımı günümüzde islamcı-faşist Erdoğan’ın CHP, MHP, İYİP ve VP desteğiyle başlattığı Afrin Operasyonu’na karşı kadınıyla, erkeğiyle, genciyle, çocuğuyla Kürt halkı yiğitçe yürütmektedir.

Vietnam halkının direnişi o yıllarda Sovyetler Birliği, Çin Halk Cumhuriyeti ve Batı dünyasının tüm ilerici ve demokratik güçleri tarafından desteklenmekteydi.

Ne ki bugün, Daş’ e karşı verdiği özverili mücadeleden dolayı Suriye Kürtlerini vazgeçilmez mütefik sayan süper güçler Türkiye’nin şantajları karşısında vefasızlığın ve ihanetin en kusturucu örneklerini vermekte...

Bu bakımdan Kürt halkının mücadelesi 50 yıl önce Vietnam halkının verdiği mücadeleye oranla daha zor koşullar altında yürütülmekte.

Bu mücadelesinde Kürt halkıyla beraber olmak, onu tüm uluslararası platformlarda desteklemek, islamcı faşist Erdoğan yönetiminin müstevli karakterini sürekli teşhir etmek kendisine “demokratım, devrimciyim” diyen herkesin görevidir.

Bu sözüm özellikle de yarım yüzyıldır tüm kamuoyunu “ortanın solu” aldatmacasıyla avutan ve birkaç gün sonra kurtulayını toplayacak olan CHP’nin, varsa ya da kaldıysa, gerçekten demokrat, ilerici üyelerinedir.

Prens Esterhazy’nin evrakı metrukesi

8 Şubat 2018

Klasik batı müziğini sevenler kadar insan hakları mücadelesinin tarihini başucu kitabı yapanların da çok iyi bildikleri gizemli bir isimdir Esterhazy...

Esterhazy adlı aristokrat Macar ailesi 18 ve 19. yüzyıllarda Joseph Haydn, Ludwig Van Beethoven ve Franz Schubert gibi müzik devlerine kucak aşmış olmasıyla ünlü... Ailenin kızlarından Almerie’nin Beethoven ile, Karoline’in ise Schubert’le gönül macerası yaşadıkları da söylenir.

Ama Esterhazy ismi 19. Yüzyıl sonunda ünlü Dreyfus Skandalı’yla tüm Avrupa’da yankılanmıştır. 1894 yılında bir Fransız subayının Paris’teki Alman Büyükelçiliği’ne gizli raporlar verdiği ortaya çıkınca sırf elyazısı benzerliğinden ötürü, ama daha da önemlisi Yahudi kökenli olması nedeniyle, tüm şüpheler Yüzbaşı Alfred Dreyfus üzerinde toplanmış, kendisi askeri mahkeme tarafından vatana ihanet ettiği gerekçesiyle ağır hapse mahkum edilmişti.

Ancak gizli raporların Dreyfus tarafından değil Macar kökenli Binbaşı Ferdinand Walsin Esterhazy tarafından yazıldığı ortaya çıkınca, özellikle ünlü yazar Emile Zola’nın başını çektiği bir kampanya sonunda Dreyfus 1906 yılında aklanmış ve binbaşı rütbesiyle yeniden orduya alınmıştı.

Esterhazy ise mahkum olmak yerine ordudan emekli edilmiş, Brüksel üzerinden İngiltere’ye göç edip anti-semitik faaliyetlerini 1923 yılında ölünceye dek orada da sürdürmüştü.

1978 sonbaharı... Sürgünde iki yıl illegal yaşadıkdan son-

ra *İnfo-Türk*'ü kurarak dört yıl yayın ve örgüt çalışmalarını yürüttüğümüz Anderlecht'teki binayı terkederek Avrupa kurumlarına daha yakın olan Etterbeek'teki Square Wisser'de yüksek bir binanın sekizinci katına yerleşiyoruz.

Ana giriş kapısındaki kat ziline *İnfo-Türk* etiketini yapıştırırken bir üst kattaki zile bakınca gözlerime inanamıyorum: “Princesse Esterhazy”

Bizim binanın diğer sakinleri mütevazı gelir sahibi, çoğunca da emekli Belçikalılar... Yüzyıllar boyu aristokrasiyle özdeşleşmiş bir adı taşıyan kişinin hem de prenses ünvanıyla böyle sıradan bir binada yaşaması aykırı görünüyor. Ama herkes kendisini o sıfatıyla kabul etmiş, prenses aşağı prenses yukarı...

Nihayet bir gün asansörde karşılaşıyoruz. Giyimi ve tavırlarıyla tam bir aristokrat... Kapıdaki *İnfo-Türk* etiketinden dolayı yeni komşuların Türk olduğunu herkes gibi o da tahmin etmiş olmalı. Soruyor:

- Binaya yeni taşınan Türkler siz misiniz?

- Evet.

- Ne kadar sevindim bilemezsiniz... Benim birçok Türk dostum var. Türkiye Büyükelçiliği beni resmi ve özel resepsiyonlara mutlaka davet eder.

Yanıtlıyorum:

- Madam, bizler Türk'üz ama Türkiye Büyükelçiliği takımından değiliz. Aksine onların temsil ettiği rejime muhalif olduğumuz için Belçika'da sürgünüz.

Bir an tereddüt ediyor. Beni bir daha dikkatle süzüyor.

- Olsun... Bizim tarihimiz de sürgünlerle dolu. Hoş gelmişsiniz. Üst katta gürültümüz falan olursa lütfen çekinmeden telefon edip uyarın. Zaten ben sık sık seyahata giderim, evde pek kalmam...

Bizim prenses o yıllarda tümü Macaristan dışına dağılmış ünlü Esterhazy sülalesinin kaçınıcı dereceden mensubuydu, gerçekten “prens” miydi, asla öğrenemedik. Ansiklopedilerde yaptığım soyağacı araştırmaları da hiçbir sonuç vermedi.

O kendi dünyasında, biz kendi dünyamızda, barış içinde bir arada yaşamayı yıllarca sürdürdük.

Binanın kapıcısıyla ve de tüm komşularımızla sıcak dostluk ilişkisi kurmuş olduğumuz için faaliyetlerimizi ve ziyaretleri anlayışla karşılıyorlardı. Prenses Esterhazy dahil...

Square Wisser 80'li yıllara doğru sadece *Info-Türk*'ün redaksiyon merkezi değil, aynı zamanda ilerici göçmen örgütleri yöneticilerinin, Türk'ü, Kürd'ü, Yunanlı'sı, İspanyol'u, İtalyan'ı, Portekizli'si, Faslı'sı, zaman zaman bir araya geldiği bir toplantı yeri, daha da önemlisi *Türkiye İşçi Partisi*'nin Avrupa örgütlenmesinin karargahı durumundaydı.

Sabahtan gece yarısına kadar çeşitli milletlerden yoğun bir ziyaretçi trafiği vardı. 1980 Darbesinden sonra başta TİP Genel Başkanı Behice Boran ve Genel Sekreteri Nihat Sargın olmak üzere birçok siyasal sürgün uzun süre bizde kalacaklardı.

Onları ağırlama, gereksinimlerini karşılama görevi İnci ile benim üzerimizdeydi... Akşam yemeklerinin hazırlığı yayın ve örgüt çalışmalarını bitirdikten sonra İnci'ye aitti. Alışveriş, gece yarısı bulaşıkların yıkanması ve ertesi sabah kahvaltının hazırlanması görevi benimdi. Boran'ın rejime tabi öğle yemeklerini ise o sırada TİP militanı olan Yiğit Bener hazırlıyordu.

Türkiye'den yeni baskı haberlerinin geldiği bir gündü, Avrupa kamuoyunu çeşitli dillerde bilgilendirmek için seferber olmuştuk... Bu yoğun çalışma gününün akşamında birçok partilinin de katılımıyla İnci'nin hazırladığı Çorum mantısını yedikten sonra Belçika televizyonlarında haberlerini izlemiştik. Bir kanal o akşam Romy Schneider'in başrolünü oynadığı Avusturya-Macaristan İmparatoriçesi Sissi'yi konu alan bir filminin geçeceğini açıklamıştı.

Boran anonsu görünce çok heyecanlandı.

- Biliyor musunuz, çocukken hep prenses olmayı düşlerdim, dedi. Sissi dizisini de çok severim. Bu akşam ona bakalım.

- Başkan, bizim üst katta da Avusturya-Macaristan hanelerinden bir komşumuz var... Prenses Esterhazy...

Tanışamak istedi. Ama komşumuz o günlerde yine sınırdışı

seyahatlerinden birindeydi. Tanışıp konuşmaları bir türlü nasip olmadı.

Tüm bunları niçin yazıyorum?

90'lı yılların ortalarıydı... Bir gün postaya bakmak için ana girişe indiğimde istavroz amblemlili bir ölüm ilanı... Komşumuz Prenses Esterhazy uzak bir diyarda hayata veda etmişti.

Bu ölümden bir süre sonra çöp indirmek üzere bodruma indiğimde gördüğüm manzara beni altüst edecekti... Birileri yüzlerce fotoğrafı ve Fransızca, İngilizce, Macarca yazılı bir o kadar mektup ya da belgeyi çöplüğe boca edip gitmişti.

Birkaç fotoğrafı elden geçirdim... Kendisi gerçekten prenses miydi, değil miydi, öğrenememiştik ama, fotoğraflar gençliğinden o günlere kadar, Türkiye Büyükelçiliği de dahil, birçok görkemli resepsiyonda bir asilzade olarak saygıyla ağırlandığını gösteriyordu.

Belli ki cenazesi kaldırıldıktan sonra oturduğu daireyi tevarus edenler içerideki mobilyaları, kıymetli eşyayı muhafaza ederken bir zamanlar herhalde saygıda kusur etmedikleri Prenses Esterhazy'nin evrakı metrukesini hiç tereddüt etmeden çöplüğe atmışlardı.

Seçtiğim birkaç fotoğrafla yukarı çıktım, İnci'ye gösterdim... Onun da tepkisi aynıydı. Kimliği ve aidiyeti ne olursa olsun bir insanın geçmişi ölür ölmez mirasına konanlar tarafından böyle çöplüğe atılabilir miydi?

O sırada benim yaşım 60'ı, İnci'ninki de 55'i aşmıştı...

İlk kez o gün salondaki ve bürodaki kitaplara, çeyrek yüzyıldır sıfırdan başlayarak biriktirdiğimiz arşiv belgelerine, albümlerdeki fotoğraflara bir başka gözle baktık.

Bunlar da bir gün Prenses Esterhazy'nin evrakı metrukesi gibi çöplüğe atılır mıydı?

Niçin olmasın? O uğursuz 1971'i düşündük.

Militarizm uşağı Nihat Erim'in sıkıyönetim ilan ederek "balyoz hareketi"ni başlattığı gece Kazancı Yokuşu'ndaki dairemizi terkederken geride bıraktığımız kitaplığımızı, medyada, sendikalarda, *Türkiye İşçi Partisi* saflarında verdiğimiz

mücadelelerin belgelerini içeren arşivimizi düşündük. Ve de *Ant Dergisi*'ne kazandırmış olduğumuz üç büyük çelik kasa dolusu 40 yıllık fotoğraf arşivini...

Biz sürgüne çıktıktan sonra hepsi, üstelik de dost ya da yoldaş bildiğimiz kişiler tarafından talan edilmişti. Beş yıl emek vererek ürettiğimiz, Avrupa'da cuntaya karşı direniş kampanyası için önemli kaynak oluşturacak *Ant Dergisi* ciltleri bile bize zor bela ulaşabilmişti.

Sürgün demek, bir yerde geçmişinin de yok olması demek... 50'li yıllarından başından itibaren yirmi yıl süreyle ve *Akşam* gazetelerine yazdığım yazılara da artık ulaşamıyordum.

Hele *Akşam*'ı ve *Ant*'ı yönetirken bana ithaf edilmiş imzalı kitapları daha sonra bazı kişilerin özel kitaplıklarında görmek bir başka acıydı.

Prens Esterhazy'nin evrakı metrukesinin encamına tanık olmak bu geçmiş acıları yeniden yaşattığı için, 1971'in 11 Mayıs'ından itibaren sürgünde oluşturduğumuz tüm arşivlerin ve kitaplığımızın aynı akıbete uğramaması ya da bizden sonra çöpe gitmemesi için İnci'yle birlikte çare düşünmeye başladık.

Tam da o günlerde 68 kuşağından sevgili dostumuz, *İletişim Yayınları* yöneticisi Fahri Aral, Hollanda'dan Profesör Eric Zürcher'le birlikte ziyaretimize gelmişti. O günlerde ben *İletişim Yayınları*'nın hazırlamakta olduğu sosyalizm ansiklopedisine sol hareketin ve medyanın geçmişiyle ilgili yazılar yazmaktaydım.

- Sizin *Demokratik Direniş* ve *İnfo-Türk* olarak önemli bir arşiviniz var. Bunları ne yapacaksınız? Hollanda'daki *Uluslararası Sosyal Tarih Enstitüsü*'ne emanet etmeyi düşünmez misiniz?

- Düşünmez olur muyuz? Zaten ne zamandır ona kafa yoruyoruz.

Evet bu öneri üzerinedir ki *Demokratik Direniş*, *İnfo-Türk* ve *Güneş Atölyeleri* arşivlerinin önemli bir bölümünü 24 Ocak 2013'te Amsterdam'da başta Fahri Aral olmak üzere

Ant'ta birlikte çalışmış olduğumuz dostlarımız Faruk Pekin, Müfide Pekin, Ragıp Zarakolu ile DİSK Avrupa temsilcisi Yücel Top'un da hazır bulunduğu bir törenle *Uluslararası Sosyal Tarih Enstitüsü*'ne emanet ettik.

Bu birinci bölümde *Türkiye İşçi Partisi*'nin 1976'dan 1981'e kadar Avrupa'da örgütlenmesine ilişkin belgeler de önemli bir yer tutuyordu.

Ne ki 2017 yılında iki tatsız sürprizle karşılaştık.

Belge Yayınları tarafından yayınlanan *TİP-TKP Birliği* adlı 702 sayfalık bir kitapta TİP'e ayrılan bölüm sadece 33 sayfaydı ve de 2. TİP'in yurt dışında 1975 yılında başlayıp 1981'e kadar süren örgütlenmesine ilişkin tek satır yoktu.

Birkaç ay sonra TÜSTAV tarafından yayınlanan *TİP-TKP Birlik Süreci ve TÜSTAV* adlı kitapta da, TİP'in 1975'ten 1981'e kadarki Avrupa örgütlenmesinden tek kelimeyle dahi söz edilmemişti.

Oysa TİP'in yurt dışı örgütlenmesine ilişkin tüm üye kayıtları, Boran ve Sargın başta olmak üzere Merkez Komitesi üyeleriyle yazışmalar, yurt dışı örgütü olarak gönderdiğimiz maddi yardımların belgeleri, uluslararası komünist ve işçi hareketiyle TİP adına kurulan ilişkiler ve nihayet TİP liderlerinin Avrupa'ya gelip sığınmalarının nasıl sağlandığını kanıtlayan belgeler dört yıldır Amsterdam'daki IISG arşivlerinde tüm araştırmacılara açık bulunuyordu.

Kaldı ki bu belgelerin önemli bir bölümü de *İnfo-Türk*'ün internet sitesinde pdf olarak yer almaktaydı.

TİP'in geçmişi yazılırken bu belgelere ve internetteki *İnfo-Türk* sitesine bakma zahmetine katlanılmamıştı.

Bu yeni darbe karşısında elimizdeki belgeleri arşivlemenin bir yararı olup olmadığını da aramızda uzun uzun tartıştık. Belli politik hesaplarla yok sayılsa, dikkate alınmasa da bu belgelerin varlığını korumanın 60 yılı aşkın süredir birlikte mücadele verdiğimiz yoldaş ve dostlarımıza karşı bir görev olduğunda hemfikirdik.

İkimizin de yaşı hayli ilerlemişti, birlikte mücadele ver-

diğimiz arkadaşların çoğu, yaşları bizden küçük olanlar da dahil, çoktan ebediyete göçmüşlerdi.

Ciddi sağlık sorunlarımıza rağmen İnci'yle birlikte son bir gayret göstererek, arşiv belgelerimizin son bölümünü de biz bu dünyadan çekildikten sonra bir çöplüğe gitmemesi için hızla tasnif edip paketledik.

Onları üç gün önce, 2018 Şubat ayının 5'inde, Amsterdam'daki *Uluslararası Sosyal Tarih Enstitüsü*'nün Türkçe belgeler sorumlusu sevgili Erhan Tuskan'a emanet ettik.

Türkiye'deki kitaplarımız yağmalandıktan sonra 1971'den bu yana sürgünde oluşturduğumuz binlerce eseri kapsayan 47 yıllık kitaplığımızı da yöneticilerinin isteği üzerine peyderpey *Belçika Kraliyet Kütüphanesi*'ne bağışlamaktayız.

Yine 1971'in 11 Mayıs'ından bugüne oluşturduğumuz gazete kupürleri arşivini de Gent kentindeki *AMSAB Sosyal Tarih Enstitüsü*'ne emanet ediyoruz.

Evet... Prenses Esterhazy'nin evrakı metrukesi en yakınlarının da ihanetiyle Brüksel çöplüğüne gitti.

Ondan ders alarak bizler 66 yıllık arşivimizin talandan ve yağmadan kurtulan 47 yıllık kısmını üç ayrı güvenilir mekanda bizden sonra aynı amaçlar için mücadele verecek olan yeni kuşaklara gönül huzuruyla emanet ediyoruz.

Biliyoruz ki bizim evrakı metrukemiz çöpe gitmeyecek!

“Arananlar” skandalının Belçika cephesi

15 Şubat 2018

Brüksel'de devasa Avrupa kurumlarına bağlantılı Froissart Caddesi'ndeki Press Club son aylarda son derece hareketli...

Geçen yılın 1 Kasım'ıydı... İspanya'da Frankist hükümetin *guardia civil*'leri de kullanarak başlattığı insan avından kurtularak Avrupa kurumlarını Katalan ülkesinde uygulanan baskılar konusunda aydınlatmak üzere Belçika'ya gelen ba-

ğımsızlık hareketinin lideri Carles Puigdemont, Belçika yöneticilerinin kendisine salon vermekten korkması üzerine bu lokalde bir basın toplantısı yaparak eleştirilerini ve Katalan halkının istemlerini dünya kamuoyuna açıklamıştı.

Ardından Katalonya’da seçimler yapıldı. Puigdemont’un sürgünden başını çektiği bağımsızlık ittifakı Frankist başbakan’ı destekleyen partileri yenilgiye uğrattı, ama yeni oluşan Katalan Parlamentosu’nda halkın iradesine uygun bir hükümet kurulması için uygulanan engellemelerin ardı arkası kesilmiyor.

Dün 14 Şubat’tı... Benim ve yıllarca 12 Mart ve 12 Eylül faşist rejimlerine karşı birlikte mücadele verdiğimiz arkadaşlarımız için önemli bir yıldönümü... 37 yıl önce o gün *Demokrasi İçin Birlik* olarak, *Türkiye İşçi Partisi*’nin ve *DİSK*’in kuruluş yıldönümleri dolayısıyla, Avrupa’nın başkentinde 12 Eylül rejimine karşı uluslararası şahsiyetlerin de katılımıyla ilk kitlesel protesto gösterisini organize etmiştik.

Ve de dün, yine Avrupa’nın başkentinde ve de birkaç ay önce Katalan bağımsızlıkçı lideri Puigdemont’ın konuşmuş olduğu salonda YPG eski eş başkanı ve TEV-DEM dış ilişkiler sözcüsü Salih Müslim, Demokratik Suriye Meclisi eş başkanı Riyad Derar’la birlikte bir basın toplantısı yaparak Afrin işgali ve Kürt halkının buna karşı direnişi konusunda Avrupa kamuoyuna önemli açıklamalarda bulundu.

Türkiye’nin aralıksız bombardımanları sonucu yüzlerce sivilin hayatını kaybettiğini ya da yaralandığını hatırlatan Müslim “Biz demokratik bir Suriye istiyoruz, demokratik federal bir çözüm öneriyoruz, ama Türkiye demokratik bir çözümlü reddediyor,” dedi.

Türkiye’nin NATO üyesi ve AB ile üyelik müzakereleri yürüten bir ülke olduğunu da hatırlatan Müslim, bu iki uluslararası kurumun Afrin’de sivillerin katledilmesi karşısındaki sessizliğine tepki göstererek “Erdoğan’ın bu zihniyeti sadece Kürtler ve Rojava için tehdit değil, tüm dünya için tehdit oluşturuyor.” dedi.

Salih Müslim’le Brüksel’de 2013’ün 22 Kasım günü Bel-

çika Senatosu'nda "Suriye'deki Kürt bölgelerinin geleceği" konulu bir konferansta beraber olmuştuk.

O tarihte Türk Hükümeti de kendisini Ankara'da ağırlıyor ve görüşmeler yapmakta bir sakınca görmüyordu.

Konferanstaki konuşmasında Müslim "Suriye devriminin başlangıcından bu yana bizler islamcı örgütlerin önderlik ettiği bu kör kanlı savaşın parçası olmamaya karar verdik. Suriye rejimini de asla desteklemedik. Sadece Kürdistan bölgesini ve onun Asuriler, Ermeniler, Aleviler, Sünniler, Türkmenler ve Çerkesler'den oluşan nüfusunu koruyacak alternatif bir güç olmayı amaçladık," demişti.

Türkiye konusunda da son derece barışçıl bir dil kullanmıştı: "Türkiye bizim komşumuz ve elbette, temel haklarımıza saygı duymaları halinde, iyi ilişkiler kurmak istiyoruz. Ancak Türkiye, kürtlerin Suriye muhalefesinde temsil edilmesine engel koymak için çok çaba gösterdi. Türkiye, Suudi Arabistan ve Katar'ın yanısıra aşırı dinci grupların destekçisidir. Türkiye ile iyi ilişkiler kurabilmemiz için Ankara terörist islamcı gruplara ve fanatik milliyetçi Araplara verilen desteği durdurmalı, Rojava halkını tehdit etmeyi bırakmalı ve kürtler arasındaki sınırı açmalıdır."

Anımsıyorum, bu konferanstan sonra da Ankara hükümetinin Salih Müslim ile görüşmeleri dolaylı da olsa devam etmişti.

Bittabi, Türkiye'de PKK ile sürdürülen barış görüşmeleri gibi, Suriye Kürtleri ile diyalog da 7 Haziran 2015 seçimlerinde AKP'nin tek başına iktidar olamaması üzerine birdenbire kesilmiş, seçmen kitlesini yeniden kendine çekmek için Erdoğan ultra nasyonalist ve en yobaz dinci söylemlerle sadece Türkiye'nin güneydoğusunda değil, Irak ve Suriye'nin kuzeyindeki kürt halkına karşı yeniden savaş başlatmıştı.

Özellikle de 15 temmuz 2016 çakma darbe girişimi de bahane edilerek bugün Türkiye sadece Kürt halkına karşı değil, ülkenin tüm demokratik kurumlarına ve AKP'nin tüm muhaliflerine karşı akla hayale gelmeyecek baskı yöntemleriyle topyekun bir imha savaşına girmiş bulunuyor.

Bu imha savaşının en kusturucu silahlarından biri de sırf bu şovenist uygulamalara karşı mücadele verdikleri için “terörist” diye damgalanan kişilere karşı açılan yüz kızartıcı ihbar kampanyası...

Bizim kuşak organize ihbarcılığın ilk uygulamasına 12 Mart 1971 darbesinden sonra tanık oldu. Nisan 1971 sonunda sıkıyönetim ilan edilip kitlesel tutuklamalar başlatıldıktan bir süre sonra yakalananların sayısını yeterli bulmayan sıkıyönetim komutanlıkları 28 Mayıs günü devlet radyolarından “saygıdeğer muhbir vatandaşlar”ı göreve çağıran ve ihbar ettikleri her kişi başına ödüllendirileceklerini vaad eden bildirimler yayınlatmaya başlamıştı.

Bittabi Evren’in 12 Eylül rejimi de bu konuda geride kalmadı ve ihbarcılık bir “vatan görevi” haline getirildi,

Bunun sonucu, özellikle yurt dışında bulunan ya da darbeden sonra yurt dışına çıkmak zorunda kalan sürgünlerin konsolosluklar ve büyükelçilikler aracılığıyla ihbar edilmesi idi. Bu ihbarları kendi kriterlerine göre değerlendiren askeri cunta ilk önce ismi ihbar edilenlere radyolar ve gazeteler aracılığıyla teslim olmaları çağrısında bulunuyor, teslim olmayınca da vatandaşlıklarını kaybettirerek Türkiye’deki mal varlıklarına el koyuyordu.

Erdoğan’ın iki yıl önce başlattığı ihbar uygulaması daha da iğrenç... İçişleri Bakanlığı devletin tüm araçlarıyla vatandaşları “terörist” olarak damgalanan muhalifleri para karşılığında ihbar etmeye çağırıyor.

Herşeyden önce kırmızı, mavi, yeşil, turuncu ve gri renklerde olmak üzere düzenlenmiş beş ayrı listede yer alan muhaliflerden herhangi birini ihbar edene, listesinin rengine göre, 4 milyon Lira’dan 300 bin Lira’ya kadar mükafat veriliyor.

Bu listelerde yer almadığı halde kendisinden “terörist” diye kuşkulananları ihbar edenler de yine belli bir parayla ödüllendiriliyor.

Bu rezil uygulamanın son hedeflerinden biri de YPG eski eş başkanı Salih Müslim...

Üç dört yıl önce bu sıfatıyla Ankara’da devlet yetkilileri

tarafından Suriye sorununun çözümünde muhatap alınan, günümüzde de TEV-DEM adına uluslararası planda Suriye kürtlerinin sözcülüğüne yapan Salih Müslim'in 14 Şubat günü Brüksel'de basın toplantısı yapacağı Brüksel Kürt Enstitüsü tarafından ayın 9'unda tüm medyaya duyurulmuştu.

Duyurunun hemen ertesinde Tayyip yalağı türkçe medyada bir kürt teröristinin Avrupa Birliğı merkezinde konuşmasına izin verildiğı gerekçesiyle Belçika yöneticilerine bir saldırı kampanyası başlatıldı.

O da yetmedi, Avrupa'daki Türk göçmenleri Tayyip'in müridi haline getirmek amacıyla kurulmuş olan *Avrupalı Türk Demokratlar Birliğı* (UETD) 11 Şubat günü Belçika'daki tüm Türkleri 25 şubat pazar günü Avrupa kurumlarının yakınında "Birlik ve Kardeşlik" mitingine katılmaya çağırdı.

"Türk Silahlı Kuvvetlerimizin Afrin operasyonunu başlattığı gündün bu tarafa dünya basını va kamuoyunda Türkiye aleyhine kampanyaların yürütölmekte olduğunu görüyoruz. Terör örgütü mensupları ve yandaşları tarafından da Türkiye'yi haklı davasında haksız duruma düşürmek ve terörle mücadelede geri adım atmasını sağlamak için çok yoğun bir algı operasyonu var" denildikten sonra milletini ve vatanını seven her Türk'ün bayrağını alıp vatan görevine koşması isteniyordu.

Türk lobisi ve onu hizmetindeki dernekler, camiler, işadamları, esnaf ve türkçe siteler bu çağrıyı tüm olanaklarıyla desteklerken, İçişleri Bakanlığı'nın "aranan teröristler" listesine, hem de kırmızı olanına, Salih Müslim'in de dahil edildiğı haberi medyaya servis edildi. Ardından da "kırmızı liste"de yer alan bir teröristin Brüksel'de konuşturulmaması için Belçika makamları üzerinde baskılar yoğunlaştırıldı.

Bu baskılar şimdilik sonuç vermedi ve Suriye Kürtlerinin iki temsilcisi hiçbir müdahaleyle karşılaşmadan kamuoyuna barışçıl mesajlarını kamuoyuna iletiler.

Ancak bu "aranan teröristler" listesi Belçika makamlarına ilk kez de dayatılmıyor.

Örneğin eski DEP milletvekilleri Remzi Kartal ve Zübeyir

Aydar iki yıldan beri kırmızı renkli listede... O da yetmiyor, aynı zamanda haklarında Türk emniyetinin Interpol'e gönderdiği uluslararası tutuklama müzekkeresi var... Bundan dolayı Belçika'da ve Avrupa ülkelerinde birkaç kez tutuklandılar.

Son anda "aranan teröristler" listesinin yeşil renkli olanına Belçika'da doğup büyümüş arkeolog ve yazar Bahar Kimyongür de dahil edildi. O da daha önce Türk emniyetinin Interpol'e gönderdiği kırmızı bülten nedeniyle hem Belçika'da hem de Hollanda, İtalya ve İspanya'da tutuklanmıştı. Ancak mahkemelerin kendisini hakkındaki suçlamalardan aklamaları üzerine Interpol kırmızı bülteni işlemden kaldırmıştı.

Türk medyasında büyük yaygara konusu olan yeni "aranan teröristler" listesi neye yarar, bir sorudur.

Örneğin yukarıda isimleri geçen muhalifler Belçika sosyal ve siyasal yaşamının içinde son derece aktif, herhangi bir muhbir Türk vatandaşı tarafından ihbar edilmeyi gerektirmeyecek kadar nerede yaşadıkları ve ne yaptıkları Türk Büyükelçiliği tarafından bilinen kişiler.

Bu yeni listeler yayınlandıktan sonra kendilerini tanıyan ve nerede olduklarını bilen kaç muhbir vatandaş tarafından ihbar edilecekler? Hele hele ihbar edenler için söz verilen milyonluk sadakalar kaç kişi arasında hangi oranlarda, nasıl paylaşılacak?

Dahası, bu ihbarlar üzerine nerede oldukları belirlenen bu muhalifleri Türk devleti hangi yöntemlerle derdest edip salabaş kadınların huzuruna çıkaracak? Belçika güvenlik güçleri, Belçika adaleti bu konuda Ankara'nın "terörist avcıları"na el verecek mi? Belçika demokratik güçlerinin tepkisine yol açan bu renkli listeler skandalının yanısıra bir gelişme daha var ki, bu da bir başka ciddi sorun.

Evet, tam da bu listeler soytarılığı sürüp giderken Türk sitelerine nereden kaynaklandığı bilinmeyen bir haber daha düştü.

Türk Devleti'nin dayatması üzerine Belçika Kraliyet Savcılığı sekiz yıl önce aralarında Zübeyir Aydar ve Remzi Kartal'ın da bulunduğu 36 Kürt kökenli siyasal sürgün hakkında terör faaliyetinde buldukları iddiasıyla soruşturma açmış,

ancak geçtiğimiz Kasım ayında istinaf mahkemesi “PKK’nın yürüttüğü silahlı mücadelenin terör suçlaması kapsamında değerlendirilemeyeceği” gerekçesiyle sanıkların “terörden yargılanamayacağı” yolunda karar vermişti.

Anadolu Ajansı’nın verdiği habere göre Türkiye’nin de dayatmasıyla Belçika Kraliyet Savcılığı’nın yaptığı itiraz üzerine Yargıtay alt mahkemenin kararını bozarak dosyayı Soruşturma Dairesi’ne iade etmiş bulunuyor.

Türk Devleti Kürdistan’ın tüm bölgelerinde bir halka karşı yakın tarihin en haksız ve acımasız silahlı operasyonlarını yürütüp kürt köy, kasaba ve kentlerini tarumar ederken Belçika’da kürt ulusal direnişini temsil eden örgüt ve kişilerin hâlâ terörizmle suçlanabiliyor olması sadece Belçika için değil, aynı zamanda Avrupa Birliği için de utanç verici bir durum...

Hele hele Avrupa Parlamentosu’nun Afrin işgaline tepki gösteren kararından sonra AB Konsey ve Komisyon başkanlarının 26 Mart’ta Bulgaristan’ın Varna kentinde islamo-faşist despot Erdoğan’la bir masaya oturacak olmaları, en azından 1938’de Chamberlain’in Münih’te Hitler’le bir masaya oturması kadar vahim bir gaflettir.

Reichstag’tan Afrin’e uzanan cehennem yolu...

27 Şubat 2018

Bu yazının yayınlanacağı 27 Şubat günü benim de 82. doğum günüm... Gerçi 12 Şubat’ta doğmuşum ama tüm çocukluğumu yaşayacağım İç Anadolu kırsalının Irmak ara istasyonunda görevli babam Kalecik ilçe merkezine ancak iki hafta sonra gidebildiği için resmi kayıtlara göre doğum tarihim 27 Şubat 1936...

Bu karmaşık doğum tarihi yüzünden Türkiye’deyken hakımda açılan basın davalarında savcılar ve sorgu yargıçları önünde az sorun yaşamamıştım.

Kimler yaşamamıştır ki... Kırsal kesimlerde doğmuş milyonlarca kişi hangi gün, hangi ay, hatta hangi yılda doğduğunu bile bilmezdi. Sırf resmi formaliteler için eline tutuşturulan kimlik kartında yazılı tarih ne ise, doğum tarihi de oydular.

Bizim Brüksel’de kurduğumuz çok kültürlü *Güneş Atölyeleri*’ne kaydolanlar arasında özellikle Güney Doğu Anadolu’dan gelen yüzlerce Kürt, Ermeni, Asuri’nin nüfus belgelerindeki tarihi, yıllar farklı olsa da, genellikle 1 Ocak olurdu.

Gerçek doğum tarihleri bilinmediği için hepsinin doğumuna bürokrasimiz böyle tarih düşmüştü.

Ya Ermeni, Asuri ya da Kürt oldukları halde Türkiye’deki ırkçı ve şoven baskılar nedeniyle nüfuslarında kimlikleri ve soyadları “Türk” olan yazılanlar? Onları kaydederken bu kimliğini inkar ettirici baskıların yüksek tepelerdeki faillerine İnci’nin ve benim hıncımız daha bir bilenirdi.

Eskilerde doğum günü kutlamalarına, çoğunca “burjuva özentisi” görüldüğünden, hali vakti yerinde aileler dışında ya da “önder”lerini her fırsatta kutsamayı görev bilen partiler dışında pek önem verilmezdi...

Facebook icad oldu, töreler bozuldu... Facebook resmi doğum günlerini afişe etti edeli bir kutlama furyası... Dostlar, sevenler sağolsun, kutlayanlara da, kutlamayanlara da sağlık, mutluluk ve esenlik dolu daha nice yıllar...

Yazılarımı genellikle karamsar bulan dostlarımı memnun etmek için bu hafta sevindirici bir şeyler yazmak niyetindeydim. Tam da bilgisayarın önüne geçmiştim ki ekrana yine bir kara haber düştü.

Tayyip diktasının kırmızı renkli “aranan teröristler” listesine adını koyduğu Suriye Kürt liderlerinden Salih Müslim, halkının Afrin’de uğradığı saldırıya karşı uluslararası dayanışma sağlamak için gittiği AB ülkesi Çekya’nın başkenti Prag’da tutuklanmıştı.

Salih Müslim olayını geçen iki yazımda da işlemiş, özellikle Brüksel’de yaptığı basın toplantısına Belçika medyası

tarafından yer verilmemesini, Belçika siyasal partilerinin, en solda geçinenler dahil, Türk Ordusu'nun Afrin'e saldırısı karşısında yeterince tepki göstermemesini eleştirmiştım.

Ulusal direniş mücadelesi veren bir halkın lideri pazar günü Prag'da tutuklandığında da aynı sessizlik.

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi Suriye geneli için "ateş kes" kararı almış. Suriye hava kuvvetlerinin bu karara rağmen Doğu Guta'da bombardımana devam ettiği görüntülerle birinci dış haber olarak veriliyor. Ama aynı ateş kes kararını Erdoğan'ın da hiçe sayarak Afrin'de işgal operasyonuna devam ettiğine dair tek haber ya da yorum yok.

Buna karşılık aylardır yolsuzluk skandallarıyla sarsılan Brüksel Anakent Belediyesi'nin verdiği izinle AB kurumlarının yanbaşındaki bir alanda sadece Belçika'dan değil, civar ülkelerden özel otobüslerle getirtilen Tayyip bendesi göçmenler tam bir savaş histerisi içinde Türk bayraklarını dalgalandırarak dünyaya meydan okuyor.

Sabaha karşı internette Tayyip yalakası gazetelerin birinci sayfalarına bakıyorum. Yıllarca önce, 2 Şubat 1999'da, Abdullah Öcalan'ın uluslararası bir komployla Kenya'da tutuklanmasından sonraki zafer sarhoşluğunun yeni bir versiyonu yaşanıyor.

Sanki Salih Müslim illegalde, nerede olduğu bilinmeyen gözü kanlı bir terörist! MİT'in zehir hafiyeleri ucuz Amerikan polisiye serilerine taş çıkartacak bir cengaverlikle bu tehlikeli "terörist"ın Prag'ta bulunduğunu tesbit etmiş, Çek polisi de bu istihbarat sayesinde gecenin saat 2'sinde kaldığı otele baskın yapıp Müslim'i tutuklamış.

El insaf!

Yalancılığın, haysiyetsizliğin, basın ahlakını ayaklar altına almanın bu derekesine nadir rastlanır...

İki hafta önce yine *Artıgerçek*'te şunları yazmıştım:

"İçişleri Bakanlığı devletin tüm araçlarıyla vatandaşları 'terörist' olarak damgalanan muhalifleri para karşılığında ihbar etmeye çağırıyor. Bu rezil uygulamanın son hedeflerinden biri

de YPG eski eş başkanı Salih MÜslim... Üç dört yıl önce bu sıfatıyla Ankara’da devlet yetkilileri tarafından Suriye sorununun çözümünde muhatap alınan, günümüzde de TEV-DEM adına uluslararası planda Suriye kürtlerinin sözcülüğüne yapan Salih MÜslim’in 14 Şubat günü Brüksel’de basın toplantısı yapacağı Brüksel Kürt Enstitüsü tarafından ayın 9’unda tüm medyaya duyurulmuştu. Duyurunun hemen ertesinde Tayyip yalağı türkçe medyada bir kürt teröristinin Avrupa Birliğı merkezinde konuşmasına izin verildiğı gerekçesiyle Belçika yöneticilerine bir saldırı kampanyası başlatıldı. Bu baskılar şimdilik sonuç vermedi ve Suriye Kürtlerinin iki temsilcisi hiçbir müdahaleyle karşılaşmadan basın toplantısını yaparak barışçıl mesajlarını kamuoyuna iletiler.”

Bu bizim “Cingöz Recai” MİT’çiler nasıl oldu da herkesin gözü önündeki MÜslim’in nerede olduğunu tesbit edip de Belçika polisine tutuklattıramadılar?

Anımsatıyorum... Aynı kırmızı listede KNK yöneticisi eski DEP milletvekilleri Remzi Kartal ve Zübeyir Aydar da var... Nerede oldukları, ne yaptıkları cümlenin malumu...

Geçen yazımdaki sorumu tekrarlıyorum:

“Bu muhalifler Belçika sosyal ve siyasal yaşamının içinde son derece aktif, herhangi bir muhbir Türk vatandaşı tarafından ihbar edilmeyi gerektirmeyecek kadar nerede yaşadıkları ve ne yaptıkları Türk Büyükelçiliğı tarafından bilinen kişiler... Yeni listeler yayınlandıktan sonra kendilerini tanıyan ve nerede olduklarını bilen kaç muhbir vatandaş tarafından ihbar edilecekler? Hele hele ihbar edenler için söz verilen milyonluk sadakalar kaç kişi arasında hangi oranlarda, nasıl paylaşılacak?”

Örneğın, MÜslim Şahin’I yakalatmanın ulufesi olan 4 milyon kime gidecek?

Neyse, bu arsiulusal ve de şiddetle ulusal sorunun yanıtını bulmayı ortada “gazeteci” diye dolaşan Tayyip hafiyelerine bırakalım.

82 yaşını doldurduğum 27 Şubat günü, 85 yıl önce Al-

manya'da Reichstag'ın ateşe verildiği gün... O yangın sayesinde ki Hitler ve avanesi yarım yamalak oturdukları iktidar koltuğunda korkunç bir anti-semit ve anti-komünist kampanya başlatarak birkaç ay sonra iktidarı tamamen ele geçirecekler, sadece Almanya'yı değil, tüm dünyayı on milyonlarca insanın can verdiği bir kıyamete sürükleyecekti.

Bundan tam 52 yıl önce, *Akşam Gazetesi*'nin yöneticisiyken yazmış olduğum *Faşizm* adlı kitaba dönüyorum:

“27 Şubat akşamı Reichstag'da büyük bir yangın çıkmış ve Goering bu yangının da komünistler tarafından çıkartıldığını ileri sürerek solculara karşı büyük bir terör hareketine girişmiştir. Oysa ki bu yangının nazi SA'lar tarafından çıkartıldığına dair sonradan çok kuvvetli deliller ele geçirilmiştir. Hitler bu yangın olayından geniş çapta yararlanmış, 28 Şubat'ta cumhurbaşkanı Hindenbourg'a bir kararname yayınlattırarak anayasanın fert hürriyetlerini garantileyen yedi bölümünü kaldırmıştır.

“Başka bir kararname ile de, eyalet devletlerinde iktidarın doğrudan merkezi hükümete bağlanması sağlanmış, böylece Hitler iktidara geçer geçmez ‘komünist tehlikesi’ gerekçesiyle bütün muhalefeti susturmuştur.

“Kararnamenin yayınlanmasından hemen sonra komünistler, sosyalistler ve liberallerin ileri gelenleri ile milletvekilleri tutuklanmış, kamyonlar dolusu SA'lar evleri basıp kurbanlarını kışlalara götürmüş ve tam bir işkence devri açılmıştır.”

Bu kitabı yazdığım günler, Türkiye'de sol hareketin güçlenmesi ve *Türkiye İşçi Partisi*'nin Meclis'te güçlü bir sosyalist grup oluşturması karşısında zamanın başbakanı Süleyman Demirel'in AP'si ile faşist albay Alparslan Türkeş'in MHP'sinin demokratik açılımı önlemek için binbir kirli tertibe başvurmaya başladıkları günlerdi.

O kirli tertiplerden biz de nasibimizi alacak, kitabın baskıya girdiği günlerde *Akşam*'ı günlük medyada solun sesi haline getiren ekibimiz hükümetin ve sermaye çevrelerinin baskısıyla gazete yönetiminden uzaklaştırılacaktı.

Yıllar hızlı geçiyor...

Akşam'dan sonra solun sesini duyurmasına katkıda bulunmak üzere yayınladığımız *Ant* dergisi ve kitapları...

Ama karşımızda hep aynı düşman... Bu kez sadece Amerikancı sermayenin Morrisson Süleyman'ı ve NATO misyonlu faşist Alparslan Türkeş değil, bir de Suudi ve Emirlikler sermayesiyle Türkiye'nin siyasal yaşamına ve medyasına el koymaya başlayan islamcı faşist örgütler...

Ant Dergisi'nin tarihsel Tan matbaasında basımının islamcı işadamları tarafından "emri ilahi" gerekçesiyle yasaklanması, Amerikan 6. Filosu'nun ziyaretine karşı direnen işçilerin ve gençlerin üzerine Taksim'de ölüm kusan islamcılarının Kanlı Pazar'ı...

60'lı yıllarda sosyalist hareketin gelişimine set çekmek üzere ABD destekli bir "Ortanın Solu" icad eden Bülent Ecevit'in 12 Mart sonrasında solun tüm potansiyelini islamcılarının iktidar hırsına ve de militaristlerin Kıbrıs fütuhatına peşkeş çekmesi...

Ve de yüzyıl dönümünde Recep Tayyip Erdoğan namında bir imam-hatip'linin başını çektiği islamcı faşistlerin, bir kesim sol ya da liberal safdillerin de kutsamasıyla iktidar basamaklarını üçer beşer atlayarak tepeye tırmanması...

Bu yaş günümde geriye bakıyorum...

1933... Almanya'da Hitler nazizminin bir 27 Şubat gecesi Reichstag'ı kendi kahrevengi gömleklilerine yakıtılarak "Vatan elden gidiyor" yaygarasıyla tüm dünyayı kana bula-yacak faşist diktayı kurması.

1933'ü bilmem mümkün değil ama, Türkiye'nin birçok 1933'ünü yaşamışım... Sondan bir öncesi 2016... Türkiye'de Tayyip islamcı-faşizminin 15 Temmuz 2016 gecesi çakma darbe tezgahlayıp Meclis binasını bombalatarak "Vatan elden gidiyor" yaygarasıyla ve KHK'larla o güzelim ülkemizi tam bir cehenneme dönüştürmesi...

Sonuncusu 2018... 20 Ocak, Afrin... Sözüm ona "Türkiye'nin sınır güvenliğini sağlama" bahanesiyle Kürt halkını yokedip islamcılarını yerleştirerek Afrin'e elkoyma girişimi...

Suriye-Irak bütününde islamcı *İşid* ve *El Kaida* teröristlerine karşı gerçek bir halk savaşı veren ve de muzaffer olan Kürdistan'ın yiğit erkek, kadın ve çocukları bugün Erdoğan'ın islamcı çapulcularla desteklenmiş askeri işgaline, kasaba ve köylerinin bombalanmasına karşı direniyor...

Ve de bu onurlu direnişin uluslararası sözcüsü Salih Müslim *Avrupa Birliği*'nin bir ülkesinde kahpece tutuklanıyor.

Veysel'in dediği gibi uzun ince bir yoldayız...

Bu uzun ince yol Reichstag'dan başlayıp 85 yıl sonra Afrin'e varan bir cehennem yolu...

Cehennemın bugünkü baş zebanisi ise küçük yavrulara bile şehadet adı altında ölüm vaad eden imam-hatipli Recep Tayyip Erdoğan...

Stalin, Nazım Hikmet ve Destalinizasyon...

7 Mart 2018

Geçtiğimiz 5 Mart, hem dünya solunun, hem de Türkiye solunun onyıllar süren uzun bir dönemine damgasını vurmuş olan Jozef Stalin'in 65. ölüm yıldönümüydü. Geçen yıllardan farklı olarak bu kez yıldönümünde Nazım Hikmet'in Stalin üzerine farklı zamanlarda yazmış olduğu, kimisinde onu yücelttiği, kimisinde ise eleştirdiği şiirleriyle ilgili polemikler öne çıktı.

Komünist inancı nedeniyle yaşamının büyük bölümü sürgünlerde ve zıندانlarda geçen büyük ozanın şiirlerinin çoğu sadece Türkiye'de değil, Sovyetler Birliği, Bulgaristan ve Fransa başta olmak üzere çeşitli ülkelerde yayınlandı.

Ancak Türkiye'de şimdiye dek yayınlanmış olan yapıtlarından bir bölümünün siyasal iktidarlar, hatta ünlü 142. Madde tehdidi altında yayınevleri tarafından sansürlendiği de bir gerçek. Günümüzde 142. Madde yürürlükte olmadığı halde Nazım'ın "Yaşamak güzel şey be kardeşim" adlı kitabının Yapı

Kredi Yayınları tarafından içindeki “komünistim” kelimesi sansürlenerek yayınlanmış olması haklı olarak şiddetle eleştiriliyor.

15 yıl kadar önceydi... Müziğini Fazıl Say'ın bestelediği ve sözlerini Genco Erkal'ın okuduğu Nazım Oratoryosu'nda ünlü ozanımızın “Akşam Gezintisi” şiirindeki Ermeni bakkal Karabet'le ilgili bölümün sansürlenmiş olmasını İfo-Türk bültenlerinde eleştirerek özür dilenmesini istemiştik....

Evet, Nazım Hikmet'in Stalin'i ölümünden sonra öven ve yıllar sonra da yeren şiirler yazmış olduğu da bir gerçek...

Şurası da bir başka gerçek ki Stalin, ölümünden üç yıl sonra 1956'da Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin 20. Kongresi'nde Kruşçef tarafından “destalinizasyon” kampanyasının başlatılmasına kadar Moskova disiplinine bağlı tüm dünya komünist ve işçi partileri için, Nazım'ın üyesi olduğu TKP de dahil, bir tabuydu.

İktidarını pekiştirmek için uyguladığı tasfiyelere ve baskı yöntemlerine rağmen 2. Emperyalist Paylaşım Savaşı'nda Hitler Almanyası'nın yenilgiye uğratılmasında Kızıl Ordu'nun inkar edilmez başarılarından dolayı bu tabu hiçbir şekilde tartışılmadı.

20. Kongre'den sonra ise, tek tük istisnalar dışında, Moskova disiplinine bağlı partilerin ve onların çizgisindeki aydın ve sanatçıların çoğu Stalin'i yerden yere vurdular.

Nazım Hikmet'in Stalin'i konu alan ya da ima eden çelişkili şiirlerinin hangi siyasal bağlamda neden yazıldığı da herhalde hayli tartışılacak.

Türkiye'de komünist örgütlenmenin ve yayınların onyıllarca yasaklanmış olmasına rağmen Stalin adı çocukluğumuzdan itibaren bizim kuşağın belleğine kazınmıştır. İşte benim “*Vatansız*” *Gazeteci* adlı anı kitabımdan Stalin ve destalinizasyonla ilgili bazı anekdotlar...

Savaş sohbetlerinde Stalingrad adının sık sık tekrarlandığı 1942 yazı... Yine denkler yapılmış, göçebe demiryolculara özgü üç beş eşyayla birlikte karavagona yerleşip Musaköy'den Artova'nın Kunduz İstasyonu'na gelmişiz. “Stalin-

grad” dedim. Ama okul öncesi ilk siyasal bilgilenmemde adları Atatürk, İnönü ya da Mareşal Fevzi Çakmak kadar sık geçen iki kişi daha var: Hitler ve Stalin.

Çocuk kafamızda, sık sık duyduğumuz Hitler’in adını İtler olarak algılamışız. İtler nasıl bir şeydir, köpeğe mi benzer? Babama gelen ya da trenle yarışarak topladığımız gazetelerde zaman zaman resmini gördüğümüz adam bizim istasyona sık sık uğrayan çoban köpeklerine hiç de benzemiyor. Ama bizim insanlarımızda da benzemediğinden bizim için yine de İtler.

Stalin’e gelince, onun bizim insanlardan pek de farkı yok. Kunduz İstasyonu’na pancar boşaltmaya gelen köylüler arasında hep posbıyıklı, zaman zaman da kaba sakalı beline kadar inenler var. Babam, “Bunlar kızılbaştır, dürüst, sözünün eri insanlardır” diyor.

Pos bıyıklı Stalin’le bu pos bıyıklı köylüler arasındaki fizik benzerliğin ötesinde bir başka çağırışım da var. Stalin’den ya da Sovyetler’den bahsederken gazetelerde “kızılzar” kelimesi de geçiyor.

Çocuk aklımızca bu kızıl Stalin’le bizim kızılbaş köylülerimiz arasında mutlaka bir başka yakınlık da olmalı.

Gazeteciliğimin ilk yılı... Mart 1953 başlarında her zamanki gibi akşam üzeri yabancı radyoları dinleyerek haber çıkartmaya çalışıyordum ki birdenbire inanılması zor bir flaş haber verilmeye başlandı: Ölümsüz sanılan SSCB lideri Jozef Stalin ölmüştü.

ABD bağımlılığı yüzünden gittikçe yoğunlaşan anti-komünist ve anti-sovyet propaganda öylesine bir kamuoyu oluşturmuştu ki, sanki Stalin yok olursa dünyadaki tüm olumsuzluklar birdenbire son bulacak, halklar özgürlüğüne kavuşacak, en önemlisi de Türkiye “vatanın bölünmez bütünlüğüne kasteden komünizm” tehlikesinden kurtulacaktı.

Yayın yönetmeni Gökçe’ye haberi iletteğimde, gazetenin ikinci sürekli yazarı Sait Odyakmaz’la bir yandan demleniyor, bir yandan da ertesi günkü yazılarının içeriğini tartışıyorlardı. Her ikisi de haberi, tahminlerimin aksine, temkinli karşıladılar.

“Sen diğer radyoları da izlemeye çalış” dediler ve eklediler: “Gerçekten ölmüş olsa bile, gelen gidene aratabilir... Bakalım yerine kimler gelecek?”

Türkçe haber kaynakları zaten sınırlıydı. Amerika’nın Sesi ve BBC Türkçe yayınları haberi büyük bir coşkuyla ve iddialı yorumlarla veriyordu. Moskova ve diğer sosyalist ülke radyolarının Türkçe servisleri ise resmi bildirimleri yayınlamakla yetiniyordu. Anımsayabildiğim kadarıyla sık sık tekrarlanan tek bildiri Lenin’in halefi, Komünist Partisi’nin ve Sovyet halkının lideri ve öğretmeni Stalin’in ciddi bir hastalık sonucu öldüğü vurgulanıyordu.

Birkaç gün sonra da Malenkof ve Bulganin’in isimleri Sovyetler Birliği’nin yeni liderleri olarak açıklanacaktı.

Bu arada 1951 TKP davasından mahkum olan eski komünistler birer birer cezalarını tamamlayıp işlerine, evlerine dönmeye başlamışlardı. Bizim gazetede çalışan o davanın beraat etmiş sanıklarından Mehmet Ressamoğlu beni onlarla tanıştırtıyordu. Onlar da uzun hapis ya da tecrit yıllarından sonra bu 20 yaşındaki genç gazeteci-sendikacının kendileriyle ilişki ve dostluk kurmasından çok memnundular.

Buluşmalarımızda TKP olayı falan pek konuşulmaz, daha çok günlük siyasal, sosyal, kültürel olaylar, dünyadaki gelişmeler tartışılırdı.

Stalin öleli üç yıl geçmişti. Bir gün radyolardan stenoyla dış haberleri kaydederken, BBC ve Amerika’nın Sesi radyoları inanılmaz bir *flash* vermeye başladı. Sovyetler Birliği’nin 20. Kongresi’nde Genel Sekreter Kruşçof Stalin dönemi cinayetlerini resmen açıklayan bir rapor okuyarak “destalinizasyon” dönemini başlatmıştı.

Haber Ressamoğlu’na ileterek, “Ne diyorsun?” diye sordum. Herhangi bir yorum yapmaktan kaçındı. “Batı propagandası olabilir, diğer kaynakları beklemek lazım,” dedi.

Haberin Sovyet kaynaklarınca doğrulanmış biçiminin bize ulaşması hayli vakit aldı. Doğrulandığı zaman da eski komünistler arasında müthiş bir şok yaşandı. Arada bir buluş-

tuğumuz kitabevlerinde, kahvehanelerde, içkili lokantalarda sadece bu konu tartışılıyor, kimisi “ihamet”ten bahsederken, kimileri de bu konuda geç bile kalındığını söylüyordu.

Bu arada, daha birkaç ay önce “destalinizasyon” hareketini başlatarak komünist ülkelerde ve dünya komünist partilerinde özgürlükçü bir uyanışın başlamasına olanak veren Kruşçof, Macaristan’da halk ayaklanmasını Sovyet tanklarıyla ezerek yeni bir şok yaratacaktı.

Macaristan ayaklanmasının ezilmesi “destalinizasyon”a anlayışla bakan komünistlerde tepkiyle, karşı olanlarda ise memnurlukla karşılandı.

Türkiye’den ayrılırken çok sevdiğimiz ve saygı duyduğumuz eski komünist dostlarımızdan Dr. Alparslan Berktaş, “Eğer Türkiye’ye dönecek olursan, bana çoktandır aradığım bir kitabı getirebilir misin? Lysenko’nun genetik üzerine kitabını,” demişti. Söz vermiştim.

Central Books’ta kitapları karıştırırken, verdiğim söz aklıma geldi, görevliye Lysenko’nun kitabını sordum.

Yan tarafımda kitap seçerken istemimi duyan birisi büyük bir hışım ile bana dönerek, “İsteyecek kitap mı bulamadın? Lysenko şarlatanın tekidir,” diye tersledi.

Destalinizasyonun tüm komünist harekette hızla etkin olmaya başladığı yıllardı. Lysenko’nun genetik ile ilgili tüm bilimsel bulguları reddedip kendi teorilerini dayatarak Sovyet tarımını bir felakete sürüklediğini, bu arada kendisi gibi düşünmeyen birçok değerli bilimadamının tasfiyesinde büyük rol oynadığını bilmiyordum.

Yine de söz vermiş olduğum için, artık tezgahlarda görünmeyen Lysenko’nun kitabını sipariş ettim. Kitabevi görevlisi, siparişi kaydederken benim Türkiye’den gelmiş olduğumu öğrenince, “Şimdi anlıyorum,” dedi. “Komünist hareketteki yeni gelişmeleri sizin Türkiye’de izlemeniz tabii ki mümkün değil. Sovyetler Birliği’nde 20. Kongre’den sonra öylesine değişiklikler oluyor ki, Lysenko gibilerin pabucu artık dama atılıyor.”

Sonra bana Sovyetler Birliği'nden gelen çeşitli İngilizce yayınları göstererek ekledi: "Okuyacaksan bunları oku, memleketine yeni fikirlerle dönersin."

*

Moskova'da olduğumuzu Sovyet Yazarlar Birliği Türkiye masası sorumlusu Vera Feonova'dan öğrenmiş olan Nazım Hikmet'in en yakın dostu Ekber Babayef üçüncü günün sabahı bizi kaldığımız Rossia Oteli'nde buldu.

"Ant'ı çıkarınları Moskova'da ağırlamak bizim için büyük onurdur. Sovyetler Birliği'ne gelinir de Moskova'da sadece birkaç gün mü kalınır? En azından sizi Nazım'ın evine götürmeliyim. Eşi Vera Hikmet'le de tanışırınız, çok mutlu olur. Ardından da mezarını ziyaret ederiz," dedi.

Babayef'le birlikte Nazım Hikmet'in evini ziyaret duyulandırdıydı. Vera Hikmet evi gerçekten bir müzeye dönüştürmüştü. Tüm raflar, dolaplar, duvarlar, masalar Nazım'dan kalan resimler, yazılar ve hatıra eşyasıyla doluydu.

Binanın üçüncü katına asansörle çıkarken olduğu gibi inerken de, Nazım'ın ölümünü hissetmişçesine yazdığı dizeler beynimde dönüp duruyordu:

Bizim avludan mı kalkacak cenazem?

Nasıl indireceksiniz beni üçüncü kattan?

Asansöre sığmaz tabut,

Merdivenler daracık...

Nazım'ın Novodeviç Mezarlığı'nda yattığı yerin ve anısına dikilen anıtçığın fotoğrafı Türk medyasında o kadar çok yayınlanmıştı ki, kendimizi adeta çok aşına bir yerde bulmuş gibi olduk. Nazım'ın mezarını ararken attığımız her adımda bir başka Sovyet büyüğünün, yazarının, sanatçısının anıt-mezarına rastlıyorduk.

Nazım'ın anıt-mezarı son derece bakımlıydı. Beraberimizde götürdüğümüz çiçekleri anıtın dibine bırakıp saygı durumunda bulunurken, hep çeyrek yüzyıl öncesine gidiyor, Nazım'ın Türkiye'den ayrıldıktan sonra arkasından ne küfürler edildiğini, adının nasıl vatan hainine çıkartıldığını,

nasıl vatandaşlıktan atıldığını düşünüyordum. Hele de, Nazım hayranı babamın dahi bu cadı kazanı ortamında onun kitaplarını görünür yerlerden çekerek zulaya aldığını...

Ekber Babayef “Çok duygulandırıcı değil mi?” diye sordu mezardan ayrılırken.

“Babayef, bu sadece bir mezar ziyareti değil” dedim, “vatan-daşı olduğum devletle, hattâ mensubu olduğum milletle, medyayla bir hesaplaşma...”

Sonra ekledim: “Nazım Türkiye’de bir söğüt ağacının di-bine gömülme-yi vasiyet etmişti. O burada şimdi daha mutlu olmalı. Enternasyonalist bir şair olarak şimdi o tüm insanlı-ğın ortak değeri. Bana kalırsa, Türkiye bir gün özgür olsa da, Nazım burada kalmalı...”

*

Daha Tiflis’e girer girmez şaşırtıcı görüntüler... Taş yapıların egemen olduğu kentteki resmi binaların çoğunun cephesinde, hamasi devrimci fresklerde Lenin’le birlikte Sta-lin’in de posbıyıklı görüntüsü. Oysa Sovyetler Birliği’nde “destalinizasyon”un başlatılmasının üzerinden nerdeyse yirmi yıl geçmiş.

İnci’yle birlikte “Biz Stalin’in doğduğu köyü, Gori’yi de görmek istiyoruz” diyoruz.

Mihmandarımız şaşırıyor. “Niçin?”

“Kente girdik gireli her yerde Stalin” diyoruz, “Gürcü halkının en çok Stalin zulmünden çektiği söylenir ama, resmi devlet politikasına rağmen burada her yerde Stalin’in imajını görmek şaşırtıcı.”

İlk anda isteğimizi yerine getirmenin mümkün olmadığını bildiriyor. İsrar edince, şeflerine soracağını söylüyor. Tam otele yerleşirken, müjdeyi veriyor: “Tamam, yarın sabah prog-ramlı ziyaretlerden sonra Gori’ye gidiyoruz. Normal olarak Gori resmi ziyaret programlarına alınmaz ama, sizin için bir is-tisna yapıyorlar. Gori’den sonra akşam da şarap zavot’una...”

Ertesi sabah Gürcü mihmandarımızla birlikte Gori’deyiz. Kasabanın büyük meydanında devasa bir Stalin heykeli. Kai-

desinin üzerine birer demet karanfil ve de gül serpiştirilmiş. Belli ki hayli seveni var.

Bir beton yapıya ulaşıyoruz. Dört duvarla bir eski köy evi korumaya alınmış. Bu evin, Stalin'in doğduğu ev olduğu söyleniyor. Hemen yanında büyük bir Stalin Müzesi.

Müzeyi geziyoruz. Devrime hazırlanırken Stalin'in nasıl kuyu içinde bir oyukta gizlendiği, mücadeleye oradan nasıl katkıda bulunduğu dair efsaneleri okuyoruz.

Ardından 2. Dünya Savaşı sonrası, ta destalinizasyon dönemine kadar dünyanın dört bir tarafından Stalin'e gönderilen hayranlık ya da şükran armağanları. En ilginç de, Fransız Komünist Partisi'nin "*petit père du peuple*" (halkın babacığı) diye nitelediği Stalin'e övgü ve bağlılık mesajları...

Evet, Stalin'in baskı yöntemleri, özellikle de tasfiye operasyonları, çeşitli ülkelerin komünist ve işçi partilerinin merkez yönetimleri tarafından da kendi iç muhaliflerine karşı her daim en sert şekilde uygulandı.

Bunların en işgüzar olanlarından biri de hiç kuşkusuz bir zamanlar Stalin'i "halkın babacığı" diye göklere çıkartmış olan Fransız Komünist Partisi...

Unutulmasın, Nazım'ın kendisi de 1935 yılında Türkiye Komünist Partisi'nin tasfiye operasyonlarından birinin kurbanı oldu.

Türkiye'de özellikle 60'lı ve 70'li yıllara damgasını vuran lilegal ya da legal sol partilerde de bu türden tasfiye operasyonları hiç eksik olmadı.

Bu tasfiyeler ya da tasfiye tehditleri en özverili parti üyelerinin ve sosyalizm davasına yürekten bağlı aydınların tutumlarını da zaman zaman olumsuz şekilde etkileyebildi.

Nazım'ın üç yıl arayla Stalin üzerine farklı şiirler yazmış olmasına ilişkin değerlendirmeler kuşkusuz ki daha sürecektir.

Tıpkı Ermeni ve Kürt soykırımları konusunda büyük ölçüde suskun kalmış olmasına ilişkin tartışmalar gibi...

Bu konularda açıklık sağlamak görevi hiç kuşkusuz büyük ozanımız üzerine geniş bir belge birikimine sahip bulunan

Nazım Hikmet Kültür ve Sanat Vakfı'na ve de Türkiye sol hareketinin geçmişi üzerinde özveriyle çalışan dürüst araştırmacılarımıza düşüyor...

12 Mart'çı kemalist ordunun islamist cihadı...

15 Mart 2018

Kara 12 Mart yıldönümünün sabahı *Artı TV*'de Nazım Alpman'ın yazar ve kültür turizmi uzmanı Faruk Pekin'le yaptığı söyleşide, 68 uyanışı ve o uyanışı ezmek üzere tezgahlanan darbe üzerine günümüzde artık pek de söylenmeyen birçok gerçek dile getirildi. Üzerinden iki gün geçti, tam da bu konuda yazmaya hazırlanıyordum ki, ekranlara ünlü bilimadamı Stephen Hawking'in ölüm haberi düştü. Ve de Hawking'in tekerlekli sandalyeye mahkum olmadan önce, 1968 yılında Londra'da iki bastona dayanarak ünlü sol direnişçilerden Tarık Ali ve Vanessa Redgrave ile birlikte ABD'nin Vietnam saldırısını protesto eden fotoğrafı...

Birden o yıllara döndüm... 1968, Türkiye'de de kısa sürede ülke boyutunda devrimci uyanışa dönüşecek olan üniversite direnişlerinin başladığı yıl...

Hawking '42'li... 1968'de henüz 26 yaşında genç bir bilimadamı... İnsanlık tarihinde yeni bir ufuk açan o yıl Türkiye'de direnişin başını çeken gençlerden Harun Karadeniz de henüz 26. baharında... Hawking'le aynı yaşlarda...

Ya daha da genç olanlarından hemen anımsayabildiklerimiz?

Vedat Demircioğlu 25, Sinan Cemgil 24, Mahir Çayan 22, Deniz Gezmiş, Ulaş Bardakçı, Yusuf Arslan ve Cihan Alptekin 21, Taylan Özgür 20, Hüseyin İnan ve İbrahim Kaypakaya 19 yaşlarında... Her biri Hawking'den de daha genç...

*Artı TV*deki röportajın kaydını tekrar tekrar seyrediyorum.

Faruk Pekin de o yıl henüz 21'inde ve de *Robert Kolej Yüksek Okulu Öğrenci Birliği* başkanı... 68'in o sıcak günle-

rinde *Ant*'ın sorumlu müdürü Osman Saffet Arolat'ın çağrısı üzerine Harun Karadeniz ve Ragıp Zarakolu ile birlikte sosyalist *Ant Dergisi*'nin yazı kuruluna katılmıştı.

Faruk, *Ant*'ın emperyalizme, faşizme, tekelci kapitalizme, militarizme ve islamcı tırmanmaya karşı yürüttüğü mücadelede büyük sorumluluklar üstlenmiş, dünya devrimci pratiğinin Türkiyeli okura tanıtılmasında önemli katkılarda bulunmuştu.

Örneğin Ortadoğu halklarının emperyalizme karşı birliğini öngören *Ortadoğu Devrimci Çemberi* açılımı Faruk'un devrimci hareketimize getirdiği önemli bir ivmeydi.

Ant'ın mücadelesinde sorumluluk alan Yaşar Uçar, Alpay Kabacalı, Osman Saffet Arolat, Ragıp Zarakolu gibi genç arkadaşlar gibi Faruk da 12 Mart darbesinden sonra sıkıyönetim tarafından tutuklandı, faşizmin zıندانlarında yattı.

Tüm bunlara rağmen, darbeden sonra Avrupa'da oluşturduğumuz *Demokratik Direniş Hareketi*'nin Türkiye'deki baskıları Avrupa kamuoyuna yansıtması konusunda Faruk'un katkıları büyük oldu.

Bu nitelikleriyle Faruk, darbeler konusunda bugüne dek en gerçekçi analizleri yapan 68'lilerdendir.

68'in 30. yıldönümünde *Cumhuriyet*'e yazdığı "68'de Galiba Epeyce de Sosyalizm Vardı!" başlıklı yazıda şöyle diyordu:

"Şimdi Türkiye'de '68 yine gündem konusu. Ancak o günler biraz farklı anlatılıyor. Bir kere 68'i yalnızca 'Mayıs 68' olarak algılamamak gerekir. '68 Türkiye özelinde 12 Mart 1971 darbesi öncesinin son yıllarıdır. O yıllar 28 Nisan 1960'tan çok farklı koşullara sahiptir. Köprünün altından çok sular akmıştır. 1961'de Türkiye İşçi Partisi (TİP) kurulmuş .., 1965'te 15 milletvekili ile TBMM'de temsil edilmiş, 1967'de DİSK kurulmuş, *sosyalizm* önemli bir söylem olmuş. Sosyalizmin klasikleri yayımlanmaya başlanmış. 'ATÜT mü, feodalite mi?' konuları hararetle tartışılmış. Ve Türkiye'de 'antiemperyalizm', 'antifaşizm' sloganlarının yanı sıra, 'sosyalizm' diyenlerin sayısı oldukça artmış.

"Evet '68'de Türkiye üniversite gençliği hareketliliği dün-

ya ile buluştu. Ancak '68 ertesini, dünyada ve Türkiye'de farklı yaşandı. Bir Fransa ya da Almanya, Türkiye'nin yaşadıklarını yaşamadı. Onların büyük çoğunluğu 15-16 Haziran'ı, 12 Mart darbesini, DGM genel grevini, 1 Mayıs 1977'yi, 20 Mart faşizme ihtar eylemini, 12 Eylül darbesini yaşamadılar, 30 yıl sonra '68'i değerlendirirken bu geniş çerçeve unutulmamalı.

"Diğer yandan 68 gençliği yalnızca Samsun - Ankara yürüyüşünü ya da üniversite işgallerini gerçekleştirmedi. 1968 yılında çok sayıda fabrikada grev ve işgal olayları yaşanmış, topraksız ve az topraklı köylüler toprak işgal etmişlerdi. Köylülerin yanında, fabrika kapılarında devrimci gençler de vardı. Aralarında bugün herkesin sahip çıkmada yarıştığı Deniz Gezmiş de vardı. (Denizler ABD askerlerini kaçırdıklarında ise o dönemde yalnız bırakılacaklardı.) İşçiler 'bağımsızlık', 'demokrasi' taleplerinin yanı sıra 'sosyalizm' istiyorlardı.

"O fabrikaların kapısında işçilere, tarla işgallerinde köylülere destek veren gençlerin çoğu 12 Mart sonrasında 'antiemperyalizm'den değil, 'sosyalizm'den yargılandılar, hüküm giydiler.

"1968'de Türkiye'de toplumsal siyasal etkinlikte yalnızca öğrenci gençlik yoktu; işçiler, köylüler de vardı. Belki artık söylemekten kaçınıyoruz, ama söylem olarak 'sosyalizm' vardı. '68 gençliği yalnızca üniversite gençliğinden oluşmuyordu, işçi ve köylüleri de kapsıyordu. Genel söylem de yalnızca "antiemperyalizm" ya da "antifaşizm" değildi. Bu söylemde, kimse alınmasın ama galiba epeyce de "sosyalizm" vardı. Bunu söylemekten niye çekinelim? Unutmayalım ki 'büyük insanlığın' macerası henüz sona ermedi." (*Cumhuriyet*, 26 Mayıs 1998)

Faruk tamamen paylaştığım bu analizini *Artı TV*'de de dile getirdi.

Çok değil, 68'den birkaç yıl önce, 60'lı yılların ortalarında, gençlik liderlerinin çoğunluğu için Türk Ordusu devrimci mücadelenin temel güçlerinden biriydi. Meydanlar "Ordu- gençlik elele, milli cephede!" sloganlarıyla inlemekteydi.

Gençlerin gözünde ordu, NATO'ya organik bağlılığına rağmen, hâlâ “Ulusal Kurtuluş Savaşı” mirasçısıydı. “Halkın ordusu” ydu. ABD emperyalizmine karşı “tam bağımsızlık” mücadelesi, işbirlikçi burjuvaziye ve onun müttefiki feodaliteye karşı “gerçek demokrasi” mücadelesi ancak bu ordunun ağırlığını koymasıyla, hattâ bazıları için ordunun bu mücadeleye bizzat öncülük etmesiyle kazanılacaktı.

Cumhuriyet tarihinde ilk kez sosyalist mücadeleyi işçi sınıfının önderliğinde örgütlemek üzere kurulan *Türkiye İşçi Partisi*'nin yönetimi dahi o günlerde radikal subaylardan gelebilecek bir darbe ihtimaline “realist” bakıyordu.

Kurucu sendikacıların çağrısı üzerine sosyalist aydınların, köylü ve esnaf liderlerinin, kürt şahsiyetlerinin akın akın partiyeye katıldığı bir dönemde, Genel Başkan Mehmet Ali Aybar, ordunun güvenini kazanabilmek için TİP'i şöyle niteliyordu: “TİP Atatürkçülüğünden hareket ettiği ve ilhamını günümüzün gerçeklerinden aldığı için de, Atatürkçülüğü de kalıplaştıran kurtaran yüzde yüz yerli bir doktrin partisidir. Gericici kuvvetlerin saldırganlıklarını arttırdıkları şu günlerde Türk işçi sınıfının öncülüğü üzerindeki gereksiz tartışmaları bir yana bırakarak saflarımızı pekiştirelim... Bu cepheye ilericilik adına sadece laikliği veya kara çarşafıla mücadeleyi savunandan toplumlara kadar herkes girmelidir...” (*Vatan*, 24 Eylül 1962).

Nazım Hikmet'in *Yön* tarafından basılan ve elden ele dolaşan *Kurtuluş Savaşı Destanı*'ndan en çok “Kocatepe'deki kurda benzeyen komutan” simgesi belleklere kazınıyordu. Mustafa Kemal'in Kurtuluş Savaşı yıllarında çekilmiş kalpaklı fotoğrafı elden ele dolaşıyor, öğrenci yurtlarının duvarlarını süslüyordu... Artık genciyle yaşlısıyla her devrimcinin, her ilericinin gözünde Kemalist Türkiye anti-emperyalist mücadelenin öncüsüydü, dünyanın mazlum halkları Kemalizm'i örnek almaktaydı.

Türkiye'nin bizzat kendisinin, yüzyıllarca üç kıtada sömürgecilik yapmış, binlerce yıllık uygarlıklara sahip ulusları, halkları, etnik grupları köleleştirmiş bir imparatorluğun mirasçısı olduğu unutuluyordu.

Birinci emperyalist paylaşım savaşına kadar uzanan çöküş döneminde sürekli toprak ve nüfuz kaybına uğramış olsa da, son tahlilde Osmanlı İmparatorluğu'nun da tıpkı Çarlık Rusya gibi, Britanya Krallığı gibi, İspanya gibi, Avusturya-Macaristan İmparatorluğu gibi müstevli bir devlet olduğu gerçeği görmezlikten geliniyordu.

İmparatorluğun en zayıf döneminde bile Osmanlı paşalarının Yunanlıların, Bulgarların, Ermenilerin, Arapların ulusal kurtuluş hareketlerini ezmek için, Kafkaslar'ı ve Orta Asya'yı fethetmek için Alman emperyalizmiyle işbirliği yaptığı unutuluyordu.

Dahası, bu imparatorluğun enkazı içinden doğan cumhuriyet adına Kemalizm'in yaptığı ilk işin milli burjuvaziyi se-mirtmek için öncelikle işçi sınıfını ve yoksul köylülüğü ezdiği, tüm örgütlenmelerini yasakladığı bir türlü görüleliyordu.

Hele hele Anadolu'yu tamamen Türkleştirmek, üstün Türk Ulusu'nu tek başına egemen kılmak için başta Kürt halkı olmak üzere Türk olmayan tüm halk ve etnik grupları misli görülmemiş bir baskı ve zulüm altında tutanın Kemalist ordu olduğu, bu baskı ve zulmün değişik biçimlerde 60'lı yıllarda da sürüp gittiği bir türlü söylenmiyor ya da söylenemiyordu...

Ne ki, 60'lı yıllarda tüm dünya gibi Türkiye de hızla değişmekte, sanayileşmenin, hızlı kentleşmenin etkisiyle iç dinamikler hızla gelişmekteydi.

Gençlik artık sadece üniversite gençliğinden ibaret de değildi, işçi, köylü kitlelerinde, esnaf kesiminde bilinçlenmenin, örgütlenmenin yaygınlaşması, çoğunluğu bu kesimlere mensup ailelerden gelen üniversiteli gençleri de etkiliyor, bunların önemli bir kesimi sınıfsal kökenlerine uygun olarak *Türkiye İşçi Partisi* ve ona yandaş *fikir kulüpleri* içinde örgütlenmeye çalışıyorlardı.

Bu süreç içindedir ki, Marksist düşüncenin temel eserlerini, dünya devrimci pratiklerini tanıyorlar, içinde yaşadıkları Türkiye gerçeğini bu yeni kazanımların ışığında yeniden değerlendirmeye, tartışmaya başlıyorlardı.

Özellikle Kürdistan kökenli gençlerin katkısıyla Kemalizm ve ordu tabuları da bu süreçte yeniden irdelenip sorgulanıyordu.

Daha 1964'teki ilk büyük kongresinde gençlik kollarının genel yönetim kurulunda temsil edilmesini engelleyerek devrimci gençliğe güvensizlik göstermiş olan *Türkiye İşçi Partisi*, Meclis'te temsil edilir olduktan sonra belli bir pasifizme ve de iç çekişmelere sürüklendiğinden, gençler giderek TİP'ten ve onun etkilediği kuruluş ve çevrelerden uzaklaşıyordu.

7 Mart 1968'de İstanbul'da patlak veren AISEC Olayları'ndan sonra, devrimci gençliğin bir bölümü FKF dışındaki ilk sol gençlik örgütü olan *Devrimci Öğrenci Birliği*'ni kuruyordu.

Ünlü 68 olayları işte böylesi bir ortamda patlak verdi.

İstanbul ve Ankara gibi metropoller gençlik eylemleriyle sarsılırken TİP yönetiminin “Aman faşizm gelir” korkutmasıyla, partili veya FKF'li gençlerin gösterilere katılmalarını dahi yasaklaması, devrimci gençliğin partiden tamamen uzaklaşmasına ve bağımsızlaşmasına neden oluyordu.

Avrupa'da 68 patlamasının fitilini yakan, devrimci öğrenci lideri Kızıl Rudi'nin Kurfürstendamm'da 11 Nisan 1968'de güpegündüz vurulmasıydı...

Oysa Türkiye gençliği, Rudi'nin vurulmasından aylarca önce sıcak kavganın içindeydi...

MHP komandoları, ümmetçiler hemen hergün bir yerlerde gençlere saldırmakta, gözaltı, işkence birbirini izlemekteydi. *Fruko* namındaki toplum polisleri Sükan'dan aldıkları emirle devrimci öğrenci avındaydı. Önce üniversite boykot ve işgallelikle başlayan gençlik direnişi kısa zamanda üniversite duvarlarını aşarak ülke boyutunda devrimci mücadeleye dönüşecekti.

68 isyanının eğitim boykotu aşaması 25 Haziran'da sona ererken günlerdir üniversite damlarında nöbet bekleyen *Ant* yazarı Ragıp Zarakolu, boykotu şiirselleştiren o çok sevdiğim notlarını getiriyordu:

“Rektörün blöfü yenildi ve muhatap olarak alınma sağ-

lamlaştı... Günlerdir bahçede çalan davul zurnanın uğultusu ve halay çekenlerin görüntüsü kafamda... Ve her sabah, bazen eşsiz olan güneşin doğuşları... Sabahın serinliği ve sessizliği... Sabah erkenden işlemeye başlayan tezgahlar...

“Emekçilerin uyanışı!”

Ve 9 Temmuz 1968 tarihli *Ant*'ın kapağı:

“İşçi-gençlik elele!”

Sarı sendikacılık oyunlarına karşı İstanbul'da Derby Lastik fabrikasını işgal ediyor işçiler... İşgalin ikinci günü İstanbul Teknik Üniversitesi İşgal Konseyi oradadır. Harun Karadeniz işçilere sesleniyor:

“Bu halkın evlatları olan bizler, halka dönük düzeni kurana dek çalışacağız. Bugün burada sizin yanınızdayız. Gerektiğinde yine geleceğiz ve her hareketinizde sizinle beraber olacağız!”

Gençlik mücadelesi artık yeni boyutlara ulaşıyordu. Kendini yönlendirebilecek politik otoritenin yokluğunda genç devrimciler yeni misyonlar üstleniyordu.

Kendi ulusal sorunlarına Türk örgütlerinin en solcusunda bile çözüm bulamayan Kürt gençleri *Doğu Devrimci Kültür Ocakları (DDKO)*'da örgütlenmeye başlıyordu.

İşçiler 15-16 Haziran 1970'de İstanbul'u üç koldan işgal ediyor. 68 öğrenci direnişi kitlesel işçi direnişine bağlanıyordu.

Sıkıyönetim... OYAK'ta sermayeyle bütünleşen ordu artık işçiye ve gençliğe karşı net tavır koyuyordu.

Gençler, bir zamanlar Türkiye devriminin temel gücü, mazlum ulusların anti-emperyalist mücadelesinin öncüsü olarak gördükleri ordunun gerçek sınıfsal niteliğinin iyice açığa çıkması karşısında, belki de bir yerde ihanete uğramış olmanın da hışımıyla, kendi “ordu”larını, kendi “cephe”lerini kuruyorlardı.

Kemalist ordu işte bunu asla affetmedi. 12 Mart darbesinden sonra halk kurtuluş ordusunu kuranları, hiç cana kıymamış olsalar da, sehpaye gönderiyordu. Halk kurtuluş cephesini kuranları bomba ve kurşun yağmuruna tutarak katlediyordu.

Söze 68'li bilimadamı Hawking'in ölüm haberiyle girmiştim.

Ya Türkiye'deki bilimadamları, başta Kürt sorununu

tartışmaya açtığı için her dönemin boy hedefi haline gelecek olan İsmail Beşikçi olmak üzere üniversite hocaları, halktan yana gazeteciler, yazarlar, Yılmaz Güney gibi sanatçılar... Onlar da devrimci işçiler ve gençler gibi işkencelerden geçirilerek askeriye'nin zindanlarına atıldılar.

Kıyım 72'de kalmadı. 80'li yıllarda daha kapsamlı, 90'lı, 2000'li yıllarda özellikle Kürt ulusal direnişini hedef alarak bütün acımasızlığıyla sürüyor.

Ve de Kemalist Türk Ordusu, 1971 darbesinden tam 47 yıl sonra, Türkiye'de şeriatı hakim kılmaya yeminli bir islamcı-faşistin başkomutanlığı altında, Suriye'li islamcılardan derlediği ÖSO katilleriyle birlikte, Afrin'in kapılarını zorluyor...

Ne acıdır ki Avrupa'sı, Amerika'sı ve Rusya'sıyla cümle alem susuyor!

Afrin ve Sultan Tayyip'in DOM-TOM'ları...

23 Mart 2018

Tarih boyu ihanetin her türlüünü tanımış olan Kürt halkı, tüm Ortadoğu coğrafyasını tehdit eden İslam Devleti felaketini olağanüstü özveriyle ve yiğitlikle çökerttikten hemen sonra asla affedilemez yeni bir ihanete uğradı... ABD'siyle, AB'siyle, Rusya'sıyla dünyanın tüm süper ve bölgesel güçleri Afrin'de Tayyip diktasının islamcı ÖSO katilleriyle giriştiği alçakça saldırı karşısında Kürt insanını erkeği, kadını, genci ve çocuğuyla ölüme ya da sürgüne terketti.

Yıllardır faşizmin ve ırkçılığın her türlüüne karşı birlikte mücadele verdiğim Avrupalı sol ve demokrat dostlarımdan ve meslekdaşlarımdan önemli bir bölümünün bu korkunç ihanet karşısında sessiz kalabilmiş olmaları yüreğimi kanatıyor. Kürt kardeşlerimin isyanını tamamen paylaşıyorum.

12 Mart ve 12 Eylül dönemlerinde uluslararası kurumlarda ve medyada Kürt ulusu üzerindeki baskılar, ne denli

belgelenirse belgelensin, hep Türkiye'nin ve de onun bağı olduğu Batı blokunun ve NATO'nun bir iç güvenlik sorunu sayılarak derkenar edilirdi.

Günümüzde öyle mi? Yıllardır sadece Türkiye'yi ve tüm Ortadoğu halklarını değil, tüm Batı dünyasını da Paris, Brüksel, Berlin ve Londra gibi metropollerini kana bulayarak tehdit eden islam terörizmine karşı erkeği ve kadınıyla gerçek bir ölüm kalım mücadelesi veren kimdi? Yıllardır televizyonlarında, gazetelerinde yiğitliklerine övgüler düzülen Kürt halkının fedakar çocukları değil miydi?

Birdenbire ne oldu? İslam Devleti haritadan silinir silinmez tüm bunlar unutuldu. O devletin ilk örgütlenmesinde, silahlanmasında, Avrupa dahil dünyanın dört bir yanından katiller devşirmesinde birinci derecede rol oynayan Ankara diktatörü Tayyip tüm bunların üstüne şal çekti. Kürt halkının örgütlü direnişini Türkiye ve Batı dünyası için en büyük tehlike ilan ederek Türk Ordusu'nu ve onun emrine verdiği islamcı teröristlerden oluşan ÖSO çetelerini Suriye Kürdistanı'nın Afrin bölgesine saldırttı.

Saldırının amacı o denli belli ki, göğüslerinde Türk bayrakları ve Kuran'lar, "Allahuekber" böğürtüleriyle Afrin'in merkezine giren islam mücahidlerinin yaptıkları ilk şey, hem de Kürt ulusal bayramı Newroz'a birkaç gün kala, Kürt ulusal direnişinin sembolü Kawa heykelini yerle bir edip tarih boyu tüm yeniçeri fütuhattaki çapulculuklarda görüldüğü gibi Afrin'li Kürtlerin evlerini, işyerlerini talan ve yağma etmek oldu...

Tayyip histeri içinde... "Daha" diyor, "Daha... Menbiç, Kobani, Tel Abyad, Resulayn ve Kamışlı..." Amaç tüm Suriye Kürdistanı'nı Kürt'lerden temizlemek... Sonrası Irak Kürdistanı... Türkiye Kürdistanı'nda 34 yıldır süregelen kırım zaten dur durak bilmiyor.

Avrupa Birliği'ne gelince, AB Komisyonu başkanı Juncker ve AB Konseyi başkanı Tusk bir hafta sonra, 26 Mart'ta Varna'da savaş suçlusunu Erdoğan'la masaya oturmaya hazırlanıyor. Üstelik diktatörü önceden memnun etmek için AB Komisyonu

mülteci anlaşması gereği Türkiye'ye taahhüt edilen yardımların ikinci 3 milyar euroluk kısmını alelacele onaylıyor.

Böyle bir ortamda, İslam Devleti'nin yenilmesini tamamen Kürt'lere borçlu olan ABD'nin ve de Avrupa Birliği'nin Türkiye ile ilişkileri derhal askıya alması gerekirken her ikisi de göstermelik kınamalar dışında Erdoğan'la ilişkileri sürdürmeye devam ediyorlar.

Hollanda Başbakanı Mark Rutte Afrin hareketi nedeniyle Türkiye'nin kınanması için yaptıkları önerinin AB ve NATO'dan gerekli desteği alamadığını açıklıyor. NATO'nun ve onun patronu ABD'nin tam 72 yıldır Pentagon ve CIA'nın emir erliğini yapan Ankara'yı öyle bir çırpıda gözden çıkarmasını zaten kimse bekleyemez. Arada cilveleşmeler ve karşılıklı sataşmalar olsa da ABD'nin "stratejik müttefik"i Türkiye'nin yanında değil de ezilen Kürt halkının yanında saf tutması eşyanın tabiatına aykırı olur.

Avrupa Birliği'ne gelince, AB Komisyonu başkanı Juncker ve AB Konseyi başkanı Tusk bir hafta sonra, 26 Mart'ta Varna'da savaş suçlusunu Erdoğan'la masaya oturmaya hazırlanıyor. Üstelik diktatörü önceden memnun etmek için AB Komisyonu mülteci anlaşması gereği Türkiye'ye taahhüt edilen yardımların ikinci 3 milyar euroluk kısmını alelacele onaylıyor.

Bu buluşma bana 36 yıl önce faşist cunta şefi Kenan Evren'in, üstelik de SBKP çizgisindeki komünistleri de içeri atırıp işkenceden geçirtirken, 25-28 Şubat 1982 tarihlerinde Bulgaristan'a yaptığı ziyarette "Büyük Balkan Yıldızı" nişanıyla taltif edilmesini anımsattı.

Bulgaristan o yıllarda dünya sosyalist sisteminin Balkanlardaki kalesiydi. . . Bugün ise Avrupa Birliği'nin Balkanlardaki kalesidir ve de şu sırada AB'nin dönem başkanıdır. Bulgaristan'ın 80'lerin başında bağımlı olduğu SSCB Ankara'daki rejim ne olursa olsun "iyi komşuluk" ilişkilerini nasıl sürdürmüşse, onun yerine kaim olan Rusya Federasyonu da despotik Putin yönetiminde Türkiye'nin islamcı-faşist despotu Erdoğan ile aynı rahatlıkla sürdürebiliyor. Nükleer santraller dahil milyarlık yatırım

projeleri, dış ticaret ve turizm çıkarları gündemdeyken Putin'den farklı bir tavır beklemek de zaten abesle iştigal olur... O hesaplarladır ki, Türk Ordusu'nun ve onu islamcı çapulcularının Afrin'e rahatça girmesi için önlerine bir kırmızı halı sermediği kaldı. Rus halkının milliyetçi duygularını sürekli istismar eden Putin son seçimlerden tek adam diktasını güçlendirerek çıktı.

Erdoğan da gelecek yıl cumhurbaşkanlığı ve parlamento seçimlerinde çoğunluğu sağlamak için islamcı olduğu kadar milliyetçi ve de hattâ ırkçı duyguları istismar etmede artık hiç sınır tanımıyor. Öyle ki tüm konuşmaları, meydan okumalarıyla tıpkı 30'lu yıllar Avrupa'sında Hitler'in yaptığı gibi 21. Yüzyılın Türk-İslam "lebensraum"unu oluşturma hesabında...

Tüm Avrupa'yı tehdit eden Hitler'i yatıştırmak umuduyla İngiltere Başbakanı Chamberlain 30 Eylül 1938'de Münih'e giderek diktatörün tüm isteklerini kabul etmiş, daha sonra da büyük bir marifet yapmış gibi İngiltere'de kahraman gibi karşılanmıştı. Hemen de ardından aynı Hitler Avusturya ve Polonya gibi komşu ülkeleri işgal ederek on milyonlarca insanın canına mal olacak dünya savaşını başlatmıştı.

Avrupa Birliği'ni yönetenler de bugün aynı gaflet içinde devletten devlete ikili ilişkilerle, Varna türü özel zirvelerle Erdoğan'ı yumuşatabileceklerini sanıyorlar.

Oysa Bahçeli gibi gözü dönmüş bir ırkçı-faşistin "seçim ittifakı"yla desteğini alan Erdoğan başlattığı sınırötesi cihadında dur durak bilmeyecek... Hele karşısında "50 tane Afrin'i bir askerimin hayatına feda ederim" yaygarasıyla Türk-İslam yayılmacılığının değirmenine su taşıyan Kılıçdaroğlu gibi bir ana muhalefet lideri varsa...

Afrin ilk deney... Tayyip'in başkomutanı olduğu ordunun ÖSO etiketli islamcı çapulcularla gireceği topraklarda neler yapabileceğine Afrin imajlarıyla tüm dünya tanık oldu.

Çapul ve yağma fethin "fitrat"ında var... Unutmayalım... Bizans'ın başkenti Konstantiopl 1453 yılında 54 gün süren bir kuşatmanın ardından fethedilmişti. Feth'in ardından Sultan'ın fermanyıyla şehir üç gün boyunca yağmalanmıştı.

Konstantinopl'un fethinden çok önce Bulgaristan'da Plovdiv, Sofya, Rusçuk ve de bugün Erdoğan'ı ağırlayacak olan Varna Osmanlı'nın kan banyosundan ve yağmasından nasiplerini almıştı. Fatih'ten sonra da Osmanlı kılıcının üç kıtada girmedeği ülke kalmamış, Anadolu'daki gayrimüslim azınlıklar gibi bu ülkelerin ahalişi İstanbul'un haracına bağlanmıştı.

İstanbul'un fethinden 565 yıl sonra Afrin'de olan budur. Tıpkı Osmanlı Devleti'nin 6 yüzyıllık tarihindeki sayısız "fetih"lerde olduğu gibi.

Kendisini İslam'ın yeni halifesi ve Türk dünyasının ulu hakkanı gören Erdoğan'ın gözü sadece silah zoruyla girebileceği sınır komşusu ülkelerde değil, aynı zamanda yatırım, ticaret, eğitim, ulaşım ve turizm silahlarını kullanarak müslüman halklarını kendi otoritesine bağlayabileceği Afrika ve Asya ülkelerindedir.

Kut'ül Amare Zaferi'nin 100. yılı münasebetiyle 29 Nisan 2016'da yaptığı konuşmada Erdoğan "Türk-İslam lebensraum"u net şekilde belirlemektedir: "Bugün Türkiye'de, Irak'a, Suriye'ye, Balkanlara, Kırım'a, Orta Asya'ya, tarihimizin ayrılmaz birer parçası olan yerlere, sanki başka bir gezegenden söz ediyormuş gibi bakan kişiler var... Daha bir asır önce bizim için Bursa'yla Üsküp'ün hiçbir bir farkı yoktu. Tıpkı Bağdat'ın, Musul'un, Şam'ın, Batum'un, Selanik'in, Kırcaali'nin farkı olmadığı gibi... Fiziki sınırlarımız ayrılmış olabilir, ama gönül sınırlarımız hiçbir zaman ayrılmadı."

Erdoğan'ın ihtirasları Osmanlı geçmişindeki yerlerle de sınırlı değil. Özellikle Afrika kıtası Erdoğan'ın süreklilik alanına dönüşmüş durumda. İktidarda bulunduğu 16 yıllık dönemde 28 Afrika ülkesini ziyaret ettiği gibi, bu kıtada bulunan 32 ülkenin 51 noktasını direkt uçak seferleriyle Türkiye'ye bağladı.

Gerçi kendisini desteklediği yıllarda Fethullah Gülen'in bu ülkelerde sayısız okul açmasına göz yummuştu ama çakma 15 Temmuz darbesinden bu yana bu okulları da o ülkelerin hükümetlerine alenen şantaj yaparak teker teker kendi beyin yıkama şebekesine devrettirmekte...

Erdoğan Osmanlı "mirası"ını Türkiye'nin otoritesine bağla-

makta o denli hırslı ki, topraklarına olmasa bile türbelerine, camilerine, mescitlerine elkoyabilmek için her yola baş vuruyor. Tıpkı en son Sudan'a yaptığı ziyaret sırasında islamist despot Ömer El-Beşir'e bir zamanlar Osmanlı'ya ait olan Sevakin Adası'nın Türkiye'ye verilmesini kabul ettirmesi gibi...

Öyle görünüyor ki Tayyip, eğer iktidarını devam ettirebilirse, Osmanlı'nın yüzyıllarca hüküm sürdüğü üç kıtada Türk-İslam egemenliğini ihya edemese bile buraları Türkiye'nin DOM-TOM'ları haline getirmekte kararlı...

DOM-TOM'lar Fransa'nın hâlâ idari olarak kendisine bağlı eski sömürgelerine bir zamanlar vermiş olduğu adlar... DOM'lar, yani deniz aşırı bölgeler... TOM'lar, yani deniz aşırı ülkeler... Bu bölgelerin ve ülkelerin statüleri son yıllarda DOM-ROM, COM, CSG ve TAAF isimleri altında ciddi değişikliklere uğradı ama Fransa'nın siyasal, ekonomik ve kültürel egemenliği sürüp gidiyor.

Görünüş o ki Erdoğan ilk ağızda Afrin'i bir DOM-TOM yapmakta kararlı... Menbiç, Kobani, Tel Abyad, Resulayn ve Kamışlı da sırada... Kolay gerçekleşir mi, zaman gösterecek.

Ama unutulmasın, Tayyip'in bir DOM-TOM'u daha var ki o çoktan çantada keklik... Avrupa'daki Türk göçmenliği... Hele çifte vatandaşlığın yasal olduğu Belçika gibi ülkelerde...

Belçika Türk DOM-TOM'u daha şimdiden sonbaharda bu ülkede yapılacak belediye seçimlerine hazırlanıyor... Tayyip'in çizgisinden hiç çıkmamış Türk kökenli belediye yöneticileri şimdiden kolları sıvamış durumda... Bunların yeniden aday olmalarını sağlamak için Türk medyası da şimdiden seferber...

Dahası, gelecek 2019 yılında Belçika Türk DOM-TOM'unun 150 bine yakın seçmeni altı farklı seçimde oy kullanmaya hazırlanıyor. Belçika'nın Ulusal Parlamento, bölge meclisleri ve Avrupa Parlamentosu seçimleri bir yanda, Türkiye'nin belediye, cumhurbaşkanı ve Millet Meclisi seçimleri öte yanda...

Geçen milletvekili seçimlerinde ve anayasa referandumunda yüzde 70'ile Erdoğan'dan yana oy kullanmış olan bu seçmenlerin beyinleri şimdiden Erdoğan komutasındaki şanlı Türk Or-

dusu'nun ve çapulcu ÖSO'cuların kahramanlık destanlarıyla yıkanmakta...

Belçika medyası iase ne yazık ki birkaç istisnasıyla suspus... Türklerin yoğun olduğu Saint-Josse, Schaerbeek, Bruxelles-Ville, Anderlecht ve Molenbeek belediyelerindeki oyların hesabındaki Belçika partilerinden ise, solcuları da dahil, ne ses ne bir nefes!

Şen ola düğün şen ola!

Bir vapur geçer Varna önünden...

29 Mart 2018

Nazım Hikmet'in sürgün şiirleri içerisinde en duygusal olanlarından Bulgaristan'ın Varna sahil kentinde yazdıkları... 1957 yılının Mayıs ayı sonlarında Münevver'in doğduğu ihlamur kokan Sofya üzerinden Varna'ya gelmiştir...

*Bir vapur geçer Varna önünden,
uy Karadeniz'in gümüş telleri,
bir vapur geçer Boğaz'a doğru.
Nazım usulcactık okşar vapuru,
yanar elleri..*

Sonra geride bıraktığı oğlunu düşünür:

*“Karşı yaka memleket,
sesleniyorum Varna'dan,
işıtiyor musun?
Memet! Memet!*

Türkiye'de Menderes diktasının iyice kurumlaşmaya başladığı yıllardayız... Biz sol düşünceli genç gazetecilerin milliyetçi-islamcı DP iktidarına karşı gazeteciler cemiyetleri ve gazeteciler sendikalarında örgütsel mücadelenin temellerini atmaya çalıştığımız yıllar...

O yıllarda henüz sosyalist ülkeler safında bulunan Bulgaristan'ın ve Macaristan'ın Türkiye'de de çok izlenen Sofya ve Peşte radyolarının Türkçe yayınlarında Nazım Hikmet'i kendi sesinden dinlemeye çalışıyor, şiirlerini çalıştığımız gazetelerde olamasa da, örgütsel toplantılarda, dost sohbetlerinde yansıtmaya çabalıyoruz.

İnci'yle birlikte bir sürgün olarak Nazım'ın Varna'sıyla tanışmamız 1975 yılı yazında...

Soğuk savaşın son yılları... ABD yıllardır sürdürdüğü Vietnam savaşında yenik düşmüş, ülkenin kuzeyi ve güneyi tek sosyalist devlet bayrağı altında birleşmiş, Kamboçya ve Laos'ta da sol güçler ülke yönetimlerini ele geçirmiş...

Sanırım Sovyet halkının 1943'teki Stalingrad zaferi, Kızıldordu'nun 1945'te Reichtag'a Sovyet bayrağını dikmesi, 1949'da Çin Halk Cumhuriyeti'nin kurulması, 1957'de uzaya Sputnik'in fırlatılması, 1959'da Küba Devrimi'nden beri dünya solu 1975'te yeniden uluslararası arenadaki en destansı dönemlerinden birini yaşıyor.

Davetlisi olduğumuz *Uluslararası Gazeteciler Federasyonu (IOJ)*'un Varna'daki tatil yerinde Sovyetler Birliği ve Demokratik Alman Cumhuriyeti dahil sosyalist ülkelerden gelmiş gazetecilerle söyleşiyoruz. Çoğu ABD'nin başını çektiği kapitalist sistemin çöküşünün son derece yaklaştığı beklentisi içinde...

Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET)'nin ve NATO'nun genel merkezlerinin bulunduğu Brüksel'den geldiğim için Batı dünyasının bu iki kurumunun son gelişmeler karşısındaki tepkisinin ne olduğu, bunalıma girip girmediği soruluyor.

Sovyetler Birliği'nin başını çektiği ve diğer sosyalist ülkeleri bünyesinde birleştiren *Karşılıklı Ekonomik Dayanışma Konseyi (COMECON)* ve de askersel *Varşova Paketi*'nin ergeç uluslararası planda daha ağır basacağı üzerine bahse giriliyor.

Ben Avrupa ve Amerika'daki basın sendikalarını ve derneklerini bir çatı altında toplayan *Uluslararası Gazeteciler Federasyonu (FIJ)*'in 60'lı yıllardan beri üyesiyim. Gazete-

cilerin ifade özgürlüğü ve sosyal güvenlikleri açısından o soğuk savaş yıllarında iki taraflı neler yapabileceğimizi tartışıyoruz.

Herşey iyi hoş da, ya iki yıl önce Şili'deki ABD destekli askeri darbe, Bulgaristan ve Sovyetler Birliği'nin sınır komşusu Türkiye'de sol güçlere karşı sürüp giden baskı ve engellemeler?

Hele hele Ağustos'ta Sovyetler Birliği'nin ABD, Kanada ve 35 Batı ülkesiyle birlikte imzalayacağı *Helsinki Sonuç Belgesi*?

Türkiye'de ya da Şili'de olup bitenlere duyarlılar, ama onlar için güncel sorun Batı-Doğu yakınlaşmasının önümüzdeki yıllarda kaydedeceği gelişmeler... Herkes son derece iyimser... Böyle bir belge imzalanırsa da son çözümlemede sosyalist sistemin ağırlığını taşıyacak.

Leonid Brejnev henüz iktidarda...

Kafamda binbir soruyla dönüyorum Brüksel'e... Yıllarca SSCB Komünist Partisi çizgisine yakın *Türkiye Komünist Partisi* ve *Türkiye İşçi Partisi* yöneticilerinin Helsinki açılımını göklere çıkartan ateşli mesajlarını dinliyoruz.

Ve de Türkiye'de 1980 Darbesi...

Faşist askeri cunta tüm sol güçleri, sendikaları, sivil toplum kuruluşlarını ve Kürt direniş örgütlerini vuruyor... Kitlesel tutuklamalar, işkenceler, vatandaşlıktan atmalar...

Onlar için pek de dert değil... Varsa yoksa Helsinki ruhu... Daha önce de defalarca yazmıştım...

TKP taraftarlarının *Kurtuluş Gazetesi* 15 Nisan 1981 tarihli sayısının birinci sayfasında Evren ile Brejnev'in yan yana fotoğraflarını "Türk-Sovyet Dostluğu 60 yaşında" başlığı altında yayınlıyor.

O da yetmiyor, cunta şefi Evren 25-28 Şubat 1982'de Bulgaristan'a yaptığı ziyarette "Büyük Balkan Yıldızı" nişanıyla taltif ediliyor.

Fizik özürlü Brejnev'in 10 Kasım 1982'de görevden çekilmek zorunda kalması üzerine Helsinki sürecini onun ye-

rine arka arkaya parti genel sekreterliği görevini üstlenen yaşlı parti bürokratlarından Yuri Andropov ve Konstantin Çernenko yürütmeye çalışıyor.

Ama 1975'te Vietnam halkının zaferiyle prestijinin zirvesine ulaşan Sovyetler Birliği, on yıllık aradan sonra artık kapitalist sisteme son darbeyi vurması beklenen süper güç değil.

11 Mart 1985'te başlayan Mihail Gorbaçov dönemi 1991'de sadece Sovyetler Birliği'nin değil, aynı zamanda COMECON ve Varşova Paktı'yla birlikte dünya sosyalist sisteminin de çöküşüne tanık oluyor.

Nedenleri ayrı bir tartışma konusu... Özellikle de SBKP'nin en sadık destekçisi olan o dönemin sol partiler yöneticilerinden hayatta kalanlarının tartışmaları gereken bir konu.

Konuya Varna'yla girmiştım...

Varna'yı son görüşüm, Bulgaristan'da Todor Jivkov yönetiminin tüm Türk kökenlileri Bulgarlaştırma, Türk isimlerini Bulgar ismine dönüştürme operasyonunun en acımasızca uygulandığı 80'li yılların sonundaydı. Daha önceki gidişlerimde sosyalist sistemin verdiği çeşitli güvencelerle mutlu yaşayan Türk'lerin bu "isim değiştirme" zorlamasından dolayı çektikleri acıya içim burkularak tanık oldum. Varna'dan Sofya'ya dönüşümde partili Bulgar meslekdaşlarımla tartıştım.

"Bu Jivkov deli mi? Türk Devleti'nin kendi azınlıklarına yıllardır uyguladığı ırkçı baskılara mı özeniyor? Unutmayın... Her yıl yüzbinlerce göçmen işçimiz ülkelerine tatile gitmek için sizin topraklarınızdan geçiyor. Biz yıllardır örgütlerimizle, yayınlarımızla sosyalizmin insan onuruna en yakışır sistem olduğunu anlatmaya çalışıyoruz. Sizin yöneticilerinizin yaptıkları Türk Devleti'nin Kürt halkına ve diğer azınlıklara yaptığı ayrımcılık ve baskılar kadar utanç verici..."

Gözlerinde acılı bir ifade, susuyorlardı...

Devran değişti... Artık ne Sovyetler Birliği'nde Türkiye'nin 1971 ve 1980 darbesi kurbanlarıyla hiçbir dayanışma göstermeyen Brejnev, ne de Bulgaristan'da Evren'e "büyük Balkan nişanı" verip Türkleri Bulgarlaştırmaya çalışan Jivkov var...

Onlar yok ama, Bulgaristan'da Avrupa Birliği dönem başkanı sıfatıyla o güzelim Varna kentinde AB yöneticilerini Erdoğan faşistiyle buluşmaya zorlayan, adı binbir yolsuzluk olayına ve mafya ilişkisine karışmış olan Boyko Borisov var....

Borisov malum da, AB kurumları yöneticilerinin, Afrin'i islamcı çapulculara işgal ettirerek Kürt halkının yaşamını, varlığını ve tüm tarihsel değerlerini ayaklar altına alan Türk Ordusu başkomutanı Recep Tayyip Erdoğan'la o güzelim Varna'da bir ziyafet masasında bir araya gelmesine, ardından da kırk yıllık dostlar gibi sarmaş dolaş fotoğraf çek-tirmelerine ne demeli?

Kaç kez yazdım, tekrarlıyorum... Bunun 1938'de Britanya başbakanı Chamberlain'ın dünyayı kana boyamaya hazırlanan Hitler sapığının ayağına giderek Münih'te sarmaş dolaş olmasından farkı ne?

Evet, görüşmede Ege sorunu ve Afrin işgaliyle ilgili bazı değinmelerde bulunmak zahmetine katlanmışlar... Ama ertesi gün Erdoğan havuzundaki Türk medyasının birinci sayfaları "Ortak çıkar buluşması", "Varna'da bahar havası", "Zorlu günler geride kalsın", "Güçlü Avrupa'yı birlikte inşa edelim" manşetleriyle donanmıştı.

Temel hak ve özgürlüklere, insan haklarına saygıyı temel düstur ilan eden Avrupa Birliği'nin ağa babalarının, bu manşetlerin çevirilerini okuyunca, yüzleri bir nebze kızarmış mıdır?

Hemen ardından. ABD başkanı Trump, Türkiye konusunda zaman zaman eleştirel açıklamalar yapan Fransa Cumhurbaşkanı Macron'a telefon ederek Suriye'deki ortak stratejik zorluklar konusunda Türkiye ile işbirliğinin güçlendirilmesi gerektiğini dayatıyor.

Afrin'deki Kürt halkını çoktan Tayyip'e satmış olan Rusya devlet başkanı Putin'in de artık söyleyebileceği yeni bir şey yok... Nasıl olsun ki ABD ve AB üyelerinin çoğunluğu Rus diplomatlarını ardarda sınırdışı ederken Putin'in dostu Erdoğan "Bir iddiaya istinaden bazı ülkeler bir adım attı diye, biz de aynı adımı atalım şeklinde bir anlayış içinde

olmayız” diyerek kuzey komşusunun bundan sonraki desteğini de garantiye alıyor.

Tüm bunlar olurken, başta Kürt örgütleri olmak üzere Türkiyeli demokratik kuruluşların oluşturduğu *Afrin Platformu* Avrupa Birliği’nin ve NATO’nun merkezi Brüksel’inde meydanlarında ve caddelerinde ardarda işgali protesto ve Afrin halkıyla dayanışma gösterileri düzenliyor.

Belçika medyası suskun... Belçika siyaseti, en sol geçinenleri dahil, suskun...

Nazım Hikmet’i dinliyorum yine Varna’dan:

*Yürek değil be, çarıkmuş bu, manda gönünden,
teper ha babam teper
paralanmaz
teper taşlı yolları.*

Katil 142 yok ama katil TMK ve KHK’lar var...

12 Nisan 2018

Yaş ilerledikçe günlük kaygıları, kavgaları ve nadiren de olsa kıvançları paylaşmanın yanısıra geçmişini de anımsamak ve de anımsatmak yaşamınızın ihmal edilmez bir parçası oluyor.

Dün beni duygulandıran iki olayı ardarda yaşadım.

İlki, halen *Dünya Gazetesi* başyazarı olan 68’in gençlik liderlerinden ve *Ant Dergisi*’nin yazar ve yöneticilerinden Osman Saffet Arolat’ın “*Bir gençlik liderinin anıları. 1959-1974*” adlı kitabı...

314 sayfalık kitabın okumasını bitirmiştik ki *Artı TV*’nin ekranında Türkiye İşçi Partisi’nden yoldaşım, 92 yaşındaki seçkin Kürt aydını Tarık Ziya Ekinci’yle yapılan son derece öğretici derslerle dolu röportaj...

Bu haftaki yazımı bu iki konu üzerine yazmaya niyetleniyordum ki, her sabah yaptığım gibi sol mücadelemizin

kronolojisini didiklerken 12 Nisan tarihinin iki önemli olayı beni birden yıllarca öncesine götürdü:

Kavgamızın yükseliş yılı olan 1968'in 12 Nisan'ında sol yayıncılığın seçkin isimlerinden Mehmet Ali Ermiş'i Türk Ceza Yasası'nın 142. maddesinden yargılandığı bir mahkemenin sanık sandalyesinde kaybetmiştik.

Bu acı olaydan 23 yıl sonra, komünistlerin ve kürtlerin örgütlenme ve ifade özgürlüğünün önünde demoklesin kılıcı gibi duran Türk Ceza Yasası'nın 141 ve 142. Maddeleri 1991 yılında, yine bir 12 Nisan günü Meclis kararıyla kaldırılmıştı.

1968'in o meşum 12 Nisan'ı anımsıyorum.

Mehmet Ali Ermiş'in *Gün Yayınları* ile bizim *Ant Yayınları* Çağaloğlu'nda, Halil Lütfü Dördüncü'ye ait bir iş hanında... Bir de Bülent Habora'nın *Habora Yayınları*...

Mehmet Ali de, Bülent de, ben de 142 özürlüydük... Yayınladığımız kitaplar, içinde mutlaka komünistlik ya da kürtçülük propagandası vardır önyargısıyla basın savcılar tarafından didik didik edilir, dava açıldıktan sonra da önce sorgu yargıçlığında, ardından da ağır ceza mahkemelerinde birer "vatan haini" gibi yargılanırdık.

Bizim *Ant*'tan sadece ben değil, derginin sorumlu müdürlüğünü üstlenen *Yaşar Uçar*, *Alpay Kabacalı*, *Osman Saf-fet Arolat* ve *İnci Tuğsavul* da İstanbul adliyесinin 142 özürlü müdavimleri oldular ...

1971 darbesinden sonra İnci'yle ben sürgündeyken *Yaşar*, *Alpay* ve *Osman*, yine *Ant*'taki yazılarından mahkum olan *Faruk Pekin* ve *Ragıp Zarakolu* askeri mahkemelerin kararıyla hapis yattılar...

Mehmet Ali Ermiş 1971'in darbesini yemeye vakit olmadan 12 Nisan 1968'de 142'nin kurbanı olarak bu dünyaya veda etti.

Türkiye'deki sosyalist mücadeleye *Gün Yayınları* ile büyük katkıda bulunan Ermiş'in yayınladığı kitaplardan *Demir Ökçe*, *Marksizmin Kaynağı*, *İhtilalin Özü*, *Sosyalist Savunmalar* ve *Çimento* zaten 142 kovuşturması altındaydı.

Kitaplarının toplatılmasından dolayı uğradığı büyük maddi zararlara ve karşı karşıya bulunduğu ceza tehditlerine rağmen mücadeleden yılmamıştı. Bir süre önce enfarktüs geçirerek hastaneye yatırılmış, sorgudan orada da kurtulamamıştı.

Nazım Hikmet'in *Romantikler* adı altında yazdığı ve birçok dile çevrilmiş olan biyografik yapıtını *Yaşamak Güzel Şey Be Kardeşim* adı altında yayınladığında da kıyamet kopmuştu. Savcılık derhal hakkında 142. maddeden kovuşturma açmıştı.

Hakkında hastalık raporu olmasına rağmen sorgu yargıcı da yanına bir zabıt katibi olarak gizlice Cerrahpaşa Hastanesi'ne girmiş ve Ermiş'i hasta yatağında sorguya çekmeye kalkışmıştı.

Türk adaleti onun peşini hastaneden taburcu olduktan sonra da bırakmamış ve hastalık raporuna rağmen kendisini 12 Nisan'da duruşmaya celbetmekte sakınca görmemişti.

Üç çocuk babası Ermiş o gün adliyede sorguya çekilirken geçirdiği kalb krizi nedeniyle dünyaya veda etti.

Ölümü ne yazık ki Türkiye medyasında sessizlikle geçiştirildi.

16 Nisan 1968 tarihli *Ant*'ta Ermiş'in ölümünü "*Bir sosyalist mahkemede can verdi*" başlığı altında yansıttık.

Aynı sayıda yazdığım başyazıda şöyle diyordum:

"Bir ay kadar önceydi. 'Go Home!' başlıklı yazımdan dolayı ifade vermek üzere adliyeye gitmiştim. Ermiş de oradaydı. Davetiyelerimizde saat 10'da sorguya çekileceğimiz bildiriliyordu. Tam dört saat kapıda bekletildik. 'Hastayım, bu kadar beklemeye tahammül edemem. Alacaksınız alın şu ifadeyi' diyordu. Mahkeme kapısında ölümle pençeleştiği her halinden belliydi. Ama dinleyen, anlayan ypktu. O gün yenilmedi ölüme; fakat zayıf bir bünye bu yorgunluğa, üzüntüye, heyecana, sinir bozucu beklemeye uzun süre direnemezdi. Nitekim direnemedi de...

"Bugün azıtlı caniler gibi tutuklanan gazeteciler ve düşünürler yarın beraat edecek olurlarsa, demir parmaklıklar ardında geçirdikleri ızdırap dolu günlerin hesabını kimden soracaklar? Türkiye adliyesini Torquemada'nın engizisyonu

haline getirmeye kalkışan Hasan Dinçer bu soruların cevabını vermek zorundadır. Ya adliye koridorlarında can veren Mehmet Ali Ermiş? Hasan Bey sanmasın ki bu olay bir süre sonra unutulup gidecek, ardı arkası takip edilmeyecektir. Hayır! Her kitap toplatmada, yazar, düşünür ve editörler aleyhine her dava açılışında bu olay hafızalara daha köklü olarak yerleşecek ve bu ölümün hesabı ergeç sorulacaktır!”

Ne yazık ki tüm bunların hesabı hiçbir zaman sorulamadı. Ardarda gelen 1971 ve 1980 faşist askeri darbeleri temel hak ve özgürlüklerin üzerine daha kalın bir şal attı.

Ermış'ın mahkeme koridorlarında ölümünden Adalet Bakanı Hasan Dinçer'e göre daha fazla sorumlu olan zamanın başbakanı Süleyman Demirel, gün geldi asker anayasasına göre biçimlendirilmiş TC Devleti'nin önce yeniden başbakanı, daha sonra da cumhurbaşkanı oldu. İktidar olur olmaz yaptığı ilk iş de orduyu tekrar devreye sokarak Kürt direnişine ve sol harekete karşı devlet terörünü şiddetlendirmektir.

30'lu yıllardan 80'li yılların sonuna kadar Türkiye solunun başında demoklesin kılıcı gibi duran 141 ve 142. maddeler 12 Nisan 1991'de, Özal iktidarı döneminde, 125, 146 ve 163. maddelerle birlikte kaldırıldıysa da, onun yerine getirilen *Terörle Mücadele Kanunu* sola ve Kürt direnişine karşı devlet terörünü daha da şiddetlendirdi.

141 ve 142. maddelerin yürürlükten kaldırılmış olmasına rağmen TC Devleti'nin bu maddelere dayanarak İnci'yle bana yaptığı “komünist ve bölücü örgütlenme ve propaganda” suçlamaları, 1983'de vatandaşlıktan atıldığımız halde yıllarca peşimizi bırakmadı.

O kadar ki, vatandaşlıktan atılmamıza karşı *Avrupa İnsan Hakları Komisyonu*'da açtığımız davada Türk Hükümeti bu kararı savunurken neden olarak da artık yürürlükte olmayan 141 ve 142. maddelere göre formüle edilmiş suçlamaları sıralıyordu.

1991'deki “torba” yasa iptalinden tek kârlı çıkanlar sadece 163. maddeden sık sık başı derde giren islamcılar oldu.

Solcular ve Kürtler yeni *Terörle Mücadele Kanunu* ile yine baskı altında tutulurken, 163 cenderesinden kurtulan islamcılar kısa zamanda yayın, örgütlenme, eğitim alanlarında ve daha da en önemlisi iş dünyasında tam bir özgürlük içinde iktidar merdiveninin basamaklarını hızla tırmanarak bugün Türkiye’de islamcı-faşist bir devletin temelini atabilecek güce ulaştılar.

Evet, Mehmet Ali Ermiş’in katili ve onyıllar boyu yüzlerce aydının hapislerde çürütülmesinin nedeni olan 141 ve 142. maddeler yıllardır yürürlükte değil... Ama onların yerini alan TMK, Tayyip iktidarında, Kürt direnişçilerine ve de tüm muhaliflere karşı daha da hunharca uygulanıyor,

15 Temmuz çakma darbe girişimi bahane edilerek arka arkaya çıkartılan KHK’larla Türkiye 783.562 kilometre karelik bir hapishaneye dönüştürüldü... Tayyip’in beş kıtaya dağılmış DOM’ları ve TOM’ları da TMK’lı ve KHK’lı devlet terörünün süreksiz avı alanları durumunda...

Sözün özü: Mehmet Ali Ermiş’in katili 142 yok artık, ama katil TMK ve KHK’lar var...

CHP’nin yıktığı sadece Tan değildi...

19 Nisan 2018

Tabii ki herkes nefesini kesmiş, Tayyip-Devlet çetesinin Türkiye’yi 24 Haziran’da erken seçime götürme kararından sonra daha ne sürprizlerle karşılaşılabileceğinin hesabında... Aslında Beştepe’den yapılan açıklama malumu ilamdan başka bir şey değil...

Tüm aykırı beyanlarına rağmen Tayyip’in, ekonomik, sosyal, diplomatik planlarda arka arkaya yediği darbelerden sonra bir punduna getirip erken seçime gideceği çoktan belliydi... Bu işin taşaronluğunu İP kopmasından sonra sürekli kan kaybeden Devlet’in üstlenmiş olması da hiç şaşırtıcı değil.

Belli ki Tayyip-Devlet çetesinin bu “erken seçim” tezga-

hıyla muhalefeti seçim ittifakları konusunda fenersiz yakalamak istediği de meydanda...

Önümüzdeki iki buçuk aylık seçim öncesi dönemde hiç kuşkusuz CHP, İP ve SP'den "ittifak" soslu bir dizi show'lara tanık olacağız.

Bunlar ne ederse etsin, erken seçimin ana muhalefet gücü, geçen seçimlerde olduğu gibi, HDP olacaktır.

Geçen cumhurbaşkanlığı seçimlerinde olağanüstü bir performans göstermiş olan Selahattin Demirtaş'ın, hapiste bulunmasına rağmen, bu cumhurbaşkanlığı seçiminde de aday gösterilmesi artık kaçınılmazlaşmıştır.

Türkiye'de Tayyip-Devlet diktasının yıkılmasını, ülkemizin gerçekten uluslararası insan hakları sözleşmelerine uygun bir demokrasiye kavuşmasını samimiyetle isteyenlerin bugünden tezi yok yapmaları gereken şey tüm olanaklarını HDP'nin başkanlık ve milletvekili seçimlerinden başarıyla çıkmasını sağlamak için seferber olmaktır.

Bugün yazmak istediğim asıl konu, Türkiye'de 2. Dünya Savaşı sonunda ABD hegemonyası altında batı demokrasi-lerine ayak uydurma sahtekarlığının muhalif medyaya uyguladığı fiziksel baskılar...

Konuyu işlemek için bugünü seçmemin nedeni de bundan 71 yıl önce, 19 Nisan 1947'de *Zincirli Hürriyet* bürosu ve matbaasının İzmir'de ABD güdümlü milliyetçi ve anti-komünist gençlik tarafından uğradığı alçakça saldırı.

4 Aralık 1945'de İstanbul'da *Tan Gazetesi* ve tesislerinin CHP'nin tahrikiyle ABD güdümlü milliyetçi ve anti-komünist gençlik tarafından nasıl tarumar edildiğini daha ilkokulun son sınıfındayken Konya'da öğrenmiştim.

Ne acıdır ki gazeteciliğe İzmir kentinde, üstelik de DP'ye muhalif bir gazetede çalışarak başladığım halde *Zincirli Hürriyet* baskınından haberdar değildim. Bu alçakça saldırının öyküsünü ancak 50'li yılların ikinci yarısında hapisten çıkmaya başlayan ve kısa zamanda dost olduğum Komünist Partisi mahkumlarından öğrenebilecektim.

Gazeteyi yayınlayan daha sonraki yıllarda *Türkiye İşçi Partisi* genel başkanlığını üstlenecek olan Mehmet Ali Aybar'dı. Devletler hukuku doçenti olan Aybar *Vatan Gazetesi*'nde yazdığı yazılardan dolayı 1945 Aralık ayında üniversitedeki görevinden uzaklaştırılmış, İstanbul'da yayınlamaya başladığı *Hür* adlı gazete de 8 Mart 1947'de sıkı yönetim komutanlığınca kapatılmıştı.

İstanbul'u terketmek zorunda kalan Aybar İzmir'e gelerek bu kentte haftalık *Zincirli Hürriyet* gazetesini yayımlamaya başlamıştı. Ancak Aybar'ın özellikle ABD "yardım"ını eleştiren yazıları üzerine CHP taraftarı *Anadolu Gazetesi Zincirli Hürriyet* aleyhinde iftiralarla dolu bir tahrik kampanyası açmış, 3. Sayısı çıktıktan sonra CHP'nin tahrik ettiği gençler 19 Nisan 1947'de gazete bürosunu ve matbaasını basıp tıpkı *Tan Gazetesi* gibi bu özgür sesi de susturmuşlardı.

Zincirli Hürriyet'e yapılan saldırı İzmir'deki ABD taraftarı *Anadolu* ve *Yeni Asır* gazeteleri tarafından olduğu gibi Ankara'daki *Ulus* ve İstanbul'daki *Cumhuriyet* gazeteleri tarafından da alkışlanarak yansıtılmıştı.

Gazeteciliğe İzmir'de devam ettiğim yıllarda bir başka gazete saldırısına tanık olacaktım... DP despotizminin iyiden iyiye azdığı günlerdi... İzmir medyasında sadece benim çalıştığım *Sabah Postası* gazetesi ile bir süre önce DP'yi desteklemekten vaz geçen *Demokrat İzmir* gazetesi iktidarı eleştiriyordu.

DP iktidarı saf değiştirip muhalefete geçtiği için *Demokrat İzmir*'e karşı daha öfkeli ve kinliydi... Gazete yeni bir binaya taşınmış ve daha modern dizgi ve baskı araçları satın almıştı ki 2 Mayıs 1959 gecesi 150 kişilik bir DP'li grup gazete binasını taş ve sopalarla basarak tüm baskı makinelerini tahrip etti.

Hemen anımsatmalıyım ki *Demokrat İzmir* gazetesi, 1947'de *Zincirli Hürriyet*'e yapılan saldırı karşısında dürüst bir tavır takınarak olayı tahrik edenleri şiddetle eleştirmiş, fikir mücadelesinde şiddetin kullanılmasına tüm yazarlarıyla karşı çıkmıştı.

Zincirli Hürriyet'i çıkartmış olan Mehmet Ali Aybar'la yollarımız 1962 yılında kesişti. *Türkiye İşçi Partisi*'nin İzmir örgütlenmesinde görev almak üzere bir arkadaşımınla birlikte İstanbul'daki avukat bürosunda görüştüğüm TİP Genel Başkanı Aybar, *Zincirli Hürriyet* günlerini anımsatarak genç bir gazetecinin sosyalist bir partide sorumluluk üstlenmesinden duyduğu memnuniyeti vurgulamıştı.

TİP İzmir örgütü yöneticileri olarak bize verdiği ilk görev de Türkiye'de sol hareketin tepesinde demoklesin kılıcı gibi duran 141 ve 142 maddelerin kaldırılması için imza kampanyasını İzmir'de de yürütmek oldu.

Geçen haftaki yazımda yayıncı dostumuz Mehmet Ali Ermiş'in katili olduğunu belirttiğim bu maddelere karşı kampanyayı o denli etkin yürütmüştük ki, sanıyorum genel merkeze en fazla imza gönderen il İzmir'di.

Dahası, 15 yıl önce *Zincirli Hürriyet*'in zorbalıkla susturulduğu İzmir'de, Aybar'ın lideri olduğu *Türkiye İşçi Partisi* Gültepe belediye seçimini kazanarak Türkiye'nin ilk sosyalist belediye başkanını çıkarttı.

Medyaya uygulanan zorbalıklardan bahsederken, şiddet unsuru içermese de, bizim haftalık sosyalist *Ant Dergisi*'ne karşı bugünkü islamo-faşist iktidarın öncüllerinin sabotajından da bahsetmem gerekir.

1967 yılında yayınlamaya başladığımız *Ant Dergisi*'ni 22 yıl önce milliyetçi ve anti-komünist gençlik tarafından zorbalıkla susturulmuş olan *Tan Gazetesi*'nin Halil Lütfü Dördüncü tarafından yenilenmiş olan matbaasında dizdirip bastırmaktaydık.

Ant'ın 10 Ekim 1967 tarihli 41. sayısını ABD emperyalizmine karşı "Go Home" sloganlı bir kapakla yayınlamıştık.

Matbaayı satınalmış olan ümmetçi işadamları grubu derгимizin bu tesislerde dizilip basılmasını derhal yasakladı. 2000'li yıllarda anti-Amerikan havalara giren ümmetçiler ve aşırı milliyetçiler o yıllarda ABD emperyalizminin gönüllü fedaileriydi.

Gazetelerinde anti-emperyalist yazar ve eylemcilere en aşşıklık ifadelerle saldırıyor, ölüm fermanları çıkartıyorlardı. Örneğin ümmetçi işadamlarının yatırımıyla yayınlanan ve akıl hocalığını süpermüşit Necip Fazıl Kısakürek'in yaptığı *Bâbü-lide Sabah* Gazetesi, 10 Ekim 1967 tarihli sayısında açıkça şu tehditleri yayınlatabiliyordu: "Ey Allahsız, kitapsız, dinsiz, imansız, kızıl köpekler! Ölüm, sizlere ölüm... Ey kızıl sürüleri! İslam arslanları, Türk yiğitleri kükredi. Hudutlarımızın içinde size ve sizin bütün şer organlarınıza ölüm yağdıracağız, ölüm!"

Bugün gazetesinde Mehmet Şevket Eygi açıkça katliam fetvası veriyordu:

"Türkiye'de komünizmin himaye edildiğine, islamiyetin ise baltalandığına dair apaçık deliller vardır. Artık müslümanlara düşen vazife, uyanık ve hazırlıklı olmaktır. Önümüzde taze ve ümit verici bir örnek vardır. Endonezya'daki komünist kıyımı. Yüzbinlerce komünist öldürüldü. Karada vahşi hayvanlar, denizde balıklar insan etine doydular. Korkunç bir komünist kıyımı oldu. Fakat Endonezya kurtuldu."

Medyaya karşı zorbalığın 90'lı yıllardaki en vahim uygulaması ise 3 Aralık 1994'te Kürt gazetesi *Özgür Ülke*'yi hedef almıştı.

Gazetenin İstanbul Kadırga'daki teknik binasına, Çağaloğlu'ndaki merkez bürosuna ve Ankara bürosuna yapılan bombalı saldırılarda ulaştırma görevlisi 32 yaşındaki Ersin Yıldız öldürüldü, 23 çalışan yaralandı.

Bombalanmanın üzerinden 15 gün geçmeden yayınlanan Başbakan Tansu Çiller imzalı "gizli" belgede doğrudan *Özgür Ülke*'nin ismi verilerek şöyle deniyordu.

"Bölücü ve yıkıcı faaliyetlere destek verecek şekilde yayın yapan basın organlarının faaliyetleri son günlerde devletin bekası ve manevi değerlerine açıkça saldırı şeklini almıştır. Vatandaşın ve milletin bölünmez bütünlüğüne yönelik bu önemli tehdidin bertaraf edilmesi maksadıyla önlemlerin alınmasına..."

Bunlar medyamıza 73 yıllık devr-i demokraside reva görülen zincirli hürriyetin bazı örnekleri...

Ant'ın Tan Matbaası'nda basılması 1967'de yasaklandığında *İttihad Gazetesi* medyanın ergeç tamamen ümmet kontroluna alınacağını şöyle müjdeliyordu:

“Daha dur bakalım, büyüğü geride. Artık istesenez de, patlasanız da, çatlasanız da, Bâbiâli'ye el attık. Rotatifler, Kuran ve iman hakikatlerinin neşrinde çalışacak. Müslüman gazetelerin sayısı daha da artacak; matbaaların, dağıtım şirketlerinin en yenisi, en modern müslümanlara hizmet edecek. Tekniğin meşru dairededeki herşeyi islamiyete, onun hadimlerine hizmet edecek.”

Ne yazık ki 51 sene önceki bu kehanet islamo-faşist despot Erdoğan'ın iktidarında nerdeyse tamamen gerçekleşmiş bulunuyor. Türkiye bu köleleştirilmiş medyanın beyin yıkamasıyla erken seçime gidiyor.

Artık tantanalı bir sahip değiştirme operasyonuyla Tayyip havuzuna demirlemiş olan amiral gemisi *Hürriyet*'e daha uygun bir ad bulmak gerekiyor...

Niçin olmasın? *Zincirli Hürriyet!*

Soykırım, Afrin... NATO'nun krokodil dişleri...

26 Nisan 2018

Yıllardır Ermeni dostlarımızla bir araya geldiğimiz, 20. Yüzyıl'ın ilk soykırımının acısını paylaştığımız, Türkiye de dahil tüm dünyada tanınması için birlikte mücadele verme kararlılığımızı pekiştirdiğimiz gündür 24 Nisan...

Bu yıl da Brüksel'in Ixelles semtindeki Henri Michaux meydanında dikili 1915 Ermeni Soykırımı anıtının çevresinde bir araya geldik. Türkiye çıkışlı göçmenlere çifte vatandaşlık hakkı tanıdıktan sonraki seçimlere katılan Türk kökenli adayların sırf Türk lobisinin etkisindeki Türk seçmenlerden oy alabilmek için yerle bir edip yerine Osmanlı'yı onurlandıran anıt dikme sözü vererek hedef aldıkları ünlü anıt bu...

Anıtı yıktıramadılar ama, Belçika’da Türk Büyükelçiliği’nin kışkırttığı milliyetçi ve islamcı dernekler 1915 soykırımının tanınmasına karşı Türk göçmenleri sokağa döktüğünde ön saflarda yer almaktan, buldukları meclislerde soykırımın tanınmasını öngören tüm girişimlere karşı “kahramanca” mücadele vermekten geri durmadılar.

Bu yıl da işte bu meydana yaptığım konuşmada ağırlık verdiğim konulardan biriydi bu... Zira, ilginç bir raslantı, Türkiye’deki 24 Haziran cumhurbaşkanı ve parlamento seçimlerinden birkaç ay sonra Belçika’da da belediye seçimleri yapılacak...

Toplantıda söylediklerim şunlar:

“13 yıl önce soykırımın 100. yıldönümü dolayısıyla Belçika’da *Avrupa Ermeni Federasyonu, Demokrat Ermeniler Derneği, Brüksel Asuri Enstitüsü, Brüksel Kürt Enstitüsü* ve *Info-Türk Vakfı* olarak düzenlediğimiz etkinlikleri hatırlıyorum.

“O zaman, soykırımın tanınması için dünya çapında dile getirilen istemler karşısında Türkiye’nin İttihadçılar ve Kemalistlerin mirası olan soykırım inkarcılığına son vermesi gerektiğinde ısrar ediyorduk.

“Bu son derece haklı talep, Hrant Dink’in öldürülmesinden sonra Türk metropollerinin sokaklarında on binlerce demokrat Türkiyeli tarafından paylaşıldı: ‘Hepimiz Ermeniyiz!’

“2009 yılı sonu Zürih’te, Türkiye ile Ermenistan arasında diplomatik ilişkiler kurulmasını ve iki ülke arasındaki sınırın açılmasını öngören bir anlaşma imzalanması umut vericiydi.

“Ne yazık ki, Türk-İslam ideolojisine sadakati kısa zamanda sırttan Tayyip Erdoğan’ın AKP iktidarı sadece 1915 soykırımının Türkiye tarafından tanınması umudunu katletmekle kalmadı, ülkemizi 790 bin kilometrekarelik bir hapis-haneye dönüştürdü.

“1915’te, soykırımı yüzbinlerce kurban veren Ermeni ulusunun hayatta kalanları Suriye’deki Deir-ez-zor çöllerine sürgün edilmişti... Bu tehcir kurbanlarının önemli bir bölümünün dipçik altında geçtiği bölgelerden biri de Afrin’di...

“Günümüzde de Türk Ordusu’nun islamist çapulcu mütefikleriyle birlikte işgal ettiği Afrin’de bu kez Kürt halkını hedef alan yeni bir tehcir sahneye konulmakta.

“Askeri operasyonların tetiklediği ulusal histeriyi fırsat bilen Erdoğan, islamcı-faşist iktidarını sürdürülebilmek için 24 Haziran’da iki erken seçim birden düzenliyor.

“Bu seçimlerden kim cumhurbaşkanı olarak çıkarsa çıksın, asıl yaşamsal olan yeni millet meclisinin bileşimi.

“Kürt, Ermeni, Süryani ve demokrat Türk adaylarının bu yeni meclise güçlü bir şekilde girmesi, Tayyip Erdoğan’ın diktatörlüğüne karşı mücadeleyi güçlendirmenin tek umudu.

“HDP’li Ermeni milletvekili dostumuz Garo Paylan kısa bir süre önce Ermeni soykırımının tanınması, kamusal yerlerin soykırımcı isimlerinden temizlenmesi ve vatandaşlık yasasında demokratik değişimler yapılması için Meclis’e bir yasa önerisi sundu.

“Ermeni halkının cesur evladı Garo Paylan, millet meclisinde bile demokratik mücadelesinden ötürü ölümcül saldırılara ve tehditlere maruz kaldı.

“Bu erken seçimde daha birçok Garo Paylan’ın millet meclisine girmesi gerekiyor.

“Ve de önemli bir raslantı üzerine bir kaç söz daha ... Evet, Türkiye’deki 24 Haziran seçimlerinden birkaç ay sonra Belçika’da belediye seçimleri yapılacaktır.

“Brüksel başta olmak üzere birçok belediye meclisinde, hattâ bölgesel ve federal meclislerde 1915 soykırımı inkarcıları yıllardır cirrit atıyor...

“24 Haziran Türkiye erken seçimleri nedeniyle önümüzdeki günlerde Schaerbeek ve Saint-Josse sokakları çifte vatandaşlık sahibi Türk seçmenlerin oylarını çekmek için Erdoğan posterleriyle donanacak.

“Ardından da Belçika belediye seçimlerinde Türk oylarını Erdoğancı adaylara yönlendirmek için aynı senaryo.

“Umarım ki Belçika siyasal partileri, 1915 soykırımının 103. yıldönümünde, bu ülkenin yerel, bölgesel ve federal me-

clislerindeki inkarcı sesleri bir daha duyulmayacak şekilde bertaraf etmek için aday tesbitlerinde yeterince uyanık davranacaklardır.”

Belçika siyasal partileri öyle davranır mı bilemem... Özellikle geçen iki yıl kamuoyunda büyük çalkantılar yaratan yolsuzluk açıklamalarından sonra hızla taraftar kaybeden geleneksel büyük partilerin, özellikle de 30 yıldır federasyon, bölge ve belediye yönetimlerinin ağırlıklı ortağı olan *Sosyalist Parti*'nin Türk kökenli seçmenlerin yoğun olduğu belediyelerde, örneğin Brüksel'deki Saint-Josse, Schaerbeek, Molenbeek ve Anderlecht belediyelerinde, bir yandan Erdoğan hayranı islamcıların kurduğu yeni partiler, öte yandan kamuoyu yoklamalarında yükseliş gösteren radikal sol PTB ve çevreci ECOLO partileri karşısında yine inkarcı ve Erdoğan'cı Türk politikacılarına yer vermesi şaşırtıcı olmayacak.

*

Belçika deyince, genel merkezi yıllardır Brüksel'de olan NATO'yu anmamak mümkün değil. Hele hele, NATO Genel Sekreteri Jens Stoltenberg'in, Temmuz ayında Brüksel'de yapılacak NATO zirvesi öncesi 16 Nisan'da Ankara'ya yaptığı ziyarette tüm uluslararası kuralları çiğneyerek islamcı teroristlerle birlikte Afrin'I işgal eden ve bölgenin Kürt halkına 1915 benzeri soykırım ve tehcir uygulayan Türkiye'ye tam destek vermesinden sonra...

Oysa, çok değil, üç hafta önce 27 Mart'ta, *Efrin Platformu*'nun çağrısı üzerine binlerce kişi Brüksel cadde ve meydanlarında “NATO, Türkiye'nin yaptığı katliamların ortağıdır” sloganlarıyla yürümüştü.

NATO'nun, kendini üyeliğe kabul ettirmek için 1950 yılında Kore'ye 4500 kişilik tugay gönderen ve Sovyetler Birliği'ne karşı “ileri karakol” rolünü üstlenme sözü veren Türkiye'yi, başında ne türden hükümet olursa olsun ve de insan hakları nasıl çiğnenirse çiğnensin, karşısına alması mümkün değil.

1952'de gazeteciliğe başladığımdan bu yana NATO mesleki faaliyetlerimin ve de eleştirilerimin her daim odağında olageldi.

1953'te tütün ve incir deposundan bozma bir matbaada İzmir'in tek muhalefet gazetesi *Sabah Postası*'nda çalışmaya başladığımda Türkiye'nin yeni üye olduğu NATO da Kordon Boyu'nda lüks otel olarak inşa edilen bir binaya yerleşiyordu.

1958'de *Milliyet*'in İzmir temsilcisiyken bizzat NATO Güneydoğu Kara Kuvvetleri Komutanı Amerikalı general Harkinson'un da isminin karıştığı döviz kaçakçılığını kamuoyuna duyurduğumda uzun süre Amerikalı kaçakçı çavuşların tehditlerinden korunmak zorunda kalmıştım.

İstanbul'da yöneticiliğini yaptığım *Akşam Gazetesi*'nde ve *Ant Dergisi*'nde Türkiye'nin NATO üyeliğine sürekli karşı çıkmış, Türkiye İşçi Partisi'nin, antiemperyalist sol örgütlerin NATO karşıtı protesto eylemlerine geniş yer vermiştim.

1971 yılında NATO destekli 12 Mart Darbesi bizi sürgüne zorladığında, iki yıllık illegal mücadele döneminden sonra, çeşitli uluslararası örgütler gibi NATO genel merkezinin de bulunduğu Brüksel'de kurumlaştık. *Info-Türk* adına yayınladığımız bildiri ve kitapların ana hedeflerinden biri de hep NATO olageldi.

Bu yazıyı yazarken arada bir nefeslenmek için balkona çıkıyorum... Tam karşımda, ama oldukça uzakta, krokodil dişlerine benzeyen binalarıyla yeni NATO karargahı yükseliyor.

Sekiz yıl önce 30 bin metrekarelik bir alanda inşasına başlanan ve tam 1,1 milyar Euro'ya mal olan yeni karargah ilk kez geçen yılın 25 Mayıs'ında sadece liderler toplantısı için kullanılmıştı. Tüm işlevleri yerine getirebilecek hale gelmesi ise ancak bugün mümkün olabildi.

Yeni binanın hem büro hizmetleri, hem de muhtemel saldırılara karşı korunma açısından en ileri teknolojiyle donatıldığı biliniyor.

General De Gaulle'ün 1966'da Fransa'yı NATO üyeliğinin-

den çekmesi üzerine Brüksel'deki Leopold III Bulvarı yanında alelacele inşa edilerek 50 yıldır hizmet veren eski karargah binası her hafta 300 kişinin bulvarın karşı tarafındaki binaya taşınmasıyla yavaş yavaş boşaltılıyor.

NATO bakanlar konseyi yarınki 27 Nisan günü eski binada son toplantısını yapacak.

7 Mayıs'ta NATO üyesi ülkelerin büyükelçilerinin ilk kez bir araya geleceği yeni bina, diplomatik misyonlardan yaklaşık 1.500, uluslararası askeri ve sivil personelden 1.700, NATO ajanslarından 650 kişi ve günlük ortalama 500 ziyaretçiye ev sahipliği yapacak.

NATO üyesi 29 ülkeye ait bu personel dışında Rusya'dan Avustralya'ya kadar bir çok ülkenin de "NATO ortağı" sıfatıyla Brüksel'de bulundurduğu delegasyonların personeli ise bulvarın öte yanındaki eski karargahta kalmaya devam edecek. Tüm taşınma işlemleri tamamlandıktan sonra bu yılın NATO zirvesi Temmuz ayında yeni binada toplanacak.

Bu toplantının 29 yıldızından biri de, 24 Haziran seçimlerinde burnu sürtülmezse, hiç kuşkusuz Afrin fatihi Recep Tayyip Erdoğan!

Havuz mediasından birisi *Afrin Platformu*'nun Brüksel'deki NATO protestolarından sonra şöyle yazıyordu:

"Afrin platformu diye bir örgüt varmış. Avrupa'da yaşayan PKK ve YPG sempatanları tarafından kurulmuş. Birtakım solcu ayağına yatan batılılar da bu hınzırlara destek veriyorlarmış... Bunlar geçen gün Brüksel'de NATO'yu protesto etmişler. 'NATO, Afrin'de Türkiye'nin ortağıdır' gibisinden sloganlar atmışlar. Avazları çıktığı kadar ciyak ciyak bağırmışlar... PKK, PYD, YPG ve YPJ paçavralarına bürünüp yürüyüş ve miting yapmışlar... NATO'yu Afrin operasyonuna karşı sessiz kalmakla ve Türkiye'ye destek vermekle suçlamışlar... Haklılar, Reis yerinde yaptığı çıkışlarla NATO'nun önce sesini kısıtı sonra da olası kösteğini desteğe çevirdi. Başka deyişle onu 'terbiyeli maymuna' dönüştürdü..." (Sabah, 30 Mart 2018)

Pencereden tekrar uzaktaki yeni karargaha bakıyorum...

Afrin’de öldürülen, islamcı çapulculara yer açılıns diye soykırımın 103. yıldönümünde yerlerinden yurtlarından edilen Kürtleri düşünüyorum...

Hayır, hayır... Hiç de terbiyeli maymuna benzemiyor...

Krokodil dişleriyle o, emperyalizmin ve despotların emrinde her an saldırıya geçecek bir ejdere benziyor.

1977’nin Eco’sundan 2018’in İnce’sine...

10 Mayıs 2018

İki gün sonraki 11 Mayıs, 1971 darbesinin bizi zorladığı sürgünümüzün 47. yıldönümü... Sürgün öncesi Türkiye’de oy kullanabildiğim son seçimleri düşünüyorum. 1963 ve 1968 yerel, 1965 ve 1969 genel seçimleri. Hepsinde *Türkiye İşçi Partisi*’ne oy vermiştim.

Oy kullanma çağına ermemden sonra yapılan daha önceki seçimler? Demokrasi vaadleriyle iktidar olup kısa zamanda demokrasinin canına okuyan *Demokrat Parti*’ye tabii ki oy vermeyecektim... Ya CHP? Gazeteciliğe bu partiyi destekleyen bir günlük gazetede başlamıştım... Başta genel başkan İsmet İnönü olmak üzere parti liderlerinin tüm seçim gezilerini izlemiş, tartışmalarına katılmıştım. Ama 1925’te *Takriri Sükun* rejimi kurarak sola ve Kürt halkına karşı akla gelebilecek her türlü baskı ve zulmü uygulamış olan bu partinin ana muhalefet partisi olduğu yıllarda da sol ve Kürt karşıtlığı aynen süregelmekteydi. Bu nedenle CHP’ye de hiçbir zaman oy vermedim. Ne de ufak tefek diğer düzen partilerine...

Seçimler dışında katıldığım tek oylama, 1961 anayasası için yapılan referandumdu. O referandumda da, Türkiye’de sol düşüncü ve örgütlenme üzerindeki yasakları ortadan kaldıracak hiçbir madde içermediği, ilerideki yıllarda askerin siyasal yaşam üzerinde hakimiyetini garantileyecek Milli Güvenlik Kurulu’nun kurulmasını öngördüğü için, CHP’nin

tüm varlığıyla desteklediği bu anayasaya kırmızı oy kullanarak “hayır” demiştim.

Yarım yüzyıla yaklaşan sürgün yaşamımda oy kullanma olanağım olmasa da sol muhalif gazeteci olarak tüm seçimleri ve referandumları, sorumluluğunu taşıdığım kurumlar ve yayınlar aracılığıyla dünya kamuoyuna çeşitli dillerde doğru bilgi iletebilmek için büyük bir titizlikle izledim.

Faşist generallerin emireri gibi davranan, *Deniz*, *Yusuf* ve *Hüseyin*'in idamını onaylama yüzkarasını taşıyan 14. Dönem milletvekillerinin ve senatörlerin süresi 14 Ekim 1973'te sona eriyor ve Türkiye darbe sonrası ilk seçime gidiyordu.

Seçimlerin bir an önce yapılmasını zorlayan en önemli etkenlerden biri *Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi*'nde mevcut rejim sürdüğü takdirde Türkiye'nin, tıpkı daha önce Yunanistan'a yapıldığı gibi, Avrupa Konseyi'nden atılması eğiliminin güçlenmesiydi.

Biz *Demokratik Direniş Hareketi* olarak Avrupalı parlamenterlere Türkiye'deki baskıları belgeleyen İngilizce üç kalın dosya sunmuştuk: *Türkiye Dosyası*, *Türkiye'de İnsan Avı* ve *İşkencede Türkiye*.

Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi'nin 22 Ocak 1973'te Strasbourg'ta yaptığı toplantıda İngiliz İşçi Partisi milletvekili Frank Judd, kendilerine ulaşan belgeler ışığında Türkiye'nin Konsey'de yeri olup olmadığının ciddi şekilde tartışılması gerektiğini, aksi takdirde *Avrupa Konseyi*'nin insan hak ve özgürlüklerini savunan bir kurum olma niteliğini yitireceğini vurgulamıştı. Çeşitli ülkelerden 20 milletvekili de Konsey başkanlığına Türkiye'deki sıkıyönetim uygulamalarını ve siyasal davaları yerinde izlemek üzere özel bir komite oluşturulmasını önermişti.

Türkiye'nin *Avrupa Konseyi*'nden dışlanması ihtimalinin kuvvetlenmesi üzerine, o güne kadar Türkiye'nin demokratik bir ülke olduğunu kanıtlamak için her türlü yalana, iftiraya, tehdide başvuran AP ve CGP milletvekillerinin saflarına bu kez daha ince taktiklerle CHP milletvekilleri de katılmıştı.

Ecevit'in talimatıyla hareket eden bu milletvekilleri, ilk genel seçimde CHP'nin iktidara gelerek demokrasiyi gerçekleştireceğini, bu bakımdan "Türkiye'yi Avrupa Konseyi'nden çıkartmak" yerine, CHP'nin durumunu güçlendirecek şekilde zaman zaman askeri yönetime eleştiri yöneltmekle yetinilmesi görüşünü lanse ediyordu.

Genel seçim ihtimalinin güçlenmesinden sonra da CHP'li-ler "Türkiye'de demokrasiye dönüşün başladığını" ileri sürerek bundan böyle Avrupa Konseyi'nin dıştan müdahalelerinin demokratikleşmeyi sabote edeceği şantajını kullanmaya başlamışlardı. AKPM Siyasal İşler Komitesi'nin 3-5 Temmuz 1973 tarihlerinde Floransa'da yaptığı toplantı, CHP'nin de dahil olduğu "millet ittifakı"nın dayatması nedeniyle Ankara rejiminden hesap sorulmasının pratik olarak olanaksızlaştırılmasıyla sonuçlandı.

Bunda en büyük rolü oynayan ise CHP Milletvekili Mustafa Üstündağ'ın Ecevit'ten getirdiği mesaj oldu: "Demokratikleşmeyi bana bıraksınlar, dışarıdan müdahalelerle benim bu yöndeki gayretlerimi sabote etmesinler!"

Ecevit'in o sıradaki manevrası yüzündendir ki, kendisi iktidar olduktan sonra da, Türkiye'de insan hakları ihlalleri, komünist örgütlenme ve Kürt halkının temel hak ve özgürlükleri üzerindeki yasaklar aynen devam edecek, askerlerin siyasal hayata müdahaleleri durmayacak ve 12 Mart'ın daha kanlı, daha hunhar bir tekrarı olan 12 Eylül Darbesi'ne varılacaktı.

Türkiye İşçi Partisi ve diğer sol kuruluşlar kapatılmış olduğu için 14 Ekim 1973 seçimlerinde vatandaşlar yine 50'li yıllarda olduğu gibi düzen partilerine oy verme zorlamasıyla karşı karşıyaydı. Seçimler, alternatif yokluğundan ötürü solun önemli bir bölümünün de oylarını alan CHP'nin kısmi başarısıyla sonuçlandı.

Erbakan'ın *Milli Selamet Partisi*'yle koalisyon yaparak başbakan olan Ecevit eksikli bir siyasal af yasası dışında AKPM'ye söz verdiği demokratikleşme adımlarından hiçbirini atmadan 1974'te Kıbrıs'ın kuzeyini işgal ederek "milli

kahraman” payesi kazandı. MSP ile görüş ve çıkar çelişkilerinden dolayı 18 Eylül 1974’te başbakanlıktan istifa etmek zorunda kalan Ecevit, 5 Haziran 1977 seçimlerine “Kıbrıs fatihi Karaoğlan” etiketiyle katılacak ve yine iyi örgütlenmiş bir sol alternatif olmadığı için sol eğilimli vatandaşların da oylarını alarak yeni meclise 213 sandalyeyle girecekti.

CHP’nin seçim kampanyasında kullandığı Selda’nın türküsi o günlerde esen rüzgarı çok iyi dile getiriyordu:

O yana dönder beni

Bu yana dönder beni

Sağ yanımda Sülo var

Eco’ya dönder beni

Öyle ki, o yıllarda Avrupa’da olduğu gibi Türkiye’de örgütlenmeye başlamış olan *Türkiye Komünist Partisi* ve yandaş kuruluşları da 1977 seçim kampanyasında bütün propaganda olanaklarıyla vatandaşları CHP’ye oy vermeye çağırıyordu.

Siyasal aftan sonra kurulan sol partilerden *Türkiye Sosyalist İşçi Partisi* seçime katılamamış, Behice Boran’ın başkanlığında kurulan *2.Türkiye İşçi Partisi* ise, hem Ecevit lehine esen rüzgardan ötürü, hem de 1971 darbesi öncesinden kalan sol potansiyeli örgütlemekte hayli geç kaldığı için Türkiye genelinde oyların binde birini alabilmişti.

1977’nin üzerinden tam 41 yıl geçti. CHP’nin baş rolde olduğu benzeri bir senaryo yine gündemde...

24 Haziran’da yapılacak seçime yine her soydan ve boydan milliyetçi düzen partileri ağırlıklı olarak katılıyor:

Bir yanda, Erdoğan’ın yeniden cumhurbaşkanı olmasını amaçlayan, *Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP)*, *Milliyetçi Hareket Partisi (MHP)* ve *Büyük Birlik Partisi (BBP)*’nin “Cumhur İttifakı”.

Öte yanda, *Cumhuriyet Halk Partisi (CHP)*, *Saadet Partisi (SP)*, *İyi Parti (İP)* ve bu sonuncusunun şemsiyesi altında devreye giren *Demokrat Parti (DP)*’den oluşan ne idüğü belirsiz “Millet İttifakı”.

Bir de hiçbir ittifaka kapılanamayan milliyetçi düzen partilerinden *Büyük Türkiye Partisi (BTP)*, *Vatan Partisi (VP)* ve de *Hizbullahçı'ların HÜDA-PAR'ı*...

Ama 1977'ye göre bir fark var... 1977 seçimlerine solu gerçekten temsil edecek güçlü bir parti katılımı yoktu.

Ya bu kez? Tüm bu milliyetçi ittifaklar ve partilerin dışında seçimlere Türkiye halklarının gerçek demokratik partisi olan HDP de katılıyor.

CHP, tek başına seçime katılmak zorunda bırakılan HDP'nin barajı aşamaması halinde Kürdistan illerinden onlarca milletvekilliğinin AKP'ye kayacağını ve Tayyip'e yine tek başına iktidar olma olanağı sağlanacağını bile bile demokrasi ittifakı yerine "*Millet İttifakı*"nı yeğledi.

Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde de, bir yanda hepsi milliyetçi damardan beslenen adaylar: *Recep Tayyip Erdoğan*, *Muharrem İnce*, *Meral Akşener*, *Temel Karamollaoğlu* ve *Doğu Perinçek*, öte yanda demokrasi ve özgürlük cephesinin tek adayı Tayyip zındanındaki *Selahattin Demirtaş*.

Evet, CHP yine baş rolde... Mevcut Meclis'in üçüncü partisi olan, ezilen halklarımızın, emekçi sınıf ve tabakaların gerçek savunucusu HDP'yi demokrasi ittifakından dışlayarak asena eskisi Meral ve Sivas kırımı sorumlularından Temel'le ittifak kuran CHP bu ihanetini örtbas ederek sol eğilimli seçmenlerin oylarını çekebilmek için Kılıçdaroğlu'nun rakibi Muharrem İnce'yi cumhurbaşkanı adayı gösterdi.

İnce'nin ilk büyük şovu, Demirtaş'ın bir buçuk yıldır mahpus yattığı Edirne'de... 70'lerin "Karaoğlan Ecevit" sloganının yerini artık "Gariban Muharrem" alıyor.

"Gariban Muharrem", bir buçuk yıldır arayıp sormadığı Demirtaş'a hapisane ziyaretinde bulunarak ona gidecek oyların bir kısmını kendine çekme hesabında... Ardından Kürt oyları hesabı... Hakkari'de miting...

41 yıl sonra "Karaoğlan"dan "Gariban"a...

Belki de yakında sosyal medyada ya da miting meydanlarında Selda türküsünün "Gariban Muharrem"li yeni versiyonu...

Neden mi?

6 Mayıs 2018 tarihli *Cumhuriyet*'in bir haberine göre Selda sosyal medya hesabında ilan ediyor:

“Sevgili Muharrem İnce... Gönlümdeki aday sizdiniz zaten...”

O yana dönder beni

Bu yana dönder beni

Sağ yanımda Reco var

İnce'ye dönder beni

Hayır... Hayır... 1977'den farklı olarak bu kez gerçekten demokrat, solcu, emekten ve halkların özgürlüğünden yana olanlar için temsil gücü tartışma götürmez tek seçenek var...

Parlamento için HDP, cumhurbaşkanlığı için Selahattin Demirtaş.

Sirenlerin sesi artık kimseyi kandırmasın!

Yenikapı ruhu değil, Deniz'ler enternasyonalizmi!

17 Mayıs 2018

İsrail'in Filistin halkına karşı işlediği bilmem kaçınıcı toplu cinayetten sonra Türkiye 15 Temmuz çakma darbesinin ardından olduğu gibi şimdi de yeni bir travma yaşıyor. Bu ikinci travmayı tedavi etmenin tek çaresi de Tayyip kumpanyası tarafından daha önce de başarıyla denenmiş Yenikapı Ruhu!

Gazetelerin birinci sayfalarında AKP, MHP ve de CHP'nin ortak bildirisi, CHP'li cumhurbaşkanı adayı “gariban” Muharrem İnce'nin “Filistin konusunda Erdoğan'ın yanındayım” demeci ve de Erdoğan'ın yarınki cuma günü Yenikapı Meydanı'nda “Kudüs Mitingi”ne çağırısı...

Ruh çağırmanın ardındaki kirli hesabı HDP eş genel başkanı Sezai Temelli Meclis'teki grup toplantısında çok iyi ortaya koyuyor: “Filistin halkıyla dayanışma değil, bu sorunu seçim malzemesi yapma aklı çalışıyor. Sur'da, Cizre'de bu

aklı gördük, Efrin’de bu akli gördük. Şimdi Filistin’de de aynı akli görüyoruz. Mavi Marmara unutulmuş gibi, İsrail Hükümeti’yle yapılan anlaşmalar unutulmuş gibi... AKP iktidarı kadar fazla anlaşma yapan hükümet yok tarihte, yine Yenikapı’ya miting çağırısı yapılıyor. Biz Yenikapı mitinglerinin neye mal olduğunu çok iyi biliyoruz.”

Sadece AKP iktidarı mı? Filistin meselesinde Türk Devleti’nin tutumu, başında hangi iktidar bulunursa bulunsun, hep ABD güdümlü, ikiyüzlü ve çoğunca da teslimiyetçi olgelmedi mi?

Türkiye-İsrail ilişkilerinin 70 yıllık kronolojisini gözden geçirirken 47 yıl öncesine ilişkin bir sayfa beni yıllarca geriye götürdü.

17 Mayıs 1971... 12 Mart cuntasının sol güçlere karşı başlattığı insan avı tüm vahşetiyle sürüyor. Biz sürgüne çikalı bir hafta dahi dolmamış, kaçak olarak Belçika’nın Anvers kentindeyiz...

İlaç almak için girdiğimiz bir eczanede Flaman radyosu Türkiye ve Elrom adlarının sık sık geçtiği bir haber vermeye başlıyor. Ne olduğunu ancak akşam direnişçi arkadaşımız Mekin’le bulduğumuzda öğrenebiliyoruz. İstanbul’da İsrail Başkonsolosu Elrom kaçırılmış...

Türkiye’deki sıkıyönetimin baskıları, tutuklamalar Avrupa medyasında o güne kadar doğru dürüst yer almazken, Elrom olayı gazetelerin birinci sayfalarında, radyo ve televizyonların haber bültenlerinin başında veriliyor.

Türkiye’deki baskıları Belçika medyasına ve insan hakları örgütlerine yansıtılabilmek için 22 Mayıs 1971 sabahı *Belçika Radyo Televizyonu (RTB)*’de çalışan bir meslekdaşın Brüksel’deki evine gidiyoruz. Gençlik yıllarında Fransa’dayken eşiyile birlikte Cezayir direnişçilerine çok destek olmuşlar. Her ikisi de bir süre Pekin Radyosu’nun Fransızca yayın servisinde profesyonel olarak çalışmışlar. Daha önce ziyaret etmiş oldukları Türkiye konusunda da son derece duyarlılar...

Tam da kendilerine Türkiye’deki gelişmelerle ilgili bilgi ve-

rirken, Belçika Radyosu beş gün önce kaçırılan İsrail Başkonsolosu Elrom'un kendisini kaçıranlar tarafından öldürüldüğünü duyurmaya başlıyor. Bizim geçmişimizi tam bilmedikleri için bu haber kendilerini ürkütebilir, hattâ ev sahibesi musevi kökenli olduğu için bizleri kapıdışı edebilirler. Hayır, bu habere rağmen, Türkiye'deki anti-faşist mücadeleye destek olacaklarını, ihtiyaç duyduğumuzda evlerinde kalabileceğimizi söylüyorlar.

Bir süre sonra bize Türkiye'den gönderilmiş bir tomar gazete geliyor. Tüm gazetelerde 23 Mayıs'ta yapılan genel aramanın ayrıntıları ve fotoğrafları... Yakalananlar arasında Türkiye'de birlikte mücadele verdiğimiz arkadaşlar da var... Fotoğraflar ve medyanın bu arkadaşlara karşı kullandığı aşağılayıcı ifadeler İnci'ye öylesine dokunuyor ki, birdenbire hüngür hüngür ağlamaya başlıyor. Sonra büyük bir öfkeyle "Buralarda vakit kaybetmenin anlamı yok," diye isyan ediyor. "Boğulacaksak büyük denizde boğulalım. Bir an önce Paris'e gidelim. Türkiye'de olup bitenleri daha geniş çevrelere iletmek lazım..."

10 ay kadar sonra Paris... *Demokratik Direniş Hareketi*'ni örgütlediğimiz günler... Başbakan Nihat Erim 19 Mart 1972'de Paris'i ziyaret edeceği için Fransız medyasında Türkiye'den daha fazla bahsedilir olmuş, ama iki ülke arasındaki ekonomik ve askeri ilişkilere ağırlık verilirken giderek yoğunlaşan insan hakları ihlallerinden pek söz edilmiyor.

Bilgi vermek için arka arkaya gazeteleri ziyaret ediyoruz. Ünlü *Nouvel Observateur* 'deyiz. Derginin yönetmeni Jean Daniel bizimle görüşmeye başlar başlamaz doğrudan soruyor: "Siz terörist misiniz?"

"O da nereden çıktı? Biz de sizin gibi gazeteciyiz ve ülkemizdeki insan hakları ihlallerini anlatmak için buradayız," diye yanıtıyoruz.

"Kusura bakmayın, diyor, ama İsrail Başkonsolosu'nun kaçırılıp öldürüldüğü bir ülkede sapla saman karışabilir. Elrom'u kaçıran grubun Paris'te bağlantıları olduğu söyleniyor da..."

Çeşitli Avrupa ülkelerinde yürüttüğümüz tüm çalışmalarda,

ABD destekli İsrail Devleti tarafından güdümlendirilen siyonist lobinin, sadece bu Elrom olayını değil, Deniz Gezmiş, Hüseyin İnan, Yusuf Arslan gibi efsaneleşmiş devrimcilerin bizzat Filistin gerillası saflarında yer almış olmasını, Türkiye sol hareketinin bütün bileşenleriyle hep Filistin halkıyla dayanışma içinde olmasını da anti-faşist direnişimizin karşısına bir engel olarak çıkarttiklarına defalarca tanık olduk.

Buna rağmen Türkiyeli sosyalist gazeteciler olarak Filistin halkıyla hep dayanışma içinde olduğumuzu, sürgünde de bu dayanışmayı sürdüreceğimizi her konuşmada dile getirdik.

Daha önceki yazılarımdan birinde de belirtmiştim.

Örneğin İsrail'in "vadedilmiş topraklar"ı büyük ölçüde fetihmesiyle sonuçlanan Haziran 1967'deki Arap-İsrail Savaşı karşısında Demirel iktidarı sessiz kalırken, İstanbul'daki devrimci gençlik örgütleri Arap ülkelerini desteklediklerini ilan ediyor, "Çünkü bu savaş, yoksul Arap ülkelerinin saldırgan İsrail'e karşı bağımsızlık savaşıdır. Türkiye'deki ABD üs ve tesisleri Arap ülkelere karşı kullanılmamalıdır" diyordu.

Savaş sonrası yayınladığımız 13 Haziran 1967 tarihli *Ant Dergisi*'nde bu savaşın ardındaki kirli hesapları ortaya koyduktan sonra şu saptamayı yapmıştık: "Ortadoğu politikada Vietnam'laştı"

ABD emperyalizminin emir kulu müslüman ülkeler despotlarının Filistin halkına ihanetlerini 1969 yılında *Ant*'in yayınladığı Filistin Demokratik Halk Kurtuluş Cephesi lideri Nayif Havatme'nin *Filistin'de halk savaşı ve Ortadoğu* adlı kitabı açıkça ortaya koyuyordu.

O günlerde *Ant*'in bürosu tüm devrimci gençler gibi İstanbul üniversitelerinde eğitim görmekte olan Filistinli gençlerin uğrak yerlerindendi... Getirdikleri İngilizce bildirilerin Türkçeleştirilmesine destek oluyor, onlarla birlikte İranlı, Kıbrıslı, Kürt, Arap gençlerinin katıldığı açık oturumlar düzenliyor, tüm Ortadoğu halklarının emperyalizmin prangasından tam kurtulabilmesi için bir *Ortadoğu Devrimci Çemberi*'nin nasıl oluşturulabileceğini tartışıyorduk.

Evet, Filistin halkıyla Türkiye canibinden tek gerçek dayanışma, 60'lı yılların sonlarında devrimci gençliğimizden ve sol örgütlerimizden gelmişti. Deniz Gezmiş, Hüseyin İnan ve Yusuf Aslan gibi birçok genç devrimci illegal yollardan Filistin'e giderek gerilla saflarında savaşmışlardı.

Gerçekten de o yıllarda Demirel iktidarı Filistin halkına des tek vermek şöyle dursun, Filistin halkıyla dayanışmadaki devrimcileri avlamakla, dahası İsrail'in koruyucusu ABD emperyalizmine karşı direnen işçilerin, öğrencilerin yürüyüşlerine, toplantılarına "Kanlı Pazar" örneğinde olduğu gibi sopalı ve bıçaklı saldırılar düzenleyen ümmetçileri desteklemekle meşguldü.

Yusuf Arslan *Ant Dergisi*'nin 24 Şubat 1970 tarihli sayısında yayınladığımız "El-Fetih'e niçin gittim?" başlıklı yazısında şöyle diyordu:

"Günümüz koşullarında, özellikle emperyalizmin bir sıcak savaş bölgesi haline getirdiği Ortadoğu'da da bütün halkların, Türkiye, İran, Arap, Kıbrıs, Kürt halklarının bir antiemperyalist cephe kurmaları, Ortadoğu Devrimci Çemberi'ni oluşturmaları, emperyalizme karşı kahredici darbenin indirilmesinin başlıca şartlarından biridir. Bu yüzden Ortadoğu'da senelerden beri verilmekte olan devrimci kavga'nın pratiğinden geçmek ve ezilen Arap halklarının kurtuluş mücadelesine bir nefer olarak katkıda bulunmak için El Feth'e gittim."

1 Şubat 1970'de Filistin dönüşü jandarmalar tarafından yakalanan ve 150 saat işkenceye tabi tutulan Hüseyin İnan ve arkadaşları da Ant'a gönderdikleri mesajda şöyle diyorlardı:

"İşbirlikçi iktidar, Arap halklarının haklı mücadelesi için gittiğimiz Filistin'e ardımızdan ajanlarını göndermiştir. Yurda dönüşümüzde bizleri ustaca hazırlanmış tertiplerle yakalayıp bizi kamuoyuna 'sabotajcı', 'kiralık ajanlar' olarak tanıtmaya çalışmıştır."

Bâbîâli medyası ve TRT, polisin ortaya attığı yalanları esas alarak bu gençlere "Filistin'de eğitilmiş teröristler suçüstü yakalandı" yaygarasıyla saldırıyordu.

Bunun üzerine 10 Şubat 1970 tarihli *Ant*'ta devrimci gençleri savunan bir başyazı yazarak sormuştum:

“1950’lerde Amerikan emperyalizminin Uzakdoğu’daki çıkarlarını savunmak için Kore halkına karşı savaşmak üzere binlerce kilometre öteye onbinlerce asker gönderenlerin, yer yüzünün en haklı savaşlarından birini veren Arap halkına yandaş çıkanları suçlamağa hakları var mıdır?”

Filistin konusunda tavrımız bu olduğu için sadece Türkiye’de değil, sürgün olduğumuz ülkelerde de sürekli engellemelerle karşılaşmamızın şaşırtıcı yanı yoktu.

Buna sadece kendi sorunlarımızla boğuşurken değil, diğer Türkiyeli sürgünlere dayanışma gösterirken de tanık olduk.

Doğu Perinçek’in başını çektiği *Türkiye İhtilalci İşçi Köylü Partisi (TİİKP)* 1970-73 yıllarında *Filistin Demokratik Halk Kurtuluş Cephesi*’yle bağlantı kurarak birçok militanını gerilla eğitimi görmek üzere Filistin’e göndermişti. Gidenler arasında TİP’ten ve Basın-İş Sendikası’ndan tanıdığım, çalışmalarını çok takdir ettiğim Bora Gözen de vardı.

21 Şubat 1973’te Mossad-MİT işbirliğiyle Filistin gerilla kamplarına yapılan bir saldırıda başta merkez komitesi üyesi Bora Gözen olmak üzere bazı TİİKP üyelerinin öldürüldüğü haberi geldi. Ardından da canlarını kurtarabilmiş olan partililerin Avrupa ülkelerine sığınma süreci başladı.

O sırada TİİKP’ye yakın isimlerden Yücel Sayman birkaç kez Brüksel’e gelerek başı dertte olan yoldaşlarına sahte pasaport sağlanması ya da iltica talep ederek legale çıkmaları konusunda yardım istemişti. İlk önce Belçika’da Ümit Ağca’nın, ardından da Hollanda’da Cengiz Çandar ve Melek Ulagay’ın iltica almalarına yardımcı olduk. O süreçte Filistin’den gelenlerin çoğu Avrupa ülkelerinde sığınma almalarına siyonist lobinin engel olmasına meydan vermemek için hangi ülkeden geldiklerini gizlemek zorunda kalıyordu.

Tüm bu süreçte Tayyip çetesinin içinden çıktığı islamofaşist hareket Filistin halkıyla dayanışma gösterenlerin her daim en azılı düşmanı ve de katili olageldi. HDP sözcüleri-

nin dün Meclis'te dile getirdikleri gibi, katil İsrail Devleti'nin ekonomik, ticari, askeri ve diplomatik alanlarda en yakın işbirlikçilerinden biri oldu.

Şunu da unutmamak gerek...

Türkiye'deki tüm yönetimlerin sıkı işbirliği ve suç ortaklığı ettiği siyonizmin tüm kirli manevralarına ve baskılarına rağmen gerek İsrail'de, gerekse diğer ülkelerde İsrail Devleti'nin insanlık dışı uygulamalarına direnen ilerici ve demokrat Yahudilerin varlığı uluslararası barış ve demokrasi hareketinin en önemli ayaklarından biri olmaya devam ediyor.

Gazze katliamından sonra Tel-Aviv'de bir araya gelen binlerce İsrailli'nin "Başka bir savaş istemiyoruz", "Bu bir çözüm değil. Kimse bu durumdan dolayı daha güvende değil", "İşgale son, kuşatmaya son", "Gazze'yle dayanışma" sloganları atarak yürümesi büyük bir yiğitlik örneğidir.

Yakınlarda tanık olduğumuz bir başka olay da Filistin'le her daim dayanışmada olan ünlü film rejisörü Ken Loach'a *Brüksel Özgür Üniversitesi (ULB)* tarafından 26 Nisan'da onur nişanı verilmesiydi... İsrail Devleti'ni destekleyen birçok Yahudi kuruluşu üniversite yönetiminin bu kararını şiddetle protesto ederken, Yahudi kökenli birçok saygıdeğer üniversite hocası ve de *Belçika İlerici Yahudiler Birliği (UPJB)* Loach'ın ödüllendirilmesine bildirilerle ve açık mektuplarla destek verdiler.

Yahudi'lerin 1992'de İspanya'dan kovulmasının ve bir bölümünün beyin göçüne ihtiyacı olan Osmanlı Devleti'ne sığınmasının 500. yıldönümünü nedeniyle bundan 26 yıl önce birçok ülkede olduğu gibi Belçika'da da Türk Devleti lehinde propaganda amaçlı bir dizi etkinlik düzenlemişti.

Misilleme için o yıl *İnfo-Türk* olarak *Belçika İnsan Hakları Birliği (LDH)*, *Irkçılık ve Yabancı Düşmanlığı Karşıtı Hareket (MRAX)*, *Belçika Laik Yahudiler Topluluğu Merkezi (CCLJ)* ve *Belçika İlerici Yahudiler Birliği (UPJB)* ile birlikte Türkiye'den Jak ve Janet Esim'in *Sefarad* müzik grubunun da katıldığı, Türkiye'de etnik ve dinsel azınlıklara uygulanan baskıları ortaya koyan iki gece düzenlemiştik.

ULB direnişi de gösteriyor ki o damar hâlâ canlıdır, et-kindir, sonuç alıcıdır.

İsrail Devleti'nin ırkçı ve katliamcı uygulamalarına karşı mücadelede belirleyici olan, HDP'nin vurguladığı gibi, bu olayları sırf seçim hesapları uğruna istismar edip el altından her türlü kirli iliŝkiyi sürdüren Tayyip ve benzeri islamcı des-potların göstermelik nutukları ve show'ları değil, Filistin-İsrail coğrafyasındaki ve de tüm dünyadaki demokrat, barışsever in-sanların birlikte ardıcıl direnişidir.

Deniz'ler enternasyonalizmidir.

Türkiye ve Belçika'nın "güvenlik kordon"ları

24 Mayıs 2018

Güvenlik kordonu geçmiş yüzyıllarda kolera, veba gibi salgın hastalıklardan korunmak için bu afetlerin meydana çıktığı bölgelerden geliŝleri engelleme amacı güden bir uy-gulama... Fransızcası "*cordon sanitaire*", İngilizcesi "*sanitary cordon*"...

Bu ad ilk kez 1821 yılında İspanya'da sarı humma salgını başlaması üzerine 30 bin Fransız askerinin Pirene Dağları'nda İspanya-Fransa sınırını bloke ettiği sırada kullanılmış.

Bu deyim uluslararası diplomasi alanına ilk sokan da yine Fransızlar... Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra Doğu Avrupa'da oluşan yeni devletleri izole etmek üzere Başbakan Georges Clemenceau, Finlandiya'dan Balkanlara inen bir güvenlik kuşağı ilan etmiş, bu kuşak özellikle 1917 Rus dev-riminden sonra komünizmin Batı Avrupa'ya da yayılmasını engellemek üzere daha güçlendirilmiŝ.

2. Dünya Savaşı'nda Alman nazizmine karşı Sovyetler Birliği'yle ittifak yapmak zorunda kalan ABD, İngiltere ve Fransa, zafer kazanıldıktan sonra bu ülkeye ve onun mtte-fiki olan diğer Doğu Avrupa ülkelerine karşı yeniden güven-

lik kordonu oluşturup bunu özellikle soğuk savaş yıllarının en vurucu silahı haline getirmiş.

Castro liderliğindeki devrimden sonra ülkenin giderek sosyalist düzeni benimsemesi üzerine, tıpkı günümüzde Venezüella'ya karşı yapıldığı gibi, Küba da *güvenlik kordonu* prangasına vurulmuş.

Avrupa Birliği ülkeleri arasında herhangi bir siyasal partiye karşı *güvenlik kordonu* uygulanmasının ilk örneğine 80'li yılların sonunda Belçika'da tanık olmuştuk. Aşırı sağcı *Flaman Bloku (VB)* partisinin Flaman kentlerinde büyük bir oy patlaması yapması üzerine geleneksel Belçika partileri önce bu partiyi resmen kapattırmaya çalışmışlar, hukuken buna olanak bulamayınca da onunla hiçbir yönetim düzeyinde koalisyon yapmamayı öngören "*cordonsanitaire*" ilan etmişlerdi. Bu kordonun hedefine daha sonra Frankofon kesimdeki *Ulusal Cephe (FN)* de yerleştirilmişti.

VB kendisine uygulanan tecriti kırabilmek için daha sonra adını *Flaman Çıkarı (VB)* olarak değiştirip yerleşmiş siyaset kurallarına uygun davranma sözü verdiyse de şimdilik karantinadan çıkabildiğini gösteren bir emare yok. Ama Flaman bölgesinde son on yıldır yaşanan gelişmeler, özellikle de bir başka Flaman milliyetçi partisi olan *Yeni Flaman İttifakı (NVA)*'nın son seçimlerden ülkenin en güçlü partisi olarak çıkması, federal hükümette önemli bakanlıkları ele geçirmesi, Flaman bölgesinde ve Anvers gibi büyük Flaman kentlerinde fiilen iktidar olması, VB'ye karşı karantinanın önümüzdeki seçimlerden sonra sürüp gidemeyeceğini gösteriyor.

Ne var ki, geleneksel Belçika partilerinin, özellikle de Valonya ve Brüksel bölgelerine hükmeden frankofon partilerinin bu kez yeni boy hedefi, son kamuoyu yoklamalarına göre önümüzdeki federal, bölgesel ve yerel seçimlerde ikinci ya da üçüncü parti durumuna yükselmesi mümkün *Belçika İşçi Partisi (PTB- PvdA)*.

Daha önce de yazmıştım... Belçika'daki bu gelişmede hiç kuşkusuz Valonya ve Brüksel bölgelerinde koalisyon hükü-

metlerinin en güçlü ortağı olarak başbakanlığı elinde tutan *Sosyalist Parti*'ye mensup yöneticilerin belediyeler tarafından kurulan dev iktisadi işletmelerin yönetimlerinde çoğu kez toplantılara dahi katılmadan hakkıhuzur paralarını cep etmelerinin, hatta bazı belediye başkanlarının normal maaşlarının dışında bu kurumlardan kendilerine yüzbinlere varan ekstra ücretler bağlatmış olmalarının kitlelerde yarattığı tepkinin büyük rolü var.

Ancak şurası bir gerçek ki, *PTB-PvdA*'nın bu yükselişinin ana nedeni, kuruluşundan beri işyerlerinde işçilerle, metropollerin yoksul kesimleriyle son derece dinamik ilişkiler kurmuş olması ve sendikalardaki inkar edilmez etkinliği... Ama bu etkinliğin seçim başarılarına dönüşmesinde en büyük rol hiç kuşkusuz 2009 yılından beri parti sözcülüğünü üstlenen *Raoul Hedebouw*'un karizmatik kişiliği...

Son kamuoyu yoklamalarına göre Valonya ve Brüksel bölgelerinde gösterdiği hızlı tırmanışa karşın Flaman bölgesinde aynı hızı yakalayamadığını gören *PTB-PvdA* yönetimi radikal bir karar alarak Frankofon kesimindeki başarıda büyük rolü olan karizmatik Hedebouw'u bundan böyle parti sözcülüğünü Flaman bölgesinde yürütmekle görevlendirmişti. Yeni görev bölüşümünün büyük sürprizi ise, hiç kuşku yok, Frankofon kesimlerde parti sözcülüğünü Afrika kökenli *Germain Mugemangango*'nun üstlenmesiydi.

Kürt kökenli Zuhale Demir'in N-VA adına federal hükümette devlet bakanı olmasından sonra siyah renkli Germain'in *PTB-PvdA* sözcülüğüne getirilmesi Belçika siyasal yaşamına önemli yeni bir damga vuruyordu.

Valonya ve Brüksel bölgelerinde büyük oy kaybına uğrayacağı anlaşılan partilerden *Hümanist Demokrat Parti (cdH)* belediye seçimlerine beş ay kala diğer partileri *PTB-PvdA*'ya karşı *güvenlik kordonu* uygulamaya çağırdı.

Kurulduğunda *Sosyal Hristiyan Parti (PSC)* olarak vaftiz edilen, ancak hristiyan kimliğinin artık oy getirmediğini görerek isminden "hristiyan" kelimesini çıkartan, ardından da

müslüman seçmenlerin oylarını çekebilmek için islamistlere her türlü tavizi veren ve Tayyip'in Belçika'daki militanlarından tesettürlü bir hatunu bölge ve belediye meclislerine sokan cdH şimdi de solun en dinamik partisine karantina uygulayarak kendi oy kaybını frenlemeye çalışıyor.

Parti başkanı Benoit Lutgen'in gözü öylesine dönmüş ki, çağrıda tam da soğuk savaş yılları terminolojisi kullanmakta tereddüt etmiyor: "PTB'nin programı ve tüm faaliyetleri Marx, Lenin, Stalin ve Mao Zedong düşünceleri temelindedir. Seçtiği yöntemler sınıf kavgası, ayaklanma ve hatta içsavaştır. Her kim herhangi bir belediyede PTB'lilerle koalisyon kurmaya kalkışırsa cdH'tan derhal ihraç edilecektir."

Bu inanılması zor *güvenlik kordonu* çağrısına halen federal hükümet ve Valonya bölge hükümetinde başbakanlığı elde tutan liberal *Reformcu Parti (MR)* ve frankofon parti *Bağımsız Federalist Demokrat (DEFI)* derhal olumlu yanıt verdi.

Bu çağrı karşısında en güç durumda kalan hiç kuşkusuz yılların iktidar partisi *Sosyalist Parti (PS)*. Oylarını sürekli kaptırdıkları PTB'yi ellerinden gelse hemen kapattırırlar, ama bu mümkün olmadığı için, *güvenlik kordonu*'na "evet" demenin sol kamuoyunda büyük tepki yaratacağının ve henüz kararsız sol seçmenlerin de oylarını önümüzdeki seçimlerde PS yerine PTB'ye vereceğinin bal gibi farkındalar.

Kaldı ki, PS'nin özellikle Ekim ayındaki belediye seçimlerinden sonra Valonya'da yıllardır tek başına yönettiği Liege, Mons, Charleroi gibi proleter kentlerde iktidarda kalabilmek için PTB ile koalisyon kurmaktan başka çaresi de yok... Bit-tabi, PTB lütfederse... Belçika'da beklemedeyiz...

Belçika'dan bu kadar söz ettim... Ya *güvenlik kordonu*'nun Türkiye'deki uygulamaları?

Ayrıntıya gerek yok, bizim coğrafyamız iki asra yakındır, Osmanlı yönetiminde de, Kemalist yönetimde de, sözüm ona çok partili dönemde de "*güvenlik kordonu*" uygulamalarının en acımasızlarına, en yüz kızartıcılarına sahne olmuş, ve de olmakta...

Hadi Osmanlı dönemini, nasıl olsa “monarşiktir” diye atlayıp geçelim.

Ya Kemalîst dönem?

Atatürk’ün kendi silah ve de sofra arkadaşları tarafından kurulan *Terakkîperver Cumhuriyet Fırkası* ve de *Serbest Cumhuriyet Fırkası*’nın önce karantıya alınıp ardından kapatılmış olmalarının lafı çok edilir de, dönemin ilk gerçek siyasal örgütü *Türkiye Komünist Partisi*’nin daha baştan illegale mahkum edilmesinden, Mustafa Suphi başta olmak üzere önemli liderlerinin 28-29 Ocak 1921’de Karadeniz’de katledilmelerinden hiç bahsedilmez.

Sosyalistlerin kurduğu partiler cumhuriyet döneminde de oldum olası “güvenlik kordonu”nun bir numaralı hedefidir. Örneğin 1946’da çok partili rejime geçişin hemen ardından kurulmuş olan *Türkiye Sosyalist Emekçi ve Köylü Partisi* ve *Türkiye Sosyalist Partisi*, 50’li yıllarda Dr. Hikmet Kıvılcımlı’nın kurduğu *Vatan Partisi*, 60’lı yıllarda kurulan ve Meclis’te 15 milletvekiliyle temsil edilen *Türkiye İşçi Partisi*, 70’li yıllarda kurulan ve 1980 darbesinden sonra kapatılan 2. *Türkiye İşçi Partisi*, *Türkiye Sosyalist İşçi Partisi*, *Türkiye Emekçi Partisi*, *Sosyalist Devrim Partisi*, *Türkiye Birleşik Komünist Partisi*...

Ya Kürt demokratlarının kurduğu partiler?

90’lı yıllarda *Halkın Emek Partisi (HEP)*’le başlayıp sonraki yıllarda biri kapatıldıkça diğeri kurulan *Özgürlük ve Demokrasi Partisi*, *Demokrasi Partisi*, *Halkın Demokratik Partisi*, *Demokratik Halk Partisi*, *Özgür Parti*, *Demokratik Toplum Partisi*...

Bugün Kürt halkının ve diğeri ezilen halklarımızın siyasal mücadelesini bir yanıyla 2012’de kurulmuş olan *Halkların Demokratik Partisi (HDP)* ve bölgesel planda örgütlü *Demokratik Bölgeler Partisi (DBP)* yürütüyor.

Başta eş genel başkanları olmak üzere birçok yöneticisi, milletvekili ve belediye başkanı tutuklu olan HDP ve DBP zaten 1 Kasım 2015 seçimlerinden beri kelimenin tam anlamıyla güvenlik kuşağına hapsedilmiştir.

Türkiye'nin oligarşik rejimi için daha da utanç verici olan, bu iki partiye sadece iktidar partisi AKP ve cumhur müttefiki MHP'nin değil, onların islamo-faşist despotizmine sözüm ona karşı çıkar görünen CHP, İP ve SP'nin de utanç verici bir *güvenlik kordonu* uyguluyor olmalarıdır.

Bu, CHP'nin sola ve demokratikleşme özlemi çekenlere ilk ihaneti de değildir.

Bu satırları yazarken belleğim beni tam 50 yıl öncesine sürüklüyor... Evet, 1968'in Haziran'ında da Türkiye seçim eğik düzeyindeydi. 1965 seçimlerinde Meclis'e 15 milletvekiliyle girmeyi başarmış olan *Türkiye İşçi Partisi*'nin önünü kesmek için önce Ecevit'le birlikte ABD icazetli "Ortanın Solu" uydurmasını devreye sokan ana muhalefet lideri İsmet İnönü, partisinin Kars il kongresine gönderdiği mesajda "CHP'nin büyük rakibi TİP'tir" diyor ve tüm muhalifleri TİP'in yeniden Meclis'e girmesini engellemek için seferber olmaya çağırıyordu.

Bugün de benzeri senaryo gündemde...

HDP'nin 24 Haziran seçimlerinde yüzde 10 barajını aşamaması halinde Kürdistan'ın en azından 50-60 milletvekilinin AKP hesabına yazılacağını bile bile, CHP'nin İP ve SP ile kurduğu ittifaktan HDP'yi dışlamış olması sadece kendisine güven gösteren demokrasi özlemlili kitlelere değil, Türkiye halklarının tümüne ve de Balkanlar'dan Ortadoğu'ya uzanan bir coğrafyanın tüm çilekeş insanlarına ihanettir.

Bu 784 Bin Km2'lik zındana güneş doğacak mı?

20 Haziran 2018

*Hapishanelere güneş doğmuyor
Geçiyor bu ömrüm de günüm dolmuyor
Eşim dostum hiç yanuma gelmiyor
Yok mu hapishane beni arayan
Bu zindanda öleceğim ben gardiyan*

Belçika'nın haber sitelerinden biri dün bu yazının sunuşunda yer alan korkunç fotoğrafı yayınladığında Neşet Ertaş'ın o acı dolu türküsü kulaklarımda uğuldamaya başladı.

Birden 46 yıl önce, sürgünümüzün üçüncü yılında, İsveç'te heykeltraş dostumuz İlhan Koman'ın konut edindiği teknede Selda'nın çığlık çığığa söylediği bu türküyü kasetten dinlerken gözlerimizin nasıl dolduğunu, boğazımıza nasıl bir şeyler tıkanıldığını anımsadım.

12 Mart darbesini izleyen yıllardı...

O güzelim ülkemizin yazgısıdır... 1925 Takriri Sükunu'ndan bugünün OHAL'ine kadar tam 93 yıldır, kısa süren konjonktürel aflar dışında Türkiye hep iktidarı elde tutan asker, sivil ya da asker-sivil karması iktidarların hapisanesi olageldi.

Benim kuşağım daha Atatürk hayattayken alçakça komplo kurban edilen büyük ozanımız Nazım Hikmet'e, çok partili döneme geçildikten sonra da tüm solculara nasıl zından azabı çektirildiğinin canlı tanığıdır.

"Hürriyet, demokrasi!" nutuklarıyla iktidara gelen DP'nin, Atatürkçü 27 Mayıs cuntasının, iktidarda AP'yle birlikte ikinci baharını yaşayan İnönü'nün, ardından ABD desteğiyle siyaset sahnesine sürülen Demirel'in, 1971 ve 1980 darbelelerini yapan paşaların solu ve Kürt direnişini siyaset sahnesinden silmek için hapisaneleri ne denli kullandıklarını da hiç unutmadık.

Ve de devlet terörünün son raddesi... Kent kent, kasaba kasaba kurulmuş hapisaneler de artık yetmiyor, Tayyip'in Türk-İslam despotizmi altında Türkiye 784 Bin Kilometrekarelik bir hapishaneye dönüşmüş durumda. Bu hapishaneye güney sınırlarında Kürt direnişini önleme bahanesiyle 764 kilometrelik beton duvar çekme gözü dönmüşlüğü ise bizzat Recep Tayyip Erdoğan'a ait...

Kürt illerinde yıllardır uyguladığı insanlık dışı baskılar, seçilmiş Kürtleri zindana atılarak yerlerine kapıkulu kayyumlar ataması yetmiyor, güney sınırını utanç duvarıyla ki-

litledikten sonra Afrin'e, ardından Menbiç'e saldırıyor, gece gündüz Kandil'e bayrak dikmeyi sayıklıyor.

Üç gün sonra yapılacak olan cumhurbaşkanlığı ve parlamento seçimlerinin sonuçları bu hapishanenin ve onun kuş uçurtmaz kervan geçirtmez duvarlarının da kaderini belirleyecek.

25 Haziran şafağında bu dev hapishaneye güneş doğacak mı?

Fransız basın ajansı AFP'nin dün seçim sonuçlarına ilişkin olarak yayınladığı beş senaryo, eksik verilere dayansa da, önemli ipuçları veriyor. Senaryoların en kötüsünden başlarsak, özetle:

1. Erdoğan birinci turda seçilir, AKP'nin başını çektiği Cumhur İttifakı Meclis'te çoğunluğu sağlar... Erdoğan'ın seçimleri 24 Haziran'a çekerken kafasında olan bu senaryonun, ekonomik durumun günden güne kötüye gitmekte olması, buna karşılık muhalefet partilerinin seçim kampanyası süresince başarılı bir performans göstermesi nedeniyle gerçekleşeceğine pek ihtimal verilmiyor.

2. Cumhurbaşkanlığı seçiminin birinci turunda kimse yüzde 50'yi bulup seçilemezse, ikinci turun sonucunu 24 Haziran'daki parlamento seçiminin sonucu büyük ölçüde etkiler... Eğer Cumhur İttifakı Meclis'te çoğunluğu sağlamış olursa ikinci turda Erdoğan'ın yeniden cumhurbaşkanı seçilme olasılığı ağır basar. Ama Meclis çoğunluğunu muhalefet partileri elde etmiş olursa, en yüksek oy almış olan muhalefet adayının ikinci turda Erdoğan'ı yerinden etmesi hiç de şaşırtıcı olmaz.

3. AFP'nin "Pyrrhus Zaferi" olarak nitelediği üçüncü senaryoya göre, ikinci turda cumhurbaşkanı seçilse bile muhalefet partilerinin parlamentoda çoğunluğu kazanmış olması nedeniyle Erdoğan, yasama organına her istediğini yaptıramayacağı için, tıpkı 2015 Haziran seçimleri sonrasında olduğu gibi Türkiye'yi yeni bir seçime sürükleyebilir.

4. Üçüncü senaryonun tersine, Cumhur İttifakı'nın Meclis çoğunluğunu elde etmesine karşılık ikinci turda bir mu-

halefet adayının, örneğin CHP’li İnce’nin cumhurbaşkanı seçilmesi durumunda Türkiye çok uzun sürecek bir siyasal, hatta ekonomik krize sürüklenebilir, yine bir erken seçim kaçınılmazlaşabilir.

5. Beşinci senaryo, parlamento seçiminde Cumhur İttifakı’nın çoğunluğu yitirmesi, Erdoğan’ın da ikinci tur cumhurbaşkanlığı seçiminde yenik düşmesidir ki, bu sayede Türkiye’de 16 yıldır hüküm süren islamcı despotizme de halk oyuyla son verilmiş olacak.

Bittabi, bu beş senaryodan sonuncusu Türkiye hapishanesine bir an önce güneş doğmasını sağlayabilecek tek senaryodur.

Ancak bu beşinci senaryonun gerçekleşmesinin olmazsa olmaz koşulu, şimdiye dek hep tekrarladığımız gibi, demokrasi güçlerinin gerçek temsilcisi HDP’nin de yüzde 10 barajını aşarak Meclis’e hakettiği sayıda milletvekiliyle girebilmesi...

Eğer bu ihtimal gerçekleşmezse, HDP’nin hakkı olan milletvekilliklerinin büyük kısmı AKP adaylarına peşkeş çekilirse, bunun vebali kime ait olacak?

Tabii ki bir numaralı sorumlu, yıllardır HDP’li Kürt siyaset adamlarını zindanlara attıran, HDP’nin lideri ve cumhurbaşkanlığı adayı Selahattin Demirtaş’ı demir parmaklıklar arkasında tutarak seçim kampanyasını kitlesel mitinglerle yürütmesini engelleyen Tayyip iktidarı...

Ya CHP’nin bu süreçteki tarihsel sorumluluğu?

Demirtaş da dahil HDP’li milletvekillerinin dokunulmazlıklarının kaldırılmasına destek veren bizzat CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu ve onun emrindeki milletvekilleri değil mi?

O denli bir başka vahim ihanet daha... AKP’nin baskıları ve komploları nedeniyle yüzde 10’luk barajı aşması tehlikeye düşürülen HDP’yi sırf Türk-İslam’cı ortakları İP ve SP karşı çıktığı için demokrasi ittifakından dışlayıp halklarımıza “Millet İttifakı”nı dayatan yine Kılıçdaroğlu ve bendeleri değil mi?

Kılıçdaroğlu’nun parti içi rakibi Muharrem İnce cumhurbaşkanı adayı olarak ne denli demokratik vaadlerde bu-

lunursa bulunsun, HDP'nin yüzde 10 barajı aşamaması, AKP'nin Kürt oylarını da gaspederek MHP ile birlikte Meclis çoğunluğunu yeniden ele geçirmesine, cumhurbaşkanı seçilse bile İnce'nin tüm girişimlerinin engellemesine yarayacaktır.

Kaldı ki eğrisi doğrusuna denk gelir de cumhurbaşkanı seçilirse, İnce olağanüstü başkanlık yetkilerini kullanarak ve de parlamento dışı kalsa bile HDP'nin de fiili katkısıyla gerçekten demokratik bir halk iktidarının yolunu açmaya mı çalışacak, yoksa CHP'nin yanısıra "Millet İttifakı"nda yer alan Türk-İslam'cı Akşener ve Mollaoğlu partilerinin dayatmalarına ve emrivakilerine boyun mu eğecektir?

Geçtim bu son ikisinden, son yaptığı konuşmada Muharrem İnce cumhurbaşkanı olduğu takdirde sadece bu partilerden değil, AKP'den de bakan tayin edeceğini açıklayarak demokratikleşme vaadlerine şimdiden gölge düşürmüştü bulunuyor.

Evet seçime nerdeyse saatler kaldı...

Tüm karmaşa içinde Edirne hapisanesinden yükselen, medyanın nerdeyse tümünde sözü dahi edilmeyen, ama TRT ekranlarında, sosyal medyada, HDP'nin seçim mitinglerinde yankılanan cumhurbaşkanı adayını Selahattin Demirtaş'ın o yürekli haykırışını unutmayalım:

"Peki, kimiz biz? Kürt'üz-Türk'üz, kadınız-erkeğiz, Ale-viyiz-Sünniyiz, ama önce insanız. Birbirimize yoktur üstünlüğümüz. Sadece zulme karşıdır öfkemiz. Serez'in esnaf çarşısında Şeyh Bedrettin'dir adımız. Pir Sultan'dır bir yanımız. İşkence tezgahlarında Hallac-ı Mansur olduk. İbrahim'dik. Mazlum'duk biz. Darağacına yürürken başımız dikti. Deniz'dik. Hüseyin'dik. Yusuf'tuk. Sait'ti adımız, Dağkapı meydanında. Bolu Beyi'ne boyun eğseydik, Köroğlu'na çıkmazdı adımız. Mahir olmazdık, cesaret timsali. Kuyuda Yusuf'tuk, Kerbela'da Hüseyin. Sürgünde Ahmet Kaya, zındanda Yılmaz Güney'di namımız."

Özellikle bu haykırışı duyduktan sonra, geçen yazımdaki çağırımı tekrarlamayı görev biliyorum:

“Oy kullanma hakkım olmasa da 70 yıla yakın süredir siyaset sahnesinde yaşanmış olanları, özellikle de CHP’nin tüm bu süreçte oynadığı ikili oyunları göz önünde tutarak demokrasiden, özgürlüklerden, insan onurundan yana olanların Türkiye halklarının umut partisi HDP’ye oy vermesini diliyorum.

“Cumhurbaşkanı seçimine gelince... Birinci turda oy verilmesi gereken tek aday, demokrasi mücadelesinde bugüne dek hiç taviz vermemiş, CHP’nin de ortak olduğu bir komployla dokunulmazlığı kaldırılarak hapsedilmiş, özgürce konuşma, kampanya yürütme, kitlelerle buluşma olanağın-dan yoksun bırakılmış olan Selahattin Demirtaş’tır.”

Bu aynı zamanda onyıllardır onurlu bir kavgayı paylaştığım 68’lilerin de çağrısıdır.

24 Haziran’da oylar HDP’ye ve Demirtaş’a verilsin ki, 25 Haziran şafak vakti 784 bin kilometrekarelik zındana güneş doğsun!

Haziran’ın kiraz, isyan ve hüznün günleri...

28 Haziran 2018

Her yıl olduğu gibi, ıhlamur ağaçlarının o baş döndürücü kokusunun her yanı sardığı günler Brüksel’de de geldi çatı... Eskilerin tabiriyle bu güzelim rayihayı müzmin bronşit sabikalısı ciğerlerime çekmek için kendimi Josaphat Parkı’na atıyorum.

24 Haziran... Türkiye insanı sandık başında... Türkiye’nin Belçika’daki göçmeni ise oy verme sırasını çoktan savmış, yaz tatiline erken giren bir kısmı çoktan uçaklarla, arabalarla sıra yolunda... Gidemeyenleri de parkın ıhlamur kokulu geniş alanlarında Schaerbeek Belediyesi’nin geleneksel “Kiraz Bayramı” coşkusuyla paylaşmakta...

Geçen haftaki yazımda Türkiye’deki seçimlere ilişkin sor-

muştum: “25 Haziran sabahı bu 784 Bin Km2’lik zındana güneş doğacak mı?”

Brüksel’de hava güneşli, 25 Haziran’da da öyle... Ya Türkiye?

Sandıkların açılıp oyların sayılmasına daha saatler var... Kiraz Bayramı kutlamalarının yoğun olduğu, asırlık ağaçların gölgesindeki parkın merkez alanına dalıyorum... Podyumdaki müzik topluluğundan coşturucu melodileri yükseliyor.

Ve de bayramın en heyecan verici olayı, çekirdek tükürme yarışısı... Meydanın bir yanında hevenklerle kiraz, içecek servisi yapılan masalarda Belçika’nın ünlü kiraz birası *kriek* yudumlayanlar, orta yerdeki bir piste sıraya dizilmiş, ağızlarına attıkları kirazın çekirdeğini en uzağa tükürerek alkışlanmak için sabırsızlıkla sıra bekleyen yarışmacılar... Aralarında daha sonra Türk medyası tarafından beşinci olduğu açıklanan Türk kökenli bir belediye başkan yardımcısı da var!

Görüntüleri ihlamur ağaçlarının saldığı nefis koku ve hevenklerdeki kirazların kızıl güzelliğiyle bağdaştıramadığım için alandan hızla uzaklaşıp Schaerbeek’in ara sokaklarını arşınıyorum...

Arşınlarken de Yves Montand’ın sesinden yüzlerce defa dinlediğim Paris komüncülerinin türküsü *Kirazlar Zamanı*’nı mırıldanıp duruyorum... Sözlerini Jean Baptiste Clement’in 1866’da yazdığı, Antoine Renaud’nun da 1871’de bestelediği türkü, isyan ve direnişin en zor günlerinde dahi dillerinden düşmemiş komünar’ların...

Halsiz bacaklarım nedense beni Schaerbeek’in hayli uzak-taki Jean Jaurès Caddesi’ne sürüklüyor. Neden? Bir hafta kadar önce *Info-Türk* sayfalarında Schaerbeek’in tarihiyle ilgili önemli bir belgeye yer vermişim... Savaşa karşı çıktığı için 1914’te katledilen sosyalizm ve barış davasının ünlü siması Jaurès’in, ölümünden yıllarca önce, 1902 yılında Brüksel’in Schaerbeek Belediyesi’nde, 1895 Ermeni soykırımı konusunda düzenlenen uluslararası bir toplantıya katılarak adaletin tecellisini isteyen tarihi bir konuşma yaptığı pek bilinmez.

Konuşmayı aynen yayınlarken de not düşmüşüm: “İşte Jean Jaurès’in 116 yıl önceki tarihi konuşması... Ne yazık ki bu konuşmadan 13 yıl sonra, 1915’de Osmanlı İmparatorluğu’nda Ermeni halkı ikinci kez soykırım ve tehcir kurbanı olacaktı...”

Dahası, yüzyıl sonra da, tıpkı Türk yoğunluğu olan tüm Belçika belediyeleri gibi Schaerbeek’te de belediye meclisi koltuklarını 1915 soykırımını inkar eden Türk üyeler işgal edecekti.

Jean Jaurès caddesini de hızla arşınladıktan sonra *Kirazlar Zamanı*’nı Yves Montand’ın kendi sesinden dinlemek için hızla eve dönüyorum.

Dönerken sadece Paris Komünü’nü değil, Ermeni Soykırımı’nı değil, 50 yıl öncesinin Haziran’ındaki 68 uyanışını, 48 yıl öncesindeki Türkiye işçi sınıfının tarihsel 15-16 Haziran başkaldırısını, beş yıl öncesinin Haziran’ındaki kitlesel Gezi Direnişi’ni, Berkin Elvan’ları düşünüyorum.

Eve döndüğümde, sağlık sorunları nedeniyle pek sokağa çıkamayan İnci’ye kiraz çekirdeği tükürme yarışını anlatıp midesini bulandırdıktan sonra, “Seçim sonuçlarının açıklanmasını beklerken *Les Temps des Cérises*’i dinleyelim... Yves Montand’dan...” diyorum... “Ardından da dokumacıların isyan türküsü *Les Canuts*’yü ve de İtalyan partizanlarının *Bella Ciao*’ını...”

Ve nihayet akşam üzeri televizyon ekranlarına Türkiye seçimlerinin ilk sonuçları düşüyor, belli ki her seçim akşamının ilk saatlerinde olduğu gibi iktidardan yana abartılı: Tayyip nerdeyse yüzde 60’larda... AKP ha keza! Daha da vahimi, CHP ve seçim ortağı diğer iki parti tarafından ittifaktan dışlandığı için yüzde 10 barajını aşması tehlikedeki HDP’nin yüzde 6’larda görünmesi.

Yarım yüzyılı aşan deneylerimizle biliyoruz ki ilerleyen saatlerde tüm sonuçlar gelince Tayyip aşağı inecek, HDP de mutlaka yukarı çıkacak... Yine de iç karartıcı...

Kanaldan kanala sıçrayıp Tayyip’in yüzde 52’ye düştüğünü, HDP’nin ise yüzde 11’i bularak barajı aştığını, hele de

zındandaki dostumuz Selahattin Demirtaş'ın siyaset sahnesine büyük dopingle sürülen "Kürtsüz siyasetin Madonnası" Meral'den daha yüksek oy aldığını gördükten sonra geçmiş günlere gidiyorum.

Cumhurbaşkanlığı seçiminde özgürlük ve demokrasi mücadelesinin gerçek temsilcisi, 68'lilerin adayı Demirtaş'a değil de, HDP'yi demokrasi ittifakından dışlayan CHP'nin adayı İnce'ye oy vereceğini ilan etmiş olanlar şimdi ne düşünmekte? Tayyip'in ilk turda yüzde 50'yi aşamayıp da ikinci tura kalması halinde İnce'ye oy verilmesinden daha doğal bir şey olamazken, daha birinci turda Demirtaş aleyhine böyle bir tercih yapılması neyin nesiydi?

Bu buruk düşüncelerden bir nebze uzaklaşıp Brüksel'in Türk yoğunluklu mahallelerinde ne olup bittiğini yokluyorum. Tayyip posterli, Türk bayraklarını, AKP ve MHP sancaklarını fora etmiş Belçikalı Türkler çoktan sokaklarda... Kıyametler kopuyor... Türk düşünceleri sırasında ve Türk takımlarının galibiyeti sonrasında klakson konserli şamatalara alışmış polisler müdahale etmiyor... Sadece Heusden-Zolder'de ölçüyü kaçıran Tayyip fedailerinin polisle de çatıştığı haberleri geliyor...

Artık belli ki, 25 Haziran sabahı 784 Bin Km²'lik zındana yine güneş doğmayacak.

Ya dünyanın dört bir tarafına dağılmış 3 milyon Türk seçmenin yüzde 59'unun Tayyip'e, yüzde 52'sinin de onun partisine oy verdiği diyaspora? Hele hele 142 bin Türk seçmenin yüzde 75'inin Tayyip'e, yüzde 64'ünün de onun partisine oy verdiği Belçika ve de Almanya, Hollanda, Fransa, Avusturya gibi ülkeler...

Bu kasvet içindedir ki seçimden iki gün sonra Belçika Parlamenterler Evi'nde, Afrin işgaline karşı oluşturduğumuz SOS Turkey kampanyasının seçim sonuçlarını değerlendirmek üzere organize ettiği bir yuvarlak masa konferansında, Kürt, Ermeni ve Alevi arkadaşlarla birlikteyiz... Ve de Türkiye'nin demokratikleşmesi mücadelesine özveriyle katkıda bulunan Belçikalı dostlar...

Soruyorlar: “24 Haziran’da gerçekten ne oldu? Şimdi neler bekleniyor?”

Yanıtlıyorum:

24 Haziran’da olup biten çok açık: Ülkeyi 16 yıldır demir yumrukla yöneten Recep Tayyip Erdoğan oyların yüzde 52’sini alıp geçen seneki anayasa değişikliğiyle tanınan sınırsız yetkilerle diktatörlüğünü pekiştirmiş bulunuyor.

CHP’nin adayı İnce çok iddialı populist nutuklarına ve kitlesel mitinglerine rağmen Erdoğan’ı yenmek şöyle dursun, 20 puan gerisinden nal topladı. Diğer dört başkan adayından Akşener, Karamollaoglu ve Perinçek ise siyasetin parlamenter sahnesinde yoklar...

Başkanlık yarışının öne çıkan tek adayı, Edirne zindanındaki hücrelerinden kampanya yürütmek zorunda kalmasına, kitlelerle ilişki kurmasının engellenmesine rağmen yüzde 8.2 ile bol reklamlı Akşener’i üstünde oy alan HDP liderlerinden Selahattin Demirtaş...

HDP’ye gelince, liderinin, birçok milletvekili ve yöneticisinin hapiste bulunmasına, CHP’nin başını çektiği muhalif partiler ittifakından dışlanmış olmasına ve yüzde 10’luk barajı aşamayarak tüm milletvekillerini AKP’ye kaptırma tehlikesine rağmen, örnek bir seferberlikle 67 milletvekilliği kazanarak MHP ve İyi Parti’nin de önünde yeni Millet Meclisi’nin üçüncü büyük partisi olmayı başardı.

Evet, İnce’nin de kutlama göndererek teslim ettiği gibi, Erdoğan başkanlık seçimini kazandı, ama bu zafer Meclis’in yeni sandalye dağılımıyla şimdiden gölgelenmiş durumda...

Devletin ve iktidarın hizmetindeki büyük medyanın sağladığı tüm propaganda olanaklarını kullanmış olmasına rağmen AKP Meclis seçimlerinde oyların sadece yüzde 41,4’ünü elde edebilmiş durumda. Oysa 1 Kasım 2015 seçimlerinde bu partinin oy oranı yüzde 49.5’tu. İşte partisinin bu büyük oy kaybı Tayyip’in “zafer”ini neye borçlu olduğunu net şekilde ortaya koyuyor.

Tayyip yüzde 52 oyu seçim öncesi MHP ile “Cumhur İtti-

fakı” yapmış olmasına borçludur. Bu ittifak sayesinde yüzde 52 oy toplayan Erdoğan’ın kendi partisi AKP seçmenlerinden alabileceği oy sadece yüzde 42’dir.

Eğer MHP ile ittifak yapmamış olsa ve de cumhurbaşkanlığı seçimlerine MHP kendi lideri Devlet Bahçeli’yi aday göstererek katılmış olsaydı, hiç kuşku yok ki, Tayyip oyların sadece yüzde 42’sini alabilecek ve ikinci turda CHP adayı Muharrem İnce ile yarışmak zorunda kalacaktı.

İşte bu yüzdendir ki, o göklere çıkartılan seçim zaferine rağmen, Erdoğan MHP’nin desteği olmaksızın “süper başkan”lık dönemi için öngördüğü projelerinden hiçbirini gerçekleştiremeyecektir.

Hele hele bu “süper başkan”lığını anayasadaki değişikliklerin verdiği olanaklarla sadece cumhuriyetin 100. yıldönümü olan 2023’e değil, hatta ömrü vefa ederse 2028 yılına kadar uzatma hayalleri içindeyse, Erdoğan’ın MHP ile cürüm ortaklığını sürdürmekten, ona her istediği ödünü vermekten başka çaresi yoktur.

Evet, 24 Haziran seçimlerine rağmen Türkiye hâlâ 784 Bin Km2’lik bir hapisanedir. Avrupa Konseyi üyesi ve Avrupa Birliği üyeliğine aday bu ülkede hâlâ olağanüstü hal rejimi hüküm sürmekte, insan hakları savunucuları, Kürt siyasetçileri, gazeteciler, üniversite öğretim üyeleri, sanatçılar sudan nedenlerle tutuklanmakta ve hapislerde çürütülmektedir.

24 Haziran sonrası Türkiye’nin gündeminde bugün bir yandan AKP’nin, diğer yandan MHP’nin egemenliği altında bir dikta rejiminin resmileştirilmesi ve yapılandırılması için Erdoğan ile Bahçeli arasında sürdürülen kirlî pazarlıklar vardır.

Erdoğan başkanlık seçimi “zafer”ini Bahçeli’nin feragatına borçlu olduğuna ve AKP Meclis’te tek başına mutlak çoğunluk sağlayamadığı için belli yasaların geçirilmesinde MHP’nin 49 milletvekilinin oyuna muhtaç bulunduğuna göre, TC Devleti’nin perde arkasındaki gerçek patronu, muhalif medyada sık sık söylenir olduğu gibi “yönetenin yöneteni” Bahçeli olacaktır.

Kirlî pazarlıklarının tezahürlerini önümüzdeki günlerde

bakanlıkların, üst düzey bürokratların ve hakimlerin belirlenmesinde daha net olarak göreceğiz.

Bitirirken, 142 bin Türk seçmenin yüzde 75'inin Tayyip'e, yüzde 64'ünün de onun partisine oy verdiği Belçika özeline ilişkin bir vurgulama...

Bu sonuç TC diplomatik misyonlarının, Türk Diyanet Vakfı'nın, onun emrindeki Türk camilerinin, Türk-İslam sentezinin emrindeki milliyetçi ve islamcı Türk derneklerinin Türkçe yerel medyanın da desteğiyle Belçika'daki göçmen kitlesine uyguladıkları beyin yıkama göz önünde tutulduğunda hiç de şaşırtıcı değil.

Ancak TC diktasına bu teslimiyetin Belçika açısından son derece endişe verici bir yanı var.

Avrupa Birliği'nin merkez kurumlarını barındıran bu ülkede önümüzdeki Ekim ayında belediye seçimleri, gelecek yılın Mayıs ayında da federal ve bölgesel parlamentolarla birlikte Avrupa Parlamentosu için de seçim yapılacak. Ve de en azından Belçika vatandaşı olmuş 150 bin Türkiyeli bu seçimlerde oy kullanacak.

AKP-MHP diktasının bu ülkedeki Türk göçmen kitlesi üzerindeki etki ve kontrolü göz önünde tutulduğunda, Belçika siyasal partileri, en solcusundan en sağcısına, özellikle Türk göçmenlerin yoğun olduğu kent ve belediyelerde aday tesbitinde ne yapacak?

Yıllardır federal ve bölge meclislerine, belediye meclislerine Türk seçmenlerin tercih oylarıyla girmiş olan soykırım inkarcısı ve Tayyip destekçisi Türk kökenli siyasetçilere bu partilerin listelerinde yine yer verilecek mi?

Soru yakıcı... Yanıtını bir iki ay içinde göreceğiz.

Ve de son birkaç kelime:

İnci'yle birlikte sürgünümüzün 47. yılındayız... 24 Haziran, doğup büyüdüğümüz toprakları 47 yıl sonra yeniden görme, havasını teneffüs etme umudu veren bir ışık huzmesiydi.

Yine olmadı...

Yıkıldık mı? Hayır! Biliyoruz ki, kavga sürüyor!

Kızıl Şeytanlar'ın renkli yıldızları...

5 Temmuz 2018

Belçika Türkleri son dokuz günde tam üç kez sokağa indi, 24 Haziran gecesi Türk bayrakları, Erdoğan posterleri, AKP ve MHP sancaklarıyla, 28 Haziran ve 2 Temmuz' gecelerinde ise Belçika bayrakları ve Kızıl Şeytanlar posterleriyle...

İlkinde Tayyip'in ve Cumhuriyet İttifakı partilerinin seçim zafelerini kutlamak için... Diğer ikisinde ise Dünya Kupası maçlarında *Kızıl Şeytanlar* diye ünlü Belçika milli takımının İngiltere'ye ve Japonya'ya karşı galibiyetlerini kutlamak için.

Daha bir hafta önce Tayyip-Bahçeli ikilisinin ortak zafelerini *Mücahid-i İslam* ve *Bozkurt* olarak kutlayanlar bu kez birer *Kızıl Şeytan* kesildiler.

Türk göçmenlerin yoğun yaşadığı Schaerbeek'in Türk belediye başkan yardımcısı Sait Köse *Crossing Stadı*'na, Saint-Josse'un Türk belediye başkanı Emir Kır da mahallenin en büyük meydanına birer dev televizyon ekranı dikerek coşkunun Türk seçmenleri tarafından kitlesel olarak paylaşılmasını sağladılar.

Belçikalı Türkler son derece keyifliydi, milli takımda hiç Türk oyuncu olmasa da, en azından Almanya'daki gibi bir dram yaşamıyorlardı. Alman milli takımının dünya kupasından elenmesinden Türk kökenli Mesut Özil sorumlu tutulmamış mıydı? Aslında *Yeşiller Partisi* eski eşbaşkanı Cem Özdemir'e göre Almanya'nın elenmesinin asıl nedeni Erdoğan'dı. "Mesut ve İlkay ile fotoğraf çektirdi ve bu durum milli takım oyuncularının moralini bozdu, bu yüzden iyi oynayamadılar" diyordu.

Belçika takımında Ankara diktatörüyle fotoğraf çektirerek skandal yaratmış, bu nedenle de tüm ekibin moralini bozmuş bir Türk futbolcusu olmadığına göre, tüm Tayyip alkışçıları bu kez *Kızıl Şeytan* kesilip rahatça sokaklara dökülebiliyorlardı.

Schaerbeek ve Saint-Josse'ta olduğu gibi Molenbeek Be-

lediyesi'nde de büyük bir nüfusa sahip olan Faslılar daha coşkuluydular, çünkü *Kızıl Şeytanlar*'ın Japonya'yı 3-2 yenerek çeyrek finale yükselmesini sağlayan maçta beraberlik golünü atan *Marouane Fellaini* de, son dakikada galibiyet golünü atan *Nacer Chadli* de Fas kökenliydi... Kitlesele kutlama gösterilerinde, görsel ve basılı medyada her ikisi de büyük övgülerle göklere çıkartılıyordu.

Aslında Belçika millî takımının yüksek performansını sağlayan sadece bu iki Faslı oyuncu da değildi... Kongolu oyuncu *Romelu Lukaku* da dünya kupası için oynadığı üç maçta tam 4 gol atmıştı.

Evet, yedekleriyle birlikte 23 kişilik Belçika millî takımında Türk yoktu ama, 2 Faslı, 4 Kongo'lu, 1 Kosova'lı, 1 Mali'li ve de 1 Portekiz'li oyuncu vardı.

30 Haziran cumartesi günü Brüksel'de Kongo'luların yoğun bulunduğu Ixelles'in bir meydanına Brüksel Anakent Belediye Başkanı Philippe Close'ın da hazır bulunduğu bir törenle *Patrice Lumumba* adı verildi.

Kongo bağımsızlık hareketi lideri ve ülkenin ilk başbakanı *Lumumba*'nın, ABD'nin, NATO'nun, Belçika sermayesinin çıkarlarına karşı tavır aldığı için Belçika Hükümeti'nin emriyle nasıl ortadan kaldırıldığı bundan 19 yıl önce araştırmacı Ludo De Zitte'nin *De moord op Lumumba* (*Lumumba*'nın Ölümü) adlı kitabında belgelerle açıklanmış bulunuyordu.

Kitaba göre, *Lumumba*'yı yoketmek üzere *Barracuda* kod isimli komplo planını Belçika'nın Afrika İşleri Bakanı Harold d'Aspermont Lynden'in sağ kolu Binbaşı Jules Loos hazırlamıştı.

Belçika yetiştirmesi ordu komutanı Mobutu'nun 2 Aralık 1961'de *Lumumba*'yı Kasai'de tutuklamasından sonra, yoketme planını uygulamak üzere Brazzaville'deki Belçikalı Albay Louis Marlière görevlendirilmişti. Ayrıca, bir istihbarat ajanı ile eski bir sömürge subayı bu operasyon için Brüksel'den Kongo'ya gönderilmişti.

Lumumba iki yoldaşıyla birlikte 17 Ocak 1961'de hapis-

ten çıkartılıp Belçikalı subay ve polislerin nezaretinde binbir işkenceden geçirildikten sonra bir ormanda katledilmişti.

Cinayetten üç gün sonra, geleceğe *Lumumba*'dan hiçbir iz kalmaması için Belçikalı polis şefi Gérard Soete, kardeşiyle birlikte, cesetleri mezardan çıkartıp testereyle parçalamış ve parçaları da sülfirik asite atıp tamamen yoketmişti.

İleri yaşında Brugge kentinde “huzur içinde” yaşayan Gérard Soete, söz konusu kitabın yayınlanmasından sonra olayları doğrulamış, hatta *Lumumba*'nın cesedinden dökülen bir kurşun ile bir parmak kemiği ve iki dişi de hatıra olarak sakladığını Flaman televizyon programı *Canvas*'ta açıklamıştı.

Küçük bir meydana *Lumumba*'nın adının verilmesi Belçika Devleti'ni ve onun arkasındaki ABD emperyalizmini bizzat işlettikleri bu alçakça cinayetin utancından ve lanetinden aklar mı, hiç sanmıyorum.

Yıllarca süren *Mobutu* diktatörlüğünden sonra Kongo günümüzde de koltuğunu yitirmemek için binbir kirliliğe tertibe başvuran *Kabila* adlı bir başka diktatörün zulmü altında.

Evet *Kızıl Şeytanlar*'ı sadece bugün değil yıllardır çeşitli turnuvalarda başarıdan başarıya götüren siyah futbolculardan biri de babası Mobutu diktası döneminde uğradığı siyasal baskılar nedeniyle ülkeyi terkederek Belçika'ya iltica etmek zorunda kalmış olan milli takım kaptanlarından *Vincent Kompany*.

Kızıl Şeytanlar'ın bir başka yıldızı ise Kosova'lı *Adnan Januzaj*... O da 1992 yılında Sırbistan Ordusu askeri olarak Bosna Hersek'te savaşmayı reddettiği için Belçika'ya iltica eden bir babanın oğlu...

Belçika'da yabancı düşmanlığının başını çekenler de dahil herkes bugünlerde *Kızıl Şeytanlar*'ın bu farklı renkteki yıldızlarına iftihar ediyor, övünüyor... Dahası Belçika'nın *Flaman* ve *Valon* bölgeleri arasında bölüneceği korkusu içinde yaşayanlar da *Kızıl Şeytanlar*'ın başarılarına büyük umut bağlamış durumda... Gerçekten de Belçika'nın “ulusal” birliğinin devamını şimdilik varlığı halka son derece pahalıya mal olan Kra-

liyet ailesi kadar uluslararası turnuvalarda Belçika'nın üç renkli bayrağını dalgalandıran *Kızıl Şeytanlar* garanti etmekte...

Flamanların güçlü iktidar partisi N-VA'nın, şimdilik askıda tuttuğu *Konfederasyon* projesini önümüzdeki 2019 federal seçimlerinde tekrar gündeme getirmesi beklenirken "ulusal birlik" imajının futbol sahalarındaki başarılarla yeniden güçlenmesi bu parti yöneticilerini son derece rahatsız ediyor...

Ancak onların da bir tesellisi var... Evet yedekleriyle birlikte 23 kişilik Belçika milli takımında Fas'lısı, Kongo'lusu da var ama yine de ekibin büyük çoğunluğunu *Jan Vertonghen* ve *Kevin De Bruyne* gibi yıldızların da aralarında bulunduğu 10 Flaman futbolcusu oluşturuyor.

Ekipteki Valon'ların sayısı ise *Axel Witsel* ve *Eden Hazard* gibi iki yıldız da dahil 3'ü geçmiyor.

Kızıl Şeytanlar'ın önünde bu cuma günü Brezilya Milli Takımı gibi güçlü engel var. Şimdi tüm Belçika, Flaman'ıyla, Valon'uyla, Brüksel'lisiyle ve de yüzden fazla farklı kökenden gelen göçmenleriyle cuma akşamına endekslenmiş durumda.

Yine Türkiye'ye dönüyor, Belçika'daki Tayyip'çiler *Kızıl Şeytanlar*'ın başarılarına alkış tutarken Kürt futbol kulübü *Amedspor*'la ilgili olarak dün gelen bir haberi ibret olarak buraya alıyorum:

"Amedspor kapanma riskiyle karşı karşıya... Önceki sezonda deplasman maçlarında seyirci yasağı, ırkçı saldırılar ve para cezaları ile boğuşan Amedspor, bu sezon çok ciddi maddi sıkıntılar yaşıyor. Futbolculara ve personele maaşlarını, esnafa alacaklarını ödeyemeyen kulüpte zor günler kapıda." (*Artıgerçek*, 3 Haziran 2018)

Brüksel'de sokaklara, meydanlara dökülen Türkler habere ne der? İsyan mı ederler, "Oh olsun!" mu derler?

Bitirirken, 142 bin Türk seçmenin yüzde 75'inin Tayyip'e, yüzde 64'ünün de onun partisine oy verdiği Belçika özeline ilişkin son bir vurgulama yapmadan geçemeyeceğim...

Dünya kupası müsabakaları sona erdikten sonradır ki bu yılın Ekim'inde belediye seçimleri ve de gelecek yılın Ma-

yıs'ında federal ve bölgesel meclis seçimleriyle Belçika'nın yazgısını belirleyecek yeni bir sürece girilecek.

Geçen yazımda da belirttiğim gibi özellikle büyük kentlerdeki belediye seçimlerinde göçmenlerin ve de Schaerbeek ve Saint-Josse gibi belediyelerde özellikle Türk göçmenlerin oyları belirleyici rol oynayacak.

24 Kasım seçimlerinde dünyanın Türk göçmen barındıran 60 ülkesinden 42'sinde Tayyip'e "hayır" denirken, Avrupa Birliği'nin kurucusu Belçika, Hollanda, Fransa, Almanya ve Lüksemburg'un da dahil bulunduğu 18 ülkede Türk-İslam diktatörüne yüzde 60'ın üzerinde destek verildi.

Sonucun böyle olmasında 12 Mart 1971 ve 12 Eylül 1980 darbelerinden bu yana, Tayyip'in Türk-İslam'cı iktidar dönemi de dahil, Ankara'nın bu ülkelerdeki elçilik ve konsolosluklarının, Diyanet'in, ona bağlı camilerin yürüttüğü beyin yıkamasının yanısıra bunlarla sıkı ilişkideki Türk derneklerinin ve Türk medyasının rolü tartışma götürür mü?

Dahası... Ucuz oy hesaplarıyla bunlara her türlü tavizi ve hatta desteği veren, solcusundan sağcısına, tüm Belçika partilerinin gafletinin de ciddiyetle sorgulanması gerekmez mi?

Sorması bizden... Yanıtı umarız gecikmez *Kızıl Şeytanlar*'ı alkışlayanlardan...

Sarı basın kartı mı, sarı "basın"ın kartı mı?

14 Temmuz 2018

Tüm dünyada medyanın teknik ve içerik açısından olduğu gibi okurların haber ve yorum katkısı açısından ulaştığı boyut en iflah olmaz özgürlük düşmanlarına ve diktatörlere meydan okurken, sermaye ve siyasal iktidar bağımlısı Türkiye medyasının serencamı gerçek gazetecilere kan ağılatmaya devam ediyor.

Amiral gemisi *Hürriyet* ve de uydusu teknelerin Tayyip havuzuna demir atmasından sonra yapılan 24 Haziran seçimlerinin temel haklar ve özgürlükler konusunda Türkiye'ye biraz nefes aldırması beklenirken ana muhalefet partisi CHP ve müttefiklerinin yeteneksizlikleri ve beceriksizlikleri ülke insanını beş yıl daha Tayyip diktası altında yaşamaya mahkum etmiş bulunuyor. *Tek şef* ya da *tek reis* rejimi altında, hiç şaşmam, iki haftaya varmaz, Türkiye'de sansürün kaldırılmasının 110. yıldönümü, emir kulu yüz­süz havuz medyasının yaygaralarıyla yine kutlanacak.

1908'de gerçekten ne olmuştu? 1. Meşrutiyet ile 2. Meşrutiyet arasındaki dönemde gazeteler ancak sansür memurlarının denetiminden geçtikten sonra basılabiliyordu. O yıl 2. Meşrutiyet'in ilan edilmesinin ardından, 24 Temmuz günü gazeteler ilk defa sansür denetiminden geçmeden yayınlanabilmişti.

Ama hemen ardından gelen *İttihat ve Terakki* ve tek parti CHP dönemlerinde sansür yine çeşitli biçimlerde tüm acımasızlığıyla uygulanır olmuştu. 2. Dünya Savaşı'nın ardından galip ülkelerin baskısıyla çok partili rejime geçildikten sonra sansür uygulaması bir nebze gevşemiş, 1948'den sonra da 24 Temmuz *Türkiye Gazeteciler Cemiyeti*'nin istemiyle *Basın Bayramı* olarak kutlanmaya başlamıştı.

Ne ki, resmi törenlerle bu bayram kutlana dursun, "demokrasi" vaatleriyle iktidara gelen DP döneminde de gazeteler kapatılıp muhalif gazeteciler hapse atılarak sansür uygulaması bir başka biçimde hortlatılmıştı.

Bu basın özgürlüğü düşmanlığının 27 Mayıs askeri yönetimi ve onu izleyen İnönü (CHP) ve Demirel (AP) iktidarları döneminde de farklı dozajlarda sürdürülmesinin ardından 12 Mart 1971 darbesiyle tam bir aleniyet kazanmasından sonradır ki, *Türkiye Gazeteciler Cemiyeti* 24 Temmuz'un artık *Basın Bayramı* olarak kutlanmamasına karar vermişti.

Tayyip'in 16 yıllık başbakanlık-cumhurbaşkanlığı dönemi basın özgürlüğünü ayaklar altına almanın en yüz kızartıcı örnekleriyle dolu...

Bunlar sadece *Türkiye Gazeteciler Cemiyeti (TGC)*, *Türkiye Gazeteciler Sendikası (TGS)*, *Bağımsız İletişim Ağı (BİA)*, *Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV)* ve *Düşünce Suçuna Karşı Girişim (DSKG)* gibi Türkiyeli kurumlar tarafından değil, *Uluslararası Gazeteciler Federasyonu (FIJ)*, *Sınırsız Gazeteciler (RSF)* ve *Uluslararası Basın Enstitüsü (IPI)* gibi uluslararası basın örgütlerince yayınlanan raporlarda da sık sık belgelenmekte...

Örneğin, BIA'nın 13 Temmuz 2018'de yayınladığı yılın ikinci üç ayına ait *Medya Gözlem Raporu*'nun özgürlük ve insan hakları konusunda bir nebze duyarlı olan kişinin kanını dondurmaması mümkün değil.

Aynı zamanda RSF'nin Türkiye temsilcisi olan değerli meslekdaşımız Erol Önderoğlu'nun büyük bir titizlikle hazırladığı rapor medyanın birçok düzlemde karşılaştığı politik, yasal veya fiziki baskılara dikkat çekiyor.

24 Haziran seçimleri sonrası 127 gazeteci zindanlarda... Bunlardan 33'ü yargılanıyor, 40'ının soruşturması sürüyor. 24 gazeteci hükümlü, 30 gazetecinin dosyası da üst mahkemede...

315 gazeteci, köşe yazarı, yayın sorumlusu veya çizer 47 ağırlaştırılmış müebbet hapis, bir müebbet hapis, 3 bin 34 yıl 6 ay hapis, 4 milyon 40 bin TL maddi veya manevi tazminat istemiyle yargılanmakta...

Hal böyleyken, tüm bunlara ek olarak, Türkiye basını, Osmanlı sultanlarına özgü bir cülus töreniyle kendini en azından cumhuriyetin 100. yıldönümüne dek Türkiye diktatörü olarak tescil ettiren Recep Tayyip Erdoğan'dan yeni bir darbe yemiş bulunuyor.

Daha önce *Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü*'ne ait olan gazetecilere sarı basın kartı verme yetkisi bir KHK ile Cumhurbaşkanlığı İletişim Bakanlığı'na devreldi.

1857 yılında Osmanlı tarafından *Matbuat Müdürlüğü* olarak kurulmuş olan, 1920'de *Matbuat ve İstihbarat Müdüriyeti Umumiyesi*'ne dönüştürülen ve bugünkü adını 18 Haziran

1984 tarihinde alan bu genel müdürlük, gazetecilerin sarı basın kartı alabilmesi için bir dizi şart koşmaktaydı.

Tayyip'in iktidar olmasından bu yana zaten birçok gazeteci bu kartı almanın şartlarını yerine getiremiyordu. Sarı basın kartı alamayan gazeteciler çalışmalarını birçok mesleki ve sosyal haklardan yoksun olarak sürdürürken kanunen gizli olmayan veya idarece gizli yapılmasına gerek görülmeyen toplantıları, örneğin Tayyip ve şürekasının basın toplantılarını gazeteci olarak izleyemiyordu.

Kendilerine yurt dışındaki olayları izleyebilmek, röportaj yapabilmek için gerekli olan gri pasaport da verilmiyordu.

Buna karşılık, Başbakanlık açıklamasına göre 2015 yılı sonunda sarı basın kartı sahiplerinin sayısı 15.276'yı bulmaktaydı. Bunların ne kadarı gerçekten gazeteciydi, bilmek mümkün değildi. Türkiye'de gerçekten bu mesleği icra ettiği halde birçok muhalif gazeteci sarı basın kartından mahrum edilirken, örneğin Belçika'da meslekle uzaktan yakından ilgisi olmadığı halde sırf iktidarın alkışçılığını yapan bazı kişilere Büyükelçilik Basın Müşaviri tarafından sarı basın kartı verilmiş olması Türkçe medyada polemiklere yolaçmıştı.

Öyle görünüyor ki, sarı basın kartı verme yetkisinin Cumhurbaşkanlığı İletişim Bakanlığı'na devredilmesinden sonra Tayyip diktasına eleştirel bakan gazetecilerin bundan böyle sarı basın kartı alması ya da mevcut sarı basın kartını yenilemesi kolay olmayacak.

Oysa sarı basın kartı gazetecilik mesleğini seçmiş her kişi için bir "olmazsa olmaz"dır. Sadece Türkiye'de değil, tüm dünya ülkelerinde de böyledir.

Örneğin Avrupa Birliği'nin merkezi olan Belçika'da tüm gazetecilerin, siyasal görüşleri ne olursa olsun, bu mesleği fiilen icra ettiklerini ispatladıkları takdirde basın kartı almalarına hiçbir engel yok... Eğer Belçika mediasında çalışıyorlarsa *Belçika Gazeteciler Cemiyeti (AGJPB)*'nin, yabancı medyaya servis yapıyorsa *Uluslararası Basın Derneği (API)*'nin üyesi olarak basın kartı alma hakkı vardır.

Ayrıca, Türkiye Gazeteciler Sendikası'nın üye olduğu *Uluslararası Gazeteciler Federasyonu (FIJ)* de üyesi örgütlere kayıtlı gazetecilere tüm ülkelerde özgürce mesleki faaliyet yürütebilmeleri için uluslararası basın kartı verir.

Avrupa Birliği veya NATO gibi uluslararası örgütlerde dahi gazetecilere serbest giriş kartı alma konusunda Türkiye'deki gibi siyasal görüşlerinden ötürü engeller çıkartılmaz.

Ben 1952 yılında gazeteciliğe başlamış, 1953 yılında da Menderes iktidarına karşı İzmir'in tek muhalif gazetesi olan *Sabah Postası*'nin kadrosunda yer almıştım.

Hiçbir istemde bulunmadığım halde gazete yönetimi özellikle haber dalında daha etkin olabilmem için Basın Yayın Genel Müdürlüğü'nden benim için de sarı basın kartı istemişti. Kart geldiği gün artık ben de resmen gazeteciydim.

Ama sadece gazeteci değil, aynı zamanda çalışan gazetecilerin sosyal haklarını savunmak üzere 1953'te yeni kurulan *İzmir Gazeteciler Sendikası*'nın da üyesi olmuşum. Aynı yıl basın özgürlüğünü savunmak üzere kurulmuş olan *İzmir Gazeteciler Cemiyeti*'nin de aktif üyeleri arasında yer almıştım.

1953'ün üzerinden tam 65 yıl geçti. 1962 yılına kadar İzmir basınında çalışırken bu iki meslek örgütünün yönetiminde de bulunduktan sonra 1963 yılından itibaren ardarda İstanbul'un *Gece Postası* ve *Akşam* gibi en eski iki gazetesinde de yayın yönetmenliğini üstlendim. Artık hem *İstanbul Gazeteciler Sendikası*'nın hem de *İstanbul Gazeteciler Cemiyeti*'nin aktif üyesiydim.

Tüm bu süreçte, yeni kurulan *Türkiye İşçi Partisi*'nin militanı olmama, hatta 1964'teki 1. büyük kongrede Merkezi Yürütme Kurulu üyeliğine seçilmiş bulunmama rağmen sarı basın kartı taşımam konusunda hiçbir engelle karşılaşmadım.

Daha sonra 1971 yılına kadar beş yıl süreyle sosyalist *Ant Dergisi*'ni yönettiğim halde de sarı basın kartı konusunda Basın Yayın Genel Müdürlüğü tarafından hiçbir engel çıkartılmadı.

Bu tavır tabii ki iktidarda bulunan Demirel liderliğindeki AP'nin basın özgürlüğüne saygılı olmasından kaynaklan-

mıyordu. Türkiye’deki gazetecilerin 1953’ten itibaren özellikle sendikalar ve cemiyetler bünyesinde gittikçe güçlenen örgütsel mücadelesinden kaynaklanıyordu.

Anımsayalım... Bu sendikal mücadele sayesinde ki, Bâbîâli patronlarının tüm engelleme çabalarına karşın çalışan gazetecilere daha geniş sosyal haklar tanıyan 212 sayılı kanun uygulamaya konacak, benim de çalışanların temsilcisi olarak katıldığım asgari ücret komisyonunda gazeteci ücretleri neredeyse üç misline çıkartılacaktı.

O dönemde İstanbul, Ankara, İzmir gibi metropollerin dışında diğer büyük kentlerdeki gazeteci sendikalarını da bir çatı altında toplayan *Türkiye Gazeteciler Sendikaları Federasyonu (TGSF)* da kurulmuştu. Benim de yönetiminde bulunduğum TGSF, sadece gazetecilerin sosyal hakları konusunda mücadele vermekle yetinmiyor, aynı zamanda düşünce ve örgütlenme özgürlüğünün başında bir demoklesin kılıcı gibi duran Türk Ceza Kanunu’nun 141 ve 142. maddelerinin kaldırılması için *Türkiye İşçi Partisi*’nin açtığı kampanyayı destekliyordu.

Türkiye gazetecilerinin özgürlük ve sosyal haklar mücadelesinin enternasyonal bir boyuta ulaşması da o günlere rastlar. TGSF Türkiye’de çalışan gazetecilerin üst örgütü olarak 1964’te merkezi Brüksel’de bulunan *Uluslararası Gazeteciler Federasyonu (FIJ)*’e katılarak beş kıtada verilen mücadelenin önemli bir müfrezesi olmuştu.

Bu hızlı gelişmeye vurulan ilk büyük darbe hiç kuşkusuz 12 Mart 1971’de askeri cuntanın parlamentoyu feshetmesizin yönetime elkoyması olacaktı. İkinci darbe parlamento da fesheden 12 Eylül 1980 darbesiyle gelecekti.

O tarihlere kadar sivil savcılar ve mahkemeler eliyle baskına uygulanan baskılar bu darbelerden sonra askeri savcılar ve yargıçlar eliyle tam bir engizisyona dönüştürülecek, buna paralel olarak da medya dışı sermaye gruplarının büyük gazetelere elkoymasıyla gazeteciler sendikasının işyerlerindeki temsiliyeti giderek sıfırlanacak ve kelimenin tam anlamıyla bir “taşeron gazetecilik” dönemi açılacaktı.

Bu sürecin hızlanıp güçlenmesinde bir başka “demokrasi havarisi” olan Turgut Özal’ın ve onun çevresinde pervane gibi dönen tanınmış bazı gazetecilerin oynadıkları rol unutulur gibi değil...

Özal’ı izleyen Demirel, Çiller, Yılmaz, Ecevit hükümetlerinin ve de 16 yıldır ülkeyi bir Türk-İslam tahakkümü altına sokan Erdoğan iktidarının Türkiye medyasını nereden nereye getirdikleri yaşı müsait olan herkesin malumu...

Özellikle olağanüstü hal uygulaması başladığından beri birçok seçkin gazeteci Türkiye’de gazetecilik yapma olanağını tamamen yitirdiğinden ve hattâ her an demir parmaklıklar arkasına atılma tehlikesiyle karşı karşıya bulunduğundan ülkeyi terkederek yurt dışında kurulan haber siteleriyle ve televizyonlarla sesini duyurmaya çalışıyor...

Hal böyleyken yıllardır keyfi şekilde dağıtılan sarı basın kartlarını verme yetkisinin bundan böyle Tayyip’in sarayındaki bir kapı kuluna tanınmış olması neyi değiştirir?

Türk sarı basın kartı zaten yıllardır özgür basına özgü bir meslek belgesi olmaktan çıkmıştı.

Bu yeni değişiklikten sonra belki adını da değiştirmek gerekir...

Evet, sarı basın kartı değil, sarı “basın”ın kartı!

Kaldırım taşlarından yükselen çılgılık...

20 Temmuz 2018

İki gün önce Türkiye’de insan haklarını savunma açısından yürekli bir girişimin 32. yıldönümüydü... 15 Temmuz çakma darbesinin yıldönümünü fırsat sayarak Tayyip’in Türk-İslam diktatörlüğünü hızla kurumlaştırmasına övgüler düzen ana akım medyada *İnsan Hakları Derneği (İHD)*’nin kuruluş yıldönümünden tek satır söz edilmedi.

12 Eylül’ün karanlığını yırtmak için özgürlüklerini ve

hattâ yaşam güvencelerini tehlikeye atarak 1984'te ünlü *Aydınlar Dilekçesi'ni* imzalayanların ikinci büyük atılımıydı İHD'nin kuruluşu.

Derneğin kurucularından ve eski genel başkanlarından sevgili dostumuz Akın Birdal'ın geçen gün *Artigerçek'te* yayınlanan söyleşisinde açıkladığına göre İHD'yi kuran 98 kişiden 37'si yaşama veda etmişti. Bunlardan 20'yi aşkını siyasal katliam kurbanıydı.

Akın Birdal'ın kendisi de İHD genel başkanı iken 1998 yılında Ankara'daki genel merkez bürosunda kurşunlanarak ağır yaralanmıştı.

İHD'nin kurulmasından kısa bir süre sonra Brüksel'de *Uluslararası İnsan Hakları Federasyonu (FIDH)*'nin bir toplantısına katılmıştım. Federasyon yöneticilerine Türkiye'de yeni kurulan İHD ile ilişkide olup olmadıklarını, üyeliğe ne zaman kabul edileceğini sormuştum. İHD ile iletişimde olduklarını, ancak üyeliğe kabul edilebilmesi için *Ermeni Soykırımı'nı* tanıması gerektiğini söylemişlerdi.

İHD insan haklarına ilişkin her konuda, örneğin Kürt halkının haklı mücadelesi konusunda olduğu gibi, *Ermeni Soykırımı'nın* tanınması konusunda da başı çeken kuruluşlardan biri olacak, 1995 yılında FIDH'ye üye olarak kabul edilecek, 23-26 Mayıs 2013 tarihlerinde de bu uluslararası federasyonun genel kurulunu organize ederek yüzlerce ülkenin insan hakları savunucularını İstanbul'da ağırlayacaktı.

Söyleşide Birdal "Bizim 32 yıllık süreç içinde edindiğimiz bütün kazanımlar tamamen ortadan kaldırıldı. Büyük yıkımlar oldu. Biz 17 Temmuz'u kutlamayacağız, unutmamak ve unutturmamak doğrultusunda bellek yenilemesi yapacağız," diyor.

"Şimdi ne yapmalı?" sorusuna da Birdal'ın yanıtı şöyle: "Kuvvetler ayrımının askıya alındığı bir ülkede herkes insan hakları savunucusu olmalı. Bugün sadece dernekler insan hakları savunucusu olmamalı, herkes birer hak savunucusu olmalı, hem kendi hak ve özgürlükleri için, hem de ülkedeki bütün yurttaşların haklarını korumalı ve savunmalı."

Ancak günümüzde insan haklarının savunulması konusunda uluslararası plandaki gerileme de Akın Birdal'ın dikkatinden kaçmıyor: "Türkiye'deki insan hakları yıkımı dünya ile doğrudan ilişkili... Avrupa'da ve tüm dünyada insan haklarının korunması ve savunulması uluslararası hukuka ve bir denetim mekanizmasına bağlanmıştı. Şimdi dünyada ne insan hakları hukuku kaldı, ne de uluslararası denetim mekanizma araçları işlevlerini yerine getiriyor. Bugün başta AB olmak üzere AGİT, BM egemen devletlerin hakimiyeti altına girdi. Bir takım uluslararası sözleşmeler vardı, ancak şimdi bu sözleşmelere saydığımız ülkelerin kendileri de uymuyor. Uymaları halinde bile bir yaptırım olmuyor."

Türkiye'nin üyesi veya aday üyesi olduğu devletler arası kuruluşların ülkemizdeki insan hakları ihlalleri karşısındaki kararsız, ikircikli, genelinde açıkça oportünist tavrını 47 yıldır sürgünde yakından izlemiş bir gazeteci olarak Birdal'ın gözlem ve kaygılarına aynen katılıyorum.

Neyse ki devletler düzeyindeki bu gerileme ve çöküşün tersine yine o devletlerin sınırları içinde hızla gelişen vatan-
daş direnişleri, sivil toplum kuruluşları var...

Daha 50'li yıllarda Menderes iktidarının basın özgürlüğünü ayaklar altına alan uygulamalarına ilk dış tepkilerin *Uluslararası Basın Enstitüsü (IPI)*'den geldiğini anımsıyorum.

1959 yılı sonlarıydı. Milliyet Gazetesi Ege Bölgesi temsilcisi iken aynı zamanda *İzmir Gazeteciler Cemiyeti* ve *İzmir Gazeteciler Sendikası* yönetim kurulu üyesiydim.

Diğer ülkelerde olduğu gibi Türkiye'de de milli piyan-
goya ek olarak *Spor Toto*'nun başlatılması hazırlıklarının yapıldığı günlerdi. "Futbol Müsabakalarında Müşterek Bahisler Tüzüğü" hazırlanırken *Spor Toto* gelirlerinden hangi kurumların yararlandırılacağı da tartışılıyordu.

Cemiyetin o dönemdeki başkanı olan hükümet yanlısı *Ege Ekspres Gazetesi* sahibi Nihat Kürşat bir gün Devlet Bakanı Bahadır Dülger'in basın sorunlarını görüşmek üzere cemiyet yönetim kurulu üyelerini Ankara'ya davet ettiğini bildirdi.

Ankara’da Bahadır Dülger bizi tarihi Ankara Palas Otelinin lokantasında ağırladı. Başbakan Menderes’in basın mensuplarının sorunları karşısında ne denli duyarlı olduğunu, bu konuda her türlü maddi yardımda bulunmayı arzuladığını uzun uzun anlatan bir girizgahtan sonra sadede geldi:

“Biliyorsunuz,” dedi, “hükümetimiz yeni kurulacak olan Spor Toto teşkilatının tüzüğünü hazırlıyor. Başbakanımız, Spor Toto olanaklarından gazeteciler cemiyetlerinin de yararlandırılmasını düşünüyor... Basın özgürlüğüyle ilgili konuları aramızda tabii ki tartışalım. Kuşkusuz bir takım sorunlar var. Ama kol kırılır yen içinde kalır. Bu konulara yabancıları karıştırmayalım. Sayın başbakanımızın işte bu konuda sizden ricası var. Gazeteciler cemiyetlerinin *Uluslararası Basın Enstitüsü*’ne karşı bir protesto bildirisi yayınlamasını arzu ediyorlar.”

“Böyle bir teklif skandaldır,” diye tepki gösterdik. “Spor Toto’dan verilecek üç beş kuruş için basın özgürlüğünü savunma ilkesinden ödün veremeyiz. *Uluslararası Basın Enstitüsü*’nü takbih etmek şöyle dursun, basın özgürlüğünü savunma konusunda bize verdikleri destekten dolayı kendilerine teşekkür borçluyuz.”

Bir kaç hafta sonra da hükümet “Futbol Müsabakalarında Müşterek Bahisler Tüzüğü”nü yayınladı. Bizim cemiyetimiz gibi İstanbul ve Ankara gazeteciler cemiyetleri de hükümetin rüşvet karşılığı destek arayışına olumlu yanıt vermedikleri için hiçbirine toto gelirlerinden pay verilmeyecekti.

Uluslararası sivil toplum örgütlerinin Türkiye’deki özgürlük mücadelesiyle dayanışmasına ilişkin anımsadığım ikinci olay ise 1967 yılında *Amnesty International*’in bizim *Ant Dergisi* aracılığıyla düşünce suçlusu Şadi Alkılıç’a sahip çıkması ve kendisini dünyada *Aydın Mahkumu* ilan etmesiydi.

1971’de başlayan 47 yıllık sürgün yaşamımızda, başta *Amnesty International* olmak üzere, çeşitli ülkelerin sivil toplum kuruluşlarının Türkiye’deki insan hakları ihlallerine karşı mücadelesine sadece tanık olmakla kalmadık, bu konuda kendilerine *Info-Türk* olarak sürekli bilgi akışı sağlamaya çalıştık.

Evet, Türkiye’deki insan hakları ihlalleri konusunda devletler ya da devletler arası kurumlar düzeyindeki bu gerileme ve çöküş ne denli vahim olursa olsun, o devletlerdeki sivil toplum kuruluşları bugün Tayyip diktası tarafından uygulanan baskıları açıklamaya büyük bir kararlılıkla devam ediyorlar.

Sadece Türkiye ve benzeri ülkelerdeki faşizan uygulamalara karşı mı? Hayır... Kendi ülkelerindeki anti-demokratik uygulamalara ve baskılara da karşı...

Bu içsel mücadelelerden biri de özellikle 30’lu ve de 40’lı yıllardaki Nazi terörünü asla unutturmamak, yeni kuşakları bu konuda bilgilendirmek, Avrupa’nın onyıllarca sonra benzeri çılgınlıkları yeniden yaşaması tehlikesine karşı sürekli uyarıda bulunmak...

Bu plandaki önemli girişimlerden biri de, başta Almanya olmak üzere Avrupa’nın Nazi terörünü yaşamış tüm ülkelerinde, bu terörün kurbanı bireylerin anısını bir zamanlar yaşamış oldukları ve dönemedikleri evlerin önündeki kaldırım taşlarından birinin altın rengi zemini üzerine isimlerini, doğum ve ölüm tarihlerini silinmeyecek şekilde nakşederek yaşatmak...

Dün gelen haberlere göre, Belçika’nın flaman başkenti sayılan Antwerpen’in milliyetçi N-VA yönetimindeki belediyesi, 10 yıllık bir beklemeden sonra, 2. Dünya Savaşı sırasındaki Nazi işgali döneminde katledilen ya da toplama kamplarına gönderilerek orada öldürülen 27 anti-faşist ya da Yahudi direnişçinin bir zamanlar yaşamış oldukları evlerin önüne onların anılarını ebedileştiren kaldırım taşlarının döşenmesine izin vermiş bulunuyor.

Anı ebedileştiren kaldırım taşı uygulamasını Avrupa’da 20 yıl önce ilk kez başlatan Alman sanatçısı Gunter Demnig... Anısı yaşatılacak terör kurbanının etnik, dinsel ya da felsefi aidiyeti de önemli değil... Yahudi, Rom, komünist, rejim karşıtı sosyal demokrat, hristiyan direnişçi ya da eşcinsel olabilir...

Kaldırım taşlarının üzerinde öncelikle “Burada oturuyordu” yazılı... Onun altındaki satırlarda isim, soyadı, doğum

tarihi, sürgün yılı ve sürüldüğü yer, ayrıca kurbanın yazgısıyla ilgili veriler var.

Son bilgilere göre, Almanya, Belçika, Fransa, Hırvatistan, Norveç, Polonya, Çekya veya Macaristan da dahil Avrupa'nın 16 ülkesindeki bini aşkın yerde anıları canlandıran 46.000 kaldırım taşı var...

Belçika'da ilk anı kaldırım taşı 2009 yılında Anderlecht'teki bir sokağa döşenmiş... Antwerpen de dahil Belçika kentlerinde döşenecek anı kaldırım taşları sayısının bu yıl 400'ü aşması bekleniyor.

Türkiye'de böyle bir uygulama mümkün mü?

Yine de bu planda öncü bir girişim var... Kadıköy Belediyesi 2016 yılında başlattığı *Yaşayan Sokaklar Projesi* ile ilçede yaşamış olan sanatçıların anısını isimlerini taşıyan kaldırım taşları döşeyerek canlı tutmaya devam ediyor.

Daha önce Cemal Süreya, Özdemir Asaf ve Fazıl Hüsni Dağlarca'nın şiirlerini onların yaşamış oldukları sokakların kaldırım taşlarına yazdıran belediye bu yıl da Nazım Hikmet'in çeşitli şiirlerinden dördlükleri doğum günü olan 15 Ocak öncesi Kadıköy Moda Burnu'ndaki kaldırım taşlarına kazdırdı.

Bir gün Türk-İslam sentezi diktası yıkılacak ve ülkede gerçekten demokratik bir yönetim kurulacak olsa, TC ülkesindeki tüm soykırımların ya da siyasal cinayetlerin kurbanlarının anılarını yaşatmak için bu kaldırım taşı uygulaması ne denli mümkün olur, bilemem... En azından sayısal açıdan...

Herşeyden önce 1896'dan 1922'ye uzanan ve de Ermeni, Asuri, Pontus soykırımlarını kapsayan birinci aşama...

Ardından Cumhuriyet Türkiye'sinde CHP ve DP iktidarları, 1960, 1971, 1980 askeri diktaları, Özal, Demirel, Çiller, Yılmaz, Ecevit ve Erdoğan sivil yönetimleri altında Kürt ve Alevi vatandaşlara, sol ve demokrat aydınlara, halk önderlerine karşı işlenen alçakça cinayetler...

Sayılar milyonları aşmakta...

Kimlikleri ve son yaşadıkları mekanlar tesbit edilebilse bile, o mekanlarda oturdukları ya da gizzendikleri konutlar

hâlâ mevcut mu? Mevcutsa, önleri anı kaldırım taşı döşemeye uygun mu, yoksa bir çamur ve çöplük deryası mı?

Uzağa gitmeye ne gerek?

Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Yüksek Komiserliği Türkiye Kürdistan'ındaki Cizre, Nusaybin, Sur gibi kentlerin sistematik olarak yıkıldığını, en azından 2 bin kişinin öldüğünü, yarım milyon insanın yurdundan edildiğini açıklamamış mıydı?

Evet zor... Yine de demokrasi ve insan hakları mücademizin gündeminde olmalı... Yıkıma uğramamış, zamanında kimleri barındırdığı bilinen evlerin önüne de günü geldiğinde altın rengi anı kaldırım taşları döşenmeli...

Döşenmeli ki bu ülkenin gelecek kuşakları benzer utançları yaşamasin... Geçmişin soykırımlar ve siyasal cinayetler kurbanlarını asla unutmasın...

HDP Meclis Grubu yekvücut kalmalıdır

2 Ağustos 2018

CHP'nin *İyi Parti* ve *Saadet Partisi*'yle işbirliğini tercih ederek HDP'yi demokrasi ittifakından dışlamış olmasına ve cumhurbaşkanı adayı Selahattin Demirtaş'ın Tayyip diktası tarafından zındanda tutsak edilmiş olmasına rağmen, direnişçi Kürt halkının kurduğu ve Türkiyeli tüm devrimci ve gerçek demokratların desteklediği *Halkların Demokratik Partisi (HDP)* Meclis'e gerçek bir ana muhalefet partisi olarak 67 milletvekiliyle girmiş bulunuyor.

Ne ki, birkaç gündür Türk medyasında bu 67 milletvekilinden bazılarının HDP Meclis Grubu'ndan koparak yasama çalışmalarını TBMM'de bir başka parti adına sürdürecekleri söyleniyor.

Öncelikle bir saptama... Geçen seçimlerde olduğu gibi 24 Haziran 2018 seçimlerinde de HDP yönetimi, toplumun tüm

demokratik kesimlerini temsil amacıyla parti üyesi olmayan bazı adaylara da listelerinde yer vererek bir bölümünün Meclis'e girmesini sağlamış bulunuyor.

HDP'ye yakın *Özgür Politika* Gazetesi'nin bu konuda verdiği bilgi şöyle:

“*Halkevleri* eski Genel Başkanı Oya Ersoy, *Türkiye İşçi Partisi (TİP)* Genel Başkanı Erkan Baş, *TİP* Kurucu Meclisi Üyesi ve sanatçı Barış Atay, *Sosyalist Yeniden Kurtuluş Partisi (SYKP)* Eşbaşkanı Tülay Hatimoğulları, *Devrimci Parti (DP)* Genel Başkanı Musa Piroğlu, *Sosyalist Demokrasi Partisi (SDP)* eski Genel Başkanı Rıdvan Turan, *Sosyalist Meclisler Federasyonu (SMF)* kurucu üyelerinden Dilşat Canbaz Kaya, *Ezilenlerin Sosyalist Partisi (ESP)* Genel Başkanı Murat Çepni, *Özgürlük ve Sosyalizm Partisi (ÖSP)* Genel Başkan Yardımcısı Nusrettin Maçin, gazeteci Ahmet Şık sol düşüncenin temsilcileri olarak Meclis'te yerlerini aldı.” (*Özgür Politika*, 29 Haziran 2018)

Farklı siyasal parti veya gruplardan gelen bu milletvekilleri Meclis'in açılışında HDP Grubu üyesi olarak yemin ettiler.

Son resmi listeye göre, AKP, CHP, HDP ve MHP dışında yüzde 10 barajını aşamadıkları halde “ittifak” avantajından yararlanan *İyi Parti*, *Saadet Partisi*, *Demokrat Parti* ve *Büyük Birlik Partisi* de TBMM'de temsil ediliyor.

Eğer “Türkiye İşçi Partisi” adı altında Eylül ayında resmen kurulacağı bildirilen bir partinin iki üyesi HDP Grubu'ndan ayrılacak olursa, Meclis'te temsil edilen siyasal parti sayısı 9'a yükselmiş olacak, buna karşılık HDP Grubu'nun üye sayısı 65'e düşecek.

Üyelerini HDP listelerinden aday göstererek milletvekili seçtirmiş olan SYKP, DP, SDP, ESP ve ÖSP'den bu üyelerini HDP Grubu'ndan çekecekleri yolunda şimdilik herhangi bir sinyal yok.

“TİP”'e gelince, bir tarihsel anımsatma:

1962'de sendikacılar tarafından kurulan ve başta Mehmet Ali Aybar olmak üzere sol aydınların ve Kürt direnişçilerin katkısıyla büyük gelişme gösteren tarihsel *Türkiye İşçi Partisi*

(TİP) 1965-69 arası Meclis'te 15 milletvekiliyle, 1969 seçimlerinden sonra da milli bakiye sisteminin kalkmış olmasına rağmen 2 milletvekiliyle temsil edilmiş, 12 Mart 1971 darbesinden sonra Anayasa Mahkemesi tarafından kapatılmıştır.

1974 genel affından sonra 1976'da Behice Boran liderliğinde kurulan 2. *Türkiye İşçi Partisi* de 12 Eylül Cuntası tarafından 1980'de kapatılmıştır. İlegal mücadelesini yurt dışında bir süre *Demokrasi İçin Birlik* adı altında sürdürebilen 2. TİP'in örgütsel varlığı da, sürgündeki parti yöneticilerinin *Türkiye Komünist Partisi (TKP)* ile *Türkiye Birleşik Komünist Partisi (TBKP)* adı altında birleşme kararı vermesinden sonra 1988'de fiilen sona ermiştir.

12 Eylül darbesi sırasında kapatılmış olan siyasal partilerin yeniden örgütlenmesine sonradan izin verilmiş olmasına rağmen, TİP'in son Merkez Yürütme Kurulu'nun bazı üyeleri partinin TBKP adı altında TKP ile birleşmiş olduğu gerekçesiyle 13 Temmuz 1992'de TİP'in yeniden faaliyete geçirilmemesine karar vermişlerdir.

3 Şubat 2010'da tarihsel TİP'le hiçbir bağı olmayan 8 kişi *Ankara'da "Türkiye İşçi Partisi"* adı altında yeni bir parti kurmuşsa da, bu parti siyasal yaşamda herhangi bir varlık gösterememiştir.

1988'de *TBKP*'yi oluşturarak örgütsel varlığına son veren *Türkiye Komünist Partisi (TKP)*'nin adı ise son onyıllarda çeşitli gruplar tarafından legal ya da illegal olarak kullanılmıştır. Bunlardan *Türkiye Komünist Partisi (TKP)* 2011 seçimlerine katılmış ve ülke genelinde oyların binde 8'ini almıştır.

Ancak bu parti daha sonraki yıllarda ikiye bölünmüş, bir kesim *Komünist Parti (KP)*, diğer kesim ise *Halkın Türkiye Komünist Partisi (HTKP)* adı altında varlığını sürdürmüştür.

Bugün medyada sözü edilen yeni "*Türkiye İşçi Partisi*", bu gruplardan ikincisinin, yani *HTKP*'nin girişimiyle kurulmaktadır. Ancak yeni "*Türkiye İşçi Partisi*" kurulduktan sonra *HTKP*'nin örgüt olarak yaşamını sürdürüp sürdüremeyeceği bilinmemektedir.

“Türkiye İşçi Partisi” adı altında yeni bir parti kurulmakta olduğu haberleri çıktığı zaman tarihsel TİP’in milletvekillerinden ve merkez yöneticilerinden ikisi, Tarık Ziya Ekinci ve Şaban Erik, 30 Nisan 2018’de “TİP’in ismi tarihteki yerinde kalmalı, sosyalistlerin ortaklaşa sahiplenmeleriyle korumaya altına alınmalıdır” uyarısında bulunmuşlardı.

Ekinci daha önce 3 Nisan 2018 tarihinde yayımlanan “Demokrasi savaşçısı aydınlara açık mektup” başlıklı yazısında da “Evrensel nitelikte bir demokrasi için savaşım veren aydınlarımızın tümünü HDP’ye katılmaya, bu olanaklı değilse yazıları ve konuşmalarıyla destek vermeye davet ediyorum” diyordu.

HDP yönetimi de bu çağrının özüne uygun bir tutumla SYKP, DP, SDP, SMF, ESP ve ÖSP’nin yanısıra HTKP’nin de iki üyesini 24 Haziran seçimlerinde milletvekilliğine aday göstermiştir.

Ancak medyada HDP listelerinden milletvekili seçilen iki HTKP üyesinin Eylül ayında yeni “TİP”in resmen kuruluşundan sonra HDP Grubu’nu terkederek Meclis’te bu partiyi temsil edecekleri bildiriliyor.

Bu söylentiler üzerine “TİP Kurucu Meclisi” imzasıyla yapılan bir açıklamada “TİP ve HDP arasında yapılan seçim ittifakına göre ‘TİP Kurucu Meclis’ üyesi yoldaşlarımızın, seçimlerden sonra ‘Türkiye İşçi Partisi’nin kuruluş çalışmalarında sorumluluk alması için gerekli tasarruflarda bulunmak konusunda karşılıklı uzlaşa sağlanmıştır,” deniyor.

Son seçimlerde iktidarın tüm baskılarına ve CHP ile müttefiklerinin tüm dışlama çabalarına rağmen HDP’yi ve onun cumhurbaşkanı adayı Selahattin Demirtaş’ı destekleyen, onlara oy veren milyonlar böyle bir uzlaşmadan haberdar edilmiş midir?

Üyeleri 24 Haziran seçimlerinde aday gösterilen diğer partilerle de HDP yönetimi böylesi uzlaşmalar yapmış mıdır?

HDP’nin zındandaki lideri Selahattin Demirtaş bu konuda bilgilendirilmiş midir?

Anımsatalım: Bugün ismini tevarüs etmeye kalkıştıkları tarihsel *Türkiye İşçi Partisi* 1965'te kitlesel bir seferberlikle Türkiye genelinde oyların yüzde 2.96'sını almış, tüm iç sorunlarına ve milli bakiye sisteminin kalkmış olmasına rağmen 1969 seçimlerinde Mehmet Ali Aybar'ın ve sendikacı dostumuz Rıza Kuas'ın yüzde 2.68 oyla Meclis'e girmesini sağlamıştı.

Tarihsel TİP'in 1965 seçimlerinde 15 milletvekiliyle grup kurmuş olması, Türkiye işçi sınıfının, tüm emekçi sınıf ve tabakaların ve de Kürt halkının ortak iradesinin tecellisidir. Seçim pazarlıklarıyla elde edilmiş bir sonuç değildir.

Gerçek bu iken milyonlarca Kürd'ün, Türkiye genelinde işçilerin, köylülerin ve demokrasi savaşçılarının aktif desteğiyle yüzde 10 barajını yıkarak Meclis'e girmiş olan HDP'nin emsalsiz bir dayanışma ile aday göstererek Meclis'e soktuğu tüm milletvekillerinin, parti mensubiyetleri ne olursa olsun, bu ortak iradeye saygı göstermeleri ve HDP grubunu sayısal olarak zayıf düşürecek herhangi bir "transfer" operasyonuna girmemeleri gerekir

Tarık Ziya Ekinci ve Şaban Erik'in "TİP'in ismi tarihteki yerinde kalmalı, sosyalistlerin ortaklaşa sahiplenmeleriyle koruma altına alınmalıdır" uyarısını sadece bu ismi kullanmaya kalkanlar değil, HDP yetkili organları da dikkate almak zorundadır...

Meclis çatısı altında bir başka partiye temsil olanağı sağlamak için HDP Grubu'nu sayısal olarak zayıflatmak milyonların iradesine saygısızlıktır...

Kör testere iktidarına doğru...

9 Ağustos 2018

Geçtiğimiz hafta insani değerlerden ve vicdandan nasibi olan her bireyi dehşete düşürecek iki haber birbirini izledi. İkisi de "kelle alma" üzerineydi.

6 Ağustos pazartesi günü *Fransız Haber Ajansı*'nin verdiği bir haber nedense Türkçe medyada pek yankı bulmadı.

Oysa, *Suriye İnsan Hakları Gözlem Merkezi (OSDH)* kaynaklı habere göre köküne kibrit suyu ekildiği sanılan İslam Devleti'nin cellatları Suriye'nin Soueida ilinde rehin aldıkları Dürzi'lerden 19 yaşındaki bir öğrenciyi kafasını keserek idam etmişti.

İslam ve idam... Görünüş o ki iki kelime arasında kafiye benzerliğinin yanısıra fiili bir yakınlık ya da özdeşlik mevcut.

Bu haberin dünya medyasına yansımından bir hafta önce, 1 Ağustos 2018'de, İslam dünyasının yeni lider adayı Recep Tayyip Erdoğan'ın Sivas'ta düzenlenen bir törende "İdam konusundaki hassasiyetimizi biliyorsunuz... Parlamentodan geçtiği anda benim için onaylamamak diye bir şey yoktur, onaylarım" dediği tüm havuz medyasında alkışlarla yansıtılmaktaydı.

Avrupa Birliği'ne üyeliğin idam cezasını benimsemekle bağdaşmayacağı gerçeğine de meydan okuyordu Reis: "Hans ne der George ne der buna bakmayız. Allah ne der buna bakarız."

Tayyip'in idam konusundaki ilk çıkışı da değildi bu...

İdam, çakma darbe girişiminden hemen sonra Tayyip'in siyasal gündeminde yerini almıştı. 6 Ağustos 2016'da Huber Köşkü çıkışında kendisini alkışlayan kalabalığın "İdam isteriz" yaygaraları üzerine tüm dünyaya meydan okuyarak şöyle diyordu: "Millet ne istiyor? İdam... Öyleyse parlamento bunu görüşmek durumunda. Parlamento milletin sesini bir kenara koyamaz. Efendim Avrupa Parlamentosu, AB ne der? Onlar kendi işlerine baksınlar. Parlamentodan çıkacak karar belirleyici olacaktır."

11 Mart 2017'de de Sultanbeyli'de halka seslenirken şakşakçılarının idam talebi üzerine CHP lideri Kılıçdaroğlu'na da idamı destekleme çağrısında bulunmuştu: "Bakın bu konuda benim kanaatim belli. Sayın Bahçeli'nin kanaati belli. Fakat bu, anayasa değişikliği isteyen bir karar. Şimdi bugün yaptığı konuşmasında sayın ana muhalefetin başı 'Hadi getirin o zaman

idamı' diyor. Tamam, sen idama var mısın, önce onu söyle!"

Bugün Meclis'te temsil edilen HDP'nin de, yaşamakta olduğu tüm iç sorunlara rağmen CHP'nin de Türkiye'de idam cezasının ihya edilmesine destek vermelerini beklemek abesle iştigalden başka bir şey değil.

Ancak tüm geçmişi siyasal infazlarla dolu MHP ile tabanı ve lider kadrosu iki yıldır idamcı kesilen AKP'nin oluşturduğu "Cumhur İttifakı" 24 Haziran seçimlerinde anayasa değişiklikleri için gerekli çoğunluğu sağlayamadığı için idamın bu parlamento tarafından ihya edilerek Tayyip'in onayına sunulması da şimdilik mümkün değil...

İdamın ihyası için tek olanak, olsa olsa, CHP ve İP'nin hali pür melalinden cesaret alan Tayyip'in ülkeyi yeni bir erken seçime sürükleyerek Meclis'te anayasayı değiştirecek Türk-İslam ubudiyetli bir çoğunluk sağlaması!

Ortadoğu'nun müslüman ağırlıklı ülkelerinde yaşananlar idamın toplum yaşamında hâlâ regülatör bir rol oynamaya devam ettiğini gösteriyor.

Kuşkusuz insanlık tarihi idamın her kıtada ve her rejimde farklı yöntemlerle uygulandığını gösteren binlerce örnekle dolu.

İdam cezasının tamamen yasaklanması için yürütülen kampanyalara, *Avrupa Birliği* münderecatı gibi birçok uluslararası sözleşmelerde resmen dışlanmış olmasına rağmen devlet eliyle insan hayatına kıyım uygulaması çeşitli ülkelerde hâlâ sürüp gitmekte...

Amnesty International'in verilerine göre 2017 yılında dünyanın 53 ülkesinde 2.591 idam cezası verilmiş olup aynı yıl bu ülkelerden 23'ünde toplam 993 kişi idam edilmiş bulunuyor. Yine aynı kaynağa göre, hâlâ idam cezası infaz eden ülkelerin başında sırayla Çin, İran, Suudi Arabistan, Irak ve Pakistan geliyor.

Uygulanan infaz yöntemleri ise sırasıyla kafa kesme, asma, uyutucu enjeksiyonu ve kurşuna dizme...

İdam cezasının AB uyum yasaları çerçevesinde yasallıktan çıkartıldığı 2002 yılına kadar Kemalist Türkiye'de uygu-

lanan infaz yöntemi hep idam sehpasında öldürme şeklinde olagelmişti. 1920 ile 1984 arasında 15'i kadın olmak üzere 712 kişi idam edilmişti.

Tabii ki bu hesaba Kemalizm'in muhaliflerini temizlemek için kurulan istiklal mahkemelerinin büyük metropollerde ve özellikle de Kürdistan'da astırdığı insanlar dahil değil.

27 Mayıs 1960 darbesinden sonra Başbakan Adnan Men-deres ile bakanları Fatin Rüştü Zorlu ve Hasan Polatkan idam edildi.

12 Mart 1971 muhtırasından sonra bu kez Mecliste "3'e 3" ulumaları arasında Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan'ın idamına onay verildi ve dünya çapındaki protes-tolara rağmen üç genç devrimci asılarak katledildi..

12 Eylül 1980 darbesinden sonra yaşı tutmayan devrimci Erdal Eren de dahil 50 kişi darağaçlarında yaşamını yitirdi.

En son 1984'te İlyas Has ve Hıdır Aslan'ın asılmalarından sonra Meclis hiçbir idam dosyasını görüşmedi.

TBMM 3 Ağustos 2002'de "savaş ve çok yakın savaş teh-didi hallerinde işlenmiş suçlar hariç" idam cezası kaldırıldı. Barış zamanında da idam cezasının kaldırılmasını öngören Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi 6. Protokol'ü 15 Ocak 2003 tarihinde imzalandı.

7 Mayıs 2004 tarihinde gerçekleştirilen değişikliklerle idam cezasının kalıntıları anayasadan da, yasalardan da ta-mamen ayıklandı.

Üstelik de AKP iktidarının ilk yıllarında gerçekleştirilen bu değişikliklerden 14 yıl sonra idam cezasının ihyası Türkiye'nin gündemine yeniden bir karabasan gibi çıkmış bulunuyor.

Olur da günün birinde Tayyip diktası TBMM'de anayasal değişiklik yapabilecek çoğunluğu sağlayarak idam cezasını ihya ederse, hangi infaz yönteminin uygulanacağı ayrı bir tartışma konusu olabilir.

Cumhuriyetin pratiğindeki tek infaz yöntemi idam mah-kumunu darağacında sallandırmak olagelmişti, ölüm cezası ihya edilirse bu yöntemin uygulanması pek de şaşırtıcı ol-

mayabilir. Ne ki şu anda Türkiye'ye tüm referanslarını İslamiyetten alan bir müstebit bir iktidar hükmediyor.

İslam'da ise darağaçlarının yanısıra kafa keserek infaz etme diye bir yöntem de var, uygulanması ta peygamber Muhammed'e kadar uzanan...

Değerli tarihçi Ayşe Hür 12 Ekim 2014'te *Radikal*'de yayınlanan "Kafa kesmenin kısa tarihçesi" başlıklı yazısında şöyle diyor:

"İslam dünyasında düşmanın nasıl cezalandırılacağına dair ilk örnek Hazreti Muhammed tarafından verilmişti. İbni İshak'ın (ö.768) anlattığına ve daha sonra başka yazarların da tekrarladığına göre Hendek Savaşı'nda Mekke'lilere yardım ettikleri gerekçesiyle, 15 Nisan 627 tarihinde Beni Kurayzalıların mahallesi sarılmış, teslim olmalarına rağmen 400 ila 900 arasında erkek kafaları kesilerek öldürülmüş, kadın ve çocuklar köle edilmiş, malları müsadere olunmuş."

"Kafa kesmenin (ve de bugün İslamcı terör örgütlerinin sıkça başvurduğu fidye istemenin) Kuran'da da yeri var. Kıtal (yani savaş) Suresi'nin 4. Ayeti şöyle diyor: 'Savaşta inkar edenlerle karşılaştığınızda boyunlarınızı vurun; sonunda onlara üstün geldiğinizde onları esir alın; savaş sona erince onları ya karşılıksız, ya da fidye ile salıverin; Allah dilemiş olsaydı, onlardan başka türlü öğ alabilirdi, bunun böyle olması, kiminizi kiminizle denemek içindir. Allah, kendi yolunda öldürülenlerin işlerini boşa çıkarmaz.'

"Enfal Suresi'nin 12. Ayeti de şöyle buyuruyor: 'Ben kâfirlerin yüreğine korku salacağım; vurun boyunlarına!'"

Artık hangisi olur bilinmez, idam sehpası mı, kafa kesme mi?

İslam'ın Şii kanadının başını çeken İran'da sehpa salandırma, Sünni kanadının başını çeken Suudi Arabistan'da ise kafa kesme geçerli...

Tercih Tayyip ile onun alkışçılarına kalmış...

Osmanlı'yı her planda diriltme pek revaçta olduğuna göre, idam yöntemleri konusunda onun tarihinden de örnek alınabilir.

Örneğin yeniçerilere "cellat satırı", hanedan üyelerine "ke-

mentle boğdurma”, devlet adamlarına veya halktan birine “kılıçla kelle alma”, müslüman kadınla zina yapan ya da islama hakaret eden hristiyanlara “kazığa oturtma” yöntemleri...

Tayyip’i “reis” yapan kitleden bu vahşi uygulamalara bir tepki gelir mi? Gelir mi gelmez mi bilmem ama, nefret edilen kişiler için öç duygusunu “Kör testereyle keseceksin!” diye açığa vuranların pek de az olmadığı bir toplumuz.

Gidiş maalesef böyle... Kör testere iktidarına doğru...

Çetin Altan’ın ünlü sözü: “Enseyi karartmayalım!”

Aman enseyi kör testereye de kaptırmayalım!

Tayyip’in ABD ile “Danse Macabre”ı...

16 Ağustos 2018

Hâlâ Tayyip’in Edirne zindanında yatmakta olan HDP lideri Selahattin Demirtaş’a eşi Başak ve tüm aile bireyleri tarafından ziyaretin fotoğrafı medyaya yansdıktan sonra duygu dolu bir şeyler yazmak istiyordum. Ne ki yine Demirtaş’la ilgili olarak siyasal yaşamın acımasızlığını ortaya koyan bir dizi haber sosyal medyaya kor gibi indi.

24 Haziran seçimlerinde nicel bakımdan üçüncü parti, ama nitel bakımdan ana muhalefet partisi olarak çıkmış olan HDP’nin başarılı olması için zindandaki liderinin yaptığı haklı uyarılar parti eş-başkanı Temelli’yi de, HDP listesinden seçildikten sonra Meclis’te bir başka parti etiketiyle varolmayı hesaplayan HTKP’li iki milletvekilini rahatsız etmişti.

Bu milletvekilleri 10 Ağustos’ta *duvaR.com.tr*’de yayınlanan söyleşilerinde “Biz HDP’nin bir bileşeni değil, müttefikiyiz. HDP’li arkadaşlara, yasal zorunluluk söz konusu olduğu zaman TİP’e üye olacağımızı söylemiştik. Biz zaten şu anda resmi üyesi olamamakla birlikte TİP’liyiz, TİP adına konuşuyoruz, insanları TİP’e davet ediyoruz” diyerek ilk fırsatta Meclis’te HDP dışında bir başka partiyi temsil edeceklerini vurgulamaktaydılar.

Temelli ise *Yol TV*'deki röportajında hem Demirtaş'ı uyarılar konusunda yanlış bir yöntem kullanmakla eleştiriyor, hem de söz konusu iki milletvekiline “Onların geldikleri siyasetler var. Bunun gereğini yapmaları söz konusu olursa yapabilirler” diye yeşil ışık yakıyordu.

Bu konudaki görüş ve eleştirilerimi *Artıgerçek*'in 2 Ağustos 2018 tarihli sayısında yayınlanan “HDP Meclis Grubu yekvücut kalmalıdır” başlıklı yazımda tarihsel TİP'in kurulduğu 1962'den TKP ile birleşerek yaşamına son verdiği 1988'e kadar olan mücadelesini de anımsatarak ortaya koymuştum.

Bu yazım üzerine tarihsel *Türkiye İşçi Partisi*'nin genel sekreter ve milletvekillerinden sayın Tarık Ziya Ekinci 3 Ağustos 2018'de gönderdiği mesajda şöyle diyordu:

“HDP Meclis grubunu konu alan yazınız somut verilere ve bilgiye dayalı son derece başarılı bir çalışmanın ürünü. Büyük bir zevkle ve yararlanarak okudum. Pek çok kimsenin bilmediği Türkiye sol hareketi yakın tarihinin çok güzel bir özeti. Sizi yürekten kutluyorum. Selam, sevgi ve saygılarımla.”

1962'den itibaren gerek 1.TİP'te, gerekse 2. TİP'te militan ve yönetici, aynızamanda her iki TİP'i de sonuna dek desteklemiş gazete ve dergilerin yayın yönetmeni olarak sayın Ekinci'nin ve TİP milletvekillerinden Şaban Erik'in yürekli çıkışlarını saygıyla selamlıyorum.

Bugün tarihsel TİP adının ve logosunun HTKP'lilerin kucakları yeni parti tarafından kullanılmasına Anayasa Mahkemesi tarafından izin verildiği açıklandı.

Önemli olan Tayyip'in emrindeki bir mahkemenin icazeti değil, sosyalist hareketimizin onayıdır.

Bu karar karşısında TKP ile birleşmek için 1988'de 2. TİP'in örgütsel varlığına son veren parti yöneticilerinden, özellikle de 1992'de yeniden legalleşme olanağı doğduğunda TİP'in hukuki varlığının da sona erdiğini açıklayan MYK yöneticilerinden hâlâ hayatta olanların da artık bir tavır belirlemesi gerektiğine inanıyor ve soruyorum: TİP adının Meclis'te HDP Grubu'nu çatlatmak için kullanılmasına var mısınız?

Bu hafta bu dikenli konuyu yeni gelişmeleri izlemek üzere beklemeye alıp bir başka konuya, ABD uşaklığını ve anti-emperyalistlere düşmanlığı onyıllardır kutsal bir görev olarak benimsemiş bulunan Türk-İslam sentezi sergerdelelerinin Dolar darbesi karşısındaki hamasi hezeyanları üzerine bir şeyler söylemeyi yeğliyorum.

Bu hezeyanlar bana biraz da Camille Saint-Saëns'ın *Danse Macabre* (Ölüm Dansı)'nı anımsatıyor.

Önce tarihsel bir saptama:

1946'da 2. Dünya Savaşı'nın baş emperyalist ABD'nin zaferiyle sonuçlanmasından bu yana Türk siyasetinde onun verdiği direktiflere bir bekçi köpeği sadakatiyle itaat ederek ülkemizin tüm sol ve barışsever değerlerini yıllarca zıندانlarda sürdüren, örgütlerini ve yayınlarını kapatanlar kimlerdi?

Başta kemalizmin çok partili dönem mirasçısı İnönü liderliğindeki CHP (1945 – 1950), ardından Menderes liderliğindeki DP (1950-1960), onu darbeyle alaşağı ederek NATO ve CENTO'ya sadakat yeminiyle ülke yönetimine el koyan askersel MBK (1960-1961), ardından da yine İnönü liderliğindeki CHP'li koalisyonlar (1962-1965), Amerikan Morrison firmasının Türkiye temsilcisi Demirel liderliğindeki tek parti AP ya da kolalisyon hükümetleri (1965-1971)...

12 Mart 1971 ve 12 Eylül 1980 darbeleriyle kurulan askeri diktatörlükler... Askeri hükümetleri izleyen Bülent Ecevit, Süleyman Demirel, Turgut Özal, Tansu Çiller, Mesut Yılmaz ve Necmettin Erbakan başbakanlığındaki tüm hükümetler...

Hepsinde hiç tartışılmayan, kamuoyunda da tartışılmasına izin verilmeyen ABD ile stratejik ortaklık, NATO'ya bağlılık...

2002'den itibaren Türkiye'de islamcı bir rejimi hakim kılmak için uluslararası ilişkilerinde tam bir takiyyeci siyaset uygulayan, bir ara AB'nin desteğini almak için hızlı Avrupalı kesilen Recep Tayyip Erdoğan da yıllardır aynı çizgiyi izlemedi mi?

Bugün *Oda TV*'de Tayyip'in ABD ubudiyetini ortaya koyan bir belge yayımlandı. Tayyip Erdoğan 2005 yılında ABD'ye uçarken Hasan Cemal'e verdiği demeçte Washington'u

kızdıran anti-Amerikanizm'in faturasını CHP'ye keserek ABD dostu olmakla şişiniyor.

Ne oldu da aynı Erdoğan 13 yıl sonra birden bire ABD'ye meydan okur hale geldi?

Washington'da bir deli, Ankara'da bir başka deli...

Tayyip yıllardır sürdürgelediği ekonomik politikalar ülkeyi tam bir çöküşe sürüklediği için bunun faturasını bir yerlere çıkartmak, bunu dengelemek için de ABD dışında yeni "stratejik ortak"lar arama hesabında...

Flört etmeye çalıştığı süper güçlerin başında ise Türkiye'nin yakın komşusu Rusya geliyor. Aşırı Amerikancı bir iktidarın birden bire onun tam karşısındaki bir süper güçle ilişkileri yoğunlaştırma girişimini ilk kez görmüyoruz.

Biz bu senaryoyu bundan 58 yıl önce Menderes iktidarı döneminde de yaşamıştık...

Tayyip'in bugün ABD'ye kafa tutar gibi görünmesi, şişinmesi ne kadar sürer, bilmiyorum... Hele hele şu andaki derme çatma iktidarını ABD ve NATO fedaisi Alparslan Türkeş'in yadigarı bir MHP'nin desteğiyle sürdürebiliyorsa!

ABD'dir bu... Mutlaka bir darbe yaptırır demiyorum ama, sadece Osmanlı'da değil, ABD'de de oyun çoktur. Göreceğiz...

400 yıl sonra Hızır Paşa zulmü!

23 Ağustos 2018

Sürgün yaşamı sadece geride bırakmak zorunda kaldığın ülkenin sorunlarını ve de onun acılarını paylaşmakla sınırlı değil... Yaşamını sürdürdüğü ülkede her gün beraber olduğun, sıcak dostluk kurduğun yerlilerin ve çeşitli kökenlerden sürgün ya da göçmenlerin sorunlarını da, acılarını da paylaşmak zorundasın.

İnci'yle birlikte 40 yıllık Belçikalı komşumuz olan 81 yaşındaki *Marie-Claire Missotten Uccle*'deki krematoryumda

yakılarak son yolculuğuna çıktı. Kendisiyle 20 yıl Etterbeek'te işyeri, 20 yıldır da Schaerbeek'te konut komşuluğumuz vardı. Yıllardır tekerlekli sandalyeye mahkum olmasına rağmen ülkesinin olduğu kadar dünyanın ve Türkiye'nin sorunlarına da son derece duyarlı, apartman yönetiminin hatalı uygulamalarına karşı hep başı çeken bir mücadeleciydi.

Üç hafta önce de yine bizim bloktan 80 yaşındaki komşumuz *Jean-Claude de Kerchove*'yi sonsuzluğa uğurlamıştık. Aristokrat bir aileden gelmesine rağmen tek başına mütevazı yaşıyor, ayağını sürüyerek yaptığı gezintiler sırasında karşılaştığımızda Belçika, dünya ve de Türkiye konularında söyleşiyorduk.

Tıpkı parkta sık sık karşılaşıp dertleştiiğim, emeklilikte gün sayan Türkiye, Yunanistan, Bulgaristan, Arnavutluk, Kosova, Fas, Cezayir çıkışlı dostlarımla olduğu gibi...

Acı bir şey ama her ikisi de yaşça benden daha küçük bu iki Belçikalı dostun ardarda ölümü bana ilk kez Nazım Hikmet'in *Ölüme Dair* sorgulamasını anımsatıyor:

*Bir gün kar yağarken,
yahut
bir gece,
yahut
bir öğle sıcağında,
hangimiz ilkönce,
nasıl
ve nerde öleceğiz?
Hangimiz ilkönce
nasıl
ve nerde ölürssek ölelim,
seninle biz
birbirimizi
ve insanların en büyük davasını sevebildik
— dövuştük onun uğruna —,
yaşadık
diyebiliriz.*

Josaphat Parkı'nda bu yıl aşırı sıcaklar nedeniyle kızılıklar meyvelerini erken döktü... Şiddetli bel ve diz ağrıları artık yerden toplamama olanak vermediğinden, meyveleri çiğnememek için sakına sakına yürüyorum. Daha ileride erken düşen kurumuş atkestanesi yaprakları... Onları büyük bir hırsla çiğneyerek büroma dönüyorum.

Bilgisayar karşısına çöktüğümde ekrana ardarda hep ölümle ilgili haberler, yorumlar düşüyor.

Evet, bundan 91 yıl önce, 23 Ağustos 1927'de ABD kapitalizmi iki İtalyan işçisini, *Nicola Sacco* ve *Bartolomeo Vanzetti*'yi elektrikli sandalyede katletmiş...

O yıl ben daha dünyada değildim, belleğimde o günlere ilişkin bir şey yok. Ama sosyalist mücadeleye girdiğim 50'li yıllarda onların katledilmesine ilişkin o kadar çok şey okudum ki, anıları hep belleğimde...

Hele zorunlu sürgün İnci'yle beni Belçika'ya sürüklediğinde, bu ülkede o kadar İtalyan yoldaşımız, meslekdaşımız oldu ki, erkeğiyle kadınıyla hepsi benim için birer Sacco-Vanzetti'ydi. Hele hele yerli Belçika'lıların inmeyi reddettikleri Marcinelle'deki *Bois du Casier* madeninde 136 İtalyan işçisinin grizu kazasında can verdiklerini öğrendikten sonra...

Joan Baez'in söylediği o gerilim ve isyan dolu *Sacco-Vanzetti* baladını Youtube'dan indirip tekrar tekrar dinliyorum...

Ama yine ABD'de, elektrikli sandalyede bir başka ikili idam var ki gazetecilik yaşamımın ilk büyük acılı anlarından... *Julius* ve *Ethel Rosenberg* adında iki ABD komünist parti üyesi bilim insanı nükleer silah yapımıyla ilgili sırları Sovyetler Birliği'ne sızdırdıkları iftirasıyla Sing Sing hapishanesinde 19 Haziran 1953'te katledilmişlerdi...

50'li yıllar, 1946'da *Missouri Zırhlısı*'nın "badanalanmış kerhane"lerle ağırlanmasından sonra ABD bağımlılığının hızlandığı ve Kore'ye 4500 kişilik tugay gönderme ödülü olarak NATO'ya alındıktan sonra da İzmir'in en nadide köşelerinin ABD militaristlerine peşkeş çekildiği günlerdi...

Böylesi bir ortamda Türk medyasının *Rosenberg*'lerin idamını anti-komünizmin bir zaferi olarak alkışlayarak vermesi hiç de şaşırtıcı değildi.

Ama gerçeği haykıran aydınlar da vardı... Melih Cevdet Anday'ın 1956'da yayınlanan *Yan Yana* adlı kitabındaki dizeler artık biz solcu gençlerin ağzından asla düşmeyecekti:

*Bir çift güvercin havalansa
Yanık yanık koksa karanfil
Değil bu anılacak şey değil
Aplansız geliyor aklıma
Nerdeyse gün doğacaktı
Herkes gibi kalkacaktınız
Belki daha uykunuz da vardı
Geceniz geliyor aklıma*

Bu yazıyı yazmaya koyduğum sırada sosyal medyaya TC ırkçılığının ve faşizminin bir başka yıldönümünü anımsatan paylaşımlar düştü.

Evet bundan tam 49 yıl önce, 23 Ağustos 1969'da, Derim'de *Pir Sultan Abdal* oyununun sahnelenmesi Valilik'çe yasaklanmış, bu yasağa direnen halka ateş açılmış, iki yurtaş katledilmişti. Arşivlere daldım... Bu olaylar üzerine 2 Eylül 1969 tarihli *Ant Dergisi*'nde şunları yazmışım:

“Bundan tam dörtyüz yıl önce bir halk ozanı, ceberrut Osmanlı yönetiminin halk düşmanı zalimlerine şöyle meydan okuyordu:

*Yürü bre Hızır Paşa
Senin de çarkın kırılır
Güvendiğin padişahın
O da bir gün devrilir!*

“Pir Sultan Abdal, Padişah'ın mutemet adamı Hızır Paşa tarafından yakalanarak idam ettirilmişti. Ama idam edilmekle Pir Sultan Abdal'ın ismi, mücadelesi ve şiirleri unutulmuş, aksine günden güne büyüyen bir efsane halinde sadece

Alevilerin değil, tüm ezilen Anadolu halklarının gözünde zulme karşı savaş bayrağı olmuştı. Nasıl bir Şeyh Bedrettin'in unutulması mümkün değilse, Pir Sultan Abdal'ın da unutulması mümkün değildi.”

Genç tiyatro yazarı Erol Toy'un yazdığı *Pir Sultan Abdal* oyununun Halk Oyuncuları tarafından Dersim'de sahneye konulması Demirel'in uşağı dönemin Tunceli Valisi tarafından yasaklanmış, direnen halka ateş açılmış, *Mehmet Doğan Kılan* ve *Aziz Günel* adında iki yurttaş katledilmiş, 6 kişi yaralanmış, kentte tam bir insan avı başlatılarak yüze yakın yurttaş gözaltına alınmıştı. O dönemde HDP yoktu, ama Kürt ve Alevi vatandaşların faşizme karşı mücadelesine destek veren, Kürt ilerici ve demokratlarının da yönetiminde yer aldığı *Türkiye İşçi Partisi* vardı.

Olaylar sonrası Halk Oyuncuları'ndan *Aşık Nesimi Çimen*, *Ayberk Çölok*, *Tuncer Necmioğlu*, *Yüksel Topçugüler*'in yanısıra *TİP* adayı *Avukat Kemal Burkay*, *TİP İl Başkanı Ali Gültekin*, *TİP il yönetim kurulu üyeleri A. Erdoğan* ve *Hasan Ali Arslan* polis merkezinde günlerce engizisyon sorgusundan geçirilmişlerdi. Olaylardan sonra İstanbul'da yeni örgütlenmekte olan *Doğu Devrimci Kültür Ocakları (DDKO)*'nun kurucusu *Necmettin Büyükkaya* ve arkadaşları *Ant*'ta tam netnini yayınladığımız protesto bildirisinde isyanlarını şöyle dile getirmişlerdi:

“Bu davranışlar, buradaki halkın ayrı bir etnik özelliğe sahip olmasından ileri geliyor. Halkın bu masumane ve haklı isteğine kusarcasına mermi yağdırmakla, gelmiş geçmiş hükümetlerle birlikte bu hükümetin de bölgecilik ve bölücülük suçunu bizzat işlediği apaçık ortadadır. Bu davranışları üzerine Elazığ ve Tunceli valisini halk ve kültür düşmanı ilân ediyoruz.

“Türkiye halkı bu farklı ve keyfî davranışlara ses çıkarmazsa güvenliğimizi tehlikede sayacağımızdan, farklı muamele görenlerin evlâtları olarak üniversiteleri bırakıp mağaradaki kardeşlerimizin yanına koşacağız. Öleceksek orada ölelim.”

Sevgili Necmettin 1984 yılında Diyarbakır Cezaevi'nde işkenceden geçirilerek katledildi.

Sadece Necmettin mi?

1968 Temmuz’unda ABD 6. Filosu’nun İstanbul’u ziyaretine karşı direniş sırasında İstanbul Teknik Üniversitesi yatakhanelerini basan polisler tarafından katledilen *Vedat Demircioğlu* ile başlayıp hain tuzaklarda, idam sehpalarında, polis baskınlarında, hapisane operasyonlarında, kent, kasaba ve köy yıkımlarında öldürülen daha binlerce direnişçi...

12 Mart darbesinden sonra, 12 Eylül darbesinden sonra, Özal’ın, Demirel’in, Çiller’in, Yılmaz’ın, Erbakan’ın, Ecevit’in. Gül’ün, Davutoğlu’nun ve de Erdoğan’ın başını çektiği sözde sivil hükümet dönemlerinde...

HDP’den tutuklanan 2.830 kişinin 634’ü il, ilçe veya parti yöneticisi, 10’u da milletvekili. DBP’den tutuklanan 2.700 kişinin 450’si il, ilçe eşbaşkanı veya yöneticisi...

Gelecek belediye seçimlerini belli kent ve kasabalarda HDP’li, CHP’li muhalefet adayları götürse ne olacak?

Sevgili Baskın Oran’ın önceki gün *Artıgerçek*’te yayınlanan “Belediye seçimleri yaklaşırken ‘Tek Hesap’ ve Kürt meselesi” başlıklı yazısı Türkiye’yi tam bir karanlığa gömme sürecinin yeni bir perdesini tüm çıplaklığıyla açığa vuruyor.

Mart 2019’da yapılması öngörülen belediye seçimlerinde halen kayyuma bağlı Kürt belediyelerinin yeniden halkın seçeceği kişilere iade edileceği umut edile dursun, 9 Ağustos günü Resmî Gazete’de yayınlanan Cumhurbaşkanlığı 17 sayılı kararı ve ilgili yönetmelik, bundan böyle tüm belediyeleri, hangi partinin yönetiminde olursa olsun, Erdoğan’ın tam vesayeti altına sokuyor.

Ve yine Oran’dan son derece gerçekçi bir teşhis:

“Şimdi de belediyeler, bakanlığın iznini almadan artık borçlanamayacak bile. Aslında buna, bir kamu tüzel kişisini ‘vesayet altına almak’ değil, hacir altına almak demek daha doğru! Bu tersine gidiş, Kürt meselesini korkunç bir hale getirecek. Türkiyeli Kürtleri bu ülkeden iyice koparacak.”

Baskın Oran son derece haklı...

Hızır Paşa zulmüdür bu, sadece Kürtleri değil, Türk-İslam Sentezi diktasından “illallah” diyen Türkleri de, azınlık statüsündeki diğer halkların herşeye göğüs gererek kalabilmiş olanlarını da kopartır bu ülkeden...

Bozkurt işaretinin versiyonları üzerine...

30 Ağustos 2018

Büyük ölçüde küresel ısınmadan kaynaklanan alışılmamış sıcakların hüküm sürdüğü uzun yaz tatilinin son iki haftasında Belçika, yazılı ve görsel medyada birdenbire ön plana çıkan kurt haberlerini tartışmakta...

Belçika’da uzun süredir varlığına rastlanmayan kurtların son zamanlarda Almanya sınırını aşarak Belçika’ya girmekte, karınlarını doyurmak için sığır ve koyun sürülerine saldırmakta olduğu haberleri birbirini kovalıyor. Kasaplık hayvan üreticileri panikte... Her yıl belli mevsimde geyik ve yaban domuzu avına çıkan silahendazlar şimdiden “kurtlarla nasıl baş ederiz” hesabında... “Korumalı hayvanlar” kategorisinde yer aldıkları için kurtları öyle aklına estikçe vurmak da olası değil... Çevre korumacıları, kasaplık hayvan üreticileri ve bilumum kırsal alan sakinleri şimdiden kurtlarla nasıl baş edilebileceğinin tartışması içinde...

Kurtlar benim İçanadolu bozkırındaki çocukluk günlerimin unutulmaz anısı...

2. Dünya Savaşı yılları... 1942 Kışı... Niksar-Erbaa Zلزeli’ni yeni atlatmışız... Tüm bozkır kar altında... Trenyollarını da kar kapladığından, babamın görevli olduğu istasyonun tüm çevreyle tren bağlantısı kesilmiş. Kar telgraf direklerini nerdeyse tamamen yutmuş, tellerin bağlandığı porselenlerin beyazını yalıyor. Öyle ki, köylüler çarıklarının gevşeyen bağlarını direklerin tepesinde bağlıyor.

Kar dinip de yollar biraz açıldığında, biz, istasyonun beş

bacaksız bebesi birbirimize sokulmuş, kara bata çıka, sura-tımıza kırbaç gibi inen, ellerimizi şerha şerha yaran, dudak-larımızı donduran rüzgarla boğuşa boğuşa çok uzaklardaki köy okuluna bir an önce varmaya çabalıyoruz.

Uçsuz bucaksız beyazın derinliklerinden gelen kurt ulu-malarını duydukça korkudan birbirimize daha bir sokuluyor, kenetleniyor, birbirimizi yüreklendirmeye çalışıyoruz. Kor-kunun ecele faydası yok. Daha çabuk, daha çabuk... Köye bir an önce varmalıyız.

Öğleden sonra dersler bitince, kutup seferimiz yeniden başlıyor. Yine karla boğuşarak, uzaktan gelen kurt ulumala-rını dinleyerek, düşe kalka istasyonumuza kavuşuyoruz.

O günlerin üzerinden tam 76 yıl geçtikten sonra bugün Bel-çikalıların kurt telaşını büyük bir merak ve ilgiyle izliyorum...

Ama Belçika'nın kurtlarla dansı bununla da sınırlı değil... Türkiye'de yerel seçimlerin gelecek yıl mı yapılacağı, yoksa Tayyip'in makyavelik hesaplarına göre öne mi alınacağı tar-tışıla dursun, Belçika 14 Ekim 2018'de yapılacak olan be-lediye seçimleri için şimdiden seferber olmuş durumda...

Kesin aday listeleri Eylül'ün ortalarında açıklanacak... Ancak Belçika başkentinde göçmen kökenlilerin yoğun bulun-duğu Brüksel Anakent, Schaerbeek, Saint-Josse, Molenbeek ve Saint-Gilles belediyelerinde bu seçmenlerin şimdiden başını bağlamak için listelerde yer alacak Türkiye, Fas ve Afrika çıkışlı adayların isimleri büyük şamatayla açıklanmaya başladı.

Bizim kuşağın 70'li ve 80'li yıllarda verdiği mücadele so-nunda yabancı kökenli vatandaşlara da siyasal hakların tanın-masından bu yana Belçika'nın federal, bölgesel ve yerel meclislerine hangi yabancıların gireceği zaten onyıllardır büyük merak ve tartışma konusu.

Türkiye çıkışlılar "çifte vatandaşlık" hakkına sahip olduk-ları için hem Türkiye, hem de Belçika seçimlerinde oy kul-lanabiliyor.

Üstelik, Belçika seçimlerinde aday olma ve yeterince "ter-cih oyu" elde edebilirse bu meclislere doğrudan girme hak-

kına sahip... Seçildikten sonra da belediye başkanı ya da başkan yardımcısı olmaları işten değil...

Belçika Türkleri daha iki ay önce, 24 Haziran'da Türkiye erken seçimleri için sandık başına gitti... Oy kullananların yüzde 75'e yakını oylarını cumhurbaşkanlığı seçiminde Erdoğan lehine, Meclis seçiminde de AKP-MHP ittifakı lehine kullandı. İnanılmaz ama gerçek, bu seçmen kitlesi şimdiye kadar Belçika'nın tüm seçimlerinde AKP ve MHP türünden sağcı ve ırkçı partilere değil, onlara karşı sosyalist ya da hristiyan partilere oy verdi. Bu ne perhiz, bu ne lahana turşusu?

Çok açık... Türk diplomatik misyonları, onların emrindeki Türk Diyanet Vakfı, Türk camileri, dinci ve milliyetçi dernekler, Türk medyası bu ülkedeki dokunulmazlıklarını ve faaliyet serbestliğini ancak "düşünce, inanç ve örgütlenme özgürlüğü" savunucusu partiler sayesinde sürdürebileceklerinin bildikleri için Türk adayları da, Türk seçmenleri de bu partilere yönlendirdiler.

Yıllardır Brüksel'deki Ermeni Soykırımı'nı inkar kampanyalarına katılmış, Türkiye'deki baskı rejiminin muhaliflerine ve Kürt ulusal direnişine karşı her türlü komploya alet olmuş, Tayyip diktasının Belçika'daki siyasal, diplomatik ve sözüm ona kültürel girişimlerine destek vermiş olan belli isimlerin Sosyalist Parti'de baş tacı edilmesine alışılmıştı.

Ne ki bu yıl aday açıklamada erken davranan yeşil parti Ecolo'nun Türk yoğunluklu Saint-Josse belediyesinde gösterdiği Türk adaylardan birinin de bozkurt işareti yaparken seçilmiş bir fotoğrafının Belçika medyasına yansmasıyla kıyamet koptu....

Şimdi dikkatler tüm partilerin bu yaklaşan belediye seçimlerinde hangi Türk adayları gösterecekleri üzerine yoğunlaşmış bulunuyor.

Ecolo'nun bile bozkurt işaretçisini aday göstermesi tartışıla dursun, Sosyalist Parti'nin halihazır Türk kökenli Saint-Josse belediye başkanı Emir Kır seçim kampanyasını Türk göçmenlerin yoğun olarak geldikleri Emirdağ'dan başlatmış

durumda... Üstelik bu kez Emirdağ'a gittiğinde MHP'li belediye başkanı Uğur Serdar Kargın'ı ziyaret ederek Belçika seçimleri için destek istemeyi de ihmal etmedi.

Saint-Josse belediyesine son yıllarda Bulgaristan'dan da yoğun Türk göçmen akımı olduğundan, Emir Kır bu kez propaganda yelpazesini daha da açık tutarak o ülkenin Kırcalı başta olmak üzere Türk yoğunluklu bölgesinde de bir propaganda turu yapmaktan geri kalmadı.

Kurtlar Belçika ormanını ve kırsalını zamanla işgal eder mi? Bilmiyoruz... Ama bozkurtların giderek Belçika siyasal arenasını büyük bir hızla işgal etmekte oldukları kesin... Özellikle de Tayyip'in iktidarını sürdürüebilmek için Devlet Bahçeli gibi gözü dönmüş bir bozkurta boyun eğmesinden sonra...

Yeşiller Partisi'nin bir bozkurt işaretçisine aday listesinde yer vermesinden sonra MHP'nin ve onun sembolü bozkurtun ne olduğu üzerine yazılanların ardı arkası kesilmiyor. Sosyal medyada da polemikler cabası...

Bu polemikleri izlerken Türk faşolarının sembolü olan, sadece Bahçeli, Erdoğan ve Akşener tarafından değil ana muhalefet Kılıçdaroğlu tarafından da kullanılmış olan "bozkurt" işareti üzerine Belçikalı insan hakları savunucusu bir dostumun yaptığı bir yorum dikkatimi çekti:

"Bu işaret İtalya'da boynuzluları nitelemek için kullanılır..." Yani evlilik yaşamında aldatılma bedbahtlığına uğramış olanları...

Tarihsel belgelere daldım... Gerçekten de bizdeki belli siyaset erbabının çok benimsediği bu işaret kadim Yunan'da da kullanılmış. Girit Kralı Minos'un karısı Pasiphae'nın bir boğayla çiftleşerek Minotor adında boynuzlu bir çocuk doğurmasından ötürü bu işaret zinanın bir simgesi olarak benimsenmiş... İtalya'nın güney bölgeleri ve Sicilya'da da "cornuto" adıyla hâlâ kullanılmakta...

Ancak bu işaretin *Heavy Metal* topluluğu tarafından olduğu gibi eski Fransız cumhurbaşkanı Sarkozy ve eski İtalyan başbakanı Berlusconi de dahil birçok siyasal kişi şöhret tarafından

farklı nedenlerle kullanıldığı da biliniyor. Ama tüm bunlar, bozkurt işaretinin Türkiye’de ve Türkiye kökenli Türk göçmenler arasında “hamasi” şekilde kullanılmasına engel değil.

Nasıl engel olsun ki, ta cumhuriyetin başından beri yetişen kuşakların beyni bozkurt efsanesiyle yıkanmamış mı?

Çok değil, daha dün... Bahçeli’nin önerisiyle Reis-ül cemahiriye Tayyip Anadolu’nun Bozkurt’tan inmeler tarafından fethinin 947. yıldönümünü Hollywood özentisi törenlerle kutlamadı mı, 2071’e denk gelecek 1000. yıl kutlamaları için Ahlat’ta şimdiden otağ-saray inşa ettirme emri vermedi mi?

Ana muhalefet liderinin dahi bozkurt işareti yaptığı Türkiye’nin siyasal, sosyal, ekonomik ve kültürel yaşamında daha bir çok kurt görürüz.

Sadece Türkiye’de mi? Türk-İslam senteziyle beyni yıkanıldığı için yüzde 60-70’iyle Tayyip’i destekleyen Türk göçmenlerin bulunduğu Almanya, Belçika, Hollanda ve Fransa gibi Avrupa Birliği’nin merkez ülkelerinde de...

Belçika’da belediye seçimlerine çok az kaldı... Gelecek yıl da Federal Meclis, bölge meclisleri ve Avrupa Parlamentosu seçimleri...

Kurtlar şimdiden sahnede...

Ben yine de çocukluk günlerimde karları çiğneyerek uzaktaki köy okuluna giderken dinlediğim kurt ulumalarını nostaljiyle anımsıyor, Belçika’ya dönüş yapan kurtların katledilmemesini, ama insan kisvesindeki demokrasi ve özgürlük düşmanı kurtlara “hayır” denmesini diliyorum.

Tayyip’in zındanlarında tutsak iki halk lideri...

7 Eylül 2018

Brüksel’deki Avrupa Birliği kurumlarının hemen yanbaşındaki *Press Club* geçtiğimiz çarşamba günü yine önemli bir basın toplantısına sahne oldu.

Uluslararası Öcalan’a Özgürlük Kampanyası’nın düzenle-

diği basın toplantısında, yıllardır İmralı Adası'nda tutsak bulunan Kürt liderinin özgürlüğü için bugüne dek dünya çapında 10 milyon imza toplandığı açıklandı.

Aynı salonda geçen yıl İspanyol adaleti tarafından hakkında uluslararası tutuklama kararı çıkartılan Katalonya Lideri *Carles Puigdemont* da bir basın toplantısı düzenleyerek Frankist ağırlıklı İspanyol Hükümeti'ne meydan okumuştı.

Ardından da PYD'nin eşbaşkanı *Salih Müslim*, hakkında Türk Devleti tarafından kırmızı bülten çıkartılmasına, Belçika'daki Türk misyonlarının ve medyasının provokasyonlarına rağmen aynı salonda bir basın toplantısı yaparak Suriye Kürtlerinin haklı davasını ve mücadele amaçlarını dünya kamuoyuna açıklamıştı.

Geçtiğimiz çarşamba günkü basın toplantısının öznesi Kürt lideri Öcalan olduğu halde kendisi salonda yoktu, olamazdı da... Çünkü kendisi Ecevit Hükümeti döneminde ABD gizli servislerinin fiili katkısıyla 15 Şubat 1999'da Kenya'da tutuklandığından beri neredeyse 20 yıldır İmralı zindanında tutsak bulunuyor.

Öcalan'ın tuzağa düşürülerek tutsak alınmasını önceleyen umut dolu 1998 yılını çok iyi hatırlıyorum.

Belçika'da sürgün Kürt milletvekillerinin girişimiyle *Kürdistan Ulusal Kongresi* kurulurken genç Kürt gazetecileri ya da meslekte hiçbir deneyimi olmayan Kürt gençleri ezilen halklarının sesini dünyaya duyurmak için Belçika'da *Med TV*'yi faaliyete geçirmişlerdi.

Med TV'nin birçok programına katıldım, Öcalan'ın ve Türkiye'deki Kürt siyasetçi ve aydınlarının da telefonla katıldığı tartışma programlarında yeraldım. Öcalan'la soru-yanıt şeklinde diyaloglarımız oldu.

Son diyalogumuz 28 Ağustos 1998 tarihindeydi. Hep büyük bir elemle anımsarım. Programın yöneticisi *Günay Aslan* telefon ederek o günkü telekonferansta Öcalan'ın önemli bir barış çağrısı yapacağını, bunun için programa tüm medyayı çağırıldıklarını söylemiş, mutlaka benim de katılmam için ısrar

etmişti. Programa benim dışımda Kürt medya temsilcilerinin yanısıra *NTV, ATV, Milliyet, İhlas Haber Ajansı*'ndan muhabirlerle birlikte birçok da yabancı gazeteci katılmıştı.

Faşizmin ulusal baskılarına karşı Kürt halkının silahlı direnişini başlatan ve gerillayı kuran Öcalan'ın uluslararası komploya kurban düşmeden önce büyük bir dinleyici kitlesine son seslenişiydi. Silahlı çatışmanın her iki taraf için de kalıcı bir çözüm getiremeyeceğini vurgulayarak her türlü barışçıl çözüm için görüşmeye hazır olduklarını duyurmuştu.

Öcalan'a Türkiye'de cumhuriyetin 75. yıldönümü kutlamalarının aşırı milliyetçi gösterilere dönüştüğünü, bir bayrak, milli marş ve Atatürk histerisi başlatıldığını belirterek, bu koşullarda barış çağrılarını Türk yönetiminden olumlu bir yanıt beklenip beklenemeyeceğini sormuştum.

Öcalan da yanıt olarak 75. yıldönümünü kutlayan cumhuriyetin de kendi bekası için Kürt sorununa çözüm bulmak zorunda olduğunu, bu bakımdan barış çağrılarını olumlu yanıt almayı umduğunu söylemiş, bu sorun 20. yüzyılın son yıllarında herhangi bir çözüme kavuşturulmadığı takdirde 21. yüzyılda daha büyük sorunlarla karşılaşılacağını belirtmişti.

Program'dan ayrılırken son derece düşünceliydim. Öcalan'ın barış girişimini desteklemek için PKK silahlı eylemleri de uzun süredir durdurulmuştu, ama Ankara'daki faşist yönetimin lügatında hiçbir zaman barış olmamıştı.

Nitekim *1 Eylül Dünya Barış Günü*'nde Öcalan'ın barış önerileri Türkiye gündemini işgal ederken MGK'nin PKK konusunda Suriye'ye baskı yapma kararı aldığı duyuldu. Bunu 15 Eylül 1998'de de *Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Attila Ateş*'in Suriye sınırında yaptığı tehdit konuşması, ardından da 1 Ekim'de Cumhurbaşkanı *Demirel*'in Meclis açış konuşmasındaki tehditleri izleyecek, 9 Ekim'de de *Esat Hükümeti*'nin zorlamasıyla Öcalan yıllardır kavgasını yürüttüğü Suriye'den ayrılmak zorunda kalacaktı.

*

Evet, *Öcalan* halen tecritte çile doldururken Tayyip'in zın-

danları özellikle çakma 15 Temmuz darbesinden sonra Kürt halkının milletvekilleri, belediye başkanları, parti yöneticileri, yazarları, gazetecileriyle tıklım tıklım dolduruldu.

Ve de bu halkın bir diğer lideri, HDP'nin eski eşbaşkanı ve iki seçimde de cumhurbaşkanı adayı olan *Selahattin Demirtaş* da 4 Kasım 2016'dan beri Tayyip'in Edirne zindanında... Sadece Kürt halkının bu saydığım en mücadeleci şahsiyetleri mi?

Ya Kürt halkının haklı mücadelesiyle beraber olan, onun girişimiyle kurulan parti, örgüt ve yayınlarda sorumluluk üstlenen *Türk'ler, Ermeni'ler, Asuri'ler, Grek'ler*?

Örnek mi? Demirtaş'la aynı zamanda tutuklanan HDP eşbaşkanı *Figen Yüksekdağ*...

Demirtaş bir hafta önce, 28 Ağustos'ta, *Ankara 19. Ağır Ceza Mahkemesi*'nce Sincan Ceza İnfaz Kurumları Kampüsü'ndeki salonda görülen davanın duruşmasına şahsen katılmıyor... Avukatlarının yeralmadığı duruşmada Demirtaş, insan haysiyetini hiçe sayan bir yöntemle, *Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi (SEGBİS)* aracılığıyla, tutsak bulunduğu zindandan sorguya çekiliyor.

Demirtaş, bizzat duruşma salonuna gelerek avukatlarının hazır bulunduğu esnada savunma yapmak istediğini belirterek duruşmanın ertelenmesini istiyor. Ama mahkeme Demirtaş'ın itirazını ve talebini hiçe sayarak tutukluluk halinin devamına hükmederek duruşmayı 3 Ekim'e erteliyor.

Demirtaş adı, tıpkı Öcalan adında olduğu gibi, benim için bir başka acılı anıyı çağırıştırıyor.

Selahattin Demirtaş'ı hep medyada izlediğim halde hiç kişisel olarak tanımak fırsatım olmadı... Brüksel'e gelişlerinde benim başka toplantılarım olduğu için karşılaşamadık.

Ama ağabeyi Nurettin Demirtaş'la, o dönemdeki *Demokratik Toplum Partisi (DTP)*'nin genel başkanı olduğu 2007 yılında Brüksel'deki uluslararası bir konferansta İnci'yle birlikte tanışmış, uzun uzun sohbet etmiştik.

Nurettin Demirtaş daha 1991 yılında kardeşi Selahattin Demirtaş'la birlikte bir Kürt gençlik örgütü üyesi olduğu id-

diasıyla tutuklanarak 1994'te tam 22 yıl ağır hapis cezasına mahkum edilmişti. Cezasının 11,5 yıllık kesimini çektikten sonra tahliye edilince 2007'de DTP'ye katılmış ve partinin 2. olağanüstü büyük kongresinde *Selma Irmak*'la birlikte eş genel başkanlığa seçilmişti.

Kendisiyle tanıştığımız Avrupa seyahatinden Türkiye'ye dönerken 17 Aralık 2007'de Ankara Esenboğa Havalimanında tutuklanmış, Düsseldorf'ta Öcalan posterinin önünde konuşma yaptığı gerekçesiyle hapsedilmiş, tahliye olduktan sonra 28 Nisan 2008'de de jandarma kuvvetlerinde askere alınmıştı.

Türkiye'de uğradığı bu baskılardan dolayı Nurettin Demirtaş terhis olduktan bir süre sonra Türkiye'yi terkederek Güney Kürdistan'a geçmek zorunda kalmıştı.

Nurettin Demirtaş'a reva görülen zulüm şu sırada kardeşi Selahattin Demirtaş'a başka yöntemlerle uygulanmakta, ki bunun ayrıntılarını gün be gün medyada izlemekteyiz.

Bir ülke ki, Batı dünyasının demokrasi savunucusu saydığı *Avrupa Konseyi* ve *NATO*'nun asli üyesi, *Avrupa Birliği*'nin de yıllanmış üye adayı...

21. yüzyılın 2018 yılının Eylül ayında...

Uyguladığı akılcı ekonomik politikalar yüzünden ülkeyi hızla bir iflase sürükleyen, dar gelirli insanlarımızı cehennemi bir yaşama mahkum eden Tayyip iktidarı, gözü dönmüş bir Türk-İslam megalomanisi içinde yedi düvele meydan okuyup geçmişte her anlamda bendeliğini ettiği ABD ile de papaz kavgasına giriştikten sonra düne kadar önde gelen liderlerine "Nazi" diye küfrettiği *Avrupa Birliği*'yle yeniden iş pişirmeye çalışıyor.

Uyduruk hükümetinin dört sallabaş bakanını "mahşerin dört atlısı" gibi *Avrupa Birliği*'ni yeniden fethetmekle görevlendiriyor.

İyi de, herhangi demokratik bir ülkede nüfusun en az yüzde 20'sini oluşturan bir halkın iki tarihsel lideri nasıl olur da yıllarca her türlü insan hakkından yoksun olarak zindanlarda çürütülebilir?

Selahattin Demirtaş'ın yıllarca eşbaşkanlığını yaptığı HDP'nin seçimlerde tüm baskı ve hilelere rağmen üstün bir performans gösterip yüzde 10 barajını aşarak Meclis'in üçüncü partisi olduğu gerçeği hasır altı edilebilir mi?

HDP'yi tüm engellere rağmen Meclis'e sokmayı başaran kitle yarın Öcalan'ın özgürlüğe kavuşturulup kavuşturulmaması konusunda bir referandum yapılacak olsa, "Evet, özgür olmalı ve ülke siyasetinde yerini almalıdır" demeyecek midir?

Sadece HDP seçmeni mi?

Türkiye'nin gerçek demokrasiler safında yer almasını, halkların eşitliğini savunan milyonlarca insan aynı şeyi söylemeyecek midir?

Başa dönüyorum... Çarşamba günü Brüksel'deki basın toplantısında Öcalan'ın özgürlüğü için dünyada 10 milyon imza toplandığı açıklandı.

Bir o kadar da diğer halk lideri *Selahattin Demirtaş* için de toplanmalı.

Bir o kadar da Tayyip'in zindanlarında çürütülen Kürd'ü ve Türk'üyle onbinlerce demokrasi ve özgürlük savunucusu için toplanmalı.

Ta ki Tayyip'in zindanları boşalincaya dek...

Türkiye'de Eylül darbesi üzerine...

12 Eylül 2018

Dün, 11 Eylül, 1973'teki Şili faşist darbesinin 45. yıldönümüydü.

Bugün Türkiye'deki 12 Eylül 1980 darbesinin yıldönümü...

38 yıl önce, 11 Eylül'de, Şili'deki darbenin yıldönümü dolayısıyla düzenlenen bir geceye katılmış, geç vakte kadar süren söyleşilerimizde de Türkiye'de yaklaşan darbe tehlikesi üzerine durmuştuk.

12 Eylül sabahı her zaman olduğu gibi erkenden kalkmış, çalışmaya hazırlanıyordum. Saat 6'da Belçika radyosunu aç-

tığımda, Türkiye’de askeri darbe yapıldığı flaş olarak bildiriliyordu.

Dünkü yazımda belirttiğim gibi, Şili darbesini yapan, Castro’nun uyarılarına rağmen gerekli önlemleri almayan Allende’nin 20 gün önce ordu başkomutanlığına atadığı Amerikancı general Pinochet’ydi.

Türkiye’de 12 Eylül darbesinin başını çeken de Bülent Ecevit’in başbakan iken 7 Mart 1978’de genel kurmay başkanlığına getirdiği Amerikancı ve kontrgerillacı General Kenan Evren’di.

Darbe, diğer Avrupa radyolarında da birinci haberdi. Türkiye radyosunda sürekli darbe bildirileri okunuyordu.

İnci’yi uyandırdım, sendikacı ve partili arkadaşları arayıp durumu bildirdim.

Evet, beklenen olmuştu.

İnfo-Türk olarak derhal bir protesto bildirisi yayınladık. Ama partili olarak ne yapacaktık? Doğal olarak, Türkiye’deki parti yöneticilerinin derhal bizi arayarak bu konuda bilgilendirmeleri gerekirdi. Ben kendilerini arayıp ilişki kurmaya çalıştım, telefonlar yanıt vermiyordu.

Ancak saat 9’dan sonra Türk Haberler Ajansı’nda çalışan partiye yakın arkadaşlardan Osman Saffet Arolat ve Niyazi Dalyancı’yla ilişki kurarak onlardan ayrıntılı bilgi alabildim. Sadece Behice Boran’ın ev hapsinde olduğu biliniyordu, diğer yöneticilerin nerelerde olduğundan onların da haberi yoktu.

Almanya, Fransa ve İsviçre’deki sorumlu arkadaşlarla da tek tek görüştüğümüzden sonra, Demokrasi İçin Birlik adına dünya kamuoyuna çeşitli dillerde ilk bildiriye yayınladık.

Partinin aylardan beri yaptığı tüm açıklamalarda ve başkanın konuşmalarında faşizmin ayak seslerinden bahsediliyordu. Bir sayfalık ilk bildirimizde 12 Eylül müdahalesinin NATO tarafından teşvik edilen ve desteklenen faşist bir darbe olduğunu vurgulayarak şu çağırımı yaptık:

“Bu darbe ülkemizdeki faşist tırmanışın son aşamasıdır. 1960, 1971 ve son olarak 1980’de ordunun müdahalesiyle

karşı karşıya kalan Türkiye halkı hiç kuşku yok ki kararlı bir mücadeleyle bu karanlığı yırtacaktır.

“Günümüz Türkiye’nin tüm demokratik güçlerinin birlik ve faşizme karşı mücadele günüdür.

“Dünyanın tüm demokratik güçlerini Türkiye halkının bu meşru mücadelesiyle dayanışmaya çağırıyoruz.”

Info-Türk’ün İngilizce, Fransızca, Almanca, Flemenca ve Türkçe bültenlerinde de 12 Eylül Darbesi’nin hazırlanış sürecini, NATO’nun ve büyük sermaye çevrelerinin bu darbedeki rolünü, darbeyi yapan Ordu’nun sadece askeri planda değil, aynı zamanda siyasal, ekonomik, sosyal ve kültürel planlardaki konumunu, darbeye gösterilen ilk uluslararası tepkileri içeren ayrıntılı bir rapor yayınladık.

Avrupa Ekonomik Topluluğu, Avrupa Konseyi, hatta NATO Parlamenterler Meclisi, parlamenter rejimi yok eden bu darbe karşısında eleştirel bir tutum takınırken, üyesi buldukları parlamento lağvedilmiş, mensup oldukları partiler kapatılmış olan Türk parlamenterlerinin tutumu gerçekten yüz karasıydı.

Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi’nin darbeden sonra Strasbourg’ta yaptığı ilk toplantıya, Cunta’nın talimatı üzerine Turan Güneş, Cevdet Akçalı, Metin Toker ve Besim Üstünel katılarak darbenin gerekliliğini savunabildiler. Ne acıdır ki, bu cunta savunucusu parlamenterlere AKPM’nin Mart 1981’de Hollanda’da insan hakları üzerine düzenlediği toplantı sırasında Prof. Muammer Aksoy da katılacaktı.

Neyse ki, cunta tarafından yokedilmiş bir parlamentonun temsilcilerini adam yerine koyma komedisine 14 Mayıs 1981 tarihli kararıyla AKPM bizzat kendisi son verecekti.

Uluslararası planda bizim için ilk büyük şok ise, 12 Mart Darbesi sonrasında olduğu gibi, Sovyetler Birliği’nden geldi. ABD dışındaki Batı kurumları darbeye karşı eleştirel bir tutum takınırken, SSCB Başbakanı Kosigin, darbenin ardından yeni askeri hükümet kurulur kurulmaz hem Cunta Şefi Evren’e, hem de Başbakan Bülent Ulusu’ya kutlama mesajı gönderdi.

Bu mesaj ve genelde SSCB ile diğer sosyalist ülkelerin cuntaya karşı uzlaşıcı bir siyaset izlemesi, kaçınılmaz olarak Türkiye sol güçlerini de Cunta'yı niteleme ve ona karşı alacakları tavır konusunda daha baştan görüş ayrılığına sürükledi.

Sürgündeki Türkiyeli ilerici kuruluşların çoğunluğu yeni yönetimi "faşist askeri cunta" diye nitelerken TKP çizgisindeki, aldıkları direktife uygun olarak, bu nitelemeye şiddetle karşı çıkıyorlar, "askersel cunta" ifadesiyle yetinilmesini dayatıyorlardı.

Bu dayatma o denli gülünç bir hal amıştı ki, örneğin Belçika'da günlerce süren tartışmalardan sonra yayınlanan ortak bildirin girişinde, imzacı örgütlerden bir kısmının cuntayı faşist olarak, diğer bir kısmının ise sadece "askersel" olarak niteledikleri vurgulandı.

Kısa bir süre sonra da, TKP'nin yan örgütü ATTF'nin yayın organı Kurtuluş'un 15 Nisan 1981 tarihli 237. sayısında "Türk-Sovyet Dostluğu 60 yaşında" manşetiyle birlikte Kenan Evren'in ve Leonid Brejnev'in eşit boyutlardaki fotoğraflarının tam sayfa yayınlanması büyük tepkiye yol açacaktı.

Dahası, ertesi yıl, cunta şefi Kenan Evren'e, 25-28 Şubat 1982'de Bulgaristan'a yaptığı ziyaret sırasında "Büyük Balıkan Yıldızı" nişanı verilecekti. Üstelik TKP üyelerinin Türkiye'de tutuklanıp işkenceden geçirildiği günlerde...

Sol'un "kol kırılır yen içinde kalır"ı ...

19 Eylül 2018

Cumhuriyet'teki yönetim değişikliği üzerine kopan fırtınayı dikkatle izliyorum. Kalanların içinde de, ayrılanların içinde de yakından tanıdığım, 60'lı yıllarda yönettiğim *Akşam Gazetesi* ile *Ant Dergisi*'nde birlikte çalıştığım meslektaşlarım var...

1971 ve 1980 darbelerinden sonra da *Cumhuriyet* fırtınalı günlerden geçmişti.

Bâbiâli’de öyle şeyler yaşandı ki, sırf solculuk adına “*kol kırılır yen içinde kalır*” kafasıyla örtbas edilmiştir. Bunun en dramatik örneklerinden biri de 1965-66’da sol hareketin günlük bayrağı haline gelen *Akşam*’ın ehlileştirilmesi operasyonudur.

Bir anımsatma... Türkiye’de sol hareketin hızla yükseldiği, *Türkiye İşçi Partisi*’nin TBMM’de 15 milletvekiliyle temsil edildiği, devrimci gençliğin 68 başkaldırısına, devrimci sendikacılığın 15-16 Haziran direnişiyle taçlanacak direnişlere yöneldiği 1966 yılında Türkiye’nin nüfusu 32 milyondur.

O tarihte *Akşam*’ın tirajı 200 bin’lerdeydi... *Cumhuriyet* de 100 bin’den fazla okur tarafından okunmaktaydı.

Bugün Türkiye’nin nüfusu 74 milyon... *Akşam* yıllarca önce iktidarların hizmetine sokulduğu için bugünkü tirajı bizi ilgilendirmiyor. Ama *Cumhuriyet*’in bugünkü okur sayısı, yönetim değişimi öncesi ve sonrası, beş aşağı beş yukarı, 35 bin civarında...

Bunun değerlendirmesini medya analizcilerine bırakıyorum.

Konumuz: Sol’un “kol kırılır yen içinde kalır”ı...

Cumhuriyet’teki yeni ve bilmem kaçınıcı iç darbeden sonra sol okurların belleğini tazelemek için bugün tam 42 yıl öncesine gidiyorum.

1964 sonbaharında genel yayın yönetmenliğini üstlendiğim *Akşam*’ı sol bir günlük gazete haline dönüştürdükten sonra bir yandan Demirel Hükümeti’nin, öte yandan büyük sermaye çevrelerinin baskıları nedeniyle gazetenin ilan gelirlerinde tiraj artışıyla ters orantılı düşüş başlamıştı. Gelirlerdeki düşüş yüzünden SEKA’dan artan tirajı karşılayacak miktarda bobin getirtmek büyük bir sorun haline gelmişti. Hazırladığımız gazeteyi baskıya verebilmek için tüm kadro Ebusuut Caddesi’nin başından bobin kamyonunun görünmesini nasıl heyecanla beklediğimizi İnci’yle birlikte bugün bile acıyla anımsarız.

Mart 1965’de Kozlu’daki işçi direnişini *Cumhuriyet* “Kansuz Grev” olarak yansıtırken biz *Akşam*’da “İşçilere ateş açıldı” manşetiyle veriyorduk. Olayı

Cumhuriyet dahil tüm gazetelerden farklı veriğimiz üzerine *Akşam* üzerindeki baskılar iyice yoğunlaşıyordu.

10 Ekim 1965 genel seçimlerinde *Türkiye İşçi Partisi*’nin kampanyasını eşit şekilde yansıttığımızı dolaylı gazetenin icabına bakılması için ard arda komplolar düzenleniyor, Ankara ve taşra baskıları iktidarın kontrolündeki matbaalar tarafından engelleniyordu.

Abdi İpekçi tarafından *Milliyet*’ten çıkartılınca *Akşam*’a transfer ettiğimiz Çetin Altan’ın 1965 seçimlerinde TİP listesinden İstanbul bağımsız milletvekili seçildikten sonra Meclis’in ilk toplantısında partiye katıldığını açıklaması üzerine egemen çevrelerin gazetenin patronuna baskı ve tehditleri daha da artmıştı.

Bu baskılar karşısında *Akşam*’ı ayakta tutabilmek için tek güvencemiz, Türkiye’de işçi sınıfının sendikal ve siyasal hareketinin giderek daha da güçlenmesi ve kamuoyunun sol ve anti-emperyalist söyleme daha duyarlı hale gelmekte olmasıydı.

Mali sorunları kısmen de olsa çözebilmenin tek çaresi, *Akşam*’ı bir şahıs gazetesi olmaktan çıkartarak mülkiyetini halka açmaktı.

Daha önce gazeteye mali destek sağlamak için ilerici çevrelerde yaptığım nabız yoklamaları, yarın ne tavır alacağı belli olmayan bir kişinin mülkiyetinde kaldıkça *Akşam*’a sendikalarından, demokratik kuruluşlarından ve hattâ en inançlı okurlarından bile yeterli maddi destek sağlanamayacağını gösteriyordu.

Bu konuyu patron Malik Yolaç’a açtığımda, üzerinde konuşmaya dahi gerek duymadan sözü “Çetin Altan Sorunu”na getiriyordu:

“Çetin yazmağa devam ettikçe bu gazetenin mali sorunları bitmez, tek çare bu adamın gazeteyle ilişkisini kesmektir.”

O sırada faşist general Cemal Tural'ın ordunun başına gelişi anti-komünistlere büyük cesaret vermiş, bir hafta sonra büyük kentlerde komünizmle mücadele mitingleri düzenlenmeye başlanmıştı.

İstanbul'daki mitinglerin ana hedeflerinden biri de kuşkusuz *Akşam Gazetesi*'ydi. Büyük miting bir pazar gününe rastlıyordu. Tüm *Akşam* kadrosundan, izinli de olsalar, o gün gazetede görev başında olmalarını istedim. Ana giriş kapısına ve pencerelerin önüne kağıt bobinlerinden barikat yaptık. Neyse ki saldırı olmadan miting sona erdi.

Ardından Genelkurmay Başkanı Cemal Tural'ın ünlü *Cuma emirnameleri* başladı. Daha sonra "*Komünizmle Mücadele Elkitabı*" adı altında bir araya getirilerek tüm ordu birliklerine "başemir" olarak dağıtılacak olan bu emirnamede Tural şöyle diyordu:

"Din, toplumu, sarsılmaz bir şekilde birbirine bağlayan en önemli faktörlerden biridir. Komünistler Allah'a inanmazlar... Din, komünizmin en amansız düşmanı olduğu için, onu yok etmeye var güçleri ile çalışırlar."

Cemal Tural, Haziran 1964'te Ankara Sıkıyönetim Komutanı iken 21 Mayıs'çıların lideri Talat Aydemir'in ve Fethi Gürcan'ın asılması sırasındaki insanlık dışı tutumuyla da ünlü generaldi.

Tam da o günlerde, Talat Aydemir'in oğlu Metin Aydemir, yanında kızkardeşinin nişanlısı 21 Mayısçı Teğmen Atilla Altugan'la birlikte bizimle temasa geçti. Metin, Hava Harp Okulu'nda öğrenciyken Talat Aydemir'in oğlu olması nedeniyle okuldan atılmıştı.

"Babamın katilleri ordunun başına geçiriliyor," dedi. "Ortada o denli yalan, alçaklık ve ikiyüzlülük var ki, artık babamın anılarının yayınlanması zamanının geldiğini düşünüyoruz. Anıların tahrifata uğramadan yayınlanması konusunda ailece sadece size güveniyoruz."

Gazetede ki sorunlardan, patronların bitip tükenmez müdahalelerinden, star yazarların kaprislerinden bunalmıştım.

Ancak anıların yayına hazırlanması hapishane koşullarında elyazısıyla alelacele yazılmış notların ve de ses kasetlerinin dikkatle deşifre edilmesini gerektiriyordu. Aynı zamanda hem bunları yapmam, hem de gazeteyi yönetmem mümkün değildi.

Ertesi gün Malik Yolaç ve gazetenin sahibi görünen Nur Okten'e, Talat Aydemir'in anılarını yayınlayacağımı, ancak yayına hazırlamak için zamana ihtiyacım olduğunu söyledim.

Aydemir'in anılarını yayınlayacağımı söylemem pek de hoşlarına gitmemişti.

Zaten *Akşam*'ın "komünist gazete" diye sürekli saldırıya uğramasından rahatsızdılar. İsmet Paşa'ya başkaldırmış bir subayın anılarını yayınlamanın başlarına yeni gaileler açmasından endişelidiler.

"Bu yakın tarihimizin karanlığa gömülmüş bir sayfasıdır. Bu sayfayı açmak olsa olsa *Akşam*'a onur verir," dedim.

Yayınlanmasını kabul ettiler.

"Ancak bu anıları yayına hazırlanması pek kolay değil. Elyazısıyla yazılmış birçok metni okuyup özetlemek, onlarca kaseti dinleyip stenoyla not alarak yazıya dökmek çok vakit alır. İnci'yle birlikte bir ay kadar eve çekilip anıları yayına hazırlayacağız," dedim. Hemen onay verdiler.

Yolaç, fırsattan istifade, yine Çetin konusuna girdi:

"Biliyorum, sen Çetin'in bir süre için dahi olsa gazeteden uzaklaştırılmasına karşısın. Ama ben hukuk müşavirimizle konuştum. Çetin'in birikmiş yıllık izinleri var. Sen yokken onu da izne çıkartalım."

"İznini kullanıp kullanmaması Çetin'in bileceği iş, dedim. Kendisiyle konuşmam lazım. İzin kullanmak istemiyorsa, izne zorlayamam."

Çetin'e telefon ettim. Derhal itiraz etti:

"Ben izin falan istemiyorum. Bu Malik'i bilirim, bir kez izne çıkarttı mı bir daha gazeteye adım attırmaz."

Tekrar Yolaç'la konuştum.

"Çetin izne çıkmak istemiyor, okurlarından kopmak istemiyor. Yapacak bir şey yok," dedim.

O güne kadar gazetenin birinci sayfasını, gazetenin sol politikasına uygun olarak İnci hazırlıyordu. O da benimle birlikte hatıraların redaksiyonunda çalışacağından, birinci sayfa sorumluluğunu aynı çizgiyi devam ettirebileceğine inandığım haberler müdürü Cengiz Tuncer'e emanet ettim.

Hemen ertesi gün Ülker Sokak'taki evimizde anıların redaksiyonuna başladık. Akşama doğru Cengiz'den bir telefon geldi:

“Sen birinci sayfayı bana emanet ettin ama, Malik Bey biraz önce spor sayfası sekreteriyle birlikte geldi, birinci sayfayı benim değil onun yapacağını söyledi.”

O arkadaş teknik olarak iyi bir spor sayfası sekreteriydi, ama ne siyasetle ne de bizim izlediğimiz sol çizgiyle bir ilgisi vardı.

Belli ki Malik Yolaç yokluğumun daha ilk gününde gazetenin çizgisini değiştirmek, sonunda Çetin Altan'ı da tasfiye ederek *Akşam*'ı kendi deyimiyle “komünist damgası”ndan kurtarmak için bir operasyon başlatmıştı.

Ertesi sabah gazeteye dönerek tüm yazı işleri müdürlerini ve servis şeflerini toplantıya çağırdım. Yolaç'ın aylardır yaptığı baskıları anlattıktan sonra, gazete çizgisinin değiştirilmesine ve Çetin'in feda edilmesine karşı birlikte tavır konmasını istedim.

Tüm arkadaşlar kenetlenmişti. Ortak bir bildiri yayınlayarak Çetin Altan ve diğer yazarlarımızla dayanışma içinde olduğumuzu, *Akşam*'ın yayın çizgisini değiştirmeye yönelik tüm girişim ve komplolara karşı direneceğimizi bir bildiriyle açıkladık. Ankara ve İzmir büroları da direnişimizi destekliyordu.

Çetin'le İlhami'ye, gelişmeleri birlikte değerlendirmek üzere derhal İstanbul'a gelmelerini söyledim. Patron müdahalesinden vazgeçinceye kadar Çetin Altan ve İlhami Soysal da yazı yazmayacaklardı.

Okurlar gazete sahipliğine sürekli protesto mesajları göndererek bundan böyle *Akşam* almayacaklarını bildiriyorlardı.

İşte o kritik aşamada devreye birdenbire sol mücadelenin

işçi sınıfı öncülüğünde değil, Atatürkçü asker-sivil bürokrasinin öncülüğünde yürütülmesini savunan *Yön*'cüler girdi. *Yön* sahibi Doğan Avcıoğlu'nun kardeşi Hamdi Avcıoğlu benden önce *Akşam*'da gece sekreteri olarak çalışmıştı, Malik Yolaç'ı iyi tanıyordu.

Büroma gelerek, bu olayın solun genel çıkarları aleyhine geliştiğini, Yolaç'ın bu durumda gazeteyi tamamen kapatabileceğini, Çetin'in *Akşam*'da yazmaya devam etmesini sağlamak için bizim bazı tavizler vermemiz gerektiğini söylemeye başladı.

Anlaşılan Yolaç “gazeteyi kapatma” tehdidini de kullanarak çalışanların toplu direnişini kırma, gazete yönetimini fiilen ele geçirmek için karşı cepheyi parçalama taktiğine başvuruyordu.

Bu arada bir telefon da İlhan Selçuk'tan geldi.

“Doğan, lütfen anlayışlı olun, *Akşam* kapanır da Çetin bir yerde yazamazsa, ben sol fıkra yazarı olarak tek başıma kalırım. Çetin'den sonra beni de *Cumhuriyet*'ten uzaklaştırırlar,” diye sızlanıyordu.

Ankara'dan beklediğim Çetin ile İlhami İstanbul'a gelmişler, fakat *Akşam* yerine doğru *Yön* İdarehanesi'ne gitmişlerdi. Telefon eden İlhami,

“*Akşam* şimdi karmakarışık, bu sorunları rahat tartışamayız, en iyisi *Yön*'de buluşalım,” dedi.

Yön'e gittiğimde, İlhami kapıdaydı:

“Biz direnişe imza verdik ama, siz de olayı büyütmüşsünüz. Hamdi Malik Bey'le konuşmuş, sadece gazetenin sol dozajını düşürüp ilan sahiplerini rahatlatmak için birinci sayfayı kendi kafasına uygun biriyle yapmak istiyormuş.”

“Peki sen ne diyorsun?”

“Vallahi Doğan, bu kriz bir an önce çözülsün iyi olur. Ben de güç durumda kaldım. Yenilerde buzdolabı falan alıp borca da girmiştim. Bana kalırsa Malik Bey'in isteklerini kabul edelim. Edersek, Çetin'in yazmasına karışmayacakmış.”

İçeri girdiğimde Çetin de aynı telden çalıyordu.

Sanki olup bitenlerin hiçbir şekilde onunla ilgisi yokmuş, bu direnişe kendisini korumak için girdiğimizi bilmiyormuş gibi:

“Yahu, bir bardak suda fırtına kopartmayalım, diyordu. İşte şurada iyi kötü yazıp duruyoruz. Bırakın Malik de kendi gazetesinde dilediğini yapsın.”

Tartışmanın bir anlamı yoktu, belli ki Yolaç’ın manevrası başarılı olmuştu.

“İlhami’nin tavrını da, senin tavrını da nasıl yorumlayacağımı bilemiyorum... Sizin yazma özgürlüğünüzü savunmak için tüm arkadaşları bu direnişe ben soktum. Bu söylediklerinizi kendilerine nasıl anlatabilirim!”

Çetin bu kez daha da ileri gitti:

“Tamam da, bu *Akşam*’da benden başka solcu var mıydı ki?”

“Seni *Akşam*’a alırken Yolaç’ın senin hakkında söylediklerini şimdi daha iyi anlıyorum. Sağolasın... Evet Çetin, *Akşam*’da da, Türkiye’de de senden başka solcu yok. Sen solculuğuna Malik Yolaç’la devam et,” diyerek görüşmeden öfkeli bir şekilde ayrıldım.

Eve döndüğümde İnci son derece öfkeliydi. Çetin biraz önce kendisine telefon ederek onu da kışkırtmaya çalışmıştı:

“Bak İnci, Doğan’a söyle bu inadından vazgeçsin. Fena mı, günlük bir gazetenin başında bulunmanın itibarı var, tiyatro-lara, konserlere davet ediliyorsunuz. Bunları feda etmeğe değer mi?”

İnci de, Çetin’e “Eğer Doğan bu şantajı boyun eğerse derhal boşanırım,” diye yanıt vererek telefonu kapatmıştı.

Direniş yapan bazı arkadaşlarla akşam 21’de bizim evde randevumuz vardı. İlk Cengiz Tuncer geldi :

“Bu iş burada biter,” dedi. “Çetin’le İlhami Malik Yolaç’la anlaşmışlar bile... Her ikisinin yarın gazetede yazıları yayınlanıyor. Zaten Handan da Beyoğlu’nda kapı kapı direnişin kırıldığını, Çetin’le İlhami’nin gazeteye döndüğünü anlatıyor...”

Handan, İlhan Selçuk’un eşiydi. Kocasının *Yön*’cülerle birlikte tezgahladığı operasyon başarıya ulaşmıştı.

Gazetenin en tanınmış iki yazarı yazmaya devam ettiklerine göre, *Akşam*'ı sol yapan, Çetin'e *Milliyet*'ten ayrıldıktan sonra tekrar günlük fıkra yazma, hattâ daha sonra milletvekili olma olanağı sağlayan kadroya gerek kalmamıştı.

Patron Ökten ilk hamlede haberler müdürü Cengiz Tuncer, dış haberler müdürü Hüseyin Baş ve birinci sayfa sekreteri İnci Tuğsavul'un kontratlarını feshettiğini duyurdu.

Asıl patron Yolaç ise, *Akşam*'a büyük tiraj kazandıracağını hissettiği Talat Aydemir'in anılarını yayına hazırlamadan gazeteyle ilişkimi kesmemi istemediği için, benimle özel bir görüşme yaptı: "Bak Doğan, sana daha önce de kaç kez söylemişim. Bu Çetin'e fazla güvenme, demiştim. Kendisine sahip çıktığın halde bu defa kurbanı sen oldun. Artık gazetenin genel yönetimini tamamen ben üstleniyorum, bundan böyle kimseye de bırakmam. Çetin'le İlhami ne yazarlarsa yazsınlar, ben birinci sayfayla durumu kurtarırım."

Hemen ardından yeni bir öneri getirdi:

"Bu gazeteye getirdiğin katkıları inkar etmiyorum. Genel yayın müdürü olarak kalmasan da seninle işbirliğini sürdürmek isterim. Talat Aydemir'in anılarını bitirdikten sonra birlikte haftalık bir haber dergisi çıkartalım. Orada ne yaparsan yap, karışmam. O da olmazsa, yayın danışmanı olarak kal..."

"Malik Bey, Aydemir'in anılarını bitirmemi garantilemek için bu öneriyi yapıyorsanız, kendinizi hiç zorlamayın. Ben gazetede hiçbir sıfatım olmasa da anıları bitirir, zamanında teslim ederim. Bu Aydemir ailesine sözümdür. Ondan sonra da kendime yeni bir yol çizerim. Henüz 30 yaşındayım, bu yaşa kadar çok mücadelelerden geçtim, çok ihanete uğradım, ama önümde uzun yıllar, seçilecek çok yollar var. Sizi Çetin'le başbaşa bırakıyorum..."

Bu ehlileştirme operasyonuna direnenlere herhalde "kol kırılır yen içinde kalır" anlayışıyla sol çevrelerden de maalesef herhangi bir destek gelmedi. Çünkü Çetin yazmaya devam ediyordu...

İnci'yle birlikte *Akşam*'dan ayrıldıktan sonra bir süre sol ki-

taplar yazıp çevirdik, ardından da,1967 başından itibaren Yaşar Kemal ve Fethi Naci'yle birlikte işçi sınıfı öncülüğünü savunan haftalık sosyalist *Ant Dergisi*'ni yayınlamaya başladık.

Cengiz Tuncer bir süre sonra kurduğu *E Yayınları* ile Türkiye yayın dünyasına büyük yenilikler getirdi.

Hüseyin Baş dış politika yazılarını *Ant*'ta sürdürdü.

TİP milletvekili Çetin Altan parti görevi olarak uzun süre *Ant*'a haftalık yazılar yazdı, ama *Uluslararası Vietnam Mahkemesi*'ne yargıç olarak katılmış olan TİP Genel Başkanı Mehmet Ali Aybar'a *Akşam*'ın ağır saldırıda bulunmasını eleştirdiğimiz için patronun baskısı üzerine *Ant*'a yazılarını kesmek zorunda kaldı.

Avcıoğlu kardeşlerin *Yön Dergisi* ise *Ant* yayına başladıktan bir süre sonra yaşamına son verdi.

Ve 1971 darbesi... *Ant* sıkıyönetim tarafından kapatıldı... Yüzlerce yıllık ceza tehdidi altında bizler sürgüne çıkmak zorunda kaldık... Darbeciler Çetin Altan'ı da, asker-sivil bürokrasinin öncülüğünden yana olan İlhan Selçuk'u da, İlhami Soysal'ı da, Doğan Avcıoğlu'nu da tutukladılar.

Akşam ise sürekli patron değiştirdi, ama hep iktidarların yalakalığını yapmaya devam etti...

Cumhuriyet'in de fırtınalı yaşamında hangi limana demir atacağımı, ona emek veren meslekdaşların seçiminin ne olacağını yaşarsak göreceğiz...

Ayı kafesinden eşekli siyaseti temaşa...

27 Eylül 2018

Kızgın uzun yaz günlerinden sonra nihayet Brüksel'in göçmen ağırlıklı birinci belediyesi Schaerbeek'in cadde ve sokaklarını fazla ter dökmeden adımlayabiliyorum... Josaphat Parkı'nda hızla dökülmekte olan kurumuş yaprakları çiğneyerek ilerlerken rastladığım sıldan yeni dönmüş Türkiyeli,

Faşlı, Cezayirli dostlarımla söyleşiyor, Belçika’da yaklaşan yerel seçimleri tartışıyoruz...

Parkın iki sevimli eşeği *Gribouille* ile *Elite* kurumuş yapıları toplamak için henüz arabaya koşulmamış... Çevredeki bir ana okulunun turuncu yelek giydirilerek parkta hava almaya getirilmiş çocuklarıyla beraber olmaktan son derece mutlular... Yanımda getirdiğim havuçları ikram ediyorum, en gevrek anırmalarıyla teşekkür ediyorlar... Çocuklardan alkışlar...

Parkın bir bankında bir süre dinlendikten sonra *Avenue Voltaire*’e dönüyorum... İlk adımı attığımda uzunluğu nerdeyse 20 metreyi bulan seçim afişleri panosuyla burun burunayım... Belçika’da 14 Ekim pazar günü yapılacak belediye seçimleri için tüm partilerin rengarenk ve de adaylarının en özenli fotoğraflarıyla donanmış afişleri...

Yıllardır bu görüntülerden öylesine bunalmışım ki, hızla uzaklaşıp *Avenue Paul Deschanel*’e vuruyorum... Caddenin öbür ucunda duyurularını vitrinde Türkçe olarak da anons eden büyük eczane, sola sapınca *Avenue Rogier* üzerinde *L’Âne Rouge* (Kırmızı Eşek) kahvesi... 12 yıl önce Schaerbeek’te belediye yönetiminden uzaklaştırılan *Sosyalist Parti (PS)* üyelerinin sık sık bir araya geldikleri tipik Brüksel kahvesi...

Eşeğin kırmızısı olur da yeşili olmaz mı? *Avenue Rogier* yokuşunu tırmanıp *Rue Royale Sainte-Marie*’nin başındaki *L’Âne Vert* (Yeşil Eşek) kahvesine ulaşıyorum... Orası da Schaerbeek çevrecilerinin zaman zaman buluştukları bir başka kahve... Biraz berisinde de *L’Âne Fou* (Çılgın Eşek) kahvesi...

Evet, burası Schaerbeek... 19. yüzyıl sonlarında iskana açılmadan önce tarımsal alan olan buranın köylüleri yetiştirdikleri sebze, meyveleri ve öğüttükleri unları Brüksel pazarlarına eşeklerle taşıdıkları için adı “*Eşek Mahallesi*”ne çıkmış.

Rue Royale Sainte-Marie’nin öteki ucunda Schaerbeek’in görkemli belediye sarayı yükseliyor. 12 yıldır Fransızca konuşanların partisi *DEFI* ile humanist demokratların partisi *CDH* ve yeşillerin partisi *ECOLO-GROEN* yönetiminde... Brüksel bölge hükümetinde egemen *Sosyalist Parti (PS)*, fe-

deral hükümette ve Valon hükümetinde egemen liberal *Reformcu Hareket (MR)* ile *Belçika İşçi Partisi (PTB)* ise muhalefet cephesinde...

14 Ekim belediye seçimleri yaklaştığı için tüm cadde ve sokaklardaki göçmen ve özellikle de Türk kahve, lokanta, manav, kasap ve berberlerinin vitrinleri rengarenk seçim afişleriyle donanmış... Ağırlıklı olarak da Türk kökenli adaylara ait olanlarla...

Schaerbeek belediye sarayına girip biraz soluklanırken anılarım beni 19 yıl ötesine götürüyor... 1999 Şubat'ında *Info-Türk*'ün ve *Güneş Atölyeleri*'nin 25. kuruluş yıldönümünü bu belediye sarayında büyük bir sergi düzenleyerek kutlamıştık. O tarihte belediye meclisinde Türk üye bulunmadığından bizim serginin açılışını engelleme misyonunu bizzat TC Büyükelçisi üstlenmiş, dönemin belediye başkanı *Francis Duriau*'ya telefon ederek Türk'lerin yoğun bulunduğu bir belediyede "Türk düşmanı" bir kuruluşun sergi açmasının derhal engellenmesini istemişti.

Belediye başkanı Duriau büyükelçiye Belçika'nın demokratik bir ülke olduğunu hatırlattıktan sonra *Info-Türk* gibi hem Türkiye'de hem de Belçika'da insan hakları için mücadele veren bir kuruluşa belediye salonlarını açmaktan gurur duyduğunu belirterek talebini reddetmişti. Üstelik serginin açılışında bir konuşma yaparak çalışmalarımızı ve mücadelemizi övmüştü...

Ama çok geçmeden yeni seçimlerde Schaerbeek belediye yönetimi değişecek, sadece belediye meclisinde değil belediye encümeninde de Ankara'nın dümensuyundaki Türk politikacılar ağır basmaya başlayacaktı...

Tüm bunları anımsamanın hüznüyle belediye sarayından ayrılarak arka taraftaki *Avenue Maréchal Fochs*'a dalıyor, yine Türk adayların rengarenk afişleriyle donanmış vitrinlerin önünden hızla ilerleyerek mahallemizin ünlü *Cage aux Ours* (Ayı Kafesi)'ne varıyorum...

Aslında burası Schaerbeek'in en yoksul kesimlerinin yaşa-

diği kuzey yakasında, altından trenler, üstünden tramvaylar geçen *Eugène Verboekhoven* Meydanı... Resmi adını tanımış bir ressamdan almış... Ne ki meydan 19. yüzyılın sonunda inşa edilirken planı beğenmeyen belediye yöneticilerinden biri “Burası olsa olsa Berne hayvanat bahçesindeki ayı kafesi gibi olur!” diye tepki gösterdiği için adı *Ayı Kafesi*’ne çıkmış, günümüze dek de öyle kalmış... *Ayı Kafesi*’ndeki banklardan birine oturup göçmenlerin siyasal haklarını kazanması için daha 70’li yıllarda İspanyol, İtalyan, Portekizli, Yunan, Faslı, Tunuslu ve Cezayirli ilerici göçmen örgütleriyle birlikte verdiğimiz mücadeleyi anımsadım...

O günlerde hep Türkiyeli göçmen kitlesinin de bir gün Belçika siyasal yaşamında ilerici partileri destekleyeceğini, bu ülkenin federal, bölgesel ve yerel meclislerine de demokrasi ve özgürlük savunucusu Türk gençlerinin gireceğini, sadece Belçika’da değil, ailelerinin geldiği Türkiye’de de insan hakları ihlallerine karşı mücadelede aktif rol oynayacağını düşlemişim.

Hele İspanya, Portekiz ve Yunanistan gibi ülkelerde faşist diktatörlükler yıkıldıktan sonra Türkiye 1980 darbesiyle yeniden faşist diktatörlük altına girince bu beklenti bizim için daha da yaşamsal bir nitelik kazanmıştı.

Ne var ki Belçika’daki Türklere de çifte vatandaşlık hakkı tanınmasından sonra Evren Cuntası bir yandan *Türk Diyanet Vakfı*’nı kurarak tüm Türk cami ve derneklerini doğrudan kontrol altına alırken, öte yandan Türklere de derhal Belçika vatandaşlığına geçip federal, bölgesel ve yerel düzeyde seçme ve seçilme hakkı kazanarak Türk lobisinin buyruklarını harfiyen yerine getirme çağrısı yapacaktı.

Dahası sürgündeki birçok muhalif siyasetçi, sanat ve kültür insanını “kansızlar” diye suçlayarak Türk vatandaşlığından atacak, bu kişilerle ve onların örgütleriyle ilişkide bulunan göçmen işçileri de Türk vatandaşlığından atarak Türkiye’deki mal ve mülklerine elkoyma tehdidiyle tamamen devlet kontrolü altına sokacaktı...

Ne yazık ki, o tarihe kadar Belçika siyasal partileri, en ilericileri de dahil, Türkiyeli göçmenlerin bu ülkenin sosyal ve siyasal yaşamına katılımı için hiçbir ön çalışma yapmamış, onları Türk Devleti'nin kontrolüne bırakmıştı...

Türk göçmenler Belçika vatandaşlığına geçiş seçme ve seçilme hakkını kazandıktan sonra bu partiler işin kolayına kaçıp yeni seçmenlerin oylarını çekebilmek için başta *Türk Diyanet Vakfı* olmak üzere onun kontrolündeki cami ve derneklerle pazarlığa oturacak, onların önereceği kişileri aday listelerine yerleştireceklerdi.

Bu tavizler nedeniyledir ki Türk adaylar da katıldıkları ilk seçimlerden bu yana Ankara rejiminin hizmetindeki Türkçe medyanın beyin yıkamasına tabi seçmenlerin oylarını alabilmek için her türlü milliyetçi ve dinci jargonu kullanacak, işi Ixelles'de dikili bulunan Ermeni soykırımı anıtının yıkılması için kampanyalar organize etmeye kadar vardıracaktı.

Ayı Kafesi'ni arkada bırakıp *Avenue Voltaire* üzerinden eve döndüğümde bilgisayarın başından yeni kalkmış olan İnci "Haberin var mı?" diye sordu, "Belediyede kıyamet kopmuş... Adaylığı düşürülen Türk başkan yardımcısı şimdi de seçimi beklemeden bu görevden uzaklaştırılacakmış..."

Gerçekten belediye başkanının listesinde 3. sırada yer alan Türk aday özel ticari yaşamında bazı usulsüzlük iddialarından dolayı hakkında soruşturma açıldığından DEFI başkanı Mangain'in baskısıyla adaylıktan çekilmek zorunda kalmıştı. Türk medyası olayı Türk kökenli siyasetçilere ırkçı baskıların yeni bir örneği diye yansıtmıştı.

Şimdiye kadar bir kaç parti değiştirdikten sonra bu kez DEFI listesinde 35. sıradan aday olan bir başka Türk politikacı hemen harekete geçerek belediye başkanı Clerfayt'a "Madem 3. sıradaki Türk aday listeden dışlanmış, Türk'ün yerine Türk'ten başka aday konulamaz... İlle de beni 35. sıradan 3. sıraya yükselteceksiniz" diye baskı yapmaya kalkmış, ciddiye alınmayı terslenince de aday listesinden çekilmek zorunda kalmıştı...

DEFI'nin yaşadığı bu iç sorunlar 12 yıl önce belediye yönetiminden uzaklaştırılan *Sosyalist Parti*'ye yine Türk seçmenler sayesinde yeniden iktidar ortağı olma umudu kazandırmış bulunuyor.

DEFI'nin en şanslı Türk adayını dışlamasından sonra *Sosyalist Parti* Schaerbeek'teki Türk oylarını çekebilmek için tüm olanaklarını seferber etmiş durumda... Bu partinin aynı zamanda Brüksel Bölge Parlamentosu başkan yardımcısı olan birinci Türk adayını geçen yılın ocak ayında da *Özel Harekatçı Polisler Derneği*'nin bir temsilcisini Brüksel'de ağırlayıp konferans verdirerek Türk seçmenler nezdinde önemli bir yatırım yapmış, parti yönetiminden buna hiçbir tepki gelmemiştir.

Ama skandallar bununla da bitmiyor...

Türk kökenli seçmenlerin yoğun bulunduğu Saint-Josse belediyesinde 6 yıldır belediye başkanlığı yapan Emir Kır'ın sadece Ermeni soykırımı'nı tanımayı reddetmesi değil, Türkiye'deki despotik rejimin yanında yer alması da yıllardır eleştiri konusu... Buna rağmen *Sosyalist Parti* bu eleştirileri hiçe sayarak Kır'ı da hep baş tacı etmişti.

Kır 14 Ekim seçimlerinden aylarca önce de *Sosyalist Parti*'nin Saint-Josse örgütüne kendi belediye başkanı adaylığını ve kendisi gibi inkarcı ve Erdoğan destekçisi başka Türk'lerin belediye meclisi adaylığını dayatmış, partinin bölgesel ve federal yönetimlerinden de bu konuda hiçbir tepkiyle karşılaşmamıştı...

Kır'ın aday listesinde 19. sırada yer alan bir gencin AKP'nin Avrupa'daki paralel örgütü *Avrupa Demokratlar Birliği*'nde yöneticilik yaptığı, üç yıl önce Brüksel'de 1915 soykırımının tanınmasına karşı Türk mitinginin organizatörlerinden ve konuşmacılarından biri olduğu belgelerle açıklandığı halde *Sosyalist Parti*'den hâlâ ses seda çıkmamıştı...

Sosyalist Parti'nin bu teslimiyetinden iyice cesaretlenen Kır, yaz tatilinde kendisi gibi inkarcı Türk adayları da yanına katarak seçim kampanyasını Belçika'da değil Bulgaristan'da Türklerin yoğun bulunduğu *Kırcali* bölgesinde ve

Türkiye’de de *Emirdağ*’da başlatmıştı. Üstelik yanındaki Erdoğancı ve inkarcı adaylarla birlikte Emirdağ’ın MHP’li belediye başkanına ziyarette bulunmayı ihmal etmemişti.

Kır’ın seçimler yaklaşırken bunlarla da yetinmeyip diğer partilerden aday olan Türklere ve ailelerine baskı uyguladığı *yeşiller partisi ECOLO*’nun eşbaşkanı tarafından Belçika televizyonuna açıklandı.

Ya *Sosyalist Parti*’nin solunda sayılan ve belediye seçimlerine her yerde iddialı giren *Belçika İşçi Partisi (PTB)*’nin aday listesi? O partinin Schaerbeek aday listesinde 1915 soykırımının tanınmasına karşı kampanyalara katılmış adaylara yer verilmesi de 14 Ekim seçimlerinin bir başka inanılmazı...

Ama Türkiye’nin son başkanlık ve parlamento seçimlerinde Belçika’daki çifte vatandaş Türklerin Tayyip’e ve onu destekleyen partiler ittifakına yüzde 70’in üzerinde oy verdiği anımsanırsa, bu ülkenin en ilerici partilerinin bile sırf oy hesabıyla Erdoğancılara ve soykırım inkarcılarına listelerinde yer vermiş olması hiç de şaşırtıcı değil...

Ama bu 70’li yıllardan beri göçmenlerin siyasal hakları urunda mücadele vermiş olan bizim kuşak insanları için gerçekten bir hüsrân...Bu hüsrânın acısını yüreğimde taşıyarak bu yazıya nokta koyduktan sonra her daim kendimi toparlamak için arşınladığım *Voltaire Caddesi*’ne inecek, ardından da tekrar *Ayı Kafesi*’ne uzanıp oradaki banklardan birine çökerek tüm bu inanılmazların ve hüsrânların niçin’ini, neden’ini biraz daha sorgulayacağım...

Sürgünde despot sorgulamannın bedeli...

4 Ekim 2018

Recep Tayyip Erdoğan’ın geçen hafta ilişkilerini düzeltmek ve pekiştirmek için Almanya’ya yapmış olduğu seyahat her bakımdan skandallarla doluydu. Bu konuda çok yazıldı, söylendi... Skandalların utancı sadece Tayyip’in değil, ay-

nizamanda her attığı adımda çirkin show yapacağı bilinen bir diktatörü davet edip kırmızı halı döşeyerek karşılayan, hakaretlerini sineye çeken Merkel'in üzerine...

Bu skandallardan en çok yankı yapanı ve eleştiri konusu olanı hiç kuşkusuz sürgündeki meslektaşımız Can Dündar'a yapılan baskılar ve haksız suçlamalar...

Can Dündar, Tayyip'in seyahati başlamadan önce Alman haber ajansı DPA'ya verdiği söyleşide, basın toplantısına katılıp Erdoğan'a "Neden Türkiye'de cezaevlerinde gazetecilerin değil teröristlerin olduğunu söylediğini" sorarak bu kişilerin "terörist değil gazeteci" olduklarını kanıtlayacağını söylemişti.

Türkiye konusunda duyarlı olan tüm gazeteciler ve insan hakları savunucuları da bu nedenle 28 Eylül'deki basın toplantısına odaklanmış bulunuyordu. Basın toplantısına katılabilmesi ve sorularını sorabilmesi için *Federal Basın Dairesi (BPA)* da kendisinin akreditasyon talebine derhal onay vermişti.

Ancak Türkiye'de medyayı her türlü baskı ve komplolarla susturmayı büyük ölçüde başaran Erdoğan, davetli olarak bulunduğu ülkede de basın özgürlüğünü ve tüm protokol kurallarını çiğneyerek Dündar'ın katılması halinde basın toplantısını iptal ettirme şantajına başvurdu.

Sonuç olarak, Alman yöneticilerinin ricası üzerine Dündar da akreditasyon sahibi olmasına rağmen basın toplantısına katılmaktan ve Erdoğan'a soru yöneltmekten vazgeçti. Twitter'daki açıklamasında da geri çekilişini "Erdoğan beni bahane ederek sorulardan kaçacaktı buna izin vermek istemedim" diye gerekçelendirdi.

Basın toplantısı sırasında bu konuda sıkıştırılan Merkel ise "Yanlış anlaşılma olmasın, akredistasyon için hukuki zemin vardır. Eşitlik açısından bu hak tanınmıştır. Can Dündar'ın kendisi katılmama kararı verdi" diyerek sorumluluğu onun üzerine yıktı.

Ancak Dündar'ın katılmadığı basın toplantısında Erdoğan rahatlıkla esip gürlerken, bir başka skandal daha yaşandı. Akredite olarak toplantıya "Gazetecilere Özgürlük" yazılı bir

tişortle katılan *Avrupa Postası*'ndan gazeteci Adil Yiğit, konuk başbakan rahatsız olmasın kaygısıyla, Alman güvenlik görevlileri tarafından yaka paça salondan dışarı atıldı.

Ama skandalın en büyüğü, basın toplantısında Dündar'ın katılamamasıyla ilgili bir soruya Erdoğan'ın verdiği iftira dolu yanıt: "Can Dündar'ın bir ajan olduğunu, devletin sırlarını ifşa ettiğini ve bunun için 5 yıl 10 aya mahkum edildiğini biliyorsunuzdur. 5 yıl 10 aya mahkum olan bir kişi, kaçarak Almanya'ya gelmiştir. Şu anda bu kişi Türk yargısına göre bir mahkumdur ve 5 yıl 10 ay mahkumiyeti vardır, ajandır."

Can Dündar da hemen bir basın toplantısı düzenleyerek hakkındaki "ajan" suçlamasına yanıt verdi:

"Ben ajan değilim, gazeteciyim. Bir haber yaptım ve bu haber yüzünden yargılandım. Erdoğan benim ajan olduğumu kanıtlarsa mesleği bırakmaya hazırım. Yayınladığımız görüntüler devletin jandarmaları tarafından çekilmiş görüntülerdi. Dolayısıyla ortada bir devlet sırrı yoktu. Erdoğan, basın toplantısında dünyanın gözünün içine baka baka yalan söyledi."

Devleti kendi kişiliklerinde yoğunlaştırılmış bir mutlak otoriteyle yöneten tüm "lider"lerin yaptığı budur, yalan söylemektir. Böylesi "lider"leri sığındıkları ülkenin görece özgürlük ortamında sorgulamaya kalkışan sürgün gazeteciler bu cüretin bedelini çoğunca ağır şekilde öder.

Erdoğan'ın fiyaskolu Berlin basın toplantısı beni onyıllar öncesine götürdü.

12 Eylül faşist rejimi bazı göstermelik reformlarla dünya kamuoyunun gözünü boyamaya çalışırken, rejimin savcılarını Türkiye'nin gerçekten demokratikleşmesi için dilekçe imzalayan binlerce aydına karşı kovuşturma açıyor, Evren bu aydınları "Vahdettin de aydınlı. Ama vatan hainiydi" diye suçlayarak mahkumiyet fetvası veriyordu.

9 Eylül 1984'te sürgünde yitirdiğimiz Yılmaz Güney'den sonra 22 Eylül 1985'te de uzun süredir ağır bir hastalıkla boğuşan ve tedavisi için mutlaka yurt dışına çıkması gerektiği halde kendisine pasaport verilmeyen büyük sanatçımız Ruhi

Su'yu yitirmiştik. *Türkiye Yazarlar Sendikası* başkanı olan Aziz Nesin ise, Avrupa'daki çeşitli yazar ve gazeteci kuruluşları tarafından konuşma yapmak için davet ediliyor, fakat ona da pasaport verilmiyordu.

Avrupa'nın vurduymazlığından yararlanarak başlatılan bu yeni cadı kazanı karşısında Türkiye'deki yürekli aydınları desteklemek için sürgün gazeteciler olarak Avrupa kurumları nezdindeki uyarı kampanyasına hız verdik. Önce Aziz Nesin'in savunmasını broşür olarak basıp geniş ölçüde dağıttık.

Dönemin başbakanı Özal o sıralarda, Türkiye'nin *Avrupa Toplulukları*'na başvurma zamanının yaklaştığını söyleyip duruyordu. Böyle bir girişimden önce Avrupa kamuoyunu Türkiye'deki militarist "demokrasi"nin içyüzünü açıklayan hacımlı bir belge ile uyarmalıydık.

Birkaç ayda İngilizce olarak yayına hazırladığımız 400 sayfalık *Türkiye'de Militarist "Demokrasi" Üzerine Kara Kitap*'ı 1980 Darbesi'nin 6. Yıldönümünde, 12 Eylül 1986'-da Brüksel'deki Uluslararası Basın Merkezi (IPC)'de bir basın toplantısı düzenleyerek Avrupa kamuoyuna sunduk.

Ertesi gün Belçika gazetelerinde basın toplantısı şu başlıklarla yer alıyordu:

"Ankara'da kara yıldönümü: 12 Eylül" (*La Cité*)

"Avrupa militarize edilmiş 'demokrasi'nin arkasında mı?" (*Le Drapeau Rouge*)

"Türk muhalefeti: Avrupa Toplulukları Ankara'ya Teslim oluyor" (*De Standaard*)

"Türk muhalefeti Türk-AET ilişkilerine karşı" (*Het Volk*)

"Sahte parlamenter rejim insan haklarını ihlale devam ediyor" (*Syndicats*).

Türk basınının Brüksel'deki tüm temsilcileri basın toplantısını izledikleri halde İstanbul'daki gazetelerde bu konuda hemen hemen hiç haber çıkmadı.

Milliyet temsilcisi Mehmet Ali Birant'ın 1980 Darbesi'yle ilgili olarak iki yıl önce yayınlanan bir kitabından önemli bölümleri de İngilizceye çevirerek kitapta yer vermiştik. Bi-

rant, basın toplantısının sonunda, böyle önemli bir yapıtı tek başına gerçekleştirdiğimiz için bizi hararetle kutlamıştı. Ne ki, ertesi gün *Milliyet*'te de tek satır haber yoktu.

Sadece daha önce birlikte çalıştığımız ve o sırada önemli bir gazetenin yöneticisi durumunda bulunan bir meslektaşımız basın toplantısının yapıldığı günün akşamı telefon ederek "Ağabey, haberin geldi. Ama koyamayacağım. Koyacak olsam bile, ancak küfrederek koyabilirim. Ne dersin?" diye sordu.

"Üzme tatlı canını," dedim. "Sansür altında olduğunuzu biliyorum. Ama küfürlü olarak bir şeyler çıkabilecekse, sen yine de bir haber koy."

Ertesi gün Türk basınında çıkan tek haberdirdi. Küfür yoktu ama yine de tek paragraftan oluşan haberde Brüksel'deki basın toplantısının Türkiye düşmanları tarafından yapıldığı özellikle vurgulanıyordu.

*

İnsan haklarının sürekli çiğneniyor olmasına rağmen Özal Hükümeti, 14 Nisan 1987 tarihinde *Avrupa Birliği*'ne üyelik için resmi başvuruda bulundu.

Talep dosyaya konmuş, ama henüz hiçbir işleme tabi tutulmamıştı. Avrupa duvarında bir gedik açabilmek için önce Yunanistan'la ilişkileri biraz yumuşatan, daha sonra da Avrupa'daki Türk göçü kartına oynayan Özal, AB'ye katılma talebine yeni bir ivme kazandırmak üzere 3 Mart 1988'de kalabalık bir siyasetçi, gazeteci ve işadamı topluluğuyla "Brüksel çıkartması" yaptı.

Ertesi gün Yunan Başbakanı Papandreu ile de görüşüp ondan da Türkiye'nin adaylığı için destek alan Özal, Brüksel'deki *Uluslararası Gazeteciler Merkezi (IPC)*'nin büyük salonunda muzaffer bir kumandan edasıyla basın toplantısı yaparak Türkiye'nin artık demokratik bir ülke olduğunu dosta düşmana ilan etti.

Oysa, Türkiye'de basın davalarının ardı arkası kesilmiyor, ülkenin seçkin düşünürleri, sanatçıları hâlâ hapislerde çile çekiyor, ordunun Kürt kıyımı sürüp gidiyordu.

İnci ve ben, 1976'dan beri Brüksel'deki basın örgütlerinin üyesi ve *Avrupa Birliği* kurumları nezdinde akredite gazeteciler olarak Özal'ın basın toplantısını izliyorduk.

Sorulara geçildiğinde Özal, *The Guardian* muhabirinin insan haklarının durumuyla ilgili bir sorusuna yanıt olarak, Türkiye'nin işkencenin önlenmesi konusundaki Avrupa sözleşmesini imzalamış olduğunu söyleyerek bu dikenli konuyu kapatmaya çalışmıştı.

Bunun üzerine söz alarak sordum:

“Sayın Başbakan, hâlâ binlerce siyasal tutuklunun hapisanelerde yattığı, askeri mahkemelerin siyasal davalara bakmaya devam ettiği ve 14 binden fazla TC vatandaşının vatandaşlıktan atılmış olduğu Türk basınında da yazılıyor. Durum böyleyken, insan haklarına tam saygıyı dayatan *Avrupa Birliği*'ne Türkiye'nin gerçekten katılabileceğine samimi olarak inanıyor musunuz?”

Özal, soruyu İngilizce sorduğum için beni yabancı, belki de tipime bakıp Yunanlı gazeteci sanarak kendinden emin yanıtladı:

“Kuşkusuz ki, siyasal tutuklu deyiminden ne anlaşıldığı konusunda farklılıklar var. 1980'den önceki beş yıllık siyasal şiddet döneminde 5 bin kişi öldürüldü, 20 bin kişi yaralandı. Bu suçları işleyen kişiler için siyasal tutuklu demek mümkün değildir.”

Bu kez İnci üsteledi:

“Sayın Başbakan, Avrupa'da bulunan 14 bin Türk vatandaşı vatandaşlıktan atıldı. Bunların arasında sendikacılar, gazeteciler, sanatçılar ve yazarlar var. Onları da terörist mi sayıyorsunuz?”

“Hayır, sendikacıları ve yazarları terörist saymıyoruz. Eğer illegal faaliyetlere karışmamışlarsa istedikleri zaman Türkiye'ye dönebilirler. Türk mahkemeleri adildir” yanıtı üzerine İnci tekrar sordu:

“Demokrasi ve illegal kavramları üzerinde bir tartışmaya girmek niyetinde değilim. Bilmek istediğim tek şey, nasıl

oluyor da hiçbir terör eylemine karışmamış oldukları halde 14 bin kişi vatandaşlıktan atılabiliyor?”

Özal herhalde İnci’yi de yabancı gazeteci zannederek sordu: “Madam, siz hiç Türkiye’de bulundunuz mu?”

“Ben Türk gazetecisiyim, fakat sizin yüzünüzden Türkiye’ye gitme hakkından yoksunum.”

“Benim yüzümden mi?”

“Evet, ben de vatandaşlıktan atılmış olan 14 bin kişiden birisiyim. Altında sizin de imzanız olan bir bakanlar kurulu kararıyla vatandaşlığım kaybettirildi. Tüm benzer kararların altında da sizin imzanız var.”

Bunun üzerine Özal’ın yanı başında bizim sorularımızı müstehzi bir ifadeyle izleyen zamanın dışişleri bakanı Mesut Yılmaz’ın suratı asılıyor, Özal’ın kulağına bir şeyler fısıldıyor. Ve Başbakan diğer gazetecilerin sorularını dahi beklemeden sinirli bir şekilde “Basın toplantımız burada bitmiştir” diyerek alelacele konferans salonunu terk ediyor.

Salona girişte en azından bizimle selamlaşmak lütfunda bulunan Türkiye’den gelmiş meslektaşlarımız da bize “allahısmarladık” bile demeden Özal’ın ardından koşuşturuyor.

Ve bu olaydan birkaç hafta sonra da, demokrasi şampiyonu başbakanın direktifiyle TC Brüksel Başkonsolosluğu bizim TC vatandaşlığından atıldığımızı ve Türkiye’deki tüm varlığımıza elkonulacağına dair Bakanlar Kurulu kararını 1 Haziran 1988’de iadeli taahhütlü mektupla ikinci kez tebliğ ediyor. Vatansızlaştırıldığımız böylece katmerli olarak keskinleştiriliyor...

Bize yönelik bu adaletsiz uygulama karşısında üyesi olduğumuz Belçika basın örgütleri, uluslararası basın kuruluşları, insan hakları örgütleri arka arkaya protesto bildirimleri yayınlıyorlar.

Ama Türkiye’de eski dostumuz olan birkaç gazetecinin yazıları dışında hiçbir gazeteden ve basın kuruluşundan dayanışma görmüyoruz.

*

Evet, sürgünde despot sorgulamanın bedeli var...

Üzerinden tam 30 yıl geçtikten sonra sürgün gazeteci Can Dündar'a da despot sorgulamaya kalkışmanın bedeli Tayyip ve onun kontrolü altındaki Türk medyası tarafından "ajan"lıkla suçlanarak ödetilmek isteniyor.

Tayyip dün Beştepe'de yine böğürmüştü: "Dördüncü kuvvet, dördüncü kol, bilmem ne falan... Medyayla filan falan demokrasi olmaz..."

Bedel ödemekse, bu kafadaki bir despota ve onun uşaklarına da bu yaptıklarının bedeli ödetilmelidir... Bu konuda sürgündeki medyaya büyük görev düşüyor... Türkiye'de son derece zor koşullar altında mücadele veren muhalefete uluslararası planda daha güçlü destek sağlayarak... Türkiye'de yazılıp söylenemeyenleri sosyal medya üzerinden ülkenin en ücra köşelerine kadar ulaştırarak...

Kısasa kısas...

Polis ve Özel Harekat hayramı "sosyalist"ler...

12 Ekim 2018

Belçika'da belediye seçimlerinin yapılmasına üç gün kaldı. 14 Ekim pazar günü çifte vatandaşlık sahibi 140 bin Türk'ün de dahil olduğu 8 milyon Belçika vatandaşı önümüzdeki altı yılda ülke belediyelerini yönetecek kişileri seçmek için sandık başına gidecek. Euronews'un haberine göre farklı partilerin listelerinde yaklaşık 120 Belçikalı Türk aday bulunuyor, bunların 70'i de Brüksel'de...

Türk'lerin yoğun bulunduğu belediyelerde tüm Türk esnafın ve kahvehanelerinin vitrinleri çeşitli partilerden aday gösterilen Türk vatandaşlarının rengarenk afişleriyle donatılmış durumda...

Bir önceki seçimlerde Türk seçmenlerin tercih oylarıyla belediye meclislerine girenlerin Ankara'nın dümensuyundan

çıkamadığına tanık olduktan sonra Belçika siyasal partilerinin bu kez Türk kökenli aday seçiminde daha dikkatli olması bekleniyordu, ama “Türk seçmen tavlama” hesabı yine ağır bastı. Özellikle Sosyalist Parti Saint-Josse ve Schaerbeek’te yine Türk lobisinin truva atlarını öne sürdü.

Saint-Josse belediyesinde Sosyalist Parti’nin liste başı yine soykırım inkarcısı Emir Kır, Schaerbeek’te de partinin birinci Türk adayını yine aynı çizgideki Emin Özkara... Bu seçimlere büyük iddialarla giren Belçika İşçi Partisi (PTB) bile Türk oylarını çekebilmek için Schaerbeek aday listesinde soykırım inkarcısı Türk’lere yer vermekte tereddüt etmedi.

Bu sabah Artıgerçek’te Ayşegül Karakülhancı’nın “Özel Harekat Polisi Berlin’de mi?” başlıklı haberini okurken belğim beni bir yıl öncesine götürdü.

Alman medyasında da belgelendiği gibi Özel Harekat Polisi’nin bir süredir Berlin’de serbestçe kol gezdiği ayan beyan... Bunda Alman siyaset adamlarının dahli var mı, yoksa Tayyip’in o ülkedeki beşinci kolunun başına buyruk bir marifeti mi? Merkel ve şürekâsı daha bir iki hafta önce Erdoğan’ı kırmızı halılarla karşılayıp hakaretlerini de sineye çekerek ilişkileri daha da sıcaklaştırma sözü verdikten sonra Özel Harekat arabalarının Berlin sokaklarında cirit atabilmesi hiç de şaşırtıcı değil. Kaldı ki bu Özel Harekat’ın Avrupa başkentlerinden birine şu ya da bu şekilde ilk sızıışı da değil. Brüksel’in bu konuda önceliği var...

Özel Harekat emekli polislerinin kurduğu EPÖHD isimli derneğin başkanı Yesugay Aksakal 17 Ocak 2017’de Brüksel Parlamentosu’nun Türk kökenli başkan yardımcısı ve Schaerbeek Belediye Meclisi’nin üyesi Emin Özkara tarafından Brüksel’de ağırlandırılmış ve onun yönetimindeki bir konferansta Türkiye’de teröre karşı nasıl kahramanca mücadele verdiklerini anlatarak Belçika’daki Türkleri bu mücadeleye destek olmaya çağırıyordu.

Hatırlatıyorum... Emin Özkara Belçika Sosyalist Partisi’nin üyesidir ve önümüzdeki belediye seçimlerinde de Schaerbeek

aday listesinin başlarındadır. Gelecek yılın Mayıs ayında yapılacak olan federal ve bölgesel parlamento seçimlerinde de yine aynı partiden aday olacağını şimdiden açıklamıştır.

Sosyalist Parti'nin Türk kökenli yıldızlarının Türk polisiyle içli dışlı ilişkilerinin ilk örneği de bu değildir.

Hrant Dink'in öldürülmesi davasının önde gelen sanıklarından İstanbul Emniyet Müdürü Celalettin Cerrah da, beraberinde istihbarat şefi Ahmet İlhan Güler olduğu halde, 19 Ocak 2007'de Brüksel'e gelmiş, o sırada devlet bakanlığı görevinde bulunan bugünkü Saint-Josse Belediye başkanı Emir Kır tarafından bakanlık makamında ağırlandırılarak bir armağanla taltif edilmişti.

Bu sıcak ilişki daha sonra da sürdürülmüş, Emir Kır 8 Nisan 2007'de Cerrah'ın onur davetlisi olarak İstanbul'a giderek İstanbul polis teşkilatının kuruluşunun 162. yıldönümünü kutlama şenliklerine katılmıştı.

Kır'ın ve de Özkara'nın Türk polisi aşkı bugüne kadar üyesi buldukları Sosyalist Parti tarafından da, sosyalistlerin yönetimindeki Brüksel Bölge Parlamentosu ve Hükümeti tarafından da sorgulanmış değil.

Brüksel Kürt Enstitüsü geçen hafta bir bildiri yayınlarak Belçika'daki tüm siyasal partilere kadrolarında ve aday listelerinde Türk-İslam militanlarına yer vermemeleri çağrısında bulundu.

Ancak geçen referandumda ve yasama seçimlerinde Belçika'daki Türk seçmenlerin yüzde 70'i Tayyip'e ve Cumhuriyet İttifakı partilerine oy verdiği için gerek bu haftaki belediye seçimlerinde, gerekse gelecek yıl yapılacak federal ve bölgesel parlamento seçimlerinde Belçika partilerinden, soldakiler de dahil, Türk aday seçiminde daha tutarlı bir tavır beklemek herhalde hayal olur.

Tayyip'in anti-amerikan gevezeliğine yanıt: Geçen hafta Recep Tayyip Erdoğan Türkiye'nin ABD'ye teslimiyeti konusunda İnönü'yü ve CHP'yi suçlayan bir konuşma yaptı. Bunun üzerine "CHP'nin geçmişini senden de iyi biliriz,

eyyy Erdoğan... Ya senin islamcılarının Amerikan uşaklığı? Sen 13 yaşındayken ağababaların Amerikan köpekliği yapıyordu” diye başlayan bir belge yayınladık.

Özetini paylaşıyorum:

1967'nin Eylül-Ekim aylarında ABD'nin Türkiye'deki varlığını güçlendirme yolunda yeni girişimler birbirini kovalıyordu. Doğu Anadolu'ya nükleer mayınlar yerleştirilmesi konusunda ABD Savunma Bakanı Mac Namara ile Ankara'da yeni pazarlıklar yapılmış, NATO'nun düzenlediği bir tatbikat için Vietnam'da savaşmış binlerce ABD askeri havadan Anadolu topraklarına indirilmişti. ABD üslerindeki işçi grevleri de NATO Komutanlığı'nın isteği üzerine hükümet tarafından ertelenmişti.

Dahası, ABD 6. Filosu'nun İstanbul'un düşman işgalinden kurtuluşunun 45. yıldönümünde Boğaz'a demirlemesi bardağı taşıran damla olmuştu.

TİP Genel Başkanı Aybar Ant'ta yayınlanan demecinde “Amerika Türkiye'den çıkartılmalıdır” diyordu.

Bu gelişmeler karşısında, Ant'ın 10 Ekim 1967 tarihli 41. sayısını “Go Home” sloganlı bir kapakla yayınladık, iç sayfalarda ABD aleyhtarı son eylemlere ve açıklamalara geniş yer verdik.

Go Home” sayısı, Ant'ın Tan tesislerinde çıkan son sayısı oldu, matbaayı satınalmış olan ümmetçi işadamları grubu dergimizin bu tesislerde dizilip basılmasını yasakladı.

2000'li yıllarda anti-Amerikan havalara giren ümmetçiler ve aşırı milliyetçiler o yıllarda ABD emperyalizminin gönüllü fedaileriydi. Gazetelerinde anti-emperyalist yazar ve eylemcilere en aşağılık ifadelerle saldırıyor, ölüm fermanları çıkartıyorlardı.

Örneğin ümmetçi işadamlarının yatırımla yayınlanan ve akıl hocalığını süpermürşit Necip Fazıl Kısakürek'in yaptığı Bâbü'lde Sabah Gazetesi, 10 Ekim 1967 tarihli sayısında açıkça şu tehditleri yayınlatabiliyordu: “Ey Allahsız, kitapsız, dinsiz, imansız, kızıl köpekler! Ölüm, sizlere ölüm... Ey

kızıl sürüleri! İslam arslanları, Türk yiğitleri kükredi. Hudutlarımızın içinde size ve sizin bütün şer organlarınıza ölüm yağdıracağız, ölüm!”

Ant, Halil Lütfü Dördüncü ile yaptığımız 17 Aralık 1966 tarihli bir sözleşmeye göre tarihi Tan tesislerinde dizilip basılıyordu.

Bir pazartesi sabahı 42. sayıyı hazırlamak üzere Tan Han’da çalışmaya başladık, İnci önceden gelmiş yazıları puntolararak dizgi için mürettiphaneye indirdi. İndirmesiyle birkaç dakika sonra barut gibi yukarı çıkması bir oldu:

- Rezalet... Nâtik Usta, yeni patronlardan artık Ant Dergisi’ni dizmemek için emir aldıklarını söyledi.

Derhal Halil Lütfü’nün odasına daldım: Belli ki, Ant’ın dizilip basılmasına yasak konduğundan habersizdi. Ant’ın dizgisinin reddedildiğini öğrenince Halil Lütfü’nün suratı allak bullak oldu, kıpkırmızı kesildi. Ardından da bir taksi çağırttı:

- Gel benimle, derhal hacılara gidiyoruz.

Bindiğimiz taksi Kâğıthane’deki mensucat fabrikasına vardığında öğle olmuştu. İdarehanedeki personel ellerinde ibriklerle abdest almaya, oradan da koltuk altında seccadeleriyle namaz kılmaya gidiyordu.

Dördüncü, bekçiye kendisinin Tan Tesisleri’nin sahibi olduğunu, Hacı Topbaş’la görüşmek istediğini söyledi. Bekçi,

- Bekleyin, Hacı Efendi namazdadır, diye yanıtladı.

Kapının yanında iki sandalyeye ilişerek Hacı’yı beklemeye başladık.

Yarım saat kadar sonra, bürosuna geldi ve bizi içeri aldı. Halil Lütfü, Ant Dergisi’nin yöneticisi olduğumu söyleyerek beni tanıntınca adamın suratı asıldı. Karşısında azılı bir komünist vardı, kapıdan kovmuş ama bacadan girmişti. Oturacak yer dahi göstermedi.

Halil Lütfü hemen konuya girerek, aramızda bir yıllık bir dizgi ve baskı anlaşması olduğunu, tesisleri devrederken mevcut müşterilerle olan anlaşmalara riayet edilmesini şart koştuğunu, bu bakımdan Ant’ın dizilip basılmasını yasakla-

manın hem anlaşmaya, hem de yasalara aykırı olduğunu dilinin döndüğünce anlatmaya çalıştı.

Hacı, bu sözleri, yüzümüze dahi bakmadan, başını tavana kaldırıp sanki bir vahiy inmesini bekliyormuş gibi dinledi. Sonra bir imam tonlamasıyla konuştu:

- Biz İslam ümmetinin sesini duyurmak için gazete çıkartıyoruz. Bizim gazeteyi çıkartmamız bir takdir-i ilahidir. Tan tesislerini kiralayan müslüman tüccarlar ortaklığı, Ant'ın bu tesislerde bastırılmaması için kesin karar almıştır. İmtiyaz sahibi olarak da, bu kararı uygulamakla beni görevlendirmiştir. Yazılı anlaşma da olsa, Ant'ın Tan tesislerinde bundan böyle basılması asla mümkün değildir.

*

17 Ekim 1967 tarihli 42. sayının tamamını Amerikan güdümlü hacıların sabotajına ayırmıştık. Bizim bu tepkimize, Necip Fazıl'ın Büyük Doğu Dergisi'nde verilen yanıt Kanlı Pazar'ın habercisi gibiydi.

“Basit bir müslümanın bile takdirinden kaçmayacak bir vazife olarak, kiraladıkları müesseseden bu gibi necasetleri temizlemekle işe başlamaları, ilk doğru ve faziletli adımlardır. Ve bundan böyle onu takip edecek adımlardan bir işarettir. Moskova lağımının fareleri, nasıl bilsinler ki, kendilerinin karanlık dediği her yerde nur ve pis gördüğü her noktada temizlik vardır. Moskof lağımının igrenç farelerine tatbik edilecek muamele, onları, çoktan beri müstemlekeleştirdikleri ‘Tan’ matbaasından atmak değil, büyük bir kapan içinde Marmara’ya sarkıtıp boğmaktır.”

Aynı grubun yayınladığı İttihad Gazetesi'nde de medyanın nasıl ümmet kontrolüne alınmakta olduğu müjdeleniyordu:

“Daha dur bakalım, büyüğü geride. Artık istesenez de, patlasanız da, çatlasanız da, Bâbîâli’ye el attık. Rotatifler, Kur’an ve iman hakikatlerinin neşrinde çalışacak. Müslüman gazetelerin sayısı daha da artacak; matbaaların, dağıtım şirketlerinin en yenisi, en modern müslümanlara hizmet edecek. Tekniğin

meşru dairedeki herşeyi islamiyete, onun hadimlerine hizmet edecek.”

Bu kanlı tehditler başka ümmetçi gazetelerde de sürdürülecekti. Örneğin Bugün’de Mehmet Şevket Eyyi açıkça katliam fetvası veriyordu:

“Türkiye’de komünizmin himaye edildiğine, islamiyetin ise baltalandığına dair apaçık deliller vardır. Artık müslümanlara düşen vazife, uyanık ve hazırlıklı olmaktır. Önümüzde taze ve ümit verici bir örnek vardır: Endonezya’daki komünist kıyımı. Yüzbinlerce komünist öldürüldü. Karada vahşi hayvanlar, denizde balıklar insan etine doydular. Korkunç bir komünist kıyımı oldu. Fakat Endonezya kurtuldu.”

1967’de 13 yaşında olan Tayyip işte bu gözü dönmüş Amerikancı islamistlerin yetiştirmesidir.

Ya 1969’daki Kanlı Pazar? Meclis başkanı yaptığı İsmail Kahraman, başbakan ve cumhurbaşkanı yaptığı Abdullah Gül o sırada neredeydiler?

Ya 15 yaşındaki Tayyip? Sahi, sen o gün neredeydin?

Suudi’nin Türkiye’deki asıl cürümleri...

18 Ekim 2018

Türk siyaseti ve onun borazanı Türk medyası günlerdir Suudi gazeteci Kaşıkçı’nın ortadan kaybolması üzerine binbir spekülasyonla sarsılıyor. Sadece onlar mı? ABD’iyle ve de AB’iyle tüm süper güçler de bu olay üzerine birden bire Suudi ülkesi despotlarının kriminal rejimi konusunda duyarlı hale gelip Hercule Poirot ve Komiser Columbo kesildiler.

Sanki onyıllardır bu çağdışı rejimi destekleyen, en can alıcı silahları satan, kadınların kara tesettür altında köle muamelesi görmesine göz yummak bir yana, oraya gönderdikleri devlet temsilcisi kadınların da örtülere bürünmek zorunda bırakılmasından hiç de rahatsız olmayanlar sanki onlar değil...

Hele Türkiye... 50'li yıllarda Orta Doğu'da anti-emperyalist uyanışın güçlenmesi, Sovyetler Birliği'nin bölgedeki etkinliğinin artması karşısında Eisenhower Doktrini'ne uygun olarak ABD'nin islamı politize etmek ve müslüman ağırlıklı tüm ülkelerde gerici iktidarlar oluşturmak için başlattığı kampanyaya ilk katılan ülkeler CENTO üyesi Türkiye, İran ve Pakistan değil miydi?

Daha sonraki yıllarda bu seferberliğin komutasını petrol ve Hac zengini Suudi Arabistan üstlenecek, Türkiye dahil tüm İslam çoğunluklu ülkelerde ABD uşağı rejimler oluşturmak için Müslüman Kardeşler örgütünü kullanacaktı.

Türkiye'deki islamcı örgütlenmenin Menderes zamanında başlayıp Demirel iktidarında nasıl güç kazandığını, sol, anti-emperyalist ve devrimci örgüt ve kişilere karşı nasıl alçakça bir imha ve sindirme kampanyası başlatıldığını daha önceki yazılarımda defalarca dile getirmişt看.

1967 Ekim'inde bizim Ant Dergisi de bu kampanyada doğrudan hedef alınmış, tarihi Tan Matbaası'nın mülkiyetine elkoyan ümmetçi işadamları dergimizin bu matbaada dizilip basılmasını yasaklamışlardı.

Bu yasaklamadan sonra ümmetçi İttihad gazetesi "Daha dur bakalım, büyüğü geride. Artık istesenez de, patlasanız da, çatlasanız da, Bâbîâli'ye el attık. Rotatifler, Kur'an ve iman hakikatlerinin neşrinde çalışacak. Müslüman gazetelerin sayısı daha da artacak; matbaaların, dağıtım şirketlerinin en yenisi, en modern müslümanlara hizmet edecek. Tekniğin meşru dairedeki herşeyi islamiyete, onun hadimlerine hizmet edecek" diye zafer naraları atıyordu.

Bugün gazetesinde de Mehmet Şevket Eygi "Türkiye'de komünizmin himaye edildiğine, islamiyetin ise baltalandığına dair apaçık deliller vardır. Artık müslümanlara düşen vazife, uyanık ve hazırlıklı olmaktır. Önümüzde taze ve ümit verici bir örnek vardır. Endonezya'daki komünist kıyımı. Yüzbinlerce komünist öldürüldü. Karada vahşi hayvanlar, denizde balıklar insan etine doydular. Korkunç bir komünist kı-

yımı oldu. Fakat Endonezya kurtuldu” diye yazarak katliam çağrılarını yapıyordu.

Tüm bunlar dönemin başbakanı Süleyman Demirel’in hiç de umurunda değildi, belki de gurur duyuyordu... 26 Ocak 1968’de yaptığı bir basın toplantısında irtica tehlikesiyle ilgili eleştirilere “İrticanın memlekette geniş bir teşvik gördüğü ve irticaa müstenit bir seçim ve iktidar düzeni yaratılmak istendiği iddiası her türlü delilden mahrumdur” diyebiliyordu.

Her sabah uyanır uyanmaz Kur’an okuduğu, müslüman bir ailenin çocuğu olduğu reklam edilen, Hacıbayram Camii’nde başında takke ile namaz kılariken foto muhabirlerine poz veren Demirel’den bundan başka bir konuşma beklemek de zaten yanlış olurdu.

Göreve inşallah ve maşallah ile başlamış olan Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay da irticanın gemi aزیya aldığı günlerde Suudi Arabistan’ı ziyaret edip umre yaparak yarım hacı olmuştu.

Cumhurbaşkanı ve başbakanın hoşgörüsünden, belki de teşvikinden yararlanan islamcı kuruluşların 3 Mart 1968’de Taksim Meydanı’nda organize ettiği Şahlanış Mitingi’ndeki kan kokan sloganlar, ABD himayesinde örgütlenen İslamcılarının artık Türkiye’de Endonezya örneği bir kan banyosuna hazırlandığını somut olarak gösteriyordu...

Bunun üzerine Ant Dergisi’nin 19 Mart 1968 tarihli 64. sayısında Türkiye’de irticanın nasıl örgütlendiğini, kimler tarafından nasıl yönetildiğini tüm çıplaklığıyla ortaya koyan bir analiz ve de bu örgütlenmenin ayrıntılı bir şemasını yayınladık.

Bugünü 50 yıl önceden öngören o yazının önemli bölümlerini aynen paylaşıyorum.

Türkiye’de irtica hareketini kimler, nasıl idare ediyor?
Türkiye’de irtica Ortadoğu’daki Müslüman Kardeşler Teşkilatı ile bağlantılı olarak faaliyet göstermektedir. Müslüman Kardeşler’in görünürdeki amacı, bütün dünyadaki müslüman halkları şeriat üzerine kurulmuş tek bir devlet halinde toplamaktır. Uluslararası bir nitelik taşıyan Müslüman Kardeşler hareketinin ardında ise Anglo-Amerikan emperyalizmi bu-

lunmaktadır. Özellikle Ortadoğu'daki Arap devletlerinde milliyetçi ve sosyalist akımların kuvvetlenmesi, iktidarları ele geçirmesi üzerine petrol çıkarılarını tehlikede gören Anglo-Amerikan emperyalizmi, islamı politize etmek gereğini duymuş ve Müslüman Kardeşler hareketini CIA vasıtasıyla desteklemeğe başlamıştır.

Ortadoğu'daki Müslüman Kardeşler hareketini Suudi Arabistan Kralı Faysal himaye etmektedir. Suudi Arabistan ve Ürdün krallıklarıyla petrol şeyhliklerinde esasen iktidarı elinde bulunduran gerici kuvvet, bir yandan Suriye, Irak ve Birleşik Arap Cumhuriyeti gibi anti-emperyalist ülkelerde hükümet darbeleri yaptırarak iktidarları ele geçirmek için çalışırken, bir yandan da Pakistan, İran ve Türkiye gibi ülkelerde şeriatı dayanan rejimler kurulmasını sağlamak için yoğun bir faaliyet göstermektedir.

Müslüman Kardeşler, Ortadoğu'da gerici hareketi tek elden yürütmek üzere merkezi Mekke'de olan bir İslam Dünyası Birliği kurmuştur. Arapça adı Rabitat-ül Alem-il İslami olan bu örgütte bütün Ortadoğu ülkelerinin ve diğer Asya-Afrika müslüman ülkelerinin temsilcileri bulunmaktadır.

Bu birliğin kurucuları arasında Türkiye adına da eski DP ve AP milletvekillerinden Ahmet Gürkan ile Sebilülreşat Dergisi sahibi Salih Özcan yer almaktadır. Ahmet Gürkan, daha önceki dönemde Türk Parlamento Heyeti'nin başkanı olarak Suudi Arabistan'a gitmiştir.

İslam Dünyası Birliği Türkiye'deki irticai faaliyeti İlim Yayma Cemiyeti aracılığıyla yürütmektedir. Türkiye'deki hareketin beyni durumunda olan İlim Yayma Cemiyeti'nin 17 şubesi ve 35 milyon liralık yıllık bütçesi vardır. Müslüman Kardeşler, İlim Yayma Cemiyeti'nin himayesinde şeriatçı düzenin kadrosunu hazırlarken, bir yandan da devlet sektöründe çeşitli kilit noktaları ele geçirmekte, bu arada sağcı dernekleri de kontroluna alarak gerici hareketin vurucu kuvvetini meydana getirmektedir.

İrtica propagandası ise özellikle üç gazete tarafından yü-

rütülmektedir. Bunlar Babıalide Sabah, Bugün ve İttihad gazeteleridir.

Babıalide Sabah Gazetesi aynı zamanda Türkiye–Suudi Arabistan Dostluk Cemiyeti’nin de karargahıdır, kurucusu Muammer Topbaş sık sık Suudi Arabistan’a giderek Müslüman Kardeşler ile teması sürdürmektedir.

Bugün Gazetesi’nin sahibi Mehmet Şevket Eygi de, halen “hac” farızasını ifa etme gerekçesiyle Suudi Arabistan’da bulunmaktadır.

Son zamanlarda haftalık olarak yayınlanmaya başlayan İttihad Gazetesi sahibi de Suudi Arabistan’ı sık sık ziyaret etmektedir ve son defa Cumhurbaşkanı Sunay’ın bu ülkeyi ziyareti sırasında kendisini karşılamıştır.

Müslüman Kardeşler, Türkiye’de duruma tam anlamıyla hakim olabilmek için ekonomi alanında da etkinlik sağlanması gerektiğini dikkate alarak büyük savaşı bu alanda vermektedir. Özel teşebbüs alanındaki mücadele “yahudi ve mason aleyhtarlığı” şeklinde yürütülmektedir. Bu mücadelenin beyni ise Odalar Birliği Genel Sekreteri olan Prof. Necmettin Erbakan’dır. Kendisi aynı zamanda İlim Yayma Cemiyeti Müşavere Heyeti’ndedir.

Müslüman Kardeşler, özel sektör alanında son olarak da Akbank’ın büyük ortaklarından Sakıp Sabancı’ya çengel atmışlardır. İlim Yayma Cemiyeti ile Türkiye Odalar Birliği arasında koordinasyon kurarak özel sektörde hakimiyeti ele geçirmiş bulunan Necmettin Erbakan, Müslüman Kardeşler tarafından, Ant’ın önceki sayılarında da açıklandığı gibi, Demirel’in yerine başbakan olacak adam olarak görülmektedir.

Müslüman Kardeşler AP içerisinde de önemli bir kuvvet teşkil etmektedir. Milliyetçiler Derneği ve Türk Ocağı’ndan yetişenlerin oluşturduğu Yeni Dünya hareketinin yıldızları TBMM başkanı Ferruh Bozbeyli ve Sanayi Bakanı Mehmet Turgut’tur. Suudi Arabistan’a tantanalı bir ziyaret yapan Bozbeyli, Demirel’in muhalefetine rağmen Meclis başkanlığına seçilmiştir.

Grubun en güçlü siması Sanayi Bakanı Mehmet Turgut devlet sektörünün kilit noktalarına Müslüman Kardeşler'in adamlarını getirmektedir. Mesela Devlet Planlama Teşkilatı'nın başına Turgut Özal, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı'nın başına kardeşi Korkut Özal, DDY genel müdürlüğüne Vedat Önsal, YSE (Yol, Su, Elektrik) genel müdürlüğüne Mehmet Gölhan getirilmiştir.

Müslüman Kardeşler'in planına göre, Türkiye'nin yönetimi ele geçirildiği takdirde cumhurbaşkanlığına Ferruh Bozbeyli, başbakanlığa ise büyük ihtimalle Necmeddin Erbakan getirilecektir.

Müslüman Kardeşler seçim yoluyla iktifarı ele geçiremezse ne olacaktır? Bunun cevabını Türkiye'de sağın vurucu kuvvetlerini meydana getiren bir takım yan derneklere çengel atılmasında aramak gerekir. Zira Komünizmle Mücadele Dernekleri geçen yıl ırkçılarının elinden ümmetçilerin eline geçmiştir. Milli Türk Talebe Birliği de birkaç yıldan beri ümmetçilerin kontrolü altındadır.

Bugün Gazetesi ile aynı çatı altında bulunan Yeşilay Cemiyeti ile 200 şubeli Hademe-I Hayrat Cemiyeti de Müslüman Kardeşler'in vurucu kuvvetleri arasındadır. Mücadelelerinde hangi metodları kullandıklarını son baskın olaylarında açıkça ortaya koyan bu vurucu kuvvetlerin Müslüman Kardeşler safında yer alması, seçim yoluyla iktidar ele geçirilemediği takdirde hangi yola başvurulacağı sorusuna yeterli cevabı teşkil etmektedir.

Evet, bu analizin yayınlanmasından tam 11 ay sonra, 16 Şubat 1969 Kanlı Pazar'ı yaşanacak, Müslüman Kardeşler'in has adamı Necmeddin Erbakan 8 yıl sonra 21 Temmuz 1977'de Ecevit hükümetinde başbakan yardımcısı, 27 yıl sonra da 28 Haziran 1996'da Türkiye Cumhuriyeti'nin başbakanı olacaktır.

Turgut Özal ise 1980 cuntacılarının başbakan yardımcılığını üstlendikten sonra 1983'te başbakanlık, 1989'da da cumhurbaşkanlığı koltuğuna oturacaktır.

Dahası, Kanlı Pazar günü henüz 15 yaşında olan Recep Tayyip Erdoğan adında Kasımpaşalı bir genç, Müslüman Kardeşler'in rahle-i tedrisinden geçtikten sonra, 1994'te İstanbul belediye başkanı, 2003'te Türkiye Cumhuriyeti'nin başbakanı, 2014'te de cumhurbaşkanı olacaktır.

Ve de son anayasa referandumunu ve cumhurbaşkanlığı seçimleriyle de başkanlık sistemi adı altında islamcı tek adam diktatörlüğü kuracaktır.

Bugün herkes Suudi polisiyesiyle meşgul, ya ABD destekli Suudi'nin Türkiye halklarına ettikleri?

Ya Kanlı Pazar'lar, Kahramanmaraş. Çorum, Sivas katliamları?

Ya bugünkü islami devlet terörünün kurbanı milyonlar, zıندانlarda çürütülenler, işkenceden geçirilenler, faili meçhullerde yok edilenler, sürgüne zorlananlar?

Tayyip'in islamcı polisinden bir şey beklenemez de, ABD'nin ve AB'nin zehir hafiyeleri Suudi'nin ya da Suudi'cilerin Türkiye'deki asıl cürümlerine de bir nebze kafa yorsalar!

Darağacına meydan okuyan devrimci Hıdır

25 Ekim 2018

“Uzun uzun yazacak değilim. Bu ana hep hazırdım. Son yolculuğum yaşamım kadar güzel olmalı. Üzülme mi? Bunu hiç istemiyorum canlarım. Büyük sözler etmeyi gereksiz buluyorum. Herşey yaşamımız kadar açık ve sade olmalı. Yaşamak bir türküyse, bunu, bu türküyü en güzel biçimiyle söylemeye çalıştım. Zafer şarkısının söylendiği günler de gelecek. Kısa da olsa onurlu yaşamının yolunu seçtiğim için mutlu gidiyorum. İyi, güzel şeyler uğruna yaşıyorsa her şey, katlanılmayacak şey yoktur. Ölüm bile basitleşiyor. Anlamlıysa ölüm yaşamak kadar güzeldir.”

Bu satırları bundan 34 yıl önce Burdur Kapalı Cezaevi'nden Dersim'li genç bir devrimci bir yakınına yazıyordu. 26 yaşındaki Dev-Yol militanı Hıdır Aslan Türkiye'deki faşist askeri dikta rejimine ve onu önceleyen sözde parlamenter müstebitlere nasıl gülerik meydan okuduysa, idam sehpaşının gölgesinde de ölüme gülerik meydan okuyordu.

Hıdır Aslan'ın 25 Ekim 1984'te, ondan üç hafta önce de yine Dev-Yol militanı İlyas Has'ın 7 Ekim 1984'te İzmir'in Buca Kapalı Cezaevi'nde idam edilmeleri, Türk Devleti'nin mahkeme kararıyla, TBMM'nin ve de Cumhurbaşkanı'nın onayıyla insan katletmesinin son uygulamalarıydı.

12 Eylül 1980 darbesinden sonraki Evren Cuntası yönetiminde tam 47 kişi idam edilmişti. Bu vahşetin ilk kurbanları arasında yaşı küçük olmasına rağmen 13 Aralık 1980'de Ankara Merkez Kapalı Cezaevi'nde idam edilen Erdal Eren de vardı.

Hıdır ve İlyas'ın idam cezaları ise askeri yönetim altında değil, Turgut Özal'ın başbakan olduğu sözde parlamenter hükümet döneminde infaz edildi.

Aslında Osmanlı'nın kalıntısı üzerinden yeni devletin kurulmaya başladığı 1920'den itibaren Türkiye sürekli idamlara sahne olmuştu. 1920-1926 arası istiklal mahkemelerinin sehpaşa gönderdiği onlarca kişi dışında tüm cumhuriyet tarihi boyunca Şeyh Sait ve Dersim isyanları gerekçesiyle asılanlar da dahil yüzlerce kişi idam sehpaşlarında can vermişti.

Savaş sonrası çok partili rejime geçildikten sonra 1961 yılında Başbakan Adnan Menderes, Dışişleri Bakanı Fatin Rüştü Zorlu ve Maliye Bakanı Hasan Polatkan'ın MBK kararıyla asılmaları Türkiye siyasetinde idamı bir intikam unsuru haline getirmişti.

Bunun ilk kurbanları 21 Mayıs hareketinin liderleri Talat Aydemir ile Fethi Gürcan'ın 1964 yılında CHP lideri ve zamanın başbakanı İnönü'nün zorlamasıyla idam edilmeleri olmuştu.

İdamlar konusunda bizim kuşak devrimcilerinin ilk büyük acısı hiç kuşkusuz Deniz Gezmiş. Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan'ın 6 Mayıs 1972'de Ankara Merkez Kapalı Cezaevi'nde

asılarak katledilmeleri idi. Askeri mahkemenin verdiği ölüm cezaları 12 Mart 1971 darbesinden sonra göstermelik olarak ayakta tutulan TBMM’de başta Demirel olmak üzere tüm AP’lilerin toplu desteği ve de CHP’li bir kısım milletvekillerinin karşı oy kullanmaktan kaçmasıyla onaylanmıştı.

Bu idamlara karşı gerek Türkiye’de, gerekse dünya kamuoyunda infial o denli büyüktü ki, 12 Mart rejimine tepkili kitlelerin oylarını çekmek için bol keseden “demokratikleşme” vaadlerinde bulunan CHP lideri Bülent Ecevit Avrupa Konseyi’ne de çeşitli reformlar arasında idam cezasını kaldıracığı vaadinde bulunmuştu. Ne gezer? 26 Ocak 1974’te başbakan olan Ecevit, idam cezasını kaldırarak devlet eliyle cinayetlere son vermek yerine kanlı bir operasyonla Türk Ordusu’na Kıbrıs adasının yarısını işgal ettirecekti.

Bu ihmalin sonucudur ki, 12 Eylül 1980 darbesinden sonra Evren Cuntası çoğu soldan olmak üzere 47 kişiyi idam edecekti.

(Türkiye’de 1922’den 1984’e kadar idamların tam listesi: [https://tr.wikipedia.org/wiki/Türkiye%27de_idam_edilen_in_sanlar_listesi#1971_yılında_idam_edilenler_\(13\)](https://tr.wikipedia.org/wiki/Türkiye%27de_idam_edilen_in_sanlar_listesi#1971_yılında_idam_edilenler_(13)))

İdam cezası ancak Türkiye’nin Avrupa Birliği’ne üyelik başvurusundan sonra zorunlu olarak önce 2001’de bazı suçlara sınırlandırılacak, 2004 yılında da anayasadan ve Türk Ceza Kanunu’ndan tamamen çıkartılacaktı.

Mevzuatta bu değişiklikler yapıldı ama üzerinden 12 yıl geçtikten sonra, 15 Temmuz çakma darbesini bahane eden Erdoğan, Avrupa Birliği Müktesebatı’na aykırı olmasına rağmen, idam cezasını yeniden gündeme getirdi, son seçimlerde AKP ile Cumhuriyet İttifakı yapan MHP de idam isterisini sürekli körükledi.

Erdoğan’ın idamı yeniden ülkenin başına bela etmesi özellikle Avrupa Birliği’yle ilişkiler açısından ve de Meclis’te bunun için gerekli çoğunluğu sağlama açısından mümkün olur mu bilinmez. Bunun yanıtı büyük ölçüde gelecek seneki yerel seçimlerin sonuçlarıyla belli olacak.

Ancak idam cezası anayasadan ve Türk Ceza Yasası'ndan çıkartılmış olsa da, idamlar fiiliyatta gerçekten durmuş mudur?

Hayır... İdam cezası dışında muhaliflerin infazı zaten bir devlet geleneği olarak "faili meçhul" ya da "yargısız infaz" olarak onyıllardır uygulanmaktadır.

Türkiye Gazeteciler Cemiyeti Başkanı değerli meslekdaşımız Turgay Olcayto 28 Ağustos 2018 tarihli Evrensel Gazetesi'nde yayınlanan "Faili meçhuller ve cezasızlık" başlıklı yazısında şöyle diyordu:

"Osmanlı'da devletin bekası adına öldürme, öldürtme eylemi bir siyaset tarzıydı. Cumhuriyet dönemlerinde biçimler değişse de temelde anlayış değişmedi. Türkiye Gazeteciler Cemiyeti'nin Basın Müzesi'ne yolunuz düştüğünde öldürülen gazeteciler galerisinde fotoğraflara bir göz atın. Bu katledilme olaylarında siyasetin ne denli ağır bastığını göreceksiniz.

"Örneğin 1909'da köprü üzerinde öldürülen Serbesti gazetesi yazarı Hasan Fehmi muhalif bir gazetecidir. 1915 de öldürülen Kırkor Zohrab milletvekilidir ve gazetecidir. Zohrab'ı öldürenler yargı önüne çıkarılsalar da aynı tarihte Çorum'da öldürülen Diran Kelegyanın canına kastedenler bulunamamıştır.

"Abdi İpekçi, Çetin Emeç, Uğur Mumcu, Turan Dursun, Musa Anter, Metin Göktepe ve Hrant Dink'in de aralarında yer aldığı 64 gazetecinin fotoğraflarına galeride yüreğiniz daralmadan içiniz burkulmadan bakabilir misiniz?

"Yakın tarihimizin de ibretlik belgeleridir bunlar... İki nokta dikkatinizi çeker: Birincisi öldürülenlerin çoğunun faillerinin bulunamaması, tetikçisi yakalansa bile olayı aydınlatacak bağın ortaya çıkarılamamış olması. İkincisi de özellikle 1989 ile 1999 yılları arasında tam 40 gazetecinin öldürülmesi.

"Bu tarihten sonra 2007'ye dek öldürme olaylarına ara verilmişse de, 2007'de Hrant Dink öldürülmüştür."

"Faili Meçhul Cinayetler Tarihi" adlı kitabın yazarı Or-

han Gökdemir de kendisiyle yapılan bir röportajda “Bu çalışmamda 1900 dolayında faili meçhul cinayet ve kayıp listeleyebildim. Bu 1900 faili meçhul cinayetin yaklaşık 300’ü 12 Eylül 1980 tarihinden önce işlenmiş. Geri kalan 1600 olay 12 Eylül 1980 ile 2000 yılı arasında gerçekleşmiş” diyor.

Kahramanmaraş, Çorum ve Sivas katliamlarıyla zirve yapan kitlesel kırımlar dışında Roboski’deki gibi Kürt ulusal direnişine karşı “anti-terör” adı altında yürütülen operasyonlarda katledilenlerin sivillerin sayısı binleri buluyor.

Anekdod olarak anımsatalım... DEP Milletvekili Mehmet Sincar 4 Eylül 1993’te Batman’da öldürülüyor. Başbakan Tansu Çiller 4 Kasım 1993 tarihindeki bir açıklamasında aynen şöyle diyor: *“Elimizde PKK’ya yardım eden Kürt işadamlarının listesi var. Listede 60 kadar isim bulunuyor. Devlet PKK’yla olduğu gibi, PKK’ya mali destek sağlayanlarla da her biçimde mücadele edecektir.”*

Çiller’in bu açıklamasının ardından kanlı bir süreç başlıyor. 14 Ocak 1994’te Behçet Cantürk’le başlayan, 25 Şubat’ta avukat Yusuf Ziya Ekinci ile devam eden o cinayet dizisinde Savaş Buldan, Hacı Karay, Adnan Yıldırım, Sağlık Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkan Yardımcısı Namık Erdoğan, avukat Medet Serhat, DEP’li avukat Faik Candan, Fevzi Arslan, Şahin Arslan ve Ankara’nın Altındağ ilçesinin Yüksekövalı Nüfus Müdürü Mecit Baskın katlediliyor.

Sadece Türkiye sınırları içinde mi, Kürt halkının var olduğu Irak ve Suriye’de, Kürt diasporasının son derece politize olduğu Avrupa ülkelerinde de “faili meçhuller” ya da “yargısız infazlar” her daim gündemde.

Üç Kürt kadın direnişçisi, Sakine Cansız, Fidan Doğan ve Leyla Şaylemez 9 Ocak 2013’de Paris’in göbeğinde Türk gizli servislerinin bir tetikçisi tarafından alçakça katledildi. Fransız adaleti bu yargısız infazı hâlâ aydınlatabilmiş değil ya da Türkiye ile ilişkilere hanel getirmemek için bulguları bir türlü açıklanmıyor...

Sürgünde kırmızı bültenle haklarında bir nevi ölüm fermanı çıkartılan binlerce muhaliften bazılarının her an bir “faili meçhul” kurbanı olması işten bile değildir. Avrupa’ya salınan rejim ajanları ve tetikçileri ya da TC’nin diplomatik misyonları emrindeki dernekler ve camiler kanalıyla beyinleri yıkanarak “vatani misyon” a hazırlanan göçmen çocukları her an “yargısız infaz” yapabilir.

Evet, bugün Dersim’li genç devrimci Hıdır Aslan’ın Burdur Kapalı Cezaevi’nde idam edilmesinin 34. Yıldönümü... O da, Deniz, Yusuf ve Hüseyin diğer devrimciler de, tıpkı savaşıkları baskı rejimine karşı meydan okudukları gibi ölüme de meydan okuyarak sehpaya yürüdüler...

Bu yazının başına konmak üzere iki resim seçtim:

Biri ölüme gülerек meydan okuyan yiğit devrimci Hıdır Aslan... Diğeri de Tayyip’in gözlerini kan bürümüş idamcı güruhu... Bunların benzerleri daha geçen yıl Avrupa başkenti Brüksel’In göbeğindeki bir salonda toplanıp böğürmüşlerdi: “İdam... İdam isteriz!”

İdamı yasalaştıramazlarsa, ne gam? “Faili meçhuller” ve

*

Yazımı bitirirken Internet’te Kaşıkçı cinayetiyle ilgili yeni haberlere göz atıyorum. Olacak gibi değil...

Türkiye’de yüzlerce gazeteciyi, binlerce muhalifi rehin alarak zıندانlarda çile çektiren Tayyip Erdoğan Suudi gazetecinin katli karşısında arslan kesilmiş, canciğer dostu Suudilere hesap soruyor, dahası cinayetin faillerinin o son derece sabıkalı Türk adaleti tarafından İstanbul’da yargılanmasını istiyor. Bir yandan da sultanla ve cinayetin bir numaralı şüphelisi veliiahtla can ciğer kuzu sarması mesajlar teati ediyor.

Hele hele demokrasi ve insan hakları savunuculuğunu kimseye bırakmayan Avrupa yönetimleri sadece Kaşıkçı’nın değil, Yemen’deki Şiiilerin de celladı Suudi Arabistan’a silah satışını durdurup durdurmama konusunda pası birbirlerine atıp duruyor. Silah satışı durdurulursa silah fabrikalarının krize girmesi ve binlerce işçinin işsiz kalması bahane...

Bunları izlerken belleğim beni yarım yüzyıl öncesine götürüyor.

1968 yılı... ABD emperyalizminin Vietnam'da yürüttüğü savaşa karşı dünyanın her yerinde protestolar yükseliyor. O sırada ünlü Amerikan sendika lideri Walter Reuther Türkiye'ye gelmiş. DİSK'I de ziyaret edecek. DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler telefon ederek misafir sendikacıyla Ant için bir röportaj yapmamı öneriyor. O sırada Çemberlitaş'ta bulunan DİSK genel merkezindeki röportaj sırasında sorduğum sorulardan biri Amerikan sendika hareketinin Vietnam Savaşı'nın sürdürülmesine karşı olup olmadığı...

ABD'li sendikacının verdiği yanıt beni de, Türkler'i de hayretler içinde bırakıyor:

“Kesinlikle karşı çıkamayız... Aksi takdirde ABD silah sanayii ve ona bağlı tüm sektörler büyük bir çöküntü yaşar ve milyonlarca işçimiz işsiz kalır...”

Ya Avrupa sendikaları? Onlar ne diyecek? Göreceğiz...

100. Yılında Akşam'ın tarihine otosansür!

2 Kasım 2018

Mesleğine bağlı bir gazeteci, yaşı ne denli ilerlemiş olursa olsun, bir zamanlar genel yayın yönetmenliğini yaptığı gazete arada bir göz atmaz mı? Atmasına atar da, eğer o gazete artık insan hakları ve basın özgürlüğü düşmanı bir despotun propaganda aracı haline gelmişse, aynı havuzun diğer gazeteleri gibi faksimilleşmişse, niye sık sık baksın? Salı günü öğle saatleriydi... Facebook dostlarımdan Sertaç Çelik'in mesajı düştü ekrana:

“Bugün Harbiye CRR'de Akşam gazetesinin 100.yılı sergisine gittim..Büyük bir heyecanla... Ne yazık ki hayal kırıklığı ile dönüyorum eve.. Doğan Özgüden yoktu o kadar

sayfaların, insanların arasında... Akşam'ın ilk kadın genel yayın yönetmeni Nurcan Akad da yoktu... Sağcılar yaparsa böyle olur işte, ne diyebilirim? 1964-1966 altın çağı benim belleğimden silinmez..., Saygılarımla..."

Ardından değerli gazeteci dostum Nazım Alpman'ın instagram'da bunu doğrulayan mesajı... Nazım bununla da kalmıyor, ertesi sabah Artı TV'de tepkisini dile getiriyor:

"CRR'de Akşam'ın 100 yılı diye bir sergi vardı. Sergide gazetenin gelişimini anlatan kronolojik panolar var... Malik Yolaç 1964 yılında gazetenin yayın yönetmenliğini 28 yaşındaki Doğan Özgüden'e vermişti... O dönem sergideki panolarda yok. Tirajın 179 bine çıktığı var ama tirajı 179 bin'e çıkartan Doğan Özgüden yok. Neden? Çünkü solcu... 2002 yılında Nurcan Akad Akşam'a genel yayın yönetmeni oldu. Sergide bu da yok. Neden? Çünkü günlük bir gazetenin ilk kadın genel yayın yönetmeni olan Nurcan da solcu..."

"O sizin tarihiniz değil, basın tarihi... Şu anda bir talihsizlik eseri olarak gazete sizde... Akşam 100 yıllık bir gazete... Birçok onurlu manşeti var, sayfaları var... Ama siz oralara layık değilsiniz."

Akşam'ın sergide sansürlenmiş olan o dönemini Nazım Alpman bundan üç yıl önce "Vatansız Vatansever Doğan Özgüden" adı altında gerçekleştirdiği bir belgeselde ayrıntılı anımsatmış, Malik Yolaç'ın ve birlikte çalıştığım gazetecilerin görüşlerine de geniş yer vermişti.

Gazetenin yüz yıllık tarihinde iki yılın sorumluluğunu üstlenmiş bir gazeteci olarak bu sansürlenmeden üzüntü değil, gurur duydum. Çünkü gazete bugün Tayyip'in bendelerinin elinde ve de onlar, Nazım'ın çok haklı olarak dediği gibi, bu gazetenin tarihini yazmaya layık değil... Onların yazdığı bir tarih versiyonunda yer almak insana onur değil azap verir.

Sansürün yarım yüzyıl öncesi... Bana uygulanan sansürün nedeni sadece solcu olmam da değil... Ta yarım yüzyıl önce, Akşam Gazetesi'nden ayrıldıktan sonra Yaşar Kemal ve Fethi Naci ile birlikte yayınladığımız sosyalist Ant Der-

gisi'ni, İstanbul'a gelen Amerikan 6. Filosu'na "Go Home!" dediği için sabote edenler de bunların öncüleridir.

Daha önce de Artıgerçek'te ayrıntılı olarak yazmıştım. O sayının yayınlanmasından sonra, el koydukları tarihsel Tan Matbaası'nda Ant'ın dizilip basılmasını yasaklamışlar, bizimle dayanışma göstererek bu zorbalığa karşı direnen matbaa emekçilerini de işten atmışlardı.

Bu sabotajdan sonra ümmetçi *İttihad* gazetesi "Daha dur bakalım, büyüğü geride. Artık istesenez de, patlasanız da, çatlasanız da, Bâbîâli'ye el attık. Rotatifler, Kur'an ve iman hakikatlerinin neşrinde çalışacak. Müslüman gazetelerin sayısı daha da artacak; matbaaların, dağıtım şirketlerinin en yenisi, en modern müslümanlara hizmet edecek. Tekniğin meşru dairedeki herşeyi islamiyete, onun hadimlerine hizmet edecek" diye zafer naraları atıyordu.

Bugün gazetesinde de Mehmet Şevket Eygi "Türkiye'de komünizmin himaye edildiğine, islamiyetin ise baltalandığına dair apaçık deliller vardır. Artık müslümanlara düşen vazife, uyanık ve hazırlıklı olmaktır. Önümüzde taze ve ümit verici bir örnek vardır. Endonezya'daki komünist kıyımı. Yüzbinlerce komünist öldürüldü. Karada vahşi hayvanlar, denizde balıklar insan etine doydular. Korkunç bir komünist kıyımı oldu. Fakat Endonezya kurtuldu" diye yazarak katliam çağrılarını yapıyordu.

Akşam'ın 1964-66 sol dönemi: Türkiye'nin en eski gazetesi Akşam'ın geçmişi 1918'den bu yana sürekli büyük değişimlerle dolu.

Akşam'ın 100 yıllık tarihini doğru dürüst bilmek isteyenler için güvenilir kaynak, bugünkü patronlarının sansürlü sergisi değil, değerli araştırmacı yazar Nurhan Kavaklı'nın "Bir gazetenin tarihi: Akşam" adlı incelemesidir.

1964'te Akşam'da gece sekreteri olarak çalışırken o sırada İnönü hükümetinde devlet bakanı olan Malik Yolaç'ın bana genel yayın yönetmenliğini üstlenmemi önerdiği akşamı anımsıyorum. Önerisi üzerine kendisine sormuştum: "İyi de, biliyorsunuz ben sosyalistim. Genel yayın yönetmenliğini

üstlenirsem, inanç ve düşüncelerim gazetenin genel yayın politikasına da damgasını vuracak.”

“Biliyorum, ama sosyalist düşünceye sahip olmanın iyi bir gazete yaratmaya engel olacağını sanmıyorum” diye yanıtlamıştı.

Mürettiphanede gazeteyi bağladıktan sonra yukarı çıkıp arşiv bölümüne geçmiştim. Karşımda 46 yıllık bir tarih hazinesi vardı. Cumhuriyet’in ilanından önce, 1918’de Ali Naci Karacan, Kazım Şinasi Dersan, Falih Rıfki Atay ve Necmettin Sadak tarafından kurulan bu Türkiye’nin en eski günlük gazetesinin yöneticiliğini genç yaşta üstlenmeyi göze alabilecek miydim?

Malik Yolaç 6 Nisan 1957’de batmak üzere olan Akşam’ı satın alarak Bâbiâli’ye giren ilk işadamydı. Gazeteciliği çok benimsediği için bir süre sonra diğer sektörlerdeki faaliyetlerini durdurarak tüm varını yoğunu ve zamanını Akşam’ın yaşamasına hasretmişti.

İstanbul baskısı dışında Ankara ve Anadolu için ayrı baskılar yaparak günlük gazeteyi günü gününe Anadolu’nun en ücra köşelerine kadar ulaştırmayı başlatan Yolaç, sahipliğini üstlendiği Akşam’da Aziz Nesin, Çetin Altan, Vâlâ Nureddin, Hıfzı Topuz başta olmak üzere tanınmış solcu yazarlara da yer vermiş olan açık fikirli bir işadamydı.

Daha önce yıllarca çalıştığım gazetelerde sosyalist inancıma uygun mücadele vermiştim... Türkiye’de sosyalist hareketin giderek güçlendiği, Türkiye İşçi Partisi’nin kitleleştiği, partiyi kuran sendikacıların ileride DİSK’in kurulmasıyla sonuçlanacak şekilde Amerikancı Türk-İş yönetimine meydan okudukları, gençliğin devrimci örgütlenmesinin hızlandığı, köylülüğün, küçük esnaf ve zanaatkarların tekelci sermayeye karşı tavır koymaya başladığı yıllardı.

Onyıllardır yasak olan sol düşüncenin klasikleri 142. Madde’nin varlığına meydan okunarak ardarda yayınlanıyordu. Sol kamuoyu artık sesini duyurabileceği, eylemlerini objektif olarak yansıtacak bir günlük gazete özlemi içindeydi...

İşte bu özleme yanıt verme kararlılığıyla Akşam'ın genel yayın yönetmenliğini 16 Ekim 1964'te fiilen üstlenmişim. Ardından da bu görevin gereklerini yerine getirecek bir yayın kadrosu oluşturmuş, Çetin Altan, Aziz Nesin ve Yaşar Kemal de dahil Akşam sütunlarını sol düşünür ve yazarlara açmış-tım. Akşam, 1965 genel seçimlerinde Türkiye İşçi Partisi'ni destekleyerek Meclis'e 15 milletvekiliyle girmesine katkıda bulunan tek günlük gazeteydi.

Akşam'ın sol sonrası dönemi: Demirel'in başbakanlığın-daki hükümetin ve büyük sermayenin baskıları sonucu bu açılımı sağlayan kadronun nasıl tasfiye edildiğini ve Akşam'ın giderek sıradanlaştığını Artıgerçek'te daha önce yayımlanan "Sol'un kol kırılır yen içinde kalır"ı..." başlıklı yazımda ayrıntılı olarak anlatmışım.

1964-66'nın Akşam'ı 100. Yıl sergisinde benim yüzüm-den sansürlenmiş olduğu için, o dönemde birlikte çalıştığım gazeteci, yazar, idare ve dağıtım sorumluluğu taşıyan ar-kadaşlarımın isimlerini burada anmayı bir görev biliyorum:

Ahmet Kahraman, Ahmet Arabul, Ahmet Vardar, Ali Sir-men, Aydın Köker, Aydın Öztürk, Ayhan Günsev, Aysel Okan, Ayşegül Dora, Aziz Nesin, Bedii Güray, Bilgin Peremeci, Ce-lalettin Çetin, Cengiz Tuncer, Çetin Altan, Cevat Oktay, Doğan Can, Doğan Koloğlu, Doğan Pürsün, Erkan Seçen, Erol Diksoy, Esen Yalçın, Ethem Çalışkan, Fethi Naci, Fevzi Samuk, Fuat Büte, Güray Yalavaç, Hayri Tezay, Hikmet Ta-nılkan, Hulusi Turgut, Hüseyin Baş, İlhami Soysal, İnci Tuğ-savul-Özgüden, İrfan Derman, İslam Çupi, Kaler Güven, Mahmut Küçük, Mehmet Luma, Muammer Erol, Muazzez Türer, Nazif Oturgan, Necdet Çardak, Nehar Tüblek, Nejat Türkeri, Odhan Baykara, Orhan Aydın, Özden Alpdağ, Rahmi Turan, Raşit Giray, Selahattin Hilav, Şinasi Görk, Suat Yalaz, Talay Erker, Teoman Orberk, Turgut Dinsel, Yaşar Kemal, Yücel Kakşa, Yurdaer Acar, Ziya Atatüre.

Akşam özellikle Çetin Altan'ın yazmaya devam etmesi ne-deniyile bir süre daha tirajını korumuş, ancak onun 1969 başında

TİP Olağanüstü Kongresi'ni yönettikten sonra parti delegelerini aşığılayan yazılar yazmasının ardından sürekli tiraj kaybına uğramıştı. Bunun üzerine Malik Yolaç gazeteyi 19 Mart 1971'te Türk-İş Konfederasyonu'na satmak zorunda kalmıştı.

Türk-İş gazetesinin yönetimini Türkiye Gazeteciler Sendikası'na vermiş, ancak tiraj alınamadığı için Akşam 10 Şubat 1972'de Basın İş Sendikası'na, onun tarafından da 28 Aralık 1972'de Fehmi Anlaroğlu adlı bir işadamına satılmıştı. O da tirajı 10 bin'in altına düşen Akşam'ı 1975'de Rıdvan Seyhan-Şekip Altay ikilisine devretmişti. Onlar da kendileri için bir yük haline gelen Akşam'ı 8 Ocak 1982'de Kemal Ilıcak'ın Tercüman Gazetecilik ve Matbaacılık AŞ'ne satmış, o da ertesini gün 64 yıllık gazetesinin yayınına son vermişti.

12 yıllık bir aradan sonra, Tercüman patronu Kemal Ilıcak'ın ölümünün ardından, oğlu Mehmet Ali Ilıcak 14 Eylül 1994 tarihinden itibaren Bâbîâli'de Akşam adı altında yeni bir gazete yayımlamaya başlamıştı.

Ilıcak yeni Akşam'ı "Tercüman çizgisinde, milliyetçi, muhafazakâr, polisi destekleyen, ordusunun yanında olan bir gazete" olarak niteliyordu.

Tiraj alabilmek için her okuyucuya bir televizyon vermeyi vaadeden, ancak bu vaadi yerine getirmek şöyle dursun bir sürü adli ve mali sorunlarla karşı karşıya kalan oğul Ilıcak tek çareyi Akşam'ı 1997 Haziran'ında Mehmet Emin Karamehmet'in yanında bulunduğu Çukurova Holding'e satmakta bulacaktı.

O dönemde Akşam yine de bugünkü haliyle kıyaslanamayacak şekilde farklı siyasal görüşlere de yer verebilmekteydi. Örneğin 2003'te Akşam'ın 85. Yıldönümü nedeniyle yazdığı yazıda genel yayın yönetmeni Nurcan Akad gazeteye geçmişte hizmeti geçenleri anarken beni de onurlandırmıştı. 2004'te Akşam'dan ayrılan Nurcan Akad'ın ismi de, Türkiye'nin bir günlük gazetede ilk kadın genel yayın müdürü olmasına rağmen, 100. Yıl sergisinde benimki gibi sansüre uğrayacaktı.

2013 yılında gazete sahibi Karamehmet'in ödeyemediği borçlar gerekçe gösterilerek Akşam'a TMSF tarafından el

konulacak, genel yayın yönetmenliğine AKP milletvekili Mehmet Ocaktan getirilecekti.

2013 sonunda da Akşam Gazetesi, Tayyip'in emirleri doğrultusunda, Sky Turk 360 ve Alem FM'le birlikte aynı zamanda Sabah'ın ve Star'ın da sahibi olan TürkMedya Yayın Grubu'na verilecekti. Bugün Akşam'ın 100. yılını CRR'de otosansürlü bir sergiyle kutlayan işte havuz medyasının bu kıdemli ve en sadık grubudur.

Bu serginin tanıtımı için yapılan 2 dakika 7 saniyelik videoda Akşam'ın geçmişteki büyük başarıları dramatik bir sesle anlatılırken Hitler'in iktidara gelişi, DP'nin ve AKP'nin seçim zaferleri ve de 15 Temmuz çakma darbesinin akamete uğratılması manşetleri özel bir yer tutuyor. Sunuş bittabi Tayyip Erdoğan'ın dev portresiyle bitiriliyor.

100. yılında Akşam'ın tarihine otosansür! Şaşırtıcı mı? Türkiye'nin en eski gazetesinin tarihini Tayyip'e tapınmanın seccadesi haline getirenlerden daha başka ne beklenir?

Marx'tan 170 yıl sonra bir hayalet dolaşüyor...

8 Kasım 2018

Daha önce de yazmıştım... Sol düşünceden nasibini almış olup da Brüksel'e yolu düşenlerin uğrak yerlerindedir Grand-Place'taki La Maison du Cygne kahvesi... 1845'ten 1848'e kadar Belçika'da sürgün yaşayan Karl Marx ünlü *Komünist Manifesto*'yu 1847'de Friedrich Engels'le birlikte bu kuğulu evin meydana bakan masalarında yazmış... 21 Şubat 1848'de ilk kez Almanca yayınlanmış olan manifesto o döneme damgasını vuran bir durum tesbitiyle başlıyor: "Avrupa'da bir hayalet dolaşıyor - Komünizm hayaleti..."

Üzerinden 170 yıl geçtikten sonra Belçika'da yine bir hayalet dolaşıyor... Marksist olduğunu sürekli vurgulayarak son belediye seçimlerinden büyük başarıyla çıkan, özellikle

Valon Bölgesi ile Brüksel'in bazı belediyelerinde geleneksel partilerin koalisyon kurmak üzere muhatap almak zoruunda kaldıkları *Belçika İşçi Partisi (PTB-PvdA)*.

Bugüne kadar federal parlamentoda olduğu gibi bölge ve belediye meclislerinde farklı farklı koalisyonlar kurarak Belçika'yı yöneten partiler, *Sosyalist Parti (PS)*, liberal *Reformcu Hareket (MR)*, Katolik kökenli *Demokrat Hümanist Merkez (cdH)*, orta yolcu *Bağımsız Federalist Demokrat (DèFI)*, 14 Ekim gecesi gayri memnun oyların büyük ölçüde *PTB-PvdA*'ya ve de Yeşillerin partisi *Ecolo*'ya kaymış olduğunu görerek büyük şok yaşadılar.

Nerdeyse 30 yıla yakın süredir *Ecolo*'nun Belçika siyasetinde yeni bir güç olarak yükselmesini mecburen sineye çekerek zaman zaman onunla koalisyon yapmış olan partiler için hazmedilmesi asıl zor olan Marksist bir partinin belediye meclislerine güçlü girmesi oldu...

PTB-PvdA'nın aynızamanda Avrupa başkenti olan Brüksel'deki oy oranı yüzde 11,6'yı, Valon bölgesinin ağır sanayi kuşağındaki en büyük kentlerinden Liège'de yüzde 16,3'ü, Charleroi'da yüzde 15,7'yi buluyor.

Flamanların sosyalist partisi (*sp.a*), *Flaman Liberalleri ve Demokratları (Open VLD)*, *Hristiyan Demokrat Flaman (CD&V)* gibi geleneksel partilerin sürekli oy kaybına uğradığı, buna karşılık Flaman milliyetçisi *Yeni Flaman İttifakı (N-VA)* ve aşırı sağcı *Flaman Çıkarı (VB)*'nin güçlü olduğu Flaman bölgesinde de *PTB/PvdA* oylarını Antwerp'de yüzde 8,7'ye, Gent'te de yüzde 7,1'e yükseltmeyi başardı.

Belçika'da sol oyların *PTB-PvdA*'ya yönelmesinin nedenlerinden biri hiç kuşkusuz Valon ve Brüksel bölgelerinde onyıllardır koalisyon hükümetlerinin en güçlü ortağı olan *Sosyalist Parti*'nin birbiri ardına skandallarla sarsılması... Partiye mensup yöneticilerin belediyeler tarafından kurulan dev iktisadi işletmelerin yönetimlerinde çoğu kez toplantılara dahi katılmadan hakkıhuzur paralarını cep etmeleri, hatta bazı belediye başkanlarının normal maaşlarının

dışında bu kurumlardan kendilerine yüzbinlere varan ekstra ücretler bağlatmış olmaları sol seçmenleri kaçınılmaz olarak bir alternatif aramak zorunda bıraktı.

Ancak bu yükselişin daha önemli nedeni, *PTB-PvdA*'nın kuruluşundan beri işyerlerinde işçilerle, metropollerin yoksul kesimleriyle son derece dinamik ilişkiler kurmuş olması ve sendikalardaki inkar edilmez etkinliği... Ama bu etkinliğin seçim başarılarına dönüşmesinde en büyük rol hiç kuşkusuz 2009 yılından beri parti sözcülüğünü üstlenen genç *Raoul Hedebouw*'un karizmatik kişiliği...

PTB-PvdA, ikili adından da anlaşılabilceği gibi, federal bir ülke olan Belçika'nın hem Flaman hem de Frankofon bölgelerinin ikisinde birden örgütlü olan tek siyasal parti. Buna karşılık örneğin sosyalistler, Valon bölgesinde PS, Flaman bölgesinde ise sp.a adı altında birbirinden bağımsız partilerce temsil ediliyor...

PTB-PvdA'nın kökeni, 60'lı yılların sonunda Flaman milliyetçi direnişinin başını çeken gençlik liderlerinin bir süre sonra sosyal mücadelelere ağırlık vererek kurdukları *AMADA* (Tüm iktidar işçilere) hareketi... Bu hareket Fransızca konuşan Liège ve Charleroi gibi Valon metropollerinde de 1974'ten itibaren *TPO/AMADA* adı altında örgütlenmeye başlamıştı.

Belçika Komünist Partisi (PCB)'nin Sovyetler Birliği'ne yakın çizgisine karşı çıkan ve *Çin Komünist Partisi*'nin çizgisine yakın bir politika benimseyen hareket, 1979 yılında Ludo Martens'in başkanlığında resmen siyasal partiye dönüşerek *Belçika İşçi Partisi (PTB-PvdA)* adını aldı.

Gerek Türkiye'deki faşizan baskılara karşı verdiğimiz, gerekse Belçika'da göçmenlerin haklarının savunulması için yürüttüğümüz mücadelelerde PCB'den ve Troçkist eğilimli *Devrimci Komünistler Birliği (LCR)*'den olduğu gibi, *PTB-PvdA*'dan da hep destek gördük, ilişkilerimiz hep yoldaşça oldu.

Ludo Martens'in parti liderliğini bırakarak Laurent Desire Kabila'nın yönetimindeki Kongo'ya yerleşmesinden sonra,

2008 Kongresi'nde seçilen yeni başkan Peter Martens ve parti sözcüsü Raoul Hedebouw yönetiminde *PTB-PvdA*, Marksist çizgisini korumakla birlikte toplumun sorunlarına daha pragmatik bir şekilde eğilerek ve özellikle de işçi sınıfının grev hareketlerinde ve protesto gösterilerinde fiilen yer alarak bir kitle partisi olmaya yöneldi.

Partinin kök salmasında üye ya da sempatican hekimlerin oluşturduğu *Halk İçin Tıp* örgütünün yoksul kesimlere parasız sağlık hizmetleri sunması da büyük rol oynadı.

Sol oyları sürekli kendi tapulu malı gibi gören, Marksist söylemdeki bir partinin kendi seçmenlerini asla çekemeyeceğini zanneden *Sosyalist Parti* bugünkü sonucun habercisi kamuoyu yoklamalarını da hiçe sayarak *PTB-PvdA* ile koalisyon yapmayı asla düşünmediğini papağan gibi tekrarlayıp durdu.

PTB-PvdA'nın seçim başarısı ve kendilerinin ciddi oy kaybına uğraması karşısında ilk önce şaşkınlık yaşayan *Sosyalist Parti* yöneticileri, giderek kendilerinden uzaklaşan sol kamuoyunu ve uzun zamandan beri sol partilerin birlikteliği için baskı yapan sosyalist sendika FGTB'yi tatmin etmek amacıyla birdenbire tavır değiştirdiler. Valon bölgesindeki Charleroi, Liège ve La Louvière, Brüksel bölgesindeki Mollebeek belediyelerinde birlikte iktidar olmak için *PTB-PvdA*'yı masaya çağırdılar.

Oysa *PTB-PvdA* Avrupa Birliği'nin ve ABD'nin dayattığı politikaları uygulamaktan vaz geçmediği sürece hiçbir partinin koalisyon ortağı olmayacağını, ister yerel ve bölgesel meclislerde olsun, ister federal parlamentoda olsun, bu politikalara karşı ardıcıl mücadele sürdüreceğini söylüyordu.

Üstelik *Sosyalist Parti* ile kurduğu iktidar ortaklığının bir zamanlar Yeşillerin *Ecolo*'sunu nasıl uydu konumuna düşürdüğünü, *Sosyalist Parti* çevrecilerin oylarını da kendine çekerken yeşil partinin nasıl zaafa uğradığını çok iyi biliyorlardı.

Bu iki nedenle *Sosyalist Parti*'nin dört belediyede iktidar paylaşımı için masaya oturma çağrısı geldiğinde *PTB-PvdA*'nın derhal red cevabı vermesi hiç de şaşırtıcı olmazdı.

Ne var ki Marksistlerin belediye seçimlerinde gösterdiği başarının gelecek Mayıs ayında yapılacak federal ve bölgesel parlamento seçimlerinde de daha güçlü şekilde tekrarlanacağından korkan sağ partiler şimdiden, tıpkı aşırı sağcı Flaman partisi VB'ye yapıldığı gibi, PTB-PvdA'ya karşı da *cordon sanitaire* (güvenlik kuşağı) uygulanması gerektiğini telaffuz etmeye başlamışlardı.

Bu tehditler karşısında güvenlik kuşağını peşinen kırarak geleceğini güvenceye almak için *Sosyalist Parti*'yle masaya oturmak PTB-PvdA için zorunlu olmuştu. Parti sözcüleri *Sosyalist Parti* ile görüşmelere belediye hizmetlerinin radikal şekilde yoksul halktan yana yeniden organize edilmesini öngören önerilerle gittiler: çok sayıda kaliteli sosyal konutlar yapılması, kent içi otobüslerde parasız seyahat edilebilmesi, yaşamı iyileştirmek için çevresel tedbirler alınması... Hele hele büyük kentlerde belediye başkanlarının aylıklarının yarıya indirilmesi önerisinin on yıllardır kamu görevleri karşılığında yüksek ücretler almaya alışagelmiş sosyalistler tarafından kabul edilmesi mümkün değildi.

İki parti arasında NATO, AB ve ABD ilişkileri konusundaki temel görüş farklılıkları bu pazarlıkların bir anlaşmayla sonuçlanmasına zaten engeldi, kısa süren görüşmelerden sonra dört belediyede de masalar devrildi... PTB-PvdA muhalefet saflarına geri dönerken, *Sosyalist Parti* 180 derece çark ederek Molenbeek ve Liège'de derhal sağ kanattaki liberal MR ile koalisyon kurduğunu ilan etti.

Gelecek Mayıs ayında yapılacak parlamento seçimlerinde sol seçmen Marksist PTB-PvdA ile NATO, AB ve ABD'nin güvenilir dostu *Sosyalist Parti* arasında bir seçim yapmak zorunda kalacak.

14 Ekim yerel seçimlerinin ortaya koyduğu bir başka gerçek de, Valon'lar ve Flaman'lar arasındaki uçurumun siyasal planda daha da büyümüş olması...

Valon bölgesinde ve Brüksel'de *Sosyalist Parti* her şeye rağmen birinci parti olma ayrıcalığını korur, Marksist PTB-

PvdA ile çevreci *Ecolo* her geçen gün daha da güçlenirken, Flaman bölgesindeki *Sosyalist Parti* giderek marjinalleşmekte, buna karşılık milliyetçi N-VA ve aşırı sağcı VB örneğin bölgenin en büyük kenti Antwerp’de birlikte oyların yüzde 45’ini alabilmekte...

N-VA’nın şimdiki federatif yapıya son verilerek Belçika’yı konfederal bir devlete dönüştürme, cumhuriyete geçilemese bile krallığı da sadece folklorik bir kalıntı halinde sürdürme projesi dört yıldır pratik nedenlerle askıya alınmış olsa bile, 2019 seçimlerinin sonucuna göre yeniden gündeme gelebilir.

Kraliyet kurumu zaten yıllardır ardarda yaşanan bazı skandallardan dolayı hayli sarsılmış durumda.., Devlet bütçesinden ödeneklerle lüks bir yaşam süren Prens Laurent’in adı ardarda bazı skandallara karışırken, tam da bugünkü seçim sonrası gergin ortamda sabık Kral Albert II’nin evlilik dışı ilişkisinden doğan Delphine Boël’in kendisini evladı olarak tanımayı reddeden babasına karşı açtığı davanın yeni aşaması Kraliyet’in itibarını iyice sarsmış durumda. Belçika Yüksek Mahkemesi Boël’in kendi tabii kızı olup olmadığına karar verebilmek için Albert II’yi en geç üç ay içinde DNA testi yaptırmaya mecbur tutmuş bulunuyor.

Skandallar bitmiyor...

Belçika futbol alanında patlak veren büyük yolsuzluk skandalı... Derken, Belçika Hava Kuvvetleri’nin savaş uçaklarının yenilenmesinde Avrupa yapımı uçakların değil de ABD yapısı F-35’lerin seçilmiş olmasının yarattığı büyük çalkantılar...

Hele hele, Türkiye’de Kaşıkçı’nın Suudi Başkonsolosluğu’nda katledilmesine rağmen Belçika’nın Suudi Arabistan’a silah satışını hâlâ durdurmamış olması da bir başka baş ağrısı...

Belçika Mayıs 2019 seçimlerine işte bu skandallar ve çalkantılarla gidiyor. Başta “Marx’tan 170 yıl sonra Belçika’da bir hayalet dolaşıyor...” demiştim...

Görünüş o ki gelecek seçimde o hayaletin daha bir ete kemiğe bürünerek Belçika siyasetine ağırlık koyması hiç de şaşırtıcı olmayacak.

Fırat'ın doğusuna tehdit, ya Kıbrıs'ın kuzeyi?

16 Kasım 2018

Tam Koray Düzgören'in *Artıgerçek*'teki "HDP'yi dışlayarak Ahmet Türk'le görüşmek" başlıklı yazısını okuyordum ki ekranlara Dersim soykırımını sırasında Seyit Rıza ve arkadaşlarının 1937'de idam edilmelerinin yıldönümü üzerine anma mesajları düşmeye başladı. Ardından Türkiye'den başka hiçbir devletin tanımadığı KKTC'nin kuruluş yıldönümü haberleri...

Yeni seçim yaklaştıkça Kılıçdaroğlu'nun aday tesbit ve ittifak kurma manevraları ve zikzakları iyice yoğunlaşmakta... Daha üç gün önce Hürriyet'e HDP ile yerel seçim ittifakı için görüştükleri söylentileri konusunda "Milletvekilleri parlamentoda birbirini görüyor, konuşuyor ama siyaseten görüşmüyoruz" diyor.

HDP yöneticilerini muhatap almıyor ama Ahmet Türk'le gizli kapaklı görüşüyor. Orada da kalmıyor. HDP ile siyaseten görüşmekten kaçan Kılıçdaroğlu başarısız Millet İttifakı'ndaki gözağrısı Akşener'le hassaten buluşup CHP-İYİP işbirliğine yeşil ışık yakıyor.

Koray'ın haklı olarak dediği gibi "Erdoğan'ın gazabından korktuğu için HDP ile resmen görüşmekten kaçınan Kılıçdaroğlu'nun kaçamak görüşmesi, işbirliği adına bir anlam ifade etmez. Hele sağcı, milliyetçi adaylar için, iddia edildiği gibi Kürtlerin oyunu istemişse bu tavır skandaldan da öte, 'siyaseten' bir intihar sayılabilir. Kürt seçmenini aşağılamak, onun değerlerini, iradesini yok saymak anlamı taşır. Kılıçdaroğlu bu yaklaşımıyla yeni bir seçim hezimetıyla karşılaşmaya hazırlanmalıdır."

Ya Dersim? 30'lu yıllarda Dersim soykırımının medyaya nasıl yansındığını, o yıl henüz bir yaşında olduğum için, bilmem mümkün değil... Olayı tüm gerçekliğiyle ancak 60'lı yıllarda TİP'in örgütlenmesi için birlikte mücadele verdiğimiz Kürt yoldaşların anlatımlarından öğrenebildim.

Türkiye halklarının özgürlük mücadelesiyle dayanışmada

en önemli referanslardan biri olan bu soykırımı uluslararası kamuoyuna gerektiği gibi tanıtmak için, değerli dostlarımız Haydar Işık ve Erdal Er'in girişimleriyle 13 Kasım 2008'de Avrupa Parlamentosu'nda bir konferans düzenlenmişti. Bu konferans sırasında Kürt, Asuri ve Ermeni dostlarımızla birlikte bildiriler yayınlayarak Türk Devleti'nin bu suçtan dolayı özür dilemesini istemiştik.

CHP milletvekili Kılıçdaroğlu ise aynı yıl Kanal D'deki bir programda devletin Dersim kırımı konusunda özür dilemesi talebine şöyle karşı çıkıyordu:

“1938'de bir acı olay yaşanmıştır. Ama bu acı olayın tarihteki yeri ve konumunu çok iyi değerlendirmek lazımdır. O coğrafyada isyan olmasın diye özel bir yasa çıkarılmıştır. Dersimliler vergi ödemesin diye. Yine okullaşma oranı başlatılmıştır. Ama sonuçta o coğrafyada bir isyan çıkmıştır ve isyan bastırılmıştır. Dolayısıyla özür dilemek ya da özür dilememek gibi değil. O günün koşullarında olan bir olaydır. Dolayısıyla bu olayı öyle cumhuriyet tarihinin çok karanlık ve derin bir olayı olarak da algılamamak gerektiğini düşünüyorum.”

O gün bunları söyleyebilen ve Dersim'lilerden büyük tepki gören Kılıçdaroğlu'nun bugün CHP lideri olarak siyaset sahnesinde Yenikapı ruhuna uygun zikzaklarına niçin şaşıyoruz!

Barış güvercininden Kıbrıs'ta şahin operasyonu: Dersim kırımını günlerine ilişkin tanıklığım yok ama, 1974 yılında “barış güvercini” Ecevit'in Kıbrıs'ın kuzeyini Türk Ordusu'na işgal ettirmesiyle başlayıp dokuz yıl sonra KKTC'nin kuruluşuna varan sürecin tanığıyım.

12 Mart darbesinden sonra kurucuları arasında yer aldığım Demokratik Direniş hareketi Yunanistan'da albayların faşist cuntasına karşı sürgünde mücadele veren Yunanlı devrimci ve demokratlarıyla sürekli dayanışma ve güçbirliği içindeydi.

Yunan albaylarının desteğiyle Kıbrıs'ta EOKA'cı Nikos Sampson'un yaptığı darbeye karşı Türkiye'nin 20 Temmuz 1974'teki ilk askeri müdahalesi sadece bu faşistin değil aynıza-

manda Yunanistan'daki albaylar cuntasının da alaşağı olmasına yol açtığı için dünya kamuoyunda olumlu karşılanmıştı. Ancak üzerinden bir ay geçmeden 14 Ağustos'ta Türk Ordusu'nun Kıbrıs'ın tüm kuzeyini işgal ederek Türk Devleti'nin sömürgesi haline getirmesi aynı kamuoyunun büyük tepkisine yolaçacaktı.

15 Kasım 1983'te Türk Ordusu'nun işgali altındaki bu sömürge Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kurulması o denli büyük tepki yaratmıştı ki, bu yeni kukla devleti TC dışında hiçbir devlet tanımayacaktı.

Hele hele yıllarca İngiliz gizli servislerinin hizmetinde çalıştıktan sonra Fazıl Küçük'le birlikte Türk gizli servislerinin adadaki vurucu çetelerini organize etmiş olan Rauf Denктаş'ın bu devletin cumhurbaşkanlığı koltuğuna oturtulması katmerli bir skandaldı.

Denктаş çetelerinin adada devrimci Türkleri, örneğin sendikacı Derviş Ali Kavazoğlu'nu, iki yürekli gazeteci Ahmet Mustafa Gürkan ile Ayhan Mustafa Hikmet'i nasıl alçakça katlettiğini 9 Eylül 1969 tarihli Ant Dergisi'nde belgelerle açıklamıştık. Bu yayın üzerine katil ikili Ant Dergisi'nin Kıbrıs adasına girmesini yasaklamıştı.

Türk Ordusu'nun kontrolü altındaki bu düzmece devlet sadece ordu hiyerarşisinin değil, 1974 askeri operasyonlarını yaptıran Ecevit'ten başlayarak tüm gelmiş geçmiş iktidar sahiplerinin el bebek gül bebek gözdesidir.

Onlara göre KKTC'nin kuruluşu bir halkın kendi yazgısını belirleme hakkını kullanma iradesinin ürünüdür.

Kıbrıs konusunda "kendi yazgısını belirleme" hakkına böylesine saygılı kesilen Türkiye'nin Türk partileri, Kıbrıs'ın doğusundaki Suriye'de İslamcı faşistlere karşı yiğitçe mücadele veren, ülkenin büyük kesimini İşid işgalinden kurtaran Kürt halkının kendi yazgısını belirleme hakkını kullanarak kurduğu PYD'ye, onun askeri gücü olan YPG'ye ne hakla karşı çıkabilmektedir?

Kürdistan coğrafyasının dört kesimindeki tüm siyasal örgütlenmelere ve yapılanmalara düşmanlık etmek Erdoğan, Bahçeli,

Akşener gibi Türk-İslam sentezi ürünü politikacıların fitratında vardır. Ya HDP'nin de üye olduğu Sosyalist Enternasyonal'de yer alan CHP'nin başındaki Kılıçdaroğlu'na ne oluyor?

Almanya, Fransa, Rusya ve Türkiye devlet ve hükümet başkanlarının son 4'lü zirvede yayınladıkları bildiriye çok öfkelenmiş, Yeniçağ Gazetesi'ne verdiği demeçte kükrüyor: "Bildiride terör örgütleri tek tek sayıldı. Ama Türkiye'nin terör örgütü olarak tanımladığı YPG o bildirmede yoktu. Niçin yoktu?" ABD'yi de aynı nedenle eleştiriyor: "PKK'lı 3 teröristin başına ödül konulması kararı doğru olmakla birlikte kendilerinden PYD-YPG'yi meşrulaştırıcı açıklamaların gelmesi, ABD'nin Suriye'nin kuzeyinde PYD-YPG ile ortak hareket etmesi Türkiye-ABD arasındaki müttefiklik hukukuna aykırı."

CHP'nin Kürt siyasal oluşumlarına husumeti Pek de şaşırtıcı değil... CHP ya da 12 Eylül darbesi sonrasında onun yerini tutan SHP ve DSP gibi partilerin Kürt siyasal oluşumlarına karşı tutumu hep böyle olageldi. CHP'nin tek başına iktidar olduğu dönemlerdeki Kürt kısımları ve tutuklamaları bir yana, 27 Mayıs darbesinden sonra kurduğu ya da yer aldığı koalisyon hükümetleri döneminde Kürtlere uygulanan baskıların yaşayan tanıklarıyız. Bunun bir istisnası 12 Eylül darbesinden sonraki geçiş döneminde CHP'li-lerin bir bölümü tarafından kurulan Sosyal Demokrat Halkçı Parti (SHP)'nin 1987 ve 1991 genel seçimlerinde Kürtleri de aday göstererek Meclis'e girmelerini sağlaması olmuştur.

Ama oy hesaplarının dayattığı bu birliktelikte de sorunlar ve uyuşmazlıklar yaşanacaktı. 14-15 Ekim 1989'da Paris'te Kürt Enstitüsü ile başkanlığını Fransa Cumhurbaşkanı François Mitterrand'ın eşi Danielle Mitterrand'ın yaptığı Özgürlükler Vakfı'nca düzenlenen "Kürtler, İnsan Hakları ve Kültürel Kimlik" konulu konferansa 7 SHP'li milletvekilinin katılmasına genel başkan Erdal İnönü "Türkiye'yi paramparça eden kararlara itiraz etmeyen bu arkadaşlar SHP'liyse, biz partili değiliz. Biz bu partiliysek o zaman bunlar partilideğil. Bunlarla birlikte aynı partide olamayız. Ya onlar olur, ya biz olur-

ruz.” diyerek tepki gösterecek ve Kenan Sönmez, İsmail Hakkı Önal, Ahmet Türk, Mehmet Ali Eren, Adnan Ekmen, Mahmut Alınak, Salih Sümer 16 Kasım’da partiden ihraç edilecekti.

SHP’den ihraç edilen milletvekilleri 7 Haziran 1990’da Halkın Emek Partisi (HEP)’i kuracak ve 1991 genel seçimlerinde yine SHP listesinden milletvekili seçileceklerdi. Ancak seçimden sonra yeni Mki yemin töreninde Leyla Zana’nın Kürtçe yemin etmesi üzerine yine Erdal İnönü’nün baskıları sonucu 18 HEP kökenli milletvekili SHP’den istifa edecekti. Ardından da Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından “Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozma amacını taşımak” ve “yasaya aykırı siyasi faaliyetlerin mihrakı olmak” iddiasıyla HEP’in kapatılması istenecekti. Bunun üzerine HEP üyesi milletvekilleri Demokrasi Partisi (DEP) saflarına katılacaklardı.

Ancak Kürt seçilmişlerine karşı baskı kampanyası bununla da bitmeyecek, 3 Mart 1994’te Millet Meclisi tarafından skandallar dolu bir oturumda Diyarbakır Milletvekili Hatip Dicle, Şırnak Milletvekili Orhan Doğan, Muş Milletvekili Sırrı Sakık, Diyarbakır Milletvekili Leyla Zana, Mardin Milletvekili Ahmet Türk ve Şırnak Bağımsız Milletvekili Mahmut Alınak’ın dokunulmazlıklarının kaldırılması, Meclis’ten polis zoruyla çıkartılıp tutuklandıktan sonra 10 yıl hapse mahkum edilmeleriyle zirveye ulaşacaktı.

Bu tarihi dokunulmazlık kaldırma oylamasında Meclis’te temsil edilen üç “sosyal demokrat” partiden DSP’nin 7 üyesinin tamamı, CHP’den de 3 milletvekili “kabul” oyu verecek, koalisyon hükümetinde ortak olan SHP’nin genel başkanı Murat Karayalçın ve milletvekillerinin çoğu oylamaya katılmayacaktı. Tıpkı, 1972’de Deniz’lerin idamının oylamasında CHP milletvekillerinin bir bölümünün sırf red oyu vermemek için oturuma katılmamış olmaları gibi...

Kıbrıs fatihi Ecevit’in Meclis’deki Kürt düşmanlığı: Ortanın Solu’nun efsanevi lideri ve o dönem DSP’nin genel başkanı olan Bülent Ecevit, 12 Mart darbesinden önce Türkiye İşçi

Partisi'ne karşı nasıl hep hasmane bir tavır içinde olduysa, 90'lı yıllarda Kürt siyasal örgütlenmelerine karşı da aynı husumeti her fırsatta dile getirmekte tereddüt etmemiştir.

3 Mart 1994'te Demokrasi Partisi (DEP)'li Kürt milletvekillerinin dokunulmazlıklarının kaldırılması Meclis'te görüşülürken yaptığı konuşma sadece bu husumetin ifadesi olmakla kalmıyor, sosyal demokratlar arasında Kürt sorununa demokratik çözüm arayışı içinde olanları da jurnalleyici bir nitelik taşıyordu...

Konuşmayı TBMM resmi tutanaklarından aynen alıyorum:

“Değerli üyeler, benim ve Başkanım olduğum Demokratik Sol Partinin, ulusal birlik ve ülke bütünlüğü konusundaki durarlılığımız bellidir. Milletvekillerinin dokunulmazlık kurumundan, ulusal birliğimizi ve ülke bütünlüğümüzü tehlikeye düşürücü söz ve eylemler için bir kalkan gibi yararlanmalarına izin verilmesini de asla içime sindiremem.

“Demokrasi Partili bazı milletvekillerinin basın-yayın organlarından dikkatle izlediğim konuşmalarını da, ulusal birlik ve ülke bütünlüğü açısından çok sakıncalı buluyorum. (ANAP ve DYP sıralarından alkışlar)

“İzmir Milletvekili ve Sosyal Demokrat Halkçı Parti eski Genel Başkanı Sayın Erdal İnönü Karma Komisyon raporlarına yazdığı karşı oy yazısında, bu tür konuşmaları düşünce özgürlüğü açısından mazur görmek gerektiğini savunuyor ve ‘Düşünce suçu diye bir şey demokrasilerde olmamalı’ diyor. Bence bu, inandırıcı bir gerekçe değildir. Çünkü, dokunulmazlık zırhına bürünerek yapılan konuşmalardan bazıları eğer bölücü eylemlere, hele terör eylemlerine cüret verir nitelikteyse, böyle konuşmalar düşünce suçu kavramını aşan ve eylemle bütünleşen bir nitelik edinmiş olur.

“Ama, Sayın Erdal İnönü'nün karşı oy yazısında neden böyle bir gerekçe ardına sığındığını çok iyi anlıyorum. Çünkü, kendi genel başkanlığı döneminde Sosyal Demokrat Halkçı Parti, o zamanki adıyla Halkın Emek Partisi milletvekillerini, kendi sırtında Türkiye Büyük Millet Meclisine taşırken bu milletvekil-

lerinden bir çoğunun... (ANAP ve DYP sıralarından ‘Bravo’ sesleri, alkışlar)... dokunulmazlık kurumunu kötüye kullanarak bölücü eylemleri destekleyip teşvik edecekleri belliydi. Bunu önceden kestirmek için kâhin olmak gerekmezdi. Nitekim, ben daha o tarihlerde, 1991 seçimleri öncesinde, bu kaygımı dile getirmiştım defalarca. Bu durumda, bazı milletvekillerince işlendiği öne sürülen bölücülük suçundan, Sosyal Demokrat Halkçı Parti de siyasal anlamda sorumludur. Bölücü eğilim ifade eden ve bölücü eylemleri, terörü-teşvik edici, destekleyici etkiler yapar nitelikte olan konuşmalar nedeniyle dokunulmazlıkların kaldırılması lehinde oy vereceğimi şimdiden belirtmek isterim.” (DYP, ANAP, MHP ve RP sıralarından alkışlar)

Dokunulmazlık deyince eski HDP eşbaşkanları Selahattin Demirtaş ve Figen Yüksekdağ başta olmak üzere halen Tayyip’in zıندانlarında çile çeken HDP milletvekillerini ve de seçilmiş belediye başkanlarını düşünmemek mümkün mü?

Bittabi mümkün değil... Unutulması mümkün olmayan bir şey daha var... Tıpkı 1994’de ağababaları Ecevit’in DEP milletvekillerinin dokunulmazlığının kaldırılmasına destek vermiş olması gibi, onyıllarca sonra Tayyip diktası tarafından HDP milletvekillerinin dokunulmazlıklarının kaldırılmasına destek verenler...

Ve de en başta Yenikapı Ruhu’nun sadık bendesi Kemal Kılıçdaroğlu.

Demirtaş hapisteyken AB’nin kurtlarla dansı

23 Kasım 2018

12 Mart 1971 darbesinden bu yana 47 yıldır kâh asker in kâh demokrat maskeli sivillerin tahakkümü altında bir türlü demokratikleşemeyen Türkiye ile ”demokrasiler havzası” olduğunu her fırsatta vurgulayan Avrupa Birliği arasındaki cileleşmeleri izlemekten gına geldi.

1959'da Menderes'in ilk başvurusunu yaptığı, ancak 27 Mayıs darbesi nedeniyle mürrüvetini göremediği Avrupa Ekonomik Topluluğu'yla ortaklık ilişkisini başlatmak 12 Eylül 1963'te İnönü'ye nasip olmuş, Türkiye'nin topluluğa üye olması için 22 yıllık geçiş süreci öngören katma protokol ise 23 Kasım 1970'de Demirel'in başbakanlığı döneminde imzalanmıştı.

İlişkiler 12 Eylül 1980 darbesinden sonra AET tarafından tek taraflı olarak dondurulmuşsa da, Özal'ın 1987'de bir gazeteci ordusunun başında "Türkiye artık demokratikleşti" yaygarasıyla Brüksel'e çıkartma yaparak üyelik başvurusunda bulunmasından sonra ilişkiler yeniden ısınmış, Çiller başbakan iken 1 Ocak 1996'da AB ile gümrük birliği süreci başlatılmış, Ecevit'in son başbakanlığı döneminde de, AB Konseyi'nin 12 Aralık 1999'daki Helsinki zirvesinde Türkiye'nin statüsü "ortaklık"tan "aday" üyeliğe yükseltilmişti.

Muhalefetteyken AB'yi siyonizmin kontrolünde bir kurum olarak niteleyen Erdoğan, 2002'de iktidar olduktan sonra AKP'yi askerinin tasallutundan korumak için müstesna bir takiyeyle AB'ci kesilmiş, Türkiye'deki bazı yorgun demokratlar gibi AB liderleri de 3 Ekim 2005 Lüksemburg zirvesinde "demokratikleşen" Türkiye ile tam üyelik müzakerelerini başlatmıştı.

Üzerinden tam 13 yıl geçti. Demokratikleşmeyi gerçekleştirmek şöyle dursun, demokrasinin son kalıntıları da Tayyip'in komuta ettiği devlet terörü buldozeri tarafından yerle bir edildi. Gerçek buyken AB yöneticilerinin "çıkmadık canda umut vardır" hesabıyla bu insan hakları canilerini muhap almaya devam etmeleri inanılır gibi değil...

Demirtaş ve Kavala'ya iftiralara edilirken... Tayyip nam kişinin zındandaki iki seçkin demokrasi savaşçısı aleyhindeki zıvalamaları karşısında AB Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Federica Mogherini ile AB Komisyonu'nun Genişlemeden Sorumlu Üyesi Johannes Hahn'ın önceden programlanmış Türkiye ziyaretini iptal et-

tirmemelerine ne demeli? Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin HDP lideri ve iki kez cumhurbaşkanı adayı Demirtaş hakkında verdiği "derhal tahliye edilsin" kararını tanımayaçağını ilan ederek bu yüksek mahkeme ile birlikte Avrupa kurumlarını ve yöneticilerini "teröristperest, terörist sevici" diye niteleyen bir kişinin ayağına gidilir mi? Onun sallabaş bakanlarıyla bir masaya oturulur mu?

Ya tüm dünyada adı saygıyla anılan demokrat ve hümanist işadamı Osman Kavala için söyledikleri? Külliyesine topladığı muhtarların önünde Tayyip resmen antisemitizm yaparak zındandaki Kavala'ya ağız dolusu saldırıyor: "Gezi olaylarında teröristlerin finans kaynağı olan bir kişi şu anda içeride. Onun arkasında kim var? Meşhur Macar Yahudisi Soros."

AP yöneticilerinin Ankara'da muhatabı olan Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu da Türkiye'de insan hakları açısından hiç sorun yokmuş gibi büyük bir pişkinlikle kendilerine postasını koyuyor: "AB kilitlediği kapıları kendisi açmalı. Türkiye'nin adaylığını inkar eden sözlerin faydası yok... AB'den terörlü mücadelede somut destek bekliyoruz."

Evet, Mogherini Demirtaş konusunda belli eleştiri ve temennileri dile getiriyor, ama ardından ekliyor: "Türkiye'nin AB ile ilişkileri güçlendirme ve reform çabalarını artırma kararını memnuniyetle karşılıyoruz. Ortak çalışmalarımızda yoğun bir gündem var. Yüksek düzeyde toplantılar takvimi var. Bütün bölgesel dış politika konusunda beraber çalışmak istiyoruz."

Johannes Hahn da pas vermekte gecikmiyor: "Biz sadece komşu değil, yakın komşularız. Ortak çıkarlarımız söz konusu. Aramızda güçlü bir siyasi diyalog var ve aynı zamanda bu ilişkileri ve ortak çıkarları geliştirmek amacıyla çalışacağız. İş birliğimize bakıldığında sadece göçle bitmiyor aynı zamanda enerji ve ekonomi konusunda çalışmak istiyoruz. 18 Aralık'ta görüşeceğiz. Türkiye AB'nin altıncı büyük ticari ortağıdır. Ekonomik durum içindeki güven duygumuzu devam ettirmemiz gerekmektedir."

Demirtaş konusunda bir çift söz daha... Avrupa adaleti şimdi konuşmuştur, iyi de etmiştir ama, neden bu kadar geç... Ya yıllardır bir adaya hapsedilen Öcalan'ın tecridi konusundaki suskunluk, görmezden gelme neden?

Geçmişte de bu hep böyle olmuştur: Yıl 1973... 12 Mart cuntasının insan hakları ihlallerinden dolayı Türkiye'nin, tıpkı daha önce Albaylar Cuntası'na yapıldığı gibi, Avrupa Konseyi'nden atılması gündemde... "Ama Ecevit'in Türkiye'yi "demokratikleştirme" vaadleri ciddiye alınarak bundan vazgeçiliyor... Ecevit iktidar oluyor, insan hakları ihlalleri devam ediyor, üstelik Türk Ordusu Kıbrıs'ın kuzeyini işgal ederek orada da katmerli insan hakları ihlallerine girişiyor.

Yıl 1981... Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi 12 Eylül cuntasına destek veren CHP'liler de dahil olmak üzere tüm Türk parlamenterleri 15 Mayıs 1981'de bünyesinden kovuyor... 1 Temmuz 1982'de de Avrupa Konseyi üyesi beş ülke, Fransa, Hollanda, İsveç, Norveç ve Danimarka, insan hakları ihlallerinden dolayı Türkiye aleyhine Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nde dava açıyor.

Avrupa Parlamentosu da 5 Kasım 1981'de AET-Türkiye 4. Mali Protokolü'nün uygulanmasını insan hakları ihlalleri sona erinceye kadar askıya alıyor

Ne ki, beş Avrupa Konseyi üyesi ülke, Turgut Özal'ın "Türkiye demokratikleşiyor" şişinmelerine kanarak Türkiye aleyhine Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne şikayetlerini 7 Aralık 1985'te geri çekiyor.

Daha yukarıda da vurguladığım gibi yine Özal'ın 1987'deki ünlü Brüksel çıkartması üzerine AET de Türkiye ile ilişkileri canlandırmaya karar veriyor ve 1 Ocak 1996'da da gümrük birliğini imzalayarak aday üyelik görüşmelerinin kapısını açıyor.

Bugün de aynı senaryolar sahnede... Evet, Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi Başkanı Liliane Maury Pasquier, AİHM kararının hızlı bir şekilde uygulanmasını ve Demirtaş'ın serbest bırakılmasını ümit ettiğini belirtmiş. Ama ka-

rara saygı gösterilmeyip Demirtaş zındanda tutulmaya devam ederse Türkiye'nin Avrupa Konseyi'nden atılması girişimlerine, sadece AKP, MHP ve İYİP milletvekilleri değil, 1973'te Ecevit'in yaptığı gibi, CHP'liler de karşı çıkacaktır.

Avrupa Birliği'ne gelince, hiç kuşkusuz Mogherini ve Hahn'ın Ankara'da yaptıkları gibi insan hakları ihlalleri konusunda eleştiriler ve temenniler sürdürülecektir. Ama bunun Tayyip gibi bir despotun tek adam diktası altında bulunduğu sürece Türkiye ile ilişkileri askıya alma raddesine varmasını kimse beklemesin.

İlişkileri ne bahasına olursa olsun sürdürmek için ekonomik, ticari, jeopolitik ve stratejik bahaneleri fazlasıyla bulurlar... Hele AB'nin merkez ülkeleri Almanya, Fransa, Belçika ve Hollanda'da Tayyip'e yüzde 60'ın üstünde oy veren bir Türkiyeli seçmen kitlesi varsa...

Pes etmek mi? Hayır, bin kere hayır!

CHP'nin tek parti istibdadında dünyaya gözlerini açmış, DP despotizmi altında mücadeleye girmiş, üç açık, bir üstü kapalı askeri darbe yaşamış, "demokrat" etiketli politika esnafının sınıfsal, ırksal ve dinsel zulümlerine direnmiş bizim kuşak yeni kuşaklarla birlikte islamcı faşizme karşı da direnecek.

7 Kasım ve 7 Kasım: Bundan 36 yıl öncesinin bir 7 Kasım günü Türkiye'de faşist askeri cuntanın dayattığı anayasa referandumda yüzde 92 oyla onaylanmış, cunta şefi Kenan Evren aynı oranla cumhurbaşkanı seçilmişti.

Bu sonuçlar üzerine o dönem sürgünde bulunan dostumuz Dursun Akçam'ın Köln'de yönettiği *Demokrat Türkiye* gazetesinde şunları yazmıştım:

"7 Kasım dünya tarihinde büyük Rus devrimiyle sosyalist devrimler çağının açılışını simgelerken, Türkiye tarihine de, düzmece bir referandumla 'anayasallaştırılmış' parlamenter faşizm döneminin açılış günü olarak geçti.

"Türkiye işçi sınıfı, emekçi kitleler, Kürt halkı, gelecek yıllarda 7 Kasım'ı, bu iki yönüyle, hem dünya çapında sosyal ve kurtuluş yolunun açıldığı gün, hem de Türkiye'de temel hak

ve özgürlüklerin üzerine kapkara bir şal örtüldüğü gün olarak anacaklardır. Geçmişte yaşanmış tarihsel olaylar, kuşkusuz, insanlığın geleceğini etkileyici, yönlendirici baha biçilmez derslerle doludur. Ama belirleyici olan geçmiş değil, gelecektir.

“Unutmayalım ki, insan oğlunun tarihi, 7 Kasım 1982’den de, 7 Kasım 1917’den de çok daha gerilere, 500 bin yıl öncesine uzanıyor.

“Bir özetleme yapıp bu 500 bin yıllık tarihi 100 yıllık bir ölçüğe sığdıracak olursak, yani insanlığın henüz 100 yıllık bir yaşamı olduğunu varsayarsak:

“Bu 100 yılın tam 98 yılı ateşin keşfi, balçıktan çanak çömlek yapımı, taşları yontup cilalayarak ilkel üretim araçlarının meydana getirilmesi, vahşi hayvanların evcilleştirilmesiyle geçmiş... Uygarlığın simgesi olan yazı, ancak 98. yılın sonlarına doğru bulunabilmiş, bilgi ve deneylerin daha sonraki kuşaklara aktarılması ancak bu buluştan sonra mümkün olabilmiş...

“Yani bizler, bugün, insanlığın ancak iki yıllık geçmişini iyi kötü bilebiliyoruz. Sanat ve edebiyatın ortaya çıkışı, ilkel bilimin eski Yunan’da ilk kıvılcımlarının parlaması altı ay öncesine rastlıyor. Matbaa bulunalı sadece bir ay olmuş. Deneysel bilimin ömrü ise üç haftayı geçmiyor. Buharla işleyen lokomotif ve gemiler yola çıkmalı dokuz gün bile olmamış,, Yine aynı zaman ölçüğü içinde, telsizle haberleşmenin kurulması yedi gün öncesine, ilk yapma uydunun uzaya fırlatılması 12 saat öncesine, insan oğlunun ilk kozmik uçuşu yapması ise dört saat öncesine rastlıyor...

“Geçmişe bu zaman ölçüğü içinde baktığımızda, insanlık henüz çocukluk dönemini yaşıyor. İlk burjuva devriminin yapılması üç hafta, işçi sınıfı mücadelesinin sosyalist devrimle taçlandırılması ise bir haftalık bir sorun...

“Genel olarak dünya, özel olarak Türkiye için gelecek bugünden kestirilemeyecek nice çalkantılar, oluşumlar, değişimler ve patlamalarla dolu. Kuşkusuz, tüm bu gelişmeler, hızlandırılarak gösterilmiş bir film şeridi gibi yansıtmaya

çalıştığımız şemada anlatıldığı kadar basit ve kolay değil. Bu basitleştirme, dünyayı materyalist diyalektikle yorumlayan, onu sadece yorumlamakla kalmayıp değiştirmek için de mücadele eden devrimcilerin tarihsel iyimserliğinin ifadesidir.

“Türkiye halkları, bugün, ikinci kategoriye giren bir dönemdedir. Açık konuşmak gerek... Devleti, kitle iletişimini elinde bulduran egemen sınıfların beyin yıkaması, açık-gizli baskıları, tıpkı 7 Kasım referandumunda olduğu gibi, emekçi kitlelere bile, kendi mahkumiyet fermanını imzalatabiliyor. Hele mevcut siyasal örgütler, ister sol, ister merkezîyetçi olsun, kitleler önünde güvenilir bir alternatif oluşturamıyorsa... Geçen yazımda da vurguladığım gibi, sosyal demokrat hareketin liderleri bile faşist dayatma karşısında net bir tavır alamıyor, ‘ne şiş yansın ne kebab!’ anlayışıyla kafasını kuma sokuyorsa...

“İtalya’da Mussolini faşizmi, Almanya’da Hitler nazizmi de, dönemlerinin özgül koşullarında, beyinleri yıkanmış emekçi kitlelerin de oylarıyla iktidar basamaklarını tırmanmıştır.

“Türkiye de bu deneyi yaşamaktadır. Bu mahkumiyet fermanını, yani faşizmin anayasasını yırtmak, bu askeri-sivil ‘anayasal’ diktatörlüğü yıkarak yerine demokratik halk iktidarını kurmak, uzun erimli bir siyasal mücadele sorunudur.”

Yine kasım ayındayız... Yine benzer deney yaşanmakta... Pes etmek mi? Hayır, bin kere hayır!

NATO mahallesinde mega-cami kavgası...

29 Kasım 2018

Brüksel’in kuzey doğusundaki en küçük mahallelerinden biri Haren, topu topu 5,83 kilometrekarelik yüzölçümü ve 5 bin kişilik nüfusuyla... Nüfusun büyük çoğunluğu da Flaman... Ne ki boyuna posuna bakmadan NATO’nun genel karargahını ve de kıta üstündeki tüm uçuşları denetleyen EUROCONTROL’un genel merkezini barındırıyor.

Brüksel'in ilk hava alanı 1914'ten 1950'lere kadar bu mahalledeymiş. Birinci Dünya Savaşı'nda Belçika'yı işgal eden Almanlar'ın Paris'i bombardıman etmek için kullandıkları ünlü zeplinler bu alandan havalandırılmış. Belçika'nın şimdiki devasa Zaventem Hava Alanı Haren'in birkaç kilometre ötesinde...

Haren'in otomobil sanayiinde de önemli bir geçmişi var... 1935'te Haren'de kurulan Renault fabrikaları yıllarca bu markanın tüm modellerini üretilip dünyaya pazarlarken patronun ani bir kararıyla 1997'de kapatılmış ve 3 binden fazla çalışanı işsizliğe mahkum edilmişti.

Haren'e bu ekonomik ve sosyal darbenin vurulmasının nedenlerinden biri de, Renault'un otomobil üretiminin önemli bir bölümünü Belçika'ya göre daha düşük ücretli işçi çalıştırılabilen Türk subaylarının Bursa'daki OYAK'ına ait Renault tesislerine kaydırmasıydı.

Bu sarsıntıdan 20 yıl sonra, eski hava alanı arazisi üzerinde inşa edilen yeni NATO Genel Karargahı'nın geçen yılın Mayıs ayında Trump'ın da katıldığı bir törenle açılmasından sonra Haren ekonomisi biraz hareketlilik kazandı.

Eski karargahın tam karşısında 250 bin metrekarelik bir alanı kaplayan yeni karargahın inşaatında yıllarca günde 600 ila 1200 arasında işçi çalıştırılmıştı. Bizim pencereden de görülen ve sekiz dişli bir timsah ağzına benzeyen korku salıcı yeni karargah, ilk başta 460 milyon Euro'ya mal olacağı tahmin edilirken sonunda tam 1.2 milyar Euro'ya mal olmuştu.

Üzerinden bir yıl geçmeden Haren'liler kendilerini hiç de hoşlarına gitmeyen iki yeni projeye karşı karşıya buldular, biri yeni bir mega-zından, diğeri yeni bir mega-cami inşası...

Belçika hapishanelerinde yer sıkıntısı çekildiği için yeni bir dev hapishane inşa etmeyi kafaya koyan Belçika yönetimi bu iş için 1 milyar Euro'yu gözden çıkarmış durumda. Haren'lilerin protestoları yüzünden sürekli geciken inşaat, en son bilgilere göre, önümüzdeki Nisan ayında başlayacak ve yeni mega-zından büyük bir aksilik olmazsa, dört yıl sonra, 2022 Mart'ından itibaren 1190 hücresiyle tutuklu ve mahkumları ağırlamaya baş-

layacak. Mega-zından inşaatında engeller kalkmışsa da mega-cami inşaatı konusunda henüz yeşil ışık yakılmadı.

Müslümanların açtığı kurumlar konusunda Haren'liler hiçbir zaman "islamofob" bir tutum içinde olmuş değil. Örneğin Gülen hareketinin Belçika'daki Yıldızlar Okulu (Ecoles des étoiles) yıllardır Haren'deki Rue de la Grenouillette'de ilk ve orta eğitim veriyor.

Haren'liler Prè aux Oies (Kazlı Çayır) sokağına bitişik tarımsal alanda 1200 kişinin namaz kılacağı bir cami açılacak olursa, ibadete uzaklardan gelen müslümanların arabalarını sağa sola park etmeleri yüzünden yaşamın allak bullak olduğu endişesi içinde mega projeye muhalefet etmekte...

Ayrıca yeni NATO Karargahı'nın yakınlarında bir mega-cami inşa etme talebinin islam radikalizmine yakın bilinen bir çevreden gelmiş olması da endişe uyandırıyor.

Aslında bu mega-cami projesinin büyük sorun olmasının arkasında Sosyalist Parti'nin Türk ve Fas milliyetçi ve dinci örgütlerine ve camilerine tavizkar tutumu yatıyor.

Haren'de mega-cami inşa etme projesini ortaya atan Evere semtindeki Ettauba Camii'nin genel sekreteri Faslı Hasan Bouit... Kendisi 2002 belediye seçimlerinde Sosyalist Parti'den aday olduğu halde şimdiye kadar Belçika makamlarından caminin kurallara uyan bir kurum olarak tanınma talebinde bulunmamış. Bu yüzden kuşkulu gözle bakılan bu caminin imamı Mohamed Ben Ajiba da 2014 yılında radikal vaazlarla Müslüman gençleri Suriye'ye gitmeye teşvik ettiği için tutuklanmış.

Buna rağmen Haren'in bağlı olduğu Brüksel Anakent Belediyesi yöneticilerinin müslümanların oyunu alabilmek için yaptığı tavizkar konuşmalar mega-cami projesi sahiplerini cesaretlendirmiş. Mayıs ayında Laeken'deki bir Fas camininin minberine çıkan sosyalist belediye başkanı Philippe Close, partisinin daha önce Neder-Over-Heembeek mahallesinde "kültür merkezi" adı altında bir cami açılmasını nasıl desteklediğini iftiharla anlatarak bir nevi yeşil ışık yakmış.

Close, 24 Ekim belediye seçimlerinden önce, 9 Eylül

günü, beraberinde yine Sosyalist Parti’li encümen üyesi Mohamed Ouriaghli olduğu halde, Haren’de mega-cami projesini görüşmek üzere düzenlenen bir toplantıya katılmış. Hasan Bouit’in çağrısı üzerine yapılan toplantıda Belçika Müslümanlar İcra Kurulu (EMB)’den üç temsilci ile Neder-Over-Heembeek, Koekelberg ve Laeken camilerinin temsilcileri projeye destek bildirmişler.

Toplantıya katılanlar arasında bulunan EMB’nin Ulema Kurulu Başkan Yardımcısı ve Avrupa’daki Fas Topluluğu’nun Ulema Kurulu üyesi Mohamed Kajaj bir konuşma yaparak Belediye Başkanı Close’u Müslümanlara verdiği destekten dolayı hararetle övmüş.

Ancak gelişmeleri sonradan öğrenen Brüksel Belediyesi’nin şehircilikten sorumlu liberal MR’li encümen üyesi Geoffroy Coomans de Brachène’in muhalefeti nedeniyle mega-cami projesi şimdilik askıda...

Bununla beraber, son belediye seçimlerinin sonuçlarına bakılırsa, Sosyalist Parti Müslüman dinadamlarına verdiği dolaylı ya da dolaysız desteğin meyvelerini toplamış durumda.

Türk ve Faslıların yoğun olduğu Schaerbeek Belediyesi’nde Sosyalist Parti listesinden seçilen 9 üyeden 4’ü Türk, 4’ü de Faslı... Saint-Josse Belediyesi’nde Sosyalist Parti listesinden seçilen 17 üyeden 6’sı Türk, 6’sı Faslı, üstelik belediye başkanı da Türk. Türk’lerin sayıca az olduğu Bruxelles Ana Kent belediyesinde ise Sosyalist Parti’den seçilen 17 üyenin 10’u Faslı, 1’i Türk...

NATO Genel Karargahı’nın bulunduğu mahallede bir mega-cami inşa edilmesine ileride izin çıkar mı, bilinmez ama, Suudi Arabistan’ın finanse edip yıllarca Rabıtat-Ül-Alem-Ül-İslam eliyle yönettiği Brüksel’in Cinquantenaire Parkı’ndaki Büyük Cami kubbesiyle ve minaresiyle Avrupa Birliği kurumlarının yanı başında yükseliyor.

1880 yılında söz konusu parkta açılan bir ulusal serginin Oryantal Pavyonu olarak Arab stilinde inşa edilmiş bulunan yapı, 1967 yılında petrol pazarlığı için Brüksel’e gelen Suudi

Arabistan Kralı Faysal ibn Abd al-Aziz'e Belçika Kralı Baudouin tarafından 99 yıl süreyle parasız olarak kiralanmış, Fas ve Türkiye'den müslüman işçilerin yoğun gelişi üzerine de Vahabi'lerin yönettiği bir camiye dönüştürülmüş.

12 Eylül darbesinden sonra cunta şefi Kenan Evren'in Türk din hocalarına Suudi Arabistan tarafından aylık ödemesini kabul etmesi üzerine Türkiye'nin Brüksel büyükelçisi de bir süre büyük caminin yönetiminde yer almıştı.

Belçika'nın güvenlik kuruluşlarından Tehdit Analizi İçin Eşgüdüm Organı (OCAM)'ın geçtiğimiz Mayıs ayında açıklanan bir raporuna göre, bu camide Arapça olarak verilen eğitimde imam adayları hem açıkça silahlı cihada, hem de eşcinsellere ve Yahudilere karşı zalimliğe teşvik ediliyor. Brüksel'deki İslamcı terör eylemlerini incelemekle görevli parlamento araştırma komisyonuna sunulan 40 sayfalık raporda, bu eğitimde kullanılan malzemelerin arasında El-Kaida liderliğince hazırlanmış bir belgenin de bulunduğu belirtiliyor.

Bu rapor üzerine komisyon başkanı Flaman Liberal Parti (Open Vld) üyesi Patrick Dewael bu caminin kapatılması için Brüksel Anakent Belediye Başkanı Close'a resmi yazı gönderdi, ancak Müslümanların doğrudan tepkisini çekmek için Close bu konuda federal hükümetin yetkili olduğunu belirterek kapatma kararı konusunda topu Başbakan Charles Michel'e atmış bulunuyor.

Suudi Arabistan'la onyıllardır sürdürülen petrol ticareti, silah satışı, vahabi propagandası içerikli realpolitik, İstanbul'da işlenen Kaşıkçı cinayetinden sonra ister istemez sorgulanır oldu. Oldu da, yine de atılmış somut bir adım yok...

Herstal'deki silah fabrikaları Suudi Arabistan'a satışa devam etmekte.

Cinquantenaire'deki Büyük Cami kapatılsa ya da en iyi ihtimalle devletin kontrolündeki bir müslüman kuruluşa, örneğin Türk Diyaneti'nin de etkin olduğu Müslümanlar İcra Kurulu (EMB)'nin yönetimine devredilse ne değişir?

Belçika İslamı onyıllardır Rabıtat-Ül-Alem-Ül-İslam'ın

rahlei tedrisinden geçmiş mollaların, dahası bir yanda Tayyip'in emir kulu Diyanet'in, öte yanda Fas Kralı 6. Muhammed'in emir kulu Fas Topluluğu Ulema Kurulu kontrolünde oldukça ve de bunlar oy hesapları içindeki sosyalistler tarafından da desteklendikçe pek bir şey değişmez.

Ve de Avrupa'nın başkentinde AB ve NATO'nun kabus gibi duran karargah binaları mega-camilerle barış içinde birlikte yaşamaya devam eder.

Sarı Yelekler güncelinde 68'e bakış...

7 Aralık 2018

Belçika şu günlerde son derece hareketli. Fransa'yı sarsan sarı yelekler direnişi kısa zamanda Belçika'yı da kapsamına aldı. Geçen cuma günü başbakan Charles Michel'e şikayetlerini iletebilmek için hükümetin bulunduğu caddeye girmek isteyen sarı yeleklilerin polis tarafından göz yaşartıcı bombalarla ve tazyikli su sıkılarak nasıl dağıtıldığını ibretle izledik.

Hükümetin vurdum duymazlığı karşısında sarı yeleklilerin önümüzdeki Cumartesi günü başkente yeni bir çıkartma yaparak bu kez Avrupa kurumlarının bulunduğu bölgeyi işgal etmeleri bekleniyor.

Sarı yelekler hareketi örgütsel bir direniş değil... Sarı yelegeği sırtına geçirip sokağa dökülenler içinde işçisinden işsizine, köylüsünden küçük esnafına, öğrencisinden sanatçısına tüm ezilen sınıf ve tabakalardan insanların, yoksulluk sınırının altında ya da o sınırın altına düşme tehlikesindeki yurttaşların kendiliğinden eylemi... İçinde solcusu da, sağcısı da, siyasetle uzaktan yakından ilgisi olmayanı da var,

Hemen tüm siyasal partiler, direnişçilerin arasına "casseurs" denilen kırıp dökücü unsurların karışmış olmasını bahane ederek, sarı yeleklilerin haklı direnişine destek vermekten özenle kaçıyor. Kaçıyorlar, çünkü Avrupa Birliği ve NATO gibi te-

kelci kapitalizmin komuta merkezlerini barındırmakla övünen bu ülkede sosyalistler de dahil düzen partilerinden hiçbiri sosyal adaletsizliğin ve yoksulluğun ana nedenlerine karşı savaş verecek konumda değil...

Basit bir örnek... Fransa, Almanya, Hollanda ve İngiltere gibi dört büyük devletin arasında herhangi bir silahlı dış saldırıya hedef olması mümkün olmayan Belçika, yoksulluğa ve sosyal adaletsizliğe isyan eden kendi halkının gereksinimlerine yanıt verecek yerde sırf NATO'nun kaprislerini tatmin etmek için Amerikan malı 34 adet F-35 savaş uçağı için 3 milyar Euro'yu gözden çıkarıyor ve bu israfa muhalefetten de itiraz gelmiyor... Sadece bu kadar paranın neden Fransız yapısı uçaklar için değil de Amerikan yapısı uçaklar için kullanıldığına homurdananlar oluyor. Ama kimse de çıkıp sormuyor... İyi de bu uçaklarla nereyi bombalayacaksınız?

Dahası... Geçen cuma günü sarı yekeklilerin yürüyüşünün polis terörüyle tarumar edilmesinden iki gün sonra yine ülkenin dört bir yanından başkente akın akın gelen 80 bine yakın Belçikalı iklim değişikliğini önleyici tedbirler alınması için yürüdü... Dinleyen kim? İklim konusu Belçika'da bölgesel yönetimlerin yetki alanına girdiğinden Flaman, Valon ve Brüksel bölge yönetimleri hava kirliliğine karşı mücadele konusunda topu birbirlerine atarak bu yaşamsal soruna çözüm getirmeyi sürüncemede bırakıyor. En vahim örnek... İki kide birde arızalanan nükleer santraller, günün birinde sadece Belçika'yı değil, Almanya, Hollanda ve Lüksemburg gibi komşu ülkeleri de Çernobil tipi bir felaketle karşı karşıya bırakabilecekleri bilindiği halde, faaliyete tam gaz devam ediyor.

Belçika düzen partilerinin şu sıralarda tek büyük derdi, 26 Mayıs 2019'da yapılacak olan federal ve bölgesel meclisler seçimi... 14 Ekim 2018'de yapılan belediye seçimlerinin sonuçları Valon ve Brüksel bölgelerinde liberal MR, sosyalist PS ve hristiyan cdH'in çevreci Ecolo ve radikal solcu PTB karşısında, Flaman bölgesinin en güçlü partisi olan milliyetçi N-VA'nın ise aşırı sağcı VB karşısında zayıf düşüklerini, 26

Mayıs yasama seçimlerinde yıllardır sürdürdükleri imtiyazları kaybedebilecekleri sinyalini vermişti.

Başbakan Charles Michel'in hükümetin bilgisi dışında Birleşmiş Milletler Göçmen Paketi'nin Belçika'nın da imzalayacağını açıklamasını fırsat bilen aşırı sağcı VB buna karşı yoğun kampanya başlatınca hükümetin en büyük partisi olan N-VA da sağ oyları daha fazla kaptırmamak için son anda paktın imzalanmasına karşı çıktı.

Bu karşı çıkış üzerine liberal başbakan Michel dört yıldır ilk kez hükümetin en büyük ortağı N-VA'yı karşısına alarak muhalefet partilerinin de desteğiyle Marakeş'e gitme, daha sonra da BM'de paketi imzalama konusunda parlamentodan karar çıkarttı. Böylece Belçika yeni bir çalkantılı döneme girmiş bulunuyor.

Krizin derinleşmesi ve hükümetin düşmesi halinde Mayıs ayını beklemeden erken seçime gidilmesi de ihtimallerden biri... Ara çözümler ne olursa olsun, Mayıs seçimlerinden sonra Belçika'nın bir yanda radikal solun ve çevrecilerin, öte yanda aşırı sağın parlamentoda daha güçlü temsil edildiği bir ülke haline geleceği muhakkak...

Türkiye'nin 68'i farklı bir 68'di... Avrupa'da bunlar olup biterken çakma 15 Temmuz darbesinden sonra getirilen OHAL terörü ve de doğrudan cumhurbaşkanı seçimiyle kendisini kadir-i mutlak ilan eden Erdoğan'ın despotik yönetimi altındaki Türkiye'de sarı yeşilliler türü bir kitlesel direniş dahi olanaksız hale getirildi.

Türkiye'de kitlesel başkaldırının en son örneği 2013 Gezi direnişiydi. Tayyip diktasının bu yiğit direnişle hesaplaşması hâlâ son bulmuş değil. Beş yıl sonra Osman Kavala'nın tutuklanmasıyla yeniden başlatılan Gezi'ci avı bugün Can Dündar ve Mehmet Ali Alabora'nın da dahil olduğu birçok demokrasi savunucusu hakkında yakala emirleri çıkartılarak tüm hunharlığıyla sürüyor.

2013 Gezi direnişi aslında 1968 başkaldırısının tarihsel uzantısıydı. Bugün Fransa'yı, belli ölçüde Belçika'yı sarsan Sarı Yeşiller direnişi de 68'in örneğinde kitlesel bir başkaldırıdır.

Ancak 68 direnişinin belirgin özelliği açıkça anti-emperyalist ve anti-kapitalist bir isyan olması, sol düşünceye ve örgütlenmelere yeni bir ivme kazandırmasıydı. 50'li yıllarda solun örgütsüzlüğünü yaşamış, 60'larda Türkiye İşçi Partisi'nde ve de DİSK'te örgütlenmiş olan bizim kuşak için 68 anti-emperyalist ve sosyalist mücadelede yepyeni ufuklar açan tarihsel bir dönüm noktasıydı.

Bir yanda oligarşinin yoğunlaşan baskı ve komploları, öte yanda iç ayrışmalar yüzünden sarsıntı geçiren sol hareketimize vurulmuş bir gençlik aşısıydı 68...

Sadece Türkiye'de mi? Üç kıtada yükselen ulusal kurtuluş ve anti-faşist mücadeleler, Vietnam halkının Fransız emperyalizminden sonra ABD emperyalizmine karşı savaşı, ABD'nin kendi içinde beyaz ırkçılığına karşı siyahların başkaldırısı, güneyimizde Filistin gerillasının doğuşu, sadece emperyalizme değil sosyalist sistemin bürokratik yönetimlerine de meydan okuyan Che Guevara'nın karizması...

1968 başkaldırısı tüm bu değişimlerin tarih düşülmüş simgesi idi... Ancak Türkiye'nin 68'i, Almanya'da başlayıp kısa sürede Fransa'ya, diğer Avrupa ülkelerine ve ABD'ye yayılan öteki 68'lerden büyük ölçüde farklıydı... O dönemde yayınladığımız Ant Dergisi'nin sayfalarındaki haberler, röportajlar ve yorumlar bu farklılığı çok iyi belgeliyordu..

Türkiye'de 68'in ilk kitlesel eylemleri olan üniversite boykotları Berlin'de Kızıl Rudi'nin vurulmasından ve Paris bari katlarından sonra başlayacaktı. Bu bir gecikme miydi? Hayır...

Üç yıl sonra, 1971 sonbaharında, Berlin'de 68 başkaldırısının öncü isimlerinden Kızıl Rudi'nin vurulduğu Kurfürstendamm'daki kitabevlerinde bir kitap ararken Türkiye'deki 68 günleri gözlerimin önünden bir film şeridi gibi akıp geçiyordu.

Cağaloğlu'ndaki Ant bürosunda saatlerce ülke sorunlarını tartıştığımız devrimci öğrenci liderlerinin gelişmeleri nasıl dikkatle izlediklerini çok iyi anımsıyorum. Çünkü hepsi zaten kavganın içindeydi, ön saflarındaydı.

MHP komandoları, ümmetçiler hemen her gün bir yerde

gençlere saldırmakta, gözaltılar, işkenceler birbirini izlemekteydi. Frukolar dediğimiz toplum polisleri *sürekli* devrimci öğrenci avındaydı.

Rudi'nin vurulmasından haftalarca önce, 7 Mart'ta, Deniz Gezmiş ve arkadaşları AİSEC toplantısında bir bakanı protesto ettikleri için tutuklanmışlar, adliye mahzenlerinde lastik hortumlarla dövülerek işkenceden geçirilmişlerdi.

İbrahim Kaypakkaya'yı anımsıyorum. Ant'a sık sık gelirdi, siyasal ve sosyal konularda sohbet ederdik. Rudi'nin vurulmasından bir kaç hafta önce, İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu'nda fikir kulübü kurdukları için arkadaşlarıyla birlikte okuldan atılmıştı. Bunun üzerine yine Ant'a gelmiş, daha örgütlü, daha sonuç alıcı mücadelelere hazırlandıklarını büyük bir coşkuyla anlatıyordu.

Türkiye 68'inin ilk aşaması olan üniversitede eğitim boykotu 11 Haziran günü Ankara'da, ertesi gün de İstanbul'da başlayıp iki hafta sürmüştü. Ama hemen ardından direnişin, öğrenci taleplerini de aşan, tüm Türkiye ve dünya sorunlarını konu alan yükselişi başlayacaktı.

“Ordu gençlik elele”den “İşçi gençlik elele”ye... Temmuz başları... İşçiler sarı sendikacılık oyunlarına karşı İstanbul'da Derby Lastik fabrikasını işgal etmişti... İşgalin ikinci günü İstanbul Teknik Üniversitesi İşgal Konseyi oradaydı... Harun Karadeniz işçilere sesleniyordu:

“Bu halkın evlatları olan bizler, halka dönük düzeni kurana dek çalışacağız. Bugün burada sizin yanınızdayız. Gerektiğinde yine geleceğiz ve her hareketinizde sizinle beraber olacağız!”

“Ordu gençlik elele” klasiğine koşullanmış olan Türkiye'de artık yeni bir saflaşma başlıyordu, gerçekten devrimci bir ittifak oluşuyordu.

9 Temmuz 1968 tarihli *Ant*'ın kapağında yeni devrimci sloganı iftiharla paylaşıyorduk:

“İşçi gençlik elele!”

Harun'la sık sık beraberdik. Ant'ın her sayısına “Devrimcinin Sözlüğü”nü yazıyordu.

Direnif giderek daha sınıfsal boyut kazandıkça devletin terörü daha da azgınlaşıyordu.

1969 sonu, Rektörün ihbarıyla tutuklanan Deniz Gezmiş’le son kez İstanbul adliyesinde karşılaşmıştık. Kavga arkadaşları teker teker katledilmekteydi... İki polis arasında kelepçeli, “Beni de yaşatmayacaklar,” diyordu. Tam da o gün Taylan Özgür ile Battal Mehetoğlu da katledilecekti...

Ama direniş tüm baskı ve tehditlere rağmen yeni bir boyut daha kazanıyordu... İstanbul’daki 68 direnişinde aktif yer alan Necmettin Büyükkaya ve Kürt arkadaşları Devrimci Doğu Kültür Ocakları’nı kuruyor, Kürt ulusunun sesini daha gür duyurmaya başlıyordu.

Demirel iktidarı, sınıfsal direnişin başını çeken DİSK’i yoketmek için CHP’nin de desteğiyle sendikalar yasasını değiştirmeye kalkışıyor, işçiler 15-16 Haziran 1970’de İstanbul’u üç koldan işgal ediyordu...

68 direnişçisi gençlik de işçilerle aynı safta... OYAK’lı ordu ise artık açıkça kapitalistlerin safında...

Artık “Ordu gençlik elele” değil, “İşçi gençlik elele”... Sıkıyönetim... Kitlesele tutuklamalar... Ant’ın kapağında haykırıyorduk: “Kapitalistleşen subaylar işçi sınıfını yargılamaz!”

Üzerinden altı ay geçmeden 12 Mart darbesi... Ardından 12 Eylül darbesi...

Ve de tam 50 yıl sonra, Türkiye 68’dekinden daha baskıcı, daha antidemokratik, islamcı-faşist bir rejimin cenderesinde...

Bugün 68’i yaratan ve yaşayan bir çok dostumuz artık hayatta değil... Deniz Gezmiş de, Harun Karadeniz de, Mahir Çayan da, İbrahim Kaypakkaya da, Necmettin Büyükkaya da...

Ama Kürt halkının ırkçı rejime yiğitçe meydan okuyuşu, Hrant Dink’in alçakça katledilmesi üzerine Ermeni, Asuri ve Grek soykırımlarının daha cesaretle dile getirilmesi ve de yeni kuşakların Gezi direnişi gösterdi ki 68 ruhu tüm baskı ve zulme rağmen hâlâ sürmekte...

Tayyip ve benzerlerinin korkusu bundandır...

İktidarların tükenmez sürgün düşmanlığı...

14 Aralık 2018

Ankara Devlet Opera ve Balesi binasının gençlik yıllarımda ayrı bir yeri var. 1948'de hizmete giren bu opera binasıyla önce Atatürk Lisesi orta kısım öğrencisiyken tanışmıştım. Ticaret Lisesi'nde okurken de sık sık önünden geçerdim... Binadan dışarıya yansıyan arylar, başkentin yoksul mahallelerinde yaşayan bizler için, radyoda duymaya alışkın olduğumuz folklorik ya da klasik Türk müziğine ne denli yabancı olursa olsun, o yaşlarda bizleri büyülemeye başlamıştı.

1957 yılında Mamak Muhabere Okulu'nda yedek subay eğitimi görürken, üniformayla da olsa, fırsat buldukça mutlaka bu kültür mabedine gider, opera ya da tiyatro izlerdik. Unutamadığım operalardan biri Nevit Kodallı'nın bestelediği Van Gogh Operası'ydı. Bir de "Kızıl Keman" diye ünlü Sovyet viyolonisti David Oistrakh'ın müstesna resitali..,

Bizim 45. dönemde ünlü ses sanatçısı Zeki Müren yedek subay eğitimini Piyade Okulu'nda görürken Devlet Operası'nın ünlü tenorlarından Özcan Sevgen de Muhabere Okulu'nda bizimleydi. Mamak'taki altı ay süren tertip arkadaşlığımızda kendisinden hem birçok arya dinlemiş, hem de opera üzerine çok şey öğrenmiştik.

Sohbetlerimizde öğrendiğim sarsıcı gerçeklerden biri de basbariton sesiyle genç devlet operasının en seçkin sanatçıları arasında yer alan Ruhi Su'nun Türkiye Komünist Partisi davasında mahkum edilerek yıllardır zındanda yatmakta olduğuydu.

Terhis olup İzmir'de zamanımın tamamını gazeteciliğe ve sendikacılığa verdiğim günlerde, TKP mahkumları da yıllarca hapis yattıktan sonra ardarda tahliye olmaya başlamışlardı. Kendileriyle tanışmak ve dostluk kurmak, deneylerinden ve düşüncelerinden yararlanmak, 1962'de Türkiye İşçi Partisi'nin örgütlenmesinde sorumluluk üstlenmeye varacak mücadeleli yaşamımda yeni bir ufuk açıyordu.

Basbariton Ruhi Su da özgürdü, ama artık Devlet Opera-

sı'nda değildi. Kendisini tamamen folklor araştırmalarına ve halk türkülerini değerlendirmeye vermişti. 1960'da İstanbul Radyosu'nda 'Basbariton Ruhi Su Türküler Söylüyor' anonsuyla sunulan programlarından birinde söylediği "Serdari halimiz böyle n'olacak? Kısa çöp uzundan hakkın alacak" türküsü yüzünden komünizm propagandası yaptığı gerekçeyle radyodaki işine derhal son verilmişti.

Kendisiyle o dönem İzmir'de bir dost çevresinde verdiği konser sırasında tanışmıştım. Ama tanışıklığın dostluğa dönüşmesi Akşam Gazetesi genel yayın yönetmeni olduğum günlere rastlıyor.

Geçen haftaki yazımda ayrıntılı anlattığım gibi 1968 direnişinde gençleri sürekli destekliyordu. Vedat Demircioğlu'nun İstanbul Teknik Üniversitesi'nde katledilmesi üzerine Demircioğlu marşını bestelemiş, sözlerini Ant dergisinde yayınladığımız marşın söylenişini de bizim Kazancı Yokuşu'ndaki apartmanımızda bir araya geldiği devrimci gençlere bizzat öğretmişti.

Paris'teki sürgün örgütlenmesi ve Türkiye bağlantısı:

Bu hafta 50'li yıllar üzerine belge taraması yaparken Ruhi Su'nun da adının geçtiği bir haberle karşılaştım. Cumhuriyet Gazetesi'nin 10 Aralık 1952 tarihli sayısının manşetinde "Fransa'daki 'İleri Jön Türkler' Cemiyeti'nin esrarı çözüldü" başlıklı bir haber, üzerinde o dönem sürgünde bulunan seçkin sol aydınlarımızdan Doğan Aksoy, Sabiha Sertel, Yıldız Sertel, Necil Togay ve Gün Togay'ın resimleri yer alıyordu.

Haberin alt başlığında "Bu Moskova uşağı vatan hainlerinden mürekkep cemiyetin Türkiye icra komitesini teşkil eden dört Devlet Tiyatrosu sanatkârı ile bir dekoratör tevkif olundular" deniyor, haberin metninde ise Türkiye İcra Komitesi'ni oluşturdukları iddiasıyla tutuklanan beş sanatçının isimleri veriliyordu: Ruhi Su, Ulvi Uraz, Ajlan Sayılğan, Kemal Bekir Özmanav ve Süheyl Terek.

Cumhuriyet'in haberinde özetle şöyle deniyordu:

"Paris'te faaliyette bulunan 'İleri Jön Türkler' cemiyetinin

faaliyetlerini tetkik için bir müddet önce Fransa'ya giden Siyasi Emniyet teşkilatına mensup ekip, tahkikatı hakkındaki raporunu ilgili makamlara vermiştir. Bugüne kadar sadece ismi işitilen ve gerek idarecileri, gerekse çalışma şekilleri sarih olarak bilinemeyen İleri Jön Türkler Cemiyeti idare heyetinin beş kişiden müteşekkil bulunduğu anlaşılmıştır.

“Fransız Komünist Partisi’nden direktif alarak çalıştığı kati olarak tesbit edilen bu cemiyetin başkanlığını 1949 senesinde Fransa’ya tahsile giden Doğan Aksoy yapmakta, idare heyeti azalıklarında da eski Tan gazetesi sahibi Zeke-riya Sertel’in eşi Sabiha Sertel’le kızı Yıldız Sertel ve gene Fransa’ya tahsile gitmiş bulunan Necil Togay’la karısı Gün Togay bulunmaktadır.

“İleri Jön Türkler faaliyetlerini sistemli bir şekle sokmak için Türkiye’de de kızıl rejime parayla satılabilecek uşak aramaya başlamışlardır. Bu sırada Paris’te bulunan Devlet Ti-yatrosu sanatkârlarıyla temas etmişler ve bu sanatkârlar arasından yukarıda tevkif edildiklerini yazdığımız beş kişiyi Fransız Komünist Partisi ileri gelenleriyle görüşürmüşlerdir.

“İleri Jön Türklerin Türkiye’nin diğer vilayetlerinde de kolları olduğu tahmin edilmektedir. Memleketimize gönderdikleri broşürler, Moskova Radyosu’nun Türkçe neşriyatında savrulan hezeyanların aynıdır.

“Son günler zarfında gelen broşürlerde Atlantik Paktı Güney Doğu Komutanlığı merkezinin İzmir’de kurulması tenkid edilmekte ve General Wymann’a ağır hücumlar yapılmaktadır. Gene bu satılmış cemiyet ‘Kunuri savaşının ikinci yıldönümü’ başlıklı broşüründe, Kunuri’nin Türkler için bir zafer değil, hezimet olduğunu söylemek küstahlığına da bulunmuştur.

“İlgili heyetin verdiği raporda, halen Fransa’da olup İleri Jön Türkler Cemiyeti’nde faal ve pasif aza olarak çalışan Türklerin isimleri de açıklanmaktadır.

“Haklarında kanuni takibatta bulunulmak üzere bu şahısların Türkiye’ye iade edilmeleri hususunda alakalı makam-

larca Fransa Hükümeti nezdinde teşebbüslere geçildiği sızan haberler arasındadır.”

66 yıl öncesine ait bu haberi okuyunca, Türkiye Cumhuriyeti’ni yönetenlerin, ister asker, ister sivil, ister İslamcı olsun, yurt dışındaki muhaliflere karşı nefret ve düşmanlığın aynen devam ettiğini fark etmemek mümkün değildi.

12 Mart 1971 darbesinden sonra sürgünde kurduğumuz Demokratik Direniş hareketi mensuplarının Avrupa Konseyi’nde ve İngiliz Parlamentosu’nda “Moskova ajanı” ilan edilmesi, 12 Eylül 1980 darbesinden sonra sürgünde muhalefet yürütenlerin “Kansızlar” diye vatandaşlıktan çıkartılması, Tayyip’in islamo-faşist rejiminde de başta Kürt direnişçileri olmak üzere yurt dışındaki muhalifler hakkında art arda kırmızı bültenler yayınlanması ve peşlerine ajanlar takılması hep aynı despotik zihniyetin ürünüdür.

50’li yılların başında İleri Jön Türkler’in hem yurt dışında hem de Türkiye’de büyük ses getiren eylemi, Atatürk döneminden beri zımdanda çürütülerek yok edilmek istenen büyük ozanımız Nazım Hikmet’in özgürlüğe kavuşması için yürütüğü kampanyadır.

Çeşitli kaynaklarda verilen bilgilere göre, İleri Jön Türkler Birliği’nin üyeleri arasında, Cumhuriyet’in haberinde belirtilen Doğan Aksoy, Sabiha Sertel, Yıldız Sertel, Necil Togay, Gün Togay, Ruhi Su, Ulvi Uraz, Ajlan Sayılğan, Kemal Bekir Özmanav ve Süheyl Terek’in yanısıra Adil Giray, Turhan Doyran, Mustafa Mahmut Türkmen, Sevim Sertel, Kemal Baştuji, Fahrettin Petek, Cahit Selçuk Güçbilmez. Sevim Tarı (Belli), Arslan Humbaracı, Attila İlhan, Abidin Dino, Muzaffer Özkoçak, Tacettin Karan, Barkev Şemikyan, Avadis Aleksenyan, Vartan İhmalyan, Nerses Durmaz, Kemal Oğuz Orbey, Aslan Humbaracı, Haşmet Akal ve Mihri Belli de bulunmaktaydı.

Nazım’ı kurtarmak için uğraşan bir avuç delikanlı: Bu sürgün örgütünün mücadelesinde yer alanlardan Ruhi Su, Ulvi Uraz, Attila İlhan, Mihri Belli ve Abidin Dino’yu 60’-larda Türkiye’de, Fahrettin Petek ve Sevim Belli’yi sürgün

yıllarında yurt dışında şahsen tanımak olanağım oldu. Ruhi Su'yla ilgili anılarımı yukarıda paylaşmıştım. Attila İlhan'la 50'li yılların ortalarında İzmir'in muhalif medyasında çalışıyorduk. O Demokrat İzmir'de, ben Sabah Postası'nda...

1957 yılının ilk yarısında da Attila İlhan'la Mamak Muhabere Okulu'nda yedek subay öğrencileri olarak birlikteydik. Gerek İzmir'de, gerek Mamak'ta kendisinden birçok Paris anısı dinlemiştim... Kendisinin de içinde yer aldığı İleri Jön Türkler hakkındaki değerlendirmelerini yıllar sonra yazıya döktü:

“Çoğu gençliklerini bozuk para gibi harcamışlardır: yurda dönmeyi göze alabilenler, gümrük kapılarında derdest edilmiş, hemen hepsi Sansaryan Hanı'nın hücrelerinden geçirilmiştir; dönmeyenlerin neler çektiğini Vartan kısmen anlatıyor: çünkü çoğu, sonradan 'parti' ile ters düştüğü için, Fransız gurbetinde akıl almaz acılar, kahredici yoksulluklar çekti; neden sonra, iyi kötü birer hayat kurabildiler... Hepimiz onun (Nazım Hikmet) 'dünyaca tanınmış tek Türk şairi' olmasıyla gururlanıyoruz, övünüyoruz da, hiç kimse 1950 yılları başında, Nazım Bursa'da yatarken, onu kurtarmak için Paris'te uğraşan bir avuç Türk delikanlısını hatırlamadı... Bugün çoğunun bilinen siyasal örgütlerle ilişkisi olmadığını sandığım o delikanlıları saygıyla, ibretle anmak lazım: kendileri için hiçbir şey istememişlerdi, kendilerine hiçbir şey almadılar!”

Uluslararası ün sahibi bilim insanı Fahrettin Petek, Attila İlhan'ın saygıyla andığı o delikanlıların en önde gelenlerindendi. 50'li yıllardaki savaşkanlığından hiçbir şey kaybetmemiş, 1971 askeri darbesinden sonra yurt dışında cuntaya karşı tüm girişimlere destek vermiş, gerektiğinde militanca çalışmıştı.

1973 yılında Paris'te bizim de redaksiyonuna dahil olduğumuz iki dildeki Turquie-Turkey enformasyon bülteninin yayınlanması onun sayesinde gerçekleşmiş, yazı kurulu toplantıları onun evinde yapılmış, bültenin baskısını ve dağıtımını da bizzat üstlenmişti.

50'li yılların bu büyük sürgün örgütlenmesini gerçekleştirenlerin çoğu artık hayatta değil... Şahsen tanımak şansına

sahip olduğum Ulvi Uraz'ı 1974'te, Ruhi Su'yu 1985'te, Abidin Dino'yu 1993'te, Attila İlhan'ı 2005'te, Fahrettin Petek'i 2010'da ve Mihri Belli'yi 2011'de kaybettik.

Onlarca yıl İleri Jön Türkler'in varlığından ve mücadelelerinden hemen hiç söz edilmedi. Neyse ki son zamanlarda bu konuda iki ciddi çalışma yayınlanmış bulunuyor.

İlki Şehmus Güzel'in 2009'da Tüstav tarafından yayınlanan "Fahri Petek: Bir Hayat, Üç Can" adlı biyografik eseri.

Diğeri İrşad Sami Yuca'nın Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi'nin Ağustos 2017 tarihli sayısında yayınlanan "Demokrat Parti Döneminde Sivil Bir Muhalif Örgüt Örneği: İleri Jön Türkler Birliği" başlıklı incelemesi.

Ayrıca Sevim Belli'nin 1994'te yayınlanan "Boşuna mı çiğnedik?" adlı anı kitabında da kendisinin aktif üyesi olduğu İleri Jön Türkler Birliği üzerine değerli bilgiler yer alıyor.

Önümüzdeki 27 Nisan'da 94. yaşını kutlayacak olan sayın Sevim Belli'nin sorusu kendi yanıtını da içeriyor... Bittabi, tehlikeli tuzaklarla dolu o yollar boşuna çiğnenmedi.

İleri Jön Türkler Birliği'ni oluşturanların 50'lerdeki onurlu mücadelesi günümüzde islamo-faşist iktidarın alçakça saldırılarına hedef sürgünlerimiz için cesaret verici bir örnek olmaya devam edecek...

Belçika tarihiyle hesaplaşıyor, ya Türkiye?

21 Aralık 2018

Belçika Kralı Filip'in bugünlerde keyfi yerinde değil... Türkiye dahil dünyanın tüm ülkeleri onu Fransızca versiyonuyla Philippe olarak bilir, ama hükümdarlık ettiği ülke nüfusunun ezici çoğunluğu Flamanca konuşup yazdığı için protokolde ve medyada egemen ismiyle kendileri Filip'tir. Ben de öyle yazıyorum.

Keyfinin yerinde olmamasının bir nedeni son anda patlak

veren hükümet krizi ise, diğeri de hiç kuşkusuz Brüksel yakınındaki Tervuren’de bulunan Afrika Müzesi’nin beş yıllık bir restorasyondan sonra yeniden açılışı dolayısıyla Belçika’nın Afrika’daki sömürgeciliğinin ve de o dönemdeki Belçika Kralı Léopold II’nin bu sömürgecilikteki sorumluluğunun yeniden tartışmaya açılmış olması.

Kral Filip bu gelişmeden o denli rahatsız ki, restore edilen Afrika Müzesi’nin yeniden açılış törenine katılmayı reddetti.

Oysa sadece Léopold II’nin değil, ondan çok sonra tahta çıkmış olan kralların en saygı duyulanlarından birinin, Filip’in kendi öz amcası Boudewijn’in Afrika’da Kongo’nun yanısıra Ruanda ve Burundi’de işlenen insanlık suçlarındaki rolü artık cümlenin malumu. Léopold II’nin sömürgeci cürümleri için tarihçiler şunu yazıyor:

“Afrika kıtası denildiğinde akla ilk gelen zengin kaynaklar ve sömürge düzenidir. Sömürgecilik söz konusu olduğunda ise eleştirilerin çoğu İngiltere ve Fransa üzerinden yapılır. Ancak Afrika’daki sömürü düzeninde en az bu iki ülke kadar sorumlu olan bir diğer ülke süper güçlerin Napolyon savaşlarından sonra tampon bölge olarak oluşturdukları suni Belçika Devleti’dir

“1884-1885 yılları arasında düzenlenen Berlin Konferansı’nda Belçika’nın Kongo üzerindeki hâkimiyeti tanınmış ve *Bağımsız Kongo Devleti* kurulmuştur. Belçika Kralı Leopold II, sahip olduğu tapular sayesinde Kongo’yu kendi özel mülkü haline getirmiştir. Afrika’yı medenileştirme fikriyle yola çıkan Léopold, Kongo’daki fildişi ve kauçuk gibi zenginlikleri sömürebilmek için çeşitli koloni düzenleri kurmuştur.

“1890’lı yılların başında Avrupa’da gelişen sanayi ile birlikte kauçuk yeni bir zenginlik kaynağı olarak karşımıza çıkmaktadır. Kauçuk ağacının olgunlaşması uzun yıllar aldığından, o dönemde kauçuk ağaçlarına sahip en geniş ülke olan Kongo, Belçika tarafından önemli bir gelir kaynağı olarak kullanılmıştır.

“Kauçuk üretiminde en dikkat çeken nokta yerel halkın acımasızca bu üretimlerde çalıştırılmasıdır. Kongolu işçilerden, isyan edenlerin elleri ve ayakları çapraz kesilerek itaat etmeleri sağlanmaya çalışılmıştır. Üretim kotasını dolduramayan Kongolu erkekler yakalanamadığında, askerler bu kişilerin eşlerinin veya çocuklarının ellerini kesmiştir. Tüm bu yaşananların etkisiyle 1880 ve 1920 yılları arasında Kongo’daki nüfusun 20 milyondan 10 milyona düştüğü tahmin edilmektedir.”

Aziz görünüşlü bir kralın marifetleri... Ya 1960’da sömürge statüsünden kurtularak bağımsızlığa kavuşan Kongo’nun kurucu lideri Patrice Lumumba’nın Kral Boudewijn’in saltanatı döneminde CIA’nın da işbirliğiyle devrilerek katledilmesi?

Lumumba katledildiğinde İzmir’de çalıştığım Sabah Postası Gazetesi’nde bunu protesto eden yazılar yazmıştım. 1960 darbesinden sonra yeniden iktidar olmuş CHP’lilerin yönetimindeki gazeteden “Pravda’ya benzettin!” suçlamasıyla kovulmamın nedenlerinden biriydi bu...

Ama aziz görünüşüyle tüm dünyada hayranlık kazanmış Kral Boudewijn’in bu konudaki rolünü bilmiyordum. Belçika’ya geldiğimde öğrendim ki Boudewijn’in geçmişi de birçok karanlık sayfalar içeriyordu: Kongo lideri Patrice Lumumba’nın 1961’de iktidardan düşürülüp katledilmesinden, İspanya’da Franko’ya, Afrika’da Mobutu gibi diktatörlere destek vermesine kadar...

Daha sonraki yıllarda Boudewijn’in Şili’de Allende iktidarının yıkılmasını amaçlayan CIA projelerinin finansmanına katkıda bulunduğu da açığa çıkacaktı.

Le Renouveau charismatique adlı hristiyan sektinin mensubu olan Boudewijn-Fabiola çiftinin dinsel tutuculuğu o denli güçlüydü ki, Boudewijn işi Belçika Parlamentosu’nun kabul ettiği çocuk aldirmaya izin veren yasayı imzalamamak için 1990 yılında krallıktan bir günlüğüne istifa etmeye kadar vardırıacaktı. Boudewijn hayattayken Belçika Devleti’nin geçmişteki cürümlerinin açığa çıkartılması için bittabi büyük bir çaba gösterilmedi.

Onun 1993 yılında ölmesi üzerine tahta oturtulan Prens Albert'in 20 yıl süren hükümdarlık dönemi ise Belçika için siyasal istikrarsızlıklar ve kraliyet sarayı mensuplarının özel yaşamına ilişkin sansasyonlarla dolu olarak geçti.

Kraliyet ailesi mensuplarına devlet bütçesinden yüksek ulufeler dağıtılması ve de kralın küçük oğlu Prens Laurent'ın yarattığı skandallar saraylıların itibarını sarsarken, 1999 yılında Kral Albert'in evlilik dışı ilişkisinden bir kızı olduğunun açığa çıkması üzerine kıyamet koptu.

Benzer bir olay Fransa'nın sosyalist cumhurbaşkanı Mitterrand'ın evlilik dışı ilişkiden bir kızı olduğunun ortaya çıkması üzerine komşu ülkede de yaşanmış, ancak Mitterrand inkar yoluna sapmayıp kızın babası olduğunu kabul edince sorun kapanmıştı. Belçika'da ise Kral Albert, mevcut sayısız delil ve karinelere, hatta berlirgin fizik benzerliğe rağmen, Delphine Boël adındaki ressamın kendi kızı olduğunu ısrarla inkar etmiş, bu nedenle kamuoyundaki saygınlığını ve güvenilirliğini adamakıllı yitirmişti.

Albert II artık emekli bir kral olduğu halde evlilik dışı kızı Delphine için peşini bırakmayıp mahkemede babalık davası açtı ve ADN testi yapılmasını talep etti. Alt mahkemenin bu talebi reddetmesine rağmen bir üst mahkeme geçen ay Delphine'i haklı bularak emekli kral Albert'in üç ay içinde ADN testi yaptırmasını emretti.

Sonunda mahkeme Albert'in iki oğlu ve bir kızı dışında bir kızı daha olduğuna hükmeder ve babalık yükümlülüklerini yerine getirmesini emrederse kraliyet protokolünün nasıl bir değişime uğrayacağı özellikle sansasyon medyasında tartışma konusu.

Belçika Devleti'nin kendi tarihiyle hesaplaşması: Ama demokratik çevrelerde asıl tartışma konusu Belçika Devleti'nin kendi tarihiyle hesaplaşması... Kongo ulusal liderini katlettirme utancını bir nebze örtebilmek için tam 57 yıl sonra, 2018'in Haziran ayı sonunda Patrice Lumumba'nın adı Kongolu siyah topluluğun yoğun yaşadığı Brüksel'in

Ixelles semtinde bir meydana, işçi ağırlıklı Charleroi kentinde de bir başka alana verildi.

Ama o dönemin kurbanlarının torunları bugün Lumumba'ya bir kaç sokak ya da meydan adı verilmesiyle yetinmiyor, o dönemin müstemlekeci kralı Leopold II'nin gerçek yerine oturtularak Belçika'nın tüm kent ve kasabalarındaki heykel ve anıtlarının yıkılmasını istiyor.

Bu istemi ilk kez 2008 yılının Eylül'ünde yazar Théophile de Giraud ve arkadaşları Troonplein'deki Léopold II heykelini döktüğü kanın sembolü kırmızıya boyayarak başlatmışlardı. Bugünkü istemlerin en önemlilerinden biri de, Kongo'nun talanı üzerine kurulmuş olan Tervuren'deki Afrika Müzesi'nde bulunan 120 bin'den fazla eserin geldikleri ülkelere iade edilmesi...

Belçika Kralı Filip Afrika Müzesi'nin yeniden açılış törenine bizzat katılmayı reddederek bir yerde Léopold II'ye de, amcası Boudewijn'e de sahip çıkıyor.

Ama herşeye rağmen Belçika kendi tarihiyle hesaplaşmaya girmiş durumda... Afrika kökenlilerin ve onlarla dayanışmadaki demokratik güçlerin mücadelesi burada kalmayacak.

Tüm bu gelişmeleri izlerken 1071'de Anadolu'ya girişle başlayıp İstanbul'un, ardından Balkanlar'ın fethiyle devam eden, Viyana'yı bile tehdit eden Türk-İslam fütuhatının o ülkelerin yerli halklarında bıraktığı acıları düşünüyorum.

Osmanlı'nın çöküşünde Ermeni'lerin, Pontus'lülerin, Asuri'lerin soykırımını, yeni kurulan cumhuriyette Kürt'lerin, Yahudi'lerin, Alevi'lerin ve bilcümle solcuların acımasızca kırımını düşünüyorum.

Ya Jön Türkler'in ilerici olmayanları?

27 Aralık 2018

Türkiye Cumhuriyeti'ni yönetenlerin, ister asker, ister sivil, ister İslamcı olsun, yurt dışındaki muhaliflere karşı nefret ve düşmanlığının aynen devam ettiğini vurgulayan iki

hafta önceki yazımda sol tarihimizin tozlu sayfalarında unutulmaya terk edilmiş İlerici Jön Türkler Cemiyeti'nin kavgasını anımsatmıştım.

Ruhi Su ve üç gün önce 8. ölüm yıldönümünde özel olarak andığımız Fahrettin Petek'le birlikte bu harekette yer almış olanlardan Attila İlhan "Nazım Bursa'da yatarken, onu kurtarmak için Paris'te uğraşan o delikanlıları saygıyla, ibretle anmak lazım: kendileri için hiçbir şey istememişlerdi, kendilerine hiçbir şey almadılar!" diyordu.

İleri Jön Türkler hareketi, amaçları, yöneticilerinin siyasal tercihleri, yayınları ve çeşitli etkinlikleriyle, 2. Dünya Savaşı sonrasında tüm Batı dünyasının ABD emperyalizminin ideolojik, politik, ekonomik ve askersel dayatmalarına teslim olduğu, Türkiye'yi yönetenlerin de, CHP'siyle ve onu izleyen DP'siyle, ülkemizi bir Amerikan sömürgesi haline getirdiği bir dönemin tartışmasız sol ve anti-emperyalist örgütlenmesiydi. Militanları arasında sadece Türkler değil, Barkev Şemikyan, Avadis Aleksenyan ve Vartan İhmalyan gibi Ermeni sosyalistleri de vardı.

Bugün 27 Aralık... İleri Jön Türkler'den tam yarım asır önce, 1907 yılında, çöküş sürecindeki monarşik Osmanlı devletinde istibdadın yıkılarak yerine tüm halkların eşit haklara sahip olacağı demokratik bir düzen kurulmasını amaçlayan 2. Jön Türkler Kongresi'nin Paris'te açılışının 111. Yıldönümü...

Tıpkı İleri Jön Türkler hareketi gibi, o dönemin Jön Türkler Kongresi de, adında Türk sıfatı bulunmakla birlikte, sadece Türk'lerden oluşmuyordu. Terakki ve İttihat Cemiyeti ile Teşebbüs-ü Şahsi ve Adem-i Merkeziyet Cemiyeti'nin yanısıra Ermeni halkının siyasal partilerinden Taşnaktsutyun da kongrede bir delegasyonla temsil edilmekteydi.

20 oturum süren kongre sonunda padişahın tahttan feragate zorlanması, tüm Osmanlılar için eşitlik ve özgürlük temelinde dayalı bir parlamento kurulması, bu amaçlara ulaşıcı yol ve politikaları tespit için sürekli bir komite oluşturulması kararlaştırılmıştı. Bu amaçları gerçekleştirmek için genel

ayaklanma, silahlı ve silahsız direnme, vergi ödememe, ordu içinde örgütlenme gibi eylemler yapılması da karar altına alınmıştı.

Aslında Jön Türkler'in Ermeni devrimcileriyle ilişkileri daha eskilere dayanıyordu.

Ermenistan'lı tarih doktoru Arsen Avagyan'ın 2005 yılında Aras Yayınevi tarafından Türkçe'si yayınlanan "Ermeniler ve İttihat ve Terakki, İşbirliğinden Çatışmaya" adlı eseri getirtilerle dolu bu ilişkiler üzerine değerli bilgilerle dolu.

1907'de 2. Jön Türkler Kongresi'nde alınan kararlara uygun olarak Rumeli'de patlak veren isyanlar sonucu Padişah Abdülhamit'in ikinci kez Meşrutiyet ilan etmek zorunda kalması üzerine yapılan seçimlerle 17 Aralık 1908'de yeniden açılan Meclis'in etnik tablosu gerçekten çoğulcuymdu.

Osmanlı İmparatorluğu'nun 1906 tarihli nüfus sayımı sonuçlarına göre imparatorluğun 20.897.617 kişilik nüfusu içinde Rumlar 2.833.370 (14%), Ermeniler 1.140.563 (5,5%), Yahudiler 256.003 (0.013%) bir paya sahipti.

1908'de seçilen 288 üyeli Meclis'te Rumlar 26 (9%), Ermeniler 14 (4,9%), Yahudiler ise 4 (0.14%) üyeye temsil edilmekteydi.

Demokratikleşme için yapılan mitinglerde Türkçe ve Ermenice dövizlerin birlikte yükseltilmesi dönemin gurur verici görüntülerindendi.

Güzelim ülkemizde her daim olduğu gibi o dönemde de böylesi bir kardeşlik havası içinde başlayan parlamenter rejim, bir yandan despot padişah Abdulhamit ve avenesinin komploları, öte yandan islamcı güruhların, ama daha da vahimi İttihat ve Terakki'cilerin sonunda Ermeni ve Asuri'lerin soykırımına varan terörü yüzünden cehennem yaşamına dönüşüyor.

İşte Arsen Avagyan'dan bu sürece ilişkin bazı noktalamalar :
"Küçük Asya'nın nüfusu ezelden beri en azından iki dilliydi ve bütün ilanlar, hatta dükkanların tabelaları genellikle dört dilde yazılırdı: Türkçe, Rumca, Ermenice ve Fransız-

ca... İttihat ve Terakki Komitesi bütün bunları değiştirmeye ve herhangi başka bir dile yer olmadığına karar verdi. Hatta bazı Komite üyeleri eğitimin bütünüyle Türkçe olmasını önermekteydiler. Türk dili öncelikle okul dili olmalıydı, bazılarına göre ise Türkçeden başka dilde eğitim olmamalıydı. Bütün bu tartışmaların sonucunda bütün okullara Türkçe eğitim zorunluluğu kondu. Sokak isimleri de Türk ruhuna uygun olarak değiştirilecekti.

“Temmuz 1908’den Nisan 1909’a dek İTC bir yandan da laik siyasete öfkeli muhalif dinci çevrelerle çatıştı. II. Abdülhamit’in tam desteğinden yararlanan bu gerici çevreler Jön Türkler’i şeriatı çiğnemekle suçlamaya koyuldular. Mart sonunda ise bu çevreler İttihat-ı Muhammedi’yi kurdular ve başına Volkan gazetesinin başyazarı Derviş Vahdeti’yi getirdiler, İttihat-ı Muhammedi’nin programı 5 Nisan 1909’da yayımlandı.

“13 Nisan’da (eski takvimle 31 Mart) Taşkışla’da konuşlanmış olan 4. Avcı Taburu, ardından da hassa ordusu ayaklandı. Padişah hafiyeleri tarafından propagandası yapılan İttihat-ı Muhammedi’ye bağlı erbaşlar, birkaç İttihatçı subayı öldürüp, diğerlerini de bağladıktan sonra ‘Şeriat isteriz!’ diye bağırarak sokaklara döküldüler.

“31 Mart 1909 olayı İstanbul’da panik yaratmıştı. Özellikle bu gibi olayların genellikle kendilerine yönelik yeni bir kırımla noktalanacağını çok iyi bilen Hıristiyanlar korku içindeydi. Osmanlı yöneticileri asırlar boyu Müslümanları yatıştırmak için gelgeç bir siyaset izlemişti: Müslümanların başına gelen bütün felaketlerin tek suçlusunu olarak Hıristiyan tebaayı göstermek.

“Yaşamlarını kaçarak kurtaran İTC liderleri çok zor durumda kaldılar. İzlenen birçok İttihatçı, Taşnaksutyun’un Sakızağacı’ndaki bürosuna sığınarak kurtuldu. H. Vierbücher’in yazmış olduğu gibi, Nisan 1909’da Abdülhamit’in muhafızları Jöntürk liderlerinin ardına düşünce Taşnak yöneticileri kendi yaşamlarını tehlikeye atarak kaçanları gizlediler.

“1909 isyanına karşı en büyük etkinlik gösterenler Taşnaksutyun ve Hınçak ile Bulgar ve Rum devrimci örgütleri

oldu. Selanik’te, III. Ordu’nun Jön Türkler’e en sadık bölüklerinden, kumandanlığını Mahmut Şevket Paşa’nın yaptığı Hareket Ordusu adında bir birlik oluşturuldu. Hareket Ordusu’na silahlı Bulgar, Rum ve Arnavut çeteleri de katıldı. 20 Nisan 1909’da İstanbul’a yürüyen Hareket Ordusu Yeşilköy’e vardığında, Taşnaksutyun ordu kumandanlığına temsilcilerini göndererek karşı devrim kalkışmasının bastırılmasında Jön Türkler’in yanında olduğunu bildirdi. Vartkes Serengülyan Hareket Ordusu askerlerinin önünde bir konuşma yaptı. Ermeni kadınlarından bir grup da onlara çiçek sundu.

“Başkente ise Taşnaksutyun’un İstanbul örgütü, ortak tehlikeye karşı Ermeni ve Türk taraflarını birleştirme girişiminde bulundu. Taşnakların, İttihatçıların ve 30 liberalin hazır bulunduğu Tokatlıyan Oteli’ndeki görüşmede, şeriat yanlılarına karşı ortak mücadele kararı alındı. Bunun dışında Taşnaksutyun, Selimiye kışlası önünde vuruşmaya katılan 550 kişilik bir silahlı birlik örgütledi.

“Türk tarihçileri Ermeni partilerinin, 31 Mart gerici kalkışmasının bastırılmasında üstlendikleri rolü kabul etmektedirler. Salahi Sonyel, bu konuda şöyle yazar: ‘Bu arada Taşnaklar, Abdülhamit’e ve isyancılara karşı genel bir hareket örgütlemek için ellerinden geleni yaptılar.’

“Devrimci Hınçak Partisi de Taşnaksutyun’dan geri kalmıyordu. Parti liderlerinden Ardzıruni, Murad ve Derderyan, Hareket Ordusu komutanlığına Hınçak gönüllülerinden bölükler oluşturmayı önerdiler. Ancak bu öneri kumandanlık tarafından, gerektiğinde Hınçaklara bildirme sözüyle geri çevrildi. Bunun ardından, Hınçak doktorlardan yaralı askerlerle ilgilenmeyi üstlenecek bir ekip oluşturuldu.

“31 Mart 1909 karşı devrimi Abdülhamit’in samimiyeti konusundaki şüpheleri alevlendirmişti. Jön Türkler Temmuz 1908’de bütün siyasi partilerin isteğine rağmen Abdülhamit’i tahtında bırakmakta direnmişti, ancak bu kez onu hal etmeyi ilk dile getirenler kendileri oldu. 27 Nisan 1909’da 240 mebus ve 34 Meclis-i Ayan üyesinin katıldığı bir Meclis-i

Milli oturumunda Padişah'ı tahttan indirme kararı alındı. Karar Şeyhülislam tarafından da onaylandı. Abdülhamit'in 33 yıllık saltanatu böyle bitti.

“İttihatçılar Padişah'a hal edildiğini tebliğ etmek üzere özel bir heyet oluşturdular. Bu heyete Arif Hikmet Paşa, Dıraç mebusu Esat Paşa, Emanuel Karasu ve Aram alınmıştı. II. Abdülhamit heyeti görür görmez hiddetle: ‘Bir Türk padişahına, bir İslam halifesine hal kararını bildirmek için bir Arnavut, bir Yahudi, bir Ermeni'den ve bir nankörden başkasını bulamamışlar mı?’ diye bağırdı.”

Sonrası malum... Tüm Meşrutiyetçilerin ve de Hristiyanların da aktif desteği sayesinde iktidarı garantileyen İttihatçılar, yeni kurulan muhalif partilere karşı zorbalık uygulayıp seçimlere hile karıştırarak, 23 Ocak 1913'te Bâbîâli'ye silahlı baskın düzenleyip hükümet darbesi yaparak Enver-Cemal-Talat triumvirasının başını çektiği bir diktatörlük kuracaklar ve de Alman Emperyalizminin taşaronluğunu üstlenerek can çekişmekte olan Osmanlı Devleti'ni Birinci Dünya Savaşı felaketine sürükleyeceklerdi.

Çeşitli savaş cephelerinde Anadolu insanının 400 bin'i can verirken 180 bin'i yaralanacak ve 1,5 milyonu hasım ordulara esir düşecekti. Ve de bu üçlü çete, ırkçı hayaller peşinde Anadolu'yu tamamen Türkleştirmek amacıyla daha sonra Hitler'in de örnek alacağı 20. Yüzyılın ilk soykırımını organize ederek milyonlarca Ermeni ve Asuri'yi katledecek ya da Suriye çöllerine sürecekti.

Enver, Talat, ve Cemal paşalar arkalarında harabeler ve milyonlarca ölü bırakarak 1 Kasım'ı 2 Kasım'a bağlayan gece Alman torpidobotu R-1 ile İstanbul'u terkedip işledikleri cürümlerin hesabını vermekten kurtulacaklardı.

Ancak Osmanlı'nın külleri üzerinde doğan yeni devlet yine de İttihatçı ve Teşkilat-I Mahsusa kalıntılarının ellerinde biçimlenecekti.

Anadolu'yu işgal eden devletlere karşı mücadeleye katılmak üzere sürgünden Türkiye'ye dönen TKP lideri Mustafa

Suphi ve yoldaşlarının Karadeniz’de boğdurularak yok edilmesi, savaş yıllarında Kemalist orduya destek veren Kürt halkının sık sık kırıma uğratılması, sol partilerin ve yayınların sürekli yasaklanması hep Jön Türkler’in İttihatçı kisvesi altında faşistleşmiş kadrolarından arta kalanların eseri idi.

Ne acıdır ki 50’lerde İleri Jön Türkler de o Jön Türkler’in kurbanı olacaktı.

Tıpkı bugün Türkiye’nin tüm demokrasiden, insan haklarından, özgürlüklerinden yana insanların ve örgütlerinin bir zamanlar ülkeyi demokratikleştirme vaadleriyle iktidar olan Tayyip ve bendelerinin kurbanı olmaları gibi...

Tıpkı Kürt halkının ve tüm demokrasi güçlerinin partisi HDP’nin bugün sadece Tayyip ve hempalarının değil, Atatürkçülüğün mirasçısı kesilen partilerin ve politikacıların da boy hedefi olması, liderlerinin, seçilmişlerinin yıllardır zıندانlarda çürütülüyor olması gibi...

60-70’lerin TİP’i günümüzde HDP’dir...

4 Ocak 2019

Türkiye MHP destekli AKP diktasının seçmen çoğunluğu tarafından onaylanmasıyla sonuçlanan parlamento ve cumhurbaşkanlığı seçimlerinden 10 ay sonra, 31 Mart 2019’da belediye yönetimlerini belirlemek üzere yeniden sandık başına gidecek.

Yüksek Seçim Kurulu’nun çarşamba günü açıkladığı tabloya göre bu seçimlere 11 düzen partisinin yanı sıra sol cenahtan da en az 41 ilde örgütlenmiş ve büyük kongre yapmış olma koşulunu yerine getirdikleri için HDP ve TKP de katılıyor. Mevcut sol partilerden ÖDP ve EMEP de bu koşulları yerine getirdikleri halde seçim yarışından dışlanmalarına itiraz ediyor.

Vikisozyalizm sitesinde yayınlanan bir belgeye göre Türkiye solunda halen HDP, TKP, ÖDP ve EMEP dışında, son genel seçimlerde HDP üyesi olarak seçilen iki milletvekili-

nin bu partiden istifa ederek katıldığı Türkiye İşçi Partisi (TİP) de dahil, 15 yasal parti daha bulunuyor.

Ancak bu partilerin koşulları yerine getirerek seçime katılmak için YSK'ye başvurup vurmadıkları, başvurdularsa seçime katılmalarının ne gerekçeyle reddedildiğine, reddedilen varsa tıpkı ÖDP ve EMEP gibi buna karşı itirazda bulunup bulunmayacaklarına dair medyaya yansımış somut bir bilgi yok.

İtirazlar YSK tarafından karara bağlandıktan sonra seçime katılması kesinleşen sol partilerin sayısı ne olursa olsun, İslamcılık ve ırkçılık dozajı had safhadaki AKP ve müttefiklerinin giderek daha da artan saldırıları karşısında tüm sol partilerin herhangi bir belediyede seçilme şansı en yüksek olan sol partiye destek olmaları, onun adaylarının seçilmesini sağlamak için katkıda bulunmaları acil görev olarak önlerinde duruyor.

En güçlü HDP ise HDP'ye, TKP ise TKP'ye... Aynı dayanışma, itirazları kabul edilip de seçime katılmaları mümkün olursa, ÖDP ve EMEP'in en güçlü olduğu belediyelerde de onlara destek verilmesi şeklinde gerçekleştirilmelidir.

Bittabi oylama gününden çok önce söz konusu partilerin kurmayları, önyargıları arkada bırakıp, bu kapsamlı ve son derece girift operasyonun tüm yerelerde başarıya ulaşmasını sağlayacak bir özveri ve kararlılıkla davranmak zorundadır.

Türkiye siyaset aleminin yüz karası tablosu tüm iğrençliğiyle ortadadır.

Tüm engellemelere rağmen 24 Haziran yasama seçimlerinden TBMM'nin üçüncü büyük partisi olarak çıkmayı başaran HDP, meşruiyetini halkın oyuyla tescil ettirmiş olmasına rağmen, hâlâ düzen partilerinin açık ya da sinsi saldırılarına, sabotajlarına hedeftir.

HDP'ye tüm bu alçakça saldırılar, cumhuriyetin başından beri, 96 yıldır, tek parti diktasının ve onu izleyen düzen partileri tekelindeki çakma demokrasinin sadece Kürt örgütlenmelerine karşı değil, solun farklı çizgilerdeki tüm örgütlenmelerine karşı yürüttüğü yok etme savaşının bir devamıdır.

Unutmayalım... Mustafa Suphi ve yoldaşlarının katledilmesinden itibaren Türkiye Komünist Partisi'ne ve işçi sınıfının tüm sendikal örgütlenmelerine karşı ara vermeden sürdürülen susturma ve yok etme operasyonları 60'lı, 70'li ve 80'li yıllarda yasal planda örgütlenmiş olan Türkiye İşçi Partisi'ni de sistematik şekilde hedef almıştır.

Bundan tam 56 yıl önce 1963 belediye seçimleriyle siyaset sahnesine giren ve İzmir'in Gültepe belediyesinde Türkiye'nin ilk sosyalist belediye başkanını seçtiren, ardından 1965 seçimlerinde Meclis'e 15 milletvekiliyle girerek ülkenin siyasi gündemini belirleyen Türkiye İşçi Partisi, 1971 ve 1980 askeri darbelerinde cunta yönetimlerinin boy hedefi olmuştur.

12 Mart muhtırasının verilmesinin ardından TİP Kürt halkının temel hak ve özgürlüklerini savunduğu için Anayasa Mahkemesi tarafından kapatılmış, hemen ardından da genel başkan Behice Boran da dahil partinin 20 merkez yöneticisi sıkıyönetim askeri mahkemesi tarafından 15 yıl hapse mahkum edilmiştir.

1974 affından sonra yeniden kurulan Türkiye İşçi Partisi ise 12 Eylül 1980 darbesinden sonra diğer siyasal partilerle birlikte bir daha kapatılmış, bu kez 102 yöneticisi 1984 yılında yine bir sıkıyönetim askeri mahkemesi tarafından 12 yıla kadar hapis cezasına mahkum edilmiştir.

Türkiye İşçi Partisi'ni yok etmeyi amaçlayan bu hukuk dışı saldırıların günümüzdeki hedefi ise yasal plandaki en büyük kitlesel direniş partisi olan HDP'dir.

HDP'nin 11 Aralık 2018'de medyaya sunduğu hukuk ve İnsan Hakları Komisyonu raporundaki korkunç adaletsizlikleri ve ihlalleri anımsamakta yarar var.

Rapora göre, 2018 yılında en az 2 bin HDP üyesi veya destekçisi gözaltına alındı, en az 500'ü tutuklandı.

15 tutuklu eski milletvekili: Rapordaki bilgilere göre 15 eski milletvekili cezaevinde:

26. Dönem seçilen Figen Yüksekdağ, Selahattin Demirtaş, İdris Baluken, Çağlar Demirel, Selma Irmak, Gülser Yıl-

dırım, Burcu Çelik Özkan, Ferhat Encü, Abdullah Zeydan, Sırrı Süreyya Önder,

25. Dönemde seçilen Edibe Şahin ve Şafak Özanlı,

24. Dönem Milletvekili ve DBP EŞ Genel Başkanı Sebahat Tuncel ve Halil Aksoy,

23. Dönemde seçilen Aysel Tuğluk.

27. dönem milletvekili olan ve tecridin kaldırılması için açlık grevinde olan Hakkari Milletvekili Leylan Güven de halen tutuklu.

Leyla Güven hakkında 29 Haziran 2018’de yani milletvekili seçildikten beş gün sonra verilen tahliye kararına rağmen, Savcılık tarafından yapılan itiraz sonrası Diyarbakır 10. Ağır Ceza Mahkemesi, Güven’in tutukluluk halinin devamına karar verdi.

Ceza alan tutuklu siyasetçiler: HDP’nin önceki Eş Genel Başkanı Figen Yüksekdağ’ın yerel mahkemelerce verilen ve üst mahkemelerce onaylanan cezaları bulunuyor. 10 aylık propaganda cezasının Adana 7. Ağır Ceza Mahkemesince onaylanmasına kararın mecliste okunması ile milletvekilliği düşürüldü.

Önceki dönem HDP Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş’a 2013 Newroz’unda yaptığı konuşma gerekçe gösterilerek “Örgüt Propagandası Yapmak” suçlaması ile 4 yıl 8 ay ceza verildi, bu ceza AİHM’in Demirtaş’ın tutuksuz yargılanması yönünde verdiği karar sonrası İstinaf Mahkemesi tarafından onandı.

Diğer siyasilere verilen cezalar

* İdris Baluken: 16 yıl 8 ay (Onandı)

* Çağlar Demirel: 7 yıl 6 ay (İstinaf Mahkemesi reddetti, Yargıtay’a gitti; Yargıtay bozup tekrar İstinaf Mahkemesi’ne yolladı.)

* Abdullah Zeydan: 8 yıl 1 ay 15 gün (Onandı)

* Selma İrmak: 10 yıl (2,5 yıllık propaganda cezası onandı)

* Burcu Çelik Özkan: 7 yıl 3 ay (Dosya Yargıtay’da)

* Aysel Tuğluk: 10 yıl (Dosya Yargıtay’da)

* Ferhat Encü: 4 yıl 7 ay 10 gün (Onandı)

* Gülser Yıldırım (İstinaf Mahkemesi'nde bozulan dosya yerel mahkemede yeniden görülüyor)

Ceza alıp da tutuklu olmayan seçilmişler: Behçet Yıldırım, Lezgin Botan, Leyla Birlik, Ziya Pir, Altan Tan, Dilek Öcalan, Ahmet Yıldırım, Osman Baydemir, Adem Geveri, Mahmut Toğrul, Besime Konca, Nursel Aydoğan.

Tutuklu PM ve MYK üyeleri: Mahfuz Güteryüz, Gülay Gün Bilici, Tuna Aydın, Hacı Mehmet Bozdağ, Zeki Koç, Aysel Tuğluk, Şafak Özanlı.

Kayyum atanan belediyeler

Şubat 2018 itibarıyla Demokratik Bölgeler Partisi'nden 94 belediyeye İçişleri Bakanlığı'nca kayyum atandı.

Kayyum atanan belediyeler:

* 3 büyükşehir belediyesi olmak üzere 10 il,

* 74 ilçe

* 10 belde

Tutuklanan belediye eşbaşkanları: Ağustos 2015 tarihinde başlayan gözaltı ve tutuklamalar ile bugüne dek 93 belediye eşbaşkanı tutuklandı.

Halen 29'u tutuklu olmak üzere 50 belediye eşbaşkanı cezaevinde bulunuyor.

Konuşan rakamlardır...

CHP'yi hâlâ bir sol umut olarak görenler de var... 15 Temmuz çakma darbesinden sonra Tayyip ve hempasıyla Yenikapı ruhunda ittifaklar yapan, başta Demirtaş olmak üzere birçok HDP milletvekilinin dokunulmazlıklarının kaldırılarak zindana atılmalarına payanda olan, MHP'lileri, İYİP'lileri ve de BBP'lileri tava getiririm hesabıyla sağda solda bozkurt selamları dağıtan, Afrin fütuhatını alkışlayıp Fırat'ın Doğusu'nun işgaline peşin destek veren, İstanbul'un başına İmamoğlu'nu, Ankara'nın başına Yavaş'ı layık gören bir Kılıçdaroğlu'nun neyin hizmetinde olduğunu hâlâ farke-dememişlerse yolları açık olsun.

Geçen genel seçimlerde de aynı şeyi söylemiştik.

CHP'nin yerine getiremediği ana muhalefet misyonunu

Meclis'in üçüncü büyük partisi olarak uğradığı tüm zorluklara ve baskılara rağmen fiilen yürüten HDP'yi bu yerel seçimlerde desteklemek, onun başarısına katkıda bulunmak, demokrasiden, özgürlüklerden, halkların kardeşliğinden, emekçi kitlelerin sömürüden kurtulmasından yana olan her seçmenin görevidir...

Seçime katılabilen diğer sol partilerden hangisi bir seçim bölgesinde ciddi bir varlık gösteriyorsa, kitlesel desteğe sahip olduğunu kanıtlamışsa, onu desteklemek de hiç kuşkusuz HDP'lilerin ve de diğer sol partilerin sorumluluğudur.

Doğuda olsun, batıda olsun... Kuzeyde olsun, güneyde olsun...

Yeter ki meydan düzen partilerine bırakılsın!

Nazım'ın anısına çullanan akbabalar...

10 Ocak 2019

Beş gün sonra, 15 Ocak, sürgünden sonsuzluğa uğradığımız büyük ozanımız Nazım Hikmet'in 117. doğum günü... Her seneki gibi o günü de kendi şiirlerini İnci'yle birlikte kendi sesinden dinleyerek anacağız.

*Ben yanmasam,
sen yanmasan,
biz yanmasak,
nasıl çıkar karanlıklar aydınlığa...*

Hiç unutmuyorum... Bu şiiri kendi sesinden ilk kez 1965 senesinde, Ankara'nın Çankaya sırtlarında kent ışıklarını yukarıdan seyrederken dinlemiştim... Günler, yönetmeni olduğum Akşam'ın ve TİP'in Demirel iktidarının ağır baskılarına uğradığı günlerdi. Bizim yazarlardan Çetin Altan TİP listesinden milletvekili olup Ankara'ya yerleşmişti... Yoğunlaşan baskılara karşı ne yapabileceğimizi görüşmek için onun evinde buluşmuştuk.

Nazım'ın sürgündeyken Peşte radyosunda kendi sesinden kaydedilen şiirlerinden birkaçı 45'lik plak halinde ona da ulaşmıştı. Karabasamı yırtmak için o akşam kavga ve umut dolu şiiri Çetin'le birlikte defalarca dinlemiştik.

Aslında Nazım'ı ve şiirlerini tanımam 40'lı yıllara dayanır... Anadolu bozkırındaki ara istasyonlarda görevli demiryolcu babamın en sevdiği ve şiirlerini sık sık yüksek sesle okuduğu şairlerdendi Nazım Hikmet...

İstasyondan geçen marşandiz katarlarının raylardan yükselen krerşendo ve dekreşendolarıyla Nazım'ın ünlü Bahri Hazer şiirindeki in-çık'lı mısralar arasındaki benzerlik o çocuk yaşında beni adeta büyülemişti... Dinleye dinleye belleğime kazınmış olan mısraları katar uzaklaşıp gittikten sonra hançeremi yırtarcasına tekrarlayarak istasyonun sağır ıssızlığına meydan okurdum.

*Devrilen
bir atın
sırtından inip
şahlanan
bir ata
biniyor kayak!
Çıkıyor kayak
iniyor kayak
çıkıyor ka...
iniyor ka...
Çık...
in...
çık...*

Şairin hapiste olduğu söylenmişti, ama nedenini bilmiyordum. Babam onun tek parti yönetiminin bir komplosu sonucu zındanda çile çektiğini de mutlaka biliyordu, ama savaş ve tek parti yönetiminin terör ortamında böyle şeyler uluorta konuşulmazdı. Ta ki Ankara'ya göçüp de ben Atatürk Lisesi'nde okumaya başlayınca kadar... Çok partili rejime geçiş

günleri... Nazım Hikmet'e özgürlük kampanyası açılmıştı... Artık biliyordum ki o muhteşem mısraların şairi komünist olduğu için zındandadır...

Nazım Hikmet'in 1950'de çıkartılan genel af yasası sayesinde özgürlüğe kavuşmuş olması ona hayran biz baba oğul için de büyük sevinç kaynağıydı. Ama bu kıvanç uzun sürmeyecekti. Karşılaştığı baskılar, tehditler karşısında Nazım Hikmet de ertesi yıl siyasal sürgünler kafilesine katılmak zorunda kalacak, bu kez de tüm partiler ve medya tarafından vatan haini ilan edilecekti.

Nazım acısı Türkiye'de yönettiğim gazete, dergi ve yayın evlerine hep vurdu damgasını... Kaç şiirini paylaştım, üstüne kaç yazı yazdım, kaç makale, kaç kitap yayınladım...

Ant Dergisi'nde 15-16 Haziran 1970 işçi direnişi üzerine yazdığım başyazı, Nazım Hikmet'in ünlü mısralarıyla başlıyordu:

*Türkiye işçi sınıfına selam!
elam yaratana!
Tohumların tohumuna,
Serpilip gelişene selam!*

Sonra bizleri de ülkemizden kopartan 12 Mart 1971 darbesi... Sürgün yaşamımızda Nazım Hikmet'in kavgası, umut dolu şiirleri İnci'yle bana hep ışık tuttu... Paris'te sıcak dostluk kurduğumuz ikinci eşi Münevver Hanım ve oğlu Mehmet'in izniyle Nazım Hikmet'in Peşte radyosunda kendi sesinden kaydedilmiş tüm şiirlerini ve de uluslararası sanatçıların Nazım'dan esinlenen eserlerini iki kaset halinde yayınladık.

1976 sonbaharında Sovyetler Birliği'ne gittiğimizde de dostu Ekber Babayev'le beraber Nazım'ın Moskova'daki anıt-mezarını, ardından üçüncü eşi Vera'nın bir müze gibi koruduğu evini ziyaret sürgün yaşamımıza damga vuran en önemli olaylardandı.

Moskova'dan döndükten sonra da Brüksel'de sosyalist sendikalar federasyonu FGTB ve Türkiyeli İşçiler Kültür

Merkezi'yle birlikte doğumunun 75. yıldönümünde Belçika'nın ünlü sanatçıları ve sol şahsiyetlerinin katıldığı bir anma gecesi düzenledik, bir de Fransızca kitap yayınladık.

90'lı yıllarda Nazım Hikmet üzerine karartma giderek yırtılmaya başlamıştı. Türkiye'de ve yurt dışında Nazım'ın eserleri ve Nazım üzerine çeşitli araştırmalar ve belgeler daha rahatça yayımlanabiliyordu.

2001'de piyanist Fazıl Say'ın besteleyip Genco Erkal ve Sertab Erener'le birlikte Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası ve Devlet Çoksesli Korosu eşliğinde seslendirdiği Nazım Hikmet Oratoryosu 60 yıldır süregelen sansürün çöküşünü simgeliyordu.

Ne ki, saygı duyulacak bu çalışma da, hangi nedenledir bilmem, yine sansür malulüydü. Genco Erkal'ın okuduğu ünlü Akşam Gezintisi şiirinde Ermeni soykırımını anımsatan dizeler resmen atlanmıştı.

Affetmedi bu Ermeni vatandaş

Kürt dağlarında babasının kesilmesini.

Fakat seviyor seni,

Çünkü sen de affetmedin

Bu kararı sürenleri Türk halkının alınına.

Gerek Türkçe gerek yabancı dillerdeki yayınlarımızda bu sansürü şiddetle protesto ettiğimiz halde ne yazık ki Nazım'a bu saygısızlık sol medyada dahi gerektiği gibi eleştirilmedi. Acı olan sansürün bu kez devletten değil, soldan gelmesiydi.

Benzer bir acıyı da, Nazım Hikmet'in Yaşamak Güzel Şey Be Kardeşim adlı eserinin yurt dışında yapılan ilk baskılarındaki "Komünistim, sevdayım tepeden turnağa..." cümlesinin TCK'nun 141-142. maddeleri kalktıktan sonra yapılan Türkiye baskılarında bile "Emekçiyim, sevdayım tepeden turnağa..." şeklinde sansürlenerek yayınlandığını öğrenmem oldu...

Türkeş ve Erdoğan'ın Nazım Hikmet sömürüsü: Bugünkü yazımda esas üzerinde durmak istediğim konu, Nazım Hikmet'e uygulanan sansür kadar vahim olan, büyük ko-

münist ozanımızın belli şiirlerinin azılı anti komünist, ırkçı ve ümmetçi siyaset bezirganları tarafından kendi propagandaları için saygısızca kullanılması...

Bunun ilk örneği 1960'ın NATO güdümlü darbecisi, faşist MHP ve Ülkü Ocakları'nın kurucusu Alparslan Türkeş'in 1993 yılındaki parti kongresinde Nazım Hikmet'in Kurtuluş Savaşı Destanı'ndan dizeler okumasıydı.

Bunu, Nazım Hikmet'e saygısından, onun düşüncelerini bir nebze olsun paylaştığından değil, Kürt muhalefetine yoketmeye sağın tek başına gücü yetmediği için, Türk solunun bir kesimini de yedeğe alma hesabıyla yapmıştır.

Nedenini daha sonra medyaya verdiği demeçte açıkça söylemektedir: "Bölücü gruplar Türkiye'nin birliği ve dirliğini tehdit ediyor. Ben Nazım'dan İstiklal Savaşı ile ilgili bu şiiri okuyarak Milli Sol'a mesaj veriyorum, onlarla yakınlaşmaya çalışıyorum. Bu şiir Milli Sol'a uzattığımız bir zeytin dalıdır. Milli olan bütün değerleri benimsiyoruz. Nazım'dan şiir okumanın temel sebebi budur."

Ya Recep Tayyip Erdoğan? O da, son yıllarda Kürt ulusal direnişine, sol harekete, laikliğe ve bilcümle demokrasi güçlerine karşı her türlü baskı ve komployu kullanarak topyekun imha hareketi yürütürken, denk düstükçe Nazım Hikmet'in şiirlerini de beyin yıkama aracı olarak kullanmakta tereddüt etmiyor.

Güneydoğu illerinde Kürt çocukları kendisinin komuta ettiği resmi ve de örtülü kolluk güçleri tarafından katledilirken Erdoğan geçen 2017'nin 23 Nisan kutlaması sırasında Nazım Hikmet'in Hiroşima katliamı üzerine yazdığı Kız Çocuğu şiirinden dizeler okuma cüretini gösterebilmiştir.

Orada da kalmamış, 2018'in 11 Şubat'ındaki bir AKP toplantısında Nazım Hikmet'in Güneşi İçenlerin Türküsü'nü, 12 Ağustos'ta Trabzon'daki bir toplantıda Davet şiirini, son olarak da 29 Aralık'ta Cem Karaca'nın bestelemiş olduğu Bana İstanbul'u Anlat şiirini okumuştur.

Aynı Erdoğan 19 Aralık'ta Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'ndeki Kültür Sanat Büyük Ödülleri töreninde bir yandan

“Toplumların kutsallarını, inançlarını küçümseyen, hafife alan yahut ideolojik siparişlere göre köreltmeye çalışan kişinin yaptığı işin adı kültür veya sanat değildir” diye tüm sol ve demokrat sanatçılara saldırırken “Türkiye’nin ihtiyaç duyduğu” sanatçılar listesinde milliyetçi ve dindar şair ve yazarların arasında Nazım Hikmet’in de adını zikrederek büyük şairimizin adını bir kez daha istismar etmiştir.

Nazım’ın adını sömürenin halkın sanatçılarına ettikleri: Sözüm ona Nazım Hikmet’e sahip çıkan Tayyip’in gerçek sanatçılara ne denli saygı duyduğu ise son günlerde Metin Akpınar ve Müjdat Gezen’e karşı kişisel saldırılarıyla, onları adliye kordiorlarına sürükletmesiyle ayan beyan ortadadır.

Hele tesettürlü bir grubun saldırısına tepki gösteren sanatçı Deniz Çakır’ı doğrudan hedef alan, kendisini sanatçıya saygılı olmaya ve Mozart dinlemeye çağıran Rutkay Aziz’e de “Cumhurbaşkanını Mozart dinlemeye zorlamak faşistliğin dik âlâsıdır” diye saldıran bir despotun Nazım Hikmet’in adını ağzına almaya hakkı var mıdır?

Evet, Alparslan Türkeş, Recep Tayyip Erdoğan ve benzerleri kendi faşizan tutumlarını kamufle etmek için Nazım Hikmet’in anısına çullanan akbabalardır.

Tüm bu iğrençlikleri medyadan izlerken sadece Moskova’da yatan Nazım Hikmet’i değil, Paris’teki Père Lachaise’de yatan Yılmaz Güney’i, Ahmet Kaya’yı düşünüyorum. Külleri hem Atlantik Okyanusu’nun hem de Boğaz’ın sularına savrulan uluslararası ün sahibi bilim adamımız Fahrettin Petek’i düşünüyorum. Özellikle Nazım Hikmet için onyıllardır dillerden düşürülmeyen Türkiye toprağında «bir çınar ağacının gölgesi» yakınmalarını...

Yüzsüzlükte tavan yapanlar yarın Putin’le anlaşır Nazım Hikmet’i, Macron’la anlaşır Yılmaz Güney’i, Ahmet Kaya’yı da Türkiye’ye getirmeye, bunu kendi faşizan uygulamalarını kamufle etmek için kullanmaya kalkabilirler.

Tıpkı bugün Nazım Hikmet’in şiirlerini alabildiğine kullandıkları gibi...

Kuşkusuz sürgünde yaşama veda eden herkesin ve de yakınlarının son dinlenme yeri konusundaki tercihlerine sonuna kadar saygı gösterilmelidir.

Ne ki, Nazım sürgünde can vereli yarım yüzyıldan fazla geçti... Türkiye, sosyal demokrat iktidarlar döneminde dahi bu en büyük ozanın son arzusunu yerine getirmeyi göze alamadı.

Üç yıl önce Avrupa Sürgünler Meclisi sayfasında yayınlanan röportajımda dediğim gibi, artık çok geç...

Bence onlar, büyük insanlığın vatandaşları olarak hep toprağa verildikleri yerde kalmaya devam etmelidir...

Moskova'da 1917 devrimini yaratanlarla, Paris'te 1871 komünarlarıyla aynı toprağı paylaşıyor olmak sadece onlar için değil, onların kavgasını yaşatanlar için de bir onur sorunudur.

Bitirirken sürgünde can veren büyük ozanımızın Benerci destanının bitiminde söylediklerini anımsıyorum:

Çan çalmıyoruz.

Çan çalmıyoruz.

Yok salâ veren!

Giden o

biten bir şarkı değildir...

Evet, ne cenaze töreni, ne mezar taşı...

Yeter ki bu insanların yaşamlarının en üretken, en verimli yıllarını çok sevdikleri ülkelerinin ve halklarının esenliği için başka coğrafyalarda mücadeleye harcadıkları unutulmasın...

Ve de arkadan gelen kuşaklar artık sürgün acısı tatmasın...

Hrant'ın dediği gibi, su çatlağını buluyor!

18 Ocak 2019

Nazım Hikmet'in 117. doğum yıldönümü dolayısıyla hem Artıgerçek'te hem de sosyal medyadaki İno-Türk sayfalarında yayınlanan yazılar üzerine aldığımız yorumlar 56 yıl önce sürgünden ebediyete uğurladığımız büyük şairimizin ne denli sayılıp sevildiğini gösteriyordu.

19 Ocak, İnci ve benim için, 12 yıldan beri anması büyük acı veren en kara günlerimizden biridir. Tıpkı 26 yıl önce Sivas'ta İslamcı faşistlerin sevgili dostumuz Aşık Nesimi de dahil 35 cana kıydığı 2 Temmuz gibi... Tıpkı bundan 47 yıl önce faşist generallerin ve onların Meclis'teki sallabaşlarının Deniz Gezmiş, Yusuf Arslan ve Hüseyin İnan'ı idam ettirdiği 6 Mayıs gibi... Tıpkı 82 yıl önce Kemalist iktidarın Seyyid Rıza ve diğer 4 Kürt liderini sehpaya gönderdikleri 15 Kasım gibi... Daha da geriye... Tıpkı 98 yıl önce aynı Kemalist iktidarın TKP lideri Mustafa Suphi ve yoldaşlarını Karadeniz'in sularında katlettiği 28 Ocak gibi... Ve de tıpkı 104 yıl önce İttihat ve Terakki'cilerin Ermeni soykırımını ve sürgününü başlattıkları 24 Nisan gibi...

Evet, Hrant Dink katledileli 12 yıl geçti... Bu cinayetin üzerindeki karanlık hâlâ kalkmış değil... Cinayeti çakma darbeye ilişkilendirip oradan da siyasal rant sağlamaya çalışan Tayyip iktidarının sanık sayısını 85'e yükselttiği dava uzatmalarla sürüp gidiyor... İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi en son 21 Aralık 2018'de iki sanığın daha tahliyesine karar vererek duruşmayı 12 Mart 2019'a erteledi.

Türk adaleti bu cinayet konusunda kafa karıştırıp kamuoyunu oyalaya dursun, Hrant Dink'in asıl katili olan Türk Ceza Yasası'nın 301. Maddesi ülkemizin gerçek aydınları, demokrasi savunucuları için bir karabasan olmaya devam ediyor.

Anımsayalım, Hrant Dink soykırım konusunda Agos'a yazdığı bir yazıdan dolayı "Türklüğü aşağıladığı" suçlamasıyla Türk Ceza Kanunu'nun 301. Maddesine dayanarak yargılanmış, duruşmalar sırasında mahkemeyi basan gözü dönmüş ırkçıların saldırısına uğramış, ana akım medyadaki demokrasi düşmanı kalemlerin kışkırtıcı yazılarıyla faşist katillerin boy hedefi haline getirilmişti.

Dink'in öldürülmesinin üzerinden on yılı aşkın bir süre geçtiği halde bu katil 301. Madde hâlâ yürürlükte...

Kemalist iktidar döneminde faşist Mussolini'nin ceza yasasından transfer eski Türk Ceza Kanunu'nun 159. maddesi on-

yıllarca gazetecisi ve siyasetçisiyle binlerce muhalifi mahkeme kapılarında süründürmüş, zindanlara atılmasına neden olmuştu.

Bu madde sırf Avrupa Birliği'nin gözünü boyamak için 2005'te kabul edilen yeni Türk Ceza Yasası'na da 301. Madde olarak transfer edilmişti. Bu yeni maddeye göre Türk Milletini, Türkiye Cumhuriyeti Devletini, Türkiye Büyük Millet Meclisini, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini ve devletin yargı organlarını, devletin askeri veya emniyet teşkilatını alenen aşağılayan kişi altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılıyor.

12 Mart darbesinin 30. Yıldönümünde Türkiye'de bir dergiye yazdığım yazıdan dolayı hakkımda 2002 yılında 159. Madde'den dava açılmış, mahkeme Türkiye'ye girdiğim takdirde derhal tutuklanmam için sınır kapılarına müzekkere göndermişti. 2005'deki değişiklikten sonra da, yakalanırsam, hakkımdaki davanın yeni 301. maddeye göre sürdürülmesi kararlaştırılmıştı.

Başlangıçta savcılar bu maddeye göre doğrudan dava açabilirken, Hrant Dink cinayetinden sonra 2008'de yapılan bir değişiklikte bu maddeden dava açılabilmesi Adalet Bakanı'nın iznine bağlanmıştı.

Milletvekili Garo Paylan'ın yiğit mücadelesi: HDP'den milletvekili olduktan sonra hak ve adalet mücadelesini Meclis kürsüsünde yiğitçe sürdüren, bu nedenle cumhur ittifakçılarının fizik saldırılarına da uğrayan Ermeni kökenli milletvekili Garo Paylan, Meclis'e verdiği bir soru önergesiyle 301. Maddeden kaç soruşturma açılmasına izin verildiğini Adalet Bakanı'na sordu.

Paylan bu önergeyi niçin verdiğini şöyle izah ediyor:

"301. madde ve önceki muadil maddeler, siyasal iktidar tarafından, Türkiye'de yaygınlığı bilinen nefret söylemi ve nefret suçlarına zemin oluşturacak biçimde uygulanmıştır.

"Gazeteci Hrant Dink'in Ermeni kimliği üzerinden nefret söylemlerine maruz bırakılmasında ve 19 Ocak 2007 tarihinde organize bir cinayete öldürülmesinde, kendisi hak-

kında 'Türklüğe hakaret' suçuyla dava açılması ve mahkûmiyet kararı verilmesinin etkili olduğu bilinmektedir.

"Hrant Dink cinayetinde 301. maddenin rolünün sabit olması üzerine, 2008 yılında, Avrupa Birliği'yle uyum sürecinde, 301. maddede değişikliğe gidilmiş, madde gereğince soruşturma başlatılması Adalet Bakanı'nın iznine bağlanmıştır.

"Dönemin hükümet yetkilileri bu değişikliğin, uygulamadan kaynaklanan sorunları gidermek ve ifade özgürlüğüyle ilgili sorunlar yaşanmasının önüne geçmek için yapıldığını ifade etmişlerdir.

"Söz konusu değişikliğin, Adalet Bakanlığı'nın açılması istenen davalara ilişkin teknik inceleme yaparak bir 'filtre' görevi görmesiyle, açılan dava sayısının azaltılmasının amaçlandığı, böylelikle uygulamadan doğan sorunların ortadan kaldırılması için yapıldığı ileri sürülmüştür.

"Bu değişiklikten sonra, yakın zamana kadar savcıların 301. maddeden soruşturma taleplerine Adalet Bakanlarınca büyük oranda izin verilmedi. Ancak son dönemde tarafınızca, ikisi şahsımla ilgili, çok sayıda soruşturma talebine sorgusuzca izin verilmiştir."

Sayı konusunda bakanın vereceği yanıt nedir şimdilik bilmiyoruz ama Garo Paylan'ın dokunulmazlığının kaldırılması için Cumhuriyet Başsavcılığı'nın TBMM Başkanlığı'na gönderdiği 16 Şubat 2018 tarihli fezlekedede gerekçe olarak şöyle deniyor:

"26. Dönem HDP milletvekili Garo PAYLAN'ın 14 Ocak 2017 tarihinde TBMM'de söz alarak 'Bir zamanlar yüzde 40 idi. Bugün binde biriz. Herhalde başımıza bir iş geldi ki, ben bunun adına soykırım diyorum. Ermeni halkı başına ne geldiğini çok iyi biliyor. Bir zamanlar atamın, dedemin başına ne geldiğini çok iyi biliyorum. Adını siz koyun o zaman. Biz yok hükümündeyiz. Binde bire düşmüşüz' şeklinde beyanda bulunduğu,

"01/05/2017 tarihinde Kanada Montreal şehrinde, Horizon Weekly'ye verdiği röportajında ise 'Türkiye'de soykırım yapıldığı ve halen bu soykırımın devam ettiği' şeklinde beyanda bulunmak suretiyle suç işlediği..."

Ve başsavcılık Paylan'ın dokunulmazlığının kaldırılmasını TBMM başkanlığından aşağıdaki ifadelerle talep ediyor:

“Şikayet edilen 26. Dönem milletvekili Garo Paylan'ın Türk Milleti'ni, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'ni alenen aşağılama ve Cumhurbaşkanına hakaret suçlarını işlediğine dair hakkındaki isnatların yukarıda ayrıntılı olarak açıklanan gerekçelerle suçların kapsamında kaldığı, şikayet edilenin üzerine atılı suçların yasal unsurlarının oluştuğu, bu nedenle adı geçen milletvekili hakkında Anayasa'nın 83. Maddesine istinaden dokunulmazlığının kaldırılması talebinde bulunulması gerektiği kanaatine varılmıştır.”

Hrant... Jaurès... Nazım... Voltaire... Bunları okuyunca 12 yıl öncesine gittim... Öldürülmesinden birkaç ay önceydi... Hrant Dink'le Belçika Gazeteciler Cemiyeti'nde Türkiye'de insan haklarının durumuyla ilgili bir toplantıda beraberdik. Etyen Mahçupyan da vardı. Uğradığı tüm bas-kılara ve tehditlere rağmen Hrant iyimserliğini korumaya, bize de umut vermeye çalışıyordu.

O günleri düşünürken ekrana Hrant'ın kendi sesinden “Su çatlağını buldu” söyleşi düşü... Tekrar tekrar dinledim. Boğazımda bir şeyler düğümlendi.

Yağan yağmura rağmen kendimi dışarı attım... Schaerbeek Belediye Sarayı'na doğru yokuşu nefes nefese tırmanırken 1895 Ermeni soykırımı konusunda bundan 117 yıl önce, 25 Temmuz 1902'de bu belediyede düzenlenmiş olan uluslararası konferansta Avrupa ülkelerini bu insanlık suçuna karşı sesini yükseltmeye çağıran Jean Jaurès'i düşündüm... Tıpkı Hrant Dink gibi, buradaki konuşmasından 12 yıl sonra barış ve özgürlük düşmanlarının kurşunuyla can verecek olan büyük sosyalist lideri...

Oradan *Maréchal Fochs Caddesi*'ne dalıp Ayı Kafesi diye ünlü *Eugène Verboekhoven* Meydanı'nda biraz nefeslendikten sonra *Voltaire Caddesi*'ni adımladım.

Yazının başında Nazım Hikmet'in 117. doğum günü dolayısıyla gelen sevgi ve övgü dolu mesajlardan bahsetmiş-

tim. Ancak Nazım Hikmet'i Ermeni ve Kürt kırımları konusunda sessiz kalmak ya da yeterince tepki göstermemekle eleştiren mesajlar da vardı.

Bence de büyük şairimizin hapis ve sürgünlerle büyük bedel ödediği kavgasının eksik kalan yanıydı bu. Daha çok da onun da üyesi olduğu *Türkiye Komünist Partisi*'nin eksikti. Üstelik liderleri arasında Ermeni kökenli komünistler olduğu halde... İki yıl önce yitirdiğimiz Vedat Türkali'nin son eseri *Bitti Bitti Bitmedi*'nin arka kapağına konulan mesajımda da bu eksikliği vurgulamıştım.

Kürt halkının özgürlük ve eşitlik arayışına hep destek vermiş olan ve bu yüzden 12 Mart darbesinden sonra kapatılan Türkiye İşçi Partisi de Ermeni soykırımı konusunda sessiz kalmıştı.

Bu eksikliklere rağmen TKP de, TİP de Türkiye sosyal mücadeleler tarihinin iki temel taşıdır. Nazım Hikmet de öyle...

Voltaire Caddesi'nden geriye dönerken onun o muhteşem deyişini hatırladım:

“Düşüncelerine katılmıyorum, ama senin düşüncelerini savunma hakkını sonuna kadar destekleyeceğim...”

Evet, soykırımın açtığı yaraların sarılması konusunda diasporadan farklı görüşler savunan Hrant Dink'in alçakça katledilmesinden sonra onun anısına tüm diaspora nasıl sahip çıkmışsa...

Hrant'ın dediği gibi, su çatlağını buluyor!

Yerel seçimin 56 yıllık kızıl çizgisi...

25 Ocak 2019

2018'in 24 Haziran seçimleri öncesi Afrin ağırlıklı senaryoları, girdiğimiz yeni yılın 31 Mart yerel seçimleri öncesinde "Fırat'ın ötesi" yaygaralarıyla yeniden gündemde...

Tarih boyu ihanetin her türlüsünü tanımış olan Kürt halkı, geçen yıl tüm Ortadoğu coğrafyasını tehdit eden İslam Dev-

leti felaketini olağanüstü özveriyle ve yiğitlikle çökerttikten hemen sonra asla affedilemez bir ihanete uğramıştı... ABD'siyle, AB'siyle, Rusya'sıyla dünyanın tüm süper ve bölgesel güçleri Afrin'de Tayyip diktasının islamcı ÖSO katilleriyle giriştiği alçakça saldırı karşısında Kürt insanını erkeği, kadını, genci ve çocuğuyla ölüme ya da sürgüne terketmişti.

Şimdilerde yaşananlar daha da vahim... Bir yandan Çin Seddi'yle rekabet edercesine Türkiye'nin güney sınırına yüz karası bir Türk Seddi dikilirken, öte yandan ABD başkanı Trump'ın yeşil ışık yakmasıyla Tayyip baş komutasındaki Türk Ordusu'nun Rojava'yı sömürge haline getirecek bir "güvenli bölge" kurması gündemde. Tayyip histeri içinde... "Daha" diyor, "Daha... Menbiç, Kobani, Tel Abyad, Resulayn ve Kamışlı..." Amaç tüm Suriye Kürdistanı'nı Kürt'lerden temizlemek... Sonrası Irak Kürdistanı... Türkiye Kürdistanı'nda 35 yıldır süregelen kırım zaten dur durak bilmiyor...

Seçim kampanyasında belediye yönetimlerinde daha fazla pay kapabilmek çabasındaki düzen partileri, ana muhalefet CHP de dahil, sadece iç politika hesaplarına odaklanmış, Tayyip'in sınır ötesi tehdit ve saldırılarına karşı çıkmak şöyle dursun, milliyetçi ve İslamcı oyları kendilerine çekebilmek için bunlara alkış tutuyor...

Bundan önceki cumhurbaşkanı ve parlamento seçimlerinde YSK'nin eseri olan seçmen listeleri rezaleti bu kez yeniden misliyle sahnede.

Üstelik şimdiye kadar kayyumla yönetilen belediyelerde HDP'nin adayları seçilirse bunların da görevden uzaklaştırılacağı ve yerlerine yeniden kayyum atanacağı aylardır söylenip duruyor.

Böylesi koşullarda oylama sonuçlarının vatandaş iradesini temsil etmekten uzak olacağını vurgulayarak seçimleri topyekun boykot etmek, hattâ artık yasama ve denetleme işlevini tamamen yitirmiş olan Meclis'ten de tamamen çekilerek AKP-MHP diktasını dünya kamuoyu önünde tamamen gayrimeşru kılmak mümkündü.

Ama muhalif Kürt milletvekillerinin dokunulmazlıklarının kaldırılmasını desteklemiş, çakma 15 Temmuz darbe girişiminden sonra ilk iş olarak Tayyip'in sarayında arzı endam edip ardından Yenikapı ruhunu paylaşmış, Afrin'in işgalin alkışlayıp Tayyip'in Fırat'ın doğusunu fethetme hayallerine destek vermiş bir Kılıçdaroğlu'nun yönettiği CHP'den seçim boykotu beklemek bittabi abesle iştigal olurdu.

Seçim boykot edilemese bile “ana muhalefet partisi” rolündeki CHP, başta HDP olmak üzere demokrasi güçlerini gerçekten temsil eden partilerle seçim ittifakı oluşturabilir, AKP-MHP İslamcı-faşist blokunun karşısına dürüst ve saygıdeğer adaylarla karşı çıkarak metropoller de dahil ülkenin birçok belediyesinde demokratik yönetimler kurabilirdi.

Sözünü ettiğim partilerle diyalog kurmak şöyle dursun, CHP bir önceki seçimlerde olduğu gibi bu yerel seçimlerde de yine Akşener'in bozkurtçu İYİP'yle ittifak kurarak Ankara'da bir eski MHP'liyi, İstanbul'da ise ilk işi Tayyip'in sarayına çıkarak arzı ubudiyet etmek olan bir kişiyi aday göstermiş bulunuyor.

Bu zulmet içerisinde tek umut demokrasi cephesindeki HDP ve diğer partiler arasında oluşturulabilecek ittifaklar... Halen yürütülmekte olan ön görüşmelerin nasıl bir sonuca ulaşacağını önümüzdeki günlerde göreceğiz. Geçen seçimlere göre önemli bir gelişme Doğu ve Güneydoğu bölgelerinde ÖSP, PDK-Bakur, KDP-Türkiye, PSK, PAK, İnsan ve Özgürlük Partisi ve Azadî Hareketi'nin yerel seçimlere HDP çatısı altında katılma kararı vermiş olmaları...

Batı metropollerinde, kent ve kasabalarında da beklentimiz, HDP ve diğer sol partilerin AKP-MHP ve CHP-İYİP adaylarının karşısına dürüst ve saygıdeğer ortak adaylar çıkartmaları, halkın özlediği demokratik yönetimleri oluşturmalarıdır. İzliyoruz....

Hrant'ın dediği gibi, su çatlağını buluyor!

TİP'in katıldığı ilk yerel seçimlerde Ağırnaslı gerçeği...
Türkiye solu yerel seçimler düzeyinde ilk sınavını bundan

56 yıl önce, 1963 yılında vermişti. Türkiye İşçi Partisi kurulu iki yıl, ama Mehmet Ali Aybar'ın başkanlığında gerçekten sol bir parti haline geleli bir yıl olmuştu. Henüz çok az sayıda il ve ilçede örgütlenebilmiştik.

Herhangi bir siyasal partinin 17 Kasım 1963 yerel seçimlerine katılabilmesi için en azından 13 ilde bütün ilçeleriyle örgütlenmiş olması gerekiyordu, ama o günkü örgütlenme düzeyiyle TİP'in bu koşulu yerine getirmesi olanaksızdı.

Aybar başkanlığındaki Merkez Yürütme Kurulu'nun mevcut parti örgütlerine verdiği ilk önemli görev işçi sınıfı örgütlenmesi ve sosyalist düşüncenin yayılması karşısında en büyük engel olarak duran Türk Ceza Kanunu'nun 141 ve 142. maddelerinin kaldırılması için mücadele yürütmekti.

O zor günlerde hem bu maddeler aleyhinde mücadelede, hem de yerel seçimlerde partinin önünü açan kişi tanınmış avukat ve senatör Niyazi Ağırnaslı oldu.

Partinin 141 ve 142. maddelerin iptali istemiyle Anayasa Mahkemesi'nde dâva açabilmesi için Senato veya Meclis'te temsil ediliyor olması gerekiyordu. CKMP senatörü olan Ağırnaslı bu partiden istifa edip TİP'e katılarak partimize Senato'da temsil edilme hakkı ve dolayısıyla bu maddeler aleyhinde dava açma yetkisi kazandırdı.

Ancak yerel seçime katılabilmek için 13 ilde tüm ilçeleriyle örgütlenmiş olma koşulunu hâlâ yerine getirebilmiş değildik.

Niyazi Ağırnaslı partiye katıldıktan sonra İstanbul'a geldiği bir akşam inanılması zor bir öneri getirdi. "Bana yetki verin," dedi, "birkaç haftada gerekenden fazla ilçede örgütlenme yaparım."

Partinin bu ilk seçim denemesine katılıp belli bir varlık göstererek meşruiyet kazanmasına büyük önem veren Aybar öneriyi derhal kabul ederek Ağırnaslı'yı örgütlenme konusunda yetkili kıldı. Gerçekten de Ağırnaslı birkaç hafta içinde ilçe ilçe dolaşarak, eski partisi CKMP'nin tabelalarını indirip yerine TİP'in tabelalarını astıracak, böylece partinin seçime katılması mümkün olacaktı.

Seçime katılma hakkı kazandıktan sonra genel merkezdeki en önemli sorunlardan biri İstanbul ve Ankara belediye başkanlıkları için aday belirlenmesiydi.

Ankara belediye başkanlığı için herkesin uygun gördüğü partili, daha önceki bir yazımda sendikal mücadelelerini ayrintılı anımsatmış olduğum Yapı İş Federasyonu başkanı Fureka Tahir (Tahir Öztürk) idi. O aday gösterildi.

İstanbul belediye başkanlığı için aday belirlenmesi o kadar kolay olmadı. Türkiye İşçi Partisi'nin o dönemdeki genel sekreteri, daha önce İstanbul Barosu başkanlığı da yapmış ve partinin örgütlenmesinde büyük emeği geçmiş olan avukat Orhan Arsal'dı, İstanbul belediye başkanlığına aday olmak istiyordu. Ne var ki seçim yaklaşırken Aybar, İstanbul Belediye Başkanlığı için İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi doçentlerinden İsmet Sungurbey'in adını ortaya attı. Genç ve başarılı bir bilimadamı olan Sungurbey'in partinin imajını güçlendireceğini düşünüyordu.

Ancak Sungurbey, önerilen adaylığın üniversitede profesörlüğe yükseltilmesine engel olabileceği gerekçesiyle kendisine profesörlük sınavı bitinceye kadar anlayış gösterilmesini istedi.

Sungurbey'in adaylığı gerçekleşmeyince parti yönetimi için Arsal'ı aday göstermekten başka çare kalmamıştı. Daha önce kendisine öneride bulunulmaması nedeniyle kırgın olan Arsal'a adaylığı kabul ettirebilmek için partinin önde gelen yöneticilerinden bir heyet oluşturuldu. Anımsayabildiğim kadarıyla heyette Kemal Sülker, Cemal Hakkı Selek gibi genel merkezde ağırlığı olan kişiler de vardı. Partinin canlı tarihi olan Avukat Nebil Varuy'un deyimiyile bu "kardinaller heyeti" bir gece vakti Arsal'ın kapısını çalarak kendisinin gönlünü alacak ve İstanbul Belediye Başkanlığı için aday olmasını kabul ettirecekti.

İstanbul belediye başkanlığına adaylığı kabul ettikten sonra genel merkeze ilk gelişinde Arsal'ın ana seçim malzemesi olarak "herkese bedava ekmek" sloganını önermesi üzerine büyük tartışma çıktı. Öneri "aşırı popülist" bulunarak reddedildi.

Adayların seçim çalışmalarında ve özellikle de radyodaki propaganda konuşmalarında aklına geleni söylememeleri için bir propaganda komitesi oluşturuldu. Genel merkezin basın ve araştırma büroları üyesi olarak benim de dahil olduğum bu komitede parti adına verilecek mesajlar üzerinde görüş birliği sağlamak son derece zor oluyordu, çünkü partinin henüz kesinleşmiş bir programı yoktu. Toplantılarda her kafadan bir ses çıkıyordu.

Radyo konuşmalarının başladığı ilk akşamıydı. Behice Boran'la birlikte Kasımpaşa'daki bir kahvede seçim toplantısı yapmakla görevlendirildik. Bu, Boran'ın parti adına bir işçi semtinde yapacağı ilk konuşmaydı.

Partililer biz gelmeden önce kahvede biraz hazırlık yapmışlardı, ama birçok kimse bizim gelmemize aldırış etmeden çaylarını yudumlayıp tavlâ veya kağıt oynamaya devam ediyordu. Ne ki, son derece iyi bir hatip olan Boran konuşmaya başlar başlamaz bu ilgisizlik dağıldı, zarlar, kağıtlar bir yana bırakıldı, kahvedeki herkes Boran'ı sonuna kadar, zaman zaman sözlerini alkışlarla da keserek, büyük bir ilgiyle ve saygıyla dinledi.

Boran'ın konuşması bitmişti ki partili arkadaşlar TİP adına ilk seçim konuşmasını dinlemek üzere radyoyu açtılar.

Orhan Arsal konuşuyordu. Ajitasyon dozajı son derece yüksek konuşmada sık sık "İşçim, köylüm, esnafım, memurum benim" diyerek doğrudan TİP'in hedef kitlesine seslendikçe kahvede oturanlar yerlerinden fırlayarak Arsal'ı ayakta alkışlıyor, tezahürat yapıyordu.

Özellikle radyo konuşmaları nedeniyle Türkiye İşçi Partisi bu seçimde ilk kez sesini büyük kitlelere duyurmak olanağını buldu. Ancak seçime katılabildiği il ve ilçelerdeki sonuçlar belediye meclislerinde temsiline olanak vermiyordu,

Sadece, İzmir'in Gültepe gecekondu mahallesinde özellikle Kürt illerinden ve Yugoslavya'dan gelen göçmenler partinin örgütlenme çalışmalarına başından itibaren büyük bir azim ve özveriyle katılmışlardı. Bu katılım sayesinde ki,

1963 seçiminin ardından itiraz üzerine yapılan bir ara seçimde Türkiye’de ilk kez Gültepe’de bir sosyalist belediye başkanı ve belediye meclisi seçilecekti.

Senatör Ağırnaslı’dan enternasyonalist Ağırnaslı’ya...

Türkiye tam 56 yıl sonra bir kez daha yerel seçimlere giderken, 1963 yerel seçimine damga vuran Ağırnaslı adını saygıyla anıyorum. Ağırnaslı adı geçtiğimiz 56 yılda devrimci hareketimizin üç kuşağını birbirine bağlayan ve enternasyonalizmini sembolize eden bir kıvılcıktır...

1963 seçimlerinde isimleri öne çıkan Niyazi Ağırnaslı ve Orhan Arsal, bir süre sonra parti yöneticilerinin bir kesimi tarafından kendilerine rakip olacakları endişesiyle Türkiye İşçi Partisi’nden tasfiye edildiler.

Kendisi de daha sonra partiden ihraç edilecek olan o dönemin TİP Ankara İl Sekreteri Avukat Halit Çelenk, “Türkiye İşçi Partisi’nde İç Demokrasi” adlı kitabında Ağırnaslı’nın tasfiye gerekçesini şöyle anlatıyor:

“Niyazi Ağırnaslı 1964 yılı ortalarında bir Avrupa gezisi yapmış, Macaristan’a da gitmiş ve orada eski sosyalist dostlarıyla görüşmeler yapmış, TKP Genel Sekreteri ve aynı zamanda daha önceki yıllarda arkadaşı olan Zeki Baştımar (Yakup Demir) ile de görüşmüş. İşte bu görüşme nedeniyle, bunun TKP ile partinin bir ilişkisi bulunduğu şeklinde yorumlanabileceği endişesiyle olay Merkez Yürütme Kurulu’nda ele alınmış. Hakkında soruşturma açılmasına karar verilmiş...”

Kaderin cilvesidir ki, o dönemde TKP Genel Sekreteri ile sadece eski dostu olarak görüştüğü için Ağırnaslı’yı partiden uzaklaştıran yöneticilerin bir bölümü, onun ölümünden birkaç ay önce, 20 Haziran 1987’de Brüksel’de yaptıkları bir basın toplantısıyla TİP’in hukuki ve örgütsel varlığını sonlandırarak TKP ile birleşme kararı verdiklerini açıklayacaklardı.

Niyazi Ağırnaslı, partiden uzaklaştırılmasına rağmen, 7 Ekim 1987’ye kadar süren tüm yaşamı boyunca sosyalizm ve insan hakları uğrunda mücadelenin hep ön saflarında bulunmuş, Devrimci Avukatlar Derneği, Çağdaş Hukukçular

Derneği ve İnsan Hakları Derneği yönetimlerinde yer almıştı. O da, tıpkı Halit Çelenk gibi, Mehmet Ali Aybar gibi 1971 ve 1980 darbelerinden sonra açılan siyasi davalarda avukat olarak devrimcilerin savunmasını üstlenmişti.

Niyazi Ağırnaslı'nın kızı Nuran Ağırnaslı da genç yaşta devrimci harekette yer almış, 1971 sonrasında THKO, 1980 sonrasında da TDKP davalarından yargılanmış, mahkum olmuş, 80'li yılların sonlarında çocukları Elif ve Nejat'la birlikte sürgüne çıkmak, mücadelesini orada sürdürmek zorunda kalmıştı.

Ağırnaslı ailesinin üçüncü kuşağından sosyolog Suphi Nejat Ağırnaslı ise Almanya'da başladığı devrimci eylemliliğini daha sonra Türkiye'deki üniversite yıllarında enternasyonalist bir anlayışla geliştirmiş, son olarak Paramaz Kızıbaş kod adıyla Kobane'de YPG saflarında İşİD'e karşı savaşırken 13 Ekim 2014'te hayatını yitirmiştir.

Evet, Ağırnaslı adı, 1963 yerel seçimleriyle 2019 yerel seçimleri arasında tarihsel bağlantı kuran bir kıvılcıktır.

Nejat Ağırnaslı'nın ölümünü, Rojava'da *Beynelmilel Özgürlük Taburu* komutanlarından Ermeni kökenli 61 yaşındaki Nubar Ozanyan (Orhan Bakırcıyan)'ın 14 Ağustos 2017'de Rakka'yı kurtarmak için İşİD katiller sürüsüne karşı savaşırken vurularak sonsuzluğa göçmesi izlemiştir.

Önümüzdeki 31 Mart yerel seçimlerine katılan ya da katılmayan düzen karşıtı tüm partilerin oluşturacakları ittifaklarda ve yürütecekleri seçim kampanyalarında hedefleri sadece belediye başkanlıkları ya da belediye meclisi üyeliklerini kazanmak değil, aynı zamanda Türkiye insanını ve diasporalarını Tayyip ve onun cürüm ortaklarının sınır ötesi canı projelerine karşı uyarmak olmalıdır.

Ortadoğu halklarının özgürlük ve barış içinde birlikte yaşam için verdiği ölüm kalım mücadelesini desteklemek olmalıdır.

1963'ten günümüze uzanan kıvılcığın bugün hayatta olmayan kahramanlarına saygının gerektirdiği budur.

Che bereli, Bolivar kılıçlı “anti-emperyalist”ler

1 Şubat 2019

Uluslararası siyaset sahnesinde Venezuela üzerine yeni bir traji-komik gelişme yaşanmakta... Tam bu yazıyı yazmaya başlarken bilgisayar ekranına düşen bir habere göre, ABD'nin dümen suyunda giden Avrupa Parlamentosu da 751 üyesinden 439'unun oyuyla muhalif lider Juan Guaido'yu ülkenin geçici devlet başkanı olarak tanımış bulunuyor. AB'nin önde gelen üyelerinden Almanya, Fransa, İspanya ve İngiltere daha önce Venezuela Devlet Başkanı Nicolas Maduro'ya, hafta sonuna kadar seçim kararı almaması halinde Guaido'yu Venezuela lideri olarak tanıyacakları yolunda uyarılmıştı.

Rusya ve Çin başta olmak üzere birçok devletin Maduro'ya destek vermesine rağmen Atlantik ittifakının iki yakası da Venezuela'nın başına sağcı bir yönetim oturtmakta kararlı.

Tıpkı 70'li yıllarda Şili'de sol destekli cumhurbaşkanı Allende'nin ABD'nin tezgahladığı bir darbeyle devrilip yerine faşist general Pinochet'nin oturtulması gibi... ABD'nin başını çektiği Batı ülkeleri tarafından desteklenen sağcı muhalefetin, şimdilik yönetime sadık görünen orduyu da el altından pazarlıklar ve kışkırtmalarla oyuna dahil ederek Maduro'yu devirmesi ihtimal dışı değil.

Bizim açımızdan iki olay arasındaki büyük fark, Türkiye'yi yönetenler Şili'deki darbe karşısında ABD'nin safında yer alıp darbecileri alkışlarken, bu kez Tayyip yönetiminin “anti-emperyalist” kesilerek Maduro'ya sahip çıkması...

Sadece o mu? Nazım Alpman dostumuz dün Artıgerçek'teki yazısında manzarayı çok iyi resmetmiş:

“Yılların anti-komünisti Devlet Bahçeli de Venezuela'nın ‘sosyalist’ liderine karşı gönülden bir destek verdi. Türkiye Komünist Partisi (TKP) 26 Ocak 2019 Cumartesi günü Kadıköy'de bir sokak gösterisiyle Venezuela Devlet Başkanı'nın yanında olduklarını açıkladı. Venezuela'nın Ankara Büyükel-

çisi de katıldı. Sosyalist solun bütün partileri ve grupları ‘doğal olarak’ ABD karşısında kim varsa onun yanında dururlar. Bu defa sağ cenah da anti-emperyalist kanatta konuşlandı.”

Sahi, bu sağ kanat her daim anti-emperyalist kanatta mı konuşlanmıştı? O günleri yaşayanlardan hâlâ hayatta olanlar bu sağ kanadın nerede konuşlandığını hiç unutulabilir mi?

50 yıl öncesinin ABD uşakları ve fedaileri... Tam 50 yıl önce, 1969’un başlarıydı... Dönem, Ernesto Che Guevara’nın Bolivya’da ABD uşakları tarafından katledilmiş olmasına rağmen bir çok Latin Amerika ülkesinde anti-emperyalist mücadelenin gerilla örgütlenmeleriyle güçlendiği dönemdi... Dünyanın en büyük petrol üreticilerinden olduğu halde halkı büyük sefalet içinde yaşayan Venezuela’da devrimci güçlerin oluşturduğu Milli Kurtuluş Cephesi ABD emperyalizmine ve onun dümen suyundaki yöneticilere karşı yiğitçe mücadele veriyordu.

Dönem aynı zamanda Türkiye’de ABD emperyalizmine ve NATO’ya karşı mücadelenin devrimci gençliğin de gittikçe büyüyen kitlesel katılımıyla iyiden iyiye güçlendiği dönemdi.

Vietnam’da CIA’nın karşı hareket uzmanı olarak görev yapmış olan Robert Komer Türkiye’ye ABD büyükelçisi olarak geldikten sonra 6 Ocak 1969’da ODTÜ’yü ziyareti sırasında arabasının Sinan Cemgil, Hüseyin Inan, Yusuf Aslan, Ulas Bardakçı ve Mustafa Taylan Özgür’ün de dahil olduğu devrimci gençler tarafından ateşe verilmesi sadece AP ve MHP gibi Amerikan uşaklığı tescilli olan partileri değil, solcu geçinen belli kesimleri de telaşa düşürmüştü.

Türkiye İşçi Partisi’nin 1965’te 15 milletvekiliyle Meclis’e girerek siyasal gündemi değiştirmeye başlamasından sonra “ortanın solu” ucubesini yaratarak sola açılışın önünü kesmeye çalışan İnönü-Ecevit ikilisi de, bu gelişmelerden sonra NATO’yu savunan demeçler vermeye başlamıştı.

40’lı yılların ikinci yarısında Türkiye’nin kapılarını ABD emperyalizmine sonuna dek açmış olan İnönü’nün bu tavrı o yılları yaşamış olanlar için hiç de şaşırtıcı değildi. 21 Ocak

1969 tarihli Ant'ı "Hayır İnönü! Türkiye NATO'da kalmaz" yazılı bir kapakla yayınlamıştık.

Üzerinden iki hafta geçmişti ki, ABD 6. Filosu'nun İstanbul'u ziyaretini protesto için 16 Şubat 1969'da büyük bir yürüyüş ve miting organize eden işçilere ve gençlere o korkunç "Kanlı Pazar" saldırısı yapıldı.

Saldırımı izleyen günlerde, ünlü düşünür dergisi *Papirüs*'ü çıkartmakta olan değerli dostumuz şair ve yazar Cemal Süreya bir öneriyle geldi. Fransa'da Venezuela Milli Kurtuluş Cephesi lideri Douglas Bravo'nun Venezuela'da sömürü düzenine tam anlamında son verilebilmesi ve ülkenin süper güçlerden tamamen bağımsız bir yönetime kavuşabilmesi konusundaki görüşlerini içeren bir kitap yayınlanmıştı. "Türkiye'de de mutlaka okunmalı. İstersen hemen Türkçeye çeviririm" diyordu. Kısa zamanda çevirdiği kitabı 1969 Nisan'ında "Milli Kurtuluş Cephesi – Douglas Bravo konuşuyor" adıyla yayınladık.

Kitabın yayınlanması üzerine ABD emperyalizminin uşaklığını yapan İslamcı ve ırkçı çevrelerin Ant'a saldırıları daha da yoğunlaştı. Bugün keskin Maduro dostu kesilen Recep Tayyip Erdoğan'ın o dönemdeki İslamcı ağababaları bize en gözü dönmüşçesine saldıranlardandı.

O günlerde Müslüman Kardeşler tarafından TC başkanlığına hazırlandığını belgelerle açıkladığımız Necmeddin Erbakan Anadolu'daki İslamcı işadamlarının da desteğiyle Türkiye Odalar Birliği'nin genel başkanlığını ele geçirmişti. Yaptığı ilk işlerden biri de tüm dünya kapitalistlerini bir araya getiren *Uluslararası Ticaret Odası*'nın yıllık kongresini İstanbul'un göbeğinde, "Kanlı Pazar"ın yaşandığı Taksim Meydanı'nın yanbaşındaki İstanbul Kültür Sarayı'nda ağırlamak olmuştu.

Kongrenin toplanacağı haberini, fetih kutsaması içindeki İslamcılarının da dikkatini çekmek için, Ant'ın 3 Haziran 1969 tarihli sayısının kapağında "*Fethin 516. yılında İstanbul kapitalist işgali altında*" başlığıyla duyurmuştuk.

Dünya kapitalistlerini en iyi şekilde ağırlayabilmek için devletin tüm olanakları seferber edilmiş, yapımı 23 yıldır süren Taksim'deki İstanbul Kültür Sarayı birçok eksiklere rağmen alelacele kullanıma açılmıştı. Uluslararası Ticaret Odası'nın genel başkanı Arthur K. Watson, ki aynı zamanda çokuluslu IBM'in İdare Meclisi Başkanıydı, İstanbul'a gelişinde resmi törenlerle bir imparator gibi karşılanmıştı. Ağır-lama komitesinde Vehbi Koç, Sakıp Sabancı ve Nejat Eczacıbaşı'nın yanısıra İstanbul Valisi Vefa Poyraz, Belediye Başkanı Fahri Atabey ve de Türk Ordusu'ndan Selami Pekün adında bir general bulunuyordu.

Dünya kapitalistlerinin toplantısını kamuoyuna olumlu göstermek ve tepkileri önlemek için de Bâbîâli'nin başlıca medya şeflerinden oluşan bir Halkla İlişkiler Komitesi kurulmuştu.

Kültür Sarayı'ndaki kongreyi açış konuşmasına Arthur K Watson Ant'a saldırarak başlamıştı: “Size bu sabah ne söyleyebileceğimi haftalardır düşündüm. Dünya iş aleminde geçmiş iki yılı size özetleyecek, benim görüşüme göre nerede olduğumuzu size söylemeye çalışacak ve nereye gidebileceğimize ait tahminimi sizinle paylaşabileceğim bir yol bulmak istedim. İlhamımı sonunda, hiç umulmadık bir yerde, bir küçük İstanbul gazetesinde buldum. Makale yazarının inanç-ları, anladığıma gör Mao Çe Tung'un biraz daha solunda...”

Watson, “Ben bu makaleyi ciddi olarak ele almak niyetindeyim. Makale yazarına direkt olarak cevap vereceğim “ dedikten sonra Ant'ın UTO Kongresi'ne ilişkin haber ve yorumlarından paragraflar alıyor ve yanıt niyetine kapitalistlerin tüm dünyada ne denli insani bir rol oynadıklarını anlatıyordu... Oysa o günlerde kapitalistlerin çıkarları uğruna Vietnam Savaşı tirmandırılıyor, Latin Amerika'da, Afrika'da, Asya'da, hattâ Yunanistan örneğinde olduğu gibi Avrupa'da faşizan darbeler birbirini kovalıyordu.

Bâbîâli medyası, genel yayın müdürleri de tezgaha ortak edildiğinden, “güler yüzlü kapitalizm” propagandasına geniş

yer veriyor, yedi düvelden gelmiş kapitalist eşlerinin hamam sefalarını “binbir gece masalları” havasında yansıtıyordu.

Kongreden sonra çıkan ilk Ant'ta tüm bu pislikleri ayrınıtlarıyla verdik. “Başkapitalist Watson'a” başlıklı başyazıda şunları yazmıştım: “Evet, Ant sosyalist bir dergidir, soldadır. Mao Çe Tung'un emperyalizme ve kapitalizme karşı verdiği savaşın yüzde yüz haklı olduğuna inanır. Ama gerçekleri görmek için kişinin Mao'nun solunda olmasına dahi gerek yoktur. Sadece kapitalist ya da kapitalist uşağı olmak kafidir(...) Amerikan emekçi halkından devlet bütçesine toplanan vergileri, insanları birbirine kırdırmak uğruna iç eden bir korporasyonlar kapitalizminin başıdır Watson... Ve bacaları kasıklarına, kolları koltukaltlarına kadar kan içindeyken, İstanbul'un kaşanelerinde emekçi Türkiye halkına, ezilen dünya halklarına kapitalizmin zafer türkülerini söylemekte, dünyaya meydan okumaktadır!”

Küba'ya ikinci cami ve de Simon Bolivar'ın kılıcı... Evet, o günlerin üzerinden tam yarım yüzyıl geçti. O zaman ABD emperyalizmine karşı mücadele verenlerin hayatta olanları, sınıf değiştiren bazı istisnalar dışında, şimdi de ABD emperyalizmine karşı...

Ya o dönemde ABD emperyalizminin uşaklığını ve fedailiğini yapan İslamcılar ve ırkçılar?

17 yıldır ülkenin kaderine tek başına hükmeden Erdoğan'ın bir “bölgesel süper güç” lideri, hattâ Afrika'nın batısından Çin'e ve Endonezya'ya dek tüm İslam dünyasının halifesi olma hesapları Washington'unkilerle ters düştüğü zaman yaptığı kabadayılık gösterileri o uşak ve fedai takımını da bugün “anti-emperyalist” maskesi takınmaya zorluyor.

Bir zamanlar en ağır hakaretlerle saldırdıkları, yıllarca zıندانlarda çürüttükleri Nazım Hikmet'in işlerine gelen bazı şirlerini artık büyük bir yüzüzlükle dillerinden düşürmedikleri gibi... O kadar ikiyüzlüdürler ki, MHP'li milletvekilleri Küba'ya yaptıkları ziyarette Che Guevara beresiyle resimler çektirir, Erdoğan bir yandan Che Guevara anıtı önünde fo-

toğraf çektirirken öte yandan Amerika kıtasının 1492’den önce Müslümanlar tarafından keşfediliğini ileri sürerek “Kristof Kolomb’un hatıralarında Küba kıyılarında dağın tepesinde bir caminin varlığından bahsedilmektedir. Kübalı kardeşimle bunu konuşuruz. O dağın tepesine bir cami bugün de yakışır” samalıklarında bulunur.

Maduro ile zaten “dünya ahret kardeş” gibidir... Türkiye dostluğunu Ertuğrul dizisinin çekildiği film setinde Osmanlı kılığına girerek ve “kalbe giden yol mideden geçer” misali özel uçağını İstanbul’da indirip bir kebaçıyı onurlandıran Maduro, Venezuela’ya gittiğinde Erdoğan’ı Caracas’taki Miraflores Sarayı’ndaki resmi törende Simon Bolivar’ın kılıcının replikasını sunarak onurlandırır.

Erdoğan ve İslamcıların bugünkü ABD emperyalizmi karşıtlığı takiyyeciliklerinin şanındandır,

Hele bir Suriye’nin İşid katillerinden temizlenmesi operasyonu bittikten sonra bu mücadelenin asıl kahramanı Kürt halkına ihanet edip onları da Türkiye’deki kardeşleri gibi Tayyip zulmyle karşı karşıya bıraksın, Trump’tan büyük dost olmaz.

Konjonktür elverdikçe tekrarladıkları gibi... ABD Türkiye’nin “stratejik ortağı” değil mi? Arada cilveleşmeler yaşanmış olsa da, eski dosttan düşman olmaz!

Thomas’ın 47 yıllık Türkiye kavgası...

6 Şubat 2019

Halkların Demokratik Partisi (HDP)’nin iki yılı aşkın süredir Tayyip zındanında tutsak tutulan eski eşbaşkanı ve iki kez cumhurbaşkanı adayı Selahattin Demirtaş İşve’in en saygıdeğer parlamenterlerinden biri tarafından Nobel Barış dl’ne aday gösterildi.

Düzen karşıtı medyada kısmen yer bulan haber havuz medyasında ya yok sayıldı ya da Akit’in yaptığı gibi “Skan-

dal! Demirtaş Nobel Barış Ödülü'ne aday gösterildi" türünden başlıklarla Türk düşmanlığının yeni bir nişanesi olarak yansıtıldı.

Hammarberg'in Demirtaş'ı niçin aday olarak önerdiğini açıklayan aşağıdaki sözleri, onu asılsız iddialarla zındana atıranların, Türkiye halklarının demokrasi ve özgürlük mücadelesine getirdiği büyük katkıları yok saymaya ya da küçümsemeye çalışanların suratına inen bir şamardır:

"Son 12 yıl boyunca, Demirtaş Türkiye'deki Kürtler ve Türkler arasındaki barışı, azınlık haklarını, kadın haklarını, LGBTİ haklarını ve demokrasiyi destekleme konusunda yapılan hemen hemen her girişimde hayati bir rol üstlendi. Önde gelen bir Kürt politikacı olarak hayatını bu amaçlar uğrunda mücadeleye adadı. Kürt sorununun barışçıl bir çözümü için çalışmalarında yılmaz ve cesurdu. Türkiye ve Suriye'deki Kürtlere karşı savaşın sona ermesi için çalıştı. Parmaklıklar ardında olsa bile, barış mücadelesinin şimdiki zor zamanlardan çok daha fazla önemli olduğunu bize hatırlatıyor. Bütün bu nedenlerden dolayı, 2019 Nobel Barış Ödülü için Selahtin Demirtaş'ı saygıyla aday olarak gösteriyorum."

Demirtaş tüm bu nitelermeleri sonuna dek hak ediyor. Ama bu nitelermelerin herhangi bir kimseden değil, Thomas Hammarberg gibi tüm ömrünü insan hakları ve özgürlükler mücadelesine adanmış bir şahsiyetten gelmiş olması bile Demirtaş için tek başına müstesna büyük bir ödüldür.

Cuntalara karşı bir gazeteci ve insan hakları savunucusu: İnci ve ben, Thomas Hammarberg'i 1971 askeri darbesinden sonra sürgünde cuntaya karşı demokratik direnişi örgütlerken halen hayatta olmayan değerli dostlarımız Barbro ve Güneş Karabuda aracılığıyla, hem etkin bir gazeteci, hem de Amnesty International'in bir militanı olarak tanımıştık. İsveç'te Karabuda'lar ve o dönemde cuntaya karşı mücadelede fiilen yer alan uluslararası ün sahibi heykeltraş İlhan Koman, gazeteci Arslan Mengüç gibi Thomas da yakın dostlarımızdandı. Hep birlikte İsveç'te bir Türkiye Komitesi

oluşturmuşlardı. *İsveç Yazarlar Birliği* Başkanı Per Wästberg de komiteyi aktif olarak destekliyordu.

Thomas o dönemde Türkiye’den bize ulaşan işkence belgelerini, askeri mahkemelerde yargılanan devrimcilerin savunmalarını İngilizce’ye çevirerek ulaştırdığımız ilk insanlardan biriydi. Türkiye sorununun sadece Amnesty International ve diğer sivil toplum örgütlerinde değil, Avrupa Konseyi’nde de sürekli gündemde tutulmasında büyük katkısı vardı.

1972 yazında Thomas’la askeri mahkemelerdeki yargılamaları izlemek, işkence kurbanlarıyla, ifade özgürlüğü çığnayan yayıncı ve gazetecilerle görüşmek üzere gittiği Türkiye’den dönüşünde Almanya’da Amnesty International’in uluslararası bir toplantısında buluşmuştuk.

Türkiye’de bulunduğu sırada görüşmek istediği yayınevlerinin hemen hepsi polisiye bir operasyonla basılmış, yöneticileri göz altına alınmış ve kitaplarına el konulmuştu. Bu operasyonla ilgili avukatların kendisine verdiği bazı tutanakları birlikte getirmişti.

Basılan yayınevleri’nden biri de kızkardeşim Çiğdem Özgüden’in kurup yönettiği Yöntem Yayınları’ydı, o da gözaltına alınmıştı. Thomas’ın onunla ilgili tutanağı verirken Çiğdem’in kızkardeşim olduğunu öğrenince nasıl duygulandığımı, dostça ifadelerle üzüntümü nasıl paylaşmaya çalıştığını asla unutmuyorum.

Thomas’la tanıştığımızda İnci de ben de hâlâ illegaldeydik, Türkiye’den çıkabilmek için resimlerini değiştirip isimleri tahrif ettiğimiz bir aile pasaportuyla, Mehmet ve Hacer Tuğsan takma adlarıyla seyahat ediyorduk. Türkiye’de Ant’ın yöneticileri olduğumuzu ve gerçek isimlerimizi biliyor olmasına rağmen, Thomas da diğer dostlarımız gibi bana hep Mehmet diyordu, ta ki rejimin işlediği insanlık suçlarını belgeleyen İngilizce Türkiye Dosyası’nı 1972 yazında yayınlayıp Avrupa hükümetlerine ve parlamenterlerine ulaştırmamıza kadar...

Dosya başta Turhan Feyzioğlu olmak üzere Türk delegasyonu üyelerini çığına döndürmüştü. Tüm bu iddiaların

komünistler tarafından uydurulduğunu söyleyerek Cunta rejimini savunmaya çalışıyorlardı. Türkiye Barolar Birliği'nin şimdiki başkanının dede-babası olan Turhan Feyzioğlu konuşması sırasında benim ve İnci'nin isimlerini de vererek Türkiye'nin Moskova'dan tezgahlanan uluslararası bir komplo karşısında bulunduğunu söylemişti. Oysa Türkiye'den gelen belgeleri içeren kitabı Paris'te İngilizceye çevirip metnini Siyah Panter militanı dostlarımıza düzelttirdikten sonra bir ressamın damı akan garajdan bozma atölyesinde teksir makinesinde basarak yayınlamıştık.

AKPM'nin fırtınalı toplantısından sonra Türkiye'nin demokratikleşmesi mücadelesine büyük destek veren Hollandalı parlamenter Piet Dankert bizimle uzun bir görüşme yapmıştı. "Biliyorum, ilk fırsatta Türkiye'ye geldiğiniz gibi gizlice dönebilmek için legale çıkmak istemiyorsunuz," demişti. "Ama Avrupa Konseyi'nde Feyzioğlu sizin Avrupa'da illegal faaliyet gösterdiğinizizi açıkladı. Türk istihbaratı muhakkak ki peşinizdedir. Bu açıklamadan sonra Avrupa polisi de sizin yerinizi tespit edip başınızı derde sokabilir. Kendinizi iki tehdit arasında daha fazla tehlikeye atmayın. Türkiye'de devlet terörüne hedef olmuş gazetecilersiniz. En kısa zamanda demokratik bir ülkeden sığınma talep edin. Hollanda da olabilir, olursa ben sizi desteklerim."

Bu tavsiye üzerine 1973 yılı başında Fransa sınırını kaçak yollardan aşarak Paris'ten Amsterdam'a geçmiş, Zaandam'daki evlerinde Dankert ve eşi Paulette tarafından sıcak bir şekilde ağırlandı.

Üzerimizde asıl kimliğimizi gösterir belge olmadığı için iltica başvurusundaki ilk sorguda İnci de ben de gerçek kimliklerimizi ve başımızın dertte olduğunu kanıtlamak için tanık göstermek zorundaydık. Bizi iyi tanıyan Dankert sormuştu: "Ben tabii ki birinci tanığım, sizin geçmişinizi ve buralardaki kavganızı iyi biliyorum. Ama sizi tanıyan bir başka etkin şahsiyeti de tanık gösterebilir misiniz?"

"Tanıdıklarımız çok. Ama Hollanda'ya kadar gelip tanık-

lık edecek kimi bulabiliriz?” deyince, Dankert imdadımıza yetişmişti: “*Amnesty International*’in İsveç sorumlusu Thomas Hammarberg sizi iyi tanıyor. Geçenlerde bir toplantıda sizin durumunuzu konuşmuştuk. Sanırım memnuniyetle gelir.”

Hemen Thomas’a telefon ettik. İsveç’te değilmiş, *Amnesty International*’in Avrupa çapında bir toplantısı için Londra’ya gitmiş. Thomas’ı Londra’da bulduk. Konuyu anlatarak Amsterdam’a gelip gelemeyeceğini sorduk.

“Ne demek, siz tereddüt etmeden beni tanık gösterin, dedi. Buradaki toplantım biter bitmez hemen gelirim.”

Ertesi gün Dankert’le birlikte Schipol Havaalanı’na giderek kendisini karşıladık. Thomas uçağa yetişebilmek için aleracele giyinip otelden çıkmıştı. Bir de ne görelim, ayaklarından birinde beyaz, ötekinde kırmızı çoraplar...

Alanda çoraplarını değiştirdikten sonra hep birlikte yeniden Zaandam Emniyet Müdürlüğü’ne gittiğimizde o da Dankert’inkine benzer bir ifade vererek gerçek kimliğimizin kanıtladığı gibi, Türkiye’deki rejimin tehdidi altında olduğumuza dair ayrıntılı bilgi vermişti.

Sürgünümüzün üçüncü yılında artık gerçek kimliklerimizle yaşamaya, kısa süre sonra da Brüksel’e geçerek Info-Türk’ün kurulması çalışmalarına başlayacaktık.

Ancak Avrupa’lı bir çok dostumuz gibi, Thomas için de ben uzun süre illegaldeki sahte adıyla Mehmet olarak kalmaya devam ettim.

5 Temmuz 1973’te Expressen Gazetesi’nin antetli kağıdına yazdığı ve bana yine Mehmet diye hitap ettiği mektubunda, *Amnesty International*’ın Londra’daki toplantısında Cunta’ya karşı mücadele konusunda alınan kararlarla ilgili şu bilgileri veriyordu:

Uluslararası Hukukçular Komisyonu gibi sivil toplum kuruluşlarıyla birlikte idam cezaları konusunda Cumhurbaşkanlığı Fahri Korutürk’e bir mektup gönderilecek, Bir genel af kampanyası başlatılacak,

İşkenceler konusunu Avrupa İnsan Hakları Komisyonu'na yansıtmaları için Konsey üyesi ülkeler hükümetlerine bir memorandum verilecek,

Türkiye sorunu Birleşmiş Milletler'e de götürülecek.

Thomas, mektubunda ayrıca, askeri mahkemelerde yargılanan sanıkların avukatlarının bir süre önce Türkiye'ye gidip gelmiş olan İsveçli gazeteci Ulla Lundström aracılığıyla ilettikleri bazı ivedi talepleri naklediyor, sosyalist yayıncı Süleyman Ege ve TİP yöneticilerinden Yalçın Cerit için kampanya açabilmek için de bilgi istiyordu.

İnsan hakları konusunda uluslararası bir otorite... Thomas'la iki alanda mesleki yakınlığımız vardı. Benim gibi o da Yüksek Ekonomi Okulu'ndan mezun olmuştu. Ama iktisatçılığı değil gazeteciliği meslek olarak seçmişti. 1979'a kadar İsveç'in büyük gazetelerinden Expressen ile İsveç Televizyonu'nda dış siyaset editörü olarak çalışacaktı.

1973 yılında Thomas'ın Güneş Karabuda ile birlikte gerçekleştirdiği tüm dünyadaki işkence uygulamalarını, bit-tabi Türkiye'dekileri konu alan 45 dakikalık belgesel 8 Aralık 1973'te İsveç televizyonunda yayınlanmış ve büyük yankı yaratmıştı.

Gazeteciliğin yanısıra Amnesty International'in İsveç sorumluluğu olan Thomas, 1976'da bu kuruluşun uluslararası yürütme kurulu başkanlığını, 1980'den 1986'ya kadar da genel sekreterliğini üstlenecekti. Bu sıfatlarıyla Türkiye'deki 12 Eylül 1980 darbesinden sonra AI'nin cunta yönetimine karşı mücadelesinde her daim belirleyici rol oynayacaktı.

1977'de, Uluslararası Af Örgütü adına Nobel Barış Ödülü alan Thomas daha sonraki yıllarda uluslararası yardım örgütü Save the Children'ın İsveç'teki temsilciliğinde ve Uluslararası Olof Palme Merkezi'nde, ayrıca Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Özel Temsilcisi olarak Kamboçya'da görev yapacaktı.

2006-2012 yılları arasında Avrupa Konseyi İnsan Hakları Yüksek Komiseri görevinde bulunan Thomas Hammarberg'i Hürriyet Gazetesi'nde Sedat Ergin şu ifadelerle övmüştü:

“Thomas Hammarberg, bugün Batı dünyasında insan hakları alanındaki en saygın isimlerden biri olarak kabul ediliyor. Yaşamı, insan haklarına adanmışlığın bir öyküsüdür.”

Ancak bu görevdeyken Türkiye’de gittikçe ağırlaşan insan hakları ihlalleri konusunda sürekli uyarılarda bulunduğu için AKP yönetiminin ve onun kontrolündeki medyanın saldırılarına hedef oldu.

Halen İsveç Parlamentosu’nda sosyalist milletvekili olarak yer alan ve bu sıfatıyla tüm dünyada olduğu gibi Türkiye’de de insan hakları ihlallerine karşı mücadelesini ödünsüz sürdüren Hammarberg’in, zındanda tutsak Demirtaş’ı Nobel barış ödülüne aday gösterdikten sonra, daha ağır saldırı ve hakaretlere hedef olacağına hiç kuşku yok. Ödülün verilmesini engellemek için ellerinden geleni artlarına koymayacaklarından da...

Ama onlar ne derse desin, Hammarberg de, Demirtaş da gerçek insanlığın saygısını ve sevgisini defalarca hak etmiş şahsiyetlerdir. Sonuçta Nobel ödülü Demirtaş’tan esirgense de, her ikisi de gerçek insan sevgisiyle zaten ödüllendirilmişlerdir. En büyük ödül de budur...

İşçi sınıfı mücadelesinde iki zirve: TİP ve DİSK

14 Şubat 2019

Her yılın 13 Şubat’ı geldiğinde gurur, coşku, üzüntü bir arada nostalji dolu bir güne uyanırım... 83 yıllık yaşamımın son 58 yılı boyunca hep böyle... 13 Şubat, öncelikle Türkiye İşçi Partisi (TİP)’in, ardından da Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK)’in kuruluş yıldönümü... Ama her yılın 14 Şubat’ı benim için 38 yıldan beri bu iki örgütün 12 Eylül faşizmine karşı mücadele kararlılığını Avrupa başkentinde birlikte haykırışlarının yıldönümüdür.

Gerçi TİP darbeci 27 Mayıs yönetiminin yeni siyasal partiler kurulmasına izin vermesinden sonra Adalet Partisi, Yeni

Türkiye Partisi, Millete Hizmet Partisi, Güven Partisi, Musavat Partisi, Muhafazakâr Parti ve Cumhuriyetçi Parti gibi 1961 yılı başlarında kurulmuştu ama 12 sendikacı tarafından kurulmuş olmasına rağmen gerçekten bir sınıf partisi niteliği kazanması ancak bir yıl sonra Mehmet Ali Aybar'ın kendisine önerilen genel başkanlığı üstlenmesiyle mümkün olmuştu.

Savaş sonrası dünyanın iki kampa bölündüğü, anti-komünist histeri ve terörün batı dünyasında ve etkilediği üçüncü dünya ülkelerinde egemen olduğu 50'li yıllarda solculuğu daha önce alını demir parmaklığa değmiş bir kuşak öncesi solcuların dost sohbetlerinde, sahaflarda bulabildikleri sararmış, yırtık kitap sayfalarında heceleyerek öğrenen, sol düşüncelerini ise ancak oto-sansürlü ya da sansürlenmiş yazılarla ifade edebilen bizim kuşak için TİP'in 1962'de gerçekten işçi sınıfı ve müttefiklerinin çıkarlarını ödünsüz savunan bir parti olarak siyaset sahnesinde yerini alması tarihsel bir dönüm noktasıydı. Kendi kişisel yaşamımda ise, verdiğim sendikal mücadelelerden sonra gazete patronları tarafından kara listeye alındığım için çıkmak zorunda kaldığım ilk sürgünümde tam da Londra'dan Avustralya'ya gidecekken beni derhal ülkeye geri dönmek zorunda bırakan bir olaydı.

Geçen hafta Londra'da Karl Marx'ın anıt mezarına yapılan bir saldırı üzerine facebook'ta paylaştığım bir yazımda anlatmıştım...

Australia House'a giderek emek gücümü o ülkenin kapitalizmine satış anlaşmasını imzalamamdan bir gün önce Marx'ın Highgate'deki anıt mezarını ziyaret ediyorum. Anıtın kaidesi üzerine kazılı "Tüm ülkelerin işçileri birleşiniz!" çağrısı ve hemen altında da Feuerbach Üzerine 11. Tez'in ünlü tümcesi beni son derece etkiliyor: "Filozoflar sadece dünyayı çeşitli biçimlerde yorumlamakla yetinmişlerdir. Oysa aslolan dünyayı değiştirmektir."

Highgate'ten dönüşümde Collets Kitabevi'ne uğrayıp Komünist Manifesto'yu satın alıyorum. Ardından da bir sandviç ve bir kutu sütle kendimi küçük pansiyon odasına atarak

büyük bir açıklıkla, ama sık sık lügata bakarak okumaya koyuluyorum: “Avrupa’da bir hayalet dolaşüyor - Komünizm hayaleti...”

Ancak birkaç saat, o da sürekli kabuslar görerek uyuyabiliyorum. Uyandığında adamakıllı mütereddidim. Daha önce British Museum’da rastlayıp tanıştığım Afrikalı siyah devrimcilerin Türkiye’den çok uzaklaşmama nasihatlarından sonra bir de Marx ve Engels’in Komünist Manifesto’da yazdıkları...

Kapıdan çıkmak üzereyken pansiyoncu kadın elinde bir zarfla arkamdan koşuyor. Kaldığım sürede sosyalist avukat arkadaşım Suha İzmir’den sık sık mektup yazarak neler olup bittiğini bildiriyordu, Evden çıkmadan kapı ağzında mektubu hemen okuyorum.

Türkiye İşçi Partisi, Mehmet Ali Aybar’ın genel başkanlığında tüm yurttaki örgütlenmeye koyulmuş. İzmir’de de çok sevdiğim sendikacı dostum Rahmi Eşsizhan’ın başkanlığında yönetim kurulunu yeniden kurmak üzere ilk temaslar başlamış. Suha, mektubunda, “Biz bütün arkadaşlar bu örgütlenmede yer alacağız. Sen de ne bahasına olursa olsun hemen İzmir’e dönüp parti çalışmalarına katılabilersen ne kadar iyi olur,” diyor.

Sevinçle “Yaşasın!” diye bağırmışım. Pansiyoncu kadın merakla yanıma koşup ne olup bittiğini soruyor.

- Londra bitti artık, diyorum. Gidiyorum...

Avustralya’ya gitmek niyetinde olduğumu bildiği için soruyor:

- Ne zaman? Gemiyle mi? Uçakla mı?

- Ne gemiyle ne uçakla... Trenle. Avusturalya’ya da değil, Türkiye’ye!

Hemen Türkiye’ye geri dönerek İzmir’de TİP saflarına katılışımı, özellikle gecekondulu mahallelerinde partiyi örgütleyişimizi, 1963 yerel seçimlerinde İzmir’in Gültepe’sinde Türkiye’nin ilk sosyalist belediye başkanının seçilişini, daha sonra İstanbul’daki parti genel merkezinin basın-yayın ve

bilim-araştırma komisyonlarında görev üstlenişimi, 1964'teki TİP'in 1. Büyük Kongresi'nde Merkez Yürütme Kurulu'na seçilişimi anılarımda ayrıntılı olarak anlatmıştım.

*

Büyük bir coşku ve özveri ile katıldığım partiden büyük kongrede gençlik kolları temsilcisini genel yönetim kurullundan dışlayan, tüm yönetim kurulları seçiminde de düşün emekçilerini, küçük esnaf ve zanaatkârları işçiden saymayan kararlar alınmış olmasına itiraz edenler arasında bulunduğum için nasıl ihraç edildiğimi de...

Partiden ihraçlar bizimle de sınırlı kalmadı. TİP'i senatoda ilk kez temsil eden ve daha önceki bir yazımda ayrıntılı anlattığım gibi 1963 yerel seçimlerine katılmasını sağlayan Niyazi Ağırnaslı, insan haklarının yorulmaz savaşçısı Avukat Halit Çelenk de dahil olmak üzere yüzlerce partili, yöneticilerden farklı görüşlere sahip oldukları için partiden ihraç edildiler.

O kadar ki, milli bakiye sistemine son verilerek TİP'in 1969 seçimlerinde yeniden 15 milletvekili çıkarma şansının ortadan kaldırılması üzerine, daha önce bu ihraçları birlikte gerçekleştiren parti üst yöneticileri de Çekoslovakya olaylarını bahane ederek kendi aralarında büyük bir kopuş yaşayacak, Mehmet Ali Aybar kendisinin de partiden ihraç edilmesine fırsat vermemek için 1971 yılında TİP'ten istifa edecekti.

Yaşadığımız veya tanık olduğumuz bu olumsuzluklara rağmen partiden kopartılanlarla olduğu gibi partinin kalan militanlarıyla dostluğumuz ve kavga arkadaşlığımız hiçbir zaman eksilmedi. 1964'ten 1966'ya kadar genel yayın yönetmenliğini üstlendiğim Akşam Gazetesi'nde, daha sonra Ant Dergisi'nde, sıkıyönetim tarafından kapatılınca kadar, işçi sınıfının tek siyasal örgütü olan TİP'i destekledik.

TİP'in kurucusu olan devrimci sendikacılar, Güneydoğu illerinde partinin örgütlenmesini sağlayıp yöneticiliklerini üstlenen Kürt emekçi ve aydınları da 12 Mart 1971 darbesinin ardından kapatılınca kadar TİP'in destekçisi oldular.

Türk-İş'in Amerikan dayatması sarı sendikacılığına karşı büyük bir mücadele başlatarak TİP'in 6. kuruluş yıldönümüne denk gelen 13 Şubat 1967'de Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK)'i kuranlar, DİSK'in tasfiyesi tehdidine karşı tarihsel 15-16 Haziran 1970 direnişini başlatanlar da TİP'in kurucusu olan sendikacılarıdır.

Türkiye'de ilk kez Kürt halkının özgürlük ve eşitlik istemlerini kitlesel olarak seslendiren ünlü Doğu mitinglerini organize edenler, daha sonraki yıllarda Doğu Devrimci Kültür Ocakları (DDKO)'nun kurulmasına olanak hazırlayanlar çoğunca TİP üyesi ya da sempatzımanı Kürt aydın ve emekçileriydi.

TİP, 4. Büyük Kongresi'nde Kürt sorunu üzerine yine doğu illeri delegelerin ısrarıyla kabul edilen karar tasarısı nedeniyle 12 Mart 1971 darbesinden sonra Anayasa Mahkemesi tarafından kapatıldı, yöneticileri başta genel başkan Behice Boran olmak üzere askeri mahkemede ağır hapis cezalarına çarptırıldılar.

İndirilen ağır darbeye rağmen, 1974 affından sonra TİP Behice Boran ve arkadaşları tarafından 1976 yılında yeniden kuruldu.

Tıpkı ilk TİP'i kuruluşundan 1971 darbesine kadar desteklediğimiz gibi yeni kurulan TİP'e de Avrupa'da örgütlenmesi ve sesinin dünya kamuoyuna duyurulması için tüm olanaklarımızla destek verdik.

O dönemde Avrupa'da olduğu gibi Türkiye içinde de örgütlenme girişiminde bulunan sürgündeki Türkiye Komünist Partisi TİP'in yeniden kurulmasına karşı çıkıyor, başta Boran olmak üzere yeni örgütün kurucularına, ona yurt dışında destek verenlere karşı da ağır bir suçlama kampanyası yürütüyordu.

Buna rağmen başta Belçika, Almanya, Fransa, İsviçre, Hollanda, İngiltere ve İsveç olmak üzere çeşitli Avrupa ülkelerinde partinin sesini duyuranlar 1980 yazında bir araya gelerek Demokrasi İçin Birlik (DİB)'i kurdular.

TİP ve DİSK kuruclarından Kemal Türkler'in 22 Temmuz 1980'de İstanbul'da alçakça katledilmesi, solun TİP de TKP de dahil yurt dışındaki militanları için faşizme karşı güç-birliğinin başlangıcıydı. İlk kez birlikte protesto eylemleri organize ettiler.

12 Eylül 1980 darbesi ise DİB kurucularını ve üyelerini büyük bir sorumlulukla karşı karşıya bırakıyordu. Bir yandan Türkiye'de kurulan faşist yönetim konusunda dünya kamuoyunu sistemli şekilde bilgilendirmek, öte yandan sıkıyönetim tehdidi altında bulunan parti yöneticilerine Türkiye'yi terketmek zorunda kaldıkları takdirde mücadelelerini Avrupa'da yürütebilmeleri için gereken olanakları sağlamak gerekiyordu.

İlk olarak cuntaya karşı Tek Cephe adlı bir aylık gazete ile DİB adına çeşitli dillerde protesto bildirimleri yayınına başladık. Dünya kamuoyunu, 1974'ten beri İfo-Türk'ün çeşitli Avrupa dillerindeki aylık bültenleriyle ve broşürleriyle esasen sistemli şekilde bilgilendirmekteydik.

Avrupa'ya ilk gelenlerden genel sekreter Nihat Sargın Belçika'ya, Merkez Yürütme Kurulu üyesi Osman Sakalsız ise Almanya'ya iltica ettiler. Genel başkan Behice Boran'ın ise eşinin tedavi gördüğü Sofya'ya gitmesine izin verilmişti.

Demokrasi İçin Birlik olarak günlük açıklama ve direniş eylemlerinin ötesinde Avrupa'nın başkentinde ses getirecek kitlesel bir eylem yapmaya, bu eylemi TİP'in ve DİSK'in kuruluş yıldönümü olan 13 Şubat'a denk getirmeye karar verdik.

14 Şubat 1981'de Brüksel'in ünlü L'Ancienne Belgique salonunda yapılacak olan geceye o sırada sürgünde bulunan Melike Demirağ ile Türkiye'den gelme sözü veren Timur Selçuk, ayrıca Türk, Kürt, İtalyan folklor grupları katılacak, davetli Belçika siyaset adamlarına ve sendikacılara söz verilecekti.

Geceye DİSK adına o sırada Belçika'da sürgün bulunan temsilcisi Avukat Yücel Top katılacaktı. Ancak TİP adına da o sırada Bulgaristan'da bulunan genel başkan Behice Boran'ın bir konuşma yapması gerekirdi. Aralık ayı sonunda

Sofya'ya giderek Behice Boran'la görüştüm ve kendisini geceye katılmaya davet ettim.

Brüksel'e gelen Behice Boran misafirimiz olarak bizim evde kalırken Avrupa Parlamentosu'nda bir konferans, Belçika, Hollanda ve Fransa televizyonlarına ardarda demeçler veriyordu. Bunun üzerinedir ki Evren cuntası Behice Boran ve TÖB-DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu'nun en kısa zamanda Türkiye'ye dönüp teslim olmadıkları takdirde vatanşılıktan atılacaklarını ilan ederek yurt dışındaki muhaliflerine karşı savaş başlattı.

38 yıl önce 14 Şubat gecesi yapılan ve büyük ses getiren TİP ve DİSK'le dayanışma gecesi sol muhalefetin farklı örgütlerdeki militanları için de anti-faşist mücadelede daha büyük ve güçlü birliktelikler oluşturma umudu yaratmıştı.

Ancak TİP'i yıllardır Avrupa'da destekleyen ve örgütleyenler, kısa bir süre sonra, Türkiye'den gelen yöneticiler için öncelikli sorunun TKP ile birleşmek olduğunu göreceklerdi. Darbenin ilk gününden itibaren diğer sol örgütlerin mensupları gibi, TİP'i Avrupa'da örgütleyenler de Evren yönetimini "faşist cunta" olarak nitelemişlerdi. TKP yönetimi ise "faşist cunta" nitelemesine şiddetle karşı çıkıyor, hattâ yayın organlarının birinci sayfalarında Türk-Sovyet dostluğunun yıldönümünü kutlamak için Brejnev ile Evren'in büyük boy resimlerini yan yana yayınlıyordu.

Yazının başında belirttiğim parti içi tasfiye mekanizması 2. TİP'te de defalarca işletilmiş, son olarak 1980'de darbe yüzünden toplanamayan kongrede de merkez yönetiminin önde gelen isimlerinden bazılarının tasfiyesi için kampanya başlatılmıştı.

Kongre toplanamamış olsa bile, darbeden sonra parti organı Çark Başak'ın illegal olarak yayımlanan ilk sayısında bu isimlerin partiyle ilişkilerinin kesildiği ilan edilmişti. Genel Sekreter Nihat Sargın Brüksel'e gelişinde partiyi Avrupa'da örgütleyenlerle yaptığı ilk toplantıda bu isimlerle asla ilişki kurulmayacağını tebliğ etmişti.

TİP’i yıllardır Avrupa’da destekleyip örgütleyenler, Demokrasi İçin Birlik’i oluşturarak cuntaya karşı ilk uluslararası protesto eylemini düzenleyenler, Boran ve Sargın’ı nasıl ağırlamışlarsa, “muhalif” diye damgalanan Orhan Silier ve Yalçın Cerit gibi merkez yöneticileriyle de dostluk ve dayanışmalarını sürdürdüler.

Hem bunun, hem de TKP’nin dayatmasının aksine cuntayı faşist olarak nitelemeye devam etmenin ve birlik sürecinin sadece iki parti arasında değil tüm anti-faşist örgütler arasında sürdürülmesi gerektiğinde ısrar etmenin bedelini de 1981 Haziran’ında Sargın’ın bir yazısıyla partiden uzaklaştırılarak ödediler.

Bu tasfiye üzerine TKP yönetimi memnuniyetini 1 Temmuz 1981 tarihli ve 7(91) sayılı Atılım gazetesinde şöyle ifade ediyordu :

«Tek Cephe cunta rejiminin bağrında yer alan dış politikadaki kimi gerçekçi çizgileri dikkate almaya karşı çıkıyor... TİP genel başkanı Behice Boran, cuntanın ‘faşist olup olmadığı tartışmasını ön plana çıkarıp, başarılması gereken görevleri gözardı’ etme tutumuna karşı çıktı. TKP Genel Sekreteri Bilen Yoldaş da skolastik bir tanım tartışmasına karşı kadroları uyarılmıştı.»

2. TİP’in örgütsel varlığına yıllarca süren görüşmelerden sonra 1990 yılında Türkiye Birleşik Komünist Partisi (TBKP) adı altında TKP ile birleşerek son verildi.

Kapatılmış olan tüm siyasal partilerin faaliyetlerine 1992 yılında izin verilmiş olmasına rağmen 2 Temmuz 1992’de İstanbul’da bir araya gelen son Genel Sekreter Sargın da dahil MYK’nin bazı üyeleri 1980 yılında darbe yüzünden yapılamayan büyük kongreyi seçilmiş delegeleriyle toplamaya dahi gerek duymadan 2. TİP’in varlığına hukuki olarak da son verildiğini açıkladılar.

Son zamanlarda iki partinin birleşmesi üzerine yayınlanan bazı kitaplarda, TİP’in yurt dışında 1976’dan 1980’e kadar sesini duyurması ve örgütlenmesi için yapılan çalışma-

lar ve verilen mücadeleler tamamen yok sayılmakta... Her şey TİP yöneticilerinin 12 Eylül darbesinden sonra Avrupa'ya gelişleriyle ve TKP ile birleşme hedefine odaklı olarak başlatılmakta...

Bugün her iki parti de siyaset sahnesinde yok.

Tarihsel TİP'in kuruluşunun 58. yıldönümünde bu gerçekleri vurgulamayı onun dünyada sesinin duyurulmasına ve örgütlenmesine yıllarca emek vermiş olanlara karşı bir görev biliyorum.

Seçimin ittifaksal tuzakları...

22 Şubat 2019

Daha önce İfo-Türk sayfasında da yazmıştım. Seçmenler ve özellikle de bugünkü despotik iktidara karşı olanlar önlerine getirilen senaryolar karşısında uzun süre ciddi tereddütler yaşadı: CHP ve İYİP'nin İstanbul, Ankara ve İzmir gibi büyük kentlerde belediye seçimlerini kazanmaya tek başına güçleri yetmiyordu. Son genel seçimde Türkiye'nin üçüncü büyük partisi olduğunu bir kez daha kanıtlanmış olan HDP feragatte bulunarak Batı'nın büyük kentlerinde aday göstermeyip bu iki partinin Millet İttifakı'na dolaylı destek vermeli mi, vermemeli miydi?

İki gün önce seçime katılma hakkı tanınan tüm partilerin aday listelerini seçim kuruluna teslim etmeleriyle durum artık oldukça netlik kazandı.

TRT'nin verdiği bilgilere göre, AKP ve MHP 30'u büyük şehir olmak üzere 51 ilde. CHP ve İYİP ise 23'ü büyük şehir olmak üzere 50 ilde ortak adayları destekleyecek.

Daha açık bir ifadeyle, Cumhuriyet İttifakı kesiminde MHP 44 ilde AKP'nin adayını, AKP ise 7 ilde MHP'nin adayını destekleyecek. Büyük şehirler planında ise ittifakın destekleyeceği adaylardan 27'si AKP'ye, 3'ü MHP'ye mensup.

Buna karşılık, Millet İttifakı krdiminde İYİP 29 ilde CHP'nin adayını, CHP ise 21 ilde İYİP'nin adayını destekleyecek. Büyük şehirler planında ise ittifakın destekleyeceği adaylardan 13'ü CHP'ye, 10'u İYİP'ye mensup...

HDP ise İstanbul. Ankara. İzmir ve Adana dahil 11 ilin büyük şehir ve de bazı yerel belediyelerinde başkan adayı göstermeyerek CHP-İYİP'in ortak adaylarına dolaylı destek verdiğini belirtmiş oluyor.

Özellikle de HDP'nin belli tepki ve eleştirilere rağmen büyük bir özveriyle 11 büyük şehirde Millet İttifakı'na destek vermiş olmasına karşılık, seçime katıldığı illerde bu ittifakı oluşturan partilerden destek gördüğüne ya da göreceğine dair herhangi bir işaret yok... Aksine, İYİP bozkurtçu kökenine sadık bir parti olarak Kürt halkının özgürlük ve eşit haklar mücadelesinin siyasal örgütü HDP'ye ideolojik ve politik husumetini asla gizlemedi. Kılıçdaroğlu'nun CHP'si ise HDP'ye destek vermek şöyle dursun, uygar bir şekilde görüşmeyi dahi reddetti, bazı partililerin HDP'lilerle kişisel düzeydeki temaslarını göz ardı ettirmek için elinden geleni ardına koymadı.

Yapılan tercihlerin ne denli yerinde olduğunun değerlendirilmesi 31 Mart'ın ertesinde seçim sonuçları ve seçilen belediye başkanlarının tutumları görülerek yapılacak.

Şurası bir gerçek ki, 31 Mart seçimleri Türkiye'de sadece yerel yönetimlerde kimlerin söz ve karar sahibi olacağını belirlemenin ötesinde, 17 yıldır Türkiye'nin başına bela olan islamo-faşist yönetimin en azından Ankara, İstanbul, İzmir gibi büyük şehirlerde çökertilerek Türkiye geneli için de bundan sonraki parlamento ve cumhurbaşkanlığı seçimlerindeki seçmen tercihlerini şimdiden yönlendirme açısından da büyük önem taşıyor.

31 Mart seçimlerine katılmasına izin verilen siyasal partiler yukarıda isimleri geçen beş partiden ibaret değil.

Düzen partileri kesiminde Saadet Partisi, Büyük Birlik Partisi, Demokratik Sol Parti, Bağımsız Türkiye Partisi, De-

mokrat Parti, Hür Dava Partisi ve Vatan Partisi, ittifakların beklediği oyların bir kısmını kendilerine çekerek belli belediyelerde Erdoğan-Bahçeli ya da Kılıçdaroğlu-Akşener ikizlerine sürpriz yaşatabilir.

31 Mart seçimleri Türkiye'nin genelinde mevcut baskıcı rejime darbe vurmak açısından ne denli önemliyse, Kürt seçmenlerin kendi iradeleriyle yerel yönetimlerin başına getirdiği belediye başkanlarını ve belediye meclisi üyelerini faşizan bir uygulamayla görevlerinden alıp yerlerine emir kulu kayyımlar oturtan AKP iktidarına hakettiği dersin verilmesi açısından da en az o kadar önemli.

İYİP'den zaten beklenmez ama CHP'nin doğu ve güneydoğu illerinde HDP'nin seçim şansını baltalamamak için herhangi bir yerde aday göstermekten vaz geçtiğine dair en ufak bir işaret yok.

Buna rağmen Kürt illerinde HDP adaylarının seçilmesini engellemeye ne Cumhur ne de Millet ittifakının gücü yeter... Büyük sorun, 31 Mart seçimlerinden sonra seçilen Kürt belediye başkanlarının Tayyip'in yeni bir darbesiyle görevlerinden uzaklaştırılıp yerine yine kayyımlar atanıp atanmayacağı... Aynı derece önemli bir başka sorun da, 11 ilde destek gördüğü HDP'nin böyle bir saldırıya uğraması halinde CHP'nin tavrının ne olacağıdır... Yenikapı ruhuna sadakatını sürdürerek tıpkı dokunulmazlıkların kaldırılmasında olduğu gibi suspus mu kalacak, yoksa ele geçirdiği büyük şehir belediye yönetimlerini de seferber ederek Kürt belediye yöneticilerinin haklı mücadelesine destek mi verecek?

Örneğin, aday olur olmaz ilk işi Tayyip'in sarayına çıkarak kendisinden el almak olan İstanbul belediye başkanı İmamoglu ya da bozkurt geçmişine ipotekli Ankara belediye başkanı Yavaş görevden alınan Kürt belediye başkanlarıyla dayanışma gösterecek mi?

Yaklaşan seçimlerin bir başka önemli sorunu da, düzen karşıtı partilerin ve grupların birbirleriyle ilişkide alacakları tavır... HDP dışında bu kesimde seçime doğrudan katılma

hakkı elde eden tek parti Türkiye Komünist Partisi... Ancak başka sol parti ve grupların destek verdiği bağımsız adayların da seçim yarışına katılmakta olduğunu göz önünde tutmak gerekir. TKP birçok belediyede başkanlığa doğrudan aday gösterirken, örneğin ÖDP'nin bir yöneticisi İstanbul'da CHP'nin Beyoğlu belediye başkanlığına aday olmayı kabul etmiş bulunuyor. Dersim belediye başkanlığı seçimine ise HDP, EMEP, ESP ve Partizan'ın içinde yer aldığı Devrimci Güçbirliği ile Sosyalist Meclisler Federasyonu ayrı adaylarla katılıyor.

Türkiye genelinde tüm aday listeleri itirazlar değerlendirilip 25 Şubat'ta kesinleştirildikten sonra düzen karşıtı güçlerin bu seçimdeki konumu konusunda daha net bilgi edinmek mümkün olacak.

Şimdilik şunun mutlaka göz önünde tutulması gerekir: 31 Mart'ta sandık başına gidecek olan seçmenler sadece "büyük kent belediye başkanı" için beyaz ve yerel belediye başkanlığı için mavi oy değil, aynı zamanda belediye meclisi üyelikleri için de sarı renklerde oy kullanacaktır. Bu demektir ki, seçime katılma hakkı tanınmış olan düzen karşıtı partiler ya da gruplar başkan adayı göstermedikleri yerlerde belediye meclislerine üye seçtirmek için mücadele etmek durumundadır.

Düzen karşıtı seçmenler de, Millet İttifakı'nın dayattığı başkan adaylarına oy vermek içlerinden gelmese de 31 Mart'ta sandık başına mutlaka giderek belediye meclisi üyelikleri için oy kullanmalıdır.

Bir tatsız olasılık daha... Özellikle düzen karşıtı partilerin farklı başkan adayları gösterdikleri belediyelerde bu adayların aldığı toplam oy Cumhuriyet ya da Millet ittifakının oylarının üzerinde çıksa bile, sırf oyların ikiye bölünmesi nedeniyle iki adaydan hiçbirinin seçilememesi ve başkanlığın düzen partilerinden birinin adayına kaptırılmasıdır.

Türkiye solunun geçmişinden iki anımsatma:

1965 seçimlerinde 15 milletvekilliği kazanarak Türkiye siyasetine ağırlığını koymayı başarmış olan Türkiye İşçi Partisi, dört yıl sonra yapılan 1969 seçimlerinde ancak 2 mil-

letvekili çıkartabilmişti. Bu düşüşte hiç kuşku yok ki küçük partilere avantaj sağlayan “milli bakiye” sisteminin sırf TİP’i Meclis’ten dışlamak için AP-CHP işbirliğiyle kaldırılmış olması önemli bir rol oynamıştı.

Ancak unutulmamalı ki 1965’te yüzde 2,97 olan oy oranının 1969’da yüzde 2,68’e düşmüş olmasının başka nedenleri de vardı. TİP’in oy oranı 1966’da 23 ilde yapılan kısmi Senato seçimlerinde yüzde 3,90’a, 1968’de 24 ilde yapılan kısmi Senato seçiminde ise yüzde 4.70’e kadar yükselmişti.

Bir yıl sonra yapılan 1969 seçimlerinde TİP oylarının yüzde 2,68’e düşmesinde, “Milli Demokratik Devrim” tezini savunanların ya da onların sempatanlarının partiden tasfiyesiyle başlayan bölünmenin, ardından bu tasfiyeyi yapan yöneticilerin Çekoslovakya olaylarından sonra kendi aralarında patlak veren iç iktidar mücadelesinin sol, seçmen üzerindeki olumsuz etkileri de büyük rol oynamıştı.

1969 seçimlerine soldan katılan artık sadece Türkiye İşçi Partisi değildi. O zamana kadar partiyi destekleyen Alevi yurttaşların bir bölümünün kurduğu Birlik Partisi de seçime katılarak yüzde 2,80 ile TİP’in oylarından daha fazla oy almış, üstelik 8 milletvekili çıkartmıştı.

Dahası, partiden tasfiye edilen MDD taraftarlarının seçime bazı illerde “bağımsız sosyalist” adaylar olarak katılması da TİP’in oy kaybında etkin olmuştu.

Örneğin Kars ilinde TİP milletvekili Adil Kurtel’in 1969 seçimine “bağımsız sosyalist” aday olarak katılması nedeniyle sol oylar bölünmüştü. TİP adayı Naci Kutlay 13.003 gibi yüksek bir oy aldığı halde, sol oyların 2.678’inin Kurtel’e kayması nedeniyle, sıralamada sağcı adayın altına düşmüştü. Bu nedenle İstanbul’dan seçilen Mehmet Ali Aybar ve Rıza Kuas’ın yanısıra Kutlay’ın Meclis’e üçüncü TİP milletvekili olarak girmesi mümkün olamamıştı.

Sol oyların bölünmesine ilişkin bir başka örnek ise 10 yıl sonra, 15 Ekim 1979 senato seçimlerinde yaşanmıştı. İstan-

bul'da seçimlere Türkiye İşçi Partisi ve Türkiye Sosyalist İşçi Partisi adaylarının yanı sıra Türkiye Komünist Partisi ile bir başka sol grubun gösterdiği bağımsız adaylar da katılmıştı. Bu dört parçalı katılım nedeniyle sol seçmen ciddi bir kararsızlık yaşamış, TKP'nin desteklediği bağımsız aday Beria Onger 20.215, TİP adayı Behice Boran 12.969, oy alabilmiş, diğer iki adayın oyları ise 5 bin'in de altında kalmıştı.

Önümüzdeki yerel seçimlerde düzen partileri karşısında sırf oy bölünmesi yüzünden yenik düşmemek için düzen karşısı tüm partilerin ve grupların yapıcı bir diyalog içinde olması, seçmenleri mümkün olduğunca tek adaya veya listeye oy vermeye yönlendirmesi gerekir.

AKP-MHP diktasının sarsılmasını sağlamak açısından olduğu gibi, CHP-İYİP ittifakının seçim sonrası Yenikapı ruhlu kaypaklıklarına set çekilmesi açısından da böylesi yapıcı diyalog yaşamsal önem taşıyor.

Belçika'yı temelinden sarsan vatandaş isyanı...

1 Mart 2019

“Vatandaş” kelimesi ta çocukluğumdan beri beni hep büyülemiştir... Kastım bir kağıt parçası üzerinde ya da dijital kayıta resmileştirilmiş vatandaşlık değil... Öyle kayıt düşülerek “vatandaş” olanlar, 12 Eylül darbesinden sonra biz de dahil yüzlerce muhalifin başına geldiği gibi, günün birinde tanrıların gazabına uğrayıp “vatansız” da olabilir.

Kimileri, Türkiye'den gelip Belçika'ya yerleşmiş onbinler gibi, iki ülkenin birden vatandaşı olabilir... Uluslararası şöhretler arasında bir değil, iki değil, aynı zamanda onlarca farklı ülkenin vatandaşı olanlar da bulunabilir. Örneğin ırk ayrımına karşı verdiği mücadeleden dolayı siyah halkların yüreğinde “Afrika Ana” olarak taht kuran ünlü şarkıcı Miriam Makeba...

Doğup büyüdüğü Güney Afrika'daki ırkçı rejim, halkının

özgürlük mücadelesine sadece şarkılarıyla değil eylemleriyle de destek verdiği için, Makeba'yı kara listeye alarak önce onun şarkılarına yasak koymuş, ardından da kendisini vatandaşlıktan atmıştı. Amerika'da bulunduğu sırada annesinin cenazesine katılmak için ülkesine geçici olarak girmesine dahi izin verilmemişti. Ama bu uygulamalar ters tepmiş, Cezayir, Gine, Belçika ve Gana başta olmak üzere dokuz ülke vatansız şarkıcı Makeba'ya vatandaşlık hakkı tanıyarak pasaport vermişti.

Türkiye'ye kaçak giren plaklarını dinleyerek hayran olduğumuz Makeba 1968 yılında Amerika'daki Kara Panter hareketinin lideri Stokely Carmichael ile evlenmiş, bunun üzerine ABD hükümeti tarafından da kara listeye alındığı için eşiyile birlikte Gine'ye yerleşmek zorunda kalmıştı.

Ant'ta yayınladığımız dünyadaki anti-faşist direniş ve ulusal kurtuluş mücadeleleri üzerine kitaplar arasında Carmichael'ın Siyah İktidar adlı kitabı da vardı.

1971 darbesinden sonra illegal olarak kaldığımız Paris'te yakın ilişkide olduğumuz direniş grupları arasında Kara Panter'lerin özel bir yeri vardı. Türkiye'deki rejimi deşifre etmek için çeşitli dillerde yayınladığımız bildiri, rapor ve kitapların İngilizce'sinin düzeltilmesinde Kara Panter militanlarından büyük destek destek görecektik.

Sıcak dostluk kurduğumuz Kara Panter'ler için, tıpkı dokuz pasaportlu Makeba gibi, herhangi bir ülkenin kimlik kartını ya da pasaportunu taşımanın hiçbir önemi yoktu. Çünkü onlar yıllarca önce doğdukları topraklardan zorbalıkla kopartılan ataları gibi herşeyden önce siyah Afrika'lıydılar, yine kapitalistler tarafından hunharca sömürülerek zenginleşmesine katkıda buldukları bir ülkenin vatandaşı olarak Amerika'lıydılar, ama ABD'de kara listeye alındıkları için sürgüne gitmek zorunda kaldıkları Fransa'lıydılar.

Aslında Türk vatandaşlığından atıldığımızda günlük konuşmalarımızda daha sık telaffuz edilir olan "vatandaş" kelimesi benim için çocukluğumdan beri bir aidiyet ifadesi olmaktan farklı anlamlar taşıyordu.

Anatole France'ın Allahlar Susamışlardı kitabını Kayseri'nin Erciyas Dağı eteklerindeki bir ara tren istasyonunda büyük bir açıklıkla hatmettiğimde 8-9 yaşlarındaydım. İhtilalci birbirlerine hep « vatandaş » diye hitap etmekteydi: Vatandaş Robespierre, Vatandaş Gameline...

Şaşırtıcı değil... 1789 Fransız İhtilali kraliyetçiler, aristokratlar ve ruhban kesimi hariç ezilen sınıf ve tabakalarla kapitalistlerin ortaklaşa gerçekleştirdikleri bir burvuya devrimiydi, devrime katılan ya da destekleyenler de sınıf farkına bakılmaksızın “vatandaş”tı.

Onu izleyen 1830, 1848 ve 1871 devrimleri ezilen sınıfların burjuvaziye karşı başkaldırısı olduğu için “Vatandaş” hitabının yerini giderek “Yoldaş” kelimesi aldı.

Bizdeki tek parti döneminde de, onu izleyen çakma çok partili rejim dönemlerinde de “vatandaş” titri hak ve eşitlik isteyen kişiler için değil, zorba iktidarların emirlerini harfiyen yerine getirmekle yükümlü olan sınıf ve tabakaların mensupları için geçerliydi. Partilerin ancak seçim kampanyalarında oy alabilmek için her fırsatta kullandıkları “Vatandaş!” hitabı, günlük yaşamda “Vatandaş Türkçe Konuş!” buyruğunda olduğu gibi bir haddini bildirme, hizaya getirme aracıydı.

141 ve 142. maddelerin yürürlükte bulunduğu dönemlerde işçi sınıfı örgütlenmelerinde aktif yer alanların bile birbirlerine “yoldaş” diye hitap etmesi kolluk ve adliye kuvvetlerince komünist propaganda ya da örgütlenmenin bir emaresi sayıldığından onun yerine uzun yıllar “arkadaş!” hitabıyla yetinilir oldu. Kapalı kapılar ardında, kem gözlerden uzak birbirine “yoldaş” diye hitabetme cesareti gösterenler çıkmışsa da böylesi bir hitap her daim bir tabu olarak kalakaldı.

Türkiye'deyken Türkiye İşçi Partisi saflarında da, sol yayıncılık çevresinde “Doğan arkadaş” diye çağırılmaya öylesine alışmışım ki, 1971'de sürgüne çıktıktan sonra Belçika ve Fransa'da direniş örgütlenmemize yardım eden komünist ve sosyalist partili ya da sendikacı dostlar daha ilk tanıştığımız günden itibaren bana o zamanlar kullandığım takma adıyla

“Mehmet yoldaş” diye hitap ettiklerinde bayağı şaşırmış, karşılığında onlara rahat rahat “yoldaş” diye hitap edebilmem hayli vakit almıştı.

1976’da yeniden kurulan Türkiye İşçi Partisi’ni Avrupa ülkelerinde örgütlemeye başladığımızda artık tereddüde yer kalmamıştı. Parti üyesi olsun, sempatanı olsun, bu kavgaya katılan herkes artık yoldaş’tı. 1981’de Belçika’da sürgüne gelip misafirimiz olduğunda TİP genel başkanı Behice Boran da partililerle ilişkilerde Boran yoldaş, Belçika komünistleriyle ya da SSCB ve Bulgaristan komünist partilerinin bu ülkedeki temsilcileriyle ilişkilerde Camarade Boran’dı...

Evren diktasının yurt dışındaki rejim muhaliflerine karşı “Kansızlar” diye başlattığı vatandaşlıktan atma kampanyası nedeniyle yüzlerce Türkiyeli muhalif birbiri ardına “vatan-daş” sıfatı kaybettirildiği için sadece “yoldaş” olmakla yeti-neceklerdi.

Komünist ya da sosyalist dostlarımızla hâlâ “camarade” diye selamlaştığımız Belçika’da sarı yelekli isyanından bu yana yeni bir gelişme yaşıyoruz. 1789 Fransız devriminden tam 230 yıl sonra “Vatandaş” kelimesi yine revaçta... Hele hele ortaokullardan üniversiteye kadar bilcümle gençlerin haftada bir gün dersleri asarak iklim değişikliğini doğuran düzeni protesto için sokaklara dökülmesinden bu yana...

Çok değil, daha beş ay önce yapılmış olan 14 Ekim yerel seçimlerinde siyasal zelzelenin ilk belirtileri ortaya çıkmıştı. Geleneksel düzen partileri, yani sosyalist, hristiyan ve liberal partiler, büyük oy kaybına uğrarken, çevreci parti (Ecolo) ve radikal sol Belçika İşçi Partisi (PTB) oylarını ve yerel meclislerdeki sandalye sayılarını önemli ölçüde artırmışlardı.

Bu eğilimin giderek daha da güçlenmesi ve 25 Mayıs’ta yapılacak olan federal meclis, bölge meclisleri ve Avrupa Parlamentosu seçimlerinde Ecolo ve PTB’nin sandalye sayılarını daha da artırması, hattâ federal düzeyde ve Brüksel bölgesinde koalisyon hükümetlerini kurma görevinin en yüksek oy alan Ecolo’ya verilmesi bekleniyordu.

Ancak hayat pahalılığına ve gelir adaletsizliğine karşı Fransa'da olduğu gibi Belçika'da da tüm partilerden bağımsız olarak patlak veren Sarı Yelekler direnişi ülkenin yıllanmış siyaset erbabı ve de klasik koalisyon senaryolarına koşullanmış medya için büyük sürpriz oldu.

Daha önce de yazmıştım... Sarı yelekler hareketi örgütsel bir direniş değil... Sarı yelege sırtına geçirip sokağa dökülenler içinde işçisinden işsizine, köylüsünden küçük esnafına, öğrencisinden sanatçısına tüm ezilen sınıf ve tabakalardan insanların, yoksulluk sınırının altında ya da o sınırın altına düşme tehlikesindeki yurttaşların kendiliğinden eylemi... İçinde solcusu da, sağcısı da, siyasetle uzaktan yakından ilgisi olmayanı da var,

Hemen tüm siyasal partiler, direnişçilerin arasına "casseurs" denilen kırıp dökücü unsurların karışmış olmasını bahane ederek, sarı yeleklilerin haklı direnişine destek vermekten özenle kaçıyor. Kaçıyorlar, çünkü Avrupa Birliği ve NATO gibi tekelci kapitalizmin komuta merkezlerini barındırmakla övünen bu ülkede sosyalistler de dahil düzen partilerinden hiçbiri sosyal adaletsizliğin ve yoksulluğun ana nedenlerine karşı savaş verecek konumda değil...

Sarı yelek eylemlerine katılanların sayısının kış mevsiminde giderek azalması düzen partilerine biraz nefes aldırır gibi olmuşken, bu kez 10 binlerce öğrencinin her hafta sokağa dökülerek iklim değişikliğini doğuran düzeni protesto etmeleri hesapları yine altüst etti.

Artık televizyon tartışmalarında, büyük tiraj gazetelerinin manşetlerinde sadece ismi konmamış bir vatandaş hareketinden bahsediliyor.

Klasik düzen partileri şimdiye kadar kabak tadı vermiş geleneksel vaatlerini ikinci plana atmış, varsa yoksa iklim değişikliğine karşı mücadelenin en iyi kendileri tarafından gerçekleştirilebileceğini söyleyerek sarı yeleklere ve de iklim militanı gençlerle onların yakınlarını ve destekçilerini kendi yanlarına çekmeye çalışıyorlar.

Öyle ki, şimdiye kadar ağırlık taşıdığı federal ya da böl-

gesel koalisyon hükümetlerinde “yönetimci sosyalizm” adı altında mevcut kapitalist düzeni sürdürmeyi görev bilen Sosyalist Parti’nin artık miadını çoktan doldurmuş lideri Di Rupo bile “yeşil ecole” yerine “kızıl ekolo” sloganlarıyla vatandaş hareketini büyülemeye çalışıyor.

Son yerel seçimlerdeki oy artırımından sonra kamuoyu yoklamalarında oy artırmaya devam edeceği öngörülen yeşiller partisi ECOLO iklim protestocularının doğal olarak kendisini destekleyeceğinden emin, ama göstericiler ekrana her çıkışlarında tüm partilere mesafeli olduklarını söylüyorlar.

Bu curcuna içinde en sağduyulu ses yine de radikal sol PTB’den geliyor. Sosyalistlerin de, ECOLO’nun da bugüne dek ortak oldukları koalisyon hükümetlerinde sınırlı reformlarla mevcut düzeni idame ettirmekten başka bir şey yapmadıklarını vurgulayarak, Vatandaş hareketinin beklediği çözümün ancak kapitalist düzene, NATO’ya ve ABD’ye bağımlılığın sona erdirilmesiyle mümkün olabileceğini vurguluyor.

Seçime üç ay kalmışken Vatandaş hareketinin mevcut tüm partilerden bağımsız yeni bir parti yaratması ve onunla seçime gitmesi ihtimal dışı... Bu nedenle, Vatandaş hareketine katılanlar da bu seçimde ister istemez mevcut partilerden kendilerine en yakın gördüklerine oy verecekler,

Büyük hesaplaşma 25 Mayıs’tan sonra olacak... Önümüzdeki yasama döneminde uzun süreli koalisyon pazarlıkları yaşanırken, ya ECOLO ve PTB vatandaş hareketi katılımcılarını daha radikal program ve vaatlerle kendi safalarında toplayacak, ya da hepsinden bağımsız yeni bir parti doğacak. Mevcutların dışında yeni bir parti doğması ise Belçika’nın klasik hale gelmiş aylar süren koalisyon pazarlığı maratonlarına bir yenisini ekleyebilir.

Daha da önemlisi, tüm bu kargaşa içinde, Belçika nüfusunun ve ekonomisinin yarısından fazlasını elinde bulunduran kuzeydeki Flaman bölgesi, milliyetçi NVA ve aşırı milliyetçi VB’nin güdümünde, kendi bağımsızlığının ön aşaması olan konfederal bir yapıyı dayatabilir.

Buna Kırmızı Şeytanlar'ın yeşil sahalardaki yeni zaferleri de, aile skandallarıyla sarsılan hanedanın pedersahi müdahaleleri de engel olamaz...

Melina Mercouri, Never in Turkey!

7 Mart 2019

Sabahın erken saatlerinde dünyada ve Türkiye'deki son gelişmeleri ekranda tararken bir haber beni 47 yıl öncesine götürdü. Yunanlı ünlü film yıldızı, albaylar cuntasına karşı direnişçi ve darbe sonrası kültür bakanı Melina Mercouri ölümünün 25. Yıldönümün olan bu 6 Mart günü Yunanistan'da anılacaktı.

Melina Mercouri'yi İnci'yle birlikte ilk kez 1965 yılında İstanbul'da Beyoğlu sinemalarından birinin beyaz perdesinde, Peter Ustinov, Maximilian Schell, Akim Tamirov gibi ünlü oyuncularla birlikte, Topkapı adlı macera filminde mücevher ve erkek delisi Elizabeth rolünde görmüştük.

Filmi yöneten eşi ünlü sinemacı Jules Dassin'di. Filmde Ege Ernart, Senih Orkan ve Danyal Topatan gibi Türk oyuncular da rol almıştı. Müziğini ise ünlü Yunan besteci Manos Hacıdakıs yapmıştı.

Topkapı Müzesi'ndeki pahalı bir hançerin çalınmasını konu alan film özel olarak da ilgimi çekiyordu. İstanbul'da Akşam'dan önce Gece Postası gazetesinin yayın yönetmenliğini yaptığım 1964 yılında bu filmin birçok sahnesinin Topkapı Müzesi'nde, Kapalı Çarşı'da ve de İstanbul'un çeşitli semtlerinde çekilmesi büyük olay olmuştu. O sırada gazetede muhabir olarak çalışan dostum Doğan Katırcıoğlu, beraberinde bir foto muhabiriyle birlikte tüm çekimi adım adım izliyor, gazetede iki günde bir çekimle ilgili haber ya da röportajlar yayınlıyorduk.

Önce Yunanistan'da albayların, ardından Türkiye'de ge-

nerallerin yaptığı askeri darbeler, İnci'yle beni 1972 yılında Paris'teki illegal sürgün günlerimizde Melina Mercouri ve Jules Dassin'le anti-faşist direnişçiler olarak bir araya getirdi.

1967'deki albaylar darbesinden sonra Yunanistan'daki faşist baskıları ve cuntaya karşı direniş örgütlenmelerini Ant Dergisi'nde sürekli yansıtıyorduk. "Komşuda pişer, bize de düşer" misali, Türkiye'de de ABD emperyalizminin hizmetindeki ırkçı ve islamcı terör örgütlenmesinin Türkiye'yi de bir faşist darbeye sürüklediğini görüyorduk. Bunun içindir ki, dergideki yazılar dışında Konstantin Çukalas'ın Yunanistan Dosyası adlı kitabını Türkçeye çevirterek Ant kitapları arasında yayınlamıştık.

O dönemde ki rejime karşı Amerika ve Avrupa'da kampanya yürüttüğü için Melina Yunan vatandaşlığından çıkartılmış, Yunanistan'daki mal varlığına el konulmuştu. Tıpkı 15 yıl sonra faşist Evren cuntasının yurt dışındaki muhalifleri "kansızlar" diye vatandaşlıktan çıkartıp Türkiye'deki varlıklarına el koyacağı gibi...

Beş yıl sonra Paris... 1972... Demokratik Direniş Hareketi adına Başbakan Erim'in Fransa ziyaretine ve Deniz'lerin idam kararlarının Meclis'te onaylanmasına karşı kampanya yürütürken bize en çok yardımcı olanlar arasında, Yunanistan'ın Avrupa Konseyi'nden atılmasında birinci derecede rol oynamış Yunanlı dostumuz Maria Becket de var...

Maria ile tarihsel bir acıyı da paylaşıyoruz: Balkan Savaşları sırasında benim dedemi Yunanlılar, onun dedesini de Türkler katletmiş... Ama şimdi bizler kardeşiz.

Bizim Türkiye'de Yunan cuntasına karşı nasıl tavır koyduğumuzu, bu konuda bir de kitap yayınladığımızı bildiği için, sürgündeki mücadelemizde bize son derece yardımcı oluyor.

Onun aracılığıyla 19 Mart 1972'de Fransız Dışişleri Bakanlığı'nın bulunduğu Quai d'Orsay'da Yunan cuntasına karşı düzenlenen uluslararası konferansa katılmış, koltuklarımızın altında çeşitli dillerde bildirilerle bir toplantı salonundan çıkıp ötekine girmiş, Fransız, İtalyan, İngiliz, İsveç,

Norveç, Danimarka, Hollanda, Kanada, ABD ve Sovyet delegeleriyle konuşarak Türkiye'deki cuntaya karşı da tavır koymalarını istemiştik.

Sovyet delegasyonu ünlü Sovyet bestecisi Aram Haçaturyan, Bolşoy'un ünlü bale yıldızı Galina Ulanova ve de SSCB Komünist Partisi Merkez Komitesi'nin adını şimdi anımsayamadığım bir üyesinden oluşuyordu.

Onbeş dakika kadar bir sunuş yaptıktan sonra kendilerine Demokratik Direniş belgelerini vererek SSCB'nin ezilen Türkiye halklarıyla dayanışmalarını beklediğimizi söylemiştik.

Merkez Komitesi üyesi bizi dinledikten sonra şöyle demişti:

“Yoldaşlar, anlattıklarınız gerçekten üzücü. Yüreğimiz sizlerle beraber. Ama SSCB olarak Türkiye konusunda herhangi bir şey yapmamız söz konusu olamaz. Biz SSCB olarak son yıllarda sadece iki ülkenin iç mücadelesinde tavır koyduk, taraf olduk. Biri Güney Afrika, öteki Yunanistan. Ama SSCB'nin Türkiye ile iyi komşuluk ilişkileri, iktidarda kim olursa olsun, bizim bu iktidarı rahatsız edecek bir tavır koymamıza izin vermez. Zaten cumhurbaşkanımız Yoldaş Podgorni yakında Türkiye'ye resmi bir ziyarette bulunacak.”

Allak bullak olmuştuk. “Ya hapisteki binlerce solcu, ya işkenceden geçenler, ya idam sehпасının gölgesindeki Deniz Gezmiş...” diye isyan edince, “Tepkinizi gayet iyi anlıyoruz. Ama ülkemizin dış politikası bunu gerektiriyor... Yapabileceğimiz bir şey yok,” diye kesip atmıştı.

Sonra bir kağıda SBKP Merkez Komitesi'ndeki adresini yazarak “Yine de siz yayınladığınız bildirimleri, raporları bu adrese düzenli yollayın, gelişmelerden haberimiz olsun” demişti.

Odadan herhalde çok berbat bir yüz ifadesiyle çıkmış olmalıyız ki, Maria hemen müdahale etmişti: “Sakın üzülmeyin. Diploması alanı bir kurtlar sofrasıdır. Siz görevinizi yapıyorsunuz. Biz neler yaşamadık! Sizler de alışacaksınız.”

Ardından üzüntümüzü gidermek üzere bir müjde vermişti:

“Sovyetler’i unutun... Şimdi sizi Melina Mercouri’yle tanıştırayorum.”

Bir başka odada Yunan gazetecileriyle ünlü Melina Mercouri... Melina’ya kızgınım, çünkü Albaylar cuntasına karşı tavır koyarak Yunanistan’ı terkettiği halde, bir süre önce sırf tatil geçirmek üzere generaller yönetimindeki Türkiye’ye gitmiş, bu ziyaret de cuntanın emrindeki medya tarafından adamakıllı istismar edilmişti.

Biz içeri girer girmez Melina spektaküler bir tavırla gelip boynuma sarılmıştı: “Biliyorum, bana kızgınsınız. Türkiye’ye gitmemeliydim. Hatamı biliyorum. Ama kendimi affettireceğim. Gelecek sefer bana bir misyon verin, yine turist olarak Türkiye’ye gider, o misyonu yerine getiririm. I’m with you!”

Melina içkiliydi, duygusaldı. Ama sözünde duracağından emindik. Üzerinden çok geçmemiştir ki, bir gün Melina’dan haber geldi. Yakında Türkiye’ye gidiyormuş. Görüşmek için eşi rejisör Jules Dassin’in Rue de Seine’deki bürosunda randevu veriyordu.

Coşkulu Melina’nın aksine Jules Dassin son derece kasıtlıydı. Türkiye konusunda da herşeyi iyi bilir havalardaydı. Bir ara “Paris’teki TKP temsilcisi” Abidin Dino ile dostluğundan bahsetti. Oysa ne Paris’e gelmeden önce son kez görüştüğüm TKP Genel Sekreteri Yakup Demir, ne de yakınlarda görüştüğüm FKP uluslararası ilişkiler sorumlusu Elie Mignot Paris’te bir TKP temsilciliğinin varlığından bahsetmişlerdi.

Zaten Çekoslovakya Olayları’ndan sonra TİP’teki bölünmede Aybar’ın yanında aldığı tavırdan ötürü kendisinin tamamen Sovyet çizgisindeki TKP’yi temsile devam ediyor olması olanaksızdı.

Ayrılırken Melina’ya Türkiye’den getirmesini istediğimiz şeylerin bir listesini verdik. Çok özel bazı belgelerin yanı sıra Ankara, İstanbul ve İzmir kentlerinin en son telefon rehberlerini de getirmesini istedik. Bunlar Türkiye ile iletişim için son derece önemli kaynaklardı.

Telefon konuşmalarının sağlıklı olması için Melina bir de

kod tesbit etmişti: “Sizi aradığımda görüşmemiz için sakıncalı bir durum varsa ‘Never on Sunday!’ deyin. Ben sizi bir süre sonra tekrar ararım...”

“Never on Sunday”, yani “Pazarları Asla”, Melina’nın Jules Dassin yönetiminde çevirdiği ünlü filminin adıydı.

Söz sinemadan açılınca, Türkiye sinemasındaki ilerici, anti-faşist sinemacı dostlarımız hakkında da bilgi istemişlerdi.

Bittabi en başta Yılmaz Güney... İsrail Başkonoslosu Elrom’un öldürülmesinden sonra THKP-C militanlarını sakladığı gerekçesiyle iki yıl hapse ve sürgüne mahkûm edilmişti. Hapisteydi. Kendisi hapiste olsa bile Yılmaz Güney’in adı ve ünlü yapıtı Umut filmi yurt dışındaki direniş hareketimizin en önemli desteklerindendi.

Yılmaz’ın özgürlüğe kavuşturulması için 13 ülkeden çağrı yapan 170 sanatçı arasında Elizabeth Taylor, Alida Valli, Richard Burton, Agnes Varda, Costa-Gavras, Jean-Luc Godard, Peter Brook, Tony Richardson, Francesco Rosi, Elio Petri, Marco Ferreri gibi şöhretlerle birlikte Melina Mercouri ve Jules Dassin de yer alacaktı.

Melina, söz verdiği gibi, Türkiye seyahatinden istediğimiz birçok belgeyle birlikte İstanbul’un telefon rehberini de getirdi.

1974 yılında albaylar diktasının çökmesi üzerine Melina Mercouri de tüm siyasal sürgünler gibi Yunanistan’a dönecek, 1977’de milletvekili seçildikten sonra Papandreu hükümetinde kültür ve bilimler bakanı olacaktı. Bu görevdeyken Yunanistan’dan kaçırılmış olan Parthenon mermerlerinin geri verilmesi için İngiliz Hükümeti’ne karşı büyük mücadele verecekti. Direniş anıları ise 1988’de «Cuntayla Savaşım» adı altında yayınlanacaktı.

Melina Yunan kültür bakanı iken de Türkiye’de ağır baskı altında olan demokrat aydın ve sanatçılarla dayanışmasını hep sürdürecekti, 1980 darbesinden sonra Evren Cuntası tarafından Türk vatandaşlığından çıkartılan Yılmaz Güney’e sürgündeki sinema çalışmalarında ve cuntaya karşı mücadelesinde hep destek olacaktı.

Daha önce «komşuda pişer, bize de düşer» demiştim.

Evet darbe, daha doğrusu darbeler, Yunanistan'dan sonra Türkiye halklarının başına da indi. Hem de daha hunharca ve vahşice... Cuntalar çekildikten sonra da Özal'ın, Demirel'in, Çiller'in, Yılmaz'ın, Ecevit'in ve de 17 yıldır Tayyip'in çakma "parlamentar demokrasi" dönemlerinde dekreşondolar ve kreşendolarla sürüp gitmekte...

Albaylar cuntasının 1967'de Yunan vatandaşlığından çıkarttığı bir Melina Mercouri, faşist yönetim çöktükten sonra ülkesinin kültür bakanı oldu... Bizde ise Evren cuntasının Türk vatandaşlığından çıkarttığı bir Yılmaz Güney, bir Ahmet Kaya, doğup büyüdüğü toprakları yeniden görebilmek şöyle dursun, bugün Fransa'da Paris komüncüleriyle birlikte ünlü *Père Lachaise*'de yatıyor

Tıpkı *Nazım Hikmet*'in Moskova'daki *Novodeviç Mezarlığı*'nda yattığı gibi.

Sevgili Melina, Türkiye'den sual edersen, cevabım tıpkı 47 yıl önce Paris'te bana verdiğin "Never on Sunday!" şifresi gibi... Never in Turkey! Sen ülkenin toprağında rahat uyu...

Kürt halkının mücahitlerine nankörlük neden?

14 Mart 2019

Belçika'nın başkentinde devlet lobisinin borazanlığını yapan Türkçe medyada gün geçmez ki PKK'ye ve HDP'ye, Kürt sosyal ve kültürel etkinliklerine saldıran bir yazı çıkmaz.

Çifte vatandaşlığa sahip olmanın avantajıyla Türkiye'deki parlamento ve cumhurbaşkanlığı seçimlerinde yarım fazlası konsoloslukların koyduğu sandıklara koşarak yüzde 70'likle Tayyip'e ve onun Cumhur İttifakı'na oy veren Belçika Türklerinin, Türkiye'de ikamet etmedikleri için, 31 Mart belediye seçiminde oy kullanma hakları yok.

Öyle de olsa, bu seçimde AKP'nin İstanbul, Ankara ve İzmir gibi büyük kent belediyelerini kaybetmesi, Kürt illerinde ise seçilmişleri hapse atarak yerlerine kayyum atanmış belediyelerin yeniden HDP adayları tarafından fethedilmesi ihtimali Tayyip'çilerin yüreklerine şimdiden korku salmış durumda.

Beceriksiz Kılıçdaroğlu'nun gösterdiği adayların büyük kentlerde ancak HDP'li seçmenin oy desteğiyle seçilebileceğini gören lobi medyası Tayyip'in Kürt siyasal liderlerine saldırılarını allayıp pullayıp Belçika Türklerine satmakla meşgul.

Tam da bu ortamda Belçika'da bir üst mahkemenin Kürdistan'da süregelen silahlı mücadeleyi "Türkiye'nin iç anlaşmazlığı" kapsamında değerlendirerek PKK'nın bir terör örgütü olmadığına karar vermesi, tıpkı Tayyip iktidarı gibi lobi güdümlü Türk medyasını da tam anlamıyla çileden çıkarttı.

Ankara'nın dayatmaları sonucu 2006 yılında Belçika Savcılığı Remzi Kartal, Zübeyir Aydar ve Adem Uzun başta olmak üzere 36 Kürt şahsiyetini terör örgütü üyesi oldukları iddiasıyla mahkemeye vermişti.

Duruşmalar sürerken Kartal da, Aydar da seyahat ettikleri diğer Avrupa ülkelerinde kırmızı bültenle arandıkları gerekçesiyle tutuklanmış, haftalarca hapiste tutulmuşlardı.

Ancak kendilerini yargılayan Belçika mahkemesi yukarıda belirttiğimiz gerekçeyle 36 kişinin "terörle mücadele kanunu çerçevesinde" yargılanamayacağına karar vermişti. Savcılığın itirazda bulunduğu Belçika İstinaf Mahkemesi de geçen yılın 14 Eylül'ünde alt mahkemenin kararını onaylayarak 36 kişiyi beraat ettirmişti.

Geçtiğimiz hafta temyiz mahkemesinin savcılığın itirazını reddederek PKK'yı aklayan kararı onaylaması üzerine Belçika'nın Ankara'daki büyükelçisi Michel Malherbe Dışişleri Bakanlığı'na çağrılarak kendisine Türk Devleti'nin bu karardan rahatsız olduğu bildirildi.

Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Hami Aksoy da, "Belçika Federal Savcılığı'nın PKK konusunda sunduğu tüm kanıtlara rağmen alınan bu karar, mevcut haliyle, terör örgütlerine çok

tehlikeli bir istismar alanı açmaktadır. Müttefikimiz Belçika'nın terörle mücadele sorumluluğu çerçevesinde hareket etmesini ve PKK terör örgütüne karşı gereken adımları atmasını bekliyoruz” diye açıklama yaptı.

Belçika’da Türk lobisi adaylarına kötü sürpriz: Türk medyası haberi “Belçika’ya PKK notası verildi” başlığıyla yansıtırken, yine Belçika’ya ilişkin bir “kara haber” daha veriyordu. Türk lobisinin Belçika meclislerindeki Truva atları, 26 Mayıs 2019’da yapılacak olan yasama seçimleri öncesinde büyük bir darbe yemişti.

Türkiye’de bu ay sonu yapılacak belediye seçimleri için oy kullanmasalar da, çifte vatandaşlık sahibi Türkler, Belçika’da oy kullanmak kanunen zorunlu olduğu için, 26 Mayıs günü seçim bürolarına giderek federal meclis, bölge meclisleri ve de Avrupa Parlamentosu seçimleri için bilgisayar ekranında oy kullanacaklar.

Her seçimde olduğu gibi diplomatik misyonların, milliyetçi ve islamcı Türk medyasının bastırmasıyla hemen hemen tüm siyasal partilerin aday listelerinde ön sıralara yerleştirilen Türk adaylar, Türk seçmenlerin kendilerine verdiği tercihi oylardan da yararlanarak kolaylıkla seçilmekteydi.

Türk lobisi, bu sayededir ki, özellikle Ermeni soykırımı ve Kürt sorunu gibi konularda Belçika meclislerinde her türlü dayatmayı yapabiliyor, istediği kararları kolaylıkla geçirtebiliyordu.

Listelerinde Türk adaylara çokça yer veren ve de kolaylıkla seçilmelerini sağlayacak şekilde onları üst sıralara yerleştiren partilerin başında *Sosyalist Parti* gelmekteydi.

Ancak bu kişilerin kendilerine tanınan yetkileri Belçika halkına hizmetten çok Ankara’nın direktiflerini gerçekleştirecek şekilde kullandıkları artık inkar edilmeyecek şekilde ortaya çıktı. Bu nedenle, geçen seçimlerde seçilmiş olanlar da dahil Türk adaylar açıklanan listelerde seçilmeleri hiç de kolay olmayacak şekilde alt sıralara kaydırılmış bulunuyor. PKK kararından dolayı zaten çılgına dönmüş olan Türk lo-

bisi kendi Truva atlarına reva görülen bu muameleden dolayı tam anlamıyla çileden çıkmış durumda.

Belediye seçimlerinde oy kullanan sayısı o belediyede oturanlarla sınırlı olduğu için. Türklerin yoğun yaşadığı belediyelerde bir Türk aday listenin altlarında yer alsan bile Türk seçmenlerin tercih oyları sayesinde kolaylıkla seçilebiliyordu.

Federal parlamento ve bölge meclisleri seçimlerinde her seçim bölgesinin seçmen sayısı çok daha yüksek olduğu için, bir Türk adayın Türk seçmenlerin tercih oylarıyla seçilebilmesi son derece zor... 3'ü halen Brüksel Bölge Meclisi'nde yer alan 5 Türk adaya PS'nin Brüksel bölge listesinde 16'ncı sıranın altlarında yer verilmesini Belçika'da islamofobi'yle birlikte türkofobi'nin de güçlenmesine bağlayanlar da var.

Belçika'da dini bayram sırasında kurban edilecek hayvanların uyuşturulmadan kesilmesi yasaklanınca bu karar yükselen « islamofobi »nin bir nişanesi olarak islam kurumları, camiler ve dinci dernekler tarafından şiddetle protesto edilmişti.

Tam da aday listelerinin tesbiti öncesinde, 9 Mart cumartesi günü, Brüksel'deki Belçika Adalet Sarayı önünde düzenlenen protesto gösterisinde Türk bayraklarının da dalgalandırılmasının Türk adayların listelerde aşağılara düşürülmesinde rol oynadığında kuşku yok.

Bittabi tüm bu hezimetlerin faturası Kürt'lere ve Ermeni'lere çıkartılmakta, PKK'nın Belçika adaleti tarafından terör örgütü sayılmaması da, Türkler arasında Kürt düşmanlığını güçlendirmek için bahane olarak kullanılmakta.

Türk Devleti'nin ve onun yurt dışındaki fedailerinin elinde yine de güçlü bir silah var. Belçika mahkemelerinin kararına rağmen, PKK Türk Devleti'nin bir zamanlar yaptığı baskılar sonucu önce ABD, ardından da Avrupa Birliği tarafından konulduğu "terör örgütleri" listesinde bulunmaya devam ediyor.

Oysa Belçika mahkemelerinin son kararlarında vurgulandığı gibi PKK bir İŞİD gibi Avrupa'nın güvenliğini tehdit eden bir örgüt değil, Kürt halkının yüz yıldır süregelen hak

ve özgürlük mücadelesinin 12 Eylül 1980 faşizmi koşullarında biçimlenen direnişçi bir örgütlenmesidir.

İki kez Alman işgaline uğramış Belçika halkı, özelde de onyıllarca dili ve hak eşitliği inkar edilmiş Flaman halkı Kürt halkının mücadelesi karşısında hep anlayışlı olmuş, dayanışma göstermiştir.

Daha önce de yazmıştım. Avrupa'nın başkentinde Kürt varlığını kitlesel olarak ortaya koyan ilk etkinlik ABD'nin Pershing ve Cruise füzelerine, SSCB'nin de SS-20 füzelerine karşı 9 Aralık 1979'da Brüksel'de düzenlenen büyük protesto gösterisi sırasındaydı. Türkiye Kürdistanı Sosyalist Partisi (TKSP)'nin disiplinindeki Kürt göçmen federasyonu KOM-KAR bu yürüyüşe gerçekten kitlesel bir ağırlıkla ve ulusal giysileriyle katılmıştı, dövdükleri davulların gümbür-tüsü Brüksel meydanlarını ve caddelerini inletiyordu.

Bu ortamdadır ki Belçika'da ilk kez bir Kürt örgütü doğmuştu: Derwich Ferho ve arkadaşlarının önderliğinde kurulan Têkoşer - Yekîtiya Karker û Xwendekarên Kurd... 12 Eylül darbesinden sonra Têkoşer diğer demokratik Türk örgütleri ve Belçika sendikalarıyla birlikte cuntaya karşı ortak mücadelede yerini almıştı.

Evren Cuntası'nın baskıları ve onu izleyen iç savaş ortamı Türkiye'den diğer Avrupa ülkelerine olduğu gibi Belçika'ya da Kürt, Asuri ve Ermeni göçünün yoğunlaşmasına neden oluyor, 1915 Soykırımı'ndan beri büyüyen Ermeni diasporasına ek olarak Belçika'da hızla Kürt ve Asuri diasporaları da oluşuyordu.

1984'te ülkede silahlı direnişin başlamasından sonra Kürt örgütlenmeleri tüm ülkelerde ve de Belçika'da hız kazanıyordu. Organize olmaya başlayan Kürtlere karşı Türk diplomatik misyonlarının, Türk gazetelerinin Türk göçmenleri kışkırtmaları gecikmiyordu.

1993'ün son günü Almanya'dan özgürlük yürüyüşüne çıkan bir Kürt grubu Brüksel'e vardığında, sürekli beyni yıkanan Türkler bozkurt işareti yaparak ve "*Saint-Josse Türk*

mahallesidir!”, *“Burada Kürtlere yer yok!”*, *“Kahrolsun PKK!”* diyerek özgürlük yürüyüşçülerine, Kürt lokallerine ve Kürt işadamlarının bürolarına saldırdılar.

Bu tepkilere ve baskılara karşın 1994 yılında Belçika’daki Kürt siyasal varlığını asla ortadan kaldıramayacak şekilde pekiştiren iki büyük olay Brüksel’de hem Sürgündeki Kürt Parlamentosu’nun hem de ilk Kürt televizyonu Med TV’nin kurulması oldu. Sürgündeki Kürt Parlamentosu daha sonra Amsterdam’daki bir kongreyle Kürt Ulusal Kongresi (KNK)’ye dönüştü.

Türkiye’nin tehditleri sonucu 9 Ekim 1999’da Öcalan’ın Esat Hükümeti’nin zorlamasıyla Suriye’den ayrılmasından sonraki süreçte Türk gazetelerinin ve televizyonlarının kısırcı yayımları yüzünden sadece Türkiye’de değil, Türk göçmenlerinin yoğun bulunduğu Avrupa metropollerinde de vahşi gösterilerin ardı arkası kesilmiyordu.

17 Kasım 1998 gecesi Avrupa’nın başkenti Brüksel’in Saint-Josse mahallesindeki Brüksel Kürt Enstitüsü ve Avrupa Kürt Dernekleri Federasyonu üyesi Kürdistan Kültür Derneği lokalleri ateşe verildi.

Kürtlere karşı vahşi saldırılar daha sonraki yıllarda Ermeni ve Asuri lokallerini ve işyerlerini de hedef alarak sürdü. Kürt örgütlerine ve yayınlarına karşı Türk Devleti’nin dayatmasıyla gerek Belçika’da, gerekse diğer AB üyesi ülkelerde her türlü baskı uygulanırken, Ankara’nın komutasındaki milliyetçi ve İslamcı Türk örgütlerinin kılına dahi dokunulmuyor.

Kürt halkının mücahitlerine bu nankörlük neden? Ortadoğu coğrafyasındaki bir başka direniş örgütü, İran’daki Halkın Mücahitleri Örgütü (HMÖ) tıpkı PKK gibi uzun yıllar ABD’nin ve AB’nin terör örgütleri listesinde yer almışken, 2009 yılında AB ve 2012 yılında da ABD tarafından bu listeden çıkartıldı.

HMÖ 1965 yılında dönemin İran şahı Rıza Pehlevi’ye, kapitalizme ve ABD emperyalizmine karşı silahlı mücadele yürütmek amacıyla kurulmuş bir örgüttür.

1979'da Şah rejiminin çökmesinden sonra laik bir örgüt olarak silahlı mücadeleyi islamcı rejime karşı sürdürmeye devam etmiştir.

İran'daki İslamcı faşizme karşı silahlı mücadele yürüten sadece Halkın Mücahitleri değil... 1945 yılında kurulan İran Kürdistanı Demokrat Partisi (PDKI) Şah rejimine karşı da, şimdiki İslamcı diktaya karşı da sürekli mücadelede... Partinin kurucusu Kadı Muhammed 1947 yılında Kürt Mahabat Cumhuriyeti'nin yıkılışının ardından idam edilmiş.

80'li yıllarda Brüksel'i ziyareti sırasında PDKI'nin genel sekreteri Dr. Abdurrahman Qasımlo'yu yakından tanımıştım. Têkoşer yöneticisi arkadaşla birlikte sohbetimizde kendisinin İran'daki dinci, Türkiye'deki askeri darbelerden sonra Ortadoğu'da ne gibi gelişmeler olabileceği konusunda son derece gerçekçi analizlerini dinlemiş, hayran olmuştum.

Ne yazık ki, Qasımlo da 1989 yılında Viyana'da alçakça katledilecek, onu 1992 yılında halefi Sadık Şerefkendi'nin Berlin'de katledilmesi izleyecekti.

Halkın Mücahitleri'nin Avrupa'daki temsilcileriyle daha önceki yıllarda, 1982'de Belçika Komünist Partisi'nin Brüksel'de düzenlediği Le Drapeau Rouge (Kızıl Bayrak) şenliği sırasında tanışmıştık.

Şenlikte Demokrasi İçin Birlik için açtığımız standın tam karşısında İran'ın komünist Tudeh Partisi'nin de bir standı vardı... Standda İranlı bir genç kız partisinin yayınlarını dağıtıyor ve İran'daki durumla ilgili soruları yanıtlamaya çalışıyordu.

O sırada İran'ın giderek islami bir despotizm altına sürüklenmesine rağmen Sovyetler Birliği ABD'ye karşı Ortadoğu'da bir denge unsuru olarak gördüğü Khomeiny rejimiyle iyi ilişkiler içindeydi, Tudeh partisi de barış davası uğruna bu rejimi destekliyordu.

Genç militanla partisinin bu tutumunu tartışırken dört beş İranlı genç standı adeta baskın yapıp Tudeh'in tutumunu sert bir şekilde eleştirmeye, genç kıza da hakaret etmeye başladılar. Biz araya girerek tarafları yatıştırdıktan sonra bu genç-

ler kendilerinin Halkın Mücahitleri örgütünün üyesi olduklarını söyleyerek tanıtma broşürleri verdiler.

Kaderin cilvesi, Khomeiny rejimine o denli sahip çıkan komünist Tudeh yöneticileri kısa bir süre sonra arka arkaya tutuklanıp ağır işkencelerden geçirilecek, kendi geçmişlerini karalayan itirafnameler imzalamaya zorlanacak, bir kısmı da diğer rejim muhalifleri gibi infaz edilecekti.

HMÖ ise İran'daki rejime karşı mücadelesini silahlı kanadı *İran Ulusal Kurtuluş Ordusu* (İUKO) aracılığıyla yıllarca sürdürdü, Tahran ile Washington arasındaki gerginliğin büyümesinden sonra da terörist örgütleri listesinden çıkarıldı. HMÖ'nün terör örgütleri listesinden çıkartılmasında örgüt lideri Meryem Recevi'nin Batı başkentlerinde yaptığı görüşmelerde verdiği güvencelerin rol oynadığı söyleniyor.

İyi de, PKK, üstelik de Belçika adaletinin olumlu kararlarına rağmen, neden hâlâ kara listede tutuluyor?

Kuşkusuz ki bu soruya yanıt ararken, HMÖ ve PKK'nın nicel ve nitel farklılıklarını göz önünde tutmak gerekir. Bugün tüm kadrolarıyla Arnavutluk'ta üstlendiği söylenen HMÖ'nün silahlı mücadeleye son vererek faaliyetlerini sadece ABD ve Avrupa'da diplomatik planda sürdürdüğü biliniyor. PKK ise Kürdistan'ın dört parçasında da örgütlü olduğu gibi Kürt diasporasının var olduğu tüm dünya ülkelerinde de etkin...

Suriye'nin İŞİD teröründen arınmasında en büyük rolü oynayanlar, PKK'nın verdiği ilhamla seferber olup kendi bağımsız örgütleri PYD'yi, ardından diğer halklarla birlikte demokratik ittifak kuran, İslamcı katillere karşı doğrudan mücadeleye girerek canlarını tehlikeye atan Rojava Kürtleridir.

Kürt halkı sadece Rojava'yı değil, tüm Suriye'yi ve de tüm Avrupa ülkelerini İŞİD belasından kurtarmak için kadınıyla erkeğiyle seferber olmuş, ülkenin en güneyine kadar Suriye'yi bir afetten kurtarmıştır.

Bunun ödülü kara listede tutulmak mı olmalıdır?

ABD'nin kirli oyunları, zikzakları, Türkiye ile kökleşmiş çıkar ilişkileri PKK'yı terör örgütleri listesinden çıkarmaya

engel olsa bile, Avrupa Birliği neden hâlâ Ankara'nın dayatmalarına boyun eğmekte, Kürt halkının iradesini, özlemlerini ve duygularını hiçe saymağa devam etmektedir?

İran'lı Halkın Mücahitleri bu utanç listesinden çıkartılmışsa Kürt halkının mücahitleri yiğitlikleri ve özverileriyle bunu daha fazlasıyla, sonuna kadar hak etmiştir.

Terör örgütleri listesine o coğrafyadan bazı örgütler konacaksa, bunlar sadece Türkiye halklarını değil, tasallutlarıyla üç kıtayı, özellikle de Avrupa ülkelerini tehdit eden AKP ve MHP olmalıdır.

“Nevroz” despotların Newroz krizleri...

21 Mart 2019

Önceki yıllarda hem cumhurbaşkanı hem de parlamento seçimlerinde Cumhur İttifakı'nın diktasını pekiştirecek şekilde oy kullanarak Tayyip'in zaferini gece yarısı Türk bayrakları ve Erdoğan posterleri fora edip Brüksel sokaklarına dökülerek kutlayan Emirdağ çıkışlı ve çift milliyetli Türkler bu kez yerel seçimler için oy kullanıp Reis'e doğrudan destek verememekten ötürü son derece üzgün ve mahzundu

Neyse ki gündüzle gecenin eşitlendiği 21 Mart imdada ye-tişti. Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (YTB) son anda yaptığı bir açıklamayla yüreklere su serpti: “21 Mart 2019 tarihinde, Türk dünyasına başkentlik yapmış Eskişehir'de düzenlenecek Nevruz kutlamalarına Türk dünyasının dört bir yanından katılım sağlanacak ve Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın da iştirakiyle Nevruz ateşi yakılacaktır.”

Belçika'daki Emirdağ'lular her seçimde büyük destek verdikleri Tayyip'in tam da oylamaya on gün kala Eskişehir'e gelip bu vesileyle mehteran eşliğinde en büyük seçim şovlarından birini yapmasından ötürü son derece mutlu...

İyi hoş da, sorulabilir: Emirdağ Eskişehir'in ilçesi değil ki... Ne alâka?

Evet, Emirdağ Eskişehir'e değil Afyon İli'ne bağlı bir ilçe... Ama Emirdağ'lıların sosyal, ekonomik ve kültürel ilişkileri Afyon kentiyle değil, daha çok sınır koşusu oldukları Eskişehir kentiyle...

Emirdağ sakinleri 21 Mart'ta Tayyip'i alkışlayıp yüreklendirmek için Eskişehir'e akın ede dursun, Belçika'daki Emirdağ'lılar da Brüksel'de paralel bir "Nevruz kutlaması" hazırlığı içinde.

Türk Büyükelçiliği günlerdir çağrı yapmakta: "Nevruz kutlamaları için bu yıl Bozar'dayız... Anadolu'dan Orta Asya'ya 9 ülkeden müzik/dans gösterileri, sergiler & tadım köşeleri eşliğinde baharı hep birlikte karşılamak üzere 24 Mart Pazar günü saat 13.00'den itibaren sizleri bekliyoruz."

Benim anımsadığım, 23 yıl öncesine kadar ne Türk hükümetlerinin, ne Türk büyükelçiliklerinin, ne de milliyetçi ve İslamcı Türk derneklerinin umurundaydı 21 Mart'ı bahar bayramı olarak kutlamak.

Gerek Türkiye'de olsun, gerek Türkiye'li göçmenlerin yoğun bulunduğu ülkelerde olsun Nevruz diye bir kutlama yoktu. Sadece Türkiye, Irak, İran ve Suriye'deki Kürtler Newroz'u zulme, baskıya, köleliği karşı direnişin simgesi olarak kutlamaktaydı.

Kürtlerin direniş tarihini anlattığı için Newroz Türkiye'de yıllarca yasaklı kılınmıştı. Mezopotamya Ajansı'nın verdiği bilgiye göre. Kürt varlığını hiçe sayan Lozan Antlaşması'nın imzalanmasından sonra 1924'te tüm Kürt okulları, örgüt ve yayınları bir kararnameyle yasaklanmış, Kürt ve Kürdistan ismi tarih kitaplarından çıkarılmıştı. 1925 yılındaki Şark Islahat Planı'yla yasaklar genişletilerek kalıcı hale getirilmiş, 1934 yılında "İskân Kanunu"yla da Kürt köylerinin ve yerleşim yerlerinin isimleri Türkçe olarak değiştirilmişti. Çocuklara Kürtçe isimlerin verilmesi, Kürt giysileri, renkleri ve Newroz'un kutlanması da yasaklanmıştı.

Buna rağmen "direniş" anlamını taşıyan Newroz Kürtlerin gündeminden düşmemişti. Araştırmacı Martin Van Brui-

nessen'e göre, Newroz ilk kez 1950'li yıllarda Kuzey Irak'ta Kürtlerce "milli gün" kabul edilmiş, Türkiye'deki Kürtler tarafından etkinlikler düzenlenerek kutlanmaya Kürt örgütlenmelerine paralel olarak 70'li yıllarda başlanmıştı.

Asla unutamayacağım bir anıdır. 1970 yılının 21 Mart'ında Doğu Devrimci Kültür Ocakları (DDKO)'nun İstanbul örgütünü kuranlardan Necmettin Büyükkaya Ant Dergisi'ne gelmiş, örgütün bir bildirisini getirmişti.

"Türkiye Halklarına Bildiri" başlığını taşıyan bildiride şöyle deniyordu:

"Artık dünyadaki ve özellikle Ortadoğu'daki mazlum halkların emperyalizme karşı bağımsızlık savaşlarında Türkiye halklarının da kesin yerlerini almaları gereklidir. Ortadoğu'da emperyalizme karşı verilecek savaş, Ortadoğu Devrimci Çemberi içinde Türkiye halklarının gerçekten kardeşçe ve birlikte mücadeleleriyle kazanılacaktır."

Ayrılırken de 21 Mart'ın Kürtlerin ulusal bayram günü olduğunu, ancak mevcut koşullarda Newroz'u dışa açık etkinliklerle kutlayamadıklarını söylemişti.

Newroz'un Kürt dostlarımız tarafından etkinliklerle kutlanışına ancak 12 Mart 1971 darbesinden sonra çıktığımız sürgünde tanık olacaktık. İnci'yle benim şahsen katılarak Newroz coşkusunu Kürt dostlarımızla paylaştığımız ilk etkinlik, 1981 yılının 11 Nisan'ında Kürt örgütü Tekoşer'in Brüksel'de düzenlediği büyük toplantıydı.

Tekoşer daha önce 14 Şubat 1981'de Demokrasi İçin Birlik örgütü olarak düzenlediğimiz Evren cuntasına karşı kitlesel protesto gecesine folklor grubuyla katılmış, sözcüsü de yaptığı konuşmada Kürt halkının 12 Eylül faşizmine karşı mücadelede aktif olarak yer aldığını açıklamıştı.

11 Nisan'daki Newroz kutlama gecesinde Demokrasi İçin Birlik örgütü adına yaptığım konuşmada şöyle demiştim:

"Newroz, bu yıl da, Kürt halkının üç cephede birden, bir yanıla Türkiye'de faşist askeri diktatörlüğe, diğer yanıla Irak'ta Baas şovenizmine ve nihayet İran'da gün be gün şid-

detlenen ulusal baskıya karşı mücadele vermek zorunda olduğu günlere rastlıyor.

“Artık Türkiye’de devlete resmen faşist ideoloji egemendir. Cunta şefi Evren, yurt dışında demokrasi mücadelesi yürüten Türkiyeli demokratların ‘asil Türk kanından yoksun hainler’ olduğunu söyleyerek en kaba türden şovenizm, ırkçılık yapmaktadır. Kürt ulusal demokratik hareketi Türkiye Kürdistanı’nda ırkçı-şoven, özümsemeci uygulamalara son verilmesi için mücadele ediyor. Türkiye’yi bir ‘halklar hapisanesi:’ olmaktan çıkartmak, bu yolda savaşan tüm güçler ve örgütlerle ilkeli güç ve eylem birliğini oluşturmak ve geliştirmek, Kürt halkıyla dayanışma ve mücadele beraberliği içinde olmak hepimizin güncel görevidir,”

Tekoşer ve onun yeni örgütlenişi olan Brüksel Kürt Enstitüsü Newroz kutlamalarını aksatmaksızın sürdürürken, 90’lı yıllarda Belçika’da kurulan Sürgünde Kürt Parlamentosu. Kürdistan Ulusal Kongresi (KNK), Kürt göçmen işçi örgütleri ve Kürt televizyonu bu kutlamaları Belçika sosyo-politik ve kültürel yaşamının önemli etkinliklerinden biri haline getirdiler.

Türk devletini yönetenler ve onların Avrupa ülkelerindeki diplomatik ve örgütsel uzantıları Newroz kutlamalarını terörist örgütlerin propagandası olarak niteleyip, kutlamaları organize edenleri de, katılanları da Türk Devleti’nin düşmanı ilan ettiler, emirlerindeki Türkçe medyada en ağır suçlamalarla Türk göçmenleri onlara karşı sürekli kışkırttılar.

Her yıl 1915 Ermeni soykırımını anma toplantılarının yapıldığı 24 Nisan yaklaşırken çileden çıkıp yedi düvele meydan okuyan “nevroz” despotlarda, Newroz’un kutlanacağı 21 Mart yaklaşırken de benzer nevralkjik semtomlar hiç eksik olmadı.

Ancak Newroz karşıtı mücadele Mesut Yılmaz’ın başbakan olduğu 1996 yılında biçim değiştirdi.

Newroz’un Kürt özgürlük günü olarak kutlanmasını önleyemeyeceğini anlayan Türk Hükümeti yeni bir Osmanlı oyununa baş vurarak 21 Mart’ın aslında Orta Asya’dan Atlantik sahiline kadar tüm Türk’lerin bahar bayramı olduğunu

ve bundan böyle Türkiye’de ve tüm dünyada “Nevruz” adı altında kutlanacağını ilan etti.

Kürt illerinde Newroz kutlamaları yasaklanırken devlet ricali, ordu komutanları, polisler ve MHP’li faşistler meydanlarda “Nevruz” ateşleri yaktırarak üstünden atlama, örste demir dövme talimlerine başladılar.

Ertesi yıl, 1997’de, Newroz’u Türkleştirmekle de yetinmeyip bu kez Kürt’lerin sembol olarak seçtikleri üç rengi, kırmızı, yeşil ve sarıyı da, bu renklerin tarihte ilk kez Göktürkler tarafından kullanıldığı gerekçesiyle, millileştirmeye kalkıştılar.

Newroz’u Türkleştiren “nevroz” despotlar burada da kalmadılar... 1998’de Türk Büyükelçiliği Brüksel’in en büyük gösteri salonlarından biri olan Cirque Royal’de daha kapsamlı bir Nevruz kutlaması organize etti ve yönetimini bozkurtlar örgütü Türk-Federasyon’a verdi.

Diğer Avrupa ülkelerindeki Türk büyükelçilerinin de katıldığı gecenin starı, 12 Eylül darbesinden sonra Türk bayrağından yapılmış kılığıyla sahnelerde faşizme hizmet eden bir kadın şarkıcıydı.

Artık kadın ya da erkek şarkıcılara da pek gerek kalmadı.

Fransız ajansı AFP dün Tayyip’in artık seçim meydanlarında sadece o hakaret, provokasyon ve suçlamalar dolu hitabet ustalığını kullanmakla kalmayıp bülbül gibi şakıyarak müşteri toplamaya çalıştığını bildiriyordu.

Bugünkü Eskişehir “Nevruz” kutlamasında mehteran eşliğinde kahramanlık türküleri okursa hiç şaşmamak gerek.

Ana muhalefet bu Newroz istismarı karşısında ne yapar, ne eder?

Millet İttifakı ortağı İYİP “terör örgütü mensuplarının provokasyon hazırlığında olabileceği, tedbir alınması gerektiği” yaygarası basarken, CHP Genel Başkan Yardımcısı ve Parti Sözcüsü Faik Öztrak da “CHP olarak örgütlerimizi olası provokasyonlara karşı yazılı olarak uyardık. Vatandaşlarımızı da aynı şekilde 21 Mart’ta olası provokasyonlara karşı uyarlamak istiyoruz” diyor.

CHP ve İYİP seçimde AKP-MHP adaylarına fark atabilmek için HDP taraftarlarının ve genelde Kürtlerin oylarına muhtaç oldukları halde Kürt sorununda hâlâ kaçak ve kaypak oynamaya devamdalar...

Özetle, Millet İttifakı'nın Newroz karşısındaki tavrı da, ne yazık ki, net ve cesur değil, o da aynı "nevroz"lukla malul...

İslamofobi... İslamofobi... Ya senin fobilerin?

28 Mart 2019

Yeni Zelanda'da bir beyaz ırkçının iki camide yaptığı can-kırımı yeryüzünde akıldan ve vicdandan nasibi olan herkes tarafından kınandı, ülkenin kadın başbakanı dayanışmasını belirlemek için başını örttü, meclisinde Kuran okundu... Benzeri saldırıların önlenmesi için ciddi tedbirler alınıyor, ABD'de bir türlü gerçekleşmeyen silah taşıma sınırlandırması bu ülkede derhal uygulamaya geçiriliyor.

Fırsat bu fırsat, islam ülkelerinin başına çöreklenmiş müs-tebitler ve onların batı ülkelerinde borazanlığını yapan kurumlar kendilerini eleştirilerden korumak için, "en iyi savunma saldırıdır" misali, Avrupa Birliği'ni ve ona üye ülkeleri islamofobiye karşı savaşa çağırıyor.

Yıllardır yedi düvele meydan okuyarak sünni islamın dünya liderliğine oynayan Tayyip Erdoğan hiç geride kalır mı? Yaklaşan yerel seçimlerde büyük oy kaybına uğrayacağı korkusu içinde hemen devreye girip islamofobiye karşı savaşın başkumandanı gibi fetvalar veriyor. Christchurch katilinin internete koyduğu "Türklerin Avrupa'dan sürülmesi, Erdoğan'ın öldürülmesi, Ayasofya'daki minarelerin yıkılması" çağrılarını da içeren manifestoyu da Batılı güçlerin hazırlayıp eline tutuşturduğunu söyleyebilecek kadar ölçüyü kaçırıyor.

Yeni Zelanda'daki silahlı saldırının benzerleri ABD'de yıllardır müslümanlara karşı değil, sıradan vatandaşlara, okul öğrencilerine karşı işlenmeye devam ediyor. Sadece geçtiğimiz

yıl ABD'nin Santa Fe, Pittsburg, Thousand Oaks, Stoneman kentlerinde silahlı saldırılarda ölenlerin sayısı 50'yi buluyor.

Ya İslamcı terör gruplarının dünyanın dört bir yanında arka arkaya işledikleri toplu cankırımları? Wikipedia'nın yayınladığı ayrıntılı listeye göre sadece geçtiğimiz 2018 yılında Afganistan, Avustralya, Belçika, Burkina Faso, Endonezya, Fas, Fransa, Hollanda, Irak, İran, Libya, Mısır, Nijerya, Pakistan, Rusya, Somali, Tacikistan ve Ürdün'de gerçekleştirilen 27 islahi terör saldırısında 864 kişi yaşamını yitirmiş bulunuyor.

Bunlar unutulmuş, varsa yoksa Christchurch...

Yıllarca Suudi gericiliğinin Avrupa üssünü Brüksel'de barındıran, ülkedeki Türk ve Faslı müslüman göçmenlerin ibadet ve dinsel eğitim hizmetlerini Ankara ve Rabat rejimlerinin emrindeki kurum ve kişilere emanet eden, başta Suudi Arabistan ve emirlikler olmak üzere Müslüman ülkelerle silah ticaretine varıncaya kadar çok kârlı ekonomik ilişkiler içinde olan Belçika'da da "İslamofobiye karşı mücadele"nin birden ön plana çıkmış olması hiç de şaşırtıcı değil.

Belçika'daki 40 yılı aşan sürgünüm süresince sadece Türkiye'deki baskıcı yönetimlere karşı mücadelede değil, aynı zamanda ve diğer Avrupa ülkelerinde yabancı düşmanlığına karşı birçok girişimde de yer aldım. Irkçılığa, Antisemitizme ve Yabancı Düşmanlığına Karşı Hareket (MRAX)'ta militanlık yaptım. Kavgamız, Türkiye ve Kuzey Afrika ülkelerinden gelmiş olan müslüman göçmenlerin de Belçika toplumunda eşit haklara, özellikle de seçme ve seçilme hakkına sahip olması içindi.

Bu, köken, dil ve din ayrımı olmaksızın yabancı düşmanlığının her türlüsüne karşı ortak bir mücadeleydi. Bu kapsamlı mücadele bugün ne yazık ki sadece İslamofobiyle, yani İslam düşmanlığıyla mücadeleye indirgenmiş durumda

İslamcılarının farklı dinden olanlara karşı dışlayıcı tavrı, hattâ düşmanlığı nerdeyse görmezden geliniyor.

Oysa acı gerçekler öyle kolay kolay örtbas edilebilecek gibi değil. Tayyip'in güdümündeki kuruluşlar Yeni Zelanda

olayından sonra Belçika makamlarını islamofobi'ye karşı yeterince mücadele vermemekle suçlarken, ülke halkı çok yakın bir geçmişte islami terörün gerçekleştirdiği bir kan banyosunun kurbanlarını anma törenlerinde gözyaşı döküyordu. Üç yıl önce, 22 Mart 2016'da, İslamcı teröristler Brüksel Havaalanı'nda ve Maelbeek metro istasyonunda bombalı saldırı yaparak 33 kişiyi katledip 250 kişiyi yaralamışlar, bunun sonucunda Avrupa başkentinin dünya ile havayolları bağlantısı uzun süre aksamıştı. Bu anma törenlerinden iki hafta önce de, 24 Mayıs 2014'te Brüksel'deki Yahudi Müzesi'ni basarak dört kişiyi katleden Cezayir kökenli islam teröristi ağır ceza mahkemesinde jüri tarafından suçu sabit bulunarak müebbet hapse mahkum edilmişti.

İslamcı terörün, hem de Tayyip yönetiminden aldığı destekle Suriye'yi yıllarca nasıl bir harabeye çevirdiği de Christchurch katliamından sonra nerdeyse unutulur oldu. Öyle ki, terörist İşid'i sadece Rojava'dan değil, ülkenin hemen hemen yarısından yiğitçe mücadele vererek temizleyen Kürt halkı bugün nerdeyse yalnız bırakıldı, İslamcı Erdoğan'ın bir yandan Türk Ordusu'nu, diğer yandan Suriye'deki diğer İslamcı grupları kullanarak yürütmeyi planladığı yeni bir islami terör tehdidiyle karşı karşıya...

İslamofobi... İslamofobi... Ya diğer fobiler?

Günümüzde Erdoğan'ın yönettiği cumhuriyet başından beri bir sürü fobiler icad ederek Türk işgalinden asırlarca önce Anadolu'da varolmuş, uygarlıklar kurmuş halklara karşı yok etme mücadelesi vermedi mi?

Değerli tarihçimiz Ayşe Hür 7 Eylül 2014 tarihli Radikal Gazetesi'nde Türk Devleti'nin Armenofobi, Grekofobi, Assirofobi, Kürdofobi, velhasıl Yahudiler de dahil tüm Türk ve Müslüman olmayan halklara karşı Zenofobi (Xenophobia)'dan kaynaklanan terör bilançosunu çok iyi ortaya koymuştu. Yerimin sınırlılığı nedeniyle bu olayların bir kısmını burada paylaşıyorum.

16 Mart 1923'te Mustafa Kemal Adana Türk Ocağı Esnaf

Cemiyeti'nin çayında Adanalı esnaflara şöyle seslendi: “Arkadaşlarımız söylevlerinde demişlerdir ki, Adana'mıza hakim olan diğer unsurlar, şunlar, bunlar, Ermeniler sanat ocaklarımızı işgal etmişler ve bu memleketin sahibi gibi bir durum almışlardır. Şüphesiz haksızlık ve küstahlığın bundan fazlası olamaz. Ermenilerin bu verimli ülkede hiçbir hakkı yoktur. Memleket sizindir, Türklerindir. Bu memleket tarihte Türk'tü, o halde Türk'tür ve sonsuza kadar Türk olarak yaşayacaktır...”

24 Temmuz 1923 tarihli Lozan Barış Antlaşması'nın bir parçası olan ve ondan 6 ay önce imzalanan Türk ve Rum Nüfus Değişimine İlişkin Sözleşme ve Protokolü'ne göre, Türk topraklarında yerleşmiş Rum Ortodoks dininden Türk uyrukları ile, Yunan topraklarında yerleşmiş Müslüman dininden Yunan uyrukları (190 bin kadardı) zorunlu değişime (mübadele) tabi tutuldu.

4 Mayıs 1924'te Mustafa Kemal New York Herald gazetesine şu beyanatı verdi: “Hilafetle beraber Türkiye'de mevcut olan Ortodoks ve Ermeni kiliseleri patrikhaneleri ile Musevi hahamhanelerinin ortadan kalkması lazımdır...”

22 Nisan 1926'da, ticari yazışmalarda sadece Türkçe kullanılmasını mecburi kılan kanundan sonra idari kadrolarda çalışan ve Türkçe yazı diline hâkim olmayan gayrimüslimler işten çıkarılmaya başlandı.

7 Ağustos 1927'de Elza Niyego adlı 22 yaşındaki Yahudi kızı, kendisine âşık olan ve uzun süredir taciz eden evli ve torun Osman Ratıp Bey tarafından öldürüldü. 18 Ağustos'taki cenaze töreninde “adalet istiyoruz” diye haykırılması, gazetelerde yoğun bir Yahudi düşmanı kampanyanın başlatılmasına neden oldu. Ayrıca bazı Yahudiler ‘Türklüğe hakaret ettikleri’ gerekçesiyle mahkemeye verildiler, hapis cezası aldılar.

13 Ocak 1928'de Darülfünun Hukuk Fakültesi Talebe Cemiyeti'nin yıllık kongresinde tarihe “Vatandaş Türkçe Konuş!” sloganıyla geçen azınlıkları Türkçe konuşmaya mecbur eden kampanya başlatıldı.

18 Eylül 1930'da, Adalet Vekili Mahmut Esat Bozkurt, Ödemiş Yaylası'nda "Benim fikrim, kanaatim şudur ki, bu memleketin kendisi Türk'tür. Öz Türk olmayanların Türk vatanında bir hakkı vardır, o da hizmetçi olmak, köle olmaktır" şeklindeki ünlü vecizesini söyledi.

Kasım 1932'de İzmirli her Yahudi'ye "Türk kültürünü benimsemeye ve Türk diliyle konuşmaya" söz veren birer taahhütname imzalatıldı. İzmir Yahudilerini Bursa, Kırklareli, Edirne, Adana, Diyarbakır, Ankara Yahudileri izledi. Gazetelerde, gruplar halinde ihtida eden Yahudi (ve Ermeni) kızlarının haberleri çıkıyordu.

25 Şubat 1933 günü Darülfünun ve Milli Türk Talebe Birliği öğrencileri, ceplerine irili ufaklı taşlar, ellerinde Türk bayrakları, dillerinde "vatandaş Türkçe konuş!" sloganlarıyla Vagon-Li Şirketi'nin Karaköy bürosunu tahrip ettiler.

14 Haziran 1934'te ülkeyi "Türk kültüründen olan ve Türkçe konuşanlar" (has Türkler), "Türk kültüründen olan ve Türkçe konuşmayanlar" (Kürtler) ve "Türk kültüründen olmayan ve Türkçe konuşmayanlar" (gayrimüslimler ve diğerleri) olarak üçe bölen İskân Kanunu kabul edildi.

Ağustos 1938'de, hükümet "Tebaası oldukları devlet arazisinde yaşama ve seyahat bakımından baskılara tâbi tutulan Musevilerin bugünkü dinleri ne olursa olsun Türkiye'ye girmeleri ve ikametleri yasaktır" diyen 2/9498 numaralı kararnameyi çıkardı.

1938-1939'da, yaklaşan savaşta milli güvenliği tehdit edecekleri gerekçesiyle, Anadolu'nun kırsal bölgelerinde yaşayan gayrimüslimler büyük şehir merkezlerine nakledildiler. Büyük şehirlerin yaşam koşullarına ayak uyduramayanlar ülkeden göç etmek zorunda kaldı.

8 Ağustos 1939'da Avrupa'nın çeşitli yerlerinden topladığı 860 Yahudi mülteciyi Filistin'e taşıırken, yolda karşılaştığı bazı sorunlar yüzünden İzmir'e sığınmak zorunda kalan Parita gemisi, yolcuların "Bizi öldürün ama geri göndermeyin" haykırışlarına rağmen 14 Ağustos'ta iki polis mo-

torunun refakatinde limandan çıkarıldı. Gemi çıkarılırken yarı resmi Ulus gazetesi “Serseri Yahudiler İzmir’den gitti” diye başlık atmıştı.

12 Aralık 1940’ta Romanya’nın Köstence limanından aldığı 342 Yahudi mülteci ile İstanbul’a varan ‘yüzen tabut’ namı Salvağor’un (aslında 40 kişilik bir tekneydi) bir mil bile gidecek hali olmadığı açık olduğu halde Türk makamları, gemiyi yoluna devam etmesi için zorladı. Sonuç hazindi: 13 Aralık günü Silivri açıklarına şiddetli fırtınaya yakalanan Salvağor’un parçalarından tam 219 ölü toplandı.

11 Kasım 1942’de, Şükrü Saracoğlu Hükümeti, savaş sırasında ortaya çıkan mali sorunları aşmak gerekçesiyle Varlık Vergisi’ni çıkardı. Vergi mükelleflerinin yüzde 87’si gayrimüslimdi. Ermeni tüccarlar kapital güçlerinin yüzde 232’si, Yahudi tüccarlar, yüzde 179’u, Rum tüccarlar yüzde 156’sı, Müslüman-Türk tüccarların ise sadece yüzde 4,94’ü oranında vergilendirilmişlerdi. Vergilerini ödeyemeyenler Aşkale, Sivrihisar, Karanlıkdere kamplarına gönderildiler. Mart 1944’e kadar süren ‘Varlık Vergisi Faciası’ sırasında kimi malını, kimi canını, kimi onurunu, kimi Türkiye’ye inancını yitirdi.

Ocak-Şubat 1943’te 1915 Ermeni Soykırımı’nın asli faili Talât Paşa’nın kemikleri üzerinde gamalı haç bulunan bir trenle Türkiye’ye getirilerek askerî törenle Abide-i Hürriyet Anıtı’nın 50 metre yakınına defnedildi.

1946’da, CHP’nin 9. Bürosu tarafından yayımlanan ‘Azınlık Raporu’nda “İstanbul’da özellikle Rumlara karşı ciddi tedbirler almalıyız. Bu anlamda söylenecek tek bir cümle var: İstanbul’un fethinin 500. yıldönümüne kadar bu şehirde tek bir Rum bile kalmamalıdır” deniyordu.

30/31 Ocak 1947’de Urfa’nın Kendirli mahallesinde yaşayan yedi kişilik Yahudi ailesinin tüm fertleri katledilmiş olarak bulundu. Cinayetten Urfalı Yahudi cemaati sorumlu tutuldu ve şehirdeki tüm Yahudi erkekleri tutuklandı. Urfalılar dava boyunca Yahudilere boykot uyguladılar. Üç yıl

sonra tutuklanan tüm Yahudiler salıverildi ancak Urfa'nın Yahudileri de şehirden uzaklaşmak zorunda kaldılar.

1948'de, Yahudiler yeni kurulan İsrail'e, Ermeniler ise Ermenistan Sovyet Cumhuriyeti'ne göç etmeye kalkınca, yıllardır onları kaçırtmak için her şeyi yapan devlet ve devlet güdümlü basın bu sefer de göçmek isteyenleri 'hain' gösteren yayınlara başladılar.

6-7 Eylül 1955 günlerinde, Kıbrıs'la ilgili olarak Londra'da toplanacak üçlü konferansta Türkiye'nin "elini güçlendirmek" için ağırlıklı olarak İstanbul Rumlarına yönelik büyük bir yağma harekâtı örgütlendi. Ancak olaylar İzmir, Adana, Trabzon gibi merkezlere de yayıldı ve sadece Rumlar değil Ermeniler ve Yahudiler de saldırılardan nasiplerini aldılar. Kimi kaynaklara göre üç, kimine göre 11 kişi öldü, yaklaşık 300 kişi yaralandı, yüzlerce kadına tecavüz edildi. Resmî rakamlara göre 5.300'ü aşkın, gayri resmî rakamlara göre yedi bine yakın bina saldırıya uğradı. Hasarın mali portresi konusundaki en düşük tahmin o günün değerleriyle 150 milyon lira, en yüksek tahmin bir milyar liraydı.

1964'te, 1923 tarihli Mübadele Antlaşması'nın aksayan yanlarını düzeltmek üzere 1930 yılında imzalanan 'Dostluk Antlaşması' Türkiye tarafından tek taraflı olarak iptal edildi. Türkiye'deki Yunan uyrukluların tapu müdürlüklerindeki işlemlerini durduruldu, ardından da bankalardaki paralarını bloke edildi. Türkiye'de doğup büyümüş, burada ticaret yapan, esnafılık yapan, emekçilik yapan Yunanistan vatan-daşı Rumlar sınırışı edildiler.

1974'te, İstanbul'daki Balıklı Rum Hastanesi Vakfı Yönetim Kurulu ile Hazine arasındaki bir dava nedeniyle Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun verdiği bir kararda, Türkiye'deki gayrimüslim vatandaşlar 'Türk olmayanlar' olarak değerlendirildi. Ardından, 1936 Beyannameyi denilen eski bir belgede adı geçmeyen tüm gayrimüslim mülklerine devlet el koydu.

6 Eylül 1986 günü İstanbul Galata'daki Neve Şalom Sina-

gogu'na Filistinli Abu Nidal Örgütü'ne bağlı teröristler tarafından yapılan bombalı ve makineli tüfekli saldırısında 22 kişi öldü ancak olay büyük tepki yaratmadı, çünkü Filistin davasına kamuoyunda büyük sempati vardı.

1985-1990 arasında PKK'ya karşı korucu olmayı reddettileri için topraklarına el konularak yerlerinden edilen Ezidiler kitlesel olarak Batı ülkelerine göç etmek zorunda kaldı.

Eylül 2000'de, İsrail Başbakanı Ariel Şaron'un Kudüs'te Mescid-i Aksa'ya yaptığı kışkırtıcı ziyaretle başlayan İkinci İntifada'dan (El Aksa İntifadası) sonra gerek sağ, gerekse sol kesimlerde İsrail eleştirileriyle Yahudilik eleştirileri daha da karışmaya başladı.

15 Kasım 2003'te Şişli'deki Beth İsrail Sinagogu ile Galata'daki Neve Şalom Sinagogu'na iki Müslüman Türk teröristi tarafından intihar saldırısı yapıldı, eylemciler de dâhil 25 kişi öldü, 300'den fazla kişi yaralandı. Gazetelerde, televizyonlarda, eylemciler değil, "sinagogu oraya kurarak Türkleri tehlikeye atan Yahudiler" suçlandı, sinagogda ajanların saklandığı iddia edilerek, baskınlar adeta meşrulaştırıldı.

Şubat 2005'te, Adolf Hitler'in Kavgam kitabı tam 13 yayınevi tarafından yüz bini aşkın sayıda basıldı. 1934'ten beri 50'ye yakın baskısı yapılan kitap MHP'nin ve Genç Parti'nin tabanı için bir nevi 'el kitabı' haline gelmişti. Yılın diğer best-seller'i Siyon Protokolleri adlı Yahudi düşmanı düzmece kitaptı. Bu kitap da Cumhuriyet tarihi boyunca 100'den fazla baskı yapmıştı.

5 Şubat 2006, Trabzon'daki Santa Maria Katolik Kilisesi Rahibi Andrea Santoro 16 yaşında bir genç tarafından öldürüldü.

19 Ocak 2007'de, AGOS'un başyazarı Hrant Dink öldürüldü. Yıllarca süren yargılamalar, insan hakları eylemcilerinin ısrarlı takibi sayesinde sadece görünürdeki faillerin az da olsa hapisle cezalandırılmasıyla bitirken, devlet, 'asli failleri' sakladı, korudu, övdü, terfi ettirdi.

18 Nisan 2007’de Malatya’da yedi ‘milliyetçi’ genç Hıristiyanlıkla ilgili yayın yapan Zirve Yayınevi’ni basarak üç büro çalışanını vahşice öldürdü. Mahkemeye sunulan 32 klasörden sadece 7-8’i cinayetle ilgili olup, geri kalanlar misyonerlik faaliyetlerine odaklanmıştı. O günlerde toplanan Milli Güvenlik Kurulu’nun ilk maddesi ‘misyonerlik faaliyetlerinin yarattığı tehlikeler’ idi. Bu tür haberlerden etkilenen bir genç İzmir’de bir rahibi yaraladı, Antalya’da benzer bir olayın olması ise son anda önlendi.

10 Kasım 2007... Benim bir eklemem: Brüksel’deki Türkiye Büyükelçiliğinde yaptığı bir konuşmada AKP’li savunma bakanı Vecdi Gönül Atatürk’ün bugün fazla hatırlanmayan, ama çok önemli bir adımının, Türkiye -Yunanistan nüfus mübadelesi olduğunu belirterek Şöyle diyordu: "Bugün eğer Ege’de Rumlar devam etseydi ve Türkiye’nin pek çok yerinde Ermeniler devam etseydi, bugün acaba aynı milli devlet olabilir miydi” diye soruyordu.

5 Şubat 2009 günü AKP Ankara İl Başkanlığı’nın internet sitesinde “Hitler’in Yahudileri fırınladığı, kalabalık kitleler halinde öldürdüğü iddiaları da tarihi gerçeklere uymamaktadır... Öldürülenler de diğerlerinin Filistin topraklarına göç etmelerinin sağlanması için öldürülmüşlerdir...” yazdığı görüldü. Tepkiler üzerine yazı bir süre sonra kaldırıldı.

27 Haziran 2013 tarihinde bir Ermeni anaokuluna çocuğunu kaydetmek isteyen veliyle ilgili olarak Şişli Milli Eğitim Müdürlüğü’nün yazdığı bir yazı sayesinde, 1923 yılından bu yana ‘vukuatlı’ nüfus kayıtlarında gizli soy kodunun yer aldığı, bu bağlamda Ermeni vatandaşların soy kodunun 2 olduğu anlaşıldı, ancak bu haber de ciddi tartışmalara neden olmadan unutuldu gitti.

Yıl 2014, İsrail’in Gazze’ye yönelik haksız ve sert saldırılarını bahane eden çevreler, Yahudi düşmanlığına devam ediyor. Taze Cumhurbaşkanı Erdoğan “Af edersin, çok daha çirkin şeyler söyleyenler oldu, Ermeni dediler!” diyor...

Ayşe Hür'ün listesinde yer alan son bilgiye ilişkin olarak Agos Gazetesi 7 Ağustos 2014'te Erdoğan'ın Armenofobi'sinden bir başka örnek veriyor:

“Erdoğan, 10 Haziran 2011'de kendisi ve Cumhurbaşkanı Abdullah Gül ile ilgili çok sayıda kitap yazıldığını ifade ederek, ‘Bu kitaplar içerisinde ne Yahudiliğimiz, ne Ermeniliğimiz, ne affedersiniz Rumluğumuz, hiçbir şeyimiz kalmadı’ demişti.”

Agos aynı yazıda, bugün CHP'nin Millet İttifakı'ndaki ortağı olan Türkiye siyasetinin Çiller'den sonraki yeni Madona'sı Meral Akşener'le ilgili bir bilgi de vermişti:

1998'de RP-DYP koalisyon hükümetinde içişleri bakanı olan Meral Akşener 27 Mart 1997'de Meclis'teki bir konuşmasında PKK lideri Abdullah Öcalan için “Ermeni dölü” demiş, gelen tepkiler üzerine de "Ben Türkiye'de yaşayan Ermenileri değil, genel olarak Ermeni ırkını kastettim" diyerek Armenofobi'sini perçinlemişti.

İslamofobi'ye karşı savaş açanların gönlü rahat olsun... Türkiye siyasetinin iki ana ittifakı, islamofobi hariç her türlü fobi'yle mücehhez liderlere emanet...

Millet İttifakı'nın Kürtlere vefa borcu...

3 Nisan 2019

31 Mart akşamı sandıkların açılmasıyla gelen haberler, 2002'den beri AKP'nin gittikçe tırmanan islamo-faşist diktası altında ezilenleri, zindanlarda, engizisyon mahkemelerinde, işkence odalarında zulmedilenleri, sürgünde yurdundan, ailelerinden, yakınlarından uzak yaşamak zorunda bırakılanları son derece sevindirdi. Bir iktidar değişikliği olduğu için değil, bu iktidarın da bir gün halk iradesiyle alaşağı edilebileceğinin ilk işaretlerini verdiği için...

Seçim sonuçları, dünya medyasında da, tıpkı dokuz yıl

önce Tunus'tan başlayıp kısa zamanda Mısır, Libya, Yemen ve Suriye'ye yayılan "Arap Baharı"nda olduğu gibi, Avrupa kıtasının güneydoğu ucundaki bu 783 bin kilometrekarelik AB'ye aday ülkede bir uyanışa, bir silkinişe tanık olmanın heyecanı içinde verilip yorumlanıyor.

Bittabi, çoğunca büyük bir yanılıyla... Yerel seçimin Ankara ve İstanbul metropollerinde Tayyip diktasının dibini oyacak şekilde sonuçlanmasının onuru bu iki kentte seçilen yeni belediye başkanlarına tanınıyor.

Oysa, belediye seçimlerinin belli batı metropollerinde olduğu gibi güneydoğu illerinde de AKP'nin hezimetiyile sonuçlanmasının onuru HDP'ye ait... Batının büyük kentlerinde AKP karşısında oy bölünmesini engellemek için aday göstermeyip tüm muhalifleri CHP-İYİP ittifakının adaylarını desteklemeye çağırdığı, güney doğu illerinde gösterdiği eşbaşkan adaylarını CHP-İYİP ittifakının desteği olmaksızın tek başına seçtirerek AKP'nin kayyım dayatmasını çökerttiği için.

Dünyada benzeri az bir uygulamayla kadın-erkek eşitliğine yüzde 100 saygı gösterip kazandığı her belediyeyi tek başkana değil, eşbaşkanlara emanet ettiği için...

Batı metropollerinde ve illerinde HDP üyelerinin ve sempatanlarının, içlerinden gelmesi de, büyük bir özveri göstererek CHP adaylarına oy vermesinde özellikle hapisteki parti lideri Selahattin Demirtaş'ın son hafta ısrarlı uyarılarının büyük etkisi olduğu muhakkak...

O Demirtaş ki dokunmazlıkların kaldırılması konusunda CHP lideri Kılıçdaroğlu ve birçok milletvekilinin AKP'ye verdiği desteğin kurbanı olarak hâlâ zındanda... Cumhurbaşkanı aday olarak geçen yılki seçim kampanyasını da, CHP ve İYİP adayları tüm Anadolu'yu ve Trakya'yı dört kol çengi dolaşarak nutuk çekerken, demir parmaklıklar ardından yürütmek zorunda kalmıştı.

CHP eski milletvekili ve gazeteci Barış Yarkadaş seçimden sonra twitter mesajında gerçeği çok net dile getirdi: "İktidarın aşığıladığı, yok saydığı, terörist ilan ettiği, şeytanlaştırmaya ça-

lıştığı HDP seçmeni, CHP, İYİ PARTİ ve DP'lilerle omuz omuza vererek, demokrasi için BLOK oy kullandı... 'Bağrınıza taş basın, yaşadıklarınızı unutmayın ama birazcık hatırım varsa faşizme karşı oy verin' diyen HDP eski genel başkanı Selahattin Demirtaş'ı da unutmayın... Bu başarıda katkısı çok büyük..."

Ama CHP lideri Kılıçdaroğlu o denli nankör ki, seçim gecesi televizyonlarda CHP adaylarının seçilmesinden dolayı İYİP genel başkanı Akşener'e özel olarak teşekkür ederken HDP'ye teşekkür şöyle dursun, adını anmak zahmetine bile katlanmadı.

Yine seçim gecesi HDP'lilerin de desteğiyle seçilmiş olan yeni Ankara Belediye Başkanı Mansur Yavaş'ın bozkurt işaretili kutlama gösterileri tam bir skandaldı ve de CHP'liler bunu rahatlıkla sineye çekebiliyordu.

CHP ve seçim... Bu iki kelime bir arada bana hiçbir zaman olumlu ve umut verici şeyleri anımsatmaz.

Savaş yıllarıydı, tek parti dönemi idi... Türkiye'de tanık olduğum ilk seçimi anımsıyorum. 1943'ün dondurucu bir Şubat günü, Artova'nın Kunduz ara istasyonuna yakın beş sınıf tek odaya sığdırılmış tek öğretmenli köy ilkokulunda o gün ders yoktu, biz çocukları azat etmişlerdi... Köylüler çoğunca jandarma zoruyla okula getirilip oy kullandırılıyordu. İki dereceli seçim sistemi olduğundan köylü doğrudan milletvekillerini değil, daha sonra onların seçimi için oy kullanacak ikinci seçmenleri seçiyordu. Seçmek de ne kelime! CHP'nin önceden "ikinci seçmen adayı" belirlediği kişilere zorunlu onay veriyordu.

O günden bugüne Türkiye kaç seçim yaşadı? 21 Temmuz 1946'da ilk kez sözüm ona çok partili rejimde tek dereceli seçim... Yeni kurulan sol partiler sıkıyönetimce hemen kapatılmış, sadece CHP ile CHP'den kopanlar tarafından kurulan DP'nin katıldığı bir seçim... 1950, 1954, 1957 seçimleri... Hep ABD emperyalizminin Türkiye'ye dayattığı sol alternatifsiz, CHP ve DP'nin düet yaptıkları orta oyunları...

Bu değişmez senaryo Türkiye İşçi Partisi'nin ilk kez 1963 yerel seçimlerine girmesi, ardından daha güçlü olarak katıl-

dığı 1965 genel seçimlerinden Türkiye'nin siyasal gündemini belirleyecek 15 kişilik bir Meclis grubu oluşturarak çıkmasıyla yırtılmaya başlamıştı.

Ama bu kez sağlıklı bir sol alternatifin gelişmesini engellemek amacıyla "Ortanın Solu" maskesi takınan İnönü-Ecevit ikilisi, gerektiğinde Demirel iktidarı ve Milli Güvenlik Kurulu ile de işbirliği yaparak, TİP'in ve yeni kurulan DİSK'in tasfiyesi için ellerinden geleni yapmaktan geri durmadılar.

Türkiye'de 1969 seçimlerine kadar uzanan süreci hem gazeteci hem de sol militan olarak fiilen yaşadım, AP iktidarına karşı olduğu gibi CHP'nin manevralarına karşı da mücadelelerde yer aldım.

1971 darbesinden sonraki süreçte, yönettiğim yayınlarda ve yönetiminde yer aldığım direniş örgütlerinin etkinliklerinde tüm seçimlerin gerçeğini, halklarımızın bu seçimlerden beklentilerini, seçim sonrası düş kırıklıklarını, dünya kamuoyuna yansıtmaya çalıştım.

1973 ve 1977 seçimleri öncesinde büyük umutlar bağlanan, 60'lı yıllarda Türkiye sol hareketinde etkin olmuş bazı grupların yeni dönemdeki sürdürücülerinin dahi tartışmasız destek verdiği Ecevit yönetimindeki CHP'nin tutarsızlıklarını ortaya koyduğumuz zaman ağır eleştirilere hedef olduk.

Benzeri bir süreci 2002'de Tayyip Erdoğan'ın CHP'nin desteğiyle milletvekili seçilerek iktidar basamaklarını tırmanmaya başlamasından sonra da yaşadık. CHP lideri Kılıçdaroğlu'nun 2016'da önce HDP'li milletvekillerinin hapse atılmasına imkan veren dokunulmazlık kaldırma operasyonuna destek vermesinin, çakma darbe girişimi sonrası Beştepe sarayına çıkmasının, yine Tayyip'in mitingine katılarak Yenikapı ruhuna ortak olmasının ardından da...

CHP'nin gerek 24 Haziran 2018 cumhurbaşkanı ve parlamento seçimlerinde, gerekse 31 Mart 2019 yerel seçimlerinde HDP'yi dışlayarak bazı sağ partilerle ittifak kurması, seçim kampanyalarında HDP'nin adını anmaktan dahi kaçınması konusunda dün ne düşünüyorsam, bugün de aynı

şeyi düşünüyorum. HDP sayesinde elde ettiği mevzii seçim başarısına bakarak bundan böyle demokratikleşme mücadelesini, tıpkı 1973 ve 1977 seçimlerinde olduğu gibi, CHP'ye endeksleme hatasından özenle kaçınılmalıdır.

Türkiye'de yerel seçimlerden sonra açılan yeni dönemin belirleyici gücü CHP değil, Türkiye'nin gerçekten demokratikleşmesi için özverisini tartışma götürmeyecek şekilde kanıtlamış bulunan HDP'dir, onunla ittifak halindeki sol partilerdir, ve de Dersim'de belediye başkanı seçtirmeyi başarmış olan TKP ve Sosyalist Meclisler Federasyonu'dur.

CHP gerçekten halktan yana, ezilenden yana bir parti olma iddiası taşıyorsa, bundan sonraki seçimlerde sağ partilerle milli ittifaklar kurmak yerine, kendini HDP ile ve sol partilerle ittifaka hazırlamalıdır. Beklenmedik bir gelişme nedeniyle erken seçime gitme zorunluluğu olmadıkça seçmen iradesine bundan ancak dört yıl sonra 2023'te başvurulacaktır.

31 Mat seçimlerindeki politik tercihler, belli değişiklikler olsa da, 2023 seçimlerinde de yakın oranlarda tecelli edebilir. Ölçü olarak bazı partilerin belli kentlerde aday göstermediği ve de başkan adaylarının popülerlik derecesinin rol oynadığı belediye seçimlerindeki oy dağılımı değil, genel seçimlerdeki oy oranlarına daha yakın il genel meclisi seçimlerindeki tercihler esas alınmalıdır.

Toplam seçmenin yüzde 84,67'sinin oy kullandığı 2019 il genel meclisi seçimlerinde partilerin oy oranları şöyle:

AKP %41,61, MHP %18,81, CHP %17,43, İYİP %8,12, HDP %7,93, SP % 2,47, BBP %1,82, DP %0,65, BTP %0,26, DSP %0,20, VP %0,14, TKP %0,09.

Sadece AKP ve MHP'nin bugünkü oy potansiyeli %60,42'dir. Dört yıl sonraki seçimlerden özgürlüklere, temel demokratik haklara gerçekten saygılı bir iktidar kompozisyonunun çıkması ancak bu %60,42'yi eritecek bir tercih kaymasıyla mümkündür. Bu da ancak özgürlükleri ve temel demokratik hakları savunmakta iddialı partilerin dört yıl sonrasına bugünden hazırlanmasını gerektiriyor.

Daha güncel önemli bir nokta daha: HDP İstanbul, Ankara, İzmir dahil 11 ilin büyük şehir ve de bazı yerel belediyelerinde başkan aday göstermeyerek CHP-İYİP'in ortak adaylarının seçilmelerini sağladı... Buna karşılık, doğu ve güneydoğu illerinde HDP'nin seçim şansını baltalamamak için CHP ve İYİP'in herhangi bir yerde aday göstermekten vaz geçtiğini duymadık.

Bugün büyük sorun, 31 Mart seçimlerinde halkın seçtiği Kürt belediye başkanlarının Tayyip'in yeni bir darbesiyle görevlerinden uzaklaştırılıp yerine yine kayyımlar atanıp atanmayacağı... Aynı derece önemli bir başka sorun da HDP'nin böyle bir saldırıya uğraması halinde CHP'nin ve İYİP'in tavrının ne olacağı...

Özellikle CHP, dokunulmazlıkların kaldırılmasında olduğu gibi AKP'ye yine destek mi verecek, çakma darbe girişimi sonrası benimsediği Yenikapı ruhuna sadakatını mı sürdürecektir, yoksa HDP desteğiyle ele geçirdiği büyük şehir belediye yönetimlerini de seferber ederek Kürt belediye yöneticilerinin haklı mücadelesine destek mi verecek?"

Bekliyoruz... Göreceğiz...

Soykırım çocukları özür bekliyor...

11 Nisan 2019

Muhafif bir gazetenin tütün deposundan bozma yazı işleri odasında genç yaşta ciğerlerimi esir alan müzmin bronşit yüzünden iki gündür yoğun hava kirliliğine esir düşen Brüksel'de içeri kapanıp kalmıştım... Bu sabah güneş ortalığı aydınlatmaya başlayınca kendimi önce Voltaire Caddesi'ne, ardından da Josaphat Parkı'na atıyorum.

Cadde boylarındaki ve de parkın dört bir yanındaki manolya ağaçları beyaz, altınçanak çalıları sarı çiçeklerini çoktan dökmüş, japon kirazlarının renk cümbüşü başlamış...

Josaphat Parkı'nın bir köşesinde benim gibi yaşını başını

almış dostlarımla buluşup sohbete koyuluyorum... Hepsi yıllarca Belçika madenlerinde, ağır inşaatlarda çalıştıktan sonra emekli olmuş emekçiler... Belçikalı ya da göçmen... Önce kaçınılmaz sağlık dertleşmeleri... Ardından kaçınılmaz soru: “Ne olacak bu memleketin hali?” Yani Belçika’nın hali?

Sarı yelekler direnişi, ardından genç kuşakların iklim direnişi... Seçimlere nerdeyse bir buçuk ay kalmış. Siyasal partilerin hepsi sokağın haykırışına doğru dürüst yanıt verememenin aczi içinde...

“Memleket” deyince sadece Belçika mı? Her birinin göçmen olarak kopup arkada bıraktıkları, ama yürekleri onun topraklarında atmaya devam eden kendi ana vatanları...

Cezayir’de kitlesel protestolarla Buteflika’nın cumhurbaşkanlığından istifaya zorlanışını konuşuyoruz, ardından Fas’ı, Yunanistan’ı...

Ve de Türkiye’deki seçimleri soruyorlar...

Erdoğan’ın büyük kentlerde ağır yenilgiye uğradığını, bunu hazmedemeyip uydurma itirazlarla zaman kazanmaya çalıştığını anlatıyorum...

Takılıyorlar... “Sizin memlekette belki bir şeyler sahiden değişir, ama buradaki Emirdağ’lılar? Erdoğan’sız edebilir mi?”

Emirdağ çıkışlıların, yakında bir seçim olsa, yine çoğunlukla “Reis”e oy vereceklerinden pek kuşku yok... Nasıl olsun ki, 2018 genel seçimlerinde AKP+MHP ittifakının Belçika’daki oy oranı yüzde 74,0, son yerel seçimlerde ise aynı ittifakın Emirdağ’daki oy oranı yüzde 73,3. Gurbet’le Sıla tam uyum halinde...

Ama, herşeye rağmen, Belçika’da Erdoğan’a nicel olmasa da nitel olarak hayli güçlü bir muhalefet var... Muhalefetin güçlü partisi ise yüzde 10’a yakın oy almış olan HDP...

Türk devlet lobisinin basılı ve sözlü propaganda araçları HDP’yi, Türkiye’de olduğu gibi, Belçika’da da “terör örgütünün legal uzantısı” gibi göstermeye çalışsa da, parti bu ül-

kede, Belçikalı olsun, göçmen olsun, demokrasiden ve insan haklarından yana herkesin dayanışmasına sahip...

Geçen yazılarımdan birinde İran'daki Halkın Mücahitleri Örgütü'nün ABD ve AB'nin terör örgütleri listesinden çıkartılmış olduğunu anımsatarak sormuştum:

“Suriye'nin İŞİD teröründen arınmasında en büyük rolü oynayanlar, PKK'nın verdiği ilhamla seferber olup kendi bağımsız örgütleri PYD'yi, ardından diğer halklarla birlikte demokratik ittifak kuran, İslamcı katillere karşı doğrudan mücadeleye girerek canlarını tehlikeye atan Rojava Kürtleridir.

“Kürt halkı sadece Rojava'yı değil, tüm Suriye'yi ve de tüm Avrupa ülkelerini İŞİD belasından kurtarmak için kadınıyla erkeğiyle seferber olmuş, ülkenin en güneyine kadar Suriye'yi bir afetten kurtarmıştır. Bunun ödülü kara listede tutulmak mı olmalıdır?”

Neyse ki, “terör örgütü” suçlamaları Belçika ve Lüksemburg'ta alınmış olan son mahkeme kararlarıyla artık Türkiyeliler arasında da, Belçika kamuoyunda da inanırlığını büyük ölçüde yitirmiş durumda...

Kongra Gel Eşbaşkanı Remzi Kartal dün ANF ajansına verdiği demeçte “Artık Kürt hareketi, PKK, Avrupa'daki Kürt kurumları, siyasetçileri açısından hukuki anlamda, yeni bir sürecin başladığını söyleyebiliriz” diyor.

Kartal'ın saptamaları çok önemli:

“Ortadoğu'da ki gelişmeler, özellikle Kürtlerin Suriye eklenli geliştirdiği mücadele, özgürlükçü kadın mücadelesinin bütün dünyaya yansması, DAİŞ'e karşı yürütülen mücadele, halkların Rojava'da demokrasi, eşitlik, özgürlük temelindeki devrimi ve onun Kuzey ve Doğu Suriye çerçevesinde bir formülasyona kavuşması, Kürt sorununa yönelik yürütülen politikalarda bir değişiklik dayattı. Türkiye uluslararası sisteme, özellikle uluslararası topluma hâlâ eski politikalarını dayatıyor. Fakat bu, şu anda Ortadoğu'daki tabloya uygun gelmiyor. Onun için Kürtleri terörize eden, terör listelerine alan politikalarda bir değişiklik gerektiriyor. Nasıl ki, PKK'nin

terör örgütleri listesine alınması siyasi bir karar ise, bugün mahkemelerin aldığı kararın da özünde bir siyasi irade olduğunu bilmek gerekiyor. Gelişen siyasal süreç, böyle bir gelişmeyi dayatmıştır.”

KCK Yürütme Konseyi üyesi Zübeyir Aydar da, aynı ajansa verdiği demeçte, “terörist örgütler” listesinin hukuken çöktüğüne vurgu yaparak şöyle diyor:

“Hareketimizin güçlenmesi ve uluslararası alana daha fazla açılmasıyla bizim diplomasi ve kendimizi anlatma imkanlarımız da süreç içerisinde fazlalaştı. Bir de özellikle Arap Baharı ve sonrası Ortadoğu’da, Suriye ve Irak’ta yaşanan gelişmeler, orada başta DAİŞ ve El Nusra olmak üzere selefi güçlerin güçlenmesi ve bu güçlere Türkiye’nin destek vermesi, bizim büyük bedellerle buna karşı durmamız, bugün DAİŞ’in bitiyor olması, Erdoğan’ın gerçek yüzünün ortaya çıkması, Türkiye’nin farklı bir siyaset izleyerek Batılıların çıkarlarıyla çelişmesi, Rusya ile ilişkileri, İslamcılarını desteklemesi bize uluslararası alanda bir açılım sağladı. Bu haklılık süreci, bu yeni konjonktür kamuoyunu etkilediği gibi, mahkemeleri, hükümetleri de etkiliyor. Dünya artık gerçeği daha rahat görüyor.”

Erdoğan diktasını uluslararası planda ve Belçika’da giderek “vaz geçilemez ortak” konumundan uzaklaştıran gelişmelerden biri de, hiç kuşkusuz, dünya kamuoyunun soykırımlar konusunda giderek daha duyarlı hale gelmesi...

Bundan iki ay önce Fransa’da, Ermeni Örgütleri Koordinasyon Konseyi’nin (CCAF) geleneksel yemeğine katılan Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron 24 Nisan gününü resmen Ermeni Soykırımı anma günü ilan ettiğini açıklamıştı.

Macron konuşmasında, "Fransa, her şeyden önce tarihe doğru bakmasını bilen bir ülke. Fransa, 1915 olaylarını o dönemde soykırım olarak tanıyan ve uzun bir mücadeleden sonra 2001'de bunu yasayla tanıyan ilk ülkelerden biri oldu" diyerek Fransız vatandaşlarına geçmişle ilgili bütün gerçekleri öğrenmesi ve her türlü inkarcılığa karşı çıkması çağrısında bulun-

muştı. Ayrıca, bu kararı almadan önce Türkiye Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı da bilgilendirdiğini özellikle vurgulamıştı.

Soykırım inkarcısı Türk lobisinin uluslararası merkezi olan Belçika ise, 104. yıldönümünde 1915 Ermeni Soykırımı'nı anmaya hazırlanırken, doğrudan sorumluluğunu taşıdığı bir başka insanlık suçundan, Ruanda Soykırımı'ndan ötürü günah çıkarmakla meşguldü. Bu soykırımın 25. yıldönümü dolayısıyla 7 Nisan günü Brüksel ve Kigali'de düzenlenen anma törenlerinde Belçika'nın sorumluluğundan ötürü başbakan Charles Michel Ruanda halkından resmen özür diledi.

Öncesi de var... Charles Michel ondan üç gün önce de, 4 Nisan'da, Kongo'nun Belçika sömürgesi olduğu dönemde yaşanmış olan "melez çocuklar" faciasından ötürü de Kongo halkından özür dilemek zorunda kaldı.

Belçikalı erkeklerin, Kongolu kadınlarla ilişkisinden dünyaya gelen çocuklara fransızcada melez anlamına gelen "métis" denmişti. Onbinlerce melez çocuk, 1960'da Kongo'nun bağımsızlık ilanının hemen öncesinde zorla anne kucağından kopartılıp Belçika'ya götürülerek katolik kilisesine bağlı yetimhanelere yerleştirilmiş ya da Belçikalı ailelere evlatlık verilmişti.

Hem Kongo hem de Ruanda halkından arka arkaya özür dilenmesi üzerine 7 Nisan günü Belçika kamuoyuna hitaben yazdığım bir yazıda "6-7 Nisan, 1 milyona yakın insanın alçakça katledildiği Ruanda Soykırımı'nın başlangıcının 25. yıldönümü... Tüm dünyada bu kara yıldönümü anılıyor, başta Belçika ve Fransa olmak üzere Avrupa ülkelerinin ve de Birleşmiş Milletler'in sorumluluğu enine boyuna tartışılıyor. Ne yazık ki, 20. yüzyılın ilk soykırımına, 1915 Ermeni ve Asuri soykırımına sahne olan Türkiye'de ses seda yok..." demiştim.

İki gün önce Mahmut Alınak'ın çok önemli bir mesajı geldi, hemen paylaştım. 2014'te başlayan Êzidi soykırımında İşid ve AKP'nin yol arkadaşlığını belgeleriyle ortaya koyduktan sonra soruyordu: "Bunlar mezarlarında nasıl rahat uyuyacaklar?"

Alınak'ın açıklamaları gerçekten dehşet vericiydi:

“Binlerce Êzidi erkeği din değiştirmeyi kabul etmedikleri için canavarca katledildiler. Katiller yaklaşık 5 bin Êzidi kadın ve çocuğa da savaş ganimeti diye el koydular. Orta yaş ve üzerindeki kadınları katlederken, aralarında on yaşındaki kız çocuklarının da olduğu genç yaştaki kadınlarla kızlara topluca tecavüz ettiler.

“Kadınlar bir hücre evinden diğer hücre evine gönderilirken, her evde ayrıca tecavüze uğradılar. Birçok kadın tecavüze uğradıkları o hücre evlerinde intihar ettiler. Tecavüz edilen Êzidi kadınları daha sonra Musul ve Rakka'da kurulan köle pazarlarında ve internette açık arttırmayla satışa çıkardılar.

“Arap dünyasına ve şeyhlere ‘cazibeli kâfirler’ diye satılan kadınların fiyatları 50 ile 500 Dolar arasında değişiyordu. Bu canice saldırı, apaçık bir etnik temizlikti.”

Anadolu topraklarında katledilen Ermeniler, Asuriler, Grekler, Kürtler, Aleviler...

Şimdilerde komşu ülke topraklarında katledilen Êzidiler.

Onların hayatta kalabilen, vahşet ve dehşetin izlerini taşıyan çocukları... Ve onların da acı anılarını paylaşıp yüreklerinde bir kor gibi taşıyan ya da paylaşma olanağına dahi sahip olamadan, aile geçmişini ve gerçek kimliğini tanıyamamanın acısıyla büyüyen çocukları...

Brüksel'deki Güneş Atölyeleri'nde İnci de ben de 40 yıla yakın süredir onların farklı coğrafyalardan gelenleriyle beraber olduk, acılarını paylaştık. Belçika toplumuna eşit haklarla entegre olmanın mücadelesini birlikte verdik.

İlk gelenlerin çocukları Brüksel'in çok kültürlü ortamında doğup büyüdüler, sonra da onların çocukları... İçlerinde artık atölyelerde sorumluluk üstlenenler, mücadelelerde baş çekenler var... Onlarla iftihar ediyoruz.

Soykırımların her on, on beş yılda bir yenilenen kuşakları... Onlardan kim ve ne zaman özür dileyecek?

Belki bunu görmeye bizim ömrümüz yetmeyecek, ama

eminim ki bu özür dilendiği gün, evet ancak o gün, Türkiye’de çok şey gerçekten değişmeye başlayacak...

Yarım asır öncesinden dersler...

18 Nisan 2019

Ankara’da olduğu gibi HDP ve İYİP’in desteğini de almış olan CHP’nin yükselen yıldızı Ekrem İmamoğlu nihayet sayım mücadelesini de kazanarak Türkiye’nin en büyük kentnin belediye başkanlığı koltuğuna yerleşti.

Başkanlığı devralırken “Bu şehrin Türk’ünü selamlıyorum, Kürt’ünü selamlıyorum, Laz’ını selamlıyorum.Sunni’sini selamlıyorum, Alevi’sini selamlıyorum, Hristiyanlarını, Ermenilerini selamlıyorum” diyerek olumlu bir başlangıç yaptı...

1994’te “ortanın solu”ndaki üç partinin birbirini yemesi nedeniyle İstanbul’luların sadece dörtte birinin oyuyla belediye başkanı seçilerek iktidar basamaklarını tırmanmaya başlayan, 2003’te önce CHP’nin desteğiyle Meclis’e girip ardından başbakanlığa ve cumhurbaşkanlığına tırmanan Erdoğan ve tüm islamo-faşist dikta yanlıları tam bir hezimete uğradı.

Ancak bu sonuca rağmen, İmamoğlu da İstanbul’da, tıpkı Ankara belediye başkanı Mansur Yavaş gibi, belediye meclisindeki AKP çoğunluğuyla sürekli çatışmak ya da bir çok konuda uzlaşmaya gitmek zorunda kalabilir.

Seçildiğinde coşkusunu siyasal mazisine sadık kalarak bozkurt ritüelleriyle ortaya koymuş olan ve ölüm yıldönümünde Türkeş için övgü dolu bir mesaj yayınlamış bulunan Yavaş bu aykırı aritmetik karşısında da son derece pragmatik davranarak “Ağırlığın AKP’de olması beni rahatsız etmez” dedi.

İmamoğlu da, aday olur olmaz Beştepe’ye çıkarak işbirliği sözü verdiği gibi, son demeçlerinden birinde de Erdo-

ğan'la işbirliği konusunda "Kapısını kapatsa penceresinden, penceresini kapatsa bacasından girerim" diyor.

Ankara ve İstanbul sonuçları ilk ağızda bittabi memnun edici, ancak CHP'nin geçmişteki tavırları göz önünde tutulduğunda, bu partinin önümüzdeki dönemde, tutumunun ne olabileceği konusunda endişeleri bertaraf etmek mümkün değil.

1973'teki Karaoğlan coşkusunun MSP İslamcılarıyla koalisyon kurulmasından sonra nasıl hızla söndüğü kolay kolay unutulamaz. Meclis'teki 1974 affı oylamasında 163'den tutuklu veya mahkum İslamcılar CHP'lilerin de oylarıyla serbest bırakılırken, 141-142 mağdurlarının affının MSP'liler tarafından engellenmesini 60-70 kuşağı solcularının unutmaması mümkün mü?

Miting meydanlarında barış güvercini oynayan Ecevit'in 1974 Kıbrıs operasyonuyla şahin kesilmesi, daha sonra 1978-79'da müseccel sağcılar Turhan Feyzioğlu ve Faruk Sükan'la, 1999-2002'de de yine müseccel sağcılar Devlet Bahçeli ve Mesut Yılmaz'la hükümet kurarak devlet terörüne hizmet vermesi de asla unutulamaz.

Bittabi, Deniz Baykal'ın 2003'te Erdoğan'a iktidar yolunda kırmızı halı döşemesi, Kemal Kılıçdaroğlu'nun 2016'da HDP lideri Demirtaş ve arkadaşlarının dokunulmazlıklarının kaldırılmasını desteklemesi de...

CHP'nin sağ partilere ayak uydurmasının, hatta "ortanın solu" kisvesi altında gerçek sol'u yoketme seferberliğinde fiilen yer almasının 60'lı yıllara uzanan bir geçmişi de var. 51 yıl öncesine gidiyorum.

1965 seçimlerinde 15 milletvekiliyle Meclis'e girerek Türkiye'nin siyasal gündemini değiştiren, anti-emperyalist ve anti-kapitalist mücadeleyi kitlelere mal eden Türkiye İşçi Partisi'ni yok etmek, o mümkün olmazsa binbir iftira ve komployla itibarsızlaştırmak için Demirel'in liderliğindeki AP ve onun yedeğindeki Türkeş'in CKMP'si her çareye başvuruyor... Parti toplantıları basılıyor, partiyi destekleyen yazarlar hakkında art arda davalar açılıyor...

Onunla da kalmıyor... Zorbalık 19 Şubat 1968 gece yarısı doğrudan Meclis çatısı altına taşınıyor. Adalet ve içişleri bakanlığı bütçeleri görüşülürken Türkiye İşçi Partisi'nin eleştirilerini dile getiren iki milletvekili, Yunus Koçak ve Çetin Altan gözü dönmüş AP milletvekilleri tarafından öldüresiye dövülüyor.

Yunus Koçak anlatıyor:

“İçişleri Bakanı Faruk Sükan bizim eleştiri ve sorularımıza cevap vermesi gerekirken bize sual soruyor, cevap almaya çalışıyordu. Nihayet parola verilmiş olacak ki, Çetin Altan'a ‘Sen Nazım’ın en büyük Türk şairi olduğunu yazmadın mı?’ dedi. Çetin’in cevap vermesine kalmadan AP’liler yerlerinden kalkıp bize doğru akmaya başladılar. Bilhassa Çetin’i ve beni sardılar. Bir ara Çetin yere düştü. İnsafsızca tekmeliyorlardı. Çetin oracıkta can verebilirdi. Ben kendimi korumayı bırakarak Çetin’i yerden kaldırmaya çalıştım. Beni de devirdiler. Önden ve arkadan sayısız tekme vuruyorlardı. Bu arada arkamdan da çok kahpece başıma ve her yanıma vuruyorlardı. Bir anda gözlerim görmez oldu. Başıma vurmuşlar, tornavida veya bıçakla yaralamışlar, her tarafımdan fıskıran kanı zevkle seyrediyor, can verişimi bekliyorlardı.” (Ant Dergisi, 27 Şubat 1968)

Bu saldırıya rağmen Çetin Altan, Yunus Koçak ve diğer TİP milletvekilleri yılmadan mücadelelerini sürdürdüler.

1968’de Türkiye İşçi Partisi’ne hiç beklenmedik bir darbe, Meclis’teki saldırıdan iki ay sonra, tam da Senato seçimlerine gidilirken ana muhalefet partisi CHP’nin lideri İsmet İnönü’den geldi.

Partisinin Kars il kongresine gönderdiği ve 15 Nisan 1968 tarihli gazetelerde manşete çıkan bir konuşmasında İnönü sağ partileri bir yana bırakmış, “CHP’nin en büyük rakibi TİP’tir” diyor ve ekliyordu: “Dış politikada ve iç politikada bizden en uzak ve bizimle açık, kapalı amansız mücadele eden TİP’tir. Onun dış politikasını memleketin hayati menfaatlerine tamamen aykırı buluyoruz.”

Dahası, bu konuşmadan bir gün önce, Milliyet Gazetesi'nde CHP lideri İnönü'nün evinde "Allahın dediği olur" yazılı bir levhanın önünde çalışırken resmi yayınlanarak mütedeyyin seçmene, özellikle de CHP'yi laiklik adı altında dine karşı olmakla suçlayan islamcılara göz kırpılıyordu.

İnönü'nün TİP'i suçlayan konuşması sol kamuoyunda şok etkisi yaratmıştı, Başbakan Demirel ve CKMP lideri Türkeş CHP'nin kendi saflarına yaklaştığını görmüş olmaktan dolayı keyifli, ancak sağcı, Amerikancı ve anti-komünist seçmenlerden bir kısmını CHP'ye kaptırma olasılığından dolayı endişelidiler.

İnönü'nün saldırısını TİP Genel Başkanı Mehmet Ali Aybar şöyle yanıtlamıştı:

"Aslında CHP ile AP arasındaki kavga düzen değiştirme üzerine değil, bu düzeni yönetme üzerine bir kavgadır. CHP bürokrat sınıfın, yani yüksek memur ve teknisyenlerin devleti yönetmesini ve ağalarla kompradorların bunların vesaletinde geliştirilmesini ister. CHP, merkezci, tekelci, otoriter devlet felsefesinin temsilcisidir. Demokratik düzeni bu felsefesine uydurma çabası içindedir. En yararlıyı, en doğruyu yalnız kendilerinin bileceği inancı CHP yöneticilerinde o denli kökleşmiştir ki, kendi görüşlerine karşı olanları derhal milli menfaatlere ters düşmekle suçlamanın, herşeyden önce karşısındakilerin görüşlerine saygı demek olan demokrasiyle asla bağdaşmadığını bile düşünmezler.

"CHP'nin sayın genel başkanının TİP'e değinen sözlerini, seçimlerle ilgili bir hesap, fakat asıl tek parti devrinden kalma ve milli menfaat konusunda son sözü daima kendisinin söylemesi alışkanlığı olarak değerlendirmek gerekir. Türkiye'yi bağımlı duruma düşürmüş olan ikili anlaşmaların ilklerini imzalayan CHP hakkında aynı suçlamayı yapmak rahatlıkla mümkündür. Türkiye'nin güvenliğini tehlikeye düşüren, denetimimiz dışındaki askeri üsleri ve türlü imtiyazlarıyla yurdumuzda kaldığı müddetçe Amerika dostumuz olamaz." (Ant Dergisi, 23 Nisan 1968, s. 7)

Ben de aynı sayıda yayınlanan başyazıda şöyle diyordum:

“CHP, Türkiye’deki sola açılışa sahip çıkabilmek, emekçi sınıfları kendi kontrolü altında tutabilmek için Ortanın Solu gibi bir burjuva aldatmacasını politika sahnesine sürmüştür. TİP’in sloganlarını taklit ederek, düzeni değiştirme üzerine edebiyat yaparak, zaman zaman bağımsızlıktan dem vurarak bazı solcu aydınları dahi baştan çıkartan CHP bu ayak oyunlarında bir süre için başarı göstermiştir.

“Ama bu oyun artık iflas etmiş, İnönü Kars kongresine gönderdiği mesajla CHP’nin gerçek kimliğini ortaya koymuştur. TİP’in dış politikasını bir AP’nin, bir GP’nin, bir CKMP’nin ‘tehlikeli’ saymasından daha tabii bir şey olamaz. Çünkü onlar, Amerikan emperyalizminden ve onun Türkiye’deki çıkar ortağı egemen sınıflardan yana olduklarını açık seçik ortaya koymuşlardır. Politik yelpazedeki yerleri bellidir.

“CHP ve onun lideri ise bağımsızlıkçı ve solcu görünüp, en kritik anlarda anti-emperyalist ve sosyalist hareketi arkadan hançerlemek suretiyle bir AP’den, bir GP’den, bir CKMP’den daha tehlikeli olduğunu göstermiştir. Halktan yana görünüp halka karşı olmak, bağımsızlıktan yana görünüp Amerika’yı ve NATO’yu savunmak, ortanın solunda görünüp sosyalist hareketin kuyusunu kazmak... İşte, asıl tehlikeli olan, İnönü’nün bu iki yüzlü politikasıdır.” (Ant Dergisi, 23 Nisan 1968, s.3)

1968’in üzerinden yarım yüzyıldan fazla zaman geçti. Bu süre içinde askeri yönetimler tarafından iki kez kapatılmış olan Türkiye İşçi Partisi’nin yerini şimdi HDP aldı.

O dönemde, bir yandan “ortanın sol”unda olduğunu iddia ederken öte yandan gerçek solu suçlayarak iktidardan pay kapmaya çalışan CHP ise bu kez daha farklı söylemlerle yine siyaset sahnesinde...

Yenikapı ruhunu paylaşmış bir Kılıçdaroğlu’nun ve onun emrindeki CHP yöneticilerinin genel tavrı, son seçimlerde başka alternatif olmadığı için demokrasi ve barıştan yana seçmenlerin çoğunluğu tarafından desteklenerek seçilmiş

olan Mansur ve İmamoğlu'nun zaman zaman yaptıkları konuşmalar gerçekten düşündürücüdür.

Önümüzdeki süreçte AKP-MHP diktasının çökertilmesi tüm muhalefet güçlerinin dürüst ve ilkeli bir ilişki içinde olmalarına, herhangi birine saldırı karşısında ortak tavır almalarına bağlıdır.

Yarım yüz yıl önce TİP'i tehlikeli ve en büyük hasım ilan etmiş olan CHP, bugün seçim başarısını borçlu olduğu HDP'yi karşıya alma ya da dışlama yanlısına sürüklenmemeli, AKP-MHP diktasından gelebilecek “dokunulmazlık kaldırma, tutuklama, görevden alıp yerine kayyım atama” saldırılarına birlikte göğüs germeli, Kürt halkının özgürlük ve eşit haklar mücadelesinde HDP'nin yanında yer almalıdır.

Soykırım üzerine Belçika'da Osmanlı oyunları

25 Nisan 2019

24 Nisan 2019 Çarşamba günü... Dünyanın tüm ülkelerinde olduğu gibi Brüksel'de de 1915 Ermeni Soykırımı'nın 104. yıldönümü dolayısıyla bir dizi etkinlik, basın açıklaması ve Ixelles'deki soykırım anıtının önünde geleneksel anma töreni...

Ancak etkinlikler bu yıl, diğer yıllara oranla daha farklı bir gerilim içinde sürüyor. Çünkü tüm Ermeni dostlarımız gibi onlarla dayanışmadaki Belçikalı ya da göçmen demokratlar Belçika Temsilciler Meclisi'nden gelecek bir haberi bekliyor. 1915 soykırımı, Irkçılıkla Mücadele Yasası'nda yapılacak bir değişiklikle Yahudi, Ruanda ve Srebrenica soykırımları gibi inkarı suç sayılan soykırımlar listesine dahil edilecek mi?

Belçika'daki Ermeni örgütlerinin bunu sağlamak için haftalardır sürdürdükleri kampanyaya ek olarak Ermenistan

Başbakanı Nikol Paşinyan da Erivan'daki anma törenleri sırasında Belçika milletvekillerine Ermeni soykırımını inkarı suç sayılan soykırımlar listesine eklemeleri için çağrıda bulunmuştu.

Ermeni soykırımı ile ilgili böylesi gerilimli bir bekleyiş Belçika'da ilk kez yaşanmıyordu. Bundan tam dört yıl önce, 2015'te, soykırımın 100. yıldönümü tüm dünyada özel olarak hazırlanmış programlarla anılırken, Belçika yöneticileri de bir jest yaparak Ermeni soykırımını tanıdıklarını ilan etmişlerdi.

İlk olarak Flaman Parlamentosu 22 Nisan'da Ermeni soykırımını tanıdığını açıklamış, 18 Haziran'da Belçika Başbakanı Charles Michel Meclis'te yaptığı bir konuşmada 1915 olaylarını soykırım olarak nitelemiş, 23 Temmuz'da da Temsilciler Meclisi "1915 olaylarından Türkiye'nin sorumlu tutulamayacağı" koşulunu içeren ve Erdoğan'a övgüler yapan bir soykırımı tanıma kararını 8 muhalife karşı 124 oyla kabul etmişti.

Ancak tüm bu jestler, Belçika yönetiminin aynı yıl işlediği bir büyük günahı kamufle etmekten öte gitmiyordu. Çünkü, insan haklarına aykırı tutumu nedeniyle 1996 yılında Europalia Festivali'nin konu ülkesi olmaktan çıkartılmış bulunan Türkiye soykırımın 100. yıldönümüne denk gelen 2015 yılında Europalia Festivali'ne yeniden konu ülke seçilmişti.

Daha 1996 yılında Türkiye ilk kez bu şenliğe konu olarak seçildiğinde, Belçika medyasına yazdığım yazılarla Türkiye'deki insan hakları ihlallerini anımsatarak bu seçimi protesto etmiştim. Belçika demokratik kuruluşlarının da protestoya katılması üzerine Türkiye'yi konu alan şenlik belli olmayan ileri bir tarihe ertelenmişti.

Ancak bu kez Türkiye'de kârlı yatırımları olan iş insanlarının ve Ankara'daki yönetimin dostu bazı politikacıların devreye girmesiyle Europalia Festivali uzun süredir Avrupa'da yalıtılan soykırım inkarcılarına nefes aldırarak şekilde organize edildi ve Erdoğan Brüksel'de kırmızı halı döşenerek ve Kral tarafından taltif edilerek ağırlandı.

Erdoğan Belçika yöneticilerinin bu dopingini sadece uluslararası ilişkilerinde, özellikle de Avrupa Birliği ile pazarlıklarında tepe tepe kullanmakla kalmadı, 7 Haziran 2015 seçimlerinde uğradığı yenilgi üzerine kirli manevralara başvurarak ve barış sürecini sona erdirerek organize ettiği 1 Kasım 2015 seçimleri için de propaganda aracı olarak sonuna kadar istismar etti.

Türkiye’de kaybettiği 5 milyona yakın oyu 1 Kasım’da geri alırken, Europol vesilesiyle organize edilen aşırı milliyetçi ve islamcı propagandalarla Belçika’daki Türklerden aldığı oy oranını da yüzde 70’e kadar yükseltti.

Bundan dört yıl sonra, 31 Mart’ta yapılan son yerel seçimlerde özellikle metropollerde çoğunluğu yitirerek belediye başkanlıklarını HDP’nin de ayrı ady göstermeyerek dolaylı desteklediği CHP muhalefetine kaptırınca, oyların yeniden sayılmasından seçimlerin yenilenmesini istemeye kadar her çareye baş vuran Erdoğan yönetiminin yurt dışında da Ermeni soykırımının 104. yıldönümünü ananlara karşı yine aşırı milliyetçi ve islamcı söylemlerle saldırıya geçmesi sürpriz değildi.

24 Nisan’ı ülkesinin ulusal günlerinden biri ilan etmiş olan Fransız cumhurbaşkanı Macron’a karşı hem hariciye teşkilatını, hem de besleme medyasını seferber etmiş olan Erdoğan, dün Ankara’da "Arşivlerimizin Gelişim, Vizyonu ve Tarih Araştırmalarına Katkısı Sempozyumu”nun açılışında büyük taarruzun son noktasını da kendi ağzından koydu:

"Ermeni meselesi ve terörle mücadele üzerinden Türkiye’ye insan hakları ve demokrasi dersi vermeye çalışanların hepsinin kanlı bir geçmişi olduğunu görüyoruz. 25 sene önce Ruanda’da 800 bin insanı soykırımda kimlerin öldürdüğü aşikârdır ve failleri Fransızlardır. Kalkıp bize ders veriyor Fransızlar... Cezayir’de yüzbinlerce insanı katleden, soykırıma uğratan yine Fransızlardır.”

Tüm sömürgeci devletler gibi Fransa da eski sömürgelelerinde uyguladığı devlet terörü ve insanlık dışı uygulamalar-

dan tabii ki sorumludur, bu gerçek yıllardan beri Fransa'nın demokrat aydınları, medyası ve siyaset adamları tarafından sürekli dile getirilmekte, ama bu eleştirileri yapanlara Türkiye'de Ermeni, Asuri, Grek, Kürt ve Ezidi halklarına, Alevilere karşı işlenen suçların hesabını soran aydınlarımıza yapıldığı gibi "hain" ya da "ajan" damgası vurulmamaktadır.

Kaldı ki, Ruanda soykırımının 25. Yıldönümü dolayısıyla Fransa Cumhurbaşkanı Macron ülkesinin sorumluluğunu araştırmak için 1990-1994 yıllarına ait bu soykırıma ilişkin tüm Fransız arşivlerinin araştırmacı ve tarihçilerden oluşan bir komisyon tarafından inceleneceğini açıklamıştı.

İlgi çeken bir nokta, Ruanda soykırımı ile ilgili konuşmasında Erdoğan'ın sadece Fransa'nın adını telaffuz etmekle yetinmiş, bir başka eski sömürgeci ülke olan Belçika'nın Ruanda'da soykırımındaki sorumluluğu konusunda tek kelime kullanmamış olmasıdır.

Oysa Belçika'nın sadece eski sömürgesi Ruanda'daki soykırım konusunda sorumluluğu değil, yine eski sömürgesi olan Kongo'da yapmış olduğu insanlık dışı uygulamalar da gerek Belçika medyası, gerekse insan hakları örgütleri ve siyasal partiler tarafından sürekli tartışılmaktadır. O kadar ki Belçika'nın Ruanda'daki sorumlulukları nedeniyle yıllarca önce eski başbakanlardan Guy Verhofstad'ın yaptığı gibi, 25. yıldönümü dolayısıyla da bu yılın 7 Nisan'ında şimdiki başbakan Charles Michel Ruanda halkından tekrar özür dilemiştir.

Erdoğan'ın Ruanda soykırımı konusunda Fransa Cumhurbaşkanı Macron'a en ağır ifadelerle saldırırken Belçika'yı hedef almamasının nedeni bittabi bu ülkenin başbakanlarının Ruanda halkından özür dilemiş olmaları değil.

Macron bu yıl 24 Nisan'ı Ermeni soykırımından dolayı ulusal anma günü ilan ederken, Belçika yöneticileri bu yılın 24 Nisan'ında, geçmişteki günahlarını affettirmek istercesine, dört yıl önce tanımış oldukları Ermeni soykırımının inkarı suç sayılacak soykırımlar listesine dahil edilmesini engellemek için ellerinden geleni artlarına koymadılar.

Yahudi soykırımının yıllardır tek başına yer aldığı bu listeye Ruanda ve Srebrenica soykırımlarının da konulmasını öngören ve 24 Nisan'da Meclis'te görüşülmesi beklenen öneriyi Ermeni soykırımının da eklenmesi için üç milletvekili, cdH'tan Christian Brotcorne, DEFI'den Olivier Maingain ve N-VA'dan Peter De Roover tarafından yeni bir önerge sunulmuştu.

Bu yeni önerinin Meclis'te kabulünü engellemek için Türk lobisinin tüm medya kuruluşları ve örgütleri seferber oldu.

Aynı zamanda Belçika'daki tüm Türk camilerini TC adına kontrol altında tutan Diyanet Vakfı'nın genel müdürü ve Belçika İslam Kurumları Eşgüdüm Konseyi sözcüsü olan Coşkun Beyazgül'ün başkanlığındaki Belçika Türk Sivil Toplum Koordinasyonu (BTSTK) 19 Nisan'da Belçika siyasi partilerine yönelik bir açıklama yaparak Belçika Türklerinin bu önergeden tedirgin olduğunu, bunun için Temsilciler Meclisinde 24 Nisan'da yapılacak görüşmeleri yakından takip edeceklerini duyurdu.

BTSTK yöneticileri ardından da Brüksel Bölge Hükümeti Başbakanı Rudi Vervoort'u ziyaret ederek bu değişiklik önergesinin kabulüne karşı çıkması isteminde bulundu.

Tam da önerenin görüşüleceği 24 Nisan günü BTSTK yöneticileri, Ermeni soykırımı konusundaki inkarcı tutumuyla tanınan Saint-Josse Belediye Başkanı ve Brüksel milletvekili Emir Kır'ın eşliğinde Sosyalist Parti Genel Başkanı Elio Di Rupo'ya da bir ziyarette bulunarak Meclis'teki sosyalist milletvekillerinin bu değişiklik önergesinin kabulünü engellemesini istediler.

Sosyalist Parti üyesi Emir Kır Türk medyasına yaptığı bir açıklamada inkarı suç teşkil edecek soykırımlar listesine Ermeni soykırımının da eklenmesine partisinin esasen karşı olduğunu belirterek şöyle diyordu: "Bir uluslararası mahkeme kararı olmadan parlamentoların alacağı kararlar sağlıklı olmaz. Eşitlik, adalet duygusuna aykırı olacağı gibi Birleşmiş Milletler'in 'soykırım' tarifine de uymaz. Kaldı ki Avrupa

İnsan Hakları Mahkemesi'nin aldığı Perinçek kararı var. Şimdi Ruanda ve Bosna'daki soykırımlar bağlamında bazı maddelerin genişletilmesiyle Türkler cezalandırılmak ve Türklere bir bedel ödetmek isteniyor.”

Sosyalist Parti'nin bu tavrının nedeni açıktı... Belçika'da 26 Mayıs'ta parlamento, bölge meclisleri ve Avrupa Parlamentosu seçimleri yapılacaktı. Son kamuoyu yoklamaları Sosyalist Parti'nin hem Valon bölgesinde hem de Brüksel'de Yeşillerin partisi Ecolo'ya ve radikal sol PTB'ye oy kaptıracağı ve birinci parti olma ayrıcalığını yitireceğini gösteriyordu. Bu bakımdan Türkiye seçimlerinde ezici çoğunlukla Erdoğan'ı ve sağcı partileri desteklerken Belçika'da şimdiye kadar en büyük desteği kendisine veren Türk seçmenleri sırf bu yasa değişikliği nedeniyle kaybetmekten korkuyordu.

Bu nedenledir ki, Türklerin yoğun bulunduğu Schaerbeek ve Saint-Josse belediyelerinde tüm Türk işyerlerinin, kahvelerinin vitrinleri, hattâ Türk ailelerin oturdukları evlerin pencereleri, balkonları daha şimdiden başta Emir Kır olmak üzere Sosyalist Parti'li Türk adayların rengarenk afişleriyle donatılmıştı.

Sosyalist Parti cenahında bunlar olurken hükümet ortağı Liberal Parti (MR) de Türk lobisinin değirmenine su taşıyordu.

Dışişleri Bakanı Mevlüt Cavuşoğlu 23 Nisan'da Brüksel'de Belçika Başbakan Yardımcısı, Dışişleri ve Savunma Bakanı Didier Reynders ile son derece dostane görüşmelerde bulunmuş, ilişkileri pekiştirmek üzere Belçika'daki seçimlerden sonra İçişleri, Dışişleri ve Adalet bakanlarının katılacağı bir üçlü toplantı yapacaklarını açıklamıştı.

Bu görüşmelerin perde arkasındaki konusu ise, hiç kuşkusuz, Reynders'in 26 Mayıs seçimlerinden sonra Avrupa Konseyi genel sekreterliğine adaylığını koymuş olmasıydı. Konsey'in en büyük üye ülkelerinden biri olarak Türkiye'nin desteğini elde etmek son derece önemliydi.

Didier Reynders, Cavuşoğlu'yla görüşmelerinin ertesi

günü de Türk Özel Sektör Derneği (TÖSED)'in Brüksel ofisinin açılışı nedeniyle düzenlenen törende baş davetliydi. "Belçika ve Türkiye olarak yaklaşık 10 milyar avroluk ticaret hacmine sahibiz. Belçika'nın Türkiye'de önemli yatırımları var. Türk şirketlerini de Belçika'da yatırıma çağırıyoruz. Özellikle Afrika kıtasında ve Irak gibi üçüncü ülkelerde Türkiye ve Belçika şirketlerinin iş birliği yapması gerekir" diyordu.

İşte böylesi bir ortamda Ermeniler 24 Nisan günü Brüksel'in sokaklarında adalet isteyen pankartlar taşıyıp sloganlar atarak yürürken, birkaç yüz metre ötedeki tarihi Meclis binasında Adalet Komisyonu inkarı suç sayılacak soykırımlar listesini tartışıyor, sonuçta Hümanist Demokrat Merkez (cdH), Brüksel Frankofon Partisi (DEFI) ve Flaman Milliyetçi Cephesi (N-VA)'nın Ermeni soykırımının da listeye dahil edilmesi önerisi Sosyalist Parti (PS), Flaman Sosyalist Parti (SP.A), Liberal Parti (MR), Flaman Hıristiyan Parti (CD&V), Yeşiller (Groen-Ecolo) ve Flaman Liberal Parti (Open-VLD)'nin oylarıyla reddedilecekti.

Red için gösterdikleri gerekçe, Yahudi, Ruanda ve Srebrenica soykırımlarının bu niteliği uluslararası bir mahkeme tarafından karara bağlanmışken, Ermeni'lerin soykırımı uğradığının şimdiye kadar hiçbir uluslararası mahkeme tarafından karara bağlanmamış olmasıydı.

Oysa Ermeni Soykırımı bugüne kadar 28 ülke, ABD'de 41 eyalet tarafından olduğu gibi Avrupa Konseyi, Avrupa Parlamentosu, Dünya Kiliseler Konseyi dahil birçok uluslararası kuruluş tarafından tanınmış bulunuyor.

Uluslararası bir mahkeme tarafından hükme bağlanmamış olduğu bahanesiyle kaytarmanın tek nedeni Ankara ile son derece verimli ekonomik ve ticari ilişkileri sorunsuz sürdürmek, aynı zamanda yaklaşan seçimlerde Türk seçmenlerin oylarını başka partilere kaptırmamaktır.

100. yıldönümünde Belçika Meclisi'nin Ermeni Soykırımı'nı tanıma kararına fincancı katırlarını ürkütmemek için

"1915 olaylarından Türkiye'nin sorumlu tutulamayacağı" cümlesi eklenmiş, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve Başbakan Ahmet Davutoğlu'nun farklı dönemlerde Ermeniler ile empati kuran açıklamalar yapmalarının memnuniyetle karşılandığı belirtilmiş, Ermeni Soykırımı'nı inkar etmenin suç sayılması önerisi bugün olduğu gibi o gün de reddedilmişti.

Gayet iyi bilinir, Osmanlı'da oyun çöktür...

Korkumuz odur ki, Türkiye Avrupa demokrasi standartlarına uysun diye kavga verile dursun, 2. Viyana kuşatmasının çöküşünden üç asır sonra Erdoğan komutasında yeni bir fütuhata hedef olan Avrupa giderek Osmanlı oyunlarına büyük hızla ayak uydurmaktadır.

Menderes neden 1 Mayıs kutlamıştı?

1 Mayıs 2019

Her 1 Mayıs'ta olduğu gibi, bu satırları yazarken, yine istim üzerindeyim... Ekran'ın bir yanı bu yazıyı yazmakta olduğum Word sayfasına, öte yanı ülkemizde ve dünyada neler olup bittiğini sürekli izleyebilmek için internet'in enformasyon sitelerine parsellenmiş durumda.

Bu arada Facebook'a gecedem yüklediğim iki paylaşım yorumlar geliyor. Biri tüm dünyanın emekçilerine üç dilde "Mücadele Ve Barış" sloganıyla 1 Mayıs kutlaması... Diğeri, geçmişe uzanarak Türkiye'nin farklı dönemlerdeki dört 1 Mayıs'ını hatırlatan bir tablo.

Bizim 1 Mayıs kutlamamızı içeren paylaşımın bir yanında mücadeleyi temsil eden kıvıll bayraklar, öte yanında barış çağrıştıran nazlı müge çiçekleri...

Bizler Türkiye'nin 50'li ve 60'lı yıllarında yasaklı 1 Mayıs'ı yoldaşlar ve dostlar arasında kaçgöç kutlarken düşlerimizde hep kıvıll bayraklı işçiler ve de hep bir ağızdan yeri göğü inleterek söylenen Enternasyonal'in sözleri vardı:

*Bu kavga en sonuncu kavgamızdır artık
Enternasyonal'le kurtulur insanlık*

İnci'yle birlikte sürgünümüzün ilk 1 Mayıs'ını 1972 yılında Paris'te yaşayacaktık... Evet, Fransız Komünist Partisi'nin hâlâ güçlü olduğu, deli fişek genel sekreter Marchais'nin meydanlarda ve televizyon ekranlarında diğer partilerin liderlerine kök söktürdüğü günlerdi.

Beklediğimiz gibi de, 1 Mayıs günü Fransız ve yabancı kökenli emekçiler, emekten yana olan herkes kızıl bayraklarla Enternasyonal söyleyerek Paris'in cadde ve meydanlarını işgal etti, emeğin ve barışın sesini haykırdı.

O heyecanı yaşarken belleğim beni birden 14 yıl öncesine götürmüştü. 1958 yılında Çetin Altan, Abdi İpekçi ve İlhami Soysal gibi dostlarımın da dahil olduğu bir gazeteci kafilesiyle Paris'e ilk kez gitmiştim. Akşamın alacakaranlığında kente girdiğimizde kısa süre önce yapılmış olan bir seçimin afişlerini görünce nasıl da heyecanlanmıştık... Evet, Fransız Komünist Partisi'nin orak çekiçli afişleri hâlâ duvarları kaplamaktaydı... K harfiyle başlayan iki kelimenin, Kürt kelimesiyle Komünist kelimesinin zinhar yasak olduğu bir ülkeden gelen sol gazeteciler için inanılır gibi değildi....

1972 Paris'inde 1 Mayıs'ı kutlamaya hazırlanırken de hiç beklemediğimiz bir sürprizle daha karşılaşacaktık. O sırada eşi Ataol Behramoğlu ile birlikte Paris'te bulunan sevgili Necmiye Alpay bizim 1 Mayıs'ımızı bir buket mügeyle kutlamıştı. O denli ki, o yıllarda cuntaya karşı yurt dışında mücadeleye verenler elçiliklerin cadı avına kurban gitmemek için kendi aralarında takma isim kullanmak zorunda olduğundan Necmiye de takma ad olarak Müge'yi benimsemişti.

Evet, o narin müge çiçeği, Fransa'da 1 Mayıs'ın kutsal çiçeğiydi, Paris daha 30 Nisan'da bembeyaz mügeye kesmişti.

Daha sonra uzun yıllar kalacağımız Belçika'da da müge 1 Mayıs'ın sembolü... Bu satırları yazarken bilgisayarımın yanındaki vazocukta dostlarımın gönderdiği müge buketleri gülümsüyor.

Sevgili ülkemizdeki 35 yıllık yaşamımda 1 Mayıs'ın işçi sınıfının bayramı olarak kitlesel şekilde kutlandığına hiç tanık olmadım, o güzelliği, o coşkuyu hiç yaşayamadım... Çünkü resmen yasaktı. Hem de cumhuriyetin ilanından beri... Oysa Osmanlı döneminde dahi 1 Mayıs'ın işçi bayramı olarak kitlesel şekilde kutlanıldığı belgelerle sabit... Türkiye'nin kapitalistler ve milliyetçiler egemenliğinde bir ülkeye dönüşmesini sağlamak için 1923'te İzmir'de toplanan İktisat Kongresi'nde 1 Mayıs'ın "işçi bayramı" olduğu söylenmişse de, kağıt üstündeki bu bayram çok geçmeden nisyana terkedilmiştir.

Yıllarca sonra, benim dünyaya geldiğim 1936 yılında 1 Mayıs Kemalist iktidar tarafından "resmi tatil" günü ilan edilmiş... Ama işçi bayramı olarak değil, Bahar Bayramı olarak... O tarihten sonra da Atatürk'ün buyruğuyla bestelenen ünlü şarkı terennüm edilerek:

*Nisan Mayıs ayları
Gevşer gönül yayları
Çayır çimen bekliyor
Bayanlarla bayları*

*

İnanılır gibi değil, 1 Mayıs'ın işçi bayramı olarak kutlandığına hiç beklenmedik bir zamanda ve de hiç tahmin edilemeyecek bir ağızdan 1960 yılında tanık olacaktım.

Menderes diktasının giderek daha amansızlaştığı, Türkiye'nin hızla 27 Mayıs darbesine doğru sürüklendiği günler... 28-29 Nisan direnişinde Turan Emeksiz vurulmuş, tutuklamalar, yasaklamalar birbirini kovalıyor.

1 Mayıs akşamı CHP'nin İzmir il merkezinde bir basın toplantısı izlemişim, ayrılmak üzereyim. Açık olan radyoda akşam haberleri saatinde Menderes'in bir konuşması verilmeğe başlanıyor. Kulaklarımıza inanamıyoruz... Başbakan "Bugün 1 Mayıs İşçi Bayramı, işçi kardeşlerimizin elemsiz, kedersiz bir çok bayramlar idrak etmelerini temenni ediyorum," diyor.

Yıllarca anti-komünizmi bayrak etmiş sağcı bir liderin neden bu sözleri söylemek zorunda kaldığı belliydi. Giderek zayıf düşen iktidarını ayakta tutabilmek için yıllardır ezdiği işçi kitlelerini son bir gayretle kendi saflarına çekmeye çalışıyordu. Özellikle de ABD ve NATO'nun güvenini yitirdikten sonra Sovyetler Birliği'yle yakınlaşmaya çalışıyor, hattâ Dışişleri Bakan Fatin Rüştü Zorlu ile birlikte Sovyet lideri Kruşçev'le görüşmek üzere Moskova'ya bir seyahat yapmayı planlıyordu. Bu 1 Mayıs mesajının ardında hiç kuşkusuz Sovyetler Birliği'yle ilişkileri göstermelik de olsa ısıtma hesabı da yatıyordu.

Evet, 27 Mayıs 1960'da Atatürkçü subaylar, Genel Kurmay'ın NATO Dairesi Başkanı Alparslan Türkeş'in elebaşılığında, kısa süre sonra erken seçime gideceğini açıklayan Menderes'i devirdiler. Türkeş o günlerde sık sık İzmir'e gelerek NATO Komutanlığı'nda görüşmelerde bulunuyor, Menderes'e karşı bildiriler yine NATO karargâhındaki teksir makinelerinde Amerikalı subay ve assubayların gözleri önünde basılıyordu.

İşte erkene alınacağı belli olan seçimleri beklemeden alelacele yapılan ve Türkeş'in sesinden "NATO'ya, CENTO'ya bağlıyız" diye yeminler ederek anons edilen darbenin nedenleri arasında hiç kuşkusuz Menderes'in SSCB ile bu yakınlaşması da vardı.

1961 Anayasası ile bazı temel hak ve özgürlükler tanındı, ama 1 Mayıs'ı "çayır çimen bayramı" olmaktan çıkartıp gerçek sahibi olan işçi sınıfına iade etmek kimsenin aklından dahi geçmedi.

Ne subayların, ne ondan sonra seçimle iktidar olan İnönü CHP'sinin... Komünizmle mücadeleyi ana hedef olarak benimsemiş olan Demirel'in AP'sinden de zaten böyle bir şey beklenemezdi.

İşbirlikçi ve Amerikancı Türk-İş ise, 1 Mayıs'ı tamamen unutturmak için, Ecevit'in çalışma bakanı olduğu sırada grev haklarını kısıtlamak ve işverenlere lokavtı bir hak olarak ta-

nımak için çıkartılan 275 sayılı kanunun Meclis'ten geçtiği 24 Temmuz'u "işçi bayramı" ilan etmişti.

*

1 Mayıs suskunluğunu bozan ilk girişim, gecikmeli de olsa, yeni kurulmuş bulunan DİSK'ten geldi... 1969 yılının 1 Mayıs'ında yayınladığı bildiride DİSK Yürütme Kurulu "Bütün dünya emekçilerinin daha mutlu bir yarına, daha güvenilir bir yaşama kavuşmak için giriştiği mücadelelerin birleştiği 1 Mayıs gününü, devrimci işçilerin biricik temsilcisi olarak yürekten kutlarız" diyordu.

Bildiri ana akım medyada hiçbir yankı bulmamıştı. Sadece bizim Ant Dergisi bildiriye tam metin olarak yayınlamış, ayrıca devrimci gençlik örgütlerinin 1 Mayıs kutlama mesajlarını da yansıtmıştı.

Türkiye'de sınıf kavgasının şiddetlendiği, grevlerin, fabrika ve toprak işgallerinin birbirini kovaladığı, buna karşılık AP iktidarının CHP'nin de desteğini alarak DİSK'in yetkilerini kısmak üzere yasalarda değişiklikler yapmaya hazırlandığı günlerdi.

Ant'ın 1 Mayıs 1970 tarihli sayısında Lenin'in 1904'te 1 Mayıs üzerine yazmış olduğu bir yazıyı, Oya Baydar'ın Türkiye işçi sınıfı üzerine bir incelemesini ve arka kapakta da Enternasyonal marşının tam metin Türkçe çevirisini yayınladık.

1 Mayıs'tan bir buçuk ay sonradır ki efsanevi 15-16 Haziran direnişiyle işçiler İstanbul'u dört koldan işgal ettiler... Onu sıkıyönetim ilanı, OYAK aracılığıyla kapitalist sınıfa entegre edilmiş bulunan ordunun artık safını tam belirleyerek hem işçi sınıfına hem de devrimci gençliğe karşı uygulayacağı terör izleyecekti... O da yetmeyecekti, 12 Mart 1971 darbesiyle tüm hak ve özgürlükler, işçinin zaten hayli sınırlandırılmış olan hakları ayaklar altına alınacaktı.

12 Mart terörünü izleyen yeniden örgütlenme ve mücadele döneminde 1 Mayıs'ın işçi sınıfı tarafından kitlesel şekilde kutlanması ilk kez 1976 yılında DİSK'in Taksim Meydanı'nda örgütlediği büyük mitingle gerçekleşti.

Aynı meydanda ertesini yıl, 1 Mayıs 1977'de yaşanan can-kırımı... İşçi sınıfını arkadan vuran korkunç komplo... Buna rağmen 1978'de aynı meydanda 1 Mayıs yeniden büyük coşkuyla kutlanıyor...

Ama CHP lideri Bülent Ecevit'in yeniden başbakan olduğu 1979'da İstanbul'un üzerine yine karabasan gibi çöken sıkıyönetim 1 Mayıs kutlamalarını tamamen yasaklıyor. DİSK yöneticileri tutuklanıyor... Ancak Türkiye İşçi Partisi ve Kurtuluş hareketinin yönetici ve militanları yasağa meydan okuyarak sokağa iniyor... Asker tarafından derhal önleri kesiliyor, genel başkan Behice Boran da dahil olmak üzere direnişçilerin hepsi gözaltına alınıyor.

Bu tutuklamalara karşı yurt dışında protesto kampanyaları örgütlüyoruz. Büyük rastlantı, Başbakan Bülent Ecevit, önceden belirlenmiş bir program uyarınca, 10 Mayıs 1979'da Strasbourg'a gelerek *Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi* toplantısında bir konuşma yapacaktır.

Bu toplantı sırasında TİP yöneticilerinin tutuklanmasını ve Ecevit Hükümeti'nin iki yüzlü tutumunu protesto etmek üzere seferber oluyoruz. Belçika'nın iki ulusal sendikası FGTB ve CSC'nin Türkiyeli işçiler bölümünden sorumlu arkadaşlar da dahil, ellerimizde çeşitli dillerde protesto bildirileri olduğu halde Strasbourg'a giderek Avrupalı parlamenterleri Türkiye'deki rejimin gerçek niteliği konusunda uyarıyoruz.

Aslında benim için değişen pek de bir şey yok... 7 yıl önce Strasbourg'ta 12 Mart cuntasına karşı mücadele verirken tanıdığım Ecevit fenomeni yine karşımda... Üstelik bu kez illegal de değilim, Konsey toplantılarını kulislere değil, gazeteci olarak toplantı salonunda doğrudan izliyorum... Ecevit tam karşımda, kürsüde, ha bire konuşuyor...

Tıpkı 1971 darbesi sonrası dönemde Ankara rejiminin Avrupa Konseyi'nden atılmasını engellemek için Strasbourg'ta temsilcileri aracılığıyla elinden geleni ardına koymamış, cun-tacıları savunmuş olan Ecevit, 7 yıl sonra, bu kez yaptığı ko-

nuşmada da yine 1 Mayıs direnişçilerini suçlayarak sıkıyönetimi savunuyor.

Bir yıl sonra, 1980’de de 1 Mayıs yine yasak... Siyasal cinayetler, kitlesel tutuklamalar, grev yasakları, örgüt kapatmaları daha da yoğunlaşıyor Ve Türkiye’de ilk 1 Mayıs bildirisine 1969’da imza atmış olma onurunu taşıyan DİSK ve TİP’in kurucularından, Maden İş Sendikası genel başkanı Kemal Türkler 22 Temmuz’da katlediliyor...

12 Eylül darbesi ve sonrası... Paşalar diktasının ardından militarist “demokrasi”nin Özal, Demirel, Çiller, Erbakan, Ecevit, en sonunda da Erdoğan başbakanlığı altındaki faşizan yönetimleri...

Ve de bu yönetimlerin her birinde de bitip tükenmez 1 Mayıs yasakları... Taksim yasakları... Kitlesel tutuklamalar...

Yazıyı tamamlamadan önce ekranın enformasyon kanadına son kez göz atıyorum... 1 Mayıs’ı kutlamak isteyen emekçilerin en ağır saldırıya uğradığı ülkelerin başında yine Türkiye...

Ömrümüz görmeğe yeter mi bilmem, ama bu böyle gitmez... İşçi sınıfının metropolleri, İstanbul, Ankara, İzmir 31 Mart’ta ilk sinyalleri verdiler. 1 Mayıs’ın yine Taksim Meydanı’nda kutlanacağı günler yakın...

Yeter ki, başta Kürt halkı olmak üzere, ülkenin tüm demokratik güçlerinin desteğiyle seçilen yeni yönetimlerin partileri emanete ihanet etmesin... Yenikapı ruhuna değil, Taksim ruhuna sadık kalsın...

Sol gözüm, ille de sol gözüm...

9 Mayıs 2019

67 yıllık meslek yaşamımda ilk kez üç gün art arda klavye tuşlarından uzak kaldım. Önceki yıllarda geçirdiğim kanser ve belkemiği ameliyatlarından sonra hastane yatağında kendime biraz gelir gelmez hemen dizüstü bilgisayarın kapağını

açıp önce yurt ve dünya ahvalini temaşa ediyor, ardından da tuşları dövmeye başlayabiliyordum.

Bu kez sol gözüme yapılan ameliyattan sonra olup bitenleri ancak İnci'nin sözlü naklettiklerinden izleyebildim. Bit-tabi Yüksek Seçim Kurulu'nun İstanbul seçimiyle ilgili yüz kızartıcı kararını ve ona gelen tepkileri de...

Sol göz kullanılmazken sağ göz işe yaramıyor mu? Bende maalesef yaramıyor, zira o çocukluğumdan beri tembel göz... Herşeyi ancak flu görebildiği için yazmama da, okumama da olanak vermiyor. İlle de sol göz...

Sağ göz hem yaratılıştan özürlü, hem de çocukluk yıllarındaki bir ihmalin kurbanı... O dönemde, hele de savaş yıllarında, çocukları önleyici hekim kontrolünden geçirmek diye bir şey bilinmediğinden, benim sağ gözümün tembel göz olduğu ve tedavi edilmesi gerektiği ancak 11 yaşındayken fark edilmişti. Demiryollarının doktoru sağ gözümün tedavisi için özel bir gözlük yazmıştı. Sağ gözümün tembellikten kurtulup normal hale gelebilmesi için gözlüğü sürekli takmam, üstelik de günde birkaç saat sol gözümü pamukla kapayarak tüm görme işlevini sağa yüklemem gerekiyordu.

Yıl 1948... Ankara Atatürk Lisesi'nin orta kısmında ikinci sınıf öğrencisiyim... Ünlü Missouri Zırhlısı'nın, güvertesinde Türk Büyükelçisi Ertegün'ün naaşıyla, İstanbul'u ziyaretinin üzerinden iki yıl, Sovyetler Birliği'ne karşı Avrupa'nın güneydoğu kanadındaki Yunanistan ve Türkiye'yi ABD'ye bağımlı kılan Truman Doktrini'nin ilanının üzerinde bir yıl geçmiş...

Hızla hayata geçirilen Marshall Planı uyarınca, politik, ekonomik ve ideolojik planda olduğu gibi, askeri planda da Türkiye hızla Washington'un kontrolü altına giriyor...

Naylon ve çiklet yılları... Okula gidip gelirken Yenişehir'in cadde ve meydanlarında artık sık sık Amerikan subay ya da assubaylarına rastlıyoruz.

Okulda İngilizce öğretmenimiz Shakespeare dilini öğret-

mede belki usta sayılmazdı, ama en azından öğretmen-öğrenci ilişkilerinde insani bir tutum içindeydi. Kendisini sever ve sayardık... Günün birinde İngilizce ders saatinde sınıfa onun yerine aşırı makyajlı, son derece kibirli, hepimize yukarıdan bakan “sosyetik” hatun girince, sınıfın özellikle biz, İsmet Paşa, Altındağ, Bentderesi gibi yoksul mahallelerinden gelen çocukları, hayli irkilmiştik. Tavırlarından ötürü hepimiz bu hatundan nefret ediyorduk.

Ama bir sabah arkadaşlardan birinin getirdiği haber nefretimizin pasif direnişe dönüşmesi için vesile olmuştu. Arkadaş onu Kavaklıdere’de Amerikalı çavuşlarla samimi havalarda görmüştü... O günden sonra İngilizce derslerinde akla gelebilecek her türlü haylazlığı mübah görmeye başlamıştık. Özellikle biz arka sıradakiler, ders sırasında gürültü patırtı çıkarma konusunda elimizden geleni arkamıza koymuyorduk.

Niçin hırçınlaşmıştık? Milliyetçi bir refleks miydi? Galiba büyük ölçüde öyleydi. Yaşadığımız mahallelerde egemen ahlak anlayışına göre de bir Türk kadını yabancılarla düşüp kalkmamalıydı.

O sırada akraba gençlerden Ahmet Tansuğ Ankara’da Harbiye öğrencisiydi... Hafta sonlarında bizi ziyarete gelirdi... Bir gün sofrada laf siyasetten açılınca, orduda yavaş yavaş Amerikan normlarının uygulanmaya başladığından, hattâ kılık kıyafetin de giderek ABD subaylarının kılıklarına benzetildiğinden dert yanıyordu.

O zamana kadar büyükler arasındaki “ciddi” konuşmalarda lafa karışmak bizim için pek adetten değildi. Herhalde İngilizce hocasına duyduğum nefretin etkisiyle olmalı, birden patladım: “Bu gidişle Amerikan sömürgesi olacağız.”

Hiç unutmam, Ahmet ağabey birden yerinden fırlamış, “İşte vatanperver bir genç!” diyerek beni alnımdan öpmüştü. Babam ve annem de benim müstakbel bir subay tarafından böyle takdir edilmemden çok duygulanmışlardı. O günden sonra da yavaş yavaş büyükler arası sohbetlere karışmama, düşüncelerimi ifade etmeme göz yumulmaya başlanmıştı.

Ancak Amerikan muhibbi İngilizce hocamıza nefretimiz, benim ömrümün sonuna dek sağ gözümden mahrum kalmama neden olacaktı.

Haylazlığımızın iyice azdığı günlerden birinde bizim arka sıralardan bir çığlık koptu. Hatun kürsüden koşar adım inerek bizim sıralara yöneldi ve benim hizama gelince, suratıma şiddetli bir şamar patlattı. Oysa ben hiçbir şey yapmamıştım. Şamarın şiddetinden gözümdeki gözlük yere düştü ve camları kırıldı, çerçevesi yamuldu.

Evdekiler olayı öğrenince, önce okulda haylazlık ettiğim için iyi bir zılgıt yedim. Daha sonra da babam okula giderek İngilizce hocasının beni tokatlayıp gözlüğümü kırmasından dolayı büyük olay çıkardı.

İngilizce hocası bir süre sonra başka sınıfa verildi, ben de haylazlıktan kurtulmam için sınıfın ön sıralarında bir yere yerleştirildim. Belki de o yılların geçim sıkıntıları içinde kırılan gözlüğümün yerine bir yenisi de alınmadı. Bu yüzden tembel sağ gözümün tedavisi de mümkün olmadı.

Gazeteciliğe başladıktan sonra yeniden göz doktoruna gittiğimde ise, iş işten geçmişti, ileri yaşlarda artık tembel gözün düzeltilmesi mümkün değildi. Ömrümün sonuna kadar sol gözümle idare etmek zorundaydım.

*

83 yıl bana sadakatla hizmet verdikten sonra teklemeye başlayan sol gözüm bu son ameliyatla yeniden eski performansına kavuştu... Ömrümün kalan kısmında da sorunsuz okuyup yazabileceğim, güzellikleri de çirkinlikleri de aynı netlikte gözlemlemeye, yorumlamaya devam edebileceğim için mutluyum. Sosyal medyada iletişime ara vermek zorunda kaldığım için bana “geçmiş olsun” mesajlarıyla dostluklarını ileten tüm dostlarıma teşekkür borçluyum...

Evet, son üç günde neler olup bitmedi ki? Her biri islamcı faşizmin “kadılar heyeti” haline dönüştürülmüş yüksek mahkemelerden ve Yüksek Seçim Kurulu’ndan çıkan fetvalarla İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı seçimi iptal edildi.

Türkiye'nin en büyük kenti gelecek ay yeniden sandık başına gidecek.

Şaşırtıcı mı? Hiç de değil...

Üniversite mezunluğu şaibeli, 1980 faşist darbesinden sonraki askerlik hizmeti şaibeli, servetine servet katışı şaibeli Erdoğan'ın önüne önce başbakanlığa, ardından cumhurbaşkanlığına kadar uzanan iktidar merdivenlerini tırmanırken kırmızı halı döşeyen ana muhalefet CHP, onu militarist rejimin tek alternatifi varsayarak referandumlarda desteklemek gafleti gösteren bir bölüm demokratlar ve de AB kapılarını açan Avrupa liderleri, geç de olsa, şimdi kara kara düşünsün...

Ve de 25 yıl önceki o uğursuz 1994... Yani çeyrek asır öncesi iyi anımsansın....

Belediye seçimlerinde kendine “sol” diyen beş adet siyasetçi parti (SHP, DSP, CHP, SBP ve İP) oyların toplam yüzde 34,39'unu elde etmişken, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nı oyların sadece yüzde 25,19'unu, yani dörtte birini alabilmiş RP'li Recep Tayyip Erdoğan'a nasıl kaptırarak Türkiye'nin başına bela ettikleri bir kez daha ciddi ciddi düşünölsün.

Vakt erişti... Kaybedecek zaman yok... Tayyip'in 2003 ara seçimlerinde milletvekili seçilip başbakanlık koltuğuna oturmasına «ortanın solu» adına kirvelik yapan Deniz Baykal'ın, 15 Temmuz 2016 çakma darbesinden sonra derhal Beştepe'ye tırmanıp ardından «ortanın solu» adına Yenikapı ruhuna bendelik eden Kemal Kılıçdaroğlu'nun Türkiye halkına ettikleri artık tekrarlanmamalıdır.

Kırk gündür yaşanan seçim sonrası rezaletlerinden sonra İstanbul'un 11 milyonluk seçmeni 23 Haziran'da kullanacağı oylarla sadece kendi kentinin değil, tüm Türkiye'nin, hattâ ve hattâ Orta Doğu'nun yazgısını belirleyecek...

CHP-İYİP ortak adayı 31 Mart'ta AKP-MHP'nin ortak adayından daha yüksek oy alabilseyse, bu sonuç bir önceki 2018 milletvekili seçiminde İstanbul oylarının yüzde 12,7'sini almış olduğu halde bu kez ayrı bir başkan adayı

çıkartmayarak doğrudan İmamoğlu'na destek vermiş olan HDP'nin eseridir.

Uzun bir tecrit döneminden sonra Öcalan'ın sırf açıklık grevindekilerin yaşamını koruma kaygısıyla verdiği mesajı bahane ederek HDP'nin bu özverili tutumuna gölge düşürmeye kalkışanlar herşeyden önce kendi partilerinin ve diğerlerinin ne yapabileceğine biraz kafa yorsunlar.

Eğer Tayyip'in değirmenine su taşmak niyetleri yoksa, 31 Mart seçimlerinde oyların yüzde 2.47'ini paylaşan SP, DSP, BTP, DP, VP, TKP bu seçimde ayrı aday göstermeyerek muhalefetin tek adayına destek vermelidir.

Dahası, 31 Mart seçimlerinde toplam 10,5 milyon seçmenin yüzde 13,28'i sandık başına gitmemiştir. Bu kitlenin mevcut iktidardan yana olmayan kesimlerinin de 23 Haziran'da oy kullanmasını sağlamak için tüm olanaklar seferber edilmelidir.

Bu konuda en büyük sorumluluk da bittabi kendi aday gösterdiği Ekrem İmamoğlu'na destek isteyen CHP'ye düşüyor.

Kılıçdaroğlu'nun partisi artık kendi seçmenin ayağına da pranga vuran negatif seçmeciliğini bir yana bırakıp, HDP karşıtı partilerle sınırlı «Millet İttifakı»nı sürdürmek yerine, en başta HDP olmak üzere «Cumhur İttifakı»na karşı tüm partilerin yer alacağı bir «Demokrasi İttifakı»nın parçası olmaya kendini hazırlamalıdır.

Evet, İstanbul'da seçimin iptali CHP adayı için alçakça bir darbedir, ama unutulmamalı ki, Kürt illerinde seçilmiş HDP'li belediye başkanları ve yöneticilerine yıllardır işten el çektirilmekte, yerlerine kayyum atanmakta, kendileri de zındana gönderilmektedir.

Sadece CHP değil, kendilerini hâlâ solda sayan tüm parti, grup ve kişiler de, ister “radikal sol”da, ister “ortanın solu”nda olsun, HDP'nin temel direklerinden biri olduğu bu «Demokrasi İttifakı»nda yerini almalıdır, İstanbul'un belediye başkanına olduğu gibi, Kürt illerinin belediye

başkanlarına da aynı duyarlılıkta sahip çıkarak mücadelelerine destek vermelidir.

Daha önce de kaç kez yazdım... Bugünün HDP'si, 60'lı yıllarda sol'un tarihsel sosyal ve siyasal şahlanışını temsil eden Türkiye İşçi Partisi'nin ülke coğrafyasında yarım yüzyıl sonraki izdüşümüdür. Yarım yüzyıl öncenin efsanevi 15-16 Haziran direnişi gibi, Türkiye solu tüm bileşenleriyle 23 Haziran'da yeni bir tarihsel direnişe birlikte imza atmalıdır.

Sol gözüm, ille de sol gözüm... Yeniden işlevlik kazanan sol gözümle yazdığım bu ilk yazıdaki dileğimdir: 23 Haziran, Türkiye Solu'nun tüm bileşenleriyle islamo-faşist «cumhur»culara kahredici darbeyi indirdiği gün olmalıdır.

HDP cumhurbaşkanı adayı Selahattin Demirtaş'ın 2018 seçimlerindeki sloganı artık tüm solcuların sloganı olmalıdır:

SENLE DEĞİŞİR – TU DIKARÎ!

İÇİNDEKİLER

Sürgünün yeni kuşağında.....	3
Sürgün tarihimizde “hayır”lı iki yeni olay	7
NATO’nun Türk subayları açmaz	10
Hayır ya da evet, ille de referandum sonrası.....	14
Belçika’da kriminal Türk lobisinin oluşumu.....	19
Karnavallar ülkesinde Türk karnavalı.....	28
Avrupa başkentinde hilal’in haça karşı cihadı.....	32
Kürt kızı federal bakan olunca.....	36
İmamlar... Hangi imam kimin adamı?.....	40
“İslamofob” diye damgalanmaktan korkanlar!.....	44
Göçmenlerimizin tarihle imtihanı... ..	48
Demek ki CHP’nin “fitrat”ında var!	52
Belçika sosyalistlerinin Tayyip’çilerle dansı.....	58
Bir sürgün yıldönümünde sürgünlüğe dair	62
Yeni bir “Kükreyen Fare” gösterisine doğru.....	67
Yol, Kürdistan’ın sürgün bayrağı.....	71
Vatansızlaştıramadıklarından mısınız?.....	76
Putların yıkıldığı tarih: 15-16 Haziran.....	83
Devrimcileri CHP’ye çağıranlara sorular.....	88
Kılıçdaroğlu’na geçmişten hatırlatmalar.....	93
Bayrak yarışları ve Nazım’a sansür!	99
Cevabı, dostum, esen rüzgarda.... ..	104
Avrupa başkentinde «idam» çılgınlıkları... ..	109
Vatan hainliği üzerine	115
Çanakkale adaleti değil gerçek adalet!.....	119
Muncusun... Mancusun... Acılı beldeler	124
Peğçeleri her daim sürgünün de tepesindedir	130
Sosyalistler mahallesinde despot naraları.....	135
Ya sürgünler ve de diasporalar için adalet?.....	142
Sürgünlere adaletsizlikte en son skandal!	147
Avrupa başkentinin Osmanlıcı “sosyalist”leri!	153
Kürt Ulusu’nun Belçika Meydan Savaşı	158

Sputnik'in 60. yılında nostaljik notlar.	165
Gazeteci Barbro Karabuda'nın ardından.....	171
Kürt'süz siyasetin yeni madonnası	176
Nazım Hikmet hayranı bir Katalan.....	181
NATO kafa NATO mermer... ..	187
Gönül sol'u emzek ister, "Rus tehdidi" bahane.....	193
Gazetecilik mi, Devrimcilik mi?.....	198
Bildikleri tek şey Filistin askısıdır!	204
Bu şehir-i Brüksel ki "fahişe" midir?.....	210
Çifte standartlar diyarı Avrupa... ..	217
Paris göğü altında Erim'den Tayyip'e... ..	223
M. Suphi'den Afrin'e Moskova muamması.....	230
Vietkong'dan YPG'ye halkların haklı savaşı	235
Reichstag'tan Afrin'e uzanan cehennem yolu.....	253
Stalin, Nazım Hikmet ve Destalinizasyon.....	259
12 Mart'çı kemalist ordunun islamist cihadı... ..	267
Afrin ve Sultan Tayyip'in DOM-TOM'ları... ..	274
Bir vapur geçer Varna önünden.....	280
Katil 142 yok ama katil TMK ve KHK'lar var	285
CHP'nin yıktığı sadece Tan değildi... ..	289
Soykırım, Afrin... NATO'nun krokodil dişleri	294
1977'nin Eco'sundan 2018'in İnce'sine.....	300
Yenikapı ruhu değil, Deniz'ler enternasyonalizmi	305
Türkiye ve Belçika'nın "güvenlik kordon"ları	312
Bu 784 Bin Km2'lik zındana güneş doğacak mı?	317
Haziran'ın kiraz, isyan ve hüznün günleri	322
Kızıl Şeytanlar'ın renkli yıldızları... ..	329
Sarı basın kartı mı, sarı "basın"ın kartı mı?	333
Kaldırım taşlarından yükselen çılgılık	339
HDP Meclis Grubu yekvücut kalmalıdır	345
Kör testere iktidarına doğru... ..	349
Tayyip'in ABD ile "Danse Macabre"ı	354
400 yıl sonra Hızır Paşa zulmü!	357
Bozkurt işaretinin versiyonları üzerine... ..	363
Tayyip'in zindanlarında tutsak iki halk lideri	367
Türkiye'de Eylül darbesi üzerine... ..	372
Sol'un "kol kırılır yen içinde kalır"ı	375
Ayı kafesinden eşekli siyaseti temaşa	384
Sürgünde despot sorgulamanın bedeli	390
Polis ve Özel Harekat hayranı "sosyalist"ler	397
Suudi'nin Türkiye'deki asıl cürümleri	403
Darağacına meydan okuyan devrimci Hıdır	409
100. Yılında Akşam'ın tarihine otosansür!	415

Marx'tan 170 yıl sonra bir hayalet dolaşıyor	421
Fırat'ın doğusuna tehdit, ya Kıbrıs'ın kuzeyi?	427
Demirtaş hapisteyken AB'nin kurtlarla dansı	433
NATO mahallesinde mega-cami kavgası	439
Sarı Yelekler güncelinde 68'e bakış... ..	444
İktidarların tükenmez sürgün düşmanlığı	450
Belçika tarihiyle hesaplaşıyor, ya Türkiye?	455
Ya Jön Türkler'in ilerici olmayanları?	459
60-70'lerin TİP'i günümüzde HDP'dir	465
Nazım'ın anısına çullanan akbalar	470
Hrant'ın dediği gibi, su çatlağını buluyor!	476
Yerel seçimin 56 yıllık kızıl çizgisi	481
Che bereli, Bolivar kılıçlı "anti-empyralist"le.....	489
Thomas'ın 47 yıllık Türkiye kavgası	494
İşçi sınıfı mücadelesinde iki zirve: TİP ve DİSK	500
Seçimin ittifaksal tuzakları... ..	508
Belçika'yı temelinden sarsan vatandaş isyanı... ..	513
Melina Mercouri, Never in Turkey!	519
Kürt halkının mücahitlerine nankörlük neden?	524
"Nevroz" despotların Newroz krizleri... ..	532
İslamofobi... İslamofobi... Ya senin fobilerin?.....	537
Millet İttifakı'nın Kürtlere vefa borcu... ..	546
Soykırım çocukları özür bekliyor.....	551
Yarım asır öncesinden dersler.....	557
Soykırım üzerine Belçika'da Osmanlı oyunları	562
Menderes neden 1 Mayıs kutlamıştı?	569
Sol gözüm, ille de sol gözüm... ..	575

Yaşam ve mücadele arkadaşı İnci Tuğsavul'la 48 yıldır sürgünde bulunan Doğan Özgüden'in anıları önceki yıllarda "Vatansız" Gazeteci adı altında iki cilt olarak yayınlanmıştı.

1971 Darbesi'nden bu yana kendi imzasıyla ya da Demokratik Direniş Hareketi ve İno-Türk adına çeşitli dillerde gerçekleştirmiş olduğu yayınlar ise

Brüksel'deki Belçika Kraliyet Kütüphanesi (BRB-KBR) ve Amsterdam'daki Uluslararası Sosyal Tarih Enstitüsü'(IISG)'de bulunduğu gibi, İno-Türk'ün İnternet sitesinde de pdf olarak yer alıyor.

İki cilt olarak hazırlanan *Sürgün Yazıları* ise, Özgüden'in sürgün yaşamında çeşitli gazete, ajans bültenleri ve dergilerde yayınlanmış Türkçe yazılarından seçmeleri bir araya getirmeyi amaçlıyor.

Birinci cildin ilk bölümü Özgüden'in 1971-2016 yıllarında *Ant*, *İno-Türk*, *Demokrat Türkiye*, *Özgür Bakış*, *Yazın*, *Barış/ Aşiti*

ve *Sürgün* başta olmak üzere çeşitli yayın organlarında yayınlanmış yazılarından ve kendisiyle yapılmış olan söyleşilerden oluşuyor. İkinci bölümü ise daha önce yayınlanmış olan

"Vatansız" Gazeteci kitabı üzerine tanınmış yazarların yazmış olduğu yazıları içeriyor.

Sürgün Yazıları'nın elinizdeki ikinci cildi ise

Özgüden'in 2017-2019 yıllarında *Artıgerçek* İnternet sitesinde yayınlanmış olan daha güncel yazılarından oluşuyor.

9 782960 101461